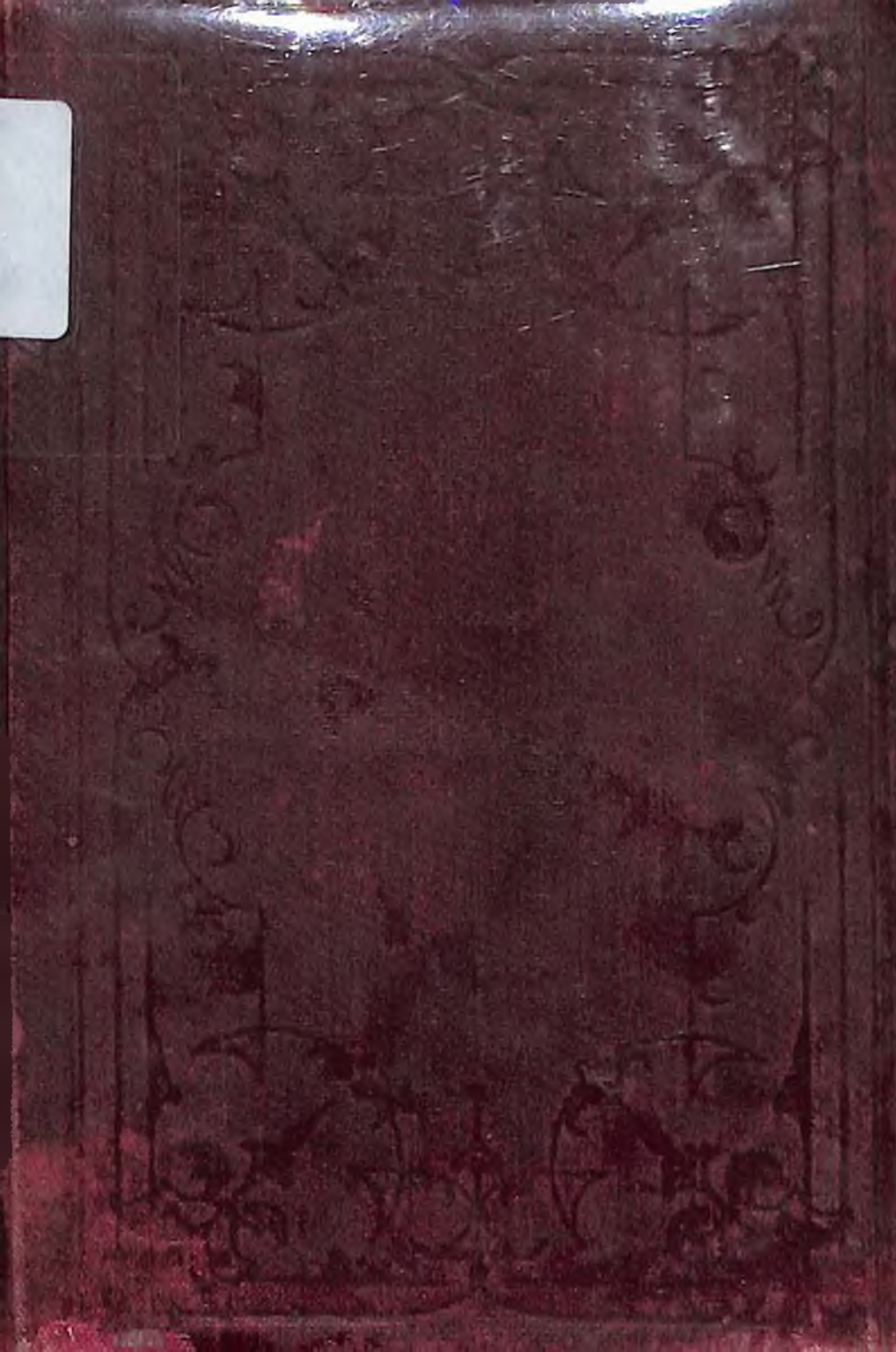
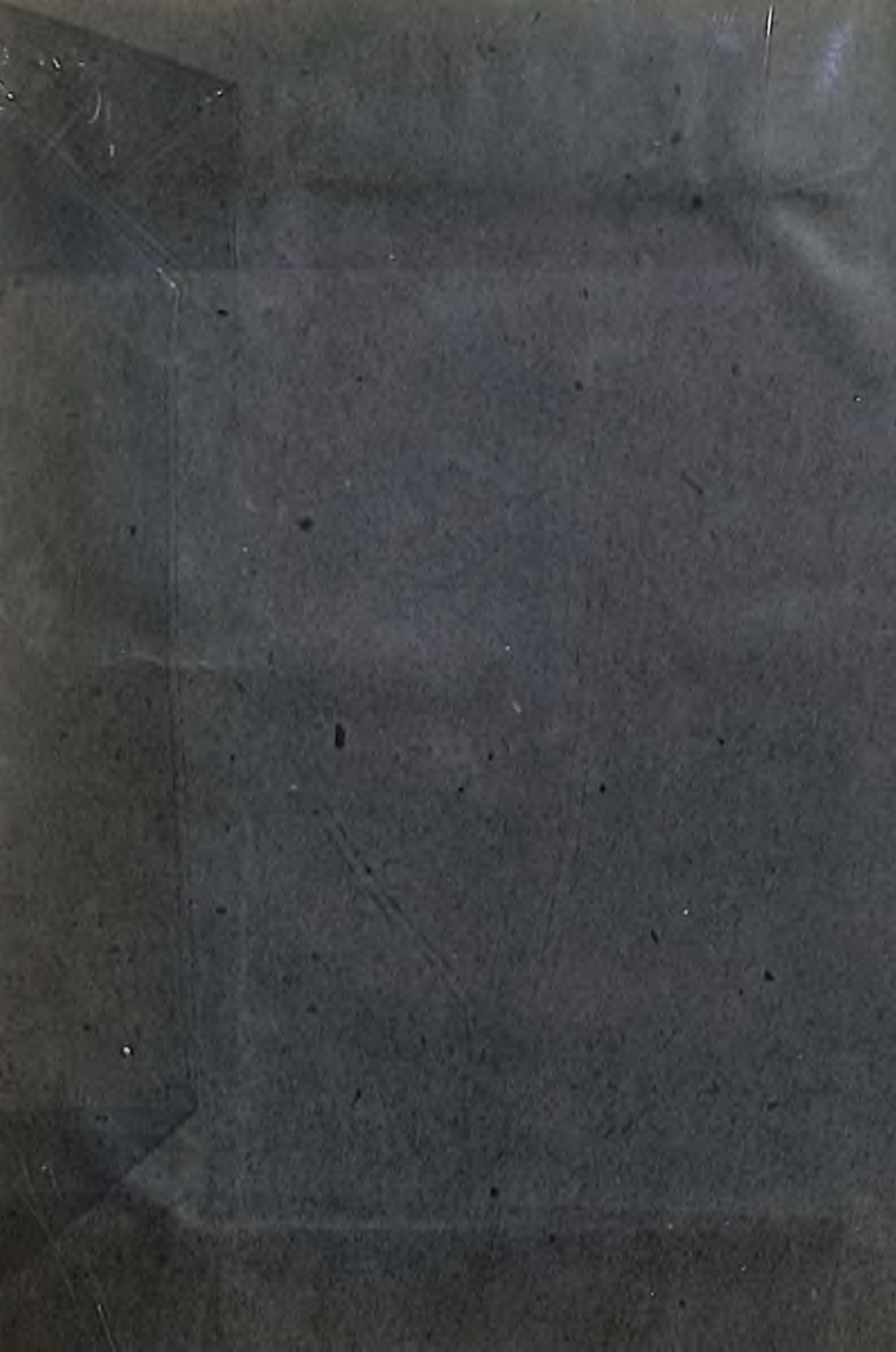

Almijst - Almijst

Fihrist

46 - 2

BAZI DEFA SENİ MÜSTARİ EDEN
sayfa 94 fıkdağın şehri tezckür

71 - 3

Helas inahale

106 - 4

107 say. Apolyon.

126 - 5

162 - 6

185 - 7

225 - 8

264 sayfa Helas tar.
ki :

234 - 9

281 - 10

276 Tebrir için kris.

278 inam ve.

Salahı,

295 Kıymet.

240 - 250

169. Almijst Almijst

Almijst = Almijst 251

(3). 41. 26 - 29) 247

Almijst Almijst 247

134. Kalbde eski adama meyl:

277

184-10
184-11
184-12
184-13
184-14
184-15
184-16
184-17
184-18
184-19
184-20
184-21
184-22
184-23
184-24
184-25
184-26
184-27
184-28
184-29
184-30
184-31
184-32
184-33
184-34
184-35
184-36
184-37
184-38
184-39
184-40
184-41
184-42
184-43
184-44
184-45
184-46
184-47
184-48
184-49
184-50
184-51
184-52
184-53
184-54
184-55
184-56
184-57
184-58
184-59
184-60
184-61
184-62
184-63
184-64
184-65
184-66
184-67
184-68
184-69
184-70
184-71
184-72
184-73
184-74
184-75
184-76
184-77
184-78
184-79
184-80
184-81
184-82
184-83
184-84
184-85
184-86
184-87
184-88
184-89
184-90
184-91
184-92
184-93
184-94
184-95
184-96
184-97
184-98
184-99
184-100

Մուգ զգարձի Կիսմարտի Եւ ունի Դաւիթ
Լուսին զարթ.

ՔՐԻՍԹԻԱՆ ԵՕԼՃԸԼԸՂԸ

ԵԱՆԻ

ՄԻԻՄԻՆԻՆ ՀԵԼԱԳ ՇԷՀՐԻՆՏԷՆ

ՍԷՄԱՎԻ ՇԷՀՐԷ ՍԷՅԱՀԷԹԻ

ԹԱՐԻԳԻ ՀԱՅԱԹՏԱ ՍԻԼԼՈՒԳ ԷՏԷՆԻՆ ԱՀՎԱԼԸՆԸ
ՎԷ ՕՂՐԱՅԱՃԱՂԸ ԹԷՃՐԻՊԷԼԷՐԻ ԹԱՐԻԶ
ՈՒ ՊԷՅԱՆ ԻԶԻՆ

ՄԷՇՀՈՒՐ ԻՆԿԼԻԶ ՃՕՆ ՊԸՆԵԱՆԸՆ

ՐՈՒՅԱ ԹԱՐՁԸՆՏԱ ԹԷՐԹԻՊ ՈՒ ԹԷ՝ԼԻԶ ԷՔՏԷԹԻ
ԳԻԹԱՊԸՆ ԹԷՐՃԷՄԷՍԻ ՏԻՐ

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ Տ Ա

Ա. Յ. ՊՅՅԱՅԵԱՆ ՄԱԹՊԱՍԸՆՏԱ ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՄԸՇ ՏԸՐ

ՔՐԻՍՏԻՅԱՆ ԵՕԼՃԸԼԸՂԸ

ՆԱՄ ՔՐԻՍՏՊԸՆ ՄԻԻՒԼԼԻՖԻ

ՃՕՆ ՊԸՆԻԱՆԸՆ ԹԵՐՃԵՄԷ Ի ԱՀՎԱԼԸ

Ճօն Պընիան նամ զաթ՝ սա՞իր մէշհուր ա-
տէմլէրին էքսէրի միսիլլիւ 'ատի պիր ֆամիլ-
եատան իտի: Փէտէրի թէնէքէճի օլուպ՝ ին-
կիլթէրրատա Պէտֆօրտ նամ շէհրին ճիւլարըն-
տա սաքին իտի: պու ատէմ՝ ախլազ ք համի-
տէյէ մալիք պիր զաթ օլուպ՝ օղլընա տախի
սէնա՝աթընը էօյրէթմէք միւրատ էյլէտի իսէ
տէ, պունունլէ պէրապէր անըն պիր միգտար
թահսիլ ի 'իւլում էթմէսինէ տախիս՝այ ու զայ-
րէթ էյլէր իտի: Քէզալիք օղլընա Քրիսթի-
յանլըղըն էսասընը թա՛լիս էթմէյէ չալըշմիշ
օլաըղը անկլաշըլըյօր, չիւնքի պէօյլէ էթմիշ
օլմասա իտի, Պընիան չօճուղլըղընտա արգա-
տաշլարընտան զիյատէ քիւֆր էթմէքտէ վէ
տահա սա՞իր հարէքեաթ ք նապէճատա պու-
լունտըղը հալտէ, քէնտիսինին զիքը էյլէտիյի
րույալար վէ թէվպէյէ կէլմէսինէ սէպէպ օ-
լան մահզունիյէթ վուգու՝ պուլմայաճագ իտի:
Կէօրտիլիւ րույալարը քէնտիսի շու վէճհ իլէ
նազլ ու հիքեայէ էյլէմիշ տիր:

«Պիր միւտտէթ կիւնահ իշլէյէրէք իմրար ք
վազըթ էյլէտիքտէն սօնկրա՝ եաթաղըմտա ու-
յուր իքէն ճիւնլէր վէ քէօթիւ րուհլար տա՞ի»

մա պէնի ալըպ կէօթիւրմէյէ չալըչըյօլըար զանն էտէրէք, անլէրին գօրղուսընտան զիւյատէսիյլէ միւղթարիպ օլուր խաիմ։”

Թարիգ ի բուհանիյէթէ սիւլուք էթմէյէ պաշլատըղը զէմանլարտա օլան պաղը միւլահազասընը տախի շէօյլէ թա’րիֆ էտէր, “Տօգուգ եաօն եաշընտա իքէն պիր թաղըմ վահի շէյլէր իլէ վաղըթ կէշիրէն բէֆիքլէրիմ իլէ էնվա” ի լիւ’սիւյաթտա պիհուտէ իմրար ք վաղըթ էյլէտիղիմ իշիւն էքսէրիյա մահգուն գալըպ նաաիմ օլուր խաիմ խէ տէ, երինէ կիւնահլարբմտա տէվամ էտէր խաիմ։”

Պու հիքեայէ յատի սընըֆտան օլան ֆրիսթիյան վալիտէյինէ կիւղէլ պիր նասիհաթ տըրէյ պապարար վէ անալար, էվլատընըլ քիւշիւք եաշտա իքէն քէնաիլէրինէ օգումագ եազմագ թա’լիմ էտինիղ, վէ անլէրի ֆրիսթիյանըլը եօլընտա թէրպիյէ էտինիղ. զիրա սինն ի քէմալէ վաաըլ օլարըլարընտա Ալլահ անլէրի նէ տէրէճէլէրէ գատար թէրֆի’ էտէճէյինի, վէ պու վէճհյէ հարէքէթ էթմէնիղլէ անլէրին իշէ եարայաճաղլարընա նէ գատար եարաըմ էթմիշ օլարըլընըլ պիլմէզսինիլ :

Պրնիան պէօյիւտիւքճէ տահա զիյատէ կիւնահա միւպթէլա օլուպ խուսասա եալան սէօյլէմէք, պէտտու’ա վէ Ալլահըն խամնէ քիւֆր էթմէքտէ տէվամ էթտի խէ տէ, զամիրի քէօրլէնմիշ տէյիլ խաի : Էքսէր վաղըթ բույալարընտա սէմա թուլթուշմուշ օլտըղընը, վէ պուլութլարըն տէհշէթլի սէտալար իլէ եըրթըլըպ տաղըլտըղընը կէօրիւր խաի. վէ պաղը մահալ ք տիլքիւշտէ զէվգ

ու ուէֆա էտիյօր կիպի զանն էտէր իտի իտէ տէ, նակեաճ տէհէթի պիր զէլզէլէ վուգու՝ պուլուպ՝ օլ էսնատէ եէրլէր եարըլմասըյլէ ի շինտէն չըգանն յաէվէր արասընտան միտհիշ տէապէր իլէ լա՛նէթ օգույան զաթլարըն չըգարըլարըն միշահտէ էտէր իտի, վէ պու շէյլէրի կէօրմէքլէ բուզ ի մահշէրի կէօրիւյօր կիպի օլույօր իտի:

Դօմրիւնիւն օ միւտտէթինտէ պիր գաչ տէֆա ֆէվգ էլ յատէ պիր սիւրէթլէ էօլիւմ տէն գուրթուրմասը վուգու՝ պուլուտէ: Պրնիան սօնկրալարը ճէնտալը շաղգ մէրհամէթինտէն նաշի պու վազը՝ ալար իլէ քէնտիսինի թէ՛ տիպ էթմիշ տէյիւ զանն էտէր իտի: Պիր տէֆա Պէտֆօրտ շէհրին ճիւտընտա վազը՝ Օս նէհրինտէ գայըգ իլէ կիտէր իքէն սույա տիւշիւպ կիւճ իլէ գուրթուլաուէ: Պաշգա պիր տէֆա տաթի տէնիդտէ պօղուրմագ տէրէճէսինէ կէլմիշ իտի: Պիր կիւն եօլաա պիր երլան կէօրիւպ՝ էլինտէքի տէյնէքլէ անա վուրաուէ, վէ օլ տէյնէքլէ երլանըն ազգընը աչար, վէ երլանըն սօգան ալէթի տիլի տիր զանն էտէրէքանը քէնտի վարմագլարըյլէ շէքիպ չըգարար:

Պրնիան պու քէյֆիյէթի նազլ էթտիյինտէ՝ «Սլլաճ պանա մէրհամէթ էթմէմիշ օրայտը, պու հարէքէթիմլէ էօլիւմիւմէ քէնտիմ տէպէպ օլաճազըտըմ», տէր: Օն տէքիզ եաշընտա իքէն պաշգա պէօյիւք պիր թէհլիքէտէն տաթի գուրթուրմասը վուգու՝ պուլաուէ, շէօյլէքի օլ էսնատէ ինկիլթէրրատա մուհարէպէ օլուպ՝ Պրնիան տաթի յապէր եազըրլարագ Լէյսէսթըր նամ գասապանըն մուհատէրէսինէ

կէօնտերիլմէք իւզրէ իբէն , բէֆիզլերինաէն
պիրի անըն եէրինէ կիթմէքլիյի թէքլիֆ էթ-
տի , Պընիան տախի պու թէքլիֆէ մուվաֆա-
դաթ կէօսթէրէրէք , քէնտի եէրինէ հիւսն ի
իրատէթիյլէ մուհարէպէյէ կիտէն քիմնէ պիր
կէճէ նէվպէթճի իբէն դուրշունլէ պաշընտան
վուրուլուպ էօլտիւ :

Պու վագը՝ատան պիրաղ միւստէթ սօնկրա
Պընիան թէ՝էհհիւլ էյլէտի . վէ զէվճէսինին
րուհանի սէօհպէթլէրինին Պընիանըն աթվար
ու հարէքեաթը իւղէրինէ վիք պէօյիւք թէ՝-
սիրի օլտու : Թա՝իֆէ ի նիսանըն թէրպիյէլի
պուլունմասը նէ՝ դատար մուդթաղի վէ ֆա՝ի-
տէլի տիր : Լաքին Պընիանըն թէ՝էհհիւլիւ էս-
նատընտա էշեա վէ լէվաղիմ ի պէյթիյէսի եօդ-
իտի , քէնտի բիվայէթինէ նաղարէն իղաիվա-
ճը զէմանընտա էշեա օլարադ թապաղը վէ
դաշըղը սիլէ եօդ իտի , ֆադաթ սէնա՝աթը
թէնէքէճիլիք օլտըղը միւնասէպէթիյլէ պու մի-
սիլիւ էշեայը աղ վագըթ զարֆընտա թէտա-
րիք էթմիշ օլտըղը զանն օլունուր : Զէվճէսի-
նին կէթիրտիյի ճիհաղ իքի ճիլտ րուհանի քի-
թապտան իպարէթ իտի իսէ տէ , պունլար
Պընիանա պինլէրճէ ալթունտան զիյատէ դըյ-
մէթլի օլտըլար , զիրա օլ քիթապլարը օգու-
մասը իշիւն մէրդումէ անը դանտըրտը , վէ
քէնտի փէտէրինին թադվասը հադգընտա տա-
խի չօդ աէֆ՝ա Պընիան իլէ սէօյէշէրէք անը
քիլիսէյէ տա՝իմա կիթմէյէ ալըշթըրըպ , ՝ա-
տաթը դապլիհէսինի թէրք էթտիրմէյէ մու-
վաֆֆադ օլտու :

Օլ արալըդ Պընիանըն էտնա պիր դատըն-

տան էջիթտիյի թա'ղիւր տախի թաւր ու հա-
րէքէթինի իսլահ էթմէսինէ վէսիլէ օլտու, Պը-
նիան պու վազը'այը շու վէճհ իլէ նազլ է-
տէր, «Պիր տէֆ'ա գօնշուլարտան պիրինին
տիւքեանընտա տուրուպ քիւֆը էթտիյիմ սը-
քատա օրատա պուլունան պիր դատըն սէօզ-
լէրիմի իշիտիպ, հէր նէ գատար քէնտիսի է-
տէպսիզ պիր գատըն իտիխսէ տէ, պանա խի-
թապէն՝ Վէօզլէրինի իշիթտիյիմտէ թիթրէ-
յօրըմ, էթտիյին քիւֆըլէրտէն կէօրիւնիւր քի-
սէն վէք քէօթիւ պիր ատէմ սին, 'էօմրիւմտէ
պու միտիլիւ քիւֆըլէր իշիթմէմիշ իմ • էյէր
շէհրին տէյի գանլըլարը սէնին իլէ կէօրիւշիւր-
լէր իսէ, սէն անլէրին ճիւմլէսինի պաշտան չը-
գարաճագսըն,՝ տէտի:» Պու գատընըն թա-
ղիւրի Պընիանա էյի պիր քիմսէնին թա'ղիւրին-
տէն զիյատէ թէ'սիր էտիպ՝ քէնտիսի ութանա-
քագ սիւքիւթ էյլէտի վէ գալպինտէն՝ «Բե'աշքի
քիւշիւք չօճուգ օլսա խտիմ տէ, փէտէրիմ
պէնի պէօյլէ քիւֆըլէր էթմէքտէն մէն՝ էթսէ
խտի,» տէր խտի:

Պու վազը'ատան սօնկրա չօգ վազըթ կէչ-
մէքսիդին ֆաքիր պիր քիմսէ իլէ շէրիք օլտու,
վէ շէրիքիլէ էսնա ի միւսահապէթլէրինտէ տին
վէ փիթապ ը Մուգատտէս հագդընտա է-
տիլէն միւսահասաթ Պընիանը իդնա՝ էտիպ
անը մէշքիւր քիթապը օգումագլըղա մէճ-
պուր էթտի, 'ալ էլ խուսուս քիթապ ը մէզ-
պուրըն նազլիյաթ դըմընըն գրա՝աթը Պընիա-
նա խօշ պիր մէշղուլիյէթ օլտու, զիրա ըն-
աուլլէրին մէքթուպլարընը օգույուպ անկա-
մագ քէնտիսինէ վէք տէ գօլայ կէլմէղ խտի:

Պունուն իւղէրինէ Պրնիանըն աթվարընտա էօյլէ պիր թէպէտտիւլաթ վուդու՝ պուրու քի, ուլլունսըղ հալլէրինի թէրք էալու իսթիւ գամէթ վէ տիյանէթ եօլընա սիւլուք էթալիյինէ տօսթլարը թէ՛ աճճիւլ էաէրէք անը եէնի պիր առէմ՝ առտ վէ հիւսն ի հալինի զէքք էթմէյէ պաշլատըլար. քէնտիսի տախի պէօյլէ էյի նամ գաղանմըշ օլարղընա մէմնուն օլուպ՝ ինտ էլ նաս միւթէպէր սայըլմաղա պաշլամըշ իտիյինէ զայէթլէ մէսուր օլուր ի տի: Լաքին Պրնիան քէնտիսի պու հալիտէն էօթիւրիւ, «Պէն օլ վաղըթ միւրա» ի ֆէրիսի իտիմ. մաղսէտիմ հէր քէսին պէնիմ հաղգըմա էյի սէօյլէմէսի իտի. նէ ֆրիտուս, նէ իման վէ նէ իմիա պիլիր իտիմ, վէ շիմաթ էյի անկալօրըմ քի, օ վաղըթ էօլմիւշ օլա ի տիմ, հալիմ փէք փէնա օլաճաղ իտի՝ տէր:

Բապպ Յիւսուսըն պիր միւնէվիէր, հալիմ վէ թէվպէքէար շայիրաթ օլունճայա տէկին Պրնիանըն նէ սիւրէթլէ տէրէճէ պէ տէրէճէ թէրաղգի էյլէտիյինի պիրէր պիրէր թա՛րիֆ էթմէք գապիլ ի իմքեան տէյիլ տիր: Շու գատարընը սէօյլէմէք քիաֆի տիր քի, անըն պու թէ՛ աճճիւլպէ շայան թէպէտտիւլաթընա պաշլըճա վատըթա ֆիթապը Մաղատուսի օլուլուպ միւմին քրիսթիյանլար իլէ կէօրիւշմէսի օլաու: Լաքին հէման օլ էսնատէ Պրնիան չօգ տէֆ՝ա վէ սուրէթ ի մահուսէտէ շէյլթանըն իղվալէրինէ տիւշիւպ էքսէրիյէ մէ՝յուս օլարապ վէ կէօյա զայ՝ը՝ ագլ էթմիշ կիպի էօմրիւնէ սու ի գատա էթմէք էֆքէարընտա պուլունսը իտի: Լաքին Սէմալի փէտէր անը

պու վեճճ իլէ սա"իրդերին մէնափի ի լուհանի-
յէսի իշխն թէհիլյէ էթմէքտէ իաի . վէ Ալ-
լահնն ինայէթիլլէ օլ իղվայերին քեաֆֆէ-
սինաէն թէհիլքէսիլճէ գուրթուլուպ քէնաի-
սի միւսիլլիւ իղվատա պուլունանյարա 'ալիմ
պիր մու'ալլիմ վէ թէպլիյէ էտիճի պիր միւր-
շիա օլտու . նիհայէթ գայէթ միւթէաէյլին
վէ ֆիթապ Ը Մուգատտէսին ահքեամննա գի-
յատէ աշինա օլուպ անըն պիր ճէմա'աթա
վա'ղ էթմէյէ միւգթէաիր օրոդղընա տէլա"ի ի
քեաֆիլլէ կէօրիւնաիլլիւնաէ , ֆրիատտըն պէ-
շարէթինին թէպլիլի իշխն վա'իղ նատալ օ-
լունաու : Հէր շէյէ գատիր Ալլահ էքսէրի զա'-
իֆ վէ էանա քիմնէլէրի ինթիլապ էաիպ գուվ-
վէթլի վէ միւ'թէպէր 'ատտ օրունանյարը մահ-
ճուպ էլլէաիլի կիպի , մէրգում թէնէքէճի
հագգընաա տախի պու վէճլէ օլմուշ ալր : Պը-
նիան էանա մէշղուլիլլէթլէրաէ պուլունուպ կիւ-
նահլարա զարգ օլմուշ իքէն՝ Ալլահ թարաֆըն-
տան կէօնաէրիլմիշ պիր էլշի օլմաղա տա'վէթ
օլունաու , վէ Ալլահ անը քէնաի խըտմէթինէ
թա'երին էլլէաի . Պընիան տախի Ալլահնն խըտ-
մէթինաէ իպրաղ Ը սատադաթլէ քէսպ ի շէօհ-
րէթ էլլէաի :

Պընիանըն վա'իղլիք մէ"մուրիլլէթի էանադն-
տա նկիլթէրրանըն կէրէք 'ումուր Ը փօլիթի-
գիլէսի վէ կէրէք 'ումուրը աինիլէսի 'աղիմ
թէհիլքէտէ իաի . հիւրրիլլէթ ի ալն վէ վիճ-
տան օլ էանաաէ նամա'լիւմ կիպի իաի : Պը-
նիանըն վա'ղյարը հագիդաթըն աիւշմէնլէրի-
նէ խօշ կէօրիւնէմէաիլինաէն անը հագգըրղ
եէրէ թոթուպ հապաա իլքա էթաիլլէր , վէ

Պընիան օրատա օն իքի սէնէ դատար դալտը :
Կէօրինիւր քի , Պաթըլլըդ փանայիրինտէ իւ-
միտվար 'ալէյհինտէ օլան մուհաքէմէնին պէյա-
նը իլէ՝ քէնտի 'ալէյհինտէ օլան պու հազդ սըղ-
լըդ վէ մէրհամէթսիլլիի պէյան էթմէք իսթէր :

Պընիան պու մահպուսիյէթին շէտիտ մու-
դայագա վէ սըղընթըսընա՝ պիր ֆրիսթիանա
վաճկպ օլտըլը թարղոտ սապր ու թէհամ-
միւլ էթտի : Օրատա մէղքիւր սէպէպէ մէսին
մահպուս օլմուշ պիր գաշ քիշի քէնտիինէ
արդատաշ իտիլէր : Գիթապը Մուգատտէս վէ
իլք շէհիպէրին թէվարիսի քէնտի եանընտա
օլուպ՝ միւթալա՝ա վէ միւլահաղա իչիւն տախի
վազթը վար իտի : Գէնտիտի իլէ պէրապէր
մահպուս պուլունան արդատաշլարընա պա՛ղէն
վա՛ղ տախի վէրիր իտի . պու եօլ իլէ անլէր վէ
քէնտիտի չէքտիքլէրի պէօլիւք սըքընթըլարի-
չինտէ միւպարէք ինճիլին հազիգաթը վէ
վա՛տլարըլլէ թէսէլլի պուլուրլար իտի :

Ֆագաթ Պընիան միւտտէթ ի մահպուսիյէ-
թինտէ էքսէր վաքթընը գալէմիլլէ մէշուլ օ-
լարագ կէշիրիր իտի : 'իւմ ի իլահիյէ միւթա՝
ալլիդ դըյմէթլի քիթապլարտան մա՛տա , իշ-
պու “ ֆրիսթիյան Եօլճըլըղը ” նամ քիթա-
պը տախի մահպէստէ թէ՛ լիֆի էթտի : Պու քի-
թապըն իպթիտասընտա , կէօյա բույասընտա
բու ի զէմինտէ սէյահաթ էտէր իքէն , իչինտէ
եաթըպ ույուտըղը մաղարա պու մահպէս տիր :
Օլ լաթիֆ վէ միւֆիտ բույայը միւթալա՝ա էթ-
տիյիմիդտէ՝ տիւշմէնլէրինին անը հապս էթ-
մէսինտէն , վէ պու եօլ իլէ պու քիթապըն
թէ՛ լիֆի իչիւն անա վէսիլէ վէ ֆուրսաթ վէր-

միշ օլտըղլարընտան տօլայը մէսրուր օլտըրդ ։
 Պընիան հապատան չըղտըղտան սօնկրա քէն-
 տի տօսթլարը Պէտֆօրտ շէհրինտէ պիր արսա
 սաթուն ալըպ անըն իչլուն պիր քիլիսէ ինչա
 էթտիլէր ։ Պընիան օրատա հէր հաֆթա վա'ղ
 էտէր իտի . հիւքիւմէթ թարաֆընտան տախի
 արթըղ մէն' էտիլմէտի , Սէնէտէ պիր տէֆ'ա
 Լօնտրայա կիտէր , վէ օրատա վէրտիյի վա'ղ-
 լար իչլուն զայէթլէ մէտհ օլունուր իտի ։ Քիւ-
 պէրատան տախի չօղու անըն վա'ղընը տինկ-
 լէմէյէ կէլիլլէր իտի ։

Պիր կիւն ինկիլթէրրա գրայը իքլինճի Շարլ
 քիւպէրատան պիրիսինէ , «Սէն 'աղիլ վէ 'ա-
 լիւմ պիր տտէմ' օլտըղըն հալտէ պիր թէնէ-
 քէճ ինին լաֆընը տինկլէմէյէ կիթտիլինէ թէ-
 'աճճիւպ էտիյօրրմ'» տէտի ։ Միւմաիլէհ տա-
 իի գրալա՝ «Էֆէնտիւմ , էյէր օլ թէնէքէճիտէ
 օլան պէլաղաթա մալիք օլմադ պանա միւմ-
 քին օլտա իտի , ֆէվղ էլ 'ատէ մէմնուն վէ
 մէսրուր օլարադ մա'լիւմաթըրն քեաֆֆէսինի
 թէրք էտէր իտիւմ .» տէյիւ ճէվապ վէրտի ։ Պը-
 նիանըն վա'ղընտա խալղըն ֆիքրինի ճէլպ է-
 տէն պիր հիւնէր վար իտի ։ Օլ էսնատէ ին-
 կիլթէրրա էհալիսի 'ինտինտէ էն մադպուլ
 վա'րղ Պընիան իտի տէյիւ զանն օլունուր ։

Պընիան Լօնտրայա կէլմիշ տէյիւ ի'լան օլուն-
 տըղը կիպի , խալղ անըն վա'ղընը տինկլէմէյէ
 քէսրէթլէ ճէմ' օլուր իտի ։ ինկիլթէրրատա
 օլան 'ատէթ իւղրէ ճէմա'աթ էօյլէտէն պիր
 եախօտ իքի սա'աթ էվվէլ քիլիսէյէ կիտէր .
 լաքին Պընիանըն վա'ղընը տինկլէմէք իչլուն ,
 գըշ վաղթընտա եաղմուր վէ դար եաղար ի-

քէն պիլէ, էքսէրի պիր իքի եիւղ քիշիտէն զիյատէ սապահլայըն շաֆագ աթմազտան էվ վէլ պիրիքիր իտի:

Պրնիանրն նէ՛ տէրէճէ հաղըր ճէվապ վէ ալճագ կէօնիւլլիւ օլարղըր շու հիքեայէտէն անկլաշըլըր: Պիր կիւն միւ՛էսսիր պիր վա՛ղ էտիպ իպատէթին խիթամընտա տօսթլարընտան պիր գաշը անըն եանընա կէլէրէք, «Պու կիւն նէ միւ՛էսսիր պիր վա՛ղ վէրտին» աէտիքլէրին տէ, Պրնիան «Պունու պանա իխթար՝ էթմէ նիղ լաղըմ տէյիլ իտի, զիրա պէն տահա մէնպէրտէն էնմէզտէն էվվէլ շէյթան պունու պանա սէօյլէտի» աէտի:

Պրնիան խաթթալարը վէ միւզայագատա օլանլարը զիյարէթ էթմէյէ, վէ զամիր վէ վիճտան սէպէպիլլէ թէ՛ատտի կէօրէնլէրէ իմտատ վէ թէսէլլի վէրմէյէ վէ ֆրիսթիան գարնտաշլար արատընտա զուհուր էտէն մու՛արաղայը տախի տէֆ՝ էթմէյէ տա՛խմա ճէհա էտէր իտի: Պիր տէֆ՛ա թանըտըղը պիր զաթը օղլու իլէ պալըշտըրմագ իչիւն փէք ֆէնա պիր հափատա ուղագ պիր մահալէ կիթտի: Պու խըտմէթի իճրա էտիպ զիյատէսիլլէ եօրուլարապ լօնտարայա ՛ալտէթ էյլէտի իսէ տէ, շէտիտ եաղմուրա թութուլարագ չօգ րալանմըլ օլարղընտան իւղէրինէ հիւմմա կէլտի, վէ օն կիւն եաթտըղտան սօնկրա, 1688 Ալթօթթօսըն 31 ինտէ ալթմըլ եաշընտա օլարագ վէֆաթ էթտի:

Պու թէրճիւմէ էյլէտիյիմիլ քիթապ ինկլիղ լիտանընտա մէշհուր օլուպ, կէրէք տլամընտա վէ կէրէք հիւքէմա միւթէհայյիր օլարագ անը միւթալա՛ա էտէրլէր:

Պու. քիթապատ պուլունան թէմսիլ վէ բէմը-
լէր մա'րիֆէթիէ իճատ օլունմուշ տըր, նիւմու-
նէ վէ թէշպիհէր տախի միւնասիպ տիրլէր :
Հիքեայէ էօյլէ աչըգ վէ թապի'ի սուրէթտէ
թէրթիպ օլունմուշ տըր, քի, անը պայաղը, քիմ-
սէլէր պիլէ դօլայ անկլայա պիլիլլէր. վէ թէշ-
պիհէր իլէ պէյան օլունան հաղիգաթ ֆի-
թապը Մուդատտէստէն ալընմըշ օլարագ փէք
միւֆիտ տիրլէր : Պու. քիթապըն ինկիլդէսի
չօգ տէֆ'ա թապ' օլունմըշ վէ միւթէմէտալին
միլլէթլէրին էքսէրինին լիսանընա թէրծիւմէ
տախի օլունարագ փէք մաղպուլա կէշմիշ տիր :

Պընիան պու. քիթապըն հէր քէսէ մաղպուլ
օլարղընը կէօրտիւյիւնաէ եիւրէքլէնիպ պիր
իքինճի բույա քիթապը տախի թէ"լիֆ էթտի :
Պու. իքինճի քիթապընտա Միւ'մինին էհլի վէ
էվլասընըն քէնտիսինաէն իպրէթ ալարագ ճէն-
նէթ եօլընտա եօլճըլըգ էթմէլէրինի թա'րիֆ
էտէր. պու. քիթապ տախի փէք կիւզէլ թէշ-
պիհաթ վէ իղահաթլէ եաղըլըշ օլարղընտան,
Պընիանըն թէ"լիֆի օլարղը աշիքեար կէօրիւ-
նիւր, ֆաղաթ իլք քիթապ օլ տէրէճէ մա'-
նալը վէ կիւզէլ թէրթիպ օլունմըշ տըր, քի,
անտէ պէյան օլունան էֆքեարըն 'այնինի ի-
ճատ էթմէք սայքի միւմքինսիղ տիր : Պու. ի-
քինճի քիթապ էվլէքինին տէրէճէսինէ եէ-
թիշէմէղ իսէ տէ, անտէ տախի էօյլէ ֆըղըրա-
լար վար տըր, քի, կիւզէլիլք վէ թէ"սիր ճի-
հէթիլլէ միսալըղ տէնիլմէյէ շայէսթէ տիր :

Անը տախի պաշգա պիր վաղըթ Ալլահըն իղ-
նիլլէ թէրծիւմէ էթմէք նիյէթինտէ իղ :

ՔՐԻՍՏԻԱՆ ԵՕԼՃԸԼԸՂԸ

Ի.Ք ՄԵՆՁԻ,

Բու ի զէմինտէ սէյահաթըմ էսնասընտա պիր մաղարայա* էնիպ օրատա ույուտըմ : Բույամտա կէօրտիւմ քի էսքի էլպիսէլի պիր ատէմ արդասընը խանէսինէ չէվիրմիշ, էլինտէ պիր քիթապ վէ սըրթընտա աղըր պիր եիւք օլտըղը հալտէ պիր մահալտէ տուրույօր իտի : (Խչա՝. 64. 6 : Լուգ. 14. 33 : Մէղ. 38. 4 :) վէ էլինտէ պուլունան քիթապը աչըպ օգու մաղա պաշլատըղընտա, աղլայըպ թիթրէր իտի. † վէ արթըգ քէնտինի զապթ էթմէյէ թադաթը գալմատըղընտան ահ ու ֆիղան էտիպ՝ «Պանա նէ՛ եափմադ կերէք սիր», տէ-

* Պուրատա զիքը օլունան մաղարա Պէտֆօրտ նամ շէհրին հապտխանէսի, եա՛նի պու քիթապըն միւ՛էլլիֆինին զէման ըզուլմ ու թէ՛ատտիտէ մահպուս օլտըղը մահալ տըր :

† Պիր ատէմ քէնտիսինին հագիգաթէն կիւնահքեար օլտըղընը անկլամասը՝ քիթապը Մուգատտէստէ իլհամ իլէ պէյան գըլընտն քէլամ ը իլահիյէյի օգույուպ ինտնմաղլէ հասըլ օլուր : Պէջլէ պիր ստէմէ էօլիւմ վէ գըյամէթ վէ հուզըրը ը իլահիյէ վարտըղընտա հագգընտա վերիլէճէք հիւքմ օլ գատուր տէհշէթլի կէօրիւնիւր քի սնըն ինտինտէ էվլէլա մուհիւմ կէօրիւնէն շէյլէր արթըգ հիշ հիւքմիւնէ կէչէր :

յիւ նիտա էթմէյէ պաշլատը : * (Ա՛մաւ. 2. 37 : 16 . 30 :)

Պու հալաէ խանէսինէ կիտիպ՝ իղթիրապընը զէվճէ վէ էվլատընա պիրաղ վաղըթ պէյան էթմէտի իսէ աէ, իղթիրապը կիտէրէք արթմադ տա օլարղընտան, արթըգ սիւքիւթ էտէմէյիպ՝ նիհայէթ անլէրէ պէյան ը հալ էտէրէք, «Է՛յ զէվճէմ՝ վէ էվլատըմ՝, պէն սէվիլիւլիւ տօսթընըղ սըրթըմաա աղըրլաշմըշ օլան

* Քէհտի հալինի հիս էտէն կիւնահքետար պէյլէ ֆիղան էտէր. չիւնքի տ՛մալ ը սալիհէսի հայ պէղի կիպի մաւրտար վէ քէնտինին Ալլահն զաղապընա միւսթ ահադգ օլարղընը պիլէրէք էպէտի՝ աղապա մահքիւմ օլարղընը կէօրիւր : Կիւնահքէնը սըրթընտա աղըր պիր եիւք օլմուշ կիպի հիս էտէրէք տիւշար օլաճաղը զաղապտան դուրթ ուլմանըն չարէսինի արամադ իչիւն խանէսինի, նէֆսինի, վահի իւմիտլերինի. վէ պաթըրլ իթիգաւալարընը թէրքլէ խելաս պուլմագ իչիւն ներէյէ սըղընմագ լաղըմ խոյլինի էօրէնմէք իւզլէ Քիթմալ ը Մուգաւտէսէ միւրաճա՛ւթ էտէր : Ու քիթմալը օգուտըգճա գըյմէթ յի վէ էօլմէղ ճանընըն թէհլէքէյի պիր հալտէ պուլունարղընը, վէ խելաս պուլուպ հայաթ ը էպէտիյէյէ նա՛իլ օլմագ իչիւն Քրիստոսա միւհթմաճ օլարղընը անկար. հալինին ներէյէ վարաճաղընը տախի տիւշիւնաիւնաէ աղապըլ տհ ու ֆիղան էտէր :

Էյ, պու քիթմալը միւթալա՛տ էտէնլէր, 'աճէպա պէյլէ պիր հալ սիղէ տախի վաղը՝ օլմուշ մը տըր : Կիւնահքարընըղը կէօրիւպ վէ անլէրին աղըրղընը հիս էտէրէք խելաս օլմագ իչիւն հէր պիրլինիլ, « Պանա նէ՛ ետփմագ կերէք տիր՝ տէյիւ ֆիղան էթտինի՛ց մի : Պու հալ սիղէ վաղը՝ օլմաար իսէ, պու գըյմէթ յի քիթմալը սիղէ տալա ֆարղ օլմայան պիր մաալ 'աւտ էտիպ, պիլմէտիյինիլ պիր լիսանտա ետղըմըշ կիպի մա՛քտօնը տախի անկլամայիլ, շէրրէ թէպիմ՝ օլմուշ վէ կիւնահքարընըղտա էօյիւ օլարղընըղ հալտէ քէնտինիլի էմն զանն էթմէքտէ սինիլ : Լաքին պու քիթմալ րուհանի օլուպ՝ անր անճագ հայաթ ը րուհանիյէյէ մալիք օլանլար, ետ՛նի կիւնահքարընը հիս էտիպ հէլաք օլմագտան դօրդարագ վէ հիւքմ ի՝ աղապտան թիթրէյէրէք ճան ու կէտիւլտէն խելաս արամաղա պաշլամըշ օլանլար անկլայա պիրիլէր :

Հէլաք շէհրինտէն մէլէքիւթ իւս սէմալթաթա կիտէն էօլըլար անճագ օ հիսսիյաթա մալիք օլանլար տըր :

պիր երևաք սեպեպիյէ հալաէն չըզմըշմ . հէմ պուրատան ֆիրար էթմէղ խէք , կէօքտէն աթէշ եաղըպ պու շէհրի եաղաճագ , վէ էօյէ պիր տէհէթլի վաղը'ատտ ճիւմէմիզ պիրտէն հէլաք օյաճագըմըզը վէք էյի պիլիյօր խէմ տէ , շիւտիքի հալաէ պէն դուրթուլաճագ պիր եօլ կէօրմէյօրմ ,” աէաի : *

Անրն պու սէօզլէրինէ զէվճէսի վէ էվլատը հայրէթտէ դալաըլար , վէ սէօյէտիյի շէյլէրին սահիհ օլաըզընա ինանմայրպ , աճագ 'աղլընա խալէլ կէլմիշ զանն էտէրէք կէճէ տաիի թէգարբուպ էթմիշ օլաըզընաան ույգու զիհնինէ բահաթ վէրիւր միւլահաղասըյլէ անը տէր 'ագապ եաթմաղա եաթըրարլար : †

() խէ կէճէլէյին ույգուտան մահրում վէ կիւնաիւղ կիպի միւղթարիպ պիր հալաէ օլալագ ահ ու ֆիղանլէ վաղըթ կէշիրաի : Սապահ օլաըզտա , զէվճէսի վէ էվլատը կէլիպ նատըլ օլաըզընը սու"ալ էթաիքլէրինտէ քէնա տիսի էվիլէրինտէն տահա զիյատէ ֆէնա պիր հալաէ պուլունարզընը պէյան էյլէտիքտէն սօնկրա եինէ անլէրէ պէր մինվալ ը սապըգ . նասիհաթ վէրմէյէ պաշլատը . անլէր խէ անը թա'զիր էթաիլէր , վէ պու 'լլլէթի-

* Կիւնահլարը սեպեպինտէն միւղթարիպ օյան տտէմլէրին իզթիրապլարընն տէֆի իշին ֆրիստոսըն գանընտան պաշգաշարէ եօզարր : Զիւնքի զաֆլէթտէն գուրթուլմուշ օյան պիր զամիրին բահաթընը մուճիպ օլաճագ շէյ հէման զաղապ Ուլլահը թէպին էտէն շէյ տիր :

† Թարիգ ի խէլատա սիւլուք էյլէտիյիմիղտէ տիւնէկվի տօսթլարըմիզ պիզի մէճնուն 'ատտ էտէրլէր , վէ կիւնահ սեպէպիլէ օյան խաթալըզըմըզա ճիւմանիճէ թէտալի էթմէյէ շալըշըլար :

նին տէֆի ի իշխան արթըդ հազգընտա մու'ա՝
մէլէ ի շէտիտէ իճրասընա դարար վերտիլէր :
վէ կեահ անը իսթիհզա վէ կեահ թա'ղիր է-
տիպ նիհայէթ պիւս պիւթիւն քէնտի հալինէ
պրագտըլար : *

* Աւանահլարընը հիսս էտիպ մահզուն օլան քիմնէ տա'իմս
տիւննէվի տտէմէր թարաֆընտան թաղիր օլունտըղընտան ,
էվվէլա , տէրունի իղթիրապընը էն կազըն տօսթլարընտան
պիլէ խաֆի թութար իտէ տէ , սօնկրա , սէվտիյի տօսթլա-
րընը հայաթը ի պէտիլէտէն մահրում գալմազ թէհլէքէօիւտէ
կէօրմէրէ , մուհապպէթիւտէն նաշի տիւշար օլտըղլարը թէհ-
լէքէյի անլէրէ պիլտիրմէյէ մէճպուր օլուր . պիւնա'էն 'ալէյ
իղթիրապընը կիլլէմէյէ ուզուն միւտտէթ թէհամմիւլ էտէ-
մէզ , լաքին անլէր քէլամ Ուլլահա աշինա օլմայըպ , վէ ահ-
քեամընա քէնտի ա'մալ ու հարէքէթլէրինի թաթպիդա մուզ-
թէտիր օլմատըղլարընտան , թէհլէքէլի հալլարընը հիսս էթ-
մէզլէր , վէ պէջլէ նասիհաթլարա գուլազ տամատըղտան
մա'տա օլ նասիհաթլարը ճիւննէթ վէ համագաթ էսերի 'ատտ
էտէրլէր : Փէյղամպէրլէր վէ Բէսուլլէր վէ Քրիստոս պիլէ քէն-
տի վաթանտաշլարը 'իւտիւտէ մէճնուն 'ատտ էտիլտիլլէրի
միսիլլիւ , շիմտիքի միւ'մին տախի տիւննէվի տտէմէր 'իւտին-
տէ էջլէ իթիպար օլունուր :

Միւ'մինն պու հազարէթի էվվէլա էն կազըն ագրտպասը
էտէր , վէ անշն օլ էֆքեարտան ֆարիղ օլմասը իշխան տիւր-
լիւ թէտպիրլէր տիւշիւնիւրլէր : Մէսէլա , անլէրի զէվզ ու
սէֆայա էյլէնճէլէրէ վէ զիյաֆէթլէրէ տա'վէթ էտէրլէր ,
միւ'մին տօսթլարը իլէ գօնուլմազ վէ բուհանի քիթապլար
միւթալա'սարնտան կերի տուրմազա թէշլիզ էտէրլէր , վէ պու
վասըթալարը իսթի'մալ էտէրէք թարիզ ի բուհանիյէ սիւուք
էթմէք արզուսընտա պուլունանը իլլալէ սա'յ էտիպ էքսէր վա-
գըթ մագսէտլէրինէ մուվաֆֆազ օլուրլար : լաքին պիր տտէմ
կիւնահըն մագարաթընը էյիճէ ֆէհմ էթտիլինտէ , օ միսիլ-
լիւ թէտպիրլէր անըն իղթիրապը տէրունինի ազալթմատըղ-
տան մա'տա , զիյատէլէնմէտինէ պա'իս օլուր , վէ օլ տտէմին
կերէք քէնտինին վէ կերէք սա'իր տտէմլէրին խէլասը հազգըն-
տա օլան արզուսը տահա զիյատէ արթար : Պու հալ խէ
էքսէրի անըն ագրտպասընը իթիգատաթը պաթըլէլէրինէ զի-
յատէ թագվիլէթ վէրիւր , գալլէրինի փէրէշտիրիւր , շէջլէ
քի ինսաֆ վէ մէրհամէթ տույղուսը , ինթիգամ վէ զուլմ վէ
թէ'ատտի վէ ճէպրէ թահալվիւլ էտէր :

Օ տախի իսէ օտատընա չէքիլիպ, անլէր իչիւն տէրունի հէրարէթլէ տու'ա էթմէք վէ քէնտի սէֆալէթ ի հալը իւզէրինէ աղլամագլէ մէշղուլ օլտու: Պա'ղէն տախի եալընըղճա սահրայա չըգըպ, վագթընը կեահ օգույարագ, կեահ տու'ա էտէրէք կէչիրտի:

Վէ կէօրտիւմ քի պիր կիւն պէօյլէ քէնտի 'ատէթի իւզրէ սահրատա կէղմէքտէ իքէն քի-թապընը թէլաշ իլէ օգույօր խտի. վէ օգու-տըղը էսնատէ "Են" եալիմալըյըմ քի խէլաս պուլայըմ," (Մ'մալ. 16. 30) տէյէրէք, թէք-րար ֆէրեատ էթմէյէ պաշլատը: *

Հէմ տէ, ֆիրար էթմէք նիյէթիյլէ էթրա-ֆընա պագտը իսէ տէ, անլատըմ քի նէրէյէ դաշաճաղընը պիլմէտիյինտէն եինէ եէրինտէ տուրտու:

Օլ էսնատէ Միւպէշչիր իամինտէ պիր տտէմ անա եագլաշըպ նէ' սէպէպէ մէպնի աղլատը-ղընը սու'ալ էյլէտի: †

Օլ տախի, "Էֆէնտիւմ, էօլտիւյիմտէ Հագղըն տիվանընա կիտէճէյիմի էյիմտէքի քիթապտան թահզիլդ անլատըմ: (Իպը. 9. 27) Լաքին

* Թէվպէրեար պիր տտէմ թէսէլիտէն մահրում դալտըղը վագթթ թէնհա պիր մահալտէ ֆիթապ ը Մուգատտէսի միւ-թալա'ա վէ սէֆալէթ ի հալընը միւլաշագա վէ քէնտինէ զուլմ ու թէ'ատտի էտէնլէր իչիւն տու'ա էթմէքլէ տէրունի իղթի-րապընը թախֆիթ էթմէյէ սա'յ էտէր, պէօյլէճէ տիրէթտէ մալէք օլաճաղը մէսէրրէթին թօխումընը պու 'էօմրտէ կէօղ եաշը իլէ էրէր:

† Միւպէշչիր ինճիլին լուծֆ ու խէլասընը թէպշիր, եա'նի միւթտէ էտէն տէմէք տիր: Ինտանլարըն չօպան վէ նագըր ը մու'աղլամը օլտն ֆրիստսըն, կիւնահլէ եիւքլիւ վէ եօրղուն ճանա միւպէշչիրի կէօնտէրմէսի նէ' աղիմ մուհապպէթ վէ նէ' պէջիւք հիմմէթ տիր:

էվվէլա պէն էօլմէք իսթէմէմ: (Լյ. 10. 21, 22) Սանիէն Ալլահըն տիվանընա չըզմաղա հազըր տէյիլ իմ,* տէտի: (Հէզ. 22. 14) Միւպէշ շիր տախի՝ «Լօմրիւն պունճա շէրը իլէ մէմլու օլաըզընը պիլիյօրսըն տա, նի՛չիւն էօլմէք իսթէմէյօրսըն», տէտիյինտէ, մէրզում անա, «Էփէնտիմ, իւզէրիմտէ օլան շու եիւք սէպէ պիլյիլ գապրտան տէրին պիր մահայէ էնիպ թօփէթէ տիւշէճէյիմ, (Իշա՛. 30. 33) վէ պունտան մա՛տա հուզուր ք իլլահիտէ մահքիւմ օլուպ մահայէսէ իլգա օլունուրլւմ գօրզուսընտան էօլմէք իսթէմէյօրլւմ» տէտի: †

Միւպէշշիր տախի անա «Էյէր հալին պուխէ, նի՛չիւն եէրիմտէ տուրույօրսըն», տէյինճէ, տիկէրի՝ «Չիւնքի նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլմէյօրլւմ», տէտի:

Յի վազըթ Միւպէշշիր անա, իւզէրինտէ «պէլէճէք զաղապտան քաշ» տէյիւ եազըրլըշ (Մաթ. 3. 7) պիւքիւլիւ պիր թիրշէ վէրաի:

Մէրզում օլ եազըրը օգույուպ տիզզաթլէ Միւպէշշիրին կէօզիւնէ պազարադ, «Ենճէ՛րէյէ դաշայլւմ» տէտի: Միւպէշշիր տախի փարմաղը իլէ պիր վասի՝ օլանըն էօթէ թարաֆընը կէօսթէրիպ, «Շու տար դափույը կէօ-

* Հուլ ք սէֆալթիկնէ վազըֆ օլան պիր կիւնահքետըն տաըլ իզըրաը պու տըր:

† Բուհ իւլ Գուտա ինսանըն դալպինի զայ՝ օլմուշ հալինտէն աօլայը իսքեաթ էթաիյինտէ, ինսան քէնտի կիւնահընըն թէհամմիւլ օլունմաղ տէրէճէտէ ողըրըզընը իւզէրինտէ հիսսէտիպ կիւնահ՝ ալէյհիտէ պէյան օլունմըշ օլան զաղապ Ռւլլահտան գօրդար վէ թիթրէր:

ընդօրմնւրն,» * (Մատթ . 7 . 13 , 14) տէտի : Օլ
պիրի տախի «խայր» տէյիւ ճէվապ վէրախինաէ
Միւպէշչիր , «Շու փարլայան նուրը տա կէօր-
մէյօրմնւրն,» տէտի : (Մէղ . 119 . 103 : Բ Պետ .
1 . 19) :

Տիկէրի «Էվլէթ էօյլէ պիր շէյ կէօրիւյօրմ»
տէտիյինաէ , Միւպէշչիր անա , «Օլ նուրա
տօղրու կիթ , օրատա գափույը կէօրիւրսին .
վէ գափույը շալարղըն հալտէ , նէ ետփմագ-
լաղըմ՝ օլտրղընը սանա էօյրէտիրլէր» տէտի : †
Պունուն իւղէրինէ մէրգում գօշմաղա պաշլա-
տը , վէ տահա խանէսինտէն փէք ուղարւան-
մաղտան ղէվճէսի վէ էվլատը անրն գօշտրղընը
կէօրիւպ ʼալտէթ էյլէմէսի իշիւն անը շաղրը-
մաղա պաշլատըլար . լաքին մէրգում փարմագ-
լարրնը գուլագլարրնա տրգայրպ (Սուգ . 14 .
26) , «Հայաթ , հայաթ , էպէտի հայաթ» տէ-
յիւ նիտա էտիպ ապա արգատրնա պագմա-
յարագ (Թէք . 19 . 17) , օլանրն օրթասընա
տօղրու գօշուպ կիթմէքտէ խտի : ‡

* Ինճիլ կիւհաՏքեարը իշինտէ պուլունտըը հալ ի սէֆա-
լէթտէ իւմիտօիզ վէ իմտատըղ պրագմայըլ խէլտս պուլ-
մատը իշիւն տնա Յիսուօր կէօթէրիր , թա քի քէնտինին
հալ ի փերուշանինտէն վէ տէրունինտէ հիս էյլէտիյի ղա-
ղտպ Ուլլահտան գուրթուրնոգ իշիւն Քրիստոսը Տօր ղափու-
թէշղիհէյլէ պէլան օլունտն լութ Ֆրնտ միւրաճաթ էյլէյէ :

† Քրիստոսը վէ տնա կէօթիւրէն եօը պուլմագ տնճագ Ին-
ճիլ վատըթտըլէ օլուր : Ինճիլ Քրիստոսա կէօթիւրէն եօլ-
տա ինտանրն տէլիլի տիր , Բուհ իւլ Գուտս տտիս ինտանրն
Դալպինի թէնիկիր էտէր , շէօյլէ քի կիւհաՏքեար քիմնէ Սւ-
լուհըն քէլամնտա Քրիստոսը կէօրիւր :

‡ ԿիւհաՏքեար հէլաբտան ղաշմողա պաշլատըղնտա , թէ-
տլիւղաթը անը մէն՝ էթմէյէ շալարըլար , լաքին ʼագուլըլդ
թէնին վէ գանըն իճատ էթտիյի հիլէլի սէօղլէրէ գարը միւ-

Գօնշուլարը տախի անըն ֆիրար էթտիյինի կէօրմէք իշիւն տըշարը չըղըպ , (Էր . 20 . 40) մէրգում գօշմադտա իքէն պա'ղըլարը անը իսթիհզա էաէր , պա'ղըլարը թէքտիր էաէր , վէ տիկէրլէրի իսէ , 'ալտէթ էթտին տէյիւ արգատնտան պաղըրըրլար իտի : Նիհայէթ իշլէրինտէն իքի քիշի կիտիպ անը ճէպըէն կէրի չէվիրմէյէ գարար վէրտիլէր :

Պու իքի քիշիտէն պիրինին իսմի Մու'անիտ , վէ տիկէրինին իսմի իգնա'ը գօլայ իտի : Մէրգում պու էանատէ խայլը եօլ տլմիշ իտի իսէ տէ , պունլար անա մութլադ եէթ իշմէք էֆքեաւըրյէ գօշարադ աղ վաղըթ զարֆրնտա անա գալուշարլար :

Օյ վաղըթ մէրգում անլէրէ , «Գօնշուլար , նիշիւն կէլտինիդ ,» տէյիւ սիւ"ալ էթտի :

Անլէր տախի «Պիղիմ իլէ պէրապէր 'ալտէթ էթմէնի իսթէյօրըղ ,» տէտիլէր :

Մէրգում իսէ , «Սիղին պու թէքլիֆինիդի գապուլ էթմէքլիյիմ միւմքին օլամաղ , զիրա սիղ հէլաք շէհրինտէ սաքին օլույօրսընըղ , պէնիմ տախի տօղտըղըմ եէր օրատը իսէ տէ , շէհրին հէլաք օլաճաղընը պիլէրէք ֆիրար էթտիմ : Շունու տախի սիղէ իսթար էտէյիմ քի օրատա սաքին օլանլար նիհայէթ հէլաք օլուպ գապրտան տէրին պիր մահալտէ աթէշ վէ քիւքիւրթ իլէ եանան պիր եէրէ աթըլաճաղլար տըր , էյ , գօնշուլարըմ , սիղ տախի

Ճատէլէ էթմէքտէն իսէ անլէրի իշիթմէմէք իշիւն գուլաղլարըմըղը գափամադ տըր : Տիւնեայը սէվմէյիպ , անճադ քէնտի խէլատընը արղուլէյէն կիւնաճքեար մեղքիւր հիլէլի սէօղլէրի տույմամադ իշիւն սէվկիւլիւլէրինի պիլէ թէքը էտէր :

պէնսիմ իլէ պերապէր կէլմէյէ ըաղի օլունըղ,» *
տէտի :

Մու'անիտ ճէվապէն «Նէ^օ տէմէք , տօսթ-
լարըմըղը , վէ ըահաթըմըղը թէ^օրք մի էտէլիմ ,»
տէտի :

Միւ'մին իսէ , (չիւնքի հէլաք շէհրինտէն դա-
չան ատէմին իսմի պու իտի) «Էվլէթ զիրա
սիզին թէրք էտէճէյինիղ շէյլէրին ճիւմէսի
պէնսիմ էլէ կէթիրմէք իսթէտիյիմ շէյլէրին
ճիւղ"ի պիր մըգաարը իլէ ապա դըյաս դա-
պուլ էթմէղ . (Բ' Գօր . 4 . 18 :) վէ էյեր սիղ
տախի պէնսիմ իլէ պերապէր կէլիրսէնիղ , պէ-
տիմ նա"իլ օլաճաղըմ միւքեաֆաթա սիղ
տախի նա"իլ օլուրսընըղ , գիրա պէնսիմ կիտէ-
ճէյիմ մահալտէ պուլունան շէյլէր ճիւմէյէ
քիֆայէթ էտէր վէ արթար : (Լուգ . 15 . 17 :)
Պէնսիմ իլէ կէլինիղ , վէ քէլամըմըն սահիհ օ-
լուպ օլմաարըղընը անյայընըղ ,» տէտի :

Մու'առն . «Պիւթիւն տիւնեայը թէրք էտիպ-
տէ պուլմաղ իսթէտիյին շէյլէր նէ^օ տիր :»

Մէ-"Դն . «Պէն գէվալ պուլմաղ վէ լէքէսիղ
վէ սօլմաղ պիր միրաս արարըմ (Ս. Պետ . 1 .
5) : Պու իսէ սէմատա մահֆուղ օլուպ վաղթը
մու'այյէնինտէ քէմալ ի խահիշլէ անը արա-
յանլարա ի'թա օլունաճաղ տըր (Իսյր . 11 . 16) :
Իսթէրսէնիղ քիթապըմը օգույունուղ , ան-
լարսընըղ :»

* Կիւնասընը թանըյըղ հէլաքտէն գալան կիւնասքեարըն
ասըլ ըուհը պու տըր . եառի , սաիթ պիչարէ կիւնասքեարա-
բա տախի քէնտիսի իլէ պերապէր կիթմէլէրի իչիւն նասիհաթ
էտէր : Ալլահըն լութֆը պիր ատէմին գալպինէ կէլալիյնտէ ,
գալմասալ մահապպէթինի հուսուլէ կէթիլըր :

Մանգի . « Սուս օլ , սէնին քիթապըն պիղէ նէմիղէ կէրէք . պիղիմ իլէ պէրապէր 'ալմաէթ էտէճէքմիսին , եօղսա էթմէյէճէքմին : » *

Մէ-Քն . « Խալը , 'ալմաէթ էթմէմ , զիրա պէն էլիսի սապան իւզէրինէ գօմուշըմ : »

Մանգի . Իզնա'ը գօլայա խիթապէն , « Հայտէ , պու հէրիֆի պրադըպ խանէմիղէ տէօնէլիմ , զիրա պու աաէմ տէլի տիր : Պու միսիլլիլ քիմնէլէր պիր քէրրէ 'աղըլլարընա կէլէնի եալմագ խթէտիլէր մի , արթըդ հէր պիրի քէնտիսինի եէտի հաքիյմտէն զիյատէ 'աղիլ կէօրիւր : »

Իգնա'ը գօլայ . « Պու աաէմի քէօթիւլէմէ , զիրա տէտիյի սահիհ իտէ , անըն արատըղը շէյլէր պիղիմքիլէրտէն ֆա'իտէլի տիր , պէն պու աաէմին րէֆաղաթընա մէյլ էտիյօրըմ : »

Մանգի . « Նէ սէյլէյօրըն , սէն տէ մի տէլի օլտըն , պէնի տինլէ տէ կէրի տէօն : Քիմ պիլիր , պու ահմագ սէնի նէրէյէ կէօթիւրէճէք տիր , 'աղընը պաշընա թօլիլա աա կէլ պէնիմիլէ պէրապէր խանէնէ տէօն : »

Մէ-Քն . « Խալը , սէն տախի , էյ Մուա'նիտ , գօնշըն իլէ պէրապէր պանա րէֆաղաթ էթ . սէօյլէտիլիմ շէյլէրտէն մա'տա տահա նիճէ աճա'իպ շէյլէրի կէօրէճէյիլ : Էյեր պանա ի-

* Տիւնեա մուհապպէթի գալպէ հիւքմ էթտիլի հալտէ , տիւնեատտան տահա ա'լա պիր միքաս աբամագ իչիւն ինտանա հասիհաթ էթմէք ֆա'իտէ էթմէզ , Տիւնէվի տաէմլէր իլէ քէնտի ուսուլլէրի իւզրէ միւճատէլէ էթտիլին հալտէ տիւրլիւ տիւրլիւ իթիրաղաթ վէ միւպահասաթ իլէ սէնի եօրարլար : Ֆաղաթ ֆիթապ ը Մուգատտէսի էօնլէրինէ գօտըղն վաղըթ սիւքիւթ էտէրլէր , չիւքի շէյլթան վէ անըն իլլալ էթմիշ օլտըղը տաէմլէր քէլամ Ուլլահըն գօնվիլէթինէ տալա մուգալէմէթ էտէմէլէր :

նանմաղ իսէն , քիթապըմը օդու , զիրա պու
քիթապտա պուլունան հագիգաթը անէրի
պախշ էտէնին գանըյէ թաստիգ օլունմըշ
տըր : ” (Իպը . 9 . 17—21) :

Իբնա՛ն Բօլայ . “ Էյ Մուա՛նիտ տօսթըմ , պէն
պու զաթա բէֆագաթ էթմէյէ գարար վէր-
տիմ . անա օլաճագ շէյ պանա տախի օլսուն :
Իմաի էյ բէֆիքիմ Միւ՛մին , կիտէճէյիմիզ տի-
յարըն Եօլընը պիլիյօ՞րմըսըն : ”

Միւ՛մին . “ Ուղագտա կէօրիւնէն շու տար գա-
փույը կէօրիյօ՞րմըսըն , օլսոյա վարադըմըզ
հալտէ , Եօլ պիլիէ կէօսթէրիլէճէք տիր : Միւ-
պէշշիր իսմինտէ պիր զաթ պանա պէօյլէ խա-
պէր վէրտի : ”

Իբնա՛ն Բօլայ . “ Էյլէ իսէ , կիտէլիմ , ” տէտի ,
վէ պիլիլիքտէ Եօլա բէվան օլաըլար :

Մուա՛նիտ իսէ քէնտի քէնտինէ , “ Պէն տէ
տէօնիւպ խանէմէ ’ափտէթ էտէյիմ , պու մի-
սիլլիւ ահմագլարա բէֆագաթ էթմէմ , ” * տէ-
յէրէք կէրի տէօնտի :

Իմաի բույամաա կէօրտիւմ քի Մուա՛նիտ
կէրի տէօնտիւյիւնտէ , Միւ՛մին իլէ Իգնա՛ը գօ-
լայ միւքեպէմէ էտէրէք օվատան կէչիյօրլար
իտի , վէ միւքեպէմէլէրի շու վէճհ իլէ իտի :

Միւ՛մին . “ Էյ Իգնա՛ը գօլայ գօնշըմ , հալին
նա՛նըլ տըր , պանա բէֆագաթա բաղը օլտը-
ղընա փէք խօշնուա ըմ : Էյէր ախրէթէ միւ-

* Ճիսմանի աստէմէր իւզէրինէ Խճիլին հագիգաթընըն թէ-
սիրի նէ գաաար ֆարգը տըր : Մու՛անիտ օլանլար հագիգա-
թը պիւս պիւթիւն բէտա էտէրլէր , Իգնա՛ը գօլայ օլանլար Ի-
սէ սուրուր իլէ տինկէյէրէք պա՛ղս հագիգաթա ինանըպ պիր
մէւտտէթ միւ՛մինլէրէ բէֆագաթ էտէրլէր :

Թա՛ալլիդ շէյլէրին գուզիլէթ ու տէհչէթի հաղ-
գընատ օլան հիսսիյաթըմ՝ Մու՛անիատէ տա-
խի օլմուշ օլտա խտի, պիլտ միւլահաղա պիլլի
պրազըպ կէրի տէօնմէղ խտի ։”

Իէ. ԳԵԼ. “Էյ տօսթըմ, պուրատա ի.քիմիդ-
տէն պաշգա քիմսէ եօղ տըր, շու կիտէճէյի-
միլ եէրտէ տահա նէլէր օլտըղընը, վէ անյէրէ
նէ վէճհլէ նա՛լլ օլա պիլէճէյիմիլի պանա
սէօյլէ ։”

Մէ-“Քն. “Պէն օլ շէյլէրի զիննէն հիտս էտէ-
րիմ, յաքին յիտանէն յայրդը ք վէճհ իւղրէ
Թա՛րիֆ էտէմէմ, մատէմ՝ քի պիլմէ.քլիյի տը-
ղու էտիյօրտին, իշթէ սանա քիթապըմտան
օղույայլըմ ։”

Իէ. ԳԵԼ. “Քիթապընըն սէօյլէրինին հաղիդ-
վէ տօղրու օլտըղընը պիլլի՛րմիսին ։” *

Մէ-“Քն. “Էվիլէթ, պուլ քիթապ Ալլահտան
տըր, վէ անը եաղտըրանըն եալան սէօյլէմէ-
սի միւմքին տէյիլ տիր ։ (Թիթ. 1. 2)

* Քիթապը Մուգատտէն Բէլամ Ալլահ իսէ հաղիգաթէն
տօղրու տըր, յաքին անըն հաղիգէթի նէ՞ սուրէթլէ մուլիւմ
օլուր ։ Ալիմէր անը դաթի տէլիլէր իլէ իսպաթ էտէրէր իսէ
տէ, Թարիգ ի խէլատա սիւլուք էտէյլէրին էքսէրի մէլքիւրէ
տէլիլէր պիլմէղլէր ։ Չիւքի ինճիլէ Շէրիֆ էքսէրիյէ ֆու-
գարա վէ ճահիլէրէ Թէպշիր օլտնուր, յաքին Քիթապը
Մուգատտէսին հաղիգէթէն տօղրու օլտըղընա պուլ միսիլիւ
ատէմլէր իլիւն տախի վալիհ վէ իսգաթ էտիճի իսպաթլար
վար տըր ։ Եանի Քիթապը Մուգատտէսին դամիր իւղէրինէ
օլան թէ՛սիլի վէ անյէրին խալֆ վէ իճթիյաճ վէ իւմիտ վէ
արղուլարընա մուլաֆադաթը, վէ քէզալիք դապլէրինտէ ճէր-
եան էտէն շէյլէրին ճիւմլէսինին Թաֆսիլ ու Թա՛րիֆի սնտէ
պուլէնմասը, վէ նէֆալէրինէ ա՛խտ օլան հէր շէյ հաղըրատա
անյէրին զիննէրինի թէնլիլէր էյլէմէսի, օլ Քիթապը Մուգատ-
տէսին Ալլահ Թարաֆընտան օլտըղընա սալէն վէ դաթիէն
իթիրաղ գապուլ էթմէղ դալի տէլիլէր տիր ։

Ի՞նչ . ԳՅԼ . “Փէք ա՛լա , քիթապընըն թա՛րիֆ
էլլէտիյի շէյլէր նէ տիր կէօրէլիմ : ”

Մի-“Քն . “Սաքին օլմագ- իշխն պիր մէլէ-
քիւթ ի էպէտիյէ վար տրր , վէ օլ մէլէքիւթ-
տէ իլ էլ էպէտ սաքին օլմագ- իշխն պիրէ հա-
յաթ ք էպէտիյէ իհսան օլունաճագ- արր : ”
(Իշա՛ . 65 . 17 : Եուհ . 10 . 27—29)

Ի՞նչ . ԳՅԼ . “Այիւղէլ տահա նէ՞ վար : ”

Մի-“Քն . “Օրատա պիրէ իղղէթ թաճլարը
վէ պիրի կիւնէշ կիպի նուր էֆշան էտէն էլ-
պիտէ վէրիյէճէք տիր : ” (Բ թիւմ . 4 . 8 : վահ .
22 . 5 : Մաթ . 13 . 43)

Ի՞նչ . ԳՅԼ . “Պու տա ա՛լա , տահա նէ վար : ” *

Մի-“Քն . “Օրատա ֆէրեաա վէ ֆիղան վէ
քէտէր պուլունմաղ , զիրա օրանըն Սահիպի
կէօղլէրիմիղին եաշընը սիլէճէք տիր : ” (Իշա՛ .
25 . 8 : վահ . 7 . 16 , 17 : 21 . 4)

Ի՞նչ . ԳՅԼ . “Օրատա քիմլէ՞ր իլէ պէրապէր
պուլունաճաղըլ : ”

Մի-“Քն . “Օրատա , նուրլէրինտէն կէօղլէր
քամաշըր սէրաֆիյէր վէ քէրուպիյէր իլէ պիր-
իքտէ սաքին օլաճաղըլ : ” (Իշա՛ . 6 . 2 : Ս Սէլ .
4 . 16 , 17 : վահ . 5 . 11)

* Սեմյըր պիր մէլէքիւթէ ետիստ պալատէ զիբր օլունան
շէյլէրին մէվճուտ օլտըղը պիր մահալէ թէշպիհ էթմէրլիյին
տիւննէվի տտէմլէրէ թէ՛սիրի վար տըր , չիւքի օրատա ա՛լա
էլլիսէ , իսշ սէտալար վէ հէր նէվ՛ տէրտ ու միհնէթտէն
պէրի օլարագ իլ էլ էպէտ եաշամաղըղ վար խտիյինի տիւ-
շիւնէրէք մէմուռն օլուրլար : Լաքին պու էֆքեարտա օլա՞ն
տտէմլէր տալլ սէմալի սա՛տտէթի , եա՛նի Գրիստուրն ճէլա-
լինի կէօրմէյի վէ գուտսիյէթ վէ մուհապպէթ իլէ ահա իմ-
թիսալ էթմէլի տիւշիւնմէղլէր : Բուհ իւլ Գուտսըն թէ՛սիրի
իլէ գալլի թէ՛ճէտալիւտ էթմէմիշ պիր տտէմ՝ ճէննէթէ կիր-
սէ տալի երնէ սա՛տտէթի օլամաղ , Անըն ճէննէթի եէր եիւ-
զիւնտէ տիր :

Քեզալիք պիղատէն ելիլէլ օրայա կիթմիշ օւլան պինդերճէ պին քիմնէլէր իլէ օրատա կէօր իւշէճէլիղ : Պունլար քիմնէլէ զարարլարը տօգունմաղ , մուհապպէթլի վէ մուպարէք զաթլար օլուպ , ճիւմէսի Սլլաճըն հուղուրընտա տուրարադ անըն նազարընտա իլ էլ էպէտ մագպուլ օլաճաղլար տրր :

Վէլ հասըլ օրատա իթթիյարլարը ալթուն թաճլարը իլէ , (վահ . 4 . 4) վէ մուգատտէս պագիրէլէրի ալթուն թանպուրլարը յլէ կէօրէճէլիմիղ կիպի , (վահ . 14 1—5) օլ տիյարըն Սահիպինէ օլան մուհապպէթլէրի սէպէպինտէն տիւնեատա զալիմ առէմէլէր էլի իլէ փարէ փարէ էտիլմիշ վէ աթէշտէ եաղըլմիշ վէ ճանափարլարա աթըլմիշ վէ սուտա պօղուլմուշ պիր չօգ շէհիտլէր տախի կէօրէճէլիղ : (Իպր . 11 . 33—37) Պունլարըն ճիւմէսի օրատա հայաթ ք էտէպիլէլի կիլինմիշ օլտուղլարը հալտէ կէօրէճէլիղ :” (Բ. Գ. օր . 5 . 2)

Իժ . ԲԵԼ . “Պու շէլլէրին իշիտիլմէսի պիլէ ինսանա ֆէրահ վերէյօր , լաքին պու նի՛մէթլէրէ պիղ նէ՛ վէճճլէ նա՛իլ օլա պիլէճէլիղ :”

ՄԷ՝ՔԷ . “Օլ մէլէքիլթիւն Սահիպի պու նի՛մէթլէրէ նէ վէճճլէ նա՛իլ օլաճաղըմըլը պու քիթապտա պէյան էթմիշ տիր : (Իշա՛ . 55 . 1 . 2 : Խուհ . 6 . 37 : 7 . 37 : վահ . 21 . 6 : 22 . 17) Պէյանըն խիւլասասը շու տրր քի , պիղ օլ նի՛մէթլէրէ մալիք օլմաղա գալպտէն արղու էթտիլիմիղ հալտէ օ անլէրի մէճճանէն իհսան էտէճէք աիր :

Իժ . ԲԵԼ . “Նէ՛ ա՛լա , սէվիլիլիւ ըէֆիղիմ , պունլարը իշիթմէքլէ զայէթ մէսրուր օլաըմ .

պիր ան էփլէլ օրայա վատըլ օլմաղա ճէհա վէ
զայրէթ էտէլիմ :” *

Մի-” Բ. . « Պէն իւղէրիմաէ օլան եիւք սէ-
պէպիլլէ իսթէտիլիմ գատար չապուգ եիւրիւ-
յէմէմ :”

Վէ ըույամուտ կէօրտիւմ քի անլէր միւքեա-
լէմէլէրինի պիթիրտիքլէրի էմնատա , օվանըն
օրթատընտա վաղը , Գաթ’ի իւմիտ նամ պա-
թաղլըղա † վարտըլար , վէ դաֆիլ պուլուն-
տըղլարընտան իքիսի պիրտէն օլ պաթաղ-
լըղա տիւշտիւլէր , վէ չամուրտա պիր միւտ-
տէթ չապալատըղտան սօնկրա , Միւ”մին իւ-
ղէրինտէքի եիւքիւն աղըրլըղընտան պաթմա-
ղա պաշլատըր : †

Օլ վաղըթ իգնա’ը գօլայ , Միւ”մինէ խի-

* Իգնա’ը Գօլայըն սէօղիւ իմանտա սապիթ օլմայան տտէ-
մին ճիսմանի մէօրուրիյէթի վէ թէսէլլիսինի պէյան էտեր :
Մերգում կիւնաճարընըն եիւքիւնիւ տալա հիսս էթմէյէթէք
ուղլուն եօճըլըգ էթմէյէ ըաղի օլուր իսէ տէ , տէվամ էտէ-
մէղ , Բապղըմըլ Գրիստոս պու միսիլլիւ տտէմէրի գայատա
էքիլիշ թօխումա թէշպիճ էտեր : Պէզլլէ քիմէլէր Ալլաճըն
քէլամընը սիւրուր իլէ գապուլ էտերլէր իսէ տէ , եիւրէքլէ-
րինտէ օլ քէլամըն քէօքիւ օլմատըղընտան , պիր միւտտէթ
իման էտիպ թէճրիպէ վաղթընտա կէրի չէքիլիլէր : (Լուգ. Տ.
13) Իգնա’ը գօլայ տաթի Գաթ’ի իւմիտ պաթաղլըղընա կէլ-
տիլինտէ պէզլլէ էյլէտի :

† Պու պաթաղլըղըն մա’նատը պիլի իղթիրապա տիւշտը է-
տիպ , Գաթ’ի իւմիտ էթտիլէն վէ մաճղուն պրադան շիւպ-
հէլէր տիր : Պու շիւպհէլէր իսէ Ալլաճըն քէլամընա ինանմա-
մաղտան , վէ Շէյթանըն իղվալարընա միւսա’տտէ էթմէքտէն ,
վէ Ալլաճըն դըյմէթլի վա’տլարընա , վէ անլէրի պէյան էտէն
հաղիպթա գարըն տիւլաղը ֆոսիտէմիղին հուսուլէ կէթիւր-
տիլի էֆքիտըրը տիւնիէվիյէտէն նէշէթ էտեր :

‡ Իգնա’ը գօլայ միսիլլիւ Ալլաճ հաղգընտա վէ անըն շէրի-
թաթընտա մա’լիւմաթլարը օլմայան վէ քէնտի հալլէրինի հէմ
տէ իշլէտիլլէրի կիւնաճարըն միւճրիւմիլլինի հիսս էթմէյէն
քիմէլէրին տաթի Գաթ’ի իւմիտ պաթաղլըղընա տիւշմէսի ,

Թապէն , «Այ վաճ առաթում , պիղ ներէյէ աիւշ տիւք ,» տէմէսի իւղերինէ , Միւ"մին , «Պէն տէ պիլմէյօրում ,» տէյինճէ , իգնա'ը դօլայ զաղապա կէլէրէք անա , «Պիր վազըթտան պէրու պանա թա'րիֆ էթտիյին սա'ատէթ պո'ւ մը տըր , պիղ հէնուղ եօլա չըգմըշ իքէն պէօյլէ ֆէլաքէթէ տիւշար օլտըգ իսէ , 'աճապա եօլճըլըլմըլըն խիթամընա տէկին տաճա նէ' պէլալարա կիրիֆթար օլաճալըլ : Պէն պունտան սալիմէն գուրթուլայում տա , օլ մէաճ էթտիյին մէլէրիւթ եալընըլ սէնին օլտուն ,» տէյէրէք վէ վար դուվլէթիյլէ ճէհա էտէրէք , պաթաղլըգաան քէնտի խանէսինէ եազըն օլան թարաֆընտան չըգըպ վէ եօլա րէվան օլուպ , պիր տաճա Միւ"մին անը կէօրմէալ : *

Լաքին Միւ"մին հէր նէ դատար Գաթ'ի իւմիտ պաթաղլըլընտա չապալայարագ պաթաղլըլըն քէնտի խանէսինտէն ուղաղ վէ տար գալիույա եազըն օլան թարաֆընա չըգմաղա

վազը'ա 'աճա'իպ կէօրիւնիւր : Լաքին պու միսիլիւ քիմնէլէր միւմնիլէր իլէ րէֆաղաթ էտիպ անլէրին սէօլլէրինի վէ իթիգաալարընը վէ հալլէրինաէն աօլայը էթտիլլէրի լճէլէքքիլի իշիտէրէք , վէ եաթօտ ֆիթապ Մուգաառէստէն պիր ճիւղի մա'լիւմաթ քէսպ էտէրէք սայքի տա'իմա քէնտի իւղերլէրինաէ գօրգու վէ տէրունի իլթիրապընը միւճիպ օլաճաղլէյլէր միւշաճէտէ էտէրլէր : Լաքին շայան ը տիղգաթ շուրաժը տըր քի , հէր նէ գատար իգնա'ը դօլայ Գաթ'ի իւմիտ պաթաղլըլընա տիւշտիւ իսէ տէ , Միւ"մին քէնտի եիւքիւ սէպէպիլլէ տաճա տէրինէ պաթտը :

* Սէմալիւ եօլըլըգաա տէվամ էթմէք իշիւն եալընըլ իգնա'ը դօլայ օլմաղըլ քիֆայէթ էթմիւլ , չիւնքի վուգու' պուլան իլք թէճրիպէ օ միսիլիւ պիր առէմին զայրէթինի թէսքին վէ մէսէրրէթինի մաճվ վէ իմանընը իղալէ էտէրէք Հէլաք շէհրինէ 'ալտէթ էթմէսինէ սէպէպ օլուր :

ճէհա էթաի իսէ տէ , * արդտորնաա եիւք
պուլունտըղը սէպէպտէն չըգամատը : Լաքին
բույամոտ կէօրաիւմ քի Եարտըմը իսմինտէ †
պիր առէմ կէլիպ անա « Պուրատա նէ՞ իշին
վար » տէյիւ սու"ալ էթաի :

Մէ"ճն . « Էֆէնտիւմ , Միւպէշշիր նամընտա
պիր զաթ կէլէճէք զաղապտան դուրթուրմադ
իշին պանա պու եօրս թա'րիֆ էաիպ , ու
զաղտան կէօրիւնէն շու դափույա կիթմէքլիյի-
մի թալթիյէ էթաի , պէն տաթի օրայա կիտէր-
քէն պու պաթաղլըղա տիւշտիւմ : »

Եարտըմը . « Պատաճադ թաշլարա նի՞շին
տիւղդաթ էթմէտին : » ‡

Մէ"ճն . « Գօրդ ումոտան նաշի 'աճէլէ իլէ դօ-
շար իքէն պուրայա տիւշտիւմ : »

Օլ վաղըթ Եարտըմը անա , « Էլիիի ուղաթ »
տէաի : վէ Միւ"մին ուղաթտըղընաա , եար-
տըմը անը պաթաղլըղտան չըգարըպ , (Մէղ .
40 . 2) եօլընա տէվամ էյլէմէսինի էմի էյլէաի :

Պէն տաթի անը տիշարը չըգարան եար-
տըմընըն նէգտինէ կիտիպ , « Էֆէնտիւմ , Հէ-
լաք շէհրինտէն շու տար դափույա կիտէն

* Միւ"մին հեր նէ դատար պէլիէյէ տիւշտիւ իսէ տէ եի-
նէ քէնտի խանէսինտէն ուղաղա կիթմէյէ չալըլը իտի : Պու
վաղը'ատա կիւնաճընը հիսս էտէն կիւնաճքետը իլէ , իգնա'ը
դօլայ միսիլիւ կիւնաճընը հիսս էթմէյէն պիր քիմէնին պէյ-
նինտէ օլան ֆարգ տշիքետը կէօրիւնիւր : Պիր իմոտա տրա-
ժադ իւզրէ տաթիմա ֆրիստոտա նաղար էտէր , տիկերի իսէ
կաթիրաճաթա բաղպէթլէ Հէլաք շէհրինէ 'ալտէթ էտէր :

† Եարտըմը , կիւնաճքետըլընը հէլաքա զարգ օլմաղտան
Գուրթարմադ իշին անըն ուղաթտըղը էլ տիր :

‡ Պատաճադ թաշլար սէֆիլ վէ միւհթաճ վէ տերտմէնա
կիւնաճքետըլարա Բիսուս ֆրիստոտըն վաթթաթըլէ Սլաճ
թարաֆընտան վէրիլէն 'աղիմ վէ գըյմէթլէ վատար տըր :

եօլտա սէօյլէ պիր պաթաղլըդ վար իքէն նի՞ շիւն տօլտըրըլմայօր քի պիշարէ եօլճըլտը պիր գաղայա օղրամուղտան գափույա վասըլ օլա պիլսինյէր,” տէտիմ:

Օլ տախի շու վէճհէ ճէվասղ վէրտի, «Պու պաթաղլըղըն իսլահը գապիլ տէյիլ տիր, զիրա պուրասը ալչադ պիր եէր օլուպ, կիւնահըեարըն քէնտի սէփալէթ ի հալինի հիտս էյլէտիյի զէման եիւրէյինտէ հուսուլէ կէլէն եաս վէ իզթիւրապ սըղընթըլարը պուրայա աղար: Պու սէ պէպտէն Գաթ'ի իւմիտ պաթաղլըղը տէնիլիր: Զիրա կիւնահըեար քէնտի միւհլիք հալինի միւլահագա էթտիյինտէ եիւրէյինտէ գօրգու, վէ շիւպհէ, վէ մէ'յուսիյէթ էնտիշէսի հուսուլէ կէլիր, վէ պունլարըն ճիւմլէսի պու պաթաղլըղա թօփլանըր: Իշթէ պու մահալին ֆէնալըղը պու սէպէպտէն օլուպ, պէօյլէ պաթաղլըղ հալինտէ գալմասընա փատիշահըն բիգասը եօգ տըր: (Իշա', 33. 3, 4) Հաթթա քէնտի 'ամլէսի եինէ քէնտի միւհէնալիլէրինին իտարէսի թահթընտա օլարագ, պին ալթը եիւղ սէնէտէն պէրու պու պաթաղլըղըն տօլտուրըլմասընա չալըշմըշլար, վէ պէնիմ պիլտիյիմէ կէօրէ, փատիշահըն հէր պիր մէմլէքէթինտէն էն աղ եիրմի պին 'արապա տօլըսը վէ պէլքի տահա զիյատէ օլարագ շիֆապախշ նասիհաթլար կէօթիւրիւլիւպ օրայա տէօքիւլմիւշ տիր: Իրպապ ը վուգուֆըն սէօղիւնէ նաղարէն օ մահալին թէալիյէ վէ իսլահը իշիւն մէղքիւր նասիհաթլար էն միւնանիպ չարէ իմիշլէր, ֆաղաթ թէ'սիրլէրի կէօրիւլմէյէրէք եինէ մահալ ը մէղքիւր պու հալտէ գալ

մըշ , վէ պու խուսուստա նէ դատար սա՛յ օւ
լունսա պիլէ եինէ պու հալտէ գալաճաղ , իամի
տախի * Գաթ՛ի իւմիտ պաթագլըղը օլաճագ
ալըր : Ճէնապը Հագղըն էմրի իլէ պաթագլը
ղըն օրթասընա պիր սըրա աթլամա թաշը
վաղ , օլունմըշ իսէ տէ , հալա պօղուլուպ տա՛
պաթագլըղ . թաշարղընտա աթլամա թաշարը
նը կէօրմէք պիրաղ միւշքիլ աիր , կէօրիւլսէ
լէր պիլէ , օրատան կէշէնլէրին պաշլարը տէօ
նիւպ , պատաճագ թաշար վար իքէն այաղլա
րը դայարագ շամուրա տիւշէրլէր . լաքին գա
վուստան իշէրի կիրիլաիրտէն սօնկրա , եօլ էյի
տիր ,” ‡ տէտի :

Պա՛տէհու ըույսամտա կէօրախմքի իգնա՛ը
դօլայ խանէսինէ վասըլ օրմուշ օլարագ , դօն
շուլարը անը զիյարէթէ կէլմիշլէր իտի : Պուն
լարտան պա՛ղըլարը մէրղումը՝ ալտէթ էթտի
յի իշխն՝ աղըլլը , պա՛ղըլարը տախի Միւ՞մի
նէ ույուպ քէնախինի թէհլիքէյէ դօաղըլ ի
շխն ահմագ սայմագտա , ախէրլէրի իսէ «Սէն
պիր քէրրէ պու իշէ պաշլատըղտան սօնկրա
պիր աղ մէշագգաթ սէպէպիլլէ ըիւճու՝ էտիպ

* Պունուռն մա՛նասը շու տըր քի , կիւնահքեարըն տիւլագը
Քասիտէսինտէ դօրգուտան վէ իւմիտսիղլիքաէն պաշգա պիր
շէյ եօղ տըր , Քէնախիլիլէ իթիմատ էթտիլիմիլ հալտէ ,
էթտիլիմիլ էն էյի շէյ պիլի Գաթ՛ի իւմիտ պաթագլըղը
նա տիւշիւրլըր :

† Հալա պօղուղըղը թապիրի խէլա թարիգինէ եէնի սիւ
լուք էաէնլէրին էֆքեարընտա պիր թագըր՝ թէրճիւպէլէրին
հուսուլէ կէթիրտիլի թէրէտտիւտ վէ շիւպհէյի իմա էտէր :

‡ Գափու Բապպ Յիսուս Քրիստոս տըր , վէ իմանըմըղըն
թէմէլինի էպէտի Գայանըն վէ էպէտի Փէնահըն , եա՛նի Քրիս
տոսըն իւղէրինէ պինա իթմէտիքճէ , էյի եէր պուլմագ վէ
րահաթ իւրիւմէք միւմիլիսիլ տիր :

նէղտիմիզատէ քիւչիւք տիւշմէքլիյի գապուլ էթմէմէլի իտին ,” տէյէրէք անը իթիհզա էթմէքտէ իտիլէր : Պէօյլէճէ իգնա՛ը դօլայ անլէրին թա՛րիզաթընա պիր միւտտէթ հէտէֆօլտու իսէ տէ , նիհայէթ անլէրէ ճէսուրանէ ճէվապ վէրաիյինտէ ճիւմլէսի պիրտէն անըն հազգընտա սէօղիւ տէյիշթիրաիլէր , վէ սէֆիլ սալտըզլարը Միւ”մինի իսանա ալըպ զէմմէթմէյէ պաշլատըլար : Իշթէ իգնա՛ը դօլայըն հալ վէ հարէքէթի պունտան իպարէթ իտի :

Մօնկրա կէօրաիւմ քի Միւ”մին եալընըզ եիւրիւյօր իքէն եօլա տօղրու օվանըն ուղադ պիր թարաֆընտան պիր առէմ կէլիյօր իտի : Մէրգում Միւ”մինին կիթտիյի եօլա վասըլ օլունճա , Միւ”մինէ թէսատիւֆ էթտի :

Պու առէմին իսմի Տիւնեէվի ՛ադիլ օլուպ , Միւ”մինին ֆիրար էթտիյի Հէլաք շէհրինէ եադըն թէտպիր ի ճիւմանի նամ պէօյիւք պիր շէհրին էհալիսինտէն իտի : Պու առէմ Միւ”մինէնէ թէսատիւֆ էթտիյինտէ անըն քիմ օլադընը անլատը , զիրա Միւ”մինին ֆիրար էթտիյի իսապէրի Հէլաք շէհրինէ ճիվար օլան մահալլէրինէ շայը օլմուշ իտի : Խմտի Տիւնեէվի ՛ադիլ Միւ”մինի եիւք ալթընտա օլարադ ահ ու էնին իլէ եիւրիւմէսինտէն վէ սա՛իր ՛ալամէթլէրտէն թանըյարադ անըն իլէ շու սուրէթտէ միւքեալէմէյէ պաշլատը :

Տէ՛ն . ՛էէէ . “ Պիրատէր , պէօյլէ եիւք ալթընտա նէ՞րէյէ կիտիյօրսըն : ”

Միւ”մին . “ Էվլէթ , եիւք ալթընտա իմ , վէ դանն էտէրիմ քի տիւնեատա պէնիմ գատար ադըր եիւքլիւ պիր առէմ պուլունմամըշ տըր :

Տէն . 'ֆէլ . “Եիւքիւնտէն գուրթուրմադ ի չիւն պու եօլու սանա քիմ կէօսթէրաի :”

Մէ-Ֆ . “Միւթէպէր վէ 'աղիլ պիր առէմ կէօսթէրաի , վէ խաթրըմա կէլիր քի իսմի Միւ պէշշիր իտի :”

Տէն . 'ֆէլ . “Սանա պու նասիհաթը էտէն առէմէ լա'նէթ օլսուն , զիրա անըն կէօսթէրաիյի պու եօլ կիպի տիւնեատա մուխաթաւրալը վէ միւշքիլ պիր եօլ պուլունմադ . վէ էյէր անըն սէօղիւնէ ուլուպտա եօլա տէվամ էտէրսէն , սէօղիւմիւն հագիգաթընը սօնկրա տնլարսըն : Հէմաէ կէօրիւնիւր քի շիմտիտէն պիր թէհլիքէյէ օղրամըշսըն , զիրա իւսթիւն տէ Գաթ'ի իւմիտ պաթաղլըղընըն չամուրընը կէօրիւյօրըմ . օլ պաթաղլըղ իսէ պու եօլա սիւլուք էտէնլէրին կիրիֆթար օլաճագլարը պէլիյէնին մուգատտէմէսի տիր :”

Պէն սէնտէն իսթիյար օլտըղըմ իշիւն նասիհաթըմը դապուլ էթմէլի սին , զիրա գուլվէթլի տէլիլէր իլէ իսպաթ օլունմըշ տըր քի պու կիթտիյին եօլտա եօրղընլըղա , աղրըյա , աճլըղա , թէհլիքէլէրէ , չըպլաղլըղա , արսլանլարա , էթտէրլէրէ , դարանլըղա , վէլ հասըլ էօլլւմէ վարընճա տահա նիշէ պէլալարա օլըրայաճագ սըն :

Իմտի 'աղլը պաշընտա օլան առէմ էճնէպիւնին սէօղիւնէ ալտանըպ տա նէֆսինի պէյլէ թէհլիքէլէրէ գօր մը :”

Մէ-Ֆ . “Էֆէնտիմ , իւղէրիմտէքի եիւք պաւնա օլ սէնին զիքը էթտիյին շէյլէրին ճիւմէ-

պիր աղ տնլատըղը հալտէ , սա'իր եօլարըն քեաֆֆէսինի բէտտ էտիպ , եալնըղ Գրիստոսա տօղըու կիտէր :

սինտէն հէյալէթլի տիր . վէ էյէր պու կիթտի-
յիս եօլտա եիւքիւմտէն գուրթուլաճաղըմը
պիլսէմ, ուս"իր պէլալարա օղրայաճաղըմը հիչ
վաղիֆէ էթմէմ : ”*

Տէն . 'աֆէլ . “Իպթիտա պու եիւք սիղին
իւղէրինիղէ նա սըլ կէլտի : ”

Մէ-“ֆն . “Շու էլիմտէքի քիթապը օգու-
մամէ : ”

Տէն . 'աֆէլ . “Պէնիմ զաննըմտա էօյլէ իտի . †
հէմտէ սէնին օղրատըղըն պու պէլա 'աղլը
նօգսան օլանլարըն պաշընա կէլիր : Պու մա-
ղուլէ քիմտէլէր 'աղլը երմէտիյի շէյլէրէ գա-
րըշարագ , սէնին տիւշտիւյիւն թէլաշա տիւ-
շէրլէր , վէ պու թէլաշ , սէնտէ միւշահէտէ
էթտիյիւմ կիպի , ատէմին եալընըղ 'աղլընը
վիէրիշան էթմէքլէ գալմաղ , անճագ անը միւմ-
քինսիղ շէյլէր էլէ կէթիրմէյէ չալըշարըրպ ,
պիլէմէտիյի շէյլէրի արամաղա սէվգ վէ թէշ-
վիգ էտէր : ”

Մէ-“ֆն . “Պէն նէ արատըղըմը պիլիրիմ , մէ-
րամըմ անճագ շու աղըր եիւքտէն գուրթուլ-
մագ տըր : ”

Տէն . 'աֆէլ . “Լաքին շու եօլըն պու գատար
թէհլիքէլէրինի կէօրտիւքտէն սօնկրա , նի՛չիւն
խէլաօընը օրատա արայօրսըն . էյէր պէնի տին-
լէրսէն , պու եօլտա թէսատիւֆ էտէճէյին թէհ-
լիքէլէրտէն էմին , վէ մէրամ վէ արղունա
նա"իլ օլաճաղըն վիէք եաղըն պիր եօլ սանա

* Թարիգ ի Բուհանիյէթէ սիւլուք էթմէյէ պաշայան պիր
միւմինին գապլինին հալի պու տըր :

† Ումուր ք տիւնեէվէյէտէ 'աղիլ օլան ատէմ ինսանլարըն
ֆիթապը Մուգատտէսի օգումաղա զայրէթ էթմէսինտէն
հաղլ էթմէղ :

կէօսութեան պիլիր իմ . շունու տախի տէյէճէ-
յիմ . քի օլ թէհլիքէլէրին եհրինէ պու եօլտա
չօգ էմնիյէթ , մուհապպէթ , վէ սէլամէթ պու-
լաճագսըն :

Եւ-՝Բ . «Ահ էֆէնտիմ , բէճա էտէրիմ ,
պու եօլը պանա կէօսութեան»

Տէ-՝Բ . Պէք ալա , շու դարչըրի Ումալը
հասանէ նամ . քէօյտէ , Շէրի'աթա կիւմէնէն
խամնտէ պիր զաթ իդամէթ էտիյօր : Պու
զաթ զիյատէսիյէ թէտպիրլի վէ միւ'թէպէր
պիր ատէմ տիր , վէ սէնին կիպի եիւք ալթըն-
տա օլան ատէմլէրի խէլաս էթմէյէ էյի չա-
րէլէր պիլիր : Պիլտիյիմէ կէօրէ չօգ քիմնէլէ-
րէ էյիլիքէր էթմիշ տիր , հէմ պուստան մա-
տա աղըր եիւքլէրի սէպէպինտէն 'աղըլլա-
րընը զայ' էթմիշ օլանլարը մու'ալէճէ էթմէքաէ
տախի փէք մահիր տիր :

Սէն ահա կիտէ պիլիրսին , վէ ահա վարտը-
ղընտա տէր հալ մուրատընա նա'իլ օլուրսըն :
Պուրատան անըն խանէսի պիր միլաէն զիյատէ
տէյիլ տիր , վէ էյէր քէնտիսի էվտէ պուլ-
մաղսան , լէթաֆէթ խամնտէ օլան օլընը պու-
լուրսըն , օ տախի հէման իխթիյար փէտէրի-
նին եափաճաղընը եափա պիլիր : Վէ էլ հասըլ

* Տիւնեվի իշլէրտէ 'աղիլ օլան քիմնէ ա'մալը հաստնէյէ
կիւմէնմէքլի տար դափույա , եա'նի Քրիստոսա միւրաճա'աթ-
էթմէքտէն տահա էվլա սոյար : Էֆէքարը ճիւմանիյէ տա'ի-
մա հաղիգաթա զըտտ տըր : Ալլահըն շէրի'աթըն իթա'աթ-
էթմէքլէ թէպիրի օլունմադ էֆէքարը Քրիստոսըն սալահըլէ
թէպիրի օլունմադ թարիգինէ մուղղալիր օլուպ , տէրունիմիդ-
տէ ֆէնա պիր թէ'սիր հուսուլէ կէթիլիր : Քէնտի ա'մալը-
միդ իլէ թէպիրի օլունմադ էֆէքարընտա պուլունմադ շէհ-
վաթը ճիւմանիյէյէ միւսա'ատէ էթմէք միսիլլի Քրիստոսա
օլան իմանա մուխալիֆ տիր :

սէն օրատա պու եիւքտէն դուրթուլուր սըն : Պա'տէհու էյէր պէնիմ իսթէմէտիյիմ կիպի քէնտին տախի մուգատտէմա սաքին օլտը զըն շէհրէ 'ալտէթ էթմէք իսթէմէզսէն 'ա'իլէնի տախի օլ քէօյէ նագլ էտէ պիլիրսին : Օրատա պօշ դալմըշ օլան խանէլէրին պիրինի ուճուղճա իսթիճար էտէ պիլիրսին , չիւնքի օրատա հէր շէյ հէմ էյի հէմ ուճուղ տըր : Պունտան մա'տա հէր շէյտէն զիյատէ սէնի սա'աւտէթ ի հալէ նա'իլ էտէճէք խուսուս շու տըր քի , օրատա միւ'թէպէր վէ թէրպիյէ կէօրմիւշ դօնշըլար արասընտա սաքին օլաճագ սըն :

Պաւ էանատէ Միւ'մին պիր ազ թէրէտտիւտ էթտի իսէ տէ , նիհայէթ քէնտի քէնտինէ "Դյէր պու ատէմին տէտիյի շէյէր սահիհ իսէ , անրն նատիհաթը խայրլը տըր , " տէյէրէք , ա'նա' "Դիքէնտիմ , օլ ատէմին խանէսինէ հա'նկը եօլաան կիտիլիր , " տէյիւ սու'ալ էթտի :

Տէն . 'ա'էլ : "Շու դարշըքի թէփէյի կէօրիւյօր մը սըն :

Մէ-Քն . "Դիլէթ , կէօրիւյօրմ : "

Տիւնեւէվի 'ագիլ տախի , " թէփէյէ տօղրու կիլթ , վէ անը կէչաիլինտէ իւք եթթիշէճէյին խանէ զիւքր էթտիյիմ դաթըն խանէսի տիր , " տէմէսի իլէ Միւ'մին քէնտի եօլընտան սալիւպ իսթիմտա իչիւն Շէրի'աթա կիւվէնէնին խանէսինէ տօղրու * կիլթտի : Լաքին թէփէյէ եագ-

* Միւ'մինին պու եօլա սափմասը քէնտի հագգընտա փէք մուշեր օլտու , չիւնքի վագթիլէ Վալաթիալլարըն էթտիյի միսիլիւ , պու տախի քէնտի խէլասը իչիւն Քրիստոսըն թէհէյէ էյէտիյի թարիգ ի հայաթտան ա'մալը հասանէյէ սափաը : Լաքին պու եօլա սափմասընտան իլէրի կէլէն նէթի-ճէյէ պագ . Միւ'մին թարիգ ի հայաթտան սափալ Սինա տա-

լաշտըղընտա թէփէյի եիւքսէք պիր տաղ պու-
լուպ, տաղըն տախի պիր թարաֆը եօլա տօղ-
րու էյիլմիշ կէօրաիւ, վէ օլ գայալար պաշը-
նա երգըլըրլար զանն էտէրէք, գօրգուսըն-
տան նաշի արթըգ իլէրի կիտէմէյիպ օրատա
շաշա գալտը: Եիւքիւ տախի էփվէլքինտէն
զիյատէ աղըրլաշտը: Պուսուսն իլէ պէրապէր
Միւ"մին տաղտան 'ալէվ չըգտըղընը (Խուր .
19 . 16 , 18) կէօրիւնճէ քէնտիսի տէ եանար
գօրգուսըլա գան թէրէ պտթըպ թիթրէ-
մէյէ պաշլատը: ('իպր . 12 . 21) վէ Տիւն-
եէփի 'ադիլին նատիհաթընը տինլէտիլինէ պին
քէրրէ փէշիման օլտու:

Օլ էսնատէ Միւպէշշիրին քէնտիսինէ տօղ-
րու կէլտիյինի կէօրմէքլէ հիճապընտան նաշի
պէնդի աթտը: Միւպէշշիր իտէ կիտէ կիտէ
եադլաշմագտա իտի, վէ նիհայէթ Միւ"մինին
եանընա վարտը, վէ զաղապնագ պիր չէհրէ
իլէ անա պադըպ, * պէր վէճհի աթի միւ-
քեալէմէյէ պաշլատը:

Միւպէշշիր . "էյ Միւ"մին, պուրատա նէ՞ ի-
շին վար:"

Պու սէօղլէրէ Միւ"մին նէ ճէվապ վէրէճէ-
յինի պիլմէտիլինտէն, սիւքիւթ էտէրէք պիր
շէյ տէյէմէտի: Օլ վադըթ Միւպէշշիր եինէ
անա խիթապէն, "Հէլաք չէհրինին խարիճինտէ

ղընա եադլաշտըղընտա, տաղըն գայալարը, եպ'նի Շէրի'աթըն
հէյպէթլի լա'նէթի քէնտի պաշընա տիւշէճէք տէյիւ գօր-
գուսընտան նաշի շաշըպ գալտը, Խուր . Ժ . 18 :

* Միւպէշշիր Միւ"մինի Սինա տաղընըն էթէյինտէ պուլուպ
անա զաղապնագ պիր չէհրէ իլէ պադար: Պու վադը'ատա
Խնճիլէ իթա'աթ էթմէմէնին նէթիճէսինի կէօրիւրիւզ:

տղլամադտէ պուլտըղըմ ատէմ սէն տէյլ^ԹԼ մի սին , ” տէյիւ սու”ալ էթտի :

Մէ-”Բն . “Լվլվէթ , էֆէնտիւմ , օլ ատէմ պէն իւմ : ”

Մէ-ա . “Պէն սանա օլ քիւչիւք տար դա-
փունըն եօլընը կէօսթէրմէտիւմ մի : ”

Մէ-”Բն . “Լվլվէթ , էֆէնտիւմ : ”

Մէ-ա . “Նա”սըլ օլտու քի չապուճադ օլ եօլ-
տան սափտըն , զիրա պէն շիմտի սէնի պաշ-
դա պիր եօլտա կէօրիւյօրըմ : ”

Մէ-”Բն . “Գաթ”ի իւմիտ պաթադլըղընտան
կէչէր կէչմէղ գարչըմա պիր ատէմ չըղըպ , շու-
էօնիւմիզտէքի քէօյտէ եիւքիւմիւ իւղէրիւմէն
գալտըրաճադ պիր դաթ պուլունտըղընը խապէր
վէրէրէք անա կիթմէյէ պէնի իգնա’ էյլէտի :

Մէ-ա . “Օ նա”սըլ պիր ատէմ իտի : ”

Մէ-”Բն . “Չէլէպի պիր ատէմէ պէնղէյօր ի-
տի , * վէ չօդ սէօղլէր սէօյլէտիքտէն սօնկրա
նիհայէթ պէնի իսքեաթ էթտի , պէն տախի
պուրայա կէլտիւմ , լաքին պու տաղը վէ անըն
եօլ իւղէրինէ էյիւմիշ օլտըղընը կէօրտիւյիւմ-
տէ իւղէրիւմէ երգըլրր տէյիւ գօրգտըղըմտան ,
տահա իլէրի կիտէմէյէրէք , պուրատա տու-
լույօրըմ : ”

Մէ-ա . “Օլ ատէմ սանա նէ տէտի : ”

* Պիր ատէմին հէյէթ ի զահիրէսինէ իթիպար էթմէմէլի-
յիգ , Միւլայիւմ գուզուլար կիպի կէօրիւնէն պա’ղը քիմնէ-
լէրին տուտագլարը ալթընտա սաղըր երլան զէհիրի պուլուն-
մաղլէ չօդ քիմնէլէրէ մուղլըրը վէ կոնղըշ շէյլէր թա’լիւմ է-
տէրէք , անլէրի ֆրիստոստան վէ եայլընըղ անըն վատթա-
”ըլլէ օլան սալաշ ը քեամիլէ վէ հայաթ ը էպէտիյէ արտմագ-
տան սափտըրըլար , վէ խէլտա իչիւն քիւլլիյէն վէ եախօտ
պիր մըգտար քէնտի ’ամէլլէրինէ կիւլլէնմէյէ թահրիք էտէր-
լէր :

Մէն՝Տէն. «Նէ՞րէյէ կիտէճէյիմի սու՞ ալ էթտի , պէն տախի կիտէճէյիմ եէրի սէօյլէտիմ : »

Մէն . « Մօնկրա նէ՞ տէտի : »

Մէն՝Տէն . « ‘Այալ վէ էվլատըն վա՞ր մը՝ տէյիւ սու՞ ալ էթտի , պէն տախի ‘վար տըր , տանա իւղէրիմտէ օլան շու աղըր եիւք օլ տէրէճէ աղըրլաշմըշ տըր քի , անդերտէն տօլտյը էվլէլքի կիպի պիր մահղուղիյէթ հիսս էտէմէյօրմ ,՝ տէտիմ : »

Մէն . « Տահա նէ՞ սէօյլէտի : »

Մէն՝Տէն . « ‘Պիր ան էվլէլ պու եիւքտէն գուրթուլմանըն չարէսինէ պագ՝ տէտի , պէն տախի , ‘Պէնիմ տէ արատըղմ պու տըր , պու էճլտէն շու գարչըտաքի գափույա կիտիյօրմ , դիրա օրատա պու եիւքիւն իւղէրիմտէն տէֆ՝ էտիլէճէյի մահալին եօլը պանա թա՛րիֆ օլունաճագ տըր ,՝ տէտիմ : Օ տախի , սիդին պանա կէօսթէրտիյինիղ եօլըն միւշքիլաթընտան ’տրի օլան էյի վէ գըստա պիր եօլ պիլիր կիպի պանա սէօղլէր սէօյլէյիպ , ‘Պէնիմ սանա կէօսթէրէճէյիմ էմին վէ գըստա պիր եօլ սէնին իւղէրինտէն եիւքիւնիւ գալտըրմաղա միւղթէտիր օլան պիր զաթըն խանէսինէ չափուճագ կէօթիւրիւր՝ տէյէրէք , պանա պու եօլը կէօսթէրտի , պէն տախի սնըն սէօղլունէ ինանըպ եիւքիւմտէն թէղ գուրթուլմագ իւմիտիյէ , պու եօլա սափտըմ , լաքին տաղըն թէհլիքէսինի կէօրտիլիւմտէ , ագտէմճէ սէօյլէտիյիմ կիպի , գօրգուլմտան նաշի շաշա գալտըմ : »

Օլ վաղըթ Միւպէշչիր Միւ՞մինէ խիթապէն՝ «Տուր , սանա Ալլահըն քէլամընը կէօսթէրէ-

յիմ,” տէտի . օ տախի թիթրէյէրէք տուրուն-
ճա , Միւպէշչիր անա շու պյէթլէրի սէօյլէտի .

“Սաղընընըլ , սէօյլէյէնի բէտա էթմէյէտի-
նիլ , զիրա անէր եէր իւղէրինտէ իլհամլէ
սէօյլէյէնի բէտա էյլէտիլէրի հալտէ գուր-
թուրնատրլար իտէ , նէ գատար զկյատէ պիլ
սէմաւթատան սէօյլէյէնտէն եիւլ չէվիլտի-
յիմիլ հալտէ գուրթուրնոյաճաղըլ :” (’իպր .
12 . 25) “Սալիհ իման իլէ եաշպաճադ արըր .”
հէմտէ , “Էյէր պիրի կէրի չէքիլիրսէ ճանըմ
անտէն խօշնուտ օլմալ :” (’իպր . 10 . 38)

Պա’տէհու Միւ”մինէ խիթապէն” “Քէնաինի
պու սէֆալէթէ տիւշիւրէն սէն սին , սէն Ալ-
լահըն էմրինի բէտա էտիպ , հէլաք օլմալ տէ-
րէճէսինտէ պաղլարընը թարիլի սէլամէթ-
տէն տէճնտիւրմէյէ պաշլամըլ սըն” * տէտի :

Օլ վաղըթ Միւ”մին անըն պաղընա գա-
վանըպ “վա՛յ պանա , հէլաք օլտըմ” տէյիւ
ֆիլան էյլէտի :

Միւպէշչիր իսէ պունու կէօրիւնճէ անը սաղ
էլինտէն թութուպ , “Հէր կիւնահ վէ քիւֆր
ատէմլէրէ ’աֆվ օլունուր : (Մաթ . 12 . 31)
իմանսըլ օլմա , անճադ միւ”մին օլ ,” (Եուհ .
20 . 27) տէտի :

Օլ վաղըթ եինէ Միւ”մին պիր մըգտար
քէսպ ի ճէսարէթ էթտի , վէ Միւպէշչիրին էօ-
նիւնտէ էվլէլքի կիպի թիթրէյէրէք տուրտու : †

* Թէպրիր վէ հայտթ ը էպէտիյէ իշիւն ֆրիստոսա օլան ի-
մանտան սափարադ պիր մըգտար պիլէ քէնտի ’ամէլէրիմիլէ
կիւվէնմէմիլ նէ գատար թէհլէքէլ տիր , էօյլէ իսէ շէրի’տթ
միւ”ալլիմլէրինտէն , հէմ ա’մալ ը հատանէյէ կիւվէնմէքտէն
սաղըն :

† Ինճիլ վաղըթասըլլէ պէյան օլունան լութըն կիւնահ-

Միւսպէշշիր տախի անա տէտի քի, «Սանա տէյէճէյիմ՝ շէյլէրէ էյի տիգգաթ էթմէլիսին : Սէնի իզլալ էտէն քիմ իտիլինի վէ սէնի քիմէ կէօնտէրմէք իսթէտիյինի շիմտի սանա սէօյլէյէճէյիմ : Եօլտա սանա բասթ կէլէն ա տէմէ Տիւնեհէվի 'ադիլ տէրլէր, վէ պու իամ անա փէք միւնասիպ տիր, չիւնքի մէրգում թա'լիմաթ ք տիւնեհէվիյէ իւղէրինէ սարֆի էֆքքեար էտէր, (Բօմ. 8. 5) պու սէպէպտէն տա'իմա Ա'մալ ք հասանէ շէհրինին քիլիսէսինէ կիտէր : Հէմ տախի օլ քիլիսէտէ վա'ղ օլունան թա'լիմաթ անը խաչընը թաշըմադ տան ազատ էյլէտիյի իչիւն, (Ղալ. 6. 12) օլ թա'լիմաթը սէվէր : Պու էճլտէն պէնիմ՝ տօլրու եօլըմը պօղուդ կէօսթ էրմէյէ չալըշըյօր : Իմտի պու ատէմին նասիհաթընտա ճան ու տիլտէն իզբահ էտիլէճէք իւշ շէյ վար տըր . պիրինճիսի, սէնի թարիդ ի հադդտան ոափտըրմասը . իքինճիսի, խաչը սանա մէնֆուր կէօսթ էրմէյէ չալըշմասը, վէ իւչիւնճիւսիւ, սէնի հէլաքէ կէօթիւրէն եօլա սէվդ էթմէսի տիր : *

քեարլարա էյլէտիյի թէ սիրէ, վէ կիւնաճքեարլար իչիւն էօլէն Քրիստոսըն 'աճաիպ վէ էմալըդ մուհապպէթինէ տիգգաթ էթ : Քրիստոս սէնին կիւնաճլարըն իչիւն մաղֆիլէթի պօշ պիր շէյ իլէ տէյիլ, աճադ քէնտի 'աղիլ վէ գըյմէթլի գանը իլէ թէտարէք էյլէտի : Անըն էմալըդ մուհապպէթինէ իման էտէրէք սէնին իչիւն հապըրլատըդ միւսպուրէք իւլաս թարիգինտէն տօլպը շատ ու մէսրուր օլ : Հիւմ իլէ, վէ կիւնաճլարընտան իքրահ էտէրէք, անըն մուհապպէթինտէ վէ անըն հուզուրընտա իմրարը 'էօմը էյլէ :

* Պիր տտէմ՝ կիւնաճըն նէ տէրէճէ քէօթիւ պիր շէյ օլտըղընը հիտ էթմէտիքճէ, վէ շէրի'աթա կիւլլէնմէք թա'լիմաթընը, ետ'նի թէպրիր իչիւն պիւթիւն պիւթիւնէ ետիստ պիր միգտար պիլէ ա'մալ ք հասանէյէ կիւլլէնմէյի բէտա էյլէմէտիքճէ, ինճիլին թէսէլլիսինտէն պիր թատ ալամաղ : Շէրի-

Ի վիճակ անըն սէնի իզլալ էթտիյինտէն սէնին տախի անա մուվաֆֆադաթ էթտիյինտէն իբրահ էթմէլիսին, չիւնքի սէն Տիւնեւիլի 'ադիլին նատիհաթընա մուվաֆֆադաթ էթմէնլէ Սլլահըն էմրինի բէտտ էթմիշ օլտըն : Բապալ, 'Տար գափուտան կիրմէյէ ճէհա էտինիզ' տէյիւ պուլուրուր : (Լուգ . 13 . 24) Պու գափու տախի պէնիմ սէնի եօլլատըղըմ գափու տար 'Զիրա հայաթա կէօթիւրէն գափու տար՝ վէ եօլ էնսիզ տիր, վէ անը պուլանլար ազ տըր : ' (Մաթ . 7 . 13 . 14) Օլ եարամաղ առէմ սէնի պու տար գափույա կէօթիւրէն եօլտան չէվիրիպ հէման հէլաքէ կէօթիւրէճէք իտի, իմտի անըն թարիզ ի հադգտան սէնի սափտըրմասը սանա մէքրուհ կէօրիւնսիւն : Հէմ տախի անը տինլէտիյին իչիւն քէնտի քէտին տէն իբրահ էյլէ :

Սանիէն, խաչը սանա մէնֆուր կէօսթէրմէյէ չալըշմասընտան իբրահ էթմէլիսին, չիւնքի սէն խաչը Մըսըն խաղինէլէրինտէն տահա պէօյիւք սէրվէթ 'ատտ էթմէլիսին : ('Իպը . 11 . 25 . 26) Պունտան մա'տա Մէլիք ի Ղուլ ճէլալ՝ 'Հէր քիմ ճանընը գուրթարմադ իսթէրսէ, անը զայ' էտէճէք տիր,' վէ 'էյէր պիր քիմսէ պանա կէլիպ տէ, քէնտի փէտէրինէ վէ վալիտէսինէ վէ զէվճէսինէ վէ էվլատը-

'աթա կիւվէնէին սէօզլէրինէ իթիպար էթմէ, օլմայա քի էվվէլա ինայէթլէ թէպրիր օլլանմաղա սա'յ էտէր իքէն սօնիլա քէնտի 'ամէլլէրինէ կիւվէնէսին, Պէօյլէ էթմէք պիղիմ ալչադ թապի'տթըմըղը եիւքսէլիպ, Գրիտոոսա վէ անըն 'ազիմ քէֆարէթինէ հադարէթ էտէրէք լութֆը վէ 'ամէլի պիր պիրինէ գարըշտըրմադ տըր : Պու 'ասրատ չօգ քիմսէլէր պու մուհլէք եանկլըշլէտա տըրլար :

նա վէ պիրատէրլէրինէ վէ հէմշիրէլէրինէ հէմ տախի քէնտի ճանընա պուղղ էթմէզ իսէ, պէնիմ շայիրտիմ օլամազ, տէյիւ պույուրմը տորր : (Մար . 8 . 33 : Եուհ . 12 . 25 : Մաթ . 10 . 39 : Լուգ . 14 . 26) Պու սէպէպտէն սա նա տէրիմ քի, Գիթապը Մուգատտէսին սէնի էպէտի հայաթա մալիք էտէճէք տէտիյի շէյ սէնին հէլաքընա սէպէպ կէօթէրէն քիմնէնին թա'լիմաթընտան իքրահ էթմէլիսին :

Սալիսէն, սէնի հէլաքէ կէօթիւրէն պիր Էօլա սէվգ էթտիյինտէն իքրահ էթմէլիսին : Սէնի քիմէ կէօնտէրտիյինի, վէ նէզտինէ կէօնտէրիւ տիյին քիմնէնին սէնի աղըր Էիւքիւնտէն խէլաս էտէմէյէճէյինի պիլմէլիսին :

Խէլաս պուլմադ իշիւն նէզտինէ կէօնտէրիւ տիյին Շէրի'աթա Կիւվէնէն նամ ատէմ, Գէնտի էվլատը իլէ պէրապէր գուլլըգ էտէն ճաւիյէնին օլլու տորր : (Ղալ . 4 . 21—27) Պու ճաւիյէ բէմը թարիքի իլէ թէֆսիր օլունտըգտա, սէնին պաշընա տիւշէճէք տէյիւ գօրգտըղըն թուրի Սինա տորր : Իմտի էյէր պու ճարիյէ քէնտի էվլատը իլէ գուլլըգ իտիյօր իսէ, սէն օլ էվլատըն վասըթասըյլէ ազատ օլմազա նա'սըլ մէ'մուլ էտէրսին : Էօյլէ իսէ պու Շէրի'աթա Կիւվէնէն սէնի աղըր Էիւքիւնտէն գուրթարմազա գատիր տէյիլ տիր : Շիմտիյէտէք անըն վասըթասըյլէ քէնտի Էիւքիւնտէն գուրթուլան օլմոտը, վէ շիմտէն սօնիլրա տախի օլմայաճադ տորր : Սէն շէրի'աթըն 'ամէլլէրի իլէ թէպրիր օլունմազ սըն, չիւնքի շէրի'աթըն 'ամէլլէրի իլէ հիշ պիր քիմնէ Էիւքիւնտէն գուրթուլամազ : Պու սէպէպտէն Տիւն

եէվի 'ազիլ քեազիպ , վէ Շէրի'աթա կիւվէ-
նէն ալտատըճը տըր , վէ անըն օղլու Լէթա-
ֆէթ հէր նէ գատար կիւլէր եիւզ կէօսթէրիւր
խէ , միւրա"ի տիւր , ապլա սանա իմատ էտէ-
մէղ : Իմտի պու ճահիլ ատէմլէրին մագսէտ-
լէրի սէնի կէօնտէրտիլիմ Եօլտան սալտըր-
մագլա սէնի խէլաստան մահրում գըլմագ ի-
տիլինէ ինանմալըսըն :

Պա'տէհու Միւպէշշիր քէնտի տէտիլի շէյ-
լէրին թաստիգ օլունմասը իչիւն պիւլէնա ա-
վաղլէ սէմայէ տօղրու նիտա էթտիլինտէ , պիր
թարաֆը էյիլմիշ վէ գայալարը Եօլ իւղէրինէ
սարգմըշ օլան մէղքիւր տաղտան հէյպէթլի
քէլամլար վէ ավէշ զուհուր էյլէտի : Պիշարէ
Միւ"մին պու վագը'այը կէօրտիւլիւնտէ թիթ-
րէյիպ թիւլէրի Էօրփիւրտիւ : Քէլամլար տա-
լի շունտան իպարէթ իտի , եանի , Կէհլի 'ա-
մալը շէրի'աթ օլանլարըն ճիւմլէսի լա'նէթ
ալթընտա տըրլար . զիրա Շէրիաթ քիթա-
պընա պիլ ճիւմլէ մուհարրէր օլան շէյլէրի
իճրա էթմէքտէ հէր տէվամ էթմէյէն քիմնէ
մէլ'ուն օլտուն* տէյիւ մուհարրէր տիր : (Ղալ .
3 . 10)

Միւ"մին պու քէլամլարը իշիթտիլինտէ Էօ-
լիւմտէն պաշգա պիր շէյ պէքլէմէյէրէք , գօր-
գուսուճտան նաշի ֆիդան էթմէյէ պաշլատը ,
վէ Տիւնեէվի 'ազիլէ թէսատիւֆ էթտիլի սա-
'աթա լա'նէթ օգուտս , վէ անըն նասիհաթը-
նը տիւլէյիպ էֆքեար ի ճիւմանլիյէտէն նէշ"էթ

* Կիւնահ իշլէմէք Քրիստոսըն խաչընա նէ գատար պէոյիւք
պիր տիւլէնլիք իսէ , ա'մալը շէրի'աթա կիւլէնմէք տաթի
անա օլ գատար պէոյիւք պիր տիւլէնլիք տիր , զիրա շէրի-

էտէն լափլարտան ալտանմադլա տօղրու եօլը թէրք էթտիյինի տիւշիւնէրէք զաեթլէ ու թանարդընտան նաշի տէրունի տիլտէն «Պէն համադաթ էթտիմ», պին քէրրէ փէշիման օլտում», տէմէյէ պաշլատը:

Պա'տէհու Միւպէշշիրէ խիթապէն, «Դֆէն տիմ, սիղէ նա'սըլ կէօրիւնիւր, պէնիմ իշիւն արթըգ իւմիտ վա'ր մը, շիմտի կէրի տէօնիւպ օլ տար դափույա կիտէ պիլի'ր մի իմ, եօդսա թէրք օլունուպ բէղալէթլէ կէրի' մի կէօնաէրիլէճէյիմ»: Պէն օլ ատէմին նասիհաթընը տինյէ տիյիմէ փէշիման իմ, 'աճապա պունտան սօնկրա մադփիրէթէ նա'իլ օլա պիլի'ր մի իմ», տէտի:

Օլ վագըթ Միւպէշշիր անա, «Սէնին կիւնահըն փէք պէօյիւք տիր, չիւնքի սէն իքի դապահաթ իշլէտին. տօղրու եօլու թէրք էթտիքտէն մա'տա եասադ օլան եօլատախի սիւլուք էյլէտին, պու ճիւմէ իլէ օլ գափուտա տուրան զաթ սէնի դապուլ էտէր, զիրա ա'նըն իսիի Հիւսնի բիղա օլուպ հէր քէսի սէվէր. ֆադաթ պիր տահա օլ եօլտան սափմա մաղա տիգդաթ էյլէ, քի անը զաղապլանտրըրպ եօլտա հէլաք օլմայասըն», տէտի: (Մէղ. 2. 12)

ԻՔԻՆՃԻ ՄԵՆՁԻԼ

Պունուն իւղէրինէ Միւ'մին կէրի տէօնմէյէ հաղըրլանսը, Միւպէշշիր տախի անը էօփ-

'աթ իշլերինէ կիւլէնմէք պիր ատէմին 'աֆվա նա'իլ օլմադ իշիւն ֆրիստոսըն սալահընա քեամիլէն թէվէքքիւլ էթմէսինէ ման'ի օլուր, վէ կիւնահքեարը կիւնահըն էսարէթինտէ զապթ էտէրէք ֆիքրինի շուրուր իլէ տօլտուրըր:

տիւքտէն սօնկրա՝ «Տօսթըմ, սէլամէթլէ կիտէսին», տէսի:

Պէօյլէճէ Միւ՝մին քէնտի եօլընտա սիւր՝աթ էտիպ արթըգ քիմնէ իլէ սէօյլէշմէտի, վէ քէնտինտէն սու՝ալ էտէնլէրէ տախի ճէվապ վէրմէյէրէք, մահպէստէն դուրթուլուպ դաշան ատէմ՝ կիպի, ՝աճէլէ իլէ կիտիյօր իտի, վէ Տիւնեալի ՝աղիլին լաֆընա ալտանըպ տօղրու եօլտան սապտըղը եէրէ եէթիշմէտիքճէ, քէնտինի սէլամէթէ էրմիշ սայմատը: Պու սիւրաթլէ աղ վադըթ զարֆընտա Միւ՝մին տար դափույա եէթիշտի:

Գափուըն իւսթիւնտէ «Չալընըղ, վէ սիզէ աչըլաճադ տըր» (Մաթ. 7. 7) քէլամը եաղըլըշ իտի: Իմտի Միւ՝մին քէնտինէ «Սճապա պէնիմ՝ կիպի լա՝իգսըղ վէ ՝տսի պիր կիւնահ.քեարա պու գափու աչըլաճա՞դ մը, քի իշէրի կիրիպ Բապպըմա իլ էլ էպէտ համտ էտէյիմ», տէյէրէք, պիր դաշ տէֆ՝ա դափույը չալտը*:

Նիհայէթ գափույա Հիւսնի բիղա իսմինտէ քեամիլ պիր ատէմ՝ կէլիպ, «Սէն քի՞մ սին, վէ նէ՞րէտէն կէլիյօրսըն, վէ նէ՞ իսթէյօրսըն», տէյիւ սու՝ալ էթտի:

Մէ՝սի. «Պէն կիւնահ իլէ եիւքլիւ պիր ատէմ իմ. Հէլաք շէհրինտէն չըգտըմ՝ վէ կէլէճէք զաղապտան դուրթուլմադ իշիւն Սիօն տաղընա կիտիյօրըմ: Ֆաղաթ օրայա կիտէ:

* Պիր դաշ տէֆ՝ա գափույը չալմադ Յիսուս Քրիստոսըն վաւըթաւըլլէ մերհամէթ էտէրէք ՝աֆլ իհսան էյլէմէսի իշիւն Ալլահա սրօդ իլէ վէ տէվամ իւզրէ նիյաղ էթմէյի կէօսթէրի:

ճէք եօլ պու գափուտան կէշտիյնի խապէր ալիւլ օլտրղըմտան, պէնի իշէրի ալմաղա բաղի օլուպ օլմատըղընըղը անլամաղ խթէրիմ : ”

Հէ- . բէշ . “Պուլուրընըղ, ճան ու տիլտէն բաղի իմ ,” տէյէրէք գափույը աչար : *

Միւ”մին իշէրի կիրէր իքէն, գափույը աչան զաթ անը չէքէրէք իշէրիյէ ալար : Միւ”մին “Պու նէ” տէմէք տիր ,” տէյիւ սու”ալ էտինճէ, տիկէրի, “Պու գափուտան պիր աղ էօթէտէ միւհքէմ պիր գալ’ա վար, վէ օլ գալ’անրն Պա’ալղէպուլ նամ բէ”իսի վէ քէնտի մա’իյէթինտէ օլանլար պու գափույա կէլէնլէրի հէլաք էթմէք գատարյէ անլէրին իւղէլինէ օղլար աթարլար ,” տէտի : †

Միւ”մին իտէ, “Հէմ մէսրուր ըմ հէմ միւղլթարիպ իմ ,” տէտի :

Հէ- . բէշ . “Պուրայը սանա քիմ թա’րիֆ էյլէտի : ”

Միւ”մին . “Պէնիմ կէլիպ պու գափույը չալմագլըղըմը Միւպէշշիր էմը էյլէտի, անրն թալլսիյէսի իւղրէ պունտան պէօյլէ նէ եափաճաղըմը սէնտէն էօյրէնմէլիյիմ : ”

Հէ- . բէշ . “Սէնին էօնիւնտէ աչըղ պիր գափու վար, անը քիմսէ գափայամաղ : ”

* Գալպէրի միւնքէսիր օլանլարա գափու աչըլըր, Պու շէյ Յիսուսըն մուհապպէթինի պէյան էտէր. օ քէնտիսինէ սէյիրտէն պիչարէ կիւնասքեարլարը ճան ու տիլտէն գապուլ էտէր, Անլէրին նէ տէրէճէ էտնա, ետխօտ նէ կիւնասլար իշէմիշ օլտըղլարընա պագմոյարագ, անլէրէ օլան ֆէվզ էլ զայէ մուհապպէթինտէն նաշի անլէրի բահիմանէ գապուլ էտէր, Պու սէպէպտէն եէվմ ի վէլատէթինտէ մէլէրլէր “Ատէմլէրտէ հիւսնի բիղա”ի տէյիւ թէրէննիւմ էյլէտիլէր” (Լուգ . 14)

† խէլաս պուլան հէր կիւնասքեար Քրիստոսըն քէրէմքեանի էլի իլէ աթէշտէն չըդարըմըլ օտուն կիպի տիր :

Մե-՞ջն . «Չէք տիկին զահմէթին փա՛խտէսինի
կէօրմէյէ շիմտի պաշլայօրըմ ։»

Հե-՞ . բէ . «Նի՞շիւն եալընըղ սըն ։»

Մե-՞ջն . «Չիւնքի դօնշուլարըմանն հիշ պի-
րի պէնիմ կէօրտիւլիւմ կիպի քէնտինի թէհ-
լիքէտէ կէօրմէտի ։»

Հե-՞ . բէ . «Սէնին կէլտիյինի տուլտուլա՞ր մը ։

Մե-՞ջն . «Տուլտուլար . էվիլէլա էհլիմ վէ
չօծուղլարըմ , սօնկրա տախի պա՛ղը դօնշու-
լարըմ պէնիմ ֆիրարիմի կէօրտիւլէր , վէ ճիւմ-
լէսի Վէրի տէօն , կէրի տէօն՝ տէյիւ արգամ-
տան պաղըրտըլար ։ Լաքին պէն վարմաղլա-
րըմ իլէ դուլաղլարըմը թըղայըպ , ապլա կէ-
լիյէ պաղմայարաղ , եօլըմա տէվլամ էթտիմ ։»

Հե-՞ . բէ . «Սէնի դանաըրըպ կէրի շէվիր-
մէք իշիւն քիմնէ արտընտան կէլմէտի մի ։»

Մե-՞ջն . «Մու՛անիտ իլէ իգնա՛ը դօլայ կէլ-
տիլէր , լաքին մուվաֆֆաղ օլմայաճաղլորընը
կէօրտիւլէրինտէ , Մու՛անիտ շէթմ էտէրէք
կէրի տէօնտիւ , իգնա՛ը դօլայ իտէ պէնիմ
իլէ պէրապէր անճաղ պիր միգտար եօլ կէլտի ։»

Հե-՞ . բէ . «Նի՞շիւն պուրայատէք կէլմէտի ։»

Մե-՞ջն . «Գաթ՝ ի իւմիտ պաթաղլըղընա-
տէք պիրլիքտէ կէլիպ ափանսըղ օրայա տիւշ-
տիւք ։ Օլ վաղըթ իգնա՛ը դօլայ արթըղ ի-
լէրի վարմաղա ճէսարէթ էտէմէյիպ , * օլ կիւ-
ղէլ շէհր սէնին օլտուն տէյէրէք , Մու՛անի-
տին արտը սըրա կէրի տէօնտիւ , պէն իտէ պու-
ղափուլա տօղրու կէլտիմ ։»

* Օլա պիլիք քի պիր տտէմ կէօյէ կիթմէք իշիւն արգատաշ
իլէ եօլա չըղըպ , նիհայէթ օրայա արդատաշըղ վասըլ օլ-
տուն . «Տա՛վէթլիլէր չօղ , ամմո ինթիխապ օլունանլար աղ-
աըր ։» (Մաթ . 20 . 16)

Հէ-- . բէ . “Եաղը՞դ , պիչարէ տտէմ , անըն
’նեալնաւէ սէմալի սա’ատէթին ի’թիպարը պու
դատար աղ իմիչ քի օլ սա’ատէթէ նա”իլ
օլմադ . իշիւն պա’ղը կիւճլիւ քլէլի թէհամմիւլէ
բաղի օլմամրչ : ”

Մէ--“ Բէ . “Իդ նա’ը դ օլայ հազ դ ընտա տօղրու
սընը սէօլէալիյիմ կիպի , քէնտի հազ դ ըմտա տա
խի տօղրուսընը սէօլլէսէմ , անտէն էֆղալ օլմա
արդըմ’ աշիւքեար կէօրիւնիւր : Վազը’ա օ կէրի
տէօնիւ պ խանէսինէ կիթաի , լաքին պէն տաիւի
Տիւնեէվի ’աղիլ նամ պիր քիմնէնին մուղիրը
նատիհաթընը տինլէյիպ , հէլաք եօլընա կիթմէք
իւզրէ խէլտա թարիզինի թէրք’ էյլէաիմ : ” *

Հէ-- . բէ . “Եա՛ , Տիւնեէվի ’աղիլ մի սէ
նին դարչընա չըդաը , Շէրիա’թա կիւվէնէնին
խմտաաըյա իսթիրահաթ էթմէնի նատիհաթ
էթմիչ օլմալը արը : Ֆաղաթ պունլարըն իքի
սի տէ զիյաաէսիյլէ իզլալ իտիճի տիրլէր : Ս
ճապա սէն Տիւնեէվի ’աղիլին նատիհաթընա
կէօրէ հարէթէթ էթաի’ն մի : ”

Մէ--“ Բէ . “Էլիլէթ , ճէսարէթ էտէ պիլաիյիմ
դատար Շէրիա’թա կիւվէնէնի պուլմաղա կիթ
աիմ , լաքին կիտէր իքէն , անըն խանէսինէ
եաղըն օլան տաղա վարաըղըմտա , տաղ իւ
դէրիմէ երդըլաճադ զանըյլէ օրատա տուր
մաղա մէճպուր օլաըմ : ”

* Պիր տտէմին եիւրէյինտէ Ալլահըն լութֆը հիւքմ էտէր
սէ , օլ տտէմ քէնտինին սա’իրլէրինտէն էֆղալ օլարդընը իտ
տի’ա էթմէյիպ , շէրէֆի քիւլլէյէն Ալլահըն լութֆընա հադ
էտէր : Ալլահըն լութֆը դալալին զուրուրըն մահվ վէ կիւ
նահքեարը մահճուպ էտէրէք Բրիստոսը թա’վիմ էյլէր , վէ
կիւնահքեարը Բրիստոսըն սալահ հէմ իէլասընա կիւվէնաի
րէրէք մուզաֆֆէր գըլար :

Պու եօլ բու⁷էսա իւլ ապա , փէյղամպէրլէր , Գրիստոս , վէ անըն շայիրալէրի թարաֆընտան աշըրմըշ օլուպ , ճէտվել թախթասըյա չըղըմըշ պիր խաթթ կիպի տօղրու տըր : Սէնին կիտէճէյին եօլ պու տըր :

Մէ⁷Ֆն . « Լաքին աճէմի պիր ատէմի շաշըրաճադ տէրէճէյէ դարըշըդ տօլաշըդ եէրլէրի եօդ մը տըր : *

Հէ⁷ . ըէ . Էվլէթ , պու եօլա պիր չօդ էյրի վէ վասի⁷ եօլլար դարըշըր իսէ տէ , տօղրու եօլ տար վէ էնսիզ օլաղընտան անը պաշղա եօլլարտան թէֆրիգ էտէ պիլիրսին : » (Մաթ . 7 . 14)

Օլ վագըթ բույամտա կէօրտիւմ քի , Միւ⁷մին Հիւսնի բիղայա , արգասընտաքի եիւքիւ աշաղը ալա պիլէճէյինի սօրտու , դիրա օլ եիւքտէն հալա գուրթուլմամըշ իտի , վէ պիր զայրինին եարտըմը օլմայընճա⁷ անը աշաղա ալամադ իտի :

Հիւսնի բիղա տախի « Սէն պու եիւքիւ խէլաս մահալինէտէք սապը իլէ կէօթիւրմէլիսին , օրայա եէթիշտիյինտէ հալիլլէ արգատան տիւշէր , » տէտի : †

Պունուն իւղէրինէ Միւ⁷մին գուշանըպ եօլա չըղմաղա հաղըրլանընճա , Հիւսնի բիղա անա խիթապէն⁷ « Պու գալիուտան պիր աղ իլէրի կիթտիյինտէ Միւֆէսիր իսմինտէ պիր ատէ-

* Միւ⁷մինին եօլը շաշըրըրմ տէյիւ խալֆ էթմէսի գալպինին լուծֆ իլէ տօլու օլմասընա միւպարէք պիր 'ալամէթտիր :

† Կիւնահատան վէ կիւնահ եիւքիւնտէն անճադ Գրիստոսըն եօլիւմիւ վէ Կանըյլէ խէլաս վար տըր :

մին խանէսինէ եւթիշէճէքսին, դաւիույը չալ,
 օ զաթ սանա ֆա"խտէլի օլաճագ դըյմէթլի
 շէյլէր կէօսթէրէճէք տիր," տէտի:

Պու վէճհէ Միւ"մին տօսթընա, "Ալլահա
 ըսմարլատըգ," օ տախի "Ալլահա էմանէթ օլ,"
 տէյէրէք, պիրպիրլէրինտէն պրըլտըլար:

Միւ"մին եօլընա տէվամ էտիպ Միւֆէսսիրին
 խանէսինէ եւթիշտիքտէ, դաւիույը պիր դաշ
 տէֆ'ա չալտը: Նիհայէթ պիրիսի դաւիույա կէ-
 լիպ, "ֆի'մ օ," տէյիւ սու"ալ էթտի: *

Մի-"ճիւ. "Պէն պիր եօլճը ըմ, վէ պու խա-
 նէ սահիպինին տօսթլարընտան պիրիսի պէ-
 նիմ պուրայա կէլմէքլիյիմ պանա խայրլը օ-
 լաճագ տէտլիյինտէն, նասիհաթընա իմթիսա-
 լէն պուրայա կէլտիմ. շիմտի խանէ սահիպինի
 կէօրմէք իսթէյօրըմ:"

Գաւիուճը կիտիպ խանէ սահիպինէ խապէր
 վէրտի, օ տախի կէլիպ Միւ"մինէ, "Նէ իս-
 թէրսին," տէյիւ սօրտու:

Մի-"ճիւ. "Էֆէնտիմ, պէնտէնիղ հէլաք շէհ-
 րինտէն Սիօն տաղընա կիտիյօրըմ, Պու եօ-
 լըն աղլընտաքի դաւիուտա տուրան ատէմտէն
 խապէր ալտըմ քի, պուրայա օղրատըղըմ
 հալտէ, սիղ պանա եօլճըլըղըմտա ֆա"խտէլի
 օլաճագ դիգըյմէթ պաղը շէյլէր կէօսթէրէճէք
 սինիղ:"

Միւֆէսսիր "Իշէրի պույուր, սանա խայր-
 լը օլաճագ շէյլէրի կէօսթէրէյիմ," † տէտիք:

* Միւ"մին Միւֆէսսիրին խանէսինէ, եա'նի Ալլահըն ճէմա-
 'տթընըն մու'ալլիմի օլան Բուհ էլ Գուստա կէլի:

† Ալլահըն Բուհը պիշարէ վէ հաքիր կիւնահքեարլարա տօղ-
 քու նէ տէրէճէ շէֆիգ վէ միւթէվազը տըր:

տէն սօնկրա , քէնտի ատէմինէ պիր մում եադ-
մատընը էմը էթտի . վէ Միւ"մինէ խիթապէն ,
«Արարմճա կէլ» տէյիտ , անը պիր օտայա
կէօթիւրաիւ , վէ օրատա գափալը պուլունան
պիր գափույը քէնտի ատէմինէ աչարտը :

Գափու աչրլորդընտա , Միւ"մին զայէթ քեա-
միլ պիր զաթըն թասպիրինի տիւարա ասըլմըշ
կէօրտիւ : Թասպիր տախի չէօյէ իտի . կէօլէ-
րինի սէմայա տօղրու գալարմըշ քեամիլ պիր
զաթ , էն ա'լա պիր քիթապ էլինտէ , վէ հադդ-
շէրի'աթ տուտաղլարը իւղէրինտէ մուհարրէր
օլարադ , արգասընը տիւնեայա չէվիրմիշ , վէ
պաշը իւթիւնտէ պիր ալթուն թաճ ասըլմըշ
օլմաղլէ , ատէմէրէ նատիհաթ էտէր պիր հէյ"-
էթտէ կէօթէրիւմիշ իտի : *

Միւ"մին , «Պու թասպիր նէ՞ իմա էտէր ,»
տէյիւ սու"ալ էթտի :

Մէ-Ֆէ . «Պու թասպիրլէ կէօթէրիւն զա-
թըն միայի նատիւր տիր : Պու զաթըն կէօյէ
տօղրու կէօլէրինի գալարմըշ օլմասը , վէ
էլինտէ էն ա'լա օլան քիթապլըն պուլունմասը ,
վէ հադդ շէրի'աթըն տախի տուտաղլարը իւ-
ղէրինտէ մուհարրէր օլմասը , շունու իմա է-

* Ինճիլին սատըգ խատէմի խթիմատա վէ խթի'անէ իչիւն
կէօլէրինի Ալլահա տօղրու գալարմըշ մա'լլամաթընը վէ վա'ղ
էթմէք մէ'զուհիյէթինի Ալլահըն քէլամնտան ալըր , ալար-
զընը տախի սատըգանէ գուլլանըր : Եիւրէյի քէնտի իշինտէ
օլուպ , տիւնեանըն նէ նի'մէթլէրի , նէ տէ թէհտափ տնա
թէ'սիր էտէ պիլըր : Քրիստոսըն մուհապղէթինի , ճանլարն
գըլլէթինի վէ կէլէճէք 'ալէմին գուվլէթինի թանըմըշ օլար-
զընտան հէր քէսէ էյի նատիհաթլար վէրիւր . հայաթ թաճը-
նա իւմիտ էթմէսիյէ պիլ ճիւմլէ զահմէթլէրի անա թաթլը
կէլըր , վէ անտէ գուվլէթ պուլուր : Կա'րապը , սէնիճ հա-
սատընա պու միսիլիւ իշիլէր կէօնաէր , սմին :

տէր քի անըն մէ՝ մուրիյէթի կիւնասքեարլարա մախֆի օլան շէյլէրի պիլիպ անլէրէ պէյան էթմէք տիր : Պու սէպէպտէն ատէմիէրէ նասիհաթ էտէր պիր հէյ՝էթտէ կէօթիւնիւր : Արգասընը տիւնեայա շէվիրմէսի , վէ պաշը իւսթիւնտէ պիր թաճ ասըյմըշ օլմասը տախի , Էֆէնտիսինին խըտմէթինէ օլան մուհապպէթինտէն նաշի , տիւնեէվի շէյլէրէ ի՛թիպար էթմէյիպ , ախրէթտէ ՚իզլէթէ նա՞իլ օլաճաղընա ասլա շիւպհէսի օլմասըղընը կէօթէրիւր : Պու թապիլիրի սանա կէօթէրմէմին սէպէպի պու տըր քի , կիտէճէյին տիյարըն հիւքմտարր եօլտա թէսաաիւֆ էտէճէյին թէհլիքէլի եէրլէրին ճիւմէսինտէ սէնի գրլաղուղլամաղա ետլընըղ պու թապիլիր իլէ կէօթէրիլէն զաթա սէլահլիյէթ վէրմիշ տիր : Պու սէպէպտէն պու կէօթէրաիլիմ՝ շէյլէրէ էյի տիգգաթ էտիպ , կէօրաիլիւնիւ ֆիքրինտէ լա՞իգի իլէ հըֆղ էյլէ , օլմայա քի տօղրու եօլա գլաղուղլայօրըղ տէյէրէք , սէնի հէլաքա կէօթիւրէն եօլա սափտըրաճագ քիմսէլէրէ թէսաաիւֆ էթտիլինտէ անլէրէ ի՛թիմաս էտէսին :

Պա՛տէհու Միւֆէսսիր Միւ՞մինի էլինտէն թութուպ անը ասլա սիւփիւրիւմէտիլինտէն թօղ իլէ տօլու զայէթ պէյիլիք պիր օտայա կէօթիւրաիւ : Միւ՞մին օտայա պիրաղ պաղաղգտան սօնկրա օտայը սիւփիւրմէսի իչիւն Միւֆէսսիր պիր ատէմ չաղըրտը : Օ ատէմ տախի սիւփիւրմէյէ պաշխատըղընտա օլ գաստար թօղ դալգաը քի՝ Միւ՞մին աղ գալաը պօղուլըյօր իաի :

ՕԼ վաղըթ Միւֆէսսիր օրատա տուրան պիր

դըզա , “ Սու կէթիր վէ պուրայա սէրօի ,” տէ-
տի : Գըզ աախի էմրի իճրա էթտիլինաէ օտա
դօրայճա սիւփրիւլիւպ թէմիզլէնտի :

Միւ՛մին , “ Պունյար նէ՞ իմա էաէրլէր ,” տէ-
յու սու՛ալ էտինճէ , Միւֆէսսիր անա , “ Պու
օտա ինճիլին լուծֆրյլէ ապա թէմիզլէնմէ-
միշ ատէմին եիւրէյի տիր : Թօղ օլ ատէմին
խաթա ի ապիյէ վէ ֆէսատ ք տէրունիսի
տիր : Իւք էվիլէ սիւփիւրմէյէ պաշլայան ա-
տէմ՝ Շէրի՛աթ տըր , սույու կէթիրիպ սէր-
փէն իսէ ինճիլ տիր : Խաթիտա Շէրի՛աթ օ-
տայը սիւփրիւլմէյէ չալըշտըղընտա , թէմիզ-
լէյէմէտիքաէն մա՛տա անտէն սէնի պօղաճադ-
տէրէճէտէ թօղ չըդարտը : Իշթէ պունտան
անլայա պիլիրսին քի , շէրի՛աթ քէնտի թէ՞-
սիրի իլէ ինսանըն դալպինի կիւնահտան թաթ-
հիր էտէճէք եէրտէ կիւնահը տիրիլտիպ (Բօմ .
7 . 9) գուվլէթլէնտիրի , (Ս. Գօր . 15 . 56)
վէ հէր նէ գատար կիւնահը մէյտանա չըդա-
րըպ անա մուգալէմէթ էաէր իսէ տէ , կիւ-
նահ ճանտա իզտիյատ պուլուր , (Բօմ . 5 . 20)
զիրա շէրի՛աթ կիւնահա զալէպէ էթմէք ի-
չիւն ատէմէ գուվլէթ վէրմէզ : Գըզըն սու
կէթիրիպ սէրփիմէսիյլէ օտանըն գօլայճա սիւփ-
րիւլիւպ թէմիզլէնմէսի տախի կէօթէրիքի ,
ինճիլ , լաթիֆ վէ դըյմէթլի թէ՞ սիրիլլէ դալ-
պէ կիրտիլինաէ , կիւնահը դայիֆլէտիպ անա
զալէպէ էաէր , վէ պինա՞էն՝ ալէյհ ինճիլէ ի-
ման իթմէսիլլէ դալպ թաթհիր օլուպ Մէլիք ի
զուլ ճէլալ իչիւն լա՞իդ պիր մէսքէն օլուր :”
(Եուհ . 15 . 3 : Իֆ . 5 . 26 : Ա՛մալ . 15 . 9 :
Բօմ . 16 . 25 , 26)

Պա՛տէհու բույամոտ կէօրտիւմ.քի Միւֆէս սիր թէքրար Միւ"մինի էլինտէն թու թուպ պիր քիւչիւ.ք օտայա կէօթիւրտիւ : Օրատա պիրէր խըքէմէ իւղէրինտէ օթուրմուշ իքի չօճուդ վար իտի : Պիրինին իամի Սապրսըղ, տիկէրինին իամի իտէ թէհամմիւլ իտի : Սապրսըղ փէք միւղթարիպ կէօրիւնտիւյիւ կիպի, թէհամմիւլ զայէթ րահաթ ու միւթմէյին իտի :

Միւ"մին Սապրսըղըն րահաթսըղ օլմատընն սէպէպինի սու"ալ էտինճէ, Միւֆէսսիր, « Պու չօճուդլարըն վէլիտի անյէրէ էն ա՛լա շէյլէր վէրմէք իչիւն, եէնի սէնէնին իալթիտասընատէք պէքլէմէլէրինի էմր էթմիշ տիր, լաքին Սապրսըղ հէր շէյի հէման շիմտի իսթէր, թէհամմիւլ իտէ պէքլէմէյէ րաղի տիր,» տէտի :

Պու էսնատէ կէօրտիւմ.քի պիր քիմնէ Սապրսըղա եաղլաշըպ ա՛լա շէյլէրտէն պիր թօրպա տօրուսը կէթիւրէրէք անըն էօնիւնէ դօտու, Սապրսըղ տախի օլ շէյլէրի մէսէրրէթլէ ալըպ, թէհամմիւլիւ պէօյլէ շէյլէրի օլմատըղը իչիւն դէվղլէնտի : Լաքին պիր աղ վաղըթ սօնկրա կէօրտիւմ.քի Սապրսըղ օլ շէյլէրին ճիւմլէսինի մահվ ու թէլէֆ էթմիշ, վէ սըրթընտաքի՝ եըրթըգ էալապընտան մահտա, էլինտէ պիր շէյ դարմամըշ իտի :

Օյ վաղըթ Միւ"մին պու կէօրտիւյիւ շէյլէրին տահա դիյատէ թէֆսիլ իլէ իղահընը Միւֆէս սիրտէն նի"յաղ էթտի : Միւֆէսսիր իտէ, « Պու չօճուդլար թիմնալ վէ իմա տիրլէր. Սապրսըղ հէր շէյի շիմտի, հէման պու սէնէտէ, վէ պու տիւնեատա իսթէր : Պու տիւնեանըն ատէմէլէրինին ճիւմլէսի պէօյլէ տիր : Հէր նի՛մէթէ հէ-

ման շիմոի նա՞իլ օլմոգ արղուսընտա օլուպ, հիսսէլէրինէ տիւշէն միգտարը կէլէճէք սէնէ, եա՞նի ախրէթտէ ալմոգ իշիւն պէքլէյէմէզլէր: Ախրէթին նի՛մէթլէրի հաղղընտա Ալլահըն շէհատէթինէ ի՛թիպար էթմէքտէն իսէ, «Պու կիւնքի թալուգ եարընքի դաղտան էյի ախր,՝ մէսէլէսինէ ի՛թիպար էտէրլէր: Լաքին պու շօճուղըն էլինէ կէշէն էշեանըն քեաֆֆէսի թէզ թէլէֆ օլուպ, քէնտիսինէ երրթըգ էս վապտան մա՛տա ախր շէյ դալմատըղը միսիլլիւ, պու մաղուլէ քիմսէլէրին ճիւմէսինին հալը տէ տիւնեանըն ախրընտա պէօլէ օլաճաղաւըր,» տէաի: *

Օլ վաղըթ Միւ՛մին, «Թէհամմիլիւն 'աղլընը պիր գաշ սէպէպէ մէպնի թահսին էտէրիմ: 1. Ին ա՛լա շէյլէրէ պէքլէյօր: 2. Սապըր սըղըն երրթըգ էավապտան մա՛տա ախր շէյ դալմատըղը վաղըթ, Թէհամմիլ քէնտի իւմիա էյլէտիյի ա՛լա շէյլէրէ նա՞իլ օլարաղ մահլուղ օլաճաղաւըր,» տէաի:

Մի-ֆէ. «Պիր շէյ տահա վար. ախրէթին ճէլալի աղա զէվալ պուլմաղ, պու տիւնեանըն ճէլալի իսէ թէզ կէշէր: Պու սէպէպտէն պէքլէյիպ օլ ա՛լա շէյլէրի սօնկրա ալաճաղ օլան Թէհամմիլիւն Սապըրըղ իւղէրինէ կիւլմէյէ նէ՛

* Ճիւմանի տտէմլէր քէնտի շէհվաթը ճիւմանիյէլէրինի իօշնուտ էթմէքտէն պաշգա շէյ արղուլէմէզլէր իսէ տէ, նիհայէթ հէր շէյի դալպ էտիպ ճանլարընը տալի զալ՝ էտէրլէր: Լաքին սալիհ տտէմ Քրիստոսա օլան իմանը վէ կէլէճէք սա՛տէթին իւմիալլէ եաշար: Սալիհլէրին 'աղըպէթի ճէլիլ օլաճաղաւըր, չիւնքի իմանլարընը նէթիճէսի օլան ճանլարընըն խէլասընտ նա՞իլ օլմողլէ թա՛րիֆէ կէլմէզ վէ մուաղէզ պիր սիւրուր իլէ մէսրուր օլաճաղաւըրաւըր:

դատար հաղղը վար իսէ, պէքէմէյիպ պու
տիւնեանըն նի՛յմէթիւրինի էվիլէլա ալմըշ օլան
Սապրսըղըն թէհամմիւլ իւզէրինէ կիւլմէյէ օլ
դատար հաղղը եօդ իտի, զիրա Սապրսը-
ղըն ալաճաղը շէյլէր կէչիպ, անլէրին եէրի-
նէ թէհամմիւլիւն պէքէտիյի նի՛յմէթլէր կէլէ-
ճէք = իմաի քէնտի հիսսէսինի էվիլէլա ալան անը
մութլադա թէլէֆ էտէճէք տիր. լաքին քէն-
տի հիսսէսինի սօնկրա ալան անը էպէտէն դայ՝
էթմէզ. պու սէպէպտէն ինճիլտէ զիքր օլունան
ղէնկին ատէմէ Վէն՝ էօմրիւնտէ էյի շէյլէրինի,
լա՛ղար տախի քէզալիք քէօթիւ շէյլէրի ալ-
աըղընը խաթըրնիա կէթիւր, վէ շիմաի օ միւ-
թէսէլլի օլուպ սէն 'ազապ շէքլօրսըն', տէ-
նիլմիշ տիր =” (Լուգ. 16. 23)

Մէ-” Բէ. “Եօյլէ իսէ շիմաիքի շէյլէրի արդու-
լէմէք էյի օլմայըպ անճադ կէլէճէք շէյլէրէ
մունթաղըր օլմայըյըլ =”

Մէ-Ֆէ. “Տէտլյին սահիհ տիր, չիւնքի Վէօ-
րիւնէնլէր մուվադդաթ, վէ կէօրիւնմէյէնլէր
միւ” էպպէտ տիր =” (Բ Գ. օր. 4. 18) Ֆադաթ հա-
ղըր շէյլէր շէհվաթը ճիսմանիյէմիղէ վիէք եա-
ղըն, կէլէճէք շէյլէր իսէ հալասսը ճիսմանի-
յէմիղտէն ուզադ օլաըղլարընտան, պիղ հա-
ղըր շէյլէրէ մա՛խլ օլուպ կէլէճէք շէյլէրտէն
մահզուղ օլմայըլ =” *

* Պուրատա իմանըն գըյմէթ վէ թէ՛սիրի աշիքետր օլուր.
ինսան հէր շէյին տաըլ գըյմէթինի իման վաարթաօրլէ տէրք
էտէ պիլիւր. հէժ տախի տիւնեէվի վէ ճիսմանի շէյլէրտէն
սարֆը նաղար էտէրէք սէմուվի ի՛ղլէթ վէ էպէտիլիք իչիւն
հաարէթ չէքէր, Ալլահտան թէվիլէլա էտէն տաէմիւ տիւր-
գը պու տըր. “Սալիհ իման իլէ եաշայաճադ տըր.” (Իպը 10.
38) Իման իլէ եաշայաճադ եէր իւզէրինտէ սէմալի էօմիւր սիւր-
մէք տիր.

Պա՛տէհու ըույամտա կէօրտիւմ քի, Միւֆէստիր Միւ՛մինի էլինտէն թութուպ անը պաշ֊
դա պիր մահալէ կէօթիւրտիւ : Օրատա պիր տիւլար տիպլինտէ աթէշ եանմագտա իտի : Աթէշին եանընտա տախի պիր ատէմ տուրմուշ օլուպ անը սէօնտիւրմէք իշիւն իւղէրինէ պիր չօգ սու տէօքիւյօր իտի իսէ տէ, աթէշ կիթտիքճէ շիտտէթ քէսպ էտէյօր իտի :

Միւ՛մին «Պու շէյլէր նէ՞ իմա էտէր,» տէյիւ սու՛ալ էտինճէ, Միւֆէստիր, «Պու աթէշ լութֆըն թէ՛ սիրիյլէ դալպտէ հուսուլէ կէլէն շէվդ ու հէրարէթ տիր, անը սէօնտիւրմէք իշիւն իւղէրինէ սու տէօքէն շէյթան տըր : Պու ճիւմլէ իլէ աթէշին կիթտիքճէ շիտտէթ քէսպ էթմէսինին սէպէպլինի տախի իշթէ շուրատա կէօրէճէքսին,» տէյէրէք, Միւ՛մինի տիւլարըն օշ պիր թարաֆընա կէօթիւրտիւ :

Միւ՛մին օրատա պիր ատէմ կէօրտիւ քի էլինտէ պուլունան պիր դապտան՝ ալ էա տէվամ աթէշին իւղէրինէ կիղլիճէ եաղ տէօքմէքտէ իտի : *

Մէ՛-՛ֆ. «Պու նէ՞ տէմէք տիր :»

* Պա՛ղը քիմէյէր՝ միւ՛մինլէրին ճանընտա լութֆըն թէ՛ սիրիյլէ պաշտանըմը օլան միւպարէք իշին ֆրիստոսըն եէտիլլէ հրֆլ օլունտղընա վագըֆ օլմագ իշիւն տիւլարըն օլ պիր թարաֆընա ապլա կէշմէտիլլէրինտէն, քիպր եա ճէհալէթլէրինտէն նաշի տնը պաշդա սէպէպլէրէ, մէսէլա ինտանին սատագաթընա համլ էտէրլէր, Պինա՛էն՝ ալէյճ՝ լութֆըն թէ՛ սիրիյլէ դալպտէ պաշտանըն իշ մահֆ օլուպ, ֆրիստոսըն շէֆգաթընա մագհար օլանըար հէլաք օլա պիլիլլէր՝ տէյիւ ճահիլանէ իտտի՛ա էտէրլէր, խաբին պէօյլէ տէյէնլէր ֆիթապ ը Մուգատտէսի, վէ ֆրիստոսըն կիւնահֆէտարարա տօղրու օլան միւհապպէթ վէ լութֆընըն գուվլէթինի պիլմէտիլլէրինտէն ղիյատէսիլլէ եանըլլըլար :

Մեհեթեք, «Կաղ տէօքմէսի շունու իմա է-
տէր քի, ֆրիստոս դալպտէ հուսուլէ կէլէն
շաֆղ ու հէրարէթի տա"իմա քէնտի լուծֆը ի-
լէ հըֆղ ու թէ"եհտ էտէր: Շէյթան հէր նէ
էթսէ ֆրիստոս իման էտէնլէր օլ լուծֆը
վասըթասըյա թէրադ գիտէ օլուրլար: (Բ. Գ. օր.
12. 9) Ալթէշի սէօնմէքտէն հըֆղ էթմէք ի-
շին տիվարըն արգա թարաֆընտա ատէմ
տուրմասընտան անլաշըլըր քի, թէճրիպէյէ
տիւշար օլան միւ"մին լուծֆըն թէ"սիրինին ճան-
տա նէ վէճհլէ հըֆղ օլունարըլընը էյիճէ կէօ-
րէմէղ:"»*

Հէմ տախի կէօրտիւմ քի Միւֆէսսիր եինէ
Միւ"մինի էլինտէն թուլուպ իշինտէ զայէթ
միւքէլլէֆ պիր սէրայ պուլունան միւֆէրրա՜
պիր մահալէ կէօթիւրտիւ: Միւ"մին օրասընը
կէօրիւնճէ զիյատէսիյլէ մահղուղ օլտու, վէ
սէրայըն իւղէրինտէ ալթուն էլպիսէ կիյմիշ
պա'ղը քիմնէլէրին կէզմէքտէ օլտըղընը կէօ-
րիւնճէ՝ «'Աճապա իշէրի կիրէ պիլլըմիյիղ,"
տէյիւ սու"ալ էթտի:

Օլ վաղըթ Միւֆէսսիր Միւ"մինի ալըպ սա-
րայըն գալիուսընա տօղրու կէօթիւրտիւ, վէ

* Եջլէ իսէ լուծֆըն թէ"սիրինի դալպտէ հըֆղ էթմէք ի-
շինտէ լուծֆա մազհար օլան կիւնահքեարըն իֆիթիսարա սէ-
պէպի եօգ մը սըր: Խայր. եօգ տըր: Պընիան ֆիթապ ք Մու-
գատտէսէ էյի աշինա օլտըղընտան եալընըլ Րապպա մախսուս
օլան 'իզգէթի ինսանլարըն ճէհտ ու զայրէթինէ վէ գուտրէ-
թինէ համլ էթմէղ. չիւնքի Ալֆա վէ Օմէղա, իպթիտա վէ
ինթիշա օլան, վէ կիւնահքեարըն դալպիտէ քէնտի իշինի
ղաշալըպ իլէրի կէօթիւրէն վէ թէքմիլ էտէն, Րապպ տըր:
Շէյթանըն տուրմանըն գուլվէթի՝ ֆրիստոսըն լուծֆընըն եա-
ղընտան զիյատէ օլմատըգճա, դալպտէ պաշլանըլան միւպա-
րէք ալթէշ աոլտ սէօնմէղ:

իշթէ դափու էօնիւնտէ պիր չօդ տտէմէր տուրմագտա օլուպ իշէրի կիրմէք իսթէյօրլար իտի իսէ տէ, հիշ պիրի ճէսարէթ էտէմէյօր իտի ։ Գափուտան պիր ադ էօթէտէ տախի պիր տաէմ պիր սօֆրա էօնիւնտէ օթուրմուշ օլուպ, իշէրի կիրէճէք օլանլարըն իսմէրինի գայտ էթմէք իշիւն էօնիւնտէ պիր տէֆիթէր իլէ տիլիթ վար իտի ։ Գափուըն եօլը իւղէրինտէ տախի պիր չօդ միւսէլլահ տտէմէր տուրուպ իշէրի կիրմէյէ մումանա՝աթ էտէրլէր իտի ։

Միւ"մին պունլարը կէօրիւնճէ շաշա դալար ։ Նիհայէթ միւսէլլահ տտէմէրին գօրգուսըն տան հէր քէս կէրի չէքիլախինտէ, Միւ"մին կէօրաիւ քի դիյաաէսիլէ ճէսուր պիր տաէմ գայտ էտիճինին եանընա վարըպ, անա՝ «Իֆէնախիմ, իսմիմի գայտ էթ,» տէտի ։ Իսմի գայտ էտիլաիքտէն սօնկրա, մէրգում տաէմ տէրհալ գըլըճընը չէքիպ պաշընա տախի պիր միղֆէր գօտու, վէ միւսէլլահ տտէմէրին տրասընտան կէչմէք իւղրէ գափույա տօղրու գօշաու, անլէր տախի մումանա՝աթ էտէրէք անը եարալատըլար իսէ տէ, մէրգում ճէսարէթինի գայտ էթմէյէրէք, չէճի՝անէ տէօյիւշմէյէ պաշլատը, վէ հէրնէ գատար քէնտիսի իտաֆիֆճէ եարալանտը իսէ տէ, մումանա՝աթ էտէնլէրի աղըրճա եարալայըպ, արալարընտա եօլ աշտը, վէ սէրայըն իշէրիտինէ տօղրու կէչտի ։ *

* Պիղէ Մէլէքփիթ Ուլլահա չօդ միւղայտալար իլէ կիրմէք կէրէք տիր, (Ա՛մալ. 14. 21) Քրիստոսը գաղանմագ վէ սա՝ատէթ ի սէմալիյէյէ նա՛իլ օլմագ իշիւն էզ ճան ու տիլ

Պու սրբատա իշէրիտէ օլանլար, եա"նի սէ-
րայըն իւսթիւնտէ կէդէնյէր,

“ իշէրի կիր, էյ միւ"մին,

Խէլտա իշիւն օլ էմին,”

միւթտէսինի խօշ 'աւլաղ իլէ թէրէննիւմ էթ-
տիլէր : իշէրի կիրէն առէմ' տախի օրատաքի-
էր կիպի էլախսէ ի ֆախիրէ կիյիպ մէսրուր ու
շատման օլտու :

Օլ վաղըթ Միւ"մին կիւլիւմէյէրէք, “ Զանն
էտէրիւմ' պէն պու ըէմզլէրին մա"նաորնը էյի-
ճէ անլաաւմ', արթըզ պէն եօլըմա կիտէյիւմ',”
տէյինճէ, Միւֆէսիր, “ Խոյր, տահա պա'ղը
շէյլէր սանա կէօսթէրէյիւմ աէ, սօնկրա եօ-
լընա կիտէրսին տէյէրէք, թէքրար էլինտէն
թութուպ անը չօդ դարանլըզ պիր օտայա
կէօթիւրտիւ : Օրատա տէմիր դափէսէ դօնուլ-
մուշ պիր առէմ' վար իտի :

Պու առէմ' դիյատէսիյլէ միւքէտտէր օլա-
րադ, կէօզլէիինի եէրէ տիքմիշ, էլլէրինի աա-
խի պիրիպիրի իւդէրինէ դօմուշ, վէ դայէթ
մահգունանէ պիր հալ իլէ ահ չէքէյօր իտի :

Միւ"մին պու հալ ու քէյֆիյէթի Միւֆէսիր-
տէն սու"ալ էյլէտիյինտէ, Միւֆէսիր անա'
“ Օլ առէմ' իլէ սէն քէնաին դօնուշ,” տէտի :

սոյ էտէն առէմ', հէր պիր մուամնա'տթա մուգալէմէթ է-
տէրէք եօլընա տէվամ' էթմէլի, վէ Ալլահն Բրիստոս Զիսուս-
տու օլան 'ալլ տա'վէթիինի միւստադաթ Նիշանը իշիւն մէն-
զիլէ աօղրու սէյիրտմէլի տիր, (Ֆիլի. 3. 14) Պիր թաղըմ ճիւ-
զի էմէլ վէ զա'իֆ իւմիտէր իլէ գանա'տթ էթմէմէլի տիր,
չիւնքի “ Մէլէքքիւթ իւս սէմալաթ ճէպը օլունուր վէ ճէպ-
պարար անը զալթ էտէրէր :” (Մաթ. 11, 12)

Բուհ իւլ Գուստ իսթէր քի պիղ սա'իրլէրին սէֆալէթ ի
հալինտէն իպրէթ ալալմ', Միւ"մին սալըլանլարա վուգուլ' պու-
լան հէյպէթլիւ շէյլէրի ֆիթապ ը Մուգատտէստէ պու սէ-

Պու սըրատա իշերիտէ օլանլար, եա'նի սէ-
րայըն իսթիւնաէ կէղէնյէր,

“Իշերի կիր, էյ միւ"մին,

Խէրտա իշին օլ էմին,”

միւժտէսիւնի խօշ 'ավաղ իլէ թէրէննիւմ էթ-
աիլէր : Իշերի կիրէն առէմ' տախի օրատարի-
լէր կիպի էլաիտէ ի ֆախիրէ կիյիպ մէսրուր ու
շատման օլաու :

Օլ վաղըթ Միւ"մին կիւլիւմնէյէրէք, “Զանն
էտէրիւմ' պէն պու բէմզլէրին մա'նաւորնը էյի-
ճէ անլաւում, արթըղ պէն եօլումա կիտէյիւմ'”
տէյինճէ, Միւֆէսիր, “Խոյր, տահա պա'ղը
շէյլէր սանա կէօթէրէյիւմ' աէ, ոճնկրա եօ-
լրնա կիտէրսին տէյէրէք, թէքրար էլինտէն
թութուպ անը չօղ դարանլըղ պիր օտայա
կէօթիւրաիւ : Օրատա տէմիր դաֆէսէ գօնուլ-
մուշ պիր տաէմ' վար իտի :

Պու առէմ' դիյատէսիյլէ միւքէտաէր օլա-
րաղ, կէօղլէիինի եէրէ տիքմիշ, էլլէրինի աա-
խի ալիրիպիրի իւղէրինէ դօմուշ, վէ դայէթ
մահգունանէ պիր հալ իլէ ահ չէքէյօր իտի :

Միւ"մին պու հալ ու քէյֆիյէթի Միւֆէսիր-
տէն սու"ալ էյլէտիյինտէ, Միւֆէսիր անա'
“Օլ առէմ' իլէ սէն քէնալին գօնուշ,” տէալի :

սա'յ էտէն առէմ', հէր պիր մուժման'աթա մուգալմէթ է-
տէրէք եօլնա տէվամ' էթմէլի, վէ Ալահնի Բրիտաու Յիսուս-
տա օլան 'ալի տա'վէթինին միւսապաղաթ Նիշանը իշին մէն-
ղիլէ աօղրու սէյիրումէլի տիր, (Ֆիլի. 3. 14) Պիր թաղըմ' ճիւ-
ղի էմէլ վէ դա'իֆ իւմիտէր իլէ գանա'աթ էթմէմէլի տիր,
հիւնքի “Մէլէքքիլէթ իւս սէմալաթ ճէպր օլունուր վէ ճէպ-
պարլար անը դապթ էտէրլէր :” (Մաթ. 11, 12)

Բուհ իւլ Գուսա իսթէր քի պիղ սա'իրլէրին սէֆալէթ ի
հալինալէն իպրէթ ալալում, Միւ"մին սայըլանլարա գուգու' պու-
լան հէյպէթլիւ շէյլէրի Բիթապ ը Մուգատաէստէ պու սէ :

Օ՛ւ զէման Միւ՛մին , օ ատէմէ , « Սէն նէ՞ սին , » տէյիւ սու՛ալ էթտի :

Մէրէհոմ . « Պէն հալ ը սապըգասընտա գալմամըչ պիր ատէմ իմ : »

Մէն՝ Բն . « Սէն սապըգա նա՞սըլ իտին : »

Մէրէհոմ . « Պէն սապըգա կէրէք քէնտի ինտիմաէ , կէրէք սա՞խըլէրին ինտինտէ սալին վէ սա՛տտէթլի պիր միւ՛մին իտիմ : (Լուգ . 8. 13) վաղթըյլէ պէն քէնտիմի սէմավի շէհրէ լա՞խդ պիր քիմնէ յատտ էտէր , վէ օրայա գապուլ օլունաճաղըմը թէղէքքիւր էտէրէք , զիյատէսիյլէ մէսրուր օլուր իտիմ : »

Մէն՝ Բն . « Եա շիմտի նա՞սըլ սըն : »

Մէրէհոմ . « Շիմտի պէն գաթի իւմիտ էթմիշ պիր ատէմ իմ , վէ պու տէմիր գաֆէստէ գափանմըչ օլտըղըմ կիպի , հալ ը մէ՞յուսիւյէթտէ տախի գափանմըչըմ : Էյ վա՞հ , չըգամամ . արթըգ տըշարը չըգամամ : » *

Մէն՝ Բն . « Լաքին սէն պու հալէ նա՞սըլ տիւշտին : »

Մէրէհոմ . « Պէն այըգ վէ ույանըգ օլմաղը թէրք էտիպ , շէհվաթ ը տիւնեէվիյէյէ մէյտան վէրտիմ , Ալլահն քէլամընըն նուրընա վէ ա-

պէպտէն էօնիւմիւղէ դօր քի՛ թէհլըքտէ օլտըղըմըք կէօրիւպ , միւթէվաղը հէմ տէ այըգ վէ ույանըգ օլտըմ , վէ պիղի իսեան ու ֆէսատտան հըֆղ էթմէսինի Բապպտան իսթիր հոմ էյլէյէլիմ :

* Պու զայէթլէ հէյպէթլի պիր թէպէտտիւլ տիր : Ճէհէննէմին պէրի թորաֆընտա , եա՞նի պու էօմիւրտէ պուշտան հէյպէթլի պիր հալ օլմաղ , իհմուլ վէ գայտըլըգտան չէքիւնէլիմ : Խնտան կիւնահըն պաշտանիըճընը պիլիր , անըն նիհալէթի իսէ եալընըլ Ալլահա մո՛լիւմ տիր : Պու էճլտէն տա՛լիմա դօրմաղըլ : « Սէն իման իլէ տուրույօրսըն , իֆթիլտար էթմէ , տնճադ խալֆ էյլէ : »

նրն ՚ինայէթինէ գարշը կիւնահ իշլէտիմ,* Բուհ իւլ Գուստը ինճիթտիմ, օ տախի պէնի թէրք էթտի. Շէյթանը տա՛վէթ էթտիմ, օ տախի եանըմա կէլտի. Ալլահը իղղապ էյլէտիմ, օ տախի պէնի պրագար: Քասվէթ ք գալպըմ օլ տէրէճէյէ վարմըշ քի արթըդ թէվպէ էտէմէմ:”†

Պուռուռն իւղէրինէ Միւ՛մին Միւֆէսսիրէ,
 “Արթըդ պու միսիլլիւ քիմնէլէր իշիւն հիշ իւմիտ եօ՞դ մը տըր,” տէյիւ սօրտու:

Միւֆէսսիր տախի, “Սէն քէնտիսինտէն սու՛ալ էյլէ,” տէյինճէ, Միւ՛մին օլ ատէմէ խիթապէն՝ “Արթըդ հիշ իւմիտ եօ՞դ մը տըր, տա՛հմա պու գաֆէստէ պէօյլէ գալմալը՞ մը սըն,” տէաի:

Մէրֆու՛մ. “Պուրատան դուրթուլաճաղըմա ապրա իւմիտիմ եօդ տըր:”

Մէ՛մ. “Նի՛շիւն պէօյլէ սէօյլէյօրսըն, իպն իւլ Միւթա՛ալ զայէթլէ շէֆիգ տիր:

Մէրֆու՛մ. “Պէն անը քէնտիմէ թէքրար սալպ էթմիշիմ. (Իպր. 6. 6) անըն զաթընա պուղղ էթմիշիմ. (Լուգ. 19. 14) անըն սալահընա պուղղ էթմիշիմ, անըն դանընը նափաք սայ-

* Էյ միւթէրէպղիրէր, սագընըդ. պու տտէմին ներէյէ վարտըղնա տիգգաթ էտինիլ, անըն քէնտի հագգընտա օլան էֆքեարընը տիւշիւնիւնիւլ, Հէր նէ դատար սէմայա կիտէճէյինի խաթըրնու կէթիւմէսիյլէ տերուսինտէ 'աղիմ մէսերըէթ հիսա էտէր իտի իսէ տէ, մէյուսիյէթ անը չափուգ գալըրատը, իմտի ույանըդ սուրուպ այըդ օլալըմ, (Ս. Սէլ. 5. 6)

† Գասվէթ ք գալպ էիւրէյին մէրհամէթ վէ ինսաֆ էթմէզ վէ փէշիման օլմազ հայէ կէլմէսի տիր, Միւ՛մինյէրէ պու 'իպըրէթ պէօյիւք պիր իպրէթ տիր, Հագիգաթըն Ալլահըն վէ Ալլահըն հագիգաթընը քիւշիւք պիր շէյ զանն էթմէյինիլ, Ալլահ զայուր տըր. 'իղղէթ ու ճէլալինի զայրիյէ վերմէզ: Ալլահըմը Էֆնա էտէր աթէշ տիր, (Իպր. 12. 29)

մըշըմ, ինայեթ Բուհրնա շէթմ էթմիշ իմ, (Իսայր. 40. 29) պու վէճհլէ քէնտիմի պիլճիւմ լէ վա՛տլարտան մահրում դըմըշ օլտըղըմտան, պիր տիւշմէնի թէլէֆ էտէր կիպի պէնի թէլէֆ էտէճէք օլան զազապ աթէշինտէն, վէ հազգ հիւքմիւն մուհլիք տէհլէթ ինտէն մա՛տա պէնիմ իշխն պիր շէյ Կարմամըշ տըր ։”*

Մէ-“Բն. “Նէ՞ սէպէպտէն պու հալէ տիւշտիւն ։”

Մէրէ-“Բ. “Պու տիւնեանըն զէվգ ու սէֆալարը վէ դազանճը սէպէպինտէն պու հալէ տիւշտիւմ ։ Տիւնեէվիճէ զէվգ ու սէֆա սիւրմէքտէն չօգ լէզղէթ մէ՞ մուլ էթտիմ իսէ տէ, շիմտի օլ զէվգ ու սէֆալէրին հէր պիրի պէնի ըսըըըր, վէ զէհրլի եըլան միսիլլիւ պէնի սօգար ։”

Մէ-“Բն. “Լաքին սէն շիմտի փէշխման օլաւրագ թէվպէ էտէմէ՞ղ մի սին ։”

Մէրէ-“Բ. “Ալլահ արթըգ թէվպէյի պանա իհսան էթմէղ ։ Անըն քէլամը իմանա կէլմէմ իշխն պանա ճէսարէթ վէրմէղ, հէմ պէնի պու տէմիր դաֆէստէ դափայյան Ալլահ քէնտիսի օլտըղընտան, տիւնեանըն ճէմի՛ի սէքէնէսի պէնի պուրատան տըշարը չըգարամաղ ։”

* Զօգ քիմսէլէր տըըը մերագ վէ քէտէրտէն նաշի պուրտտա եաղըմըշ օլան սէօզլէրի քէնտիլէրինէ՛ ա՛խտ ա՛տտ էտէրլէր իսէ տէ, իմանտա օլտըղլարընտան պէօյլէ էթմէյէ հազգ սէպէպլէրի եօգ տըր ։ Պու մագուլէ քիմսէլէրին կիւնահքետր օլտըղլարընը հիսս էտիպ, կիւնահլարընտան թէվպէ, վէ անլէր իշխն էսէֆ էթմէլէրի, վէ հէմ տախի հէր պիր կիւնահտան, վէ Ալլահըն զազապընտան ֆրիստոսըն վասըթասըյլէ նէճաթ պուլմայր արզու էյլէմէլէրի, անլէրին եիւրէքլէրինտէ ֆրիստոսըն լութֆընըն թէ սիրի օլտըղընը սահիհէն պէյան էտէր, Լաքին վա՛յ պու ատէմին պուլլուտըղը հալտէ օլան քիմսէլէրէ ։

Ահա անխորհրդ , անխորհրդ , անխորհրդ : Պէնի ետ-
դալայաճաղ օլան անխորհրդ սեփալէթինէ նա-
սըլ թէհամմիւլ էտէճէյիմ :

Օլ վաղըթ Միւֆէսսիր Միւ"մինէ՝ « Պու ա-
տաէմին սեփալէթի խաթըրնտան չըդմայըս
սանա տա"իմա պիր միւ"էսսիր նասիհաթ օլ-
սուն ,» տէտի :

Միւ"մին , « Պու փէք տէհչէթլի պիր հալ
տըր , Ալլահ պանա իհսան էյլէյէ քի այըդ վէ
ույանըդ օլայրմ , վէ պու ատաէմին սեփալէթի-
նէ սէպէս օլան շէյլէրտէն ուղադ տուրմադ-
իչիւն տու'ատան զաֆիլ օլմայրմ ,»* տէտիքտէն
սօնկրա , « Շիմտի , էֆէնտիմ , արթըդ եօլրմա
կիտէճէք վաղըթ տէյիլ մի տիր ,»† տէտի :

Լաքին Միւֆէսսիր , « Պէն սանա պիր շէյ
տահա կէօսթէրինճէյէ դատար սապր էթ ,
սօնկրա եօլընա կիտէրսին ,» տէտի :

Պէյլէճէ թէքրար Միւ"մինի էլինտէն թու-

* Էյ պու պէնտի օգույան , սէն տախի քէնտին իչիւն պէյ-
լէ տաւ'ա էթմէյէ տա'իմա միւհթաճ սըն : Ան կիւնահը ճէ-
սէտտէ պուլունըրսըն , վէ զիյատէսիյէ մուղիլ վէ զպէթլէ
Փասիա պիր եիւրէյին օլայըրնտան տիւնեանըն իղվալէրինէ
վէ շէյթանըն հիլլէլէրինէ միւպթէլտ սըն :

† Միւ"մին նի՛չիւն պու գատար 'աճէլէ էտէր իտի : Պիւարէ
ատէմ տահա կիւնահըն եիւքիւնիւ սըրթընտա թաշըմագտա
օլայըրնտան պէյլէ 'աճէլէ էթմէյէ մէճպուր իտի : Եիւքիւն-
տէն դուրթուլմագ իչիւն խաչա վասըլ օլմագ իսթէյօր իտի
իսէ տէ , Բուհ իւլ Գուտս անա սօնընտա Ֆա'իտէլի օլա-
ճաղ չօդ շէյլէրի էվիլէլա կէօսթէրէճէք իտի : Ալլահ քէնտինին
'աֆիլ էտիճի մուհապէթինի ճէմա'աթընա պիտիրինճէյէտէ-
կին անլէրի թէսլիյէ էթմէք իչիւն պիր վաղըթ թախսիա էթ-
միլ օլայըրնտան , օլ վաղթա գատար Բուհ իւլ Գուտս ճէ-
մա'աթը ալար ալար իլէրի կէօթիւրիւր : Անլէրէ պիր շէյ
կէօսթէրտիքտէն սօնկրա պիր շէյ տահա կէօսթիւրի : Ալլահ
նըն վէրէճէյի թէսէլլիյէ նա'իլ օլմագ իչիւն , Ալլահն թաշին
էթտիլի թարիգատ տուրուպ պէլլէ : « Սալիհ իման իլէ եա-
շայաճաղ տըր ,» (Իպր . 40 . 38)

Թուալ եաթադտան հէնուղ դալգմըչ վէ թիթ-
րէյերէք էսլապընը կիյինմէքտէ օլան պիր ա-
տէմին պուլունարըր օտայա կէօթիւրալու :

Միւսին , “ Պու ատէմ նի՞չիւն պէօյլէ թիթ-
րէյօր ,” տէյիւ սու”ալ էթտիքտէ , Միւֆէսսիր
տախի օլ ատէմէ թիթրէմէսինին սէպէպինի
Միւ”մինէ սէօյլէմէսինի էմր էթտի :

Մէրդում տախի շու վէճհլէ սէօյլէմէյէ պաշ-
լատը , “ Պու կէճէ բույամտա կէօրտիւմ քի ,
կէօք դարարըպ հէյպէթլէ կիւրլէտի , շիմէք-
լէր տախի էօյլէ հէյպէթլի սուրէթտէ չադմու-
ղա պաշլատըլար քի դօրդումտան էօլիւ կիպի
օլտըմ : Օլ էսնատէ եօդարը պագտըմ վէ իշ-
թէ պուլութլար ֆէվդ էլ ’ատէ շիտտէթլէ
հարէքէթ էթմէքտէ իտիլէր : Օ արալըդ շէ-
տիտ պիր պօրու սէսի տախի իշիթտիմ , վէ
պունունըս պէրապէր մա’իյէթինտէ պինպէրճէ
պին մէլա”իքէ օլարագ , պուլութ իւղէրինէ օ-
թուրմուշ պիր Զաթ կէօրտիւմ : Պունլարըն
ճիւմլէսի ’ալէվ իշինտէ իտիլէր , կէօք տախի
աթէշ իշինտէ եանըյօր իտի : Օլ վագըթ ,
’էյ էմլաթ , դալգընըղ վէ մուհաքէմէյէ կէ-
լինիղ , տէյիւ պիր սէս իշիթտիմ : Պունուն
իւղէրինէ դայալար եարըլտըլար , դապըլար
աչըլըպ էօլիւլէր դըյամ էթտիլէր : Պունլար-
տան պա’ղըլարը դիյատէսիյլէ շատ ու մէս-
րուր օլարագ եօդարըյա պագըյօրլար իտի ,
պա’ղըլարը տախի տաղլարըն դայալարընտա
կիղլէնմէյէ չալըշըյօրլար իտի : Պա’տէհու
պուլութըն իւղէրինտէ օթուրան Զաթ պիր
քիթապ աչըպ հուղուրընա կէլմէլէրինի* ճիւմ

* Մահէր կիւնիւնէ հազըր օլմագ իշիւն էտէճէյիմիղ էն էյի

հուրէ Էմր Էթտի : Լաքին հուղուրընտան չը-
դան հէյպէթլի 'ալէվ սէպէպլինտէն , հաքլմ'
իլէ անըն հուղուրընտա տուրան միւճրիմ' ա-
րասընտա օլտըզը կիպի , օլ Զաթ իլէ ճիւմհուր
արասընտա պիր մէսաֆէ գալտը : (Ս. Գ. օր. 15.
34—38 : Ս. Սէլ. 4. 16 : Եէհ. 15 : Եուհ. 5. 28,
29 : Բ. Սէլ. 1. 8—10 : Վահ. 20. 11—14 : Իշա'.
26. 21 : Միխ. 7. 16, 17 : Մէղ. 5. 4 : 50. 1—3 :
Մալ. 3. 2, 3 : Տան. 7. 9, 10) Հէմ տախի ի-
շիթտիմ' քի պուլութ իւղէրինտէ օթուրան
Զաթըն խատէմէսինէ , 'Տէլիճէյի վէ սամանը
թօսիլայըպ քիւքիւրտ իլէ եանան աթէշ կէօ-
լիւնէ աթընըղ , 'տէյիւ նիտա օլունտու : (Մաթ.
3. 12 : 13. 30 : 24. 30, 31 : Մալ. 4. 1) Պու նի-
տա ագիպլինտէ տուրտըղըմ' եէրտէ տիպսիզ
պիր չուգուր աչըլտը վէ օրատան չօդ թիւ-
թիւն վէ աթէշ չըգըպ հէյպէթլի սէպէր կէ-
լիր իտի : Հէմ տախի օլ քիմսէլէրէ , 'Պուղ-
տայըմը անպարըմա ճէմ' Էտինիզ , ' (Լուգ. 3.
17) տէյիւ Էմր Էտիլիր իտի : Օլ վագըթ
կէօրտիւմ' քի չօղլար ալընըպ պուլութլարըն
իշինէ կէօթիւրիւլտիւլէր , լաքին պէն կէրիտէ
պրաղըլտըմ' : (Ս. Սէլ. 4. 16, 17) 'Վէ քէնտիմի
կիղլէմէյէ չալըշտըմ' իսէ տէ , կիղլէնէմէտիմ'
զիրա պուլութ իւղէրինտէ օթուրան Զաթ պա-
նա պագմագտա իտի , կիւնահլարըմ' տախի
խաթըրմա կէլտի , վէ զամիրիմ' հէր խուսուս-

շէյլէրտէն պիրի օլ կիւնտէքի հէյպէթլի մուհաքէմէմիզին միւշ-
քիլաթընը տա'իմա տէր խաթըր Էթմէմիզ տիր : Հէրոնիմոս
հագգընտա տէնիլիր քի , վէֆաթընտան չօդ սէնէ Էվիլէ իճ-
րա Էյլէտիյի հէր իշտէ , " Էյ Էմիլաթ , դալդընըղ , վէ մու-
հաքէմէյէ կէլինիզ , " սէտաոր գուլաղընա կէլիյօր զանն Էտէր
իտի :

տա պէնի թա՛ղիր էտէր խտի : (Բժմ. 2. 13, 16)
Պուճուճն իւզէրինէ ուղղումտան ույանտըմ :

Մէ-՞ն . “ Լաքին պու ըույատա սէնի դօր-
գուտան նէ՞ խտի :”

Մէրգո՞ւ . Նէ՞ օլաճագ . պիր թէտարիքում
օլմատըղը հալտէ մահչէր կիւնիւ կէլմիշ զանն
էթտիմ . Լաքին հէփիսինտէն զիյատէ պէնի
գօրգուտան շու խտի քի , ճէհէննէմ չուգու-
րընըն աղղը թա տուրտըղըմ եէրտէ աչըլար ,
մէլէքլէր տախի չօղլարը ճէմ՝ էտիպ , պէնի
պրագտըլար : Զամիրիմ տախի պէնի էնտիշէ-
յէ պրագտը , * վէ պանա էօյլէ կէօրիւնտիւ քի ,
օլ հիւքմ՝ էտէն Զաթ տարղըն պիր չէհրէ իլէ
տա՝ իմա պանա պագմագտա խտի :”

Մէ-Ֆէսէր . (Միւ՝մինէ խիթապէն) “ Պու չէյ-
լէրի նաղարը տիգդաթա ալտը՞ն մը :”

Մէ-՞ն . “ Եվիլէթ , պուճուար պանա հէմ
խալֆ հէմ իւմիտ† վէրտիլէր :”

Մէ-Ֆէսէր . “ Պու չէյլէրին ճիւմլէսինի խաթ-
րընտա կիւզէլճէ հըֆղ էյլէ , քի կիտէճէյին
եօլտա անլէր սէնի իլէրի սէվգ էթմէյէ էօյէն-
տէրէ կիպի օլուճըլար :”

* Ատէմին իլէտիյի կիւնահլար սէպէպինտէն չօղ քէրրէ դա-
միրի թէսիրի իլէ եիւրէյի այթ իւսթ օլուպ թիթրէր իսէ
տէ , պու գօրգու վէ թիթրէմէ սահիհ թէվպէյէ սէպէպ
օլմայըպ , թէղ սալուչուր :

† Թէվպէ էտէն Միւ՝մինին եիւրէյինտէ խալֆ ու իւմիտ օ-
լուր : Ալլահը Յիսուս Քրիստոստա օլան վա՛տարը տիրի պիր
իւմիտ իչիւն գալի վէ սարըլմալ էտա տըր : Եիւրէքլէրինին
հիլէքեար վէ տիւլմէնլէրինին գուվիլէթլի , վէ հիլէպաղ օլտը-
ղընը պիլէնլէր տիւնեատա պուլուճարդճա տուգաղա թու-
թուլմագ թէհիլէքէսինտէ օլտըլարընը հիսս էտէրէք տա՝ իմա
գօրգարլար : Պու թարղ գօրգու օլմատըղը հալտէ ինսան միւ-
րա՞ի վէ պի գայտ օլուր : Պու սէպէպտէն , “ Տա իմա գօրգան
ատէմ նէ՞ միւպարէք տիր” տէնիլըր :

ՕԼ վաղըթ Միւ"մին հաղըրլանըս եօլա ըէ-
վան օլաու : Միւֆէսսիր տախի , "Էյ սէվկիւ-
լիւ Միւ"մին , Թէսէլլիճի տա"իմա սէնին իդէ
պէրապէր օլուպ սէնի օԼ շէհրէ կէօթիւրէն
եօլաա դըլադուլլասըն , " տէտի :

Վէ Միւ"մին , ինսանա խալֆի ու իւմիտ , վէ
տա"իմա սէյր ու սէյահէթինտէ սէպաթ վէ-
րէն 'աղիմ շէյլէր կէօրաիւմ . իմտի պունլա-
րը 'նաղարը տիդ.գաթա ալմալը , վէ Միւֆէս-
սիրէ 'արդը թէշէքքիւր էթմէլի իմ , մա'նա-
սընտա պիր դաշ պէյթ թէրէննիւմ էտերէք
կիթաի :

ԻԻՉԻԻՆՃԻԻ ՄԵՆՁԻԼ

Պա'տէհու բույամտա կէօրաիւմ քի Միւ"մի-
նին կիտէճէյի եօլըն իքի թարաֆընա խէլաս
իւմինտէ պիր տիվար շէքիլմիշ իտի : (Իշա' . 26.
1) Աղըր եիւք ալթընտա օլան Միւ"մին պու
եօլաան դօշարադ. կիտէր իքէն եիւքիւ սէպէ-
պինտէն փէք չօգ սըգընթը շէքէյօր իտի :* Վէ
պէօյլէճէ դօշարադ. պիր թէփէյէ եէթիշտի :
Թէփէնին իւղէրինտէ պիր խաշ տիքիլմիշ , է-
թէյինտէ տախի պիր դապը վար իտի : Հէմ
բույամտա կէօրաիւմ քի Միւ"մին խաչըն էօ-
նիւնէ կէլտիլի կիպի , եիւքիւ օմուլլարընտան
սէօքիլիւպ սըրթընտան աշաղը տիւշտիւ , վէ
եիւվարլանա եիւվարլանա դապըրըն աղգընա

* Պիղէ եօդուշա չըգմադ կիպի կիւճ կէլէն թէճրիպէլէր 'ա-
ղիմ բահաթա կէօթիւրէն եօլար տըր : Բահաթ. եերի եադ-
լաշտըդճա եիւք աղբըլաշըր :

կելիս , իշինէ տիւշմէսիյլէ նապէտիտ օլտու :*

Օլ զէման Միւ՞մին սիւրուր վէ ֆէրրահը դալպլէ , “Օ քէնտի էլէմլէրիյլէ պանա բահաթ , վէ էօլիւմիյլէ պանա հայաթ իհսան էյլէտի ,” տէտի :

Պա՛տէհու միւթէհայյիւր օլարադ պիրադ վադըթ տուրուպ տիւշիւնմէյէ պաշլատը , զիւրա խաչը կէօրտիւլիւ կիպի եիւքիւնտէն դուրթուլմասը քէնտիսինէ փէք ’աճա՞իպ կելիր իտի : Պու սէպէպտէն միւթէհայյիւր դալարադ օլ դատար պագտը քի , արթըդ կէօղ եաշլալը եանադլարրնտան աշաղը աղմաղա պաշլատը : (Զաք . 12. 10)

Պէօյլէ տուրուպ պագարադ աղլամադտա իքէն , իւշ միւնէվիլէր զաթ անրն եանընա կէլիս , “Սէլամըն ’ալէյք ,” տէյէրէք անա սէլամ վէրտիլէր : Պա՛տէհու անլէրտէն պիրիսի , “Կիւնահլարըն սանա ’աֆի օլունտու ,” տէտի : (Մար . 2. 5) Իքինճիսի անըն երըթըդ էլպիւսէսինի չըգարըպ անա պաշղա էլպիսէ կիյ-

* Միւ՞մին խաչըն էօնիւնէ կէլմէզտէն էվիլէ ֆրիստոսըն դաշըյլէ խէլաս պուլաճաղընա , եա՞նի մաղֆիրէթէ նա՞իլ օլաճաղընա ինանըր իտի , շիմտի ինանաղը կիպի խէլասը վէ սէլամէթի պուլտու , կիւնահ եիւքիւ զամիրի իւղէրինտէն տէֆ՝ օլունտու , իմանը սէպէպիյլէ ’աղիմ՝ միսէրէթէ վէ թէսէլլէյէ նա՞իլ օլտու : Էյ Յիսուս ֆրիստոսըն եաղընը խէլասքետը օլարղընա իման պիրատէր , Յիսուս սէնին խէլասքետըն օլարղընա իման էյլէմէնտէն հասըլ օլան թէսէլլէյի , վէ սմըն դամըյլէ կիւնահլարընըն ’աֆի օլունտըղըն տէրունտէ հիսս էտինճէյէ դատար իմանտա սէպաթ էյլէ , զիրա Ալլահս պիղի կիւնահլարընըղտան վէ կիւնահըն միւճաղաթընտան դուրթարտըղը վադըթ , պիղ մէսէրէթտէն սըչոպանլար կիպի օլուր ըլ , լաքին օլ մու՞այյէն զէման կէլմէյինճէ , եա՞նի ոէն խաչա կիտիպ պիւթիւն դալպալէն ֆրիստոսա թէվէքքիւլ էթմէտիքճէ պու միւպարէք հալէ երիշմէզսին :

տիրտի :* (Չաք. 3. 4) Իւշիւնճիւսիւ տախի ա-
նըն ալնընա պիր նիշան վուրտու, (Էֆ. 1. 13)
վէ էսնա ի րահտէ միւնաէրիճաթընա միւրա-
ճա'աթ էթմէք, վէ սէմալի գափույա եէթիշ-
տիքտէ իշէրիշէ վէրմէք իւղըէ, էլինէ միւհը-
լիւ պիր թումար վէրտի :

Պա'տէհու մէղքիւր իւշ զաթ Եօլլարընա կիթ-
տիլէր, Միւ"մին տախի մէսէրրէթինտէն իւշ
տէֆ'ա սըչրայըպ, հէմ կիտէր հէմ չէօյլէ
սէօյլէր խաի :

«Կիւնահլարըմիէ եիւքէնմիշ իքէն,
Պուրայա կէլտիմ վէ պուլտում տէրման .
Նէ"աճա'իպ եէր, 'աճա'իպ իհսան,
Պուրտա՞ն պաշլայօր միւպարէք մէքեան :
Պուրտա տըր եիւքիւմ տիւշէճէք մահալ,
Պուրտա սէօքիւլիւր պաղլարը տէր հալ .
Ս.հ, օլ 'աղիղ խաչ, օլ 'աղիղ մէղար,
Ուղրումտա 'աղապ չէքմիշ տիր զուլ ճէլալ :»

Վէ ըույամտա կէօրտիւմ քի Միւ"մին պէօյ-
լէճէ իլէրի եիւրիւլիւպ թէփէնին օլ պիր թա-
րափընտա պիր օվայա վարտը, վէ Եօլըն քէ-
նարընտա՝ պաղլարընա զինճիր վուրուլմըշ վէ
տէրին ույդույա տալմըշ ճէհլ, Բէխալէթ վէ

*Պու միւնէվկեր Զաթլար Սալիւս ի շէրիֆ տիր, փէտեր Ալ-
լահըն, Իպնուլլահըն վէ Բուհ Ուլլահըն մուհապէթինի վէ
լուծֆընը միւլահազա էյլէ : Տիգգաթ էյլէ քի, Ալլահ Յի-
սուս ֆրիստոսըն դանը վաթըթադըլէ կիւնահլարը 'աֆվ
էյլէտիլի վաղըթ, անը ֆրիստոսըն սալահը իլէ տախի իլպաս
էտէր : ֆրիստոսըն սալահըլէ ինսանըն թէպըր օլա պիլէճէ-
յինի ինքեար էտէն քիմսէլէր, շէրի'աթըն գուստիլէթինի վէ
քէնտիլէրին սալահտան քիւլլէյէն՝ իւրեան օլտըգլարընը ալա
ֆէհմ էթմէզլէր վէ նափաք պէզ կիպի օլան քէնտի սալահ-
լարընտան իքրահ էյլէմէզլէր :

Խոտի՛ա նամընտա իւշ տտէմէր կէօրտիւ : Միւ՛մին անլէրի պու հալտէ կէօրէրէք անլէրի ուշանտըրմագ մագսէտիյլէ եանլարընա վաւրայ , «Սիւ կէմի տիրէյինտէ ուշուշան ատէմէր կիպի սինիդ , (Էմա . 23. 34) զիրա տօլմաղ վէ տօյմաղ մէվթ տէնիդի , սիզին ալթընըդտա տըր , իմտի ուշանընը , դալդընը , վէ ըադի օլուրսանը , պաղլանտըղընը զինճիրլէրի չէօդէյիմ ,* եօգ իսէ կէօմիւրտէյէն արսլան կիպի տօլաշան խաամինիդ (Ս. Պետ . 5. 8) սիզէ ըասթ կէլտիյինտէ մութլագ անըն տիշլէրինէ ալ օլաճագսընը ,» տէտի :

Պունու տէտիյինտէ անլէր Միւ՛մինին իւզիւնէ պաղըպ հէր պիրի պէր վէճհ ի աթի պիր ճէվապ վէրտի : †

Ճէհլ . «Պէն հիշ պիր թէհլիքէ կէօրմէյօլըմ :»

Բէեւէի . «Պիրաղ տահա ուշուշալըմ :»

Խոտի՛ա . «Հէր քէս քէնտիտի իշիւն տիւշիւն սիւն :»

Պա՛տէհու պունլար թէքըար եաթըպ ուշտուլար , Միւ՛մին տախի քէնտի եօլընա կիթտի :

Լաքին Միւ՛մին՝ պէօլէ թէհլիքէտէ պուլունան տտէմէրին , քէնտիլէրի ուշանտըրտն վէ անլէրէ նասիհաթ վէրէն վէ զինճիրլէրինի սէօքմէք իսթէյէն պիր տտէմին էյիլիյինի թանըմատըղլարընը տիւշիւնիւպ թէ՛սիւֆ էթմէրտէ

* Միւ՛մին պաղա տտէմէրին թէհլիքէտէ պուլունտըղընը տիրք էթտիյինտէ անլէրէ եարսըմ էթմէյէ չալըըր :

† Ալլահ կիւնահքետրա անըն հալինի պիտիրմէտիքճէ , հիշ պիր նասիհաթ անա ֆաիտէ էթմէլ : Իհեա վէ թէնվիր էտէն , թէվպէյէ կէթիրէն , թէպիր էյլէյէն , դալպտէ պաշլայան իշի հըֆը վէ անը իքմալ էտէն Լութֆ Ուլլահ տըր :

իքէն, տար եօլըն սօլ թարափընտաքի տիւլա-
րըն իւսթիւնտէն կէչիպ քէնտի թարափընա
կէլմէքտէ օլան իքի ատէմ կէօրտիւ :

Պուսլարըն պիրիսինին իամի Ֆէրիսի վէ տի-
կերինին իամի Միւրա"ի իտի : Վէ Միւ"մինէ
եէթիչտիքլէրինտէ Միւ"մին պուսլար իլէ շու
մինվայ իւզրէ միւքեալէմէյէ պաշլատը :

Միւ"ֆ . « Լֆէնտիլէր , սիղ նէրէտէն կէլի-
յօրսընըզ վէ նէրէյէ կիտիյօրսընըզ : »

Ֆերէ"ի իլէ Միւրա"ի . « Պիղ 'իզղէթ ի պաթը-
լէ տիյարընտա տօղմուշ ըզ , վէ մէտհ ու սէնայա
շայան օլմագ իչիւն Սիօն տաղընա կիտիյօրըզ : »

Միւ"ֆ . « Պու եօլըն աղղընտա օլան դափու-
տան նի՛չիւն կիրմէտինիզ : Գափուտան կիրմէ-
յիպ տէ տիկէր մահալտէն կիրէն , իւրսըզ վէ
հարամի տիր , » (Եուհ. 10. 1) տէյիւ եազըլմըշ
օլտըղընը պիլմէ՞զ մի սինիզ : »

Ֆերէ"ի իլէ Միւրա"ի . « Մէմլէքէթիմիղին էհա-
լիսի պու եօլա կիրմէք իչիւն դափույա դա-
տար տօլաշմայը ուզագ սայարլար . պուսուսն ի-
չիւն պէօյլէ քէամէ եօլտան կէլիպ տիւլարտան
աշմագ 'ատէթիմիղ տիր : »

Միւ"ֆ . « Լաքին կիտէճէյիմիղ շէհրին սա-
հիպինին դաթ'ի պիր էմրի խիլափընտա հա-
րէքէթ էթմէք 'իսեան սայըլմա՞զ մը : »

Ֆեր . իլէ Միւր . « Պու խուսուստա նափիլէ
եէրէ ֆիքր եօրմաղա հիչ հաճէթ եօդ տըր ,
զիրա պիղ քէնտի 'ատէթիմիղէ կէօրէ հարէ-
քէթ էթտիք , վէ իգթիզա ի հալտէ , պին սէ-
նէտէն զիյատէ պիր միւտտէթտէն պէրու 'ա-
տէթիմիղ պու օլտըղընը իսպաթ էտէն շէհա-
տէթլէր տախի պուլա պիլիլիզ : »

Մէ-՞ջն . « Լաքին մուհաքէմէտէ հադդլը չը-
դա պիլէճէք մի սինիզ : »

Ֆեհ . իլէ Մէ-հ . « Պու 'ատէթ պին սէնէլիք-
տէն զիյատէ էսքի պիր 'ատէթ օլտըղընտան ,
պի թարաֆ օլան հէր պիր հաքիմ անը նիզամ
տէյիւ դապուլ էտէր : Պունտան դաթ'ի նա-
ղար մատէմ քի պու եօլա կիրմիշ իզ , նէ թա-
րիք իլէ կիրմիշ օլտըղմըղը արամագ ֆարզ
մը տըր : Մագսէտ եօլտա օլմագ իսէ , իշթէ
եօլտա իզ , վէ թահմինիմիլէ կէօրէ սէն դա-
փուտան կիրէրէք եօլտա պուլունույօրսըն ,
պիզ իսէ տիվարտան աշարագ եօլտա պուլուն-
մըշ իսէք , եինէ սէնին պուլունտըղըն եօլտա
տէյիլ մի իզ . սէնին հալին նէ՞ ճիհէթլէ պի-
ղիմ հալիմիզտէն էյի տիր : »

Մէ-՞ջն . « Պէն էֆէնտիմին գանունը իւզրէ
եիւրիւյօրմ , սիզ իսէ քէնտի ճահիլանէ իա-
յալլարընըղ իլէ հարէքէթ էտէյօրսընը : Եօ-
լըն սահիպի սիզի հարամի 'ատտ էթմիշ տիր .
վէ զանն էտէրիմ քի եօլըն նիհայէթինտէ
տօղրու ատէմէր սայրլմայաճագսընը : Սիզ
անըն դըլաղուղլըղը օլմայարագ քէնտիլիյինիզ-
տէն եօլա կիրտինիզ , վէ անըն մէրհամէթինէ
մագհար օլմայարագ քէնտիլիյինիզտէն տախի
տըշարը չըդաճագսընը : »

Սնէր ճէվապը ուղաթմագ իսթէմէյիպ՝ ա-
նա , « Սէն կիթ քէնտի իշինէ պագ , » տէտի-
լէր : Պա'տէհու կէօրտիւմ քի , պունլար Միւ-
մին իլէ չօգ իւնտիյէթ էթմէյէրէք հէր քէս
եօլընա կիթմէքտէ իտի . շու դատար վար քի
պու իքի ատէմ Միւմինէ , « էյէր սէօղլուն
չէրի'աթ վէ գանունլար հադդընտա իսէ , պիզ

տախի անկերի սէնին գատար միւթթագիյանէ իճրա էտերիդ. պու սէպէպտէն կիյտիյին էլ պիսէտէն մա'տա հիշ պիր շէյ իլէ պիզտէն ֆարգլը օլտըղընը կէօրմէյօրըղ, պու էլպիսէյի տախի, 'իւրիյէթինի սէթր էթմէք իշիւն գօն շուլարընտան պիրի սանա վէրմիշ օլմալը տըր,* տէտիլէր :

Մէ-Ք. « Մատէմ քի սիզ եօլա գափուտան կիրմէտինիդ, շէրի'աթ վէ գանուշար իլէ խէլաս օլմազսընըղ : (Ղալ. 2. 16) Խաթիւմտէ օլլան էլպիսէյի խէ կիտէճէյիմ եէրին Սահիպի, սիղին տէտիյինիդ կիպի 'իւրիյէթիմի սէթր էթմէք իշիւն պանա վէրտի : Պէն տախի պու նու քէնտիմէ պիր մուհապպէթ 'ալամէթի սայարըմ, զիրա անտէն ադտէմ էսքի վէ եըրթըղ րուպատան պաշգա իւսթիւմտէ պիր շէյ եօղ իտի : Պունտան գաթ'ի նաղար՝ եօլտա կիտէր իքէն շու միւլահաղա իլէ միւթէսէլլի օլույօրըմ քի, օլ շէհրին գափուսընա վասըլ օլտըղըմտա, օլ եէրին Սահիպի պէնի էյի թանըյաճագ տըր, չիւնքի իւղէրիմտէն էսքի րուպայը չըգարտըղը կիւն պանա պու իւղէրիմտէ օլան քէնտի լիպասընը մէճճանէն վէրտի :

* Միւմինլէրէ իհսան օլուպ անլէրին 'իւրիյէթինի սէթր էտէն ֆրիստոսըն սալահ էլպիսէսի, սալահտան 'իւրեան օլտըղլարընը պիլմէյէն վէ անճագ իսմ իլէ ֆրիսթիյան օլան աւտէմլէր 'իւտիստէ մուճիպ ի իսթիհզա իսէ տէ, 'միւթէվաղը' ֆրիսթիյանլար օլ լիպասու միւհթաճ օլտըղլարընը իղբարլէ անա նա'իլ օլտըղլարընտա ֆրիստոսս համո ու սէնա էտէրէր : Ֆէրիսիլէր վէ միւրա'իլէր քէնտի իսլէկիւն հալլէրի խուսուսընտա ճասիլ օլտըղլարընտան, եհիտէն սօղմաղա վէ ֆրիստոսըն սալահընա, եախօտ թաթհիը վէ թէղիյէ էտէն Բուհըն թէ'սիլինէ միւհթաճ օլտըղլարընը տույմաղար : Պու սէպէպտէն միւմինլէրի զէվզէնիպ, անլէրին հիստիյաթընը համագաթ վէ տիվանէլիք 'ատտ էտէրլէր :

Պունտան մա'տա ալնըմտա տախի պիր նիշան վար տըր . իՆթիմալ քի սիզ պունուն ֆար-
դընա վարմատընըզ , պու նիշանը Լֆէնտիմին
ըէֆիքէրինաէն պիրի եիւրիւմ սըրթըմտան
տիւշտիւլիւ կիւնաէ ալնըմա վուրտու : Շունու
տախի սիզէ սէօյլէյէյիմ քի , եօլտա կիտէր
իքէն օդույուպ միւթէսէլլի օլմամ իշիւն օլ
կիւն պանա պիր միւհըլիւ թումար տախի վէ-
րիլտի , վէ սէմալի դափույա վապ օլտըղըմ-
տա , իշէրի կիրէճէյիմէ պիր 'ալամէթ օլմագ
իւզըէ անը իշէրի վէրմէքլիյիմ պանա էմր օ-
լունտու , վէ զանն էտէրիմ քի դափուտան ի-
շէրի կիրմէտիյինիզ իշիւն ,* սիզ պու շէյլէրին
հիշ պիրինէ մալիք տէյիլ սինիլ :

Անկէր պու սէօյլէրէ հիշ պիր ճէվապ վէր-
մէյիպ անճագ պիրիպիրինին իւզիւնէ պագա-
րագ կիւլտիւլէր :† Պա'տէհու կէօրտիւմ քի
հէփիտի տէ քէնտի եօլլարընա կիթմէքտէ իտի-
լէր , ֆագաթ Միւ'մին անկէրտէն իլէրի կէչիպ
պա'ղէն ահ ու զարի , ‡ վէ պա'ղէն քէնտինի
թէսլիյէ էտէր իտի , վէ մէզքիւր Միւնէվիլէր

* Բուհ իւլ Գուտտըն շէհատէթինէ վէ միւհըրինէ մալիք օլան
տտէմ Գրիստտըն սալահըլլէ իֆթիտիտը էտէր , զիրա Գրիս-
տու պիղիմ սալահըմիզ օլտու՝ տէյիւ իման էթմէմիզ պիղէ
պա'իս ի սիւրուր տըր : (էր . 23 . 6) Գրիստտըն սալահ լիպա-
սընա մալիք օլմայանլարըն տէրուսի թէսէլլի հագգընտա օլան
իտաի'ալէրի 'ապէս պիր իտաի'ա տըր :

† Միւթէքէպաիր վէ ճահիլ օլան ատէմէր Գրիստտըն միւ-
թէվապը՝ եօլճըլարը իւզէրինէ կիւլէրէր :

‡ Հէր քէս Միւ'մին մաղֆիրէթ պուլտըգտան սօնկրա քէ-
մալ ի մէսէրէթէ նա'իլ օլմուշ զանն էտէր իքէն արթըգ օ
նիճիւն ահ ու զարի էտէր իտի : Անըն ահ ու զարիլէրի մէ-
սէրրէթտէն նէշէթ էտէր իտի : Բուհանի սիւրուրտան պիխա-
պէր օլան քիմնէլէր իսէ պու քէյֆիյէթի տիրք էտէմէզլէր :

Զաթլարտան պիրիսինին վերտիյի թումարը օգույարագ ֆերահլանըր իտի : *

Պու էսնատէ կէօրտիւմ քի անլէրին ճիւմլէսի տէ իլէրի կիտէրէք Միւշքիլ նամ տաղըն էթէյինէ եէթիչալիէր . † վէ օրատա պիր փու նար վար իտի : Գափուտան կէլէն եօլտան մա'տա տաղըն էթէյինտէ պիրի սաղա , վէ տիկէրի սօլա սօղրու , իքի եօլ տաճա վար իտի : Լաքին օլ տար եօլ եօղուչա եօղարը կիտիւյ օլ եօղուչտան սօլայը տաղա Միւշքիլ տէնիլիր իտի : Միւ'մին փու նարա վարըպ (իւշա՝ 49 . 10) անտէն սու իչալի . ‡ պա'տէհու թէփէյէ տօղրու չըգար իքէն շու իլահիյի թէրէնիւմ էթալի :

* Պու թումար ֆրիստսըն միւ'մինէ մէճմանէն մուհապալէթ վէ լուծֆ վէ մաղֆիրէթ վէ սալահ իհսան էթմիշ իտիյինէ տա'իր Բուհ իւլ Գուտսըն անը թէ'մին էթմէսինի կէօսթէրի :

† Միւ'մին Միւշքիլ նամ տաղա եէթիչալի : Ղիւմլէմիզ սէմայէ օլան եօճըրըմիզտա իմանըմիզը թէճրիպէ իչիւն թէնէ վէ դանա զայէթլէ մուխալիֆ օլան շէյիէրէ թէսատիւֆ էտէրիզ : Միւ'մին գափուտան կիրմէղտէն էվլէլ պիր գաշ տէֆ'ա թէճրիպէ օլունտու : շէփիմիզ տախի իմանտա ազ չօգ սապիթ օլտըգտան սօնկրա պէջիւք թէճրիպէլէրէ րասթ կէլիրիզ : Լաքին խաչըն վէ Գապըրն էօնիւնէ վարտըղըմիզտա , արթըգ պէլայար կէչմիշ զանն էտէրիզ : Միւշքիլ նամ տաղ վէ Ափօլեօն իլէ ճէնքլէշմէք վէ Զըլլ ք մէվթ տէրէսի վէ Գաթ'ի իւմիտ նամ ճէպպարըն գալ'տաը վէ Սիշըլէնիմիշ եէր տաճա կէօղէ կէօրիւնմէղէր : իարայէլ գափմի տախի Մըսրիլէրին Պասը ք Ահմէրտէ պօղուլտըրըր կէօրտիւքլէրինտէ շատման օլտըլար , լաքին պէջիւք պիր պէրրիյէտէն կէչէճէրլէրինի , վէ չօգ սըգընթըլարա տիւշար օլաճագլարըն պիլմէղէր իտի :

‡ Ալիմ ի մուծլադ վէ քէրիմ ի մուծլադ օլան Ալլահ' միւշքիւթ վէ զաճմէթէ տա'վէթ օլունմուշ քիմիլէրէ քէնտի Բուհու վէ լուծֆընըն իմտատընը կըսէրիյէ ֆէվդ էլ 'ատէ սուրէթտէ իհսան էտէր : Միւ'մին Միւշքիլ նամ տաղա չըգմաղա պաշամագտան , Ալլահըն թէսէլլիսի փու նարընտան իչիպ գուվլէթ սլըր :

“Տաղ երևքսէք իսէ տէ չըդմադ տըր արդում,
Հիւ պիր միւշքիլտէն աւլա եօդ տըր դօրդում,
Չիւն պուրատան կէշէր թարիգ ի հայաթ,
Պէն ճիհատ էտէրսէմ, կէլիր շէճա'աթ.
Միւշքիլ օլսուն, կիտէրիմ պէն տօղրու եօլա,
Էյրի եօլ կէթիրիր հէր պաշա պէլա:”

Լաքին օլ իքի ատէմ տաղըն էթէյինէ վա-
սըլ օլտըղլարընտա, տաղը տիք վէ երևքսէք
պուլարագ հէմ տախի օրատա իքի եօլ տահա
օլտըղընը կէօրէրէք, Միւ՝մինին չըդտըղը տար
եօլ իլէ պու իքի եօլ տաղըն էօթէ թարա-
ֆընտա պիրլէշիր զաննըյլէ օլ եօլլարտան կիթ-
մէյէ գարար վէրտիլէր: Պու եօլլարտան պի-
րիսինին իամի թէհլիքէ վէ տիկէրինին իամի
Հէլաք իտի: Պու իքի եօլճըլարըն պիրի թէհ-
լիքէ եօլընը թուլթուպ, պէօյիւք վէ սըգ պիր
օրմանլըղա կէլտի, տիկէրի իսէ հէլաք եօլընը
թուլթուպ, Գարանլըղ տաղլարը պուլունան
վասի՝ պիր օվայա կէլտի վէ օրատա սիրչիւպ
աիւշտիւ վէ արթըգ գալգամատը: *

Պա'տէհու Միւ՝մինին տաղա չըդմասընա
պաղտըղըմտա կէօրտիւմ քի գօշմասընը երև-
րիւմէյէ թէպտիլ էթտի, վէ նիհայէթ երև-
րիւյէմէյէրէք էլլէրի վէ աիղլէրի իլէ թըրմա-
լանմաղա պաշլատը, զիրա եօլ դայէթ տիք ի-
տի. եօդուշըն եարըսընտա եօրղըն եօլճըլարըն
իսթիրահաթը իչիւն, տաղըն Սահիպի թարա-

* Կիւնասը թանըյըպ միւթէ'սսիր օլմաղլըգ ինսանը Քրիստո-
սա, եա'նի օլ տար գափույա գըլաղուղլար. Լաքին միւրա'ի-
լէր վէ ֆէրիսիլէր քէնտի կիւնասըլարընը թանըյըպ միւթէ'ս-
սիր օլմաղտան էվիլէ իման թարիգինէ սուլք օլուրլար իսէ
տէ, գօլայ կէլէն եօլտան կիթմէլէրիլէ նիհայէթ հէլաք օլուր-
լար:

Ֆրնտան խառնեթէն թէրթիպ օլունմըչ կէօլիէ-
լի պիր մահալ վար իտի : Միւ"մին օրայա եէթիչ-
տիլինտէ պիրադ իսթիրահաթ իչիւն օրատա
օթուրտու , վէ թումարը գոյնրնտան չըգարըպ
թէսէլլի իչիւն անը օգումաղա պաշլատը : Հէմ
տէ խաչըն եանրնտա տուրտըրը վագըթ , քէն-
տիսինէ վերիլէն խիլ'աթը թէքրար կէօղտէն
կէչիրտի : Պէօլէճէ պիր միգտար իսթիրահաթ-
տան սօնկրա ույուղլամաղա պաշլատը , վէ նի-
հայէթ տերին ույգույա տալըպ աղչամատէք
ույուար : Ույգուսընտա թումարը տախի էլին-
տէն տիւշտիւ* : Պու էսնատէ պիրիսի կէլիպ ,
"էյ թէնպէլ , դարընճոյա կիթ , անրն եօլլա-
րընը կէօրիւպ հիքմէթ էօլրէն , " (Իմա. 6. 6)
տէյէրէք , անը ույանտըրտը :

Միւ"մին պու սէօղլէրի իշիտինճէ տէր 'աղապ
սըչրայըպ եօլա բէվան օլտու , վէ 'ալ էլ 'ա-
ճէլէ սաղըն թէփէսինէ եէթիշտի† :

* Միւ"մին տաղա չըգարընտա գոյնրնտաթի թումարը չըգա-
րըպ օգույարադ , Հէմ տախի խաչըն էօնիւտէ քէնտինէ վէ-
րիլիլ օլան խիլա'թա պագարադ մեսրուր օլմասը : Հէր պիր
Քրիսթիանըն Քրիստոսըն էօլիւմիւնիւ վէ անրն սաղահընը թէ-
զէքքիւր էթտիլինտէ հիսա էյլէտիլի մէսէրրէթի կէօսթէրի :
Լաքին , էյ վաճ , պու Միւ"մին միսիլլեւ սա'իր միւ"մինլէր
տախի օլ նի'մէթլէրի քէնտիլէրէ իհսան էտէնէ թէվաղու՝ վէ
շիւքրանիլէթլէ 'իպատէթ էտէճէք եերտէ , վէրտիլի նի'մէթ-
լէր իլէ իգթիֆա էտիպ բահաթլանմաղա պաշլարտը : Պէօլ-
լէճէ քէնտիլէրինի վէ քէնտի սաղահարընը պէյէնմէք թէհի-
քէսինէ տիւշէրլէր , վէ անլէրտէ օլանըն քէտֆէսի րապ թա-
րաֆընտան օլտըրընը ունուտուպ , անլէրի քէնտի գուվլէթլէ-
րիլէ էտիմիլլէր կիպի իֆթիսար էտէրլէր : Պու վէճիլէ
միւ'ֆէթէիլի օլուպ քէնտիլէրինի Ալլահա մաղպուլ սայարադ
ույանրդ տուրմագըղը պէր թարաֆ էտիպ , պիգայտ օլուրըր :

† Միւ"մինլէր թէսէլլիլէրինի զայպ էտէնէտէք ույուտըղա-
րընտա , զայէթլէ մահղուն վէ միւքէտտէր օլուրըր , լաքին
րապպ անլէրին պէօլէ միւքէտտէր օլմասընա միւսա'ատէ է-

Ֆրնտան խառնեթէն թէրթիպ օլունմըչ կէօլիէ-
լի պիր մահալ վար իտի : Միւ"մին օրայա եէթիչ-
տիլինտէ պիրադ իսթիրահաթ իչիւն օրատա
օթուրտու , վէ թումարը գոյնրնտան չըգարըպ
թէսէլլի իչիւն անը օգումաղա պաշլատը : Հէմ
տէ խաչըն եանրնտա տուրտըրը վագըթ , քէն-
տիսինէ վերիլէն խիլ'աթը թէքրար կէօղտէն
կէչիրտի : Պէօլէճէ պիր միգտար իսթիրահաթ-
տան սօնկրա ույուղլամաղա պաշլատը , վէ նի-
հայէթ տերին ույգույա տալըպ աղչամատէք
ույուար : Ույգուսընտա թումարը տախի էլին-
տէն տիւշտիւ* : Պու էսնատէ պիրիսի կէլիպ ,
"էյ թէնպէլ , դարընճոյա կիթ , անրն եօլլա-
րընը կէօրիւպ հիքմէթ էօլրէն , " (Իմա. 6. 6)
տէյէրէք , անը ույանտըրտը :

Միւ"մին պու սէօղլէրի իշիտինճէ տէր 'աղապ
սըչրայըպ եօլա բէվան օլտու , վէ 'ալ էլ 'ա-
ճէլէ սաղըն թէփէսինէ եէթիշտի† :

* Միւ"մին տաղա չըգարընտա գոյնրնտաթի թումարը չըգա-
րըպ օգույարադ , Հէմ տախի խաչըն էօնիւտէ քէնտինէ վէ-
րիլիլ օլան խիլա'թա պագարադ մեսրուր օլմասը : Հէր պիր
Քրիսթիանըն Քրիստոսըն էօլիւմիւնիւ վէ անրն սաղահընը թէ-
զէքքիւր էթտիլինտէ հիսա էյլէտիլի մէսէրրէթի կէօսթէրի :
Լաքին , էյ վաճ , պու Միւ"մին միսիլլեւ սա'իր միւ"մինլէր
տախի օլ նի'մէթլէրի քէնտիլէրէ իհսան էտէնէ թէվաղու' վէ
շիւքրանիլէթլէ 'իպատէթ էտէճէք եերտէ , վէրտիլի նի'մէթ-
լէր իլէ իգթիֆա էտիպ բահաթլանմաղա պաշլարտը : Պէօլ-
լէճէ քէնտիլէրինի վէ քէնտի սաղահարընը պէյէնմէք թէհի-
քէսինէ տիւշէրլէր , վէ անլէրտէ օլանըն քէտֆէսի րապ թա-
րաֆընտան օլտըրընը ունուտուպ , անլէրի քէնտի գուվլէթլէ-
րիլէ էտիմիլլէր կիպի իֆթիսար էտէրլէր : Պու վէճ իլէ
միւ'ֆէթէիլի օլուպ քէնտիլէրինի Ալլահա մաղպուլ սայարադ
ույանրդ տուրմագըղը պէր թարաֆ էտիպ , պիգայտ օլուրըր :

† Միւ"մինլէր թէսէլլիլէրինի զայպ էտէնէտէք ույուտըղա-
րնտա , զայէթլէ մահղուն վէ միւքէտտէր օլուրըր , լաքին
րապպ անլէրին պէօլէ միւքէտտէր օլմասընա միւսա'ատէ է-

Օրոյա եկեթիշտիյինաէ խալֆ վէ վէսվէսէ խամինաէ* իբի քիշի դօշա դօշա դարչըսընա չըղ տըլար ։ Միւ"մին պունյարա , "նէ" պու 'աճէլէնիզ , սիզ եանսկըշ թարաֆա դօշույօրսը 'նրդ , " տէտիյինաէ , խալֆ" "Պիզ Սիօն շէհրինէ կիթմէքաէ իքէն պու սարփ մահալէ չըղ աըդխաէ տէ , իլէրի կիթտիքճէ զիյաաէ թէհլիքէյէ ախշար օլաճաղըմըզ կէօրիւպ կէրի տէօն տիւք , " տէաի ։

Վէսվէսէ տախի . "Լվվէթ , եօլըմըզըն իւս թիւնաէ իբի արսլան եաթըյօր , ոյանը"դ մը տըրլար , եօգսա ոյոււմըշ մը տըրլար տէյիւ վէսվէսէ էթաիք , վէ եանլարընա վարըրսադ պիզի փարէլէյէճէքլէր տէյիւ դօրդաըզ , " տէտի ։

Միւ"մին , "Պէնի դօրդու թտընըզ , լաքին նէ"րէյէ դաշարսամ էմին օլա պիլիբ իմ ։ Տէօնիւպ շէհրիմէ կիթպէմ" օրասը աթէշ վէ քիւքիւրտ իլէ եանաճաղընտան հէլաք օլաճաղըմա շիւպ հէ եօգ տըր , լաքին սէմալի շէհրէ կիտէ պիլաէմ" օրատա հէր թէհլիքէտէն էմին օլաճաղըմ" պու էճլտէն եօլըմա տէվամ էթմէլիյիմ" ։

տեր իսէ տէ , անկէրէ օլան մուհապլէթինաէն նաշի հէլաք ույգուսընը ույոււմադա անլէրի պրագմաղ ։

* խալֆ իլէ վէսվէսէ տին ի մէսիհինին պէօյիւք տիւշմէնլէրի օլուպ , Սիօն տագընա կիտէն միւ"մինէ եօլը խուսուսընտա ֆէնա խապէրլէր կէթիբիբլէր ։ Սիլէրի տինլէմէյիպ , տնճագ Ալլահըն հաղիգաթընա վէ սրտգընա միւնթաղըր օլաշըզ , Սիան ալա փա'տլարընա կիւվէնինիզ վէ պաղլարընըզա սէլամէթ պէշարէթինին թէտարիքինի կիլինինիզ , խալթա միւքթէտեր օլտըզընըզ հալտէ քիմ" սիղէ էզիյէթ էտէճէք տիւր ։

† Միւ"մին իշպու միւնտաիպ բուհանի միւլահապալ իլէ , եաշի թէնճէ դօրգուլարա , շիւպհէլէրէ , վէ իմանսըլըզա իման իլէ դարըն տուրմադ միւլահապասըյլէ , դօրգուլը քէնտի իւզէրինտէն տէֆ' էտեր , վէ պիլաէ տաշա սապիթ օլան չէպիւվէթ

Կէրի տէօնմէք հէլաք օլմադ տըր , իլէրի կիթմէքտէ էօլիւմ՝ դօրդուսը վար իսէ աէ , անտէն էօթէյէ էպէտի հայաթ վար տըր . պէն իլէրի կիտէրիւմ ,՝՝ տէսի :

Խալֆ իլէ վէալէսէ իսէ տաղտան աշաղը դօշ տըլար , Միւմին տախի քէնտի Եօլընա կիթմտի : Լաքին անլէրտէն իշիթտիյի սէօղլէրի ֆիքրինէ կէթիրտիյինտէ թէսէլլի պուլմագ՝ իշիւն թուամարընը չըգարըպ օգումագ իւղրէ էլինի դօյնընա սօգտու , ամմա դօյնընտա պիր շէյ պուլմայարագ , քէտէրինտէն շաչըրըպ նէ Եափաճաղընը պիլմէտի՝ , չիւնքի քէտէրի էսնասընտա քէնտինի թէպիլէ էտէն վէ սէմալի շէհրէ կիրմէք իշիւն քէնտինէ մութլագա լաղըմ՝ օլան շէհատէթնամէյի զայպ էթմիշ իտի :

Քէլամը վար տըր քի , անա տիգգաթ էյլէմէմիղլէ էյի էտէրիզ , թէհլէքէլէր պիղի իհաթէ էտիպ , դօրդուսը տախի էթրաֆըմըղը ալաղընտա , պիղ քիսին օլտըլմըղը վէ քիմէ խըտմէթ էթտիլիմիյի խաթըմըպա կէթիրէլիւմ , Պուլունտըղմըղ Եօլա վէ խննըմըղն նիհայէթինէ , Եաշի ճանըմըղն խէլասընա տիգգաթ էտէլիւմ , Սլլահըն քէլամընը էօյրէնմէյէ մէշղուլ օլուպ անա իթտաթ էտէլիւմ :

* Միւմին , Խալֆ իլէ վէալէսէնին սէօղլինիւ տինլէտիքտէն սօնկրա , թէսէլլի պուլմագ իշիւն թուամարընը արար իսէ տէ մէրամընա նաթլ օլամագ , չիւնքի թուամարը դօյնընտա տէյիլ տիր : Սղաճլարըն կէօղիէսի ալթընտա վէ սէրին Էէրտէ ուլուամարըյլէ համագաթ էթմիշ օլտըղընը օլ վադըթ տնիլալըպ սէֆիլ հալի իւղէրինէ աղլամագա , վէ թուամարընը պուլանտէք Եափաշ Եափաշ կէրի տէօնմէյէ պաշլար : Բապպ վաթլարընտա սատըդ օլմայան գուլսարը իլէ պէօյլէ մուամէլէ էտէր , խէլասըն սիւրուրընը տնիէրէ իհաան էթմէղտէն էվ վէլ իշլէտիքլէրի կիւնաշլարտան տօլայը անլէրի թէվպէյէ կէթիրի :

† Միւմինին քէնտի թուամարընը զայպ էթտիյի իշիւն պուգատար միւլթարիպ օլմասը փէք միւնատիպ տիր : Բուհանի զայաթմըղ իւղէրինէ պիգայտ օլմագ Ֆիսմանի վէ պաթըլիւմիտ իլէ Եաշամագտա օլտըղմըղա ֆէնա պիր նիշան տըր :

Պու. քետէր վէ թէհայրիւ էսնատէ, տիք եօգուշը կէշտիյի զէմանն աղաճլարըն ալթընտա ույումըշ օլաղղընը տէր խաթըր էյլէտի, վէ տէր 'աղապ տիղ իւթիւնէ կէլիպ էթտիյի համադաթտան փէշիմանն օլարադ Ալլահտան 'ափիլ տիլէտիքտէն սօնկրա թումարընը արաւ մաղա կէրի տէօնտիւ: Լաքին պէօյլէ կէրի տէօնմէսինտէ Միւ"մինին հիւզն ու քէտէրինի քիւմ թա'րիֆ էտէ պիլիր, կեահ ահ չէքէր, կեահ աղլար խտի, կեահ տախի եօլճըլարըն պիրաղ եօրղունըդ ալմասը իշիւն եափըլըշ օլան մահալտէ սէֆիհանէ եաթըպ ույուտըղը իշիւն քէնտի քէնտինի թագպիհ էտէր խտի: Պու. վէճհ իլէ եօլտա հէմ կիտէր, հէմ տախի զայպ էթտիյի թէսէլլիպախշ թումարը պուլ մագ իւմիտի իլէ տիղդաթլէ հէր թարաֆա պագար խտի: Եաթըպ ույուտըղը եէրին աւաճարը կէօրիւնիւնճէյէտէք պէօյլէ կիթտի, լաքին օլ եէրի կէօրտիյիւնտէ օրատա ույու մասընտան նէշէթ էտէն զարարը տէր խաթըր էտէրէք, քէտէրի արթտը* (վահ. 2. 4: Ս. Սէլ. 3. 6—8) խմտի քէնտի քէնտինէ, "Էյ պիւ չարէ ատէմ, կիւնտիւղիւն ույուտըն, էթրաֆընը միւշքիլաթ սարմըշ իքէն ույուտըն, եօլճըլարըն եալընըդ բուհանի ֆէրահը իշիւն տաղըն սահիպինին եափտըղը խթիրահաթ մահալինի սէն ճիւմանի սէֆա իշիւն գուլլան:

* Էյ Քրիսթիան գարնտաշտը, ճանլարընըդ տիղդաթ էտինիլ: Սագընըդ օլմայա քի տիւնեանըն ֆանի սէֆտըր իշիւն սօնընտա իղթիրապա տիւշէսինիլ: Զիրա, "Պէն նէ պիւ չարէ ատէմ իմ," տէյիւ նիտա էթմէք պիգայտ եաշումագտան, վէ բուհանի թէսէլլէ տըղու էթմէք խուսուսընտա էօիւ օլմագտան էյի տիր:

տրն , շիմտի պու գատար զահմէթի նաֆիլէ եէրէ չէքիյօրսըն : Պէնի խարայէլէ տախի պու մինվալ իւզրէ վաղը՝ օլտու , անլէր քէնտի կիւնահարը սէպէպինտէն Պահր ք Ահմէր Եօլլընա կէրի կէօնտէրիլտիլէր , սէն տախի քէտէրլէ պէօլլէ կէրի կիտիյօրսըն . էյէր օլ մուղիրր ույգու օլմասայըտը , շիմտի սիւրուր իլէ լիլէրի կիթմէքտէ օլուպ օլ կիտէճէլին մահալէ զիյաատէսիլլէ եաղլաշմիշ օլուր իտին : Պու Եօլտան պիր տէֆ'ա կէչմէք քեաֆի իքէն , շիմտի իւշ տէֆ'ա կէչմէք իճապ էտիյօր , հէմ տախի գարանլըղա գալաճագսըն , չիւնքի վաղըթ կէճ տիր : Ահ , քե'աշքի , ույումայայըտըմ' տէ պու զահմէթիլէրի չէքմէսէլխալիմ ,՝ տէր խաի :

Նիհայէթ եաթտըղը կիօլկէլի մահալէ կէլիպ , օրատա պիրաղ օթուրտը , վէ աղլամագտա իքէն , իւզէրինտէ օթուրտըղը սէտիրին եանընտա թումարընը կէօրալա , վէ ֆէրահընտան թիթրէյէրէք անր ալըպ գօյնընա գօտու :

Պու սըրատա Միւ'մինին եիւրէլինտէ հատըլ օլան ֆէրրահ վէ սիւրուրը քիմնէ թա'րիֆ էտէմէղ . զիրա պու թումար անըն հայաթ ք էպէտիլլէյէ նա'իլ օլմասը , վէ արղու էթտիլի մէսքէնէ գապուլ օլունմասը իչիւն թավսիլլէնամէ իտի : իմտի թումարըր գօյնընա գօտըղտան ոօնկըա , անըն պուլտնտըղը եէրի քէնտիտինէ կէօսթէրէն Ալլահա 'արղ ք թէչէքքիւր էտիպ , սէվինճինտէն կէօղ եաշլարը տէօքէրէք Եօլա րէվան օլուպ* , 'ալ էլ 'աճէլէ տաղըն

* Պու հալ Ալլահըն մուհապպէթի վէ գուտրէթի , հէմ տախի Յիսուս Քրիստոս օլան իմանա պինտէն հէր պիր միւ'մին Բուհ իւլ Գուտտա նա'իլ օլտըղը մէսէրրէթի կէօսթէրիլ :

Թէփէսինէ չըդար : Ֆազաթ տահա տաղըն
 Թէփէսինէ չըգմաղտան կիւնէշ պաթտը : Պու-
 նուն իւղէրինէ Միւ"մին ույգուսընըն մաղար-
 ըաթընը Թէքրար խաթըրնա կէթիրիպ , "էյ
 պանա սէպէպի կիւնահ օլան ույգու , սէնին
 սէպէպինտէն կէճէ դարանլըղընա դալաճա-
 դըմ , հուրսըղ եիւրիւյէճէյիմ , դարանլըղ պէ-
 նիմ եօլըմը դափլայաճագ , վէ հէյպէթլի ճա-
 նափարլարըն սէսինի իշիտէճէյիմ : Պունլարըն
 քեաֆֆէսինի կիւնահըմ սէպէպինտէն չէքէ-
 ճէյիմ , " տէյէրէք , քէնտի քէնտինի Թէփպիս
 էթմէյէ պաշլատը : Պու էսնատէ խալֆ իլէ
 վէսլէսէնին եօլըն իւսթիւնտէ եաթան արս-
 լանլար հազդընտա տէտիքլէրի խաթըրնա կէ-
 լիպ , եինէ քէնտի քէնտինէ՝ " Պու ճանափար-
 լար կէճէլէրի շիքեար իշիւն չըդարլար , վէ
 դարանլըղտա պանա բասթ կէլէճէք օլուրլար-
 սա , հալիմ նա"սըլ օլուր : էյ վահ , պէնի փա-
 րէլէրլէր , " տէյէրէք , եօլընա կիտիյօր խալ :
 վէ էլ հասըլ պէտպախթըղը իւղէրինէ պէյ-
 լէ աղլաշմատա իքէն , կէօղիւնիւ դալտըրըպ
 եօլըն քէնարընտա կիւղէլ սէրայ Թէսմիյէ օ-
 լունան պէյիւք պլիր պինա կէօրաիւ * :

* Պու սէրայ Քրիստոսըն կէօրիւնիւր քիլիսէսինի իմա էտէր :
 Միւ"մին քիլիսէյէ աղա օլմատըյլէ սալի միւ"մինլէրէ միւլհազդ
 օլմանըն մէնֆա'աթ ու Թէսէլլիսինէ նա'ի օլուր : Արայտ
 տախիլ օլմադ տախի ինճիլին նիզամը Թահթընտա միւ"մին-
 լէրին ճէմա'աթընա իհսան օլունան իսթիյաղլարա միւլթէրիք
 օլմայը իմա էտէր : Մէլքիւր նիզամը Թէփէսին Սահլպի քէն-
 տի ճէմա'աթընըն իսթիրահաթը վէ էմիլյէթի իշիւն Թէր-
 թիպ էթմիշ տիր , Թա քի միւ"մինլէր օլ նիզամ վասըթա-
 սըյլէ Թէսէլլի պուլուպ իմանըն էյի ճիհատընտա ճահիտ օլ-
 մադ , վէ միւլթէլա օլտըղլարը Թէհլէքէլէրտէն վէ իղլալար-
 տան քէտէրսիլ կէլմէք իշիւն իլմ վէ դուտըլթ քէսպ էտէլէր :

Պա՛տէհու բույսամտա կէօրտիւմ՝ քի Միւ"մին
օլ սէրայտա միւսաֆիր դալմագ իւմիտիյէ՝ ա-
ճէլէթէն իլէրի կիթտի : Լաքին չօգ իլէրի վար-
մալտան , գափուճընն օտաարնա պիր օգ ա-
թըմը դասար եօլ գալարագ , դայէթ տար
պիր եէրէ կիրտի , վէ տիգգաթլէ էօնիւնէ
պագար իքէն , եօլըն իւսթիւնտէ իքի արսլան*
կէօրիւպ , ֆիքրինտէ , « խավֆ վէ վէսվէսէյի
կէրի տէօնտէրէն թէհլիքէյի շիմտի կէօրիւ-
յօրըմ , » տէյէրէք , վէ արսլանլար զինճիր իլէ
պաղլը օլտրգլարընը կէօրմէտիյինտէն , իւզէ-
րինէ տէհլէթ կէլէրէք , ճան հալլինտէն օ տա-
խի խավֆ վէ վէսվէսէ կիպի կէրի տէօնմէք
խթէտի :

Լաքին Ույանըգ թէսմիյէ օլունան գափու-
ճը† քէնտի օտաարնտան Միւ"մինին կէրի տէօ-
նէճէյինի կէօրիւպ , անա « Տօսթըմ , պու գա-
տար գօրպա՞դ մը սըն , (Մար. 4 . 40) արս-
լանլարտան գօրգմա , անլէր զինճիր իլէ պաղ-
լը տըր , իմանը օլանը թէճրիպէ , վէ իմանը
օլմայանը աշիքեար էթմէք իչիւն օրայա դօ-
նուրիշ տըրլար . եօլըն օրթասընտան կէչ , ան-
լէր սանա տօգունմաղ , » տէյիւ նիտա էթտի :

* Պու իրի արսլան պիղէ դարչը կէօմիւրտէյէն Շէյթան իլէ
պու տիւնեայա քինայէ տիր . լաքին պոնլարըն իքիսի տէ զին-
ճիր իլէ պաղլը օլտրգլարընտան Ալլահ թա՛ալանըն իղնի օլմա-
տըգճա պիղէ պիր կէօնէ զարար էտէմէղլէր , Պիլ արսլանլա-
րը կէօրիւպ զինճիրի կէօրէմէտիյիմիգտէն գօրգարըլ . լաքին
պիղի հըֆը էտէն Էֆէնտիմիլ « Գօրգմայընըլ » տէյիւ նիտա
էտէր :

† Գափուճը Քրիստոս թարաֆընտան թա՛եին օլունուպ ին-
սանլարըն խայր ու մէնֆա՛տթը իչիւն ույանըգ տուրան վա-
՛րի տիր , վա՛րից եօթըլարա նէ գատար թէսէլլի վէրիր :
Միւ"մինին անտէն նէ տէրէճէ գուվլէթ վէ ֆա՛խտէլի նասի-
հաթ ալտըղը սօնիրա պէլլի օլուր :

Միւ՞մին տախի դափուճընըն նաաիհաթընը տինէտի վէ արաւանլարըն դօրդուսընտան թիթընէրէք իլէրի տօղրու կիթաի, վէ արաւանլար կէօմիւրտէտիլէր իսէ տէ ահա պիր զարար վէրմէտիլէր : Միւ՞մին տախի սիւրուրընտան էլ չըրփալադ, դափուճընըն պուլունարղը դափույատէք վարըպ, օրատա տուրատու, վէ դափուճըյա, «Էֆէնտիւմ, պու սէրայ քիմի՞ն տիր, 'աճապա պու կէճէ պուրատա միւսափիր դալմադա պանա բուխոաթ վա՞ր մը տըր», տէյիւսու՞ալ էթաի :

Գա՛հ-ճը . « Պու խանէյի եօլճըլարըն բահաթու սէլամէթի իչիւն պու տաղըն Սահիպի ինչա էթմիշ տիր . սէն նէ՞րէտէն կէլիպ նէ՞րէյէ կիտիյօրսըն : »

Մի՞-մի . « Պէն Հէլաք շէհրինտէն կէլիպ Սիօն տաղընա կիտիյօրսըմ, լաքին կիւնէշ պաթմըշ օլարղընտան, միւմքին իսէ պու կէճէ պուրատա դալմադա արղու էտէրիւմ : »

Գա՛հ . « Իսմին նէ՞ տիր : »

Մի՞- . « Իսմիւմ շիմտի Միւ՞մին տիր, սապընդա իսէ 'ինայէթտէն մահրում * իտի : Սամըն չատըրլարընտա սաքին օլաճադ օլան Եաֆէթին նէպինտէն իմ : » (Թէք. 9. 27)

Գա՛հ . « Լաքին կիւնէշ պաթմը, պու դատար կէճ դալարղընըն սէպէպի նէ՞ տիր : »

Մի՞- . « Պուրայա տահա էրքէն եէթիշէ պիլիր իտիւմ, լաքին, էյ վա՞ն, եօդուշըն եարը եէրինտէրի կէօլկէլի մահալտէ եաթըպ ույու-

* Կիւսահեարըն տըլ հալինէ պադարադ միւսթահադդ օլտըղը իսմ պու տըր : 'ինայէթտէն մահրում գալմըշ օլանլարա Բապպըն բահմէթի չօդ տըր : Միւ՞մինլէր եօլճըլարընըն հէր պիր մէնղիլինտէ պուսու խաթըրտան չըգարմամալ տըրլար :

տըմ: Պու ճիւմէն իյէ երնէ էրքէնճէ եէթիշէ պիլիր իտիմ, յաքին ոյուր իքէն թումարըմ էլիմտէն ախշմիշ իտի, վէ ախշախիւնիւ պիլմէյէրէք տաղըն թէփէսինէ դատար կէլմիշ իտիմ, վէ օրատան թա ույուտըղըմ եէրէ դատար անր արայարադ կէրի տէօնմէյէ մէճ պուր օլտըմ*, օրատա թումարըմը պուլտըմ. իշթէ կէճ դարմամըն սէպէպի պու տըր:”

Գափ. փէք ա’լա, էվին խըտմէթինի կէօրէն դըղարտան պիրինի չաղըրայըմ, էյէր սէօղլէրինի պէյէնիրսէ, էվին նիզամը իւզրէ սէնի իշէրի ալըպ խանէ խալզընըն եանընա կէօթիւրիւր: Օլ վաղըթ գափուճը պիր չընղըրտադ չաղտըղընտա, ֆիրասէթ իամինտէ նէզաքէթլի վէ կիւզէլ պիր գըղ գափույա կէլիպ, “նէ՞ իսթէյօրսըն,” տէյիւ սու”ալ էթտի:

Գափուճը տախի մէղքիւրէյէ “Պու ատէմ Հէլաք շէհրինտէն Սիօն տաղընա կիտիյօր, լաքին եօրղուն վէ դարանլըղա դալմիշ օլտըղընտան պու կէճէ պուրատա միւսաֆիր գալմադ իշինն րուխսաթ իսթէտի. պէն տախի անա էվին խըտմէթ ճիլէրինտէն պիրինի չաղըրմաղըյըմ, քի սէնինլէ գօնուշըն, վէ էվին նիզամընա կէօրէ իշին իճապընա պաղսըն, տէյէրէք պիրինիղի չաղըրտըմ,” տէտի:

Գըղ Միւ”մինէ նէրէտէն կէլիպ նէրէյէ կիթտիյինի, վէ պու եօրա նա’սըլ կիրմիշ, վէ եօլտա նէ՞ կէօրմիւշ, վէ նէյէ րասթ կէլմիշ օլտըղընը վէ իամի նէ՞ իտիյինի սու”ալ էյլէտի:

Միւ”մին տախի պու սու”ալլէրէ ճէվապ վէր-

* Թումարընը էյի սաղլա, զաֆիլ օլմանըն մաղարրաթընը ախշինն. զաֆլէթ ճանը սօղլու եօլտան սափտըրըր:

տիրտէն սօնկրա , “ Կէօրիւնիւր քի պու տա-
ղըն Սահիպի պու խանէյի եօլճըլարըն րահաթ
ու սէլամէթի իչիւն ինչա էթմիշ տիր , պու
սէպէպտէն պէն տախի պու կէճէ պուրատա
գալմաղա վիքը զիյատէ արղու էալյօրլմ ,”
տէտի :

Պու սէօղէ գըղ կիւլիւմնէտի իսէ տէ , կէօղ-
լէրի եաշ իլէ տօլաու , վէ պիրաղ սօնկրա ,
“ խանէ խալղընտան պիր գաշընը չաղըրայլմ ,”
տէյէրէք , կէրիյէ գօշուպ , Տիրայէթ , թագվա ,
վէ Մուհապպէթ նամընտա իւշ գըղ չաղըր-
տը * : Պունլար տախի կէլիպ Միւ”մին իլէ պիր-
աղսէօյլէշտիրտէն սօնկրա , անը իչէրիյէ ալ-
տըլար : խանէ խալղընըն էքսէրիսի գալիուտա
անը գարշըլայլալ , “ էյ Բապպըն միւզարէքի ,
իչէրի պույուրընըղ , պու խանէյի պու տաղըն
Սահիպի հէման սէնին կիպի եօլճըլարը գա-
պուլ էթմէք իչիւն ինչա էթմիշ տիր ,” տէտի-
լէր :

Միւ”մին տախի պաշընը էյիպ անլէրին ար-
տընճա խանէյէ կիրտի , վէ կիրիպ օթուրտը-
ղընտա , անա շուրուպ թագտիմ էթտիլէր :
Պա’տէհու խանէ խալղը աղչամ թա’ամը հա-
ղըր օլանա գատար վագթը Միւ”մին իլէ միւ-
քեալէմէ էթմէքլէ կէչիրմէյէ գարար վէրէրէք ,
թագվա , Տիրայէթ վէ Մուհապպէթի պու միւ-
քեալէմէյէ ինթիսապ էթտիլէր : Միւքեալէ-
մէյէ տախի շու վէճհ իւղրէ պաշլանտը :

* Քիլիսէյէ տախիլ օլմագ իսթէյէն քիմնէլէրին լիյադաթը-
նը թէքթիլէ մէմուր օլմալար տիրայէթ , թագվա վէ մու-
հապպէթ սահիպի օլմալը տըրլար , Քրիստոսըն Քիլիսէսինին
միւքէլլէֆ սէրայընա գապուլ օլմաճագ քիմնէլէրին տախի
միւ”մին վէ հաղիգտթէն քրիսթիան օլմալարը լաղլմ տըր :

Թափ . “Եյ սէվկիւլիւ Միւ”մին , սէնի սէվ-
տիյիմիզտէն պու կէճէ խանէմիզէ գապուլ
էթաիք , շիմտի եօլճըլըղընտա սանա րասթ
կէլէն շէյլէր հագգընտա սէօյլէշէլիմ , պէլքի
միւքեալէմէմիզ հէփիմիզէ տէ խալլը օլուր :”

Միւ-“Բն . “Թէքլիֆինիզի մէմնունիյէթլէ գա-
պուլ էտէրիմ :”

Թափ . “Նա’սըլ օլտու քի պու եօլճըլըղը էթ-
մէյէ գարար վէրաին :”

Միւ-“ . “Վաթմանըմտա գալտըղըմ հալտէ հէ-
աք օլաճաղըմը պանա պիլաիրէն տէհշէթլի
պիր սէս գուլաղըմա կէլաի , պու էճլտէն օ-
րատան ֆիրար էթտիմ :”

Թափ . “Լաքին նա’սըլ օլտու քի ֆիրար էթ-
տիյինտէ պու եօլը թութարն :”

Միւ-“ . “Պու անճագ Ալլահըն ’ալֆ ու ’ինա-
յէթիյլէ օլտու . զիրա պէն հէլաք օլաճաղըմ
տէյիւ գօրղարագ վէ նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլ-
մէյէրէք , թիթրէյիպ ալլամագտա իքէն , Միւ-
պէշշիր խամնտէ պիրիսի պանա րասթ կէլտի
վէ Տար գալիու եօլընը պանա կէօսթէրաի ,
եօգսա պէն օլ գալիույը պուլամագ իտիմ . վէ
պէն օ եօլտա իսթիզամէթլէ սիւլուք էտէրէք
պու խանէյէ վասըլ օլտըմ :”

Թափ . “Միւֆէսսիրին խանէսինէ օղրատըն
մը :”

Միւ-“ . “Ելվէթ , օղրատըմ , վէ օրատա կէօր-
տիւլիւմ շէյլէրի միւտտէթի ’էօմրիւմտէ ու-
նութմալաճաղըմ , խուսուսա իւշ շէյի , եա’նի
Շէյթմանա րազմէն , ֆրիստսըն ինսանլարըն
գալպինտէ քէնտի լութֆընըն թէ” սիրինի հըֆգ
էթմէսինի , վէ Ալլահըն մէրհամէթլինտէն գաթի

իւմիտ էտէճէք տէրէճէտէ կիւնաս իշլէմիշ ա-
տէմի , վէ ույգուսընտա բուղ ի ճէզայը կէօրէն
ատէմին բույասընը ապա ունութմայաճաղըմ :

Թա՜. «Օլ ատէմ կէօրտիլիւ բույայը սանա
նաղլ էթալ՞ մի :

Թէ՜. «Եվլէթ . հէմ տէ հէյպէթլի պիր
բույա խտի . օ նաղլ էթտիքճէ գօրգումտան
միւլթարիպ օլտըմ , լաքին անը աինլէմիշ օլտը-
ղըմա փէք մէմնուն իմ :

Թա՜. «Միւֆէսսիրին խանէսինտէ կէօրտիւ-
յիւն շէյլէրին հէփիսի պս՞ւ մը տըր :

Թէ՜. «Խայր , սա՞իր շէյլէր տախի կէօր-
տիւմ , զիրա պէնի պէօյիւք պիր սէրայա կէօ-
թիւրտիւ , վէ օրատա պանա ալթուն սըրմա-
լը էլպիսէ կիյմիշ քիմնէլէր կէօսթէրաի : Վէ
կէօրտիւմ քի զայէթ ճէսուր պիր ատէմ քէն-
տինին սէրայա կիրմէսինի մումանա՝աթ իշիւն
դափուտա տուրան պիր թագըմ միւսէլլահ
ատէմլէրին արասընտան եօլ աչըպ իշէրի կիր-
տի , վէ կիրտիյինտէ անա , Պույուրընըզ վէ
հայաթը էպէտիյէյէ մալիք օլունըզ , տէնիլ-
տի : Պու շէյլէրի կէօրտիւյիւմտէ զիյատէսիյլէ
մէսրուր օլտըմ : Եյէր կիտէճէյիմ եօլըն ու-
ղունլըղընը նաղսար ը տիգգաթա ալմասա ի-
տիմ պէն օլ սալիհ ատէմին խանէսինտէ թամմ
պիր սէնէ գալըր խտիմ :

Թա՜. «Եօլտա տահա նէ՞ կէօրտիւն :

Թէ՜. «Միւֆէսսիրին խանէսինտէն չըղըպ
կիթմէքտէ իքէն , աղաճա տաըլմըշ վէ ալ գան-
լարա պօյանմըշ պիր զաթ կէօրտիւմ , վէ անա
պաղտըղըմ կիպի , ալթընտա չօգտան պէրու
էզիլմէքտէ օլտըղըմ փէք աղըր եիւք տէր հալ

սըրթումտան տիւշտիւ : վէ պու մանղարէ պա-
նա վիէք 'աճա'իպ կէլտի , զիրա անտէն էվիլէլ
միալինի կէօրմէմիշ իտիմ . վէ եօգարը աօղլու
պագար իքէն , (զիրա արթըգ պագմամագլըգ
էտէմէգ իտիմ ,) եանրմա իւչ միւնէվիլէր գէ-
վաթ կէլտի : Պիրի , 'կիւնաճլարըն սանա 'աֆիլ
օլունմըշտըր ,' տէտի . տիկէրի քիրլի վէ եըր-
թըգ էավալըմը չըգարրպ , պանա պու կէօր-
տիւլիւն միւղէյլէն խիլ'աթը կիյտիրտի . իւ-
չիւնճիւսիւ տախի , ալնրմա շու կէօրտիւլիւն
նիշանը վուրուպ * , պանա պու միւհրլիւ թու-
մարը վէրտի ," վէ Միւ"մին պունու տէյէրէք
թումարընը գոյնընսան չըգարար :

Թափ . "Տահա պաշգա շէյլէր կէօրմէտին մի :"

Միւ . "Եհէմիլիյէթլի օլանլարը սանա զիքը
էթտիմ , սա"իր պա'ղըլարընը տախի սանա
զիքը էտէյիմ . ճէհլ վէ Բէլապէթ վէ իտտի'ա
նամընտա իւչ քիշլիյի զինճիրլէր իլէ պաղլը օ-
լարադ եօլ քէնարընտա ույումըշ կէօրտիւմ .
ամմա տնլէրի ույանտըրամատըմ : ֆէղալիք
Ֆէրիսի իլէ Միւրա"ի նամընտա իքի քիմսէ
տախի կէօրտիւմ : Պունլար կէօյա Սիօնա կիթ-
մէք իշիւն տիվարտան աշմըշ օլարադ եօլա
կիրմիլլէր իտի . պէն անլէրի հաղէր էթտիր-
տիմ իսէ տէ , սէօղիւմէ ինանմատըղլարընտան

* Պու աընընտ նիշան վուրմագ քէյֆիլիյէթի Բուհ իւլ Գուտ-
սըն գալպէ օլան թէ'սիրիյէ քիմպէ օլուպ Սլաճըն քէլամը
միւճիպլինճէ հէր պիր միւ'մին օլ թէ'սիրէ մութլագա միւհ-
թաճ տըր : Պու թէ'սիր օլմագսըղըն պիր քիմսէ նէ քէնտինէ
վէ նէ տիւրիյէ պիր ֆա'իտէ էտէ պիլի : Բուհ իւլ Գուտ-
սըն թէ'սիրիյէ գալպէ Ֆէղա'իլ ի Բուհանի եա'նի սիւրուր ,
սէլամէթ վէ շէֆգաթ հուսուլէ կէլմէտիքճէ , լիսանէն իգրարը
իման էթմէք զահիլի պիր շէյ օլուպ հիւսն ի նէթիճէսի օլամագ :

սէրի'էն հէլաք օլտըլար : Լաքին հէր շէյաէն զիյաաէ պանա պու տաղա չըգմադ վէ խուսուսա արսլանլարըն էօնիւնաէն կէշմէք կիւճ իտի . վազը'ա էյէր գափուտա աուրան օլաալիհ գափուճը օլմասա իտի , պէլքի կէրի տէօնէր իտիմ . լաքին համա օլտուն շիմաի պուրայա եէթիշտիմ , վէ թարափընըզտան տալի գապուլ օլունտըմ :

Պա'տէհու Տիրալէթ տախի անա պէր վէճհի աթի պիր դաշ շէյ սու"ալ էթտի :

Տէրալէթ . « Չըգարդըն շէհրի հիշ թէղէքքիւր էթմէդ մի սին » :

Մէ- . « Ութանարադ վէ իբրահ էտէրէք թէղէքքիւր իտէրիմ , էյէր չըգարդըմ շէհրի արզու էթտէ իտիմ , 'ալտէթ էթմէյէ վազթըմ օլուր իտի . լաքին շիմաի ա'լասընա , եա'նի սէմափի շէհրէ արզու էտէյօրըմ » (Խալր. 44, 45, 46)

Տէրալէթ . « 'Ատէթ էթտիյին պա'ղը շէյլէրէ տահա միւպթէլա տէյիլ մի սին » :

Մէ- . « Ելվէթ , միւպթէլա իմ , պախուսու հէմէհրիլէրիմ իլէ պունտան ադաէմ չօդ խօշլանտըղըմըղ պա'ղը ճիսմանի արզուլէրէ , իրաաթէթիմէ գարշը օլարադ , հալա միւպթէլա իմ . ֆադաթ պու քէյփիյէթ պանա մուճիպ ի էսէֆ տիր , վէ էյէր էլիմոէն կէլօէ իտի օ շէյլէրի ապա խաթրըմա կէթիլմէղ իտիմ . լաքին պէն էյիլիք էթմէյի իսթէս իքէն , քէօթիլլիւք պէնտէ հաղըր սըր * » (Բօմ. 7. 15 , 21)

* Միւսին քէնտի ա'ղաաընտա պուլունուպ 'ազը գանուըն իլէ ճէնքէշէն զայրի պիր գանուտան թէղէքքի էտէր , Բէսուլ պու հալտէն տօլայը 'ալէն ինէ պիշարէ տաէմ իմ , պու

Տէրայէն . « Ուրա սըրա սէնի միւզթարիպ է-
տէն կիւնասլարա պա'ղը վաղըթ զալէպէ էթ-
մէ՞ղ մի սին : »

Մէ-". « Լաէրիմ, ֆադաթ վեք նատիր , վէ
պէօյլէ պիր զայէպէյէ նա"իլ օլտըղըմ սա'աթ-
լարը ալթուն կիպի գըյմէթլի սայարըմ : »

Տէրայէն . « Սէնի միւզթարիպ էտէն շէյլէրէ
նէ՞ վասըթալար իլէ զալէպէ էթաիյինի պի-
լի՞ր մի սին : »

Մէ-". « Էվլէթ , խաչըն եանընտա կէօրտիւ-
յիւմ շէյլէրի թէզէքքիւր էթմէք , վէ միւ-
ղէյլէն խիլ'աթըմա վէ գօյնըմտա թաշըսըղըմ
թումարա նաղար էյլէմէք , վէ կիտէճէյիւմ
մահալի 'աշգ իլէ տիւշիւնմէք պէնի միւզթա-
րիպ էտէն շէյլէրէ զալէպէ էթմէմէ պիրէր
վասըթա տըր : » *

Էօյլւմիւն ճէսէտինտէն պէնի քիմ խէլաս էտէճէք տիր ,"
տէյիւ ֆիզան էտէր խաի , Էվլատ Ուլլաշըն քեաֆֆէսի տա-
խի էօյլէճէ ֆիզան էթմէքտէ տիր . զիրա անլէրտէ պողի դա-
լան կիւնասլար անլէրին էն էյի 'ամէլլէրինէ միւտտիսէլէ , վէ
ֆէրիզէլլէրինի իճըպէ ճէհտ էթտիլլէրինտէ անլէրէ մումանա-
'աթ էտէրէք , չօգ տէֆ'ա իրատէթլէրինէ մուղայիր օլտորադ ,
անլէր էյիլլէք էթմէք իսթէր իքէն քէօթիւլիւք էօնլէրինէ չը-
գար , Լաքին կիւնասլ քէնտի գուվլէթինի իմանսըղըզտան
քէսպ էտէր , Պու էօլը խաչը թէզէքքիւր էթաիյինտէ , վէ
խիլ'աթընա վէ գօյնընտարի թումարընա պադաղըղնտա , վէ
կիտէճէյի շէհրի , եա'նի սէմափի մէօքէնի խաթըրնա կէթլը-
սիլլինտէ , տէրուինտէ պուլուան ֆէսատըր զաիֆլէնիսիլ պու-
լուր խաի , Էս Բապպ , խաչըն իւզէրինտէ կիւնասլ քէֆարէթ
իշիւն տէօրտիւյիւն դանըն թէ'սիրիլլէ իմանըղըր թէզէիտ էյ-
լէ , քի էօքի տտէմին , եա'նի ֆատիտ տիլադըղըն սալպ օ-
լուտըղընը հիստ էտիպ , անլէրին սու'ի թէ'սիրինտէն կիթ-
տիքճէ խէլաս օլալըմ :

* Պուլու էյի տիգգաթ էթ , միւմին Գրիստոսըն գանընըն
վասըթաուրլլէ 'աֆիլ , վէ Գրիստոսըն սալաշը իլէ թէպրիւր օ-
լուտըղընը , վէ Բուճ իւլ Գուտսըն շէհտէթի իւզըն Ալլա-
շըն պի'յան օլուան էպէտի վէ 'աղիմ մուհապպէթլինի , վէ

Տէրայէ՛ն . “ Սիօն տաղընա կիթմէյէ պու դա-
տար արզու էթտիյինին սէպէպի նէ՞ տիր : ”

Մէ՛ն . “ Սէպէպի շու արը քի , խաչա չըդա-
րըլարագ- էօլտիւրիւյէն Զաթը օրատա սաղ
կէօրմէյէ , վէ պու անէ տէք պէնի բահաթսըզ
էտէն շէյլէրին ճիւմէսինտէն դուրթուլմաղա
խմիտիւմ վար : * Օրատա էօլիւմ եօգ արը
տէնիր , (իշա՛ . 23. 8 : Վահ . 21. 4 ,) հէմ օրա-
տա էն սէվկիւլիւ քիմսէլէրէ բէֆիք օլաճա-
ղըմ : Պէն խէլասքեարըմը սահիհէն սէվէրիւմ ,
զիրա եիւքիւմտէն պէնի օ դուրթարտը : Տէ-
րունիմտէ օլան ֆէսատտան տախի պիղար օլ-
մուշ իմ : Էօլիւմէ միւպթէլա օլմայաճաղըմ
եէրէ վարըպ , տա՛խմա Գապրուս , Գապրուս ,
Գապրուս , տէյիւ նիտա էտէն քիմսէլէրին ա-
րասընտա օլմաղա արզու էտէրիւմ : ”

Պա՛տէհու Մուհապպէթ Միւ՛մնէ խիթա-
պէն՝ “ Էյ պիրատէր , սէնին էհլ ու ’այալըն
վա՞ր մը , ” տէտի :

Մէ՛ն . “ Զէվճէմ իլէ տէօրթ չօճուղըմ վար : ”

Մա՛հապպէ՛ն . նի՛չիւն անլէրի տախի պէրա-
պէր կէթիրմէտին : ”

Մէ՛ն՝ . (Սղլայարագ) “ Սհ , էլիմտէն կէլսէ
խտի անլէրի տախի պէրապէր կէթիրիւր իտիմ ,

ճէնէթտէ նա՛իլ օլաճաղը իզգէթի , իթիգատ ը թամմ իլէ
թէզէքքիւր էթտիյինտէ հէր տիւրլիւ քէօթիւ արզուլարընա
վէ եիւրէյինին ֆէսատընա զալէպէ էտէր :

* Պու տիւնեատա իման իլէ Քրիստոսը կէօրէն ատէմ անը
սէմալմթտա ճէլալնտէ կէօրմէյէ տախի արզու էտէր , Քրիս-
տոսըն մէրհամէթ ու մուհապպէթինի հիսս էտէն ատէմ ա-
նըն եանընտա պուլունմաղա վէ անա պէնզէր օլմաղա տախի
արզու էտէր :

Ֆադաթ անկեր պէնիմ պու եօլճըլըղըմա աւ-
լա բաղի օլմատըլար ,”* տէտի :

Մ“-հ. “Լաքին սէն անկերէ կէրիտէ դալմա-
նըն թէհլիքէսինի անլաթ մաղա ճէհա էթմէլի
խտին :

Մ“-“. “Էօյէ էթտիմ. շէհրիմիլին խարապ
օլաճաղընըն Ս.Լահ թարափրնտան պանա կէօս-
թէրիտիլինի անկերէ խապէր վերտիմ խէ տէ ,
անկերէ լաթիֆէ կիպի կէօրիւնաիլիւնտէն սէօ-
ղիւմէ ինանմատըլար :” (թէք. 19. 14)

Մ“-հ. “Սնկերէ վերտիլին նասիհաթը միւ-
պարէք վէ թէ” սիրլի օլմատը իչիւն տու’ա էթ-
տի’ն մի :

Մ“-“. “Էփլէթ , պունու արղու իլէ Ս.Լահ
տան տիլէտիմ, չիւնքի էհլիմի վէ պիչարէ չօ-
ճուղլարըմը զիյատէսիլէ սէվէր խտիմ :

Մ“-հ. “Լաքին հէլաք դօրգուսընտա վէ ’ա-
ղիմ պիր իլթիրապտա օլտըղընը անկերէ խա-
պէր վէճմէտին մի , զիրա դանն էտէրիմ քի
հէլարըն մութլաղա վաղը’ օլաճաղընը էյի
պիլիր խտին :

Մ“-“. “Էփլէթ , թէքրար պէ թէքրար սէօյ-
լէտիմ : Հէմ տախի անկեր պէնիմ եիւղիւմտէ
խապիֆ ’ալամէթլէրլինի , վէ կէօղ եաշլարըմը , վէ
իւղէրմիղէ կէլէճէք օլան ’աղապտան դօրգուպ
թիթրէտիլիմի կէօրիւրլէր խտի . Ֆադաթ պու
շէյլէրին հիչ պիրիտի անկերի պէնիմ իլէ կէլ-
մէյէ իգնա’ էտէմէտի :

Մ“-հ. “Լաքին քէնաիլէրի իչիւն նէ՞ տէտի-

* Խէլա : պուլմաղարը իչիւն էհլ ու ’այալընը Յիսուս Քրիստոս
աւ կէթիրմէյէ ճէհա էթմէք հադիդի միւ՛մինին մուհապպէ-
թի իգթիլընտան տըր :

ւեր, կէլմէմէլէրինէ նէ՞ սէպէպ կէօսթէրտիլէր:՝

Մէ-՝. «Իհլիմ պու տիւնեանըն սէփասընտան վաղ կէշմէք իսթէմէտի, չօծուդլարըմ տախի չօծուդճա զէվգ ու սէփալարա միւպթէլա ի տիլէր. պէօյլէճէ հէր պիրի պիրէր սէպէպէ մէպնի արտըմ սըրա կէլմէք իսթէմէտի:՝

Մ-հ. «Սճապա անլէրի իզնա՝ էթմէք իշիւն վէրտիյին նասիհաթըն թէ՞ սիրինի գըրաճադ հարէքէթտէ պուլժնմատըն մը:՝*»

Մէ-՝. «Վազը՝ա պէն քէնտիմի մէտհ էտէմէմ, զիրա թավը ու հարէքէթիմտէ չօգ դու սուրըմ օլտըղընը էյի պիլիրիմ: Շունու տախի պիլիրիմ քի պիր տտէմ պաշգալարընը իզնա՝ էթմէք իշիւն կէթիրտիյի տէլիլլէրին վէ պուր հանլարըն թէ՞ սիրինի, քէնտի թավը ու հարէքէթիլլէ թէ՞ պօղա պիլիր: Լաքին տէյէ պիլիրիմ քի պու եօլա սիւլուք էթմէլէրինէ մանի՝ օլաճադ թավը ու հարէքէթտէն պէն զայթէթլէ սաղընըր իտիմ: Հաթթա պու սէպէպ տէն պէնիմ հադգըմտա, չատտէն զիյատէ իհթիրաղ էտէյօր, պիղիմ ուղուրըմըղա քէնտինի զարարսըղ շէյլէրտէն պիլլէ մահրում՝ գըլըյօր,՝ տէրլէր իտի: Վէ էլ հասըլ էյէր պէնտէ քէնտիլէրէ մանի՝ օլաճադ պիր հարէքէթ կէօրտիլլէր իտէ, օ տախի Ալլահա դարշը կիւնահ իշլէմէքտէն վէ պաշգալարընա զատըր էթ-

* Տօսթըմ, պունու էյի թէֆէքքիւր էյլէ: Տինտար ատէմին սէօղիւնտէն իտէ թավըը պաշգալարընը իզնա՝ էտէր: Քրիստոս վէ ինճիլ վէ Ալլահըն լութֆու վէ ճէննէթ հադգընտա պիր մէլէք կիպի պահա էտէճէք օլտան, թավը ու հարէքէթին քէօթիլ օլտըղը հալտէ, ատէմլէրի Քրիստոսա կէթիրմէտիլտէն մա՛տա, դալպլէրինի տահա զիյատէ փէքլէշտիրմիշ օլըրսըն:

մէքտէն ֆէվդ էլ 'ատէ սագընմագլըղըմ օլ-մուշ տըր :

Մ"-հ. "Սահիհ . Դային քէնտի դարնտաշընը թահգիր էթտի , զիրա քէնտի ա'մալը քէօ-թիւ վէ դարնտաշընըն ա'մալը սալիհ իտի : (Ս. Եուհ. 3 . 12) Սէնին տախի էհլին վէ չօ-ճուգլարըն պու սէպէպտէն սանա կիւճէնտի-լէր իսէ տէ , պու հալ անլէրին էյի օլանը դապուլ էթմէյէճէլլէրինէ տէլիլ տիր , սէն իսէ անլէրին դանընտան պէրի սին :

(Հէղ. 3. 19)

Պա'տէհու ըույամուտ կէօրտիւմ քի ադշամ թա'ամը հաղըր օլանա դատար անլէր պէօյլէճէ գօնուշուպ , սօֆրա հաղըր օլտըղը կիպի թա- 'ամա օթուրտըլար , * սօֆրա իսէ լէզիղ թա- 'ամլար վէ էսքի շէրապ իլէ տօլու իտի : † թա'ամ էսնասընտա միւքեալէմէլլէրի օլ տա-

* Պու թա'ամ 'Աշա ի Բապպանիյի կէօթէրի : Պու այինին իճրասընտա միւ'մինլէր ֆրիստոսա իման էթմէքլէ անա միւշ-թէրէք օլտրագ անտէն ըուհանի գուվլէթ քէսպ էտէրլէր : Յիսուսըն քէնտիլէր իչիւն իճրա էթտիյի վէ էտէճէյի շէյլէ-րի , վէ արալարընտա հաղըր վէ նազըր օլտըղընը վէ շիմտի Ալլահըն սաղ էանընտա քէնտիլէր իչիւն շէֆա'աթ էթտիյի-նի թէֆէքքիւր էտէրէք վէ իսմինէ համու ու սէնա օգույա-րագ իմանտա վէ մուհապպէթտէ թէրագդի էտէրլէր :

† Բապպ պէրրիյէտէ քէնտի ճէմա'աթընա վաֆիր նի'մէթ իհսան էթտի : Շիմտի իսէ միւ'մինլէրէ իհսան էթտիյի նի-մէթլէր ինճիլտէ էքսէրիյէ գէյաֆէթ թա'պիրիլլէ գէք օ-լուճուրլար : Քրիստոսըն քէնտի մէլէքիւթիւ խուսուսընտա ի-րատ էյլէտիյի թէմնիլէ նազար օլուճա : (Մաթ . 22 . 1—14) Պու զէյաֆէթին լէզիղ թա'ամլարը մաղֆիրէթ , վէ միւ'մին-լէրին էվլատ Ուլլահ օլտըղլարընա Բուհ իւլ Գուտսըն շէհա-տէթի , հէմ տէ ինայէթին թախթընա ճէտարէթլէ թէգար-րուպ էթմէք , պիր տէ ճէլալինի միւշահէտէ էթմէք իւմիտիլ-լէ մէսըրուր օլմագ տըր : Լաքին պու զէյաֆէթտէ հէր շէյտէն զէյատէ լէզիլ օլան շէյ ֆրիստոսըն լաթիֆ հուղուրը տըր :

դըն Սահիպի հաղգընտա օլուպ, անըն նէլէր եափաղղը, վէ նէ սէպէպէ մէպնի եափաղղ օլ տըղը, վէ օլ խանէյի տախի նիչիւն ինչա էթաիյի խուսուսլարտա սէօյլէշիօրլար ըտը = վէ սէօյլէրինտէն անյատըմ քի, տաղըն Սահիպի շէճ'ի պիր ճէնքճի օլուպ, էօլիւմիւն գուվիէթինէ մալիք օլան իլէ ճէնքլէշէրէք ա նըն, եա'նի Շէյթանըն, հիւքիւմէթինի իսլթալ էթմիշ իտի = (Իսպր. 2. 14, 15) ֆաղաթ պու խուսուսը իճրա էթաիյի սըրատա քէնտինի 'աղիմ պիր թէհլիքէյէ գօմուշ օլտըղընը իշիթաիյիմտէ, անըն հաղգընտա մուհապպէթիմ չօղալտը, չիւնքի Միւ"մինին վէ սօֆրատա ա նըն իլէ պէրապէր գօնուշանլարըն սէօղիւնէ պաղարաղ, օլ ճէնքճի քէնտի գանընը ֆէտա էթմէքլէ պու դաֆէրէ նա"իլ օլմուշ իտի. վէ էֆ'ալընա շէրէֆ վէրէն շու իտի քի պու շէյլէրին քեաֆֆէսինի քէնտի ճէմա'աթընա օլան մուհապպէթինտէն նաշի իճրա էյլէմիշ իտի = Պունտան պաշղա մէգքիւր խանէ խալգընտան պա'ղըլարը, "Օլ Զաթըն խաշ իւղէրինտէ էօլմէսինտէն սօնկրա պիղ անըն իլէ կէօրիւշտիւք վէ անըն իլէ գօնուշաղղ," տէյօրլար իտի = վէ անըն սէօյլէրինի զիքը էտէրէք ա նըն պիչարէ եօլճըլար հաղգընտա օլան մուհապպէթինին միսլի պիւթիւն տիւնեատա պուլունմատըղընա շէհատէթ էթաիլէր, վէ շէհատէթլէրինին սահիհ օլտըղընը իսպաթ իչիւն օլ Զաթ պիչարէլէրէ օլան մուհապպէթինի պէյան էթմէք իւղըն հիւսն ի ըիղասըյլէ քէնտի ճէլալինի թէրք էթմիշ օլտըղընը զիքը էյլէտիլէր. հէմ տէ անըն ՍԻՕՆ ՏԱԴԸՆՏԱ ԵԱԼԸՆԸԶ

ՕԼԱՐԱԳ ՍԱՔԻՆ ՕԼՄԱԳ ԻՍԹԷՄԷՏԻՅԻՆԻ քէնտի աղղընտան իշխթտիքլէրինի , քէզալիք օլ Չաթ նիճէ եօդսուլլարը թօլրագտան , ֆաղիրլէրի մէզալէլէտէն դալաըրարագ անլէրի պէյ վէ ըէ" իս էթտիլինի սէյլէտիլէր : (Ս. ՄԻԼ. 2. 8)

Թա'ամտան սօնկրա տախի անլէր իսայլիճէ դօնուշուպ , նիհայէթ պիրլիքտէ պիր տու'ա էթտիքտէն սօնկրա եաթմաղա կիտէճէքլէրի սըրատա Միւ"մինէ խանէնին իւսթ դաթընտա վէնճէրէլէրի շարգա պաղան պիր պէյլիւք օտա վէրտիլէր : Պու օտանըն իսմի Սէլամէթ իտի , * վէ Միւ"մին օրատա ուլոյուպ սահար վաղթընտա ույանտը , վէ աթիտէքի իլահիլի թէրէննիւմ էյլէտի :

« Պու եէրին միսլի ապա պուլունմաղ ,
Պիր մէվհիպէ տիր , հիշ վաաֆ օլունմաղ ,
Բապպըն լութֆընտա պուլտըմ մաղֆիրէթ ,
Եաղըն տըր պանա սօնսըղ սա'ատէթ : »

Մապահլայըն ճիւմլէսի գալղըպ պիր աղ դօնուշարդտան սօնկրա , Միւ"մինէ օլ խանէտէ պուլունան միսլի կէօրլունմէմիշ շէյլէրի սէյր էթմէզտէն էվիէլ եօլա չըդմամտսընը թէքլիֆէտէրէք , Միւ"մինի էվիէլա ֆիլթիւպխանէյէ կէօթիւրտիլէր , † վէ օրատա անա զայէթ դա

* Կիւնասքեար պիր տաէմ Ալլահ իլէ սուլճ իւզսէ օլմայըն-ճա էմին վէ բահաթ ուլոյումաղ , Լաքին « իման իլէ թէպ-րիւր օլունիրշ օլմաղլէ , Բապպըմըղ Յիսուս ֆրիստոսըն վասր-թասըլլէ 'ինտ Ալլահ' » վէ վիճտանըմըղ 'ինտինտէ « սէլամէթէ մալիք իյ » (Բօմ. 5. 4) Պաղաթ Յիսուս ֆրիստոսըն լութ-ֆընա իման էթմէյէլէրին քեաֆթէսի շէրի'աթըն լա'նէթի վէ կիւնասըն հիւքմիւ ալթընտա օլարագ Ալլահա տիւշմէն տիր-էր :

† Գիլթիւպխանէ Գիլթապ ը Մուդատտէս տիր . միւ'մին

տիմ թարիխէր կէօսթէրտիւէր : Վէ խաթրըմա կէլիր քի օլ թարիխէրտէն պիրիսի օլ տաղըն Սահիպինին նէսէպ թարիխի օլուպ, անըն իյամ ը դատիմ օլանըն էղէլի վէ էպէտի օղլու օլ տըղընը խապաթ էտէյօր իտի : Տիկէրլէրինտէ տախի անըն 'ամէլլէրի, վէ քէնտի խըտմէթի նէ թախսիս էյլէտիյի եխզլէրճէ գուլլարընըն իամլէրի, վէ անլէրի թուլ ի էյամ վէ ֆէսատը թապլի'ի իյէ պօղուլմաղ մէսքէնլէրէ նա"իլ էթտիյի մուհարըէր իտի :

Պա'տէհու օլ թարիխէրտէն անըն խատէմէ սինին պա'ղը մուհիմմ իշլէրինի, եա'նի մէմալիք ֆէթհ էթտիքլէրինի, սալահ իշլէտիքլէրինի, վա'տլարա նա"իլ օլտըղլարընը, արսլանլար աղղընը դափատըղլարընը, աթէշին շիատէթինի սէօյիւնտիւրտիւքլէրինի, գըլըճ աղղընտան գուրթուլտըղլարընը, էճնէպլլէրին օրտուլարընը միւնհէղիմ էթտիքլէրինի անա օգուտըլար : ('իպր. 41. 33, 34)

Հէմ տախի օլ թարիխէրտէն, իֆէնտիլէրինին հէր քէսի, հաթթա վաղթըյլէ քէնտի զաթընտա վէ իշլէրինէ չօդ հագարէթ էթմիշ օլանլարը պիլէ, մուհապպէթլէ դապուլ էտէճէ յինէ տա"իր պիր ֆապ օգուտըլար : Օլ թաթիլսէրտէ տահա նիճէ 'աղիմ վէ մուհիմմ մատտէլէր վար իտի : Միւ"մին պուշլարըն

բուհանի եօլտա թէրադգի էթտիքճէ օլ ֆիթապա տահա զիյատէ վաղըֆ օլուր : Անըն հափի օլտըղը մատտէլէրտէն էն մուհիմմի վա'տլար վէ վահիլէր իլէ պէյան օլուհմըլ օլան ցիտուս ֆրիտտոս տա'իր օլանը տըր : Անըն վէլտտէթի, վէ զաթը, վէ սիլրէթի, վէ վէֆաթը, վէ սալահ, վէ իճրա էյլէտիլի քէֆարէթ ու խէլսը հագգընտա տէրինճէ տիւշլանմէք միւ"մինլէրէ ֆէրրահ վէրի :

ճիւմէսինէ , եա'նի էսքի վէ եէնի վազը'ալարա , վէ տիւշմէնլէրի թախալիֆ վէ եօլճըլարը թէսլիյէ իչիւն վուգու'ը մուհազգադ օլան իխսպարաթ ք վիէյղամպէրանէյէ տախի վազըֆ օլաու :

Էրթէսի կիւն Միւ"մինի էպիհէխանէյէ կէօթիւրիւպ , անա Էֆէնտիլէրինին եօլճըլարըն հըֆղ ու վիգայէսի իչիւն հազըրլատըղը , դըլըճ , վէ դալգան , վէ միղֆէր , վէ դըրհ , վէ էսքիմէղ այագ գապլարը միսիլլիւ 'ալէթլէրի կէօսթէրտիլէր : * Օրատա եըլտըղլար գատար հիսապսըղ օրտուլարա քիֆայէթ իտէճէք սիւլահլար վար իտի :

Քէզալիք 'անըն խատէմէսինտէն պա'ղըլարընըն 'աճա"իպ իչլէր կէօրտիւքլէրի 'ալէթլէրի . † մէսէլա Մուսանըն 'ասասընը , Էա'էլին Սիսէլայը գաթլ էթտիյինտէ իսթի'մալ էյլէտիյի գազըղը վէ թօգմաղը , ճիա'օնըն Միտեան օրտուսընը միւնհէզիմ էթմէք իչիւն իսթի'մալ էթտիյի պօրուլարը , տէսթիլէրի , վէ չիրաղլարը , Շամճարըն ալթը եիւղ քիչինին գաթլինտէ գուլլանտըղը էօքիւղ էօյէնտէրէսինի , Շիմշօնըն 'ազիմ իչլէր կէօրտիւլիւ մէրքէպ չէնէսինի , Տաուտըն ճէթլի ճօլեաթըն գաթլինտէ գուլլանտըղը սափանը վէ թաշը , վէ Կիւնահ

* Բապպ Նիհայէթսիղ 'իմիյէ պիւ ճիւմէ տիւշմէնլէրիմիղի թանրտըղը իչիւն , 'ինայէթինտէն Նաշի քէնտի ճէմա'աթընաւաղըմ օլան սիւհալարը վէրեր : Նէ' 'ալէյմ վէ բահիմ պիր Էֆէնտիմիգ վար տըր :

† Զա'իֆ , վէ քէնտիլէրլէրինտէն պիր իշէ եարտմայան շէյլէր վաթըթասըյէ Ալլահ պէօյիւք պէօյիւք իշլէր իճրա էթմիշ , վէ էլ առ էթմէքտէ տիր : Տու'ա վէ Ինճիլին վա'ղը զա'իֆ շէյլէր իսէլէր տէ , Ալլահըն թէրթիպ էյլէտիյի վաթըթալար օլտըղլարընտան , հէր պիր մուխալէֆէթէ զալիպ կէլըլէր :

Ատէմինին եազմայա չըգաճաղը կիւնտէ անը
դաթլ իշիւն էֆէնտիլէրինին իսթի՛մալ էտէ-
ճէյի գըլըճը, վէ տահա նիճէ 'աճա'լալ շէյլէրի
Միւ"մինէ կէօսթէրտիլէր. Միւ"մին տախի պու
շէյլէրի կէօրտիլիւնտէ զայէթ մէմնուն օլտու : *
Պա'տէհու եաթմաղ. իշիւն հէր քէս քէնտի օ-
տտալնա կիթտի :

Վէ բույամաա կէօրտիւմ քի Միւ"մին սապահ-
լայլն եօլընա կիթմէք իսթէտի իսէ տէ, խա-
նէ խալղը անա սէֆէրինի եարընա թէ"խիը
էթմէսինի թալէպ էտէրէք, « Պու կիւն հալա
էյի օլուրտա, սանա Սէֆա տաղլարընը կէօս-
թէրէլիւմ. օլ տաղլարը կէօրտէն սէֆա ը խաթ-
ընն արթար, զիրա օրասը արգու էթտիլին
մահալէ շիմտի պուլունարըլըն եէրտէն եաղըն
տըր, » տէտիլէր. Միւ"մին տախի բաղի օլուպ
դալալ :

Էյլէյէ եաղըն վաղըթտա Միւ"մինի խանէ-
նին տտալնա չըգարըպ, « ճէնուպ թարաֆը-
նա պաղ, » տէտիլէր : 0 տախի օլ թարաֆա
պաղարըլընտա, ուղադտա պաղլար, պաղլէլէր,
վէ հէր նէվ' մէյլէլէր վէ չիշէրէր, վէ փու-
նարըր վէ չէշմէլէր իլէ միւղէյլէն, վէ զայէթ
նէղարէթլի տաղլար պուլունան, կիւղէլ պիր
տիյար կէօրտիւ : (Իշա՛. 33. 16, 17) Միւ"մին
օլ տիյարըն իամինի սու"ալ էթտիլինտէ. ան-
լէր, « Պու մահալ իմմանուէլ տիյարը թէս-
միլէ օլունուր, վէ պու տաղ կիտի օրասը

* Ալլահն քէլամընտա նաղլ օլունան եղքի վաղը'տլարը
միւթտալա էթմէք միւմինէրէ մուճիպ ի մէտէրէթ վէ շէ-
րէֆ օլուպ, իւմաղլէրինի գուվլէթլէնտիլիւր վէ ճանլարընը ի-
մանտա իհեա էտէր :

տախի հէր պիր եօլճըյա աչըդ տըր . սէն օրայա վասըլ օլտըղընտա , Սէմալի շէհրին դափուսընը օրատան կէօրէ պիլիրսին , օրատա սաքին օլան չօպանլար օլ դափույը սանա կէօսլթէրիւյէր ,” տէտիլէր : *

Պուհտան սօնկրա Միւ՛մին քէնտի եօլընա կիթմէք իսթէտի , անլէր տախի ըաղի օլտըլար իսէ տէ , “ Եվվէլա էսլիհէխանէյէ օղրայալըմ ,” տէտիլէր : Վէ օրայա կիտիպ եօլտա տիւշմէնէ մուգալէմէթ էտէ պիլմէսի իչիւն անը վիւր սիլա հտէրէք † դափույա դատար պէրապէրլինճէ կիթտիլէր . վէ Միւ՛մին դափուճըյա , “ Պուրատան պիր եօլճը կէչտի՞ մի ,” սօրընճա , դափուճը , “ Եվվէթ կէչտի ,” տէտի :

Միւ՛ . “ Աճապա անը թանըտընը՞լ մը :”

Գափուճը . “ Իսմինի սօրտըմ , ‘ Իտիմ՝ Սատըղ տըր ,’ տէտի :”

Միւ՛ . “ Պէն անը թանըրըմ , օ պէնիմ հէմ շէհրիմ հէմ տէ եաղըն դօնշըմ տըր . վաթանըմտան կէլմիշ տիր : Շիմտիյէ դատար նէրէյէ վարմըշ զանն էտէրսին :”

Գափուճը , “ Շիմտի տաղըն էթէյինէ վարմըշ օլմալը տըր ,” տէտի . վէ Միւ՛մին դափուճըյա “ Ալլահա ըսմարլատըղ . պտնա էթտիյին էյիլիք իչիւն Հաղդ թէ՛ալա սէնի միւպարէքլէսին ,” տէյէրէք եօլա բէվան օլտու : ‡

* Ուղագտան պէօյլէ կիւղէլ տաղար կէօրիւնմէսի Խնճիլն վա՛ղըյէ պէյան օլտընտն նի՛մէթ ու սա՛տէթ խուսուսընտա միւճմինլէրին իւմիտինի կէօսթէրի :

† Միւճմինլէրին սիլահարը խուսուսընտա , Եֆ . Գ . 13—19 , այլթլէրէ միւրաճտ՝աթ օլտընա :

‡ Միւճմին պիր քիմնէ ֆրիստոսըն խատէմէսինի սէվիպ սնէրէ՛արը ը թէշէքքիւր իլէ անլէր իչիւն խոյր տու՛ա էտէր ,

ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻԻ ՄԵՆՁԻՒ

Յիրասէթ , Թագւա , Մուհապպէթ վէ Տիւրայէթ տաղըն էթէյինէ դատար էնմէք իւղըէ Միւ"մին իլէ պէրապէր եօլա չըդտըլար , վէ եօլտա էվվէլքի մատտէլէր իւղէրինէ սէյլէշէլէք էնիշէ կէլտիլքլէրինտէ , Միւ"մին "Կէօրիւյօրըմ" քի եօդուշա չըդմադ կիւճ օլտըղը կիւպի էնիշի էնմէք տալի թէհլիքէլի տիր ,"

տէտի :

Տէրայէթ . "Էվվէթ , էյլէ տիր , դիրա շիմ տի սէնին էնտիյին կիպի թէվաղու' տէրէսինէ էնմէք իսթէյէն ատէմին դայանյարադ էնմէսի փէք նատիր տիր . վէ տաղըն էթէյինէ դատար սանա արգատաշ օլմադ իսթէմէքլիյիմիղլին սէպէպի տալի պու տըր :

Պէյլէճէ Միւ"մին էնիշի էնմէյէ պաշլատը , վէ չօդ հաղէր էթտի իսէ տէ պիր էքի քէրլէ դայտը :

դիրա Ալլահ անլերի միւ"մինլէրին թարիգ է հագդա վասըլ օլմալարը իլին դըլաղուղ էյլէմիշ տիր :

* Միւ"մինլէր պա'ղը մախսուսի վէ մուհիմմ նիմէթլէրէ նա'իլ օլտըղլարընտա թէքէպպիւր թէհլիքէսինէ տիւշէրլէր : Պու հալ փալլօս բէսուլա վաղը' օլտու , վէ պու սէպէպտէն պիր շէթտի մէլէյի անա էղիյէթ իլին վէրիմիշ իտի : (Բ Գօր . 12 . 7) Բապպ պիլիր քի իղվասրնա միւպթէլա օլտըղմըղ պու տիւնեատա , տա'իմա բուհանի սէֆա տաղընտա դալ մամըղ էյի տէյիլ տիր , պու էճլտէն ճանըն մէնֆա'ալթը իլին թէնին ալչադլանմասը լաղըմ' տըր , թա քի թէքէպպիւրիւն հիւքմիւլ ալթընտա տիւշմէյէլիմ' Բապպ քէնտի գուլարընը պա'վէն բուհանիճէ մէյուսիյէթէ տիւշիւրէրէք , վէ պա'գէն տօթլարընտան վէ եախօտ սըհհէթ ու էմվալլարընտան մահրուլմ էտէրէք թէվաղու' տէրէսինէ էնտիրիր : Պու միսիլլիւ հալլէրտէ միւ"մինլէր գօլայճա դայարլար , ֆէնա խօշլարը ույանըր , եա'նի միւթէքէպպիր , սապըրըղ , վէ դըսգանճ , վէ

Պա՛տէհու ըույամտա կէօրտիւմ քի Միւ՛մին տաղըն էթէյինէ էնտիյինտէ, արգատաշլարը անա պիր էքմէքլէ պիր շիշէ շէրապ վէ պիր սալգըմ՝ գուրու իւղիւմ վէրտիլէր, օ տախի եօլընա կիթտի :

Լաքին պիչարէ Միւ՛մին թէվաղու՝ տէրէ սինտէ պէօյիւք պիր թէհլիքէյէ օղրատը . զիրա հէնուղ պիրաղ եօլ ալմըշ իքէն, Ս.փօլ եօն խամինտէ խապիս պիր իփրիթ տէրէտէն քէնտիսինէ տօղրու կէլտիյինի կէօրտիւյիւնտէ, գօրգուպ, կէրի՞ մի տէօնէյիմ եօգսա գարշը՞ մը գօյայըմ, տէյիւ տիւշիւնմէյէ պաշլատը : * Լաքին քէնտիսինի արգատան հիմայէ էտէճէք պիր սիւհնը օլմատըղընը խաթրընա կէթիրիպ, քէնտի քէնտինէ, «Սըգամը անա չէվիրտիյիմ հալտէ, օգլարըյլէ արգամտան պէնի մէճրուհ էթմէսինէ ֆուրսաթ վէրմիշ օլաճաղըմ», տէյէրէք, ճէսարէթլէ գարշը գօմաղա գարար վէրտի, վէ, «Մէրամըմ՝ անճագ՝ էօմրիւմիւ գուրթարմագ պիլէ օլսա, եինէ գարշը գօմագ քեարը 'ադլ տըր», տէտի : Միւ՛մին պու միւլահաղա իլէ իլէրիյէ տօղրու կիտէր իքէն,

իմանտա զա՛իֆ վէ Ալլահա՝ ասի օլարագ գալպլէրինտէ պուլունան սա՛իր քէօթիւլիւքլէր մէյտանա չըգար : Թէվաղու՝ տէրէսինէ էնէր իքէն սէօյլէնմէյէն վէ սապըրսըղ օլմայան վէ Ալլահըն քէնտի հագգընտա օլան թագտիրի 'ալէյհինէ թէշէքքի էթմէյէն միւ՛մին փէք նատիր պուլունուր :

* Շէյթանըն իղվալարը էքսէրիյէ իքի նէվ՝ տիր, Պիրինճիօի հէր միւ՛մինէ աղ չօգ վագը՝ օլուր : Շէյթան միւ՛մինյլէրին գալպլէրինի իֆսատէ իմանլարընը իղալէյէ չալըշըր, միւ՛մինէր իսէ անա գարշը գօմաղա միւգթէտիր օլուպ Ալլահըն գուլվէթիյէ զալիպ օլուրլար, ֆագաթ մէճրուհ օլմագսըղըն գուրթուլմաղար, իքինճի նէվ՝ իղվալար տահա հէյպէթլի տիր, Շէյթան միւ՛մինին թէնճէ պիր զա՛ֆրնը ֆուրսաթ՝ աստ էտէրէք անըն գուլվէ ի 'ագլիէսինէ թէսալլիւթ էտիպ զէհր-

Ափօլեօն դարչըսընա չըդար : Պու 'իֆրիթ զա-
յէթ հէյալէթլի իտի . իւթիւնտէ պալըզ փուլ-
լարը թէրթիպլինտէ զըրհը օլուպ , ահըն իլէ
իֆթիսար էտէր իտի . էժտէր կիպի գանատ-
լարը , վէ այը կիպի այտղլարը օլուպ , դարնըն-
տան տախի աթէշ իլէ թիւթիւն չըդար իտի .
աղզը իսէ տըսլան աղզը կիպի իտի : Միւ"մինէ
եադլաշտըղընտա անա խօր պադըպ , * "Նէրէ-
տէն կէլիպ , նէրէյէ կիտիյօրսըն , " տէյիւ սօրտու-
Մէ-". "Պէն հէր քէօթիւլիյին մահայի օլան
Հէլաք շէհրլինտէն կէլիպ , Սիօն շէհրլինէ կի-
տիյօրըմ :

Ահա . "Էյլէ իսէ սէն պէնիմ թէպա'ամտան
սըն , զիրա օլ տիյար քեամիլէն պէնիմ տիր :
Օրանըն հիւքմտարը վէ իլահը պէն իմ : Սէն

լէր ֆիքը վէ խայալընը պօղմասըյլա անը տէհէթէ կիրիֆ-
թար էտէր : Պու իղվալար շէտիտ օլտըզլարը հալտէ , ճանը
տիւլմէնինէ մուգավէմէթ էտէմէյէճէք տէրէճէտէ զա'իֆլէ-
տէրէք , չօգ վադըթ մէյուսիյէթէ տիւշար էտէրլէր : Լաքին
գարատա օլանշար տէրեատա պուլունանլարըն թէհլէքէլէրի վէ
սըզընթըլարընը պիլմէտիքլէրի միսիլիւ , Ալլահն ճէմա'աթըն-
տան չօգլարը տախի պու իղվալարը պիլմէզլէր : Շէյթանըն պու
իքինճի նէվ' իղվասընա , տահա զիյատէ սաֆրավի քիմնէլէր
օղլարլար : Միւ"մինին Ափօլեօն իլէ տէջիւշմէսի պիրինճի նէվ'
իղվալարտան սայըլա պիրի . իքինճի նէվ' իղվանըն պա'զը էօր-
նէքլէրի Միւ"մինին Զըլլը մէվթ տէրէսիլնտէն կէշտիյինտէ
կէօրիւլէճէք տիր :

* Էյէր սէնին դարչընա Շէյթան չըզըպ հէյալէթլի պիր
թարզ իլէ սանա հիւճոււմ էթսէ տախի , գօրգամ , սանճագ
խաթըրնա կէթիր քի , միւ"մինէ հիւճոււմ էթմէսի իչիւն Շէյ-
թանա բուխսաթ վէրիլմէզտէն էվվէլ , Բապպ միւ"մինի Շէյ-
թանա մուգավէմէթ էտէ պիլմէսի իչիւն միւսէյլահ գըրիլը օլ-
տըղընտան , միւ"մին Շէյթանա զալիպ կէլէրէք , սանըն պիլ-
ճիւմէ գըզըն օղլարընը սէջիւնտիւրմէյէ միւզթէտիր օլտու :
Շէյթան իլէ օլան հէփ ճէնքլէր' Բապպն ճէնքլէրի տիր . Շէյ-
թանը եէնմէք իչիւն Բապպն գուվլէթի պիլլէ եէթիւնը . իմ
տի իմանըն էյի ճիհատինտէ ճահիտ օլ :

նէ՞ ճէտարեթլէ վառիշահընա՝ ասի օլուպ դաշտուն : իյերիտէ պանա տահա խըտմէթ էտէճէ-յինի մէ՞մուլ էթմէսէ խտիմ, շիմտի պիր վուրուշլէ սէնի եերէ չարփար խտիմ : ”

Մէ՞-“ . “ վաղը՝ ա պէն սէնին մէմալիքինտէ տօղմուշ իմ, լաքին սէնին կէօրիւլէճէք իշին կիւճ օլուպ, վէրտիյին իւճրէթ իլէ կէշինիլմէղ . դիրա կիւնահըն վէրտիյի իւճրէթ էօլիւմ տիր : (րօմ . 7 . 23) Պու էճիլտէն եաշըմ՝ քէմալինի պուլարղընաա , սա՞իր տիրայէթլի քիմնէլէրին էթտիյի կիպի , պէն տտիսի պաշըմըն չարէսինի պուլմանըն եօլընա պաղտըմ : ” *

Ա.է.Ը . “ Հիշ պիր հիւքիւմտար քէնտի թէպա՝ասընտան դօլպ վաղ կէշմէղ , պէն սէնի պրադմայաճաղըմ . լաքին մատէմ՝ քի խըտմէթինտէն վէ իւճրէթինտէն թէշէքքի էտիյօրսըն , կէրի տէօնմէյէ րաղի օլարղըն հալտէ , շէհրիմիղտէ պուլունան հէր շէյի սանա վէրմէյէ վա՝տ էտէրիւմ : ”

Մէ՞-“ . “ Լաքին պէն Մէլիք իւլ միւլուքըն թէպա՝ասընտան օլարմ , սէնին իլէ պէրապէր կէրի տէօնէմէմ : ”

Ա.է.Ը . “ Սէն պու հարէքէթինլէ քէօթիւյիւ տտահա քէօթիւ օլան իլէ միւպատէլէ էթմիշսին . լաքին օլ մէլիյէ թէպա՝ա օլանլար ալ

* Միւմինլէրին պու հարէքէթի Ալլահըն սէօղիւնէ ինանմագտան վէ կիւնահըն քէօթիւ օլարղընը պիլմէք վէ քէնտիլէրին սէֆիլ պիր հալտէ օլարղարընը հիսս էթմէքտէն , վէ Պան Ուլլահըն իհսան էյլէտիյի լուլթ ու խէլաստան նէշէթ էտէր : ինսան պու հագիգաթա իման էթտիյինտէ , ետլան պապաօր օլան Շէյթանըն իըրտմէթէնի թէրը էտիպ , իման իլէ անա դարշը սիլահլանըր . վերա իմանըն իղղ ու շէրէֆի միւմինին հէր պիր տէլիլինի քէլամ Ուլլահտան ալմասը տըր :

էս սէվիյէ աղ վազըթ սօնկրա անը թէրք է տիպ եինէ պանա ըիւճ'աթ էտէրլէր : * Սէն տէ պէօյլէ եամար իսէն , հէր շէյ էյի օլուր :

Մէ-". «Պէն անըն իլէ 'ահա էթմիշ իմ , հաթ-թա անա միւթի' վէ սատըղ թէսա'ա օլմողա ըէսմէն եէմին տախի էյլէմիշ իմ , էյէր 'ահա ու եէմինիմի պօղսամ պու խիյանէթին ճէղա սընտան դուրթուլամամ :

Ա.է.Լ. «Պիղիմ արամըղտա տախի պէօյլէ պիր 'ահա ու եէմին վար իքէն , սէն խիյանէթ էթ տին . փազաթ սէն պէնիմ իլէ կէրի տէօնմէյէ ըաղի օլուր իսէն , պէն սէնին խիյանէթինի 'աֆիլ էտէրիմ :

Մէ-". «Սէնին իլէ օլան 'ահալմ չօճուգլը դրմտա իտի . պունտան դաթ'ի նաղար , շիմտի սանճաղը ալթընտա պուլունտըղմ' հիւքիւմ տար հէր սուչըմը , վէ սանա թապի' օլտըղմ էսնատէ էթտիքլէրիմի , 'աֆիլ էթմէյէ դատիր տիր : Հէմ , էյ զալիմ , տօղրուսընը իսթէրսէն , պէն անըն խըտմէթինի , իւճրէթինի , պէնտէլէրինի , իաարէսինի , հուղուրընը վէ տիյարընը , սէնինքիլէրտէն զիյատէ սէվէրիմ . արթըղ պէնի դանտըրմաղա նաֆիլէ եօրուլմա . պէն սնըն պէնտէսի իմ , վէ անա թապի' օլաճաղմ :

Ա.է.Լ. «Շիմտի ֆուրսաթըն էլտէ իքէն կի տէճէյին եօլտա սանա վուգու' պուլաճաղ շէյլէրի տախի տիւշիւն : Պիլիբսին քի անըն խա-

* Եսլան պապար պուրատտ պա'ղը տէֆ'ա վուգու' պուլան էսէֆէնկիլ պիր հալ պէյան էտէր : Յիսուսա թապի' օլուպ եօլա չըգտըղտան սօնկրա թէքրար Շէյթանըն խըտմէթինէ տէօնմէք նէ հէյպէթլի պիր շէյ տիր : Պու ճիւմլէ իլէ նիճէ քիմնէլէր պէօյլէ եափարաղ քէնտիլէրինի հէլաք տէրետսընա զարգ էտէյօրլար :

տէմէսինտէն պանա վէ պէնիմ մաթլուպըմա մուխալէֆէթ էթմիշ օլանլարըն էքսէրիսի ըէ-
ղալէթլէ դաթլ օլունտըլար : Պունլար պիր
թարաֆա տուրսուն , սէն անըն խըտմէթինի
պէնիմքինտէն ալա սայըյօրսըն , հալ պու քի
օ քէնտինէ խըտմէթ էտէնլէրի հիշ պիր վա-
գըթ տիւշմէնլէրինին էլինտէն գուրթարմագ-
իչիւն պուլունտըղը եէրտէն գըմըլտամամըշ
տըր . լաքին 'ալէմ' պիլիր քի , անըն եախօտ
թէպա'ալարընըն էլինէ տիւշմիւշ օլան սատըգ-
պէնտէլէրիմի չօգ տէֆ'ա տիւրլիւ եօլլար իլէ
գուրթարմըշ ըմ : Սէնի տախի էօյլէ գուրթա-
լըրըմ : ”*

Մէ-". “Մէլիք իւլ միւլուքըն պա'ղը տէֆ'ա
քէնտի պէնտէլէրինի գուրթարմագտա սապը
ու թէ"էննի էթմէսի , 'աճապա նիհայէթէ դա-
տար քէնտիսինէ սատըգ գալաճագլա'ր մը
տէյիւ , անլէրին մուհապպէթինի թէճրիպէ ի-
չիւն տիր : Անլէրին 'ագըպէթի սէնճէ ֆէնա
խէ տէ , անլէրճէ փէք 'աղիղ վէ մագպուլ
տըր : Զիրա անլէր չօգճա պու տիւնեատաքի
տիւշմէնլէրինին էլինտէն խէլաս օլմագը արա-
մայըպ , անճագ էֆէնտիլէրի ճէլալի վէ մու-
դատտէսմէլէքլէրիլէ կէլտիլի վագըթտա նա"իլ
օլաճագլարը խէլասը էպէտիյի արարլար : ”†

* Տիգգաթ էյլէ քի Սիօն եօճըլարընը Բապպըն եօլընտան
կէրի չէվիքմէք իչիւն Շէյթան նէ հիլէ վէ տէսիսէլէր գուլլա-
նըր , Ալլահ վէրէ քի Շէյթանըն տէսիսէլէրինի թանըլըպ ա-
նըն հիլէսինէ գափըմայալըմ :

† Իշթէ իման գուլվէթիլլէ վէրիլէն ճէվապ : Փալլօս ըէ-
տուլ , “ Գեաֆէսինին իւզէրինէ անընլէ շէրիրին ճիւլէ գըղ-
ղըն օգլարընը սէօյիւնտիւրմէյէ գատիր օլաճաղընը իման
գալգանընը ալընըլ , ” պույուրուր : (Էֆ . 6 . 16)

Ա.Է.Ն. «Մէն պու անէ դատար անըն խըտմէ-
թինտէ սատրդ պուլունմատըն , անտէն իւճըէթ
ալմադա նա՞սըլ իւմիտ էտէրսին »

Մէ-՞. «Նէ՞ խուսուտտա անա սատրդ պու-
լունմատըմ »

Ա.Է.Ն. «Եօլճըլըղըն իպթիտաընտա Գաթ'ի
իւմիտ պաթարըլըղընա տիւշտիւյիւնտէ ֆիւ-
թիւր կէթիրտին . հէմ տէ Լ.ֆէնտինի կէլիպ
եիւքիւնիւ աշաղը ալմասընա պէքէմէյէրէք ,
եիւքիւնտէն գուրթուլմագ իշիւն տախի էյրի
եօյլարա սափտըն : Պա՛տէհու ույույուպ գըյ-
մէթլի թուամարընը զայպ էթմէք խաթատընը
տէ իշլէտին : Արսլանլարը կէօրտիւյիւնտէ հէ-
ման կէրի տէօնիւյօր խտին : Եօլճըլըղըն վէ
կէօրտիւյիւն եախօտ իշիթտիյին շէյլէր հագ-
գընտա սէօյլէտիյին վագըթ , քիպը ու զուրուր
իլէ սէօյլէրսին »*

Մէ-՞. «Էվլէթ , պու տէտիյին շէյլէր սահնհ
տիր , վէ զիքր էթմէտիյին տահա նիմէ խա-
թարորմ տախի օլա պիկիր . † լաքին պէնիմ
խըտմէթ վէ 'իպատէթ էթտիյիմ Մէլիք լա-

* Շէյթանա միւ՛մնիւր 'ալէյհնտէ շիքեպէթճի տէնիւմիշ
տիր , (վ.աճ. 42. 40) զիրա անլէրին 'ալէյհնէ Ալլահըն հու-
ղաւորնտա վէ քէնտի վիճտանլարընա շիքեպէթ էտէր . լաքին
տնիւր հէմ Գուգուշնի գանը իլէ հէմ տախի օլ գան վասը-
թասըլէ կիւնաջլարըն ֆիտիյէսինէ , եա՛նի մագֆիրէթէ մա-
լէք օլուրըլ տէյիւ շէհատէթ էթմէլէրիլէ անա զալիպ օլուր-
լար , (վ.աճ. 42. 41)

† Լէյեր Շէյթանըն պիզիմ 'ալէյհնիղտէ զիքր էթտիյի շէյ-
լէր սահնհ իսէ , անլէրի վէ տնիւրտէն պէօյիւք գուպահատ-
լարըմըլը տախի իգրար իլէ թէրք էթմէմիլ լաղըմ կէլիւ ,
թաաքի ֆրիտտօրն հէր քէսէ մէճճանէն իհասն էյլէտիյի
մագֆիրէթ ճիւմի 'ինտինտէ շէրէֆ պուլտուն : Պու վէճհ իլէ
քէնտիմիլ միւթէվաղը՝ օլուպ ֆրիտտօր թա՛ղիմ էտէր իսէք ,
Շէյթան պիզի իզվա էթմէյէ վէսիլէ պուլամաղ :

հիմ ու զափուր տըր : Պունտան մա'տա զիբր էթաիյին պու զա'ֆ ու գուսուրը սենին տի-յարընտա ալտրմ, պունլար իւղիւնտէն չօգ իղթիրապ չէքաիքտէն սօնկրա թէվպէ էաիպ Էֆէնսիմին 'աֆիլընա նա"իլ օլտրմ :

Օլ վէման Ափօլեօն զիյաաէսիյէ զաղապա կէլէրէք , «Պէն օլ հիւքիւմտարըն աիւլմէնի իմ . անըն զաթընա վէ սըֆաթընա վէ շէրի'աթընա վէ էթալա'ընա պուղղ էտէրիմ . իշթէ սանա դարշը մուգավէմէթ մէյտանընա չըգմըշ իմ ,» տէաի :

Մէ-". «Էյ Ափօլեօն , պու ֆիբրտէն վաղ կէշ , զիրա պէն գուսուիյէթ եօլընտա իմ . սէն քէն-տին սադընմալը սըն :

Օլ վազըթ Ափօլեօն Միւ"մինէ թէ'արրուղ իչիւն եօլըն օրթաաընա աթըլտը վէ , «Պէնի" մի գօրգուսաճագսըն , հէման էօլիւմէ հաղըր օլ , զիրա մաղարամ օլան ճէհէննէմ հաղղը իչիւն սէնի պիր ատրմ աթմաղա պրագմալտան պու-րատա հէլաք էտէճէյիմ ,» տէյէրէք Միւ"մինին կէօքսիւնէ գըղղըն պիր օգ աթտը , լաբին Միւ"մին էլինտէքի գալգանը* օգա գարշը թութարագ պիր զարար կէօրմէտի :

Միւ"մին արթըղ մուգապէլէ էտէճէք վա-ղըթ կէլմիշ օլտըղընը անլայարագ գըլըճընը

* Պու գալգան ֆրիստոսըն մուհապպէթինի վէ իճրա էյլէ-տիյի քէֆարէթի վէ մէճճանէն իհսան էյլէտիյի մաղֆիրէթ վէ սալահ վէ գուսուիյէթի թասաիգ էտէն իման տըր : Իմա-նը ճէսարէթլէ իզրար էթմէք ֆրիստոսա շէրէֆ տիր , վէ շէյ-թանըն ճիւմլէ գըղղըն օգլարընը սէջիւնտիւրիւր : Պետրոս ըէ-սուլ պու խուսուտա նասիհաթ վէրիպ , «Պունա տաիի (եա'նի Շէյթանա) իմանտա գալի օլտրագ գարշը տուընըլ ,» տէր : (Ա. Պետ . 3 . 9)

չէքտի . Սփօլեօն տախի արա վերմէյէրէք ա-
նըն իւզէրինէ տօլու կիպի օդլար եաղտըրըյօր
խտի : Հէր նէ գատար Միւ"մին քէնտինի վի-
գայէ իչիւն էլինտէն կէլտիյի գատար չալըշտը
խտէ տէ , Սփօլեօն անը պաշընտան , էլինտէն ,
վէ ալաղընտան , եարալատը : Պու եարալար սէ-
պէպիյլէ Միւ"մին աղաճըգ կէրի չէքիւմէյէ մէճ-
պուր օլտըղը կիպի Սփօլեօն պիւթիւն դուվ-
վէթիյլէ անըն իւզէրինէ հիւճում էթտի : Օլ
դէման Միւ"մին թէքրար ճէտարէթլէնէրէք չէ-
ճա'աթլէ մուգապէմէթ էյլէտի : Պու շէտիա
ճէնք ալթը սա'աթտան դիյատէ սիւրտիւ , վէ
Միւ"մին ալմըշ օլտըղը եարալար սէպէպիյլէ
գուվվէթտէն տիւշիյօր խտի :

Սփօլեօն Միւ"մինին պու հալինի կէօրտիւյիւ
կիպի , անը դալրայարագ էօյլէ շիտտէթլէ
եէրէ չարփտը քի Միւ"մինին գըլըճը էլինտէն
ֆըրլատը : Օլ վաղըթ Սփօլեօն , «Արթըգ ի-
շին պիթտի ,» տէյէրէք , անը շիտտէթլէ էօյլէ
սըգտը քի Միւ"մին 'էօմըիւնտէն իւմիտինի
քէսմէյէ պաշլատը : * Վէ Սփօլեօն սօն պիր
հարպէ իլէ Միւ"մինի թէլէֆ էթմէք գատարն-
տա իրէն , Ալլահըն 'ինայէթէյլէ Միւ"մին քէն-

* Միւ"մինին շէլթանտան պու գատար եղիյէթ չէքմէսի պի-
ղէ 'աճա'իպ կէօրիւնէրէք , Ալլահ միւ"մինլէրի նի'չիւն պու տէ-
րէճէ Շէլթանըն թէտալլիւթինէ թէքը էտէր , տէյիւ սու'ալ
էտէ պիլլըրիլ : Ֆաղաթ Ալլահ միւ"մինլէրէ նի'չիւն սիլահ վէ-
րիր . սիլահ վէրմէսինտէն մագսէտի օլ սիլահլարը լա'իղըյլէ
գուլլանմագ վէ անլէրին գատը ու գըյմէթինի ալլամագ , հէմ
տախի Ալլահըն գուտրէթ ի 'ալլիյէսի վէ մուհապպէթ ի 'ա-
ղիմէսիյլէ մահգուղ ու միւթէլէգղիլ օլմագ իչիւն տէյիլ մի ,
գիրա հէր նէ գատար պիլլ զա'իֆ իսէք տէ , օ պիղէ գուվ-
վէթ վէրմէյէ գատիր տիր . պու սէպէպտէն , 'րապալ իլէ վէ
անըն գուտրէթինին գուվվէթիյլէ գուվվէթլէնիւիլ , տէյիւ
պիղէ էմը օլընմուշ տըր , (Եֆ. 6 . 10)

տինէ կէլիպ չափուճադ գըլըճը էլինէ ալտը վէ Ափօլեօնա խիթապէն, «Եյ տիւշմէնիմ, իւ գէրիմէ սէվինմէ, տիւշտէմ տէ գալգաճադըմ»,» (Միւս. 7. 8) տէմէսիյլէ պէրապէր տիւշմէնինի էօյլէ մուհլիք սուրէթտէ եարալատը քի* Ափօլեօն կէրի չէքիլմէյէ մէճպուր օլտու: Վէ Միւ՝մին անըն հալինի կէօրտիւյիւնտէ, «Ամնա պունլարըն ճիւմէսինտէ պիղի սէվէնին վաար թաարյլէ պիլ քիւլլիյէ զալիպ օլուրըզ,» տէյերէք, անա պիր տահա հիւճուճ էյլէտի:† (Բօմ. 1. 37) Պունուէն իւղէրինէ Ափօլեօն քէնտի էժտէր գանատլարընը աչարադ սիւր՝աթլէ ուշուպ նապէտիա օլտու, վէ Միւ՝մին պիր տահա անը կէօրմէտի: (Եա՛դ. 4. 7)

Պու ճէնք էսնատընտա Ափօլեօնըն տէհչէթլի հայգըրըլլարընը վէ էժտէր կիպի կէօմիւրտէմէսինի, պէնիմ՝ կիպի գուլաղըյլէ իշիտէնտէն պաշգա, պիր քիմսէ լա՛իգիյլէ թէսալվուր էտէմէղ: Հէմ տէ Միւ՝մինին տէրունինտէն կէ-

* Միւ՝մինին քէնտի ճան տիւշմէնինի եարալատըը գըլըճ Ալլահն քէլամը տըր: Պու սիլահ պիզտէ պուլունմատըը հալտէ իմանըմըզ զալիֆլէնիր: Միւ՝մին Ափօլեօն իլէ օլ պէդիւք ճէնքի էթտիյինտէ պու սէպէպլէ օ հալէ տիւշտիւ: Իման նօգսանլըը սէպէպլինտէն գըլըճը էլինտէն տիւշէրէք, էժօրիւնտէն իւմիտլինի գաթ՝ էթմէյէ պաշլատը: Լաքին օլ սիլահը թէքրար էլինէ կէշիւրտիյինտէ, տիւշմէնէ մուհլիք պիր եարա աչարադ անը ֆիրարա մէճպուր էթտի: Գուտրէթլի լփէնտիմիզ տախի Շէյթան իլէ ճէնքլէշտիյինտէ, հէման պու գըլըճը գուլանըպ անա զալիպ օլտու: Անըն էթպա՛ը տախի 'ադիլ օլարադ օլ սիլահը հէր վաղթ՝ գուլանմըշ օլալար իտի զալէպէտէն ասլա մահրում գալմաղլար իտի:

† Տիգգաթ էյլէ. Բապպ ճէնքլէրիմիղէ եալընըզ պիր սէյերճի կիպի տուրուպ պազմադ, անճադ ֆէնա կիւնլէրիմիղին վէ բուհանի ճէնքլէրիմիղին քեաֆֆէսինտէ պիղի գուլվէթէնտի: Երէք նիհայէթ ինայէթի իլէ զալէպէի պիղէ գազանտըրը:

լէն ահ ու էնինի քիմ թա'րիֆ էտէ պիլիր : Պիւթիւն օլ ճէնք միւտտէթինտէ քէնտի իքի աղըզը գըլըճըյլէ Սփօլեօնը եարալայընճայա դատար Միւ"մինտէ պիր ֆէրահ էսէրի կէօր մէտիմ, անճագ տիւշմէնինի եարալատըզը վա գըթ մէտէրէթինտէն նաշի կիւլէրէք սէմայա պագար : * Պէն պէօյլէ մախուֆ պիր վաղը'ա 'էօմրիւմտէ կէօրմէմիշ իմ :

Ճէնքին խիթամընտա Միւ"մին քէնտիսինի արսլանըն աղընտան դուրթարանա, Սփօլեօնա դարչը քէնտինէ մու'սովէնէթ էտէնէ խօշ ալաղ իլէ համո ու սէնա էյլէտի :

Օլ զէման Միւ"մինէ հայաթ աղաճընտան պիր գաշ եափրագ թութմուշ օլան պիր էլ ուղատըլը, օ տախի օլ եափրագլարը ալըպ ճէնքտէ ալտըզը եարալարը իւղէրինէ գօար գընտա անիտէ շիֆա պուլտու : † վէ օրատա օթուրուպ գըզլարըն քէնտիսինէ վէրմիշ օլ տըզլարը էքմէյի եէտի, վէ շէրապտան իշտի : Պէօյլէճէ եէնիտէն դուլվէթ ալըպ թէքրար եօլա ըէվան օլտու, վէ պիր պաշգա տիւշմէնէ օղրար միւլահաղատըյլէ գըլըճընը չէքմիշ օլ տըզը հալտէ եօլընա կիթտի ‡ իսէ տէ, տէրէյի

* Միւ"մին թէքէպպիւրինտէն տէյիլ, անճագ թէվաղըլ վէ թէշէքքիւրինտէն նաշի կիւլտիւ, վէ սէմայա պագարագ դաղանտըզը զայէպէնին պիւթիւն 'իզլէթինի ֆէրահ իլէ Բապպա թագտիմ էյլէտի :

† Շէյթան իլէ ճէնքէշտիյիմիզտէ, անըն աշտըզը եարալարը վաղիֆէ էտինմէյէլիմ, զիրա Յիսուս պիզէ շիֆա վէրիւ : Ապին օլ շէրիւ իլէ աօսթ օլտըզըմըղտա անտէն ալտըզըմըզ եարէլէրէ քիմ շիֆա վէրէճէք տիր :

‡ Շէյթան իլէ միւճահէտէ էթմէք քէյֆիյէթի միւ"մինլէրէ մուճիպ ի խալֆ օլտըզընտան Բուճըն գըլըճը օլան Գէլամ Ուլւահ շէլտէ թութարագ թարիգ ի նէճաթտա իլէրի կիտէրէր :

կէչինճէյէտէք քիմսէյէ թէսատիւֆ էթմէտի : Գաղաթ օլ տէրէնին էօթէսինտէ Զըլլ Ը մէվթ տէրէսի* խամինտէ պիր պաշղա տէրէ վար իտի : Վէ Միւ"մին հասպ էլ իճապ անտէն կէչմէլի իտի, դիրա Սէմավի շէհրին եօլու մէղքիւր տէրէնին օրթասընտան կէչէր իտի : Պու տէրէ փէք իզսիզ պիր մահալ օլուպ Էրէմիա փէյղամպէրին թա'րիֆ էթտիյի իւզրէ օրասը՝ «Զէօլ վէ չուգուրլը վէ գօրադ պիր մահալ վէ Ղըլլ Ը մէվթ եէրի, վէ միւ"մինլէրտէն մա'տա քիմսէնին կէչմէտիյի, պէյապան պիր մահալ տըր :»† (Էր. 2. 6)

Աթի իւզ դիքը հիքեայէտէն անլաշըտըղը իւզրէ Միւ"մինին պու իքինճի տէրէտէ օղրատըղը մուսիպէթլէր Սփօյեօն իլէ էթտիյի ճէնքտէն Ղիյատէ թէհլիքէլի իտի :

Բոյյամտա կէօրտիւմ քի Միւ"մին Զըլլ Ը մէվթ տէրէսինին հուտուտընա եէթիշտիյինտէ, վա'տ օլունան կիւղէլ տիյար հազդընտա ֆէնա խապէր կէթիրէնլէրին էվլատընտան (Ստ. 13. 32) իքի քիշիյէ բասթ կէլտի : Պունլար 'աճէլէ իլէ կէրի տէօնէյօրլար իտի : ‡

* Զըլլ Ը մէվթ տէրէսի միւ"մինլէրին ումուր Ը բուհանիյէտէ պա'ղէն տիւշար օլտըղլարը զուլմէթ ու մէյուսիյէթէ քինայէ տիր :

† Ալլահ քէնտի վէճհինի սէթը էյլէտիյինտէ միւ"մինլէրին հիսա էյլէտիքլէրի քէտէրին շիտտէթինի քիմսէ թա'րիֆ էտէմէղ :

‡ Պու միսիլլիւ քիմսէլէրին էմալի չօդ տըր : Պունլար կիւնահն քէթիւլիլիւնիւ տույմազտան վէ սահիհ իմանա մալք օլմազտան հէմ տախի դավի իւմիտլէրի վէ ֆրիստոտա սահիհ մուհապլէրի պուլունմազտան եօլա չըգարլար : Պու մադուլէ քիմսէլէր սիւլուք էթտիքլէրի թարիդ ի հազդտան կէրի տէօնտիւքլէրինտէ, օլ թարիզ հազդընտա ֆէնա խապէլէր կէթեբլէր :

Միւ՞մին անկէրէ , “նէ՞րէյէ կիտիյօրսընըղ ,” տէյիւ սու՞ալ էտիննէ , անկէր , “կէրիյէ , կէրիյէ ,” տէյիւ պաղըրտըլար , վէ “լէյէր հայաթընը սէլամէթինի արար խէն , հէման կէրիյէ տէօն ,” տէտիլէր :

Միւ՞ն . “նէ՞ վար :

Առէ՛կէր . “նէ՞ մի վար . պիղ իլէրի կիտիյօր իտիք , ճէսարէթ էթտիյիմիղ դատար տախի կիթտիք . հէման պիր աղ տահա իլէրի կիթմիշ օլսա իտիք , էօյլէ պիր թէհլիքէյէ օղրայաճալըտըդ քի , կէրի տէօնիւս սանա պու խապէրի վէրէմէղ իտիք :

Միւ՞ն . “նէ՞ կէօրտիւնիւղ :

Առէ՛կէր . “Պիղ Զըլլ Ը մէվթ տէրէօինէ կիրմէք իւզրէ իքէն , պախթըրմըղտան էօնիւմիղէ պաղըս , տահա տէրէյէ կիրմէղտէն էվիլէլ էօնիւմիղտէ օլան թէհլիքէյի կէօրտիւք :

(Մէղ . 44. 19 : 107. 19)

Միւ՞ն . “նա՞սըլ թէհլիքէ :

Առէ՛կէր . “Թէհլիքէ չօղ . տէրէ գօյու դարանլըղ հէմ տէ ճէհէննէմտէն չըգմա ճիննէր , ճանաւարչար , վէ էթտէրլէր , իլէ սօլու տըր : Օրատա աղըր զինճիրլէր իլէ պաղլը վէ ‘աղապը էլէմ իլէ մու՞աղղապ օլանլարըն նալէ ու ֆիղանլարընը իշիթտիք : Տէրէյի խալֆ ու տէհչէթ պուլութը գափլամըշ օլուս , մէվթ տախի գանատլարընը իւզէրինէ եայմըշ տըր : Վէլ հասըլ հէր տիւրլիւ պէլա վէ զուլմէթ իլէ սօլու զըլլ Ը մէվթ տէրէօի տիր :

(Էյ . 3. 5 : 10. 22)

Միւ՞ն . “Զիքըր էթտիյինիղ շէյլէր արղու էթտիյիմ մահալէ կիտէճէյիմ եօլ պու օլմատը-

դրնա պէնի իսքեաթ էթմէղլէր :” (Մէղ. 44. 18, 19 : Լր. 2. 6)

Առէ՛կէր “ ինանմաղսան , սէն վար օ եօլա կիթ , պիղ օ եօլը սանա պրագտըղ :”

Պունուն իւղէրինէ Միւ”մին անլէրի թէրքլէ քէնտի եօլընա ըէվան օլտու , վէ շայէտ պիր տիւշմէնէ բասթ կէլիր միւլահաղասըյլէ գըլըճընը էլինտէ թութմուշ իտի :

Օլ վագըլթ բույամտա կէօրտիւմ՝ քի պու տէրէնին սող թարափընտա , տէրէնին պօյունճա ղայէթ տէրին պիր խէնտէք վար իտի : Հէր ’ասրտէ պիրիպիրինէ գըլաղուղ օլան քէօրլէրին պիրլիքտէ տիւշիւպ թէլէֆ օլտըղլարը խէնտէք պու աըր : Սօլ թարափընտա սախի վիք թէհլիքէլի պիր պաթագ վար իտի , էօյլէ պիր պաթագ քի իշինէ հէր քիմ՝ տիւշէճէք օլսա , այագլարընը պասաճագ գալի պիր եէր պուլամաղ : Մէլիք Տաուտ պիր քէրրէ պու պաթաղտ տիւշտիւ , վէ անը Սլլահ անտէն գուրթարմըշ օլմասա իտի ,* շիւպհէսիղ ղարգօլաճագ իտի : (Մէղ. 69. 14)

Պու տէրէյի կէշէճէք եօլ տախի ղայէթ տար օլտըղընտան , Միւ”մին չօգ սըղընթը չէքտի : Զիրա գարանլըգտա† պիր թարափտաքի խէն-

* Սող թարափտաքի խէնտէք ի՛թ իդատաթ ը պաթըլէ իլէ շէհլաթ ը նէֆտանիյէյի կէօթէրի . քէօր եա’նի հագիդաթը կէօրմէյէն քիմսէ , քէօրիւ՝ եա’նի բուհանիճէ թէնլիր գըլընմամըշ տտէմի օրպա գըլաղուղլար : Սօլ թարափտաքի պաթագ իսէ՝ չօգ քիմսէլէրին իշինէ տիւշտիւքլէրի ա՛մալ ը ֆասիտէյէ քիմայէ տիր : Պունլարըն իքիսի տախի եօլճըլար իշիւն մուխաթարա օլուպ՝ Բասպ քէնտի գուլարընըն այագլարընը հըֆղ էտէճէք տիր :

† Վիճտանը ուլսնըգ օլան տտէմ ա՛մալ ը ֆասիտէտէն հաղէր էթտիյի միտիլիւ , ի՛թ իդատաթ ը պաթըլէտէն տախի

տէքտէն սաղընըր իքէն օլ պիր թարափտաքի պաթաղա տիւշմէք թէհլիքէսինտէ խտի , պաթաղտան սաղընտըղը հալտէ իսէ , խէնտէյէ տիւշմէսի իհթիմալ խտի : Միւ՝մին պէօյլէ իլէրի կիթմէքտէ իքէն , տէրունինտէն ահ չէքտիյինի պէն իշխտիյօր խտիմ . դիրա եօլըն սարլըղը պիր թարափտա տուրտուն , դարանլըգ տախի օլ տէրէճէ խտի քի , ատըմ ալմագ իչիւն աշաղընը գալտըրաղընտա , նէրէյէ վէ նէ իւղէրինէ գօյաճաղընը պիլմէյօր խտի* :

Պու տէրէյէ ալգգաթ իլէ պաղտըղըմտա ճէհէննէմին աղղը տէրէնին օրթատընտա՝ եօլըն քէնարընտա՝ օլտըղընը անլատըմ : Միւ՝մին պունու կէօրտիյիւնտէ , «Իյ վահ , նէ՞ եափաճաղըմ ,» տէյերէք տիւշիւնմէյէ պաշլատը , վէ Ուփօլեօնա զալէպէ էթտիյի գըլըճըյլա օլ ճէհէննէմ աղղընտան չըգան՝ ալէվ վէ գօյու տիւման վէ գըղըլճըմլար վէ իշխտիլէն հէյպէթլի սէպէրէ գալէպէ էտէմէյէճէյինի անլայարագ , անը գընընա գօյուպ , պաշգա պիր սիլահա , եա՛նի տա՛լմի տու՛այա միւրաճա՛աթ էթմէյէ մէճպուր օլտու , (Լ.Փ. 6. 18) վէ , «Ե՛ա րապպ , րէճա էտէրիմ , ճանըմը գուրթար ,» տէյիւֆէրեատ էթտիյինի իշխթալիմ : (Մէղ. 116. 4)

հաղէր էտէր : Պիր միւ՝մինին շէքք ու շիւպհէտէ օլտըղը հալտէ հաղէր էթմէսի անըն ըն՝ատըղ օլտըղընա՝ ալաթմէթ տիր :

* Ալլահ նի՛շիւն քէնտի սէվիլիւլիւլէրինի պէօյլէ գարանլըգտա եիւրիւմէյէ պրագըր տէյիւ իթիրաղ էտէնլէրէ շու ճէփապ վէրիլէ պիւր քի Ալլահըն պա՛ղէն քէնտի սէվիլիւլիւլէրի նի գարանլըգտա պրագմտընտան մագսէտի անլէրէ քէնտի զա՛ֆլարըն կէօթէրմէքլէ անլէրի քէնտինէ թէվէքքիւլ էթմէյէ ճէլպ էթմէք օլուպ անլէրէ օլան մուհապպէթի հիչ պիր վաղըթ էքսիլմէվ :

Պու հալ իլէ խայլի եօլ կիթտի խէ տէ , 'ալ-
 լէվ անա տօղրու ուղանըյօր խտի . գուլաղընա
 տախի մահպունանէ սէսլէր վէ էօթէ պէրի
 դօշուշանլարըն շամաթասը կէլմէքտէ օլտըղըն-
 տան , «Էյ վահ , վարչա վարչա օլաճաղըմ ,
 սօդաղլարըն շամուրու կիպի շիյնէնէճէյիմ ,»
 տէյէրէք դօրդտու : Պու հէյպէթլի շէյլէրի
 կէօրէրէք վէ իշխտէրէք պիր դաշ սա'աթ եօլ
 կիթտիքտէն սօնկրա , պիր կիւրիւհ ճիւննլէրին
 քէնտիսինէ տօղրու կէլմէքտէ օլտըղլարընը
 դանն էտէրէք , օրատա սուրուպ նէ եափա-
 ճաղընը տիւշիւնմէյէ պաշլատը : Պիր կէրի
 տէօնմէյի տիւշիւնտիւ , պիր տէ տէրէնին եա-
 րը եօլընը կէլմիշ , վէ նիճէ թէհլիքէլէր կէշիր-
 միշ օլտըղընը , վէ կէրի տէօնմէք տախի իլէրի
 կիթմէքտէն զիյատէ թէհլիքէլի օլաճաղընը
 տիւշիւնէրէք , իլէրի կիթմէյէ դարար վէրտի :
 լաքին ճիւննլէրին սէսլէրի կիտէ կիտէ քէնտի-
 նէ եաղլաշմոդտա օլտըղընտան , վէ նիհայէթ
 վիէք եաղըն կէլտիքլէրինի տիւշիւնտիւյիւնտէն ,
 զայէթ եիւքսէք սէս իլէ , «Պէն Բապպըն գուվ-
 վէթիյլէ կիտէճէյիմ ,» տէյիւ նիտա էթմէսի
 իւղէրինէ ճիւննլէր կէրի շէքիլտիլէր :

Շու խուսուսը տախի զիքրէ շոյան 'ատտ է-
 տէրիմ քի անլատըղըմա կէօրէ , պիչարէ Միւ"-
 մին թէլաշընտան նաշի քէնտի սէսինի պիլէ
 թանըմայօր խտի , վէ պու հալտէ օլտըղընը
 շունտան անլատըմ քի Միւ"մին ճէհէննէմին
 աղղընա եաղլաշարղընտա , անըն արգասընտան
 ճիւննլէրին պիրի ֆըսըլտայարադ ֆիքրինէ պիր
 չօդ մէքրուհ սէօղլէր իլգա էթտի . Միւ"մին
 խէ օլ մէքրուհ սէօղլէրի քէնտի սէօլէյօր

զանն էթտի : * Պու անէ դատար պաշնտ կէ-
լէն վագը՝ ալարտան զիյատէ , պու քէյֆիյէթ ,
եա՛նի էվիլէլ օլ դատար սէվմիշ օլարզը Զաթը
Շէրիֆէ շիմտի քիւֆը էտէյօր զանն էթմէսի ,
Միւ՛մինէ զիյատէսիյլէ մուճիպի էսէֆ օլտու :
վագը՝ ա պու հալէ քէնտինին ըիզասը եօդ ի-
տի , ֆագաթ նէ օլ քիւֆըլէրի իշիթմէմէր
իչին դուլագլարընը դաւիամայը , նէ տէ ան-
լէրի սէօյլէյէն քէնտիսի օլուպ օլմատըղընը
թէֆրիդ էթմէյի տիւշիւնտիւ :

Միւ՛մին պու մէյյուսիյէթ հալինտէ խայլը
եօլ ալտըդտան սօնկրա , քէնտինէ էօյլէ կէլտի
քի , « Պէն Զըլլը մէվթ տէրէսինաէ կէզսէմ
տէ՛ շէրրտէն խաւֆ էթմէմ , զիրա սէն պէնիմ
իլէ սին , » (Մէղ . 23. 4) տէյէրէք էօնտէն կի-
տէն պիր ատէմին սէսինի իշիտիյօր իտի :

Պունու իշիթտիյինտէ մէսրուր օլտու , † զիրա .
Էվիլէլա՝ Ալլահտան գօրգան պա՛ղը ատէմէ-
րին տախի օլ տէրէտէ կիթմէքտէ օլարդլարընը
անլատը : Սանիէն՝ օլ դարանլըդտա վէ հալ ի
փէրիշանիտէ Ալլահըն անլէրիլէ օլարզընը ան-
լատը , վէ պու էճլտէն Միւ՛մին , « Էթրաֆրմաա
օլան մանիլէր սէպէպինտէն պէն Ալլահը կէօր-
մէյօր իսէմ տէ , օ նիշիւն պէնիմ իլէ տախի

* Էվլատ Ուլլահտան պիր չօղընա պու հալ վագի՝ օլուր ,
Շէյթան քէնտի գըղզըն օղլարընը աշկերէ սըդ սըդ աթարադ
անլերի շիւպհէ ու վէսվէսէյէ իլգա էտէր : Աշկեր տախի Շէյ-
թանըն իլգա էթտիյի շիւպհէլէրի քէնտի ֆիքրլէրինտէն թէֆ-
րիդ էտէմէյէրէք զիյատէսիյլէ միւլթարիպ օլուրլար :

† Պաշգալարըն թէճրիպէտէն կէչիպ դուրթուլմալարը միւ՛-
մինլէրէ չօդ ճէսարէթ վէրիւր . զիրա քէնտիլէրտէն էվիլէլ սա-
լիլլէրին տախի գօրգուլու , վէ դարանլըդ , վէ պէեապան եօլ-
լարտան կէշիշ օլարդլարընը անլարլար :

օրնասըն ,” տէտի : (Է.յ. 9. 11) Սալիսէն՝ էօն-
տէն կիտէն ատէմլէրէ պիր աղ սօնկրա եէթի-
չէճէյինի վէ անլէր իլէ եօլտաշ օլաճաղընը մէ-
մուլ էյլէտի : Վէ իլէրիյէ տօղրու կիտէրէք ,
էօնտէն կիտէնէ չաղըրաը իսէ տէ , օ նէ՝ ճէ-
վապ վէրէճէյինի պիլմէտի , չիւնքի օ տալսի
քէնտիսինի օրատա եալընըղ զանն էտէյօր իտի :

Պա՛տէհու չօգ կէչմէքսիղին , սապահ աղար-
տըղընտա , Միւ՛մին , “Հէր չէյէ դատիր օլան
Զաթ Զըլլ Ը մէվթի սապահա թահվիլ էյլէ-
տի ,” տէտի : (Սմ. 5. 8)

Սապահ օլտըղընտա Միւ՛մին , կէրի տէօն-
մէք իչիւն տէյիլ , անճագ կէճէլէյին կէչտիյի
թէհլիքէլէրի սապահ ըչըղը իլէ կէօրմէք իչիւն ,
արտընա պագըպ , պիր թարափտաքի խէնտէյի ,
վէ օլ պիր թարափտաքի պաթաղը , վէ պու-
լիքիսինին օրթասընտան կէչէն եօլըն նէ դա-
տար տար օլտըղընը , կէօրտիւ : Ճէհէննէմտէն
կէլմէ ճիննլէրի վէ ճանաւլարլարը վէ էթտէրլէրի
իսէ ուղագտան կէօրտիւ , չիւնքի կիւնէշ տօղ-
տըղտան սօնկրա պունլար անա եագըն կէլմէ-
տիլէր , ֆագաթ Մէվատտ Ը յամիգէյի դուլ-
մէթտէն իխրաճ էտէր , վէ Զըլլ Ը մէվթի նու-
րա չըգարըր , տէյիւ մուհարրէր օլտըղը իւղրէ
Ալլահ անլէրի Միւ՛մինէ կէօսթէրտի : (Է.յ. 12.
22)

Հէր նէ հալ իսէ Միւ՛մին պու մախուֆ եօ-
լըն պիլ ճիւմիէ թէհլիքէլէրինտէն դուրթուլ-
տըղընա չօգ սէվինտի : Զիրա կէճէլէյին պու
թէհլիքէլէրին նէ օլտըղլարընը պիլմէտիյի հալ-
տէ չօգ գօրգտու իսէ տէ , չիւմտի կիւնտիւղիւն
անլէրի յայան աշիքեար կէօրէրէք , կէչիւրտիյի

Թէհլիքէլէրին նէ՝ 'աղիմ' օլտըղընը անկատը :
 Կիւնաիւղ վաղթը ասէր պիր ճիհէթլէ տախի
 Միւ"մինէ պիր 'ինայէթ օլտու : Զիրա Զըլլը
 մէվթ տէրէսինին իւք գըսմը հէր նէ դատար
 Թէհլիքէլի իտի իսէ տէ , դալան գըսմը տա-
 հա զիյատէ Թէհլիքէլի իտի , չիւնքի Միւ"մի-
 նին պուլունտըղը եէրտէն Թա տէրէսին սո-
 նընա դատար եօլըն պիր Թարաֆը տուղադ ,
 գափան , ֆագ վէ աղլար իլէ տօլու օլուպ ,
 տիկէր Թարաֆտա տախի քէսրէթ իւզրէ չու-
 գուր , պաթագ վէ ուշրումյար օլտըղընտան ,
 եօլըն իւք գըսմընը կէչտիյինտէ օլտըղը կիպի
 շիմտի տախի դարանլըդ օլայըտը , պին ճանը
 օլտա պիրինի դուրթարամաղ ըտը : Լաքին
 զիքը օլունտըղը կիպի , Թուլու'ի շէմստէ Միւ"-
 մին Ալլահա միւթէվէքքիլէն , "Անըն չըրաղը
 պաշըմ իւզէրինտէ զիյա վէրիր իտի , վէ պէն
 դարանլըդտա անըն նուրը իլէ կէղէր իտիմ" ,
 (Էյ. 29. 3) տէյէրէք , կիւնէշին նուրընտա տէ-
 րէնին սօնընա վասըլ օլտու : Օլ վագըթ ըու-
 յամտա կէօրտիւմ քի տէրէնին նիհայէթինտէ ,
 պունտան էվիլէ օ եօլտան կէչէր իքէն Թէլէֆ
 էտիլէն եօլճըլարըն դանը վէ քէմիքլէրի վէ
 եագըլան ճէսէտլէրին քիւլիւ վէ փարա փար-
 չա էտիլմիշ նաշլարը վար իտի . վէ պու կէօր-
 տիւլիւմ հէյպէթլի շէյլէրտէն տօլայը միւթէ-
 հայյիր դալմըշ իքէն , պիր աղ իլէրիտէ պիր
 մաղարա կէօրտիւմ : Զէման ը գատիմտէ պու
 մաղարատա , պիրիսի ֆափա , վէ տիկէրի ֆութ-
 վիէրէսթ , տէնիլէն իքի ճէպպար սաքին օլուր
 իտի . վէ օրատա քէմիքլէրի դանլարը քիւլ-
 լէրի վէ սա"իր էսէրլէրի դալմըշ օլան ատէմ-

լէր մէղքիւր իբի զալիմին զուլմ ու թէ՛ ատտի-
լէրիլէ վահշիյանէ Եօլտիւրիւլմիւշ օլան քիմ-
սէլէր իտի : Լաքին Միւ"մին պու եօլտան պիր
զարար կէօրմէյէրէք կէշտի , վէ պունա պէն
պիր աղ թէ՛ ամծիւպ էթտիմ իսէ տէ , սօնկրա
խապէր ալտըմ քի , փուլթիէրէսթ խայլի վա-
դըլթտան պէրու Եօլմիւշ իտի . փափա սախի
էլան սաղ իտի իսէ տէ , եաշընը ալմըշ վէ
կէնճիլիյինտէ չէքտիյի ֆէլաքէթլէրին քէսրէ-
թինտէն զա'իֆ տիւշմիւշ օլտըղընտան , օյնադ-
լարը թուլթմաղ վէ եէրինտէն դըմըլտանմաղ
պիր հալէ կէլէրէք մաղարասընըն գափուսըն-
տա օթուրուպ , կէչէն եօլճըլարա պիր չէյ եա-
փամատըղը իչիւն անճադ տիշինի կըճըրտաթ-
մաղ վէ թըրնաղլարընը կէմիրմէքլէ մէշղուլ
իմիշ :

Միւ"մին քէնտի եօլընա կիթմէքտէ իքէն մա-
ղարանըն գափուսընտա օթուրան իխթիյարը
կէօրտիւ վէ պու սըրատա պիր աղ էնտիշէ էթտի,
զիրա օլ իխթիյար հէր նէ գատար Միւ"մինին
եանընա կէլէմէղ իտի իսէ տէ , եինէ Միւ"մի-
նէ , « Սիղտէն պիր գաշը տահա եանմատըգ-
ճա , 'աղլընըղ պաշընըղա կէլմէյէճէք տիր , »
տէտի : Լաքին Միւ"մին գարշըլըգ պիր չէյ
սէօյլէմէյէրէք , վէ խալֆ 'ալամէթի կէօսթէր-
մէյէրէք , սաղ սէլիմ օրատան կէշտի , վէ պու
էսնատէ քէմալ ը սիւրուրընտան շու պէյթի
թէրէննիւմ էյլէտի .

« Համտ օլտուն րապալա , պէնի դուրթարտը ,
Հէր պիր պէլատան սալիմ կէչիրտի .

Կիւնահլէ Շէյթան հէմ տէ ճիննլէրտէն ,

Պու պէնտէսինի էմին էյլէտի : »

ՊԵՇԻՆՃԻ ՄԵՆՁԻԼ

Միւ՛մին եօլընա կիթմէքտէ իքէն եօլճըլա-
րըն իլէրիյի կէօրմէլէրի իչիւն մախսուս եա-
վըլմըշ օլան պիր թէփէյէ * եէթիշաի, վէ թէ-
փէյէ չըգտըղընտա իլէրիյէ տօղրու պաղըպ,
Սատըգ իսմինաէ պիր ատէմին քէնտի եօլընա
կիթմէքտէ օլտըղընը կէօրէրէք պիւլէնտ ամաղլէ
անա, «էյ պիրատէր, պիր աղ տուր քի պէրա-
պէր կիտէլիմ»,» տէյիւ նիտա էթտի :

Սատըգ պու սէսի իշիթտիյինտէ արտընա
պաղտը, Միւ՛մին տախի, «Տուր, տուր, պէ-
րապէր կիտէլիմ»,» տէյիւ թէքըար նիտա էթտի :

Լաքին Սատըգ, «Խայր, պէն խէլասըմ իչիւն
գօշըյօրըմ, արտըմտան միւնթաղիմ կէլիյօր»,»
տէտի :

Միւ՛մին Սատըգըն պու ճէվապընտան պիր աղ
հիտաէթլէնիպ, սիւր'աթլէ եիւրիւյէրէք անը
կէչտի : Պէօյլէճէ մուգատտէմ օլան մու՛ախ-
խէր օլտու : Միւ՛մին դարնտաշընը կէչմիշ օլ-
տըղընա սէվինէրէք իֆթիխարա պաշլատը,
լաքին ատըմլարընա էյի տիգդաթ էթմէտիյին-
տէն, այաղը ֆէնա պիր եէրէ կէլմէսի իլէ, աիւշ-
տիւ, վէ Սատըգ եէթիշիպ եարտըմ էթմէյին-
ճէ գալգամատը : †

* Ալաճ քէնտի գալմընը գայըրըր : անլերին եօլը իւսթիւն-
տէ թէմուշա վէ իսթիրահաթլէրի իչիւն պու թէփէ կիպի
քէնտի ֆէլամը վէ վա՛տլարընտան 'իպարէթ պիր չօգ թէփէ-
լէր եափմըշ տըր քի միւ՛մինլէր իլէրիյի կէօրէրէք մէսրուր օլ-
սուշլար :

† Թարիգ ի հագգտա պաշգալարընը կէչմիշ իզ՝ տէյիւ տիւ-
շիւնտիւյիմիղտէ իֆթիխարա պաշլարըղ : Օլ վագըթ թէհ-

Պունուն իւզէրինէ ըռւյամտա կէօրտիւմ քի պունլար իքիսի չօգ մուհապպէթլէ պէրապէր կիթտիլէր, վէ եօլտա ըռտթ կէլտիքլէրի շէյլէր իւզէրինէ լաթիֆ միւքեալէմէյէ պաշլատըլար :

Միւմին Սատրդա տէտի քի, «Էյ 'աղիլ պիրատէրիմ, սանա եթիշտիյիմէ չօգ մէսրուր իմ, վէ Ալլահա շիւքը հտէրիմ քի անըն 'ինայէթիյլէ իքիմիլ տէ պիր էֆքեարտա օլաւադ,* սու միւպարէք եօլտա պիրիպիրիմիլ իլէ էյի ըէֆադաթ հտէճէյիլ :

Մարգ. «Մէվկիւլիւ տօսթըմ, թա շէհրիմիլ տէն սէնին ըէֆադաթընը արղու հտէր իտիմ, լաքին սէն պէնտէն էվիլէ եօլա չըգտըղըն իշիւն, պու գատար միւտտէթ եալընըլ կէլմէյէ մէճպուր օլտըմ :

Միւ. Պէն եօլա չըգտըղտան սօնկրա սիլ տահա նէ² գատար վադըթ չէլաք շէհրինտէ գալտընըլ :

Մարգ. «Օրատա մէքս էթմէնին իմքեանը գալմայընճայա գատար գալտըմ.† ղիրա սէն

լիքէ եագըն տըր, վէ տիւշտիյիմիգտէ, կէչտիք ղանն էթտիյիմիլ քիմսէնին եարտըմնա միւհթաճ օլմամըլ իլէ թէվաւոլ³ էյըրէնիբիլ :

* Իքի տտէմ քէնտիլէրի կիւնտհքեար վէ հէլաքա միւսթահադգ օլտըղլարընա, վէ խէլալարը իշիւն ֆրիստոստան պաշգա պիր չարէլէրի օլմատըղընա միւթէգիտ օլմաղլար իսէ թաւրիգ ի հադգտա պիրլիքտէ սիւլուք էտէմէղլէր :

† Թարիգ ի հադգա սալիք օլմայը տիւշիւնէն եօլճըլարըն էքսէրիսի պէյլէ եափար : Ալլահտան վլէրիլիշ օլան ղամիրին գուվիլէթլի թա'լիրի անլերտէ պուլունտըղլարը թէհլիքէլի հալլէրինի պիտիրիպ, կէլէճէր ղաղապտան գաշմաղա քէնտիլէրինի մէճպուր էթմէտիքճէ թարիգ ի հադգա սիւլուք էթմէղլէր : Ինսան քէնտի իրատէ ի ճիւղիյիսի իլէ տէյիլ, անճագ ֆրիստոսըն գուվիլէթիլէ ճէննէթէ եօլճը օլմաղա իգնա' էտիլիլ :

շէհրտէն չըդար չըգմազ նաս արասընտա աղ վագըթ սօնկրա կէօքտէն եաղաճագ աթէշլէ շէհրիմիզ եանաճագ տէյիւ պիր շայի'ա օլտու :

Մէ-". "Սճա"իպ , գօնշըլար պէօյլէ տէյօր լա՞ր մը իտի :

Մ-". "Դիվլէթ , պու սէօզ խայլի վագըթ հէր քէսին աղղընտա իտի :

Մէ-". "Չօգ շէյ , 'աճապա խէլաս պուլմագ իշիւն սէնտէն պաշգա տահա պիր քիմնէ շէհրի թէրք էթտի մի :

Մ-". "Պիղիմ հէմշէհրիլէր , զիքր էթտիյիմ կիպի շէհրին խարապ օլաճաղը հագգընտա չօգ սէօյլէշիլլէր իտի իսէ տէ , խարապիյէթին ֆիլ հագիգա վուգու' պուլաճաղընա ինանարգլարընը մէ'մուլ էթմէմ , չիւնքի միւքեալէմէ էսնասընտա հիատէթէ կէլտիքլէրինտէ սէնին եօլճըլըղընը սէմէրէսիզ սայարագ սայ'ու զայրէթինի զէվլէնիրլէր իտի : Լաքին պէն ինանարմ , հէմ հայա ինանըրըմ քի շէհրիմիզ նիհայէթ կէօքտէն եաղան աթէշ վէ քիւքիւրա իլէ խաղապ օլաճագ տըր . պու սէպէպտէն իշթէ պէն ճանըմը գուրթարմագ իշիւն ֆիրար էթտիմ :

Մէ-". "Իգնա'ը գօլայ գօնշըմըղըն հագգընտա պիր շէյ իշիթմէտին մի :

Մ-". "Իշիթտիմ քի Գաթ'ի իւմիտ պաթաղընա դատար սէնին արտընճա կիթմիշ վէ պա'ղըլարըն սէօղիւնէ կէօրէ պաթաղա տիւշմիւշ իմիշ , ֆագաթ քէնտիսի պաթաղա տիւշտիւյիւնիւ քիմնէյէ պիլտիրմէք իսթէմէյօր իսէ տէ , պէն էյի պիլիլիմ քի իւսթիւ պաշը չամուրը իտի :

Մէ՛-". «Դօնչըլար անըն հաղղընտա նէ՞ տէ տիլէր ։»

Սադը՛ . «Այերի տէօնէլի հէր սընրփ ատէմ՝ արասընտա մասխարա օլուպ , չօդ քիմսէլէր ա նը իսթիհզա էտիյօրլար , սայքի պիր քիմսէ անա ՚իթիպար էտիպ տէ պիր իշ վէրմէյօր ։ Անըն շիմաիքի հալի շէհրի թէրք էթմէզաէն էվիլէլ պուլունտըղը հալինտէն եէտի դաթ պէտթէր տիր ։»

Մէ՛-". «Վէնտիլէրին ՚իթիպար էթմէտիքլէրի եօլը թէրք էտէն ատէմէ նիշիւն պու գատար հաղարէթ էտէյօրլար ։»

Սադը՛ . «Օ պօշ ատէմ՝ տիր . սէօղիւնտէ տուրմաղ . կիթսին երգըլըն , ՚ տէյօրլար ։ Զանն էտէրիմ՝ քի սօղրու եօլը թէրք էթտիյի իշիւն , անը իսթիհզա էթմէյէ Ալլահ քէնտի տիւշ մէնյէրինի պիլէ թահրիք էթմիշ տիր ։» (Էր . 29. 18 , 19)

Մէ՛-". «Սէն շէհրտէն չըգմաղտան էվիլէլ ա նըն իլէ հիշ սէօյլէ շմէտին մի ։»

Սադը՛ . «Պիր տէֆ՝ա սօղադտա բասթ կէլ տիմ իսէ տէ , ութանտըղընտան եօլըն օլ պիր թարաֆընա կէշտի , պէն տէ արթըգ պիր շէյ տէմէտիմ ։» *

Մէ՛-". «Վէնտիմ , պէն եօլա չըգտըղըմտա պու ատէմին հաղղընտա իւմիտիմ՝ վար իտի , լաքին շիմաի գօրդարըմ՝ քի շէհրին իսարապ օլտըղընտա օ տախի հէլաք օլաճադ տըր ։ Ա-

* Քրիստոսա օլան իմանտան տէօնէյլէրին եիւրէյի քեամիլէն գաթըլանըպ զամիրլէրի պիւթիւն պիւթիւնէ քէօրլէնմէյինձէ , Քրիստոսըն շպիրտլէրինի եիւղիւնէ սէրպէսթ պա գամաղլար , զերա Ֆիքըլէրի տալիմա թէլաշ իշինտէ տիր ։

նրն հազդընտա շու զարալ ր մէսէլ փէք միւնասիալ կէլիր . «Քէօփէք քէնտի գայ էթտիյի շէյէ , վէ եւյգանմը խընդիր չամուրտա եուվարլանմաղա տէօնտիւ » :” (Բ Պեա . 2. 22)

Սադէ . «Պէնիմ տէ դօրդում՝ օ տըր , լաքին օլաճագ շէյի քիմ՝ մէն՝ էտէ պիլիր :”

Մէ- . «Շիմտի , էյ Սատըգ դօնշըմ՝ , պունլարը պրագալըմ տա պիղէ միւթէ՝ ալլըգ օլան շէյլէրէ կէլէլիմ : Սէօյլէ պագայըմ՝ քի , եօլտա կէլիր իրէն սանա նէ՞ վագի՝ օլտու : Մութլադա պա՝ղը շէյլէրէ բասթ կէլմիշ օլմալը սըն , եօգսա եօլըլըղըն խարիգ իւլ՝ ատէ պիր շէյ սայըլըր :”

Սադէ . «Մնլատըղըմա կէօրէ սէն պաթաղա տիւշմիւշ սին : Պէն իսէ անա տիւշմէյէրէք դափույատէք եէթիչտիմ , ֆագաթ Ֆահիշէ իսմինտէ պիր գարըյա բասթ կէլտիմ , վէ աղ դալտը անըն պանա չօգ զարարը տօգունաճագ իտի :”

Մէ- . «Մնըն տուղաղընտան դուրթուլտըղըն փէք էյի օլմուշ տըր : Եուսուֆ անտէն չօգ սրգընթը շէքտի , օ տախի սէնին կիպի դուրթուլտու իսէ տէ , աղ դալտը հայաթընը դա՞լիպ

* Սատըգ՝ Միւմինին տիւշտիւշիւ Գաթի՝ իւմիտ պաթաղընտան դուրթուլտու իսէ տէ , շէհվաթ ը ճիսմանիյէ տըր սարտըրար , Պու նէվ՝ շէհվէթլըր գատար ինտանը թէհլիքէյէ իլգա էտէն պիր շէյ հօգ տըր , Պունլար զամիրէ չօգ իլթիրտալ վէրիլէր . պունլարա զալէպէ էթմէք փէք միւշքիւ տիր , Շէյթան կիւնահքարալարտան հէր պիրի իչիւն դուրտըղը տուղաղա անլէրին մէյլէրինէ միւնասիալ եէմ՝ դօր . մէսէլա՝ սաֆրալլէյէ մէյուսիյէթ , թամաքիարա չօգ դաղանճ կէօսթէրի . ‘ալիմ’ վէ հաքիյմ՝ օլանա քիպը ու ղուրուր կէթիրիր . թէնպէլէ տախի Քրիստոսըն քէֆարէթիյէ դուրթուլտուշ օլտըղըմտան , արթըգ խայր ‘ամէլէրէ միւհթաճ տէյիլ իմ՝ վէհմը կէթիրիր :

էտէճէյիտի : (Թ.է.ք. 39. 11—13) Լաքին Ֆահի-
շէ սանա նէ՞ ետփտը :”

Սադէ . “Անրն միւտահանէլի սէօղլէրինի սա-
նա թա’րիֆ էտէմէմ . պէնի հէր ճիհէթլէ մէմ
նուն էտէճէյինի վա’տ էտէրէք, եօլըմը թէրք
էտիպ քէնաի իլէ կիթմէմէ չօդ զօր էթտի :”*

Մի- . “Ֆադաթ սանա էյի պիր զամիրին
բահաթընը վա’տ էթմիշ օլմամալը տըր :”

Սադէ . “Լաքին սէն պիլիրսին քի պէն չէհ-
վաթը ճիսմանիյէ վէ խթիրահաթը տիւնեհ-
վիյէ հադգընտա սէօղլէյօրըմ :”

Մի- . “Համտ օլտուն քի անտէն դուրթուրը
սըն . ‘Ինտ էր բապպ մադգուպ օլան քիմնէ
անրն չուգուրունա տիւշէր’ :” (Լ.մ. 22. 14)

Սադէ . “Ֆադաթ անտէն զարար կէօրմէքսի-
ղին դուրթուրը օլտըղըմը պիլմէմ :”†

Մի- . “Նիշիւն պէօղլէ սէօղլէյօրսըն, մէ” մուլ
էտէրիմ քի սէն անրն թէրլիֆաթընա բաղի
օլմատըն :”

Սադէ . “Էվլէթ , քէնտիմի նափաքլիյէ թէս-
լիմ էթմէտիմ, զիրա էսքի պիր քիթապտա ‘Ա-
նրն ատըմլարը հալլիյէյէ էրիշիրէր’ , (Լ.մ. 3.
3) տէյիւ օգուտըղըմ պիր ‘իպարէ խաթըրմա
կէլտիյինտէն , անրն ճէմալիյէ ճէզպ օլունմա-

* Շէհվաթը ճիսմանիյէ ինտանա խօշ կէլէն չօդ չէյ վա’տ
էտէրէր , Պէօղլէ թէհլէքէրտէ կէօղլեմիւղիւ բապպա դալ-
տըրըպ անտէն դուրթուր տիւշէրիմ, վէ չէհվէթլէրտէն դալ-
մաղա դուրթուր քէսպ էթմէք իշիւն ֆրիստտըն կիւղէլ վա’տ-
լարընա միւնթաղըր օլալմ :

† Թէնին կիւղլէճէ չէհվէթէ մա’իլ օլտըղընա , էյի զամիր
թէսիւնէ էտէր , Պու քէյիլիյէթ միւմինին ‘ինտինտէ ֆրիս-
տտըն փաքլէյիճի գանընըն դըյմէթինի արթըրը , հէմ տէ
միւմինի մահճուպ վէ միւթէվաղը՝ դըյարադ քէնտիմինի քէն-
տինտէն իքրահ էթմէյէ մէճպուր էտէր :

մադ իշխան կէօղլէրիմի դափաարմ: (Է. 31. 1)
 Օլ վաղըթ ֆահիշէ պանա շէթմ էյլէտի, պէն
 տախի եօլումս կիթաիմ:”

Մէ-“. “Նօրտա պաշգա պիր թէհլիքէյէ օղ-
 րամատըն մը:”

Մարշէ. “Միւշքիլ համ թէվիէնին էթէյինէ
 եթթիշտիյիմտէ, փէք իխթիյար պիր առէմէ
 րասթ կէլաիմ. պու առէմ պանա Վէն քիմ
 սին, վէ նէրէյէ կիտիյօրսըն,՝ տէյիւ սու՞ալ
 էտինճէ, Պէն պիր եօլճը իմ, վէ Սէմավի շէհ-
 րէ կիտիյօրըմ՝ աէտիմ: Օլ վաղըթ իխթիյար
 առէմ պանա, Վէն էյի պիր առէմէ պէնդէ-
 յօրսըն, իւճրէթլէ եանըմտա տուրմադա րազի
 օլու՞ր մը սըն,՝ տէտի: Պէն տախի անըն իս-
 մինի վէ նէրէտէ սաքին օլտըղընը սու՞ալ էթ-
 տիյիմտէ, Գամիմ Էսքի առէմ տիր,* վէ Հի-
 լէ շէհրինտէ սաքին իմ,՝ տէտի: (Է. 4. 22)
 Իշի նէ՛, վէ վէրէճէյի իւճրէթ նէ՛ օլտըղընը
 սու՞ալ էթտիյիմտէ, Գիշիմ չօդ ոէֆա տրր,
 իւճրէթիմ տախի նիհայէթ սէնի քէնտիմէ
 վարիս էթմէք տիր,՝ տէտի: Խըտմէթքեարլա-
 րընըն կէչիմինի սու՞ալ էթտիմ իսէ, Գանէ
 խաղըրմ տիւնեանըն էն նէֆիս շէյլէրի իլէ
 պէպէնիւր, խըտմէթքեարլարըմ տախի էվլա-
 ւարըմ տրր,՝ տէտի: ”

“Գամշ էվլատըն վար,՝ տէյիւ սօրտըղըմ-
 տա, Թէն շէհվէթի, վէ Կէօղ շէհվէթի, վէ Էօմ-
 րիւն թէքէպպիւրիւ, իամլէրինտէ իւշ դըղըմ
 վար: (Ս. Եուհ. 2. 16) Իսթէտիյին հալտէ պուն-

* Էսքի առէմ միսիլի խաթամըղ, եանի թապի՛տթըմըը
 իսթիլա էտիսլ տէրուհիմիդտէ պուլուճան ֆէստա տրր:

լար իլէ էվլէնէ պիլիրսին,՝ տէտի : Վանընտա նէ՞ դատար վազըթ տուրմազլըզըմը իսթէրսին,՝ տէտիմ՝ իսէ, Պէն սազ օլտըգճա եանըմտա տուրմազը սըն,՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի :՝

Մէ-՝. «Նիհայէթ նէ՞յէ դարար վէրտինիլ :՝»

Մարգէ . «Անըն սէօզլէրի պանա էյի կէօրիւնտիլիւնտէն, իպթիտա անըն իլէ կիթմէյէ մէյլէթտիմ, Ֆադաթ սէօհպէթիմիզլին արասընտա Վարի առէմի, ՝ամէլլէրի իլէ պէրապէր սօյուներնը,՝ քէլամընը անըն ալնընտա եազըլը կէօրտիւմ :՝»*

Մէ-՝. «Սօնկրա նէ՞ օլտու :՝»

Մարգէ . «Իսթիյար պու սէօզլէր իլէ պէնի դանարրմազ իսթէյօր իտի իսէ տէ, պէնի էվլինէ կէօթիւրիւպ էսիր կիպի սաթաճազընա ՝ազլըմ էրտի, պու սէպէպտէն, Նաֆիլէ եօրուլմա, սէնին էվլինին դափուսընա պիլէ այազպատմամ,՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիմ : Իսթիյար տախի պէնի թահգիր էտէրէք պանա, Սըգանտան էօյլէ պիրիսի կէօնտէրէճէյիմ քի, պաշընա պէօյիւք պիր պէլա կէթիրսին,՝ տէտի : Պէն հէման անտէն այրըլմազ իւզրէ իւքէն, պէնի թութուպ թէնիմտէն պիր փարչա գօփարըրճէսինէ չէտիտէն կէրի չէքտի . պէն տախի, Պէն նէ՞ պիչարէ առէմ իմ,՝† (բօմ :

* Նէ՞ միւստէր տիր օլ առէմ քի թէնին վէ գանըն վերտիյի նառիհաթը տինյէմէյիպ, անճադ Բապպըն քէլամընա տիգգաթ էտէր, վէ անա իթա՝աթ էյլէր :

† Միւսմինին ճէնքլէրի պաղէն էօյլէ չէտիտ օլուր քի քէնտիսի մազլուպ օլուր, զալիպ կէլտիյինտէ տախի չէտիտ ազըլըլա տիւչար օլուր : Տէրուտէ օլան պու ճէնք Փալլուս կիպի պիր միւսմինի «Պէն նէ՞ պիչարէ առէմ իմ, պու էօլլէմիւն ճէսէտինտէն պէնի քիմ ինլա էտէճէք» տէյիւ Ֆէրեստէ մէճպուր էյլէտի :

7. 24) տէյէրէք ֆէրեատ էթալիմ, վէ էլինտէն գուրթուրուպ թէվիէյէ տողրու կիթալիմ: Թէվիէնին եարըսընա չըգաըղըմտա արգամա պաղարմ, վէ արտըմ սըլա չօգ սիւր'աթլէ գօշան պիրինի կէօրաիւմ, վէ գօշա գօշա կէօլկէլի մահալտէ պանա եէթիշտի:”

Մէ—. “Պէնիմ տախի իսթիրահաթ իչլին օթուրուպ ույուտըղըմ վաղըթտա պու թումարը գօյնըմտան տիւշիւրիւպ զա”իպ էթալիլիմ եէր օրասը արը:”

Մարգ. “Էյ պիրատէր, տինյէ սէօղիւմիւ պիթիլիլիմ. օլ ատէմ պանա եէթիշտիյի կիպի, պիր չարփըչլա պէնի էօլիւ կիպի եէրէ սէրտի:”

“Պիր աղ սօնկրա քէնտիմէ կէլիպ, նիշլին պէօյլէ էթալիլինի սու”ալ էթալիլիմտէ, ‘Գալպատէ Լաքի ատէմէ մէյլ էթալիլին իչլին,’ տէյէրէք* կէօքսիւմէ տախի պիր եումիուպ էնտիրիպ, պէնի թէքրար էօլիւ կիպի սըրթ իւսթիւնէ եէրէ եաթըլար, վէ քէնտիմէ կէլտիլիմտէ, գալգտըմ, վէ պանա մէրհամէթ էթմէսինի րէճա էթալիմ, օ իսէ, Պէն մէրհամէթ

* Սատրգըն արտընճա գօշուպ անը տէօյէն քիմսէ (պիր աղ սօնկրա զէքր օլունտճաղը իւզրէ) Մուսա, ետ'նի Ալլահըն շէրի'աթը արը: Զանն էթմէ քի շէրի'աթըն հիւքմիւ եալընըգ ֆիլէ կէթիլիլէն կիւնահլար հագգընտա արը: ‘աղըն թէսափուրլարը վէ գալպին արգուլէրի իւզէրինէ տախի հիւքմիւ ճարի տիր, Ալլահըն շէրի'աթը օլ գատար մուգատտէս վէ բուհանի վէ փաք արը քի ինստիլ շէհվէթէ ճիւզի պիր մէյլ էթալիլիմտէ էօլիւմէ միւսթահագգ կէօրիւպ եէրէ չարփար: Խմտի խօտպին ֆէրիսիլէրտէն վէ մողրուր ճահիլէրտէն մա'տա պիր քիմսէ շէրի'աթա օլան իթա'աթընա իսթինատէն թէպրէյէ իչլին քէնտի սալահընա ի'թէմատ էթմէղ:

Թանճամամ,* տէյէրէք, եինէ պէնի եէրէ չարփ-
տը : Շիւպհէսիդ պէնի հէլաք էտէճէյիտի ,
լաքին պիրիսի կէլիպ անա , «Պրադ պու տտէմի ,
տէյիւ էմր էթտի :»

Մէ-". «Էմր էտէն քիմ իտի :»

Սաւալ . «Իպթիտա թանճամատըմ , լաքին եա-
նըմըդտան կէչտիյինտէ , էլինտէ վէ եանընտա օ-
լան եարալարը կէօրէրէք , Բապպըմըզ Յիտուս ի-
տիյինի անլատըմ : Պա'տէհու թէփէյէ չըգտըմ :»

Մէ-". «Գօշարադ արգանտան կէլէն ատէմ
Մուսա իմիչ : 0 հիչ քիմնէյի էսիրկէմէյիպ շէ-
րի'աթըն ահքեամընը թէճալուդ էտէնլէրէ
ասլա մէրհամէթ էթմէյի պիլմէղ :»

Սաւալ . «Էվլէթ , էօյլէ օլտըղընը փէք էյի
պիլիրիմ : Մնըն պէօյլէ դարշըմա չըգաըղը իւք
տէֆ'ա տէյիլ տիր : Պէն էվիմտէ րահաթ օ-
թուրուր իքէն , պանա , էյէր պուրատա դա-
լըրսան , կէլիպ էվինի պաշընա եըգարըմ ,
տէյէն տէ պու իտի :» †

Մէ-". «Էաքին Մուսայա րասթ կէլտիյին թէ-
փէնին իւսթ իւնտէ օլան սէրայը կէօրմէտին մի :»

Սաւալ . «Կէօրտիւմ , օրայա վարմաղտան էվ-

* Շէրի'աթ քէնտի ահքեամընը թէճալուդ էտէնլէրէ ասլա
մէրհամէթ էթմէղ . անըն սէօլիւ 'ասլա տէյիլիմէյէրէք տա-
լիմ . «Պանա պօրճուհու էտա էյլէ ,» տէր : (Մաթ . 48. 28)
Շէրի'աթ քէնտինէ հէր խուսուստա տա'իմ վէ քեամիլ պիր
իթա'աթ մաթլուպ էտէր . պէօյլէ էթմէյի իհմալ էտէնլէր
'ալէյհնտէ պիլա ֆարդ քէնտի աղըր լա'նէթինի շու . «Շէ-
րի'աթ ֆիթապընտա պիլ ճիւմլէ մահարրէր օլան շէյլէրի
իճրա էթմէքտէ հէր տէվամ էթմէյէն քիմնէ մէլուն օլտուն :»
(Դալ . 3 . 40) 'իպարէսիյլէ պէյան էտէր :

† Շէրի'աթըն տիհէթինի պիլմէյէն կիւհաճքեար հէր նէ գա-
տար Ալլահըն շէրի'աթընը զաղապը վէ լա'նէթի ալթընտա
իսէ տէ . քէնտի կիւհաճլարընտա ուլումըշ օլտըղընտան , քէն-
տինի էմին պիր հայտէ զանն էտէր :

վէլ արայանլարը տախի կէօրտիւմ, լաքին զանն էտէրիմ քի անլէր ույույօրլար իտի = Էօյլէն վաղթը օլտըղընտան, տահա էրքէն տիր տէյէրէք, դափուճընըն եանընտան կէչիպ տաղտան աշաղը էնտիմ:

Մէ-". «Գափուճը սէնին կէչտիյինի պանա խապէր վէրտի. քեաշքի սէն օլ սէրայա կիւրէյիտին. օրատա հիչ ունուտուլմաղ պիր թաղըմ նատիտէ շէյլէր կէօրէճէյիտին = Լաքին թէվաղու՝ տէրէսինտէ քիմսէյէ բասթ կէլմէտին մի:

Սադէ. «Թէշէքքի նամընտա պիր առէմէ բասթ կէլտիմ = Պու առէմ պէնի քէնտիտի իլէ կէրի տէօնմէյէ դանտըրմաղա չօղ չալըշտը, չիւնքի օլ տէրէյի փէք էտնա պիր մահալ՝ առտ էտէյօր իտի = Հէմ տախի պանա, Վյէր սէն օ եօլտան կիտէրսէն, հէփ տօսթլարընըն, մէտէլա՝ Քիպրին, Ղուրուրըն, Խօտիէսէնտիյին, Տիւնէվի իղղէթին վէ տահա նիճէյէրին խաթըրընը դըրարսըն՝ տէտի = Վէ էլ հասըլ անըն էփրեարընճա, էյէր պէն համաղաթ էտիպ օլ տէրէտէն կէչմիչ օլսայտըմ, անլէր պէնի թահա գեր էտէրլէր իմիչ:"*

Մէ-". «Մէն նէ՞ ճէվապ վէրտին:

Սադէ. «Պէն տէտիմ քի. Իամլէրինի զիքը

* Միւսինյէրտէն հէր պիրինին այրը այրը տիւլմէնլէր կէօրտիւլիւ շայտն ը տիգդաթ տըր: Միւսին թէշէքքի նամ քիմ սէյէ բասթ կէլմէտի, լաքին Սատըղ բասթ կէլտի, վէ անըն իլէ միւճատիլէ էտէրէք տնա զալէպէ էթտի: Պա՛ղը միւսինլէր բուհանի եօճըլըղլարընտա սա՛իրլէրտէն զիյտտէ քէնտի հալլէրինտէն մէմնուն օլուրլար: Իման քիպրէ վէ զուրուրա վէ խօտիէսէնտիյէ վէ տիւնէվի իղղէթէ վէ սէրվէթ արզուսընտան վէ շէվլաթ ը ճիսմանիյէտէն նէշէթ էտէն թէշէքքէյէ զալէպէ էտէր:

էթտիյին քիմնէլէր թէնճէ պէնիմ ադրապամ օլտրղլարընտան պէնիմ իլէ միւնասէպէթլէրի վար իտի , ֆաղաթ պէն պու եօլա դատէմ պասալը , պիրի պիրիմիզի բէտտ էթմիշիզ , պու սէպէպտէն անլէր շիմտի պանա պիւս պիւթիւն էճնէպի տիրլէր :՝ Տէրէ հաղգընտա տախի եանկըշ էֆքեարտա օլտրղընը պէյան զըմնընտա թէվաղու՝ իզղէթտէն մուգատտէմ՝ օլտըշընը զիքը իլէ , Պէն սէնին միւթէպէր սայտըղըն շէյի իսթիյար էթմէքտէն իսէ , 'ալիմլէրին միւթէպէր պիւտիքլէրի իզղէթէ նա"իլ օլմագ իշիւն պու թէվաղու՝ տէրէսինտէն կէշմէյի էվլա սայարըմ՝ տէտիմ :՝

ՄԷ-". "Օլ տէրէտէ պաշգա պիր շէյէ բասթ կէլմէտին մի :՝

Սադէ . "Խիճլէթ նամընտա պիրիսինէ տախի բասթ կէլտիմ , լաքին զանն էտէրիմ քի պու իտմ անա հիշ եադըշմաղ իտի , զիրա եօլճըլըղըմտա բասթ կէլտիյիմ պաշգա առէմլէր պիր աղ միւպահէսէտէն սօնկրա եադամը պրաշըրլար իտի , լաքին Խիճլէթ տէտիքլէրի պու ութանմաղ առէմ պանա հիշ բահաթ վէրմէք իսթէմէտի :՝

ՄԷ-". Նիշիւն , սանա նէ՞ տէտի :՝

Սադէ . "Նէ՞ տէյէճէք , տին ու իմանա տիւշմէն իտի : Սնըն ինտինտէ տինտարլըղ փէք մէզմոււմ վէ 'ապէս պիր շէյ իմիշ , նաղիք վիճտանլը օլմագ առէմէ եադըշմաղ իմիշ , վէ հէր 'ասըն շէճի՝ առէմլէրինին իֆիթիսար էթտիյի հիւրիյէթտէն քէնտինի մահրոււմ էթմէք եաշնի ինտան իշիւն քէնտի հէր պիր սէօղիւնէ , վէ թալը ու հարաքէթլինէ մուգայէտ օլմագ

՝ալէմէ էյլէնճէ օլմադ իմիշ, հէմ տէ էսհապը
գուտրէթ վէ սէրվէթ վէ հիքմէթ օլան քիմ-
սէլէրտէն վէք ազը պէնիմ էֆրեարըմտա ի-
միշ, պունյար տախի հադիգաթէն տիվանէ ի-
միշլէր . չիւնքի հիւսն ի իրատէթլէրիյլէ հէր
շէյտէն վաղ կէլմիշլէր իսէ տէ , նիչիւն վաղ
կէշտիքլէրի պիլլինմէդ իմիշ : (Ս. Գ. օր. 1. 26 : 3. 18 :
Ֆիրլի. 3. 7—9 : Եուհ. 7. 48) Հէմ տախի հէր
՝ասրտէ պու եօլա սիւլուք էտէն եօլճըլար
էանա վէ ահմադ վէ հէր իլմտէն պիխապէր
քիմնէլէր իմիշ, վէ պունտան մա՛տա վա՛ղ էս-
նատընտա աղլամադ , վէ ահ ու էնին իյէ էվէ
տէօնմէք , վէ ճիւզ՞ի պիր հադարէթտէն տօ-
լայը արդատաշտան ՝աֆիլ տիլէմէք , վէ սիր-
դաթ օլունան պիր շէյի սահիպլինէ ի՛տտէ էթ-
մէք , վէ միւ՛թէպէր զաթլարըն բէֆադաթը-
նը , տինէ մուղայիր օլուպ խիճլէթ ինտինտէ
մէմտուհ օլան պա՛ղը հարէքէթլէրի սէպէպլին-
տէն թէրք էթմէք , վէ տինտար օլտըղլարը
իչիւն էանա ատէմլէրէ բէֆիդ օլմադ , ՝այպ
իմիշ : ” *

Միւ՛ն. «Սէն նէ՞ ճէվապ վէրտին : ”

* Ումուրը ը տինիյէ սէպէպլիյլէ ութանմադ Ալլահըն միւշա-
պէհէթինի դայպ էթմէյէ էն գուվլէթլի սէպէպլէրտէն պիրի
տիր , Պու նէվ՞ ութանմադ ինտան գօրգուսըյլէ պիրլէշէրէք
Ալլահըն հադիգաթընա վէ ֆրիստոսըն իղզէթինէ վէ պիլիմ
տէրանի բաջաթըմըղա պէօյիւք տիւշմէն տիր , ֆրիստոսը իգ-
րար էթտիյիմիղտէ շան ու շէօհրէթի դայպ էտէրիղ տէյիւ
գօրգմագտան իսէ , իմանըմըղը ՝ալէնէն իբրար էտիպ տէրունի
բաջաթսըղլըգտան գուրթուրմադ տաշա էյի ալէյիլ մի տիր ,
ֆրիստոս էֆէնտիմիղ « Հէր քիմ՞ քի պու զինաքեար վէ կիւ-
նահքեար նէսլ իչլնտէ , պէնտէն վէ սէօլլէրիմուն տօլայը
ութանըրտա , իպն իւլ ինտան տախի մուղատտէս մէլախրէ-
սիյլէ քէնտի ֆէտէրինին ճէլալինտէ կէլտիյի զէման , անտէն
տօլայը ութանաճագ տըր , » տէյիւ պոչուրուր : (Մար. 8. 38)

Սաարէ՛ . «Եւթիտա նէ տէյէճէյիմի պիլմէ-
 տիմ : Հէմ պէնի էօյլէ մահճուպ էյլէտի քի
 հիճապրմտան դըղարտըմ , վէ ազ դալտը քի
 պիւթիւն պիւթիւնէ շաշըրաճաղըտըմ : Լաքին ,
 «Նսա պէյնինտէ ա'լա օլան շէյ Սւլլահ 'ինտինտէ
 մէքրուհ տըր ,» (Լուդ . 16. 15) քէլամը խաթ-
 րմա կէլինճէ՝ Խիճլէթին էֆքեարը Սւլլահն
 Սըֆաթը մուդատտէսէսինէ վէ քէլամընն ահ-
 քեամընա միւթապըդ տէյիլ , անճադ ինսանն
 էֆքեարընա մուվաֆիթըդ օլտըղընը անդատըմ :
 Պունտան մա'տա բուդ ի ճէղատա մուհաքէ-
 մէմիզ պու տիւնեանըն իթիրաղճըլարըն էֆ-
 քեարընճա տէյիլ , անճադ Հադդ թէ'ալանըն
 հիքմէթի վէ շէրի'աթը միւճիպինճէ կէօրիւլէ-
 ճէյինի տիւշիւնէրէք , «Պիւթիւն տիւնեա ըէտտ
 էթսէ պիլէ , Սւլլահն պույուբտըղը էլպէթտէ
 հէր շէյաէն ա'լա տըր ,» տէտիմ : Իմտի տին-
 տար վէ սահիպ ի վիճտան օլմադ 'ինտ Սւլլահ
 մադպուլ օլտըղընը , վէ մէլէքիւթ իւս սէմա-
 վաթ իչիւն նսա 'ինտինտէ տիվանէ 'ատտ օ-
 լունմադ էն ա'լա հիքմէթ իտիյինի , վէ ֆրիս-
 տոսը սէվէն ֆադիրլէրին անը պուղղ էտէն
 միւթէպէրլէրտէն դէնկին օլտըղլարընը կէօր-
 տիւյիւմտէ , Խիճլէթէ , վէյ խէլասըմըն տիւշ-
 մէնի , տէֆ' օլ . փատիշահմա վէ Բապպըմա
 'տսի օլուպ տա սանա' մը միւթի' օլայըմ : Պէօյլէ
 էթտիյիմ հալտէ , կէլտիյի կիւնտէ անա նէ՞
 էիւզ իլէ պադայըմ : (Մար . 8. 38) Էյէր պէն
 շիմտի անըն թարիդինտէ վէ գուլլարընտան
 աօլայը ութանըրսամ , անըն պէրէքէթինէ նա՞-
 սըլ իւմիտպար օլա պիլիլրիմ ,» տէտիմ : Լաքին
 Խիճլէթ կէրչէք 'արսըղ վէ էտէպսիզ իմիշ ,

կիւճ իլէ անը եանըմտան տէֆ' էտէ պկտիւմ. վէ քէնախի եանըմտան հիշ կիթմէք խթէմէյիւ , տինտարլըղա տրըղ օլան պա'ղը մուլայադալարը դուլաղըմա փըսըլտամադտան կէրի աուրմաղ խաի : Նիհայէթ անա , Սըթըղ պու խուսուստա նափիլէ չալըչմա , զիրա սէնին իքրաճ էթաիլին շէյլէր պէնճէ գայէթ միլթէպէր աիր , տէյէրէք , պու մու'աճճիգտէն կիւճ իլէ դուրթուլտըմ , վէ շան ու շէօհրէթ ի տիւնեէվիյէյի րէտա էաիւլ րուհանի թարիղտէ ճէսարէթ վէ մէսէրրէթլէ սիւլուք էտէճէյիմ մա'նապընտա պիր իլահի թէրէննիւմ էաէրէք եօլըմա րէվան օլտում :

Մէ-". «Պիրատէր , պու էտէպսիղին էլինտէն ճէսուրանէ դուրթուլտըղընա սէվինիրիմ , տէտէյին կիպի անըն խամի զաթ ու սըֆաթընա ույմաղ . հաթթա օ տէրէճէ 'արսըղ տըր քի , սօղալարտա արգամըղա տիւշիւպ հէր քէսին էօնիւնտէ պիղի մահճուպ էյլէմէյէ , հէմ տէ էյի շէյլէրաէն տօլայը մահճուպ էյլէմէյէ չալըչըր : * Էտէպսիղ օրմասայրտը , պու հարաքէթտէ պուլունմաղ խաի : Լաքին անա մու-

* Սա'առէթէ վասըլ էտէն հագդ եօրտա սիւլուք էտէնըր արասընտա 'ար ու հիճապ սայղըսըյլէ թէճըրիպէ օլունմայան առէմ եօդ արը : Լաքին 'ար ու հիճապա եիւղ վերտիլիմիղտէ պիղիմ կիպի մէլուն վէ ճէհէննէմէ միւլթաճագդ կիւնահքիտըրտա 'Պիրատէր' (Լաք . 2 . 41) տէմէյէ հիճապ էթմէյէն րապըմըղ ֆրիստոսըն միւլպարէք էօրնէյինին խիւլաֆընտա հարէքէթ էթմիշ օլուրըղ : Էյ վաճ , հայիֆ քի պիղէ 'այլ օլան կիւնահըմըղ քէնախիմիղէ շէրէֆ սայրպ , էն պէտիւք շէրէֆիմիղ օլան ֆրիստոսը վէ քէլամլարընը վէ թարիդինին 'այլ սայրըղ : Էյ դարնատշար , ֆրիստոսըն պիղիմ էն էյի աօթմըմըղ օլտըղընը իգար էթմէք իչիւն Ալլահտան ճէսարէթ տիլէյէլիմ քի , թարիդ ի հագդտա պիղիմ էն պէօյիւք աիւլմէնիմիղ օլան 'ար ու հիճապ պիղաէն դաշըն :

դաւիթմէթ էտէլիմ, չիւնքի օ չօդ հէզեան սէօյ-
լէր իսէ տէ ահմադլարտան պաշգա քիմսէյի
միւթէպէր 'ատտ էթմէզ: Սիւլէյման, Հաքիյմ
օլանլար 'իզզէթ թէվէրրիւս էտէճէքլէր, վէ
ահմադլարըն բիֆ'աթը անճադ հադարէթ օլա-
ճադ արը': պույուրուր:" (Էմս. 3. 33)

Սալէ. «Տիւնեատա հադիդաթ իշիւն ճէսուր
օլմամըզը իսթէյէն Զաթը ճէլիլէ տու'ա էթ-
մէլիյիզ քի խիճլէթէ զալիպ կէլմէմիզ իշիւն
պիզէ իմատա էյլէսին:"

Մէ-. «Էվիլէթ, տէտիյին կէրչէք տիր, լա-
քին օլ տէրէտէ պաշգա քիմսէյէ բասթ կէլ-
մէտին մի:"

Սալէ. «Խայր, կէրէք օլ տէրէյի վէ կէրէք
Զըլլը Մէվթ տէրէսինի կիւնէշին նուրըյլէ կէչ-
տիմ:"

Մէ-. «Սէն պախթիյար իմիշ սին, պէն չօդ
թէճրիպէլէրէ օղրատըմ: Օլ տէրէյէ կիրէր
կիրմէզ Շէյթանը ըլա'ին Սփօլեօն իլէ հէյպէթ-
լի պիր սուրէթտէ ուզուն միւտտէթ ճէնքէ
թութուլուպ, հէման պէնի էօլախրէճէք զանն
էթտիմ, պախուսուս էզմէք դաստըյլէ պէնի
եհրէ չարփըպ ալթընա ալտըղընտա զիյատէ-
սիյլէ գօրդտըմ, չիւնքի օ արալըզ դըլըճ է-
լիմտէն ֆըրլատը. տիւշմէն տախի, պէնի հէ-
լաք էտէճէյի իւմիտինէ տիւշտիւ: Լաքին Սի-
լահա ֆէրեատ էյլէտիյիմտէ ֆիզանըմը իշի-
տիպ, պէնի հէր պիր թէհլիքէտէն գուրթար-
տը: Միտէն սօնկրա Զըլլը Մէվթ տէրէսինէ
կիրտիմ, վէ տէրէնին եարըսընա կէլինճէյէտէք
հիշըշըղըմ եօզ խաի: Վէ գարանլըդտա տէֆ-
'աթլէ հէլաք օլմադ թէհլիքէսինէ տիւշտիւմ

խոհ տէ, նիհայեթ շափաղ սէօքիւս կիւնէշ տօղտու, արթըդ պագի գալան եօլը գօլայ վէրահաթ կէշտիմ:³*

Վէ ըույամտա կէօրտիւմ քի Միւ՞մին իլէ Սատըգ եօլլարնա կիթմէքտէ իքէն, Սատըգ պիր եանա պագտըղընտա, կէվէղէ իսմինտէ պիր ատէմ կէօրտիւ քի ուղուն պօյլու օլմաղլա, ուղագտան տահա եաղըշըղլը կէօրիւնիւր իտի: Պու ատէմ պիր աղ էօթէտէն եանլարը սըրա կիտիյօր իտի, չիւնքի պու եօլ կէնիշ օլտըղընտան եօլտա հէփիսի պիր սըրատա կիտէ պիլիւրէր՝ իտի, վէ Սատըգ անըն իլէ շէօլլէ միւքեալէմէյէ պաշլատը:

Սադէ. «Տօսթըմ, նէրէյէ կիտիյօրսընը. Սէմալի շէհրէ՞ մի:»

Կէվէ. «Էվիլէթ, օդայա կիտիյօրըմ:»

Սադէ. «Փէք ա՛լա, էօյլէ իսէ սէնինլէ արգատաշ օլմագ շէրէֆինէ նա՞՛իլ օլաճաղըղ:»

Կէվ. «Սէմուն օլուրըմ, քէմալ ի չիւքրանիյէթլէ գապուլ էտէրիմ, էֆէնտիմ:»

Սադէ. «Էօյլէ իսէ, կէլ պէրապէր կիտիպ վագթըմըղը ֆա՞՛խտէլի շէյլէր իւղէրինէ սէօլլէշէրէք կէչիւրէլիմ:»

Կէվ. «Կէրէք սէնին իլէ վէ կէրէք սա՞՛իլլէր իլէ ֆա՞՛խտէլի շէյլէր իւղէրինէ սէօյլէշմէք պէնիմ տէ փէք իսթէտիլիմ շէյ տիր, † վէ պէօյլէ

* Ալահն վէճհինին նուրը իւղէրիմիղէ փաւտըղընտա, իղվաւարա իման իլէ զալէպէ էտէրիղ:

† Բահաթըդ վագթընտա հէր նէվ՝ միւ՞մին չօղալըր, զիրա թէ՛նտտի օլմատըղընտան ըր՝աքէտըղէ կիյմիշ օլտըղլարը տիյանէթ էլպիսէսի անլէրի հիշ պիր թէհլէքէյէ տիււչար էթմէղ:

‡ Իշթէ սանա պիր կէվէղէ քի պիղիմ կիւնիւմիւղտէ միսլի

էյի պիր միւսահէպէթի արդու էտէն խօշ մէշ-
րէպ քիմնէլէրէ լասթ կէտիյիմ իչիւն տախի
շատ ու մէսրուր օլարմ, զիրա թէ՞ սիւֆ էտէ-
րէք տէրիմ քի, ֆա՞խտէսի օրմայան շէյլէր իւ-
ղէրինէ սէօյլէշմէտէն իսէ եօլծըլըդ տա վա-
դըթլարընը պու վէճհլէ կէշիրմէք խթէյէն,
փէք աղ քիմնէ վար տըր ։”*

Մարգէ . «Վաղը՞ա պու շէյ թէ՞ սիւֆէ շայան
տըր, զիրա պու տիւնեատա ինսան իչիւն Ալ-
լահա միւթա՞ալլիդ շէյլէր հագդընտա գօնուշ-
մագտան ա՛լա նէ՞ օլա պիլիր ։”

Կէլ . «Սէնտէն ֆէվդ էլ յատէ մէմնուն օլ-
տըմ, զիրա սէօյլէտիյին սէօղ փէք տօղրու
տըր . պանա քիմնէ գարշը սէօյլէյէմէղ ։ Ալլա-
հա միւթա՞ալլիդ շէյլէրտէն պահա էթմէք կի-
պի թաթլը վէ ֆա՞խտէլի պիր շէյ վա՞ր մը ։
Սճա՞խպ շէյլէրտէն խօշլանան ատէմ իչիւն
պէօյլէ մէշղուլիյէթտէն տահա լէղիլ նէ՞ օլա
պիլիր ։ Մէսէլա, գատիմ վաղը՞ալար, վէ յա-
ճա՞խպ սըրըլար, վէ միւ՞ծիղէլէր վէ ալամէթ-
լէր իւղէրինէ սէօյլէշմէքլէ մէշղուլ ու մէսրուր
օլան ատէմ ֆիթապը Մուգատտէտտէն պաշ-
դա նէ՞րէտէ օլ շէյլէրի կիւղէլճէ եաղըլմըշ,
վէ իֆատէ օլունմուշ պուլա պիլիր ։”

Հօգ տըր . Պու միսիլիւ քիմնէլէր ինճիլն հագիդթընտան
յալէնէն վէ կիւղէլճէ պահա էտէ պիլիրէր իսէ տէ, եիւրէյի
թէճտիա իլէ ինսանը ֆրիստոսըն սուրէթիյնէ թահվիլ էտէն
միւ՛ծսսիր գուվիլէթտէն մահրում տըրլար . Պու մագուլէ քիմ-
սէլէր հէր տիւրիլ սէօհպէթէ ույտըլար . տինտար իլէ տին-
տար, տիւնեա սէվէն իլէ հէմէֆքեար, միւնաֆըդ իլէ միւնա-
ֆըդ օլուրլար ,

* Միւրա՞ի վէ սախթէ տինտար կէվէղէլլըլէ սա՞իրլէրտէն շի-
քեայէթ էտէր իսէ տէ, քէնտի հագդընտա պիր շէյ սէօյլէ-
մէղ, Պագաթ սահիհ տինտար պէօյլէ աէյիլ տըր ։

Սաղմն . «Տէտիյինիդ հազդ տըր , փաղաթ
անկերին իւղերինէ սէօյլէշմէքտէն մերամըմըդ
անհաղ անկերտէն փա"խտէ քէսպ էթմէք իշխուն
օլմալը տըր »

Կէ՛ւ . «Պէնիւմ տէտիյիւմ տէ պու տըր . չիւն-
քի պու տիւրլիւ միւքեալէմէ փէք փա"խտէլի
տիր . զիրա պու եօլ իլէ ինսան չօդ շէյլերի ,
մէսէլա տիւննէվի շէյլերին փանի վէ փա"խտէ-
սիդ , վէ սէմավի շէյլերին իտէ պաղի վէ փա"խ-
տէլի օլտըղընը , վէ վէլաաթի ի սանիյէնին
վիւճուպընը , հէմ տախի քէնտի 'ամէլլերինին
խէլաս իշխուն քեաֆի օլմաաղընը , վէ փրիս-
տաւըն քէֆարէթինէ միւհթաճ պուլունտըղը-
նը , վէ սա"իր պու միտիլլիւ շէյլերի էօյրէնիր =
Պունտան դաթ'ի նաղար , ինսան սէօյլէշմէքլէ
թէգպէ , վէ իման , վէ տու'ա , վէ սապր , վէ
ինճիլին սէլամէթիմիդ իշխուն էյլէտիյի 'աղիւմ
վա'ալար վէ թէսէլլիլէր նէ օլտըղընը էօյրէ-
նիր : Բէղալէք սէօյլէշմէքլէ ինսան փաաիա էֆ-
քեարըր ըտտ , վէ հազդը վիզայէ , հէմ տախի
ճահիլի թա'լիւմ էթմէք խուսուլարընտա քէսպի
մա'լիւմաթ էտէր : »*

Սաղմն . «Պու տէտիլլերինին քեաֆիէսի սա-
հիհ տիր , վէ սէնտէն պուշարը իշխմտիյիմէ
ղայէթլէ մէսրուր իմ : »

Կէ՛ւ . «Ղաքին թէ"սսիւֆ էտէրիւմ քի պէօյլէ

* Ինճիլին թա'լիմաթընը խալիսանէ դապուլ վէ անըն ահ-
քեամլնճա հարէքէթ էթմէյէ խահիշ օլմայան պիր ատէմ ,
մեղքիւր թա'լիմաթ իւղերինէ փափաղան կիպի սէօյլէյիպ ,
միւթալա'այը պէյան էթմէյի էօյրէնէպիլիւր : Չօդ քիմնէ վար
տըր քի փրիստու քէնտիլլերին Մուսլիմի օլտըղընը շիմսի իք-
րար էտէրէր , փաղաթ փրիստու տիրէթտէ Հաքիւմ կիպի
անկերի 'աղապա հիւքմ էտէճէք տիր :

սէօհպէթլէր էտիլմէտիյի սէպէպտէն հայաթը
էպէտիյէ իչիւն իման էտէն, վէ գալպտէ րուհ
իւլ Գուտսըն թէ" սիրինին լուղուսընը անխայան
քիմսէլէր աղ տըր = Նիճէ քիմսէլէր ճէհլլէրի
սէպէպիյլէ շէրի'աթ 'ամէլլէրինէ թալիպ տիր-
լէր . ինսան իսէ էօյլէ 'ամէլլէր իլէ մէլէքիւթ
իւս սէմալաթա նա"իլ օլամաղ:"

Սաալէ . Հազդընըղ վար, ամմա պու շէյլէր
խուսուսընտա սահիհ մա'լիւմաթ անճաղ. Սլլա-
հըն մախսուս պիր իհսանը օլուպ օլ մա'լիւմաթ
ճէհա վէ միւղաքէրէ իլէ թահսիլ օլունմաղ:"

ԿէԼ . "Էօյլէ օլտըղընը պէն տէ փէք էյի պի-
լիրիմ', դիրա Պիր ատէմ' քէնսինէ սէմատան
վէրիլմէտիքճէ հիչ պիր շէյ ալմաղա գատիր
տէյիլ տիր.' հէր պիր շէյ 'ամէլլէրտէն տէյիլ,
անճաղ 'ինայէթտէն տիր = Պունուս սահիհ օլ-
տըղընա ֆիթապը Մուգատտէստէն եիւղ իս-
պաթ կէօսթէրէ պիլիրիմ':"

Սաալէ . "Փէք էյի էֆէնտիմ', շիմտի հա՞նկը
մատտէ իւղէրինէ գօնուշալըմ':"

ԿէԼ . "Հանկը մատտէյի իսթէրտէն = Պէն սէ-
մալի եախօտ զէմինի, էտէպի եախօտ ինճի-
լի, մուգատտէս եախօտ զայրի մուգատտէս,
կէչմիշ եախօտ կէլէճէք, խարիճի եախօտ տա-
խիլի, զաթի եախօտ 'արաղի, հէր մատտէ
իւղէրինէ սէօյլէմէյէ հազըր իմ', շու շարթ ի-
լէ քի սէօհպէթիմիղ ֆա"խտէլի օլուն':"

Պունուս իւղէրինէ Սատըգ հայրան գալտը,
վէ Միւ"մինէ եանաշարագ (չիւնքի պու արա-
լը՞ Միւ"մին եալընըղճա կիտիյօր իտի) անա
եալաշճա, «Եէ էյի արգատաշ պուլտըգ . պու
ատէմ' շիւպհէսիղ թարիգ ի հազդտա փէք

ա՛լա պիր Լօլճը օլաճադ տրր ,” տէտի :

Անրն պու սէօղիւ իւղէրինէ Միւ՛մին կիւ-
լիւմնէյէրէք , “Մէնին փէվզ էլ ’ատէ խօշյան-
տըղըն պու ատէմ , տիլի իլէ քէնտիսինի թա-
նըմայան եիրմի քիշիյի ալտատա պիլիր ,” տէտի :

Սադէ . “Մէն անը թանըր մը սրն :

Մէ-” . “Փէք ա՛լա թանըրըմ . քէնտիսի քէն-
տինի թանըտըղընտան զիյատէ պէն անը թա-
նըրըմ :

Սադէ . “Պիրատէր , սէօլէյինիլ , պու քիւմ
տիր :

Մէ-” . “Անա կէվէղէ տէրէր : Պիղիւմ հէմ-
չէհրիմիլ տիր : Մէնին անը թանըմատըղընա
թէ՛աճճիւպ էտէրիւմ , փադաթ շու տա վար
քի շէհրիմիլ պէօլիւք տիր :

Սադէ . “Բիմի՛ն օղլու տըր , վէ հա՛նկը սէմթ-
տէ օթուրուր :

Մէ-” . Թաթիլը տիլ նամ քիմէսնէնին օղլու
տըր , վէ Պօշպօղաղլար մահալլէսինտէ օթու-
րուր ըտը : Անը թանըյանլարըն քեաֆֆէսի
անը ‘Պօշպօղաղլար մահալլէսինին կէվէղէսի՛
թէամիյէ էտէրէր : Վադը՛ա լիտանը թաթիլը ,
փադաթ քէնտիսի պօշ պիր ատէմ տիր :”*

Սադէ . “Փադաթ կիւղէլ պիր ատէմ կէօ-
րինիւր :

Մէ-” . “Անը թանըմայանլարա վադը՛ա օ կիւ-

* Պիղէ քիմէ հադդընտա ֆէնա սէօլէմէմէք էմր օլունմիւշ
իքէն . (Ետ՛գ . 4 . 11) Միւ՛մինին պէօլէ սէօլէմէսի դապա-
հաթ տէյիլ մի տիր : Խայր , զերա պիր կէվէղէ սէպէպիյէ
Ալլահա եախօտ ինճիլէ պիր հադարէթ էտիլէճէք վէ եախօտ
պիրատէրէրտէն պա՛ղլարը սիւրչէճէք տէյիւ դօրդուլտըղըն-
տա էօլէ քիմէնին նէ ’սյորտա օլադընը պիլաիրմէք դապա-
հաթ օլմատըղտան մա՛տա վաճիպ տիր :

դէլ կէօրիւնիւր . զիրա թաշրալարտա կիւղէլ տիր , քէնտի էվինէ եադլաշտըղընտա զայէթ չիրքին պիր առէմ կէօրիւնիւր : կիւղէլ առէմ տիր տէտիյինտէ , պիր բէսամըն թաավիրէրի խաթըրմա կէլտի : Պու առէմին եափտըղը թաս վիրլէր ուղադ տան կիւղէլ , լաքին եադընտան չիրքին կէօրիւնիւր :

Մարգ . «Լաքին պանա կէլիր քի լաթիֆէ էաէյօրսըն , զիրա կիւլիւմնէտին :

Մէ- . «Եվիթ , կիւլիւմնէտիմ , փաղաթ լաթիֆէ էթմէյօրսմ . հաշա քի պէն պիր քիմ սէյի հադդսըղ եերէ դապահաթըլը չըդարալըմ : Պու առէմին նէ օլտըղընը շիմտի ոտնա տահա էյի թա'րիֆ էաէյիմ : կէվէղէ հէր քիմ սէ իլէ արդատաշըղա վէ հէր տիւրլիւ լադըր տըյա հադըր տըր . շիմտի սէնին իլէ նասըլ սէյլէշիյօր իսէ , շէրապ մէճլիսինտէ տախի պէյլէ սէյլէշմէյէ հադըր տըր , վէ պիր դափասը տիւմանլանըրտա , արթըղ պու շէյլէրի ադըրնտան պրադմադ : Եիւրէյինտէ , էվինտէ վէ թավր ու հարէքէթինտէ իսէ տինին էսէրի եօդ տըր : Սնըն տինի տիլինին ուճընտա տըր : » *

Մարգ . «Նէ սէյլէյօրսըն , էյլէ իսէ պէն պու առէմէ չօդ ալտանտըմ :

Մէ- . «Ալտանտըղընա շիւպհէն օլմասըն : Սէյլէրլէր , ամմա իճրա էթմէղլէր , հէմ տախի , Մէլէքիւթ Ուլլահ սէօղ իլէ տէյիլ , անճադ գուվիթ իլէ տիր , (Մաթ . 23. 3 : Ա

* Պուստէն էմսալի հէր նէրտէ պուլընուր , Պու մադուլէ քիմնէ- լէրին փրաթիսըղըա իրաա էյլէտիքլէրի դարաբ էն ճահիլ վէ եախօտ 'ալէնէն շէրի օլտըլարըն իրաա էյլէտիքլէրի դարաբտան զիյատէ տիր : Պու միսիլիւ քիմնէլէրտէն տա'իմա իճթիսապ էթմէլէյիլ :

Գօր. 4. 20) քէլամընը խաթըրնա կէթիր : Պու-
ատէմ տու'ա , վէ թէվպէ , վէ իման , վէ վէ-
լատէթ ի սանիյէ հադգընտա սէօյլէր , Ֆադաթ
սէօյլէմէքտէն պաշգա պիր շէյ պիլմէղ . չիւնքի
պէն անըն էվինտէ պուլունուպ , անը տախիլ-
աէ վէ խարիճտէ պիլաիյիմտէն , անըն հադ-
գընտա տէտիքլէրիմին ճիւմէսի սահիհ տիր :
Եռամուրթանըն ադընտա թատ օլմատըղը մի-
սիլլիւ , անըն էվինտէ տախի տիյանէթ եօդ-
տըր : Օրատա նէ տու'ա , նէ թէվպէ 'ալամէ-
թի վար : Պիր հայվան քէնտի հայվանըղը իլէ
Սլլահա անտէն չօդ էյի խըամէթ էտէր : Պու-
ատէմ անը պիլէնիլէր 'ինտինտէ տինէ 'ար ու
'այպ տըր : (Բօմ. 2. 24, 25) Շէհրտէ անըն սա-
քին օլաըղը պիւթիւն ճիւլարտա , անըն սէպէ-
պինտէն տին խուսուսընտա էյի պիր շէյ իշի-
տիլմէղ : Անը թանըյան խալգ անըն հադգըն-
տա 'Սօդադտա սալիհ , էվտէ շէյթան տըր ,
տէրլէր : Քէնտի ա"իլէսի տախի անը պէօյլէ
պիլիր : Կէվէզէ խըամէթ քեարլարընա էօյլէ
նէքէս , էօյլէ վիա աղըղլը , վէ էօյլէ նահադգ-
տըր քի , նէ ետիաճաղլարընը վէ նէ սէօյլէ-
յէճէքլէրինի պիլմէղլէր : Անըն իլէ իշլէրի օլան-
լար , Պու ատէմ իլէ իշ կէօրմէաէն իսէ պիր
չինկեանէ իլէ իշ կէօրմէք տահա էյի տիր ,
տէրլէր : Միւմքին օլտա Կէվէզէ քէնտիաի իլէ
պիր իշի օլանլարա հիլէ էտէր , անլէրի ալտա-
տըր : Քէնտի խույընը էվլատընա էօյրէտիր ,
վէ նաղիք վիճտանլը օլմագ տիվանէլիք վէ
դօրդաղլըղ 'ատտ էտէրէք , էվլատընտա էօյ-
լէ պիր շէյ կէօրտիլլիւ կիպի , անլէրի տիվանէ
վէ պուտալա եէրինէ դօյուպ , անլէրի նէ պիր

լա՞րիդ իշէ դուլլանըր , նէ տէ սա՞րլըրին էօ-
նիւնաէ անլէրին հազդընտա էյի պիր շէյ սէօյ-
լէր : Պէն շու էֆքեարտա իմ քի՝ պու աաէմ
քէնտի քէօթիւ թալր ու հարէքէթիլէ չօդ-
լարըն կիւնահա տիւ շմէսինէ սէպէպ օլմուշ տըր ,
վէ էյէր Սլլահ մէն՝ էթմէղսէ , տահա նիճէ-
վէրին հէլաքընա սէպէպ օլաճադ տըր : ” *

Ս—բէ . “Պիրատէր , սէնին պու աաէմի պիլ-
տիլինի սէօյլէտիլին իշիւն տէյիլ , անճադ սէն
հէր քէս հազդընտա քրիսթիան կիպի սէօյլէ-
տիլին իշիւն , սանա ի՛թիմատ էտէրիմ : Սէն
պու աաէմէ իֆթիրա էտէյօրսըն տէյէմէմ , ան-
ճադ հազիդաթը սէօյլէյօրսըն տէյիւ զանն է-
տէրիմ : ”

ՍԷ— . “Էյէր պէն անը սէնտէն զիյատէ թա-
նըմատա իտիմ , իհթիմալ տըր քի պէնիմ ա-
նըն հազդընտա օլան էֆքեարլմ սէնին էֆ-
քեարըն կիպի օլաճադըտը , վէ էյէր պու խա-
պէրլէրի տինէ տիւ շմէն օլան քիմնէլէրտէն ի-
շիթմիշ օլաա իտիմ , իֆթիրա սայաճադ իտիմ .
զիրա քէօթիւ աաէմլէրին էյի աաէմլէրի զէմմ
էթմէլէրի ’աաէթ օլմուշ տըր : ”

* Քրիստոսըն տինինի եալընդ յիստնէն իզրար էտիպ անդն
մուհապպէթի վէ լութֆընտան մահրում պուլունան քիմնէ-
լէր պուշու օգույուպ թիթրէսինլէր : Պու մադուլէ քիմնէլէր
Ալլահըն լութֆընա , վէ Բապպընդ Քրիստոսա , վէ հազի-
գաթըն մուգատտէս քէլամընա , չօդ հազարէթ կէթիրրլէր ,
Ահ , պուշար տիրէթտէ մուգատտէս վէ եիւրէքլէրի թէֆ-
թիշ էտէն Ալլահա նէ ճէվապ վէրէճէքլէր : Էյ Յիսուսա թա-
պի՝ օլանդար , պուշու օգույուպ Բապպընդըն համտ ու սէնա
էտինիդ քի , սիդի մէյվէսիդ իմանա իսթիմատ էթմէքտէն վէ
հազիգաթ հազդընտա պիհուտէ սէօյլէմէքտէն խէլաս էյլէ-
յիպ հազիգաթը սիգէ քեսամիլէն պիլտիրմիշ տիր : Սիդի սա՛ր-
լէրտէն միւլթազ էտէն քի՞մ տիր :

Լաքին պու առէմին զիբր էթտիյիմ գապա-
հաթլարնը վէ սա"իր չօդ քէօթիւլիւքէրինի
խապաթ էտէ պիլիրիմ: Պունտան գաթ'ի նա-
զար, էյի առէմլէր անըն ըէֆադաթընտան ու-
թանրպ անը գարնտաշ եա տօսթ գապուլ
էթմէզլէր, վէ քէնտի արալարընտա անըն խ-
մի զիբր օլունտըղընտա մահճուպ օլուրլար:”

Սուրէ. “Շիմտի անլատըմ քի գալլ իլէ ֆի'լ
արասընտա չօդ ֆարգ վար. պունտան սօնկրա
պու ֆարգըր էյի տիդ գաթ էտէճէյիմ:”

Մէ-. “Եւլլէթ, անլէրին արասընտա ֆարգ-
չօդ տըր, ճան իլէ թէն պիրի պիրինտէն նէ
գատար ֆարգլը իսէ, պունլար տախի պիրի
պիրինտէն օ գատար ֆարգլը տըր. զիրա ճան-
սըղ թէն լաշէ օլտըղը միսիլլիւ, ֆի'լիդ գալլ
տախի էօլլէ տիր: Տինին բուհը ֆի'լիյաթ գըս-
մը տըր:” Գէտէր Ալլահըն 'իստինտէ վաք վէ
լէքէսիղ տիյանէթ պու տըր, եա'նի եէթիմ-
լէր իլէ տուլ գարըլարը մուզայագալարընտա
զիյարէթ էյլէյիպ, քէնտի նէֆսինի տիւնեատան
լէքէսիղ հըֆղ էթմէք տիր: (Եա'դ. 1. 27: 22—
26 այէթլէրէ տախի միւրաճա'աթ օլունա) Կէ-

* Պու քիթապըն միւ'էլիֆի եալընը գալլէն տէյիլ, անճագ
ֆի'լէն օլան ֆրիսթիանլըք սահիճ ֆրիսթիանլըք 'ատտ է-
տէր: Բապարմըղ, “Այլէրի մէյլլէրինտէն թոնըյաճագսը-
նըղ,” տէյիւ պույուբուր: Պիր աղաճըն էյի օլտըղը չօդ ետի-
բաղլը վէ կիւղէլ չիւքլի օլտըղընտան տէյիլ, անճագ մէյլէ-
սինտէն անլաշըլըր: Պիյիմ ֆրիստոսըն շայիրտի օլմամըղա նի-
շանէ իսանէն, “ֆրիսթիանլըք տէյիլ, անճագ ֆրիստոսըն պիզէ էմը
էթտիյի շէյլէրի ֆի'լէն իճրա էթմէմիդ տիր: Բապարմըղ պու-
յուբմըլ տըր քի, ‘Եյէր սիղէ էմը էթտիքլէրիմին ճիւմէսինի
իճրա էտէրսէնիլ, տօսթլարըմ օլուրսընըղ, եա'նի տօսթլա-
րըմ օլտըղընըղն նիշանէսինի կէօսթէրմիշ օլուրսընըղ: (Եուհ. 45. 44)

վեղէ պուշտաւն պիտապէր տիր , իշխմէք վէ սեօյլէմէքլէ պիր առէմ սահիհ ֆրիսթիան օլուր զաննըյլա քէնտի քէնտինի ալտատրը : իշխմէք եալընըղ թօխում էքմէք կիպի տիր : Սեօյլէմէք տախի մէյվէնին սահիհէն դալպատ վէ թալր ու հարէքէթլէրտէ հուսուլէ կէլմիշ օլտըղընը կէօթմէրմէյէ քեաֆի տէյիլ տիր : Հիշ շիւպհէմիլ օլմասըն քի բուլի ճէղատտ ինսանլար քէնտի մէյվէլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունաճաղլար սըր : (Մաթ. 13. 23) Օլ կիւնտէ , իմանընըղ վաճ մը իտի տէյիւ սօրուլմայաճաղ , անճաղ , իմանընըղ իլէ պէրապէր 'ամէլինիլ տախի վաճ մը իտի սօրուլուպ անա կէօրէ մուհաքէմէ էտիլէճէքլէր տիր : *

Տիւնեանըն տխրը հասատա պէնդէտիլմիշ տիր . (Մաթ. 13. 30) վէ պիլիրսին քի վաղթը հասատտա ինսան մահուլտան պաշղա պիր շէյէ էհէմիլյէթ վէրմէղ : Պունու աէմէքլէ իմանտան օլմոյան պիր 'ամէլ մաղպուլ օլաճաղ տէմէք իսթէմէմ . Փաղաթ պունրար սեօյլէմէքտէն մէրամըմ , օլ կիւնտէ կէվէղէլէրին

* Ալլահըն 'ինսպէթի օլան իման Ալլահըն իրատէթինէ միւթի' օլմողլէ վէ Ալլահըն 'իղղէթի իշիւն էյի մէյվէ վէրմէքլէ պէյան օլունուր : Միւմինլէրին հայաթը էպէտիլէյէ նա'իլ օլմուարը անլէրին 'ամէլէրի սէպէպիտէն , եա'նի հայաթը էպէտիլէ 'ամէլէրինէ պէտէլ պիր իւճրէթ տէյիլ իսէ տէ , պու ճիւմիլ իլէ խէլաս վէ խէշասը մուճիպ օլան իմանլարը 'ամէլէրիլէ թասաիգ օլունուր , զիրա Բապպա ինանարգլարընը իգրար էթտիլլէրի միսիլիւ , անըն էվամիրինէ իթմ'աթ էթմէլէրիլէ տախի անա օլան մուհապպէթլէրինի պէյան էտէրլէր : իմտի քիմնէ քէնտինի ալտաթմասըն . զիրա 'ամէլիլ իման էօյիւ տիր , էօյիւ իման իսէ էօյիլլէրտէն դըյամ էթմիշ օլան խէլասքեաղըմը հաղղընտա տիրի իւմիտ հուսուլէ էթթիլէմէտիլինտէն Անըն հուղըրուտա քիմնէյի մաղհարը լութֆ էթմէղ :

ի գրարը պիհուտէ օլաճաղընը սանա կէօսթէր-
մէք տիր :

Սահման . “Պու սէօղիւն , Մուսանըն փաք հայ-
վանլար հաղգընտա էթտիյի թա’րիֆի խաթ-
րումա կէթիրիյօր : (Լավ . 11 : Թէս . 14) փաք
հայվան եալընըղ թըրնաղը եարըղ , եախօտ
եալընըղ կէվիշ կէթիրէն տէյիլ , անճաղ հէմ
թըրնաղը եարըղ , հէմ տախի կէվիշ կէթի-
րէն օլմալը խտի : Թավչան կէվիշ կէթիրիւր ի-
սէ տէ , նափաք տըր , զիրա թըրնաղը եարըղ
տէյիլ տիր : Կէվէղէ տախի կէվիշ կէթիրիւր ,
մա’լիւմաթ աշար , չօղ սէօյլէր , ֆաղաթ թըր-
նաղը եարըղ տէյիլ տիր : 0 կիւնահքեարլարըն
եօլընտան այրըլմաղ :

Մի-” “Զանն էտէրիմ քի սէն օլ քէլամլարը
ասըլ ինճիլին թա’լիւմաթը իւղրէ թէֆսիր էյ-
լէտին . պէն տախի պունա պիր շէյ ’իլալէ է-
տէճէյիմ : Փալլօս րէսուլ պու մագուլէ քիմ-
սէլէրէ , Թընին էտէն պաղըր վէ շամաթա է-
տէն զիլ .” (Ս. Գ. օր . 13. 1—3) վէ պաշգա պիր
եէրտէ պէյան էթտիյինէ կէօրէ Վէտա վէրէն
ճանսըղ շէյլէր , թէսմիյէ էտէր : (Ս. Գ. օր . 14. 7)
ճանսըղ շէյլէր տախի հաղիղի իմանտան վէ
ինճիլին թէ’սիր ու նուրընտան մահրում օլան
քիմնէլէր օլուպ , սէօղլէրի վէ սէտալարը մէլէք
սէօղիւ վէ սէտասը իսէ տէ , մէլէքիւթ իւս
սէմալաթտա էհլ ի նուր արասընա ասլա դօ-
նուլմայաճաղլար տըր :

Սահման . “Կիւղէլ , պէն էվիլէլա անըն արգա-
տաշլըղընտան փէք խօշլանմատըմ , շիմտի իսէ
նէֆրէթ էտէրիմ : Փաղաթ անտէն դուրթու-
մանըն չարէսինի տիւշիւնէլիմ :

Մի-". «Նասիհաթըմը տինյէյիպ սանա սէօյլէ-
տէյիմ կիպի եափտըղընտա , Ալլահ անրն եիւ-
րէյինէ թէ"սիր էտիպ անը թէվպէյէ կէթիր-
մէզսէ , օ սէնին արգատաշլըղընտան նէֆրէթ
էտէճէք տիր ։”

Սուրէթ . «Մէօյլէ պադայըմ . նէ՞ եափմալը իմ ։”

Մի-". «Եանրնա վարըպ տինին գուվլէ ի ֆա'ի-
լէսի եա'նի ինսանրն գալպինէ օլան թէ"սիրի
հագղընտա անըն իլէ թէմքին վէ վագար իւզ-
րէ միւքեալէմէյէ կիրիշ . օ միւքեալէմէյէ բա-
զի օլտըղընտա , (բազի օլաճաղը շիւպհէսիզ
տիր) , տինին օլ գուվլէթի անըն գալպինտէ ,
էվինտէ , վէ թաւր ու հարէքէթինտէ վա՞ր մը՝
տէյիւ սու"ալ էյլէ ։”

Պունուն իւզէրինէ Սաաըդ կէվէզէյէ եանա-
շըպ , «Մէօյլէ պադալըմ , նէ՞ տիւշիւնիւյօրսըն ,”
տէտի ։

ԿէՎ . «Նէ՞ տիւշիւնէյիմ . շիմտիյէ գատար
սիզին իլէ էփէյի շէյլէր իւզէրինէ սէօյլէշմէլի
իտիք՝ տիւշիւնիւյօրըմ ։”

Սուրէթ . «Իսթէրսէնիզ , շիմտի սէօյլէշէլիմ .
վէ պանա գալըր իսէ , սէօյլէշէճէյիմիզ մատ-
տէ տախի՝ Ալլահըն խէլասպախշ 'ինայէթի
ինսանրն գալպինտէ պուլունտըղը նէ՞ իլէ մա՝-
լիւմ օլաճաղը մատտէսի օլսուն ։”

ԿէՎ . «Փէք ա'լա , տէմէք քի էսասը քէլամ
տինին գուվլէ ի ֆա'իլէսի օլաճագ տըր ։ Պու
մատտէ շայսնը պահս պիր մատտէ տիր , պէն
տախի միւպահէսէյէ հաղըրըմ ։ Մուխթասար-
ճա պէնիմ տէյէճէյիմ շու տըր քի , էվլէլա ,
գալպտէ Ալլահըն 'ինայէթի պուլունտըղը հալ-
տէ անտէ կիւնահա գարշը պէօյիւք պիր ֆէր-

Եւտ պուլունուր . Սանիէն , —”

Սարգէ . “Տուր . էվիէլա պիրինճիլի իզահ է-
տէլիմ : Պանա կէլիր քի , Ալլահըն ’ինայէթի
գալպտէ պուլունուրդը հալտէ , անտէ կիւ-
նահտան իքրահ էթմէք օլուր , տէմէլի իտին :”

ԿէԼ . “Նէ՞ տէմէք , կիւնահա գարշը ֆէրեատ
էթմէք իլէ կիւնահտան իքրահ էթմէք արասըն-
տա նէ՞ ֆարգ վար սըր :”

Սարգէ . “Չօդ ֆարգ վար : Պիր առէմ պիր
մադսէտէ մէսնի կիւնահա գարշը ֆէրեատ է-
տէ պիլիր . լաքին կիւնահա գարշը տէրունին-
տէ պիր նէֆրէթ օլմատըգճա , անտէն իքրահ
էտէմէղ : Չօդ առէմ կէօրմիւշիւմ քի , մին-
պէրտէ կիւնահա գարշը ֆէրեատ էտէրլէր ,
ֆադաթ անը եիւրէքլէրինտէ , վէ էվիէրինտէ ,
վէ թավը ու հարէքէթլէրինտէ կիլլիճէ պէս-
լէրլէր : Եռսուֆըն էֆէնտիտինին ղէվճէսի , փէք
’իւֆֆէթլիւ պիր գատըն կիպի , պիւլէնտ տվաղ-
լէ ֆէրեատ էթտի իտէ տէ , պիւթիւն եիւրէք-
տէն կիւնահա արդու էտէր իտի : (Թէք . 39 . 13)
Գուճաղընաաքի չօճուղա ’արսըղ վէ մուրաար
տէտիքտէն սօնկրա անը օղչայան վէ էօփէն
վալիտէ միսիլլիւ , պա’ղը քիմնէլէր կիւնահա-
լընտան թէշէքքի էթմէքլէ պէրապէր անը գու-
ճաղլարլար :”

ԿէԼ . “Կէօրիւնիւր քի սէն պէնիւմ ’ալէյհիմ
տէ քէմին գուրույօրսըն :”

Սարգէ . “Հաշա , պէնիւմ մէրամլւմ անճադ-
հադգը մէյտանա չըգարմադ սըր : Լաքին
գալպտէ Ալլահըն խէլասպախշ ’ինայէթինէ ’ա-
լամէթ օլարադ զիքը էթմէք իսթէտիլին ի-
քինճի շէյ նէ՞ տիր :”

Կէ՛ւ. «Եսրարը ինճիլիյէ հազդընտա մա՛լիւմաթը ը 'աղիմէ տիր :»

Սապա՛ւ. «Պոռնու էվիլէլա սէօյլէմէլի իտին : Լաքին էվիլէլա տա սէօյլէսէն սօնկրա տա սէօյլէսէն , երինէ պու տէտիյին եանկըշ տըր , զիրա պիր աուէմին էսրարը ինճիլիյէ հազդընտա մա՛լիւմաթը ը 'աղիմէսի օլտըղընտա պիլէ , ճանը խէլասպախշ 'ինայէթին թէ՛ սիրինտէն մահրում օլա պիլիր : * Էվիլէթ , պիր աուէմ հէր 'իլմէ աշինա օլտըղտան սօնկրա պիլէ միւ՛մին եախօտ էվլատուլլահ օլմամասը միւմքին տիր : (Ո. Գ. օր. 13. 2) Էֆէնտիմիզ շայիրտլէրինէ խիթապէն , Պոռնլարը պիլտիքտէն սօնկրա իճրա էյլէտիյինիզ հալտէ նէ՛ միւպարէք սինիզ , տէտի = (Եուհ. 13. 17) Պիլէնլէրի տէյիլ , անճադ իճրա էտէնլէրի միւպարէք 'ատտ էյլէտի : Զիրա պիր նէվ՛ մա՛լիւմաթ վար տըր քի , պէրապէրինճէ իճրա եօգ տըր : Էֆէնտիսինին իրատէթինի պիլիպ տէ իրատէթինէ կէօրէ հարէքէթ էթմէյէն գուլ պէօյլէ տիր : Պիր աուէմին մէլէք դատար 'իլմի օլուպ տա ֆրիսթիան օլմամասը միւմքին տիր : Պու սէպէպտէն՝ գալպտէ խէլասպախշ 'ինայէթին պուլունտըղընա , մա՛լիւմաթը ը 'աղիմէյի իքինճի 'ալամէթ 'ատտ էյլէմէն տօղըու տէյիլ տիր :

* Միւրա՛ի տտէմ՝ տինճէ մա՛լիւմաթ սաճիպի օլա պիլիր , Ֆազաթ տինին գուվիլէ ի Ֆա՛իլէսինտէն մահրում օլտըղը իշին թա՛լիմաթը ը ինճիլիյէ հազդընտա մա՛լիւմաթը թամմ օլամուղ : Պէօյլէ պիր աուէմ թա՛լիմաթտան պահօ էտէր , Ֆազաթ քէնտինտէ սէօղլէրինէ ուլղուն պիր թէսավլուր եօգ տըր : Սնատան տօղմա պիր քէօր սա՛իրլէրտէն իշիտէրէք կիւնէշ եախօտ էլէյիմ սաղմա հազդընտա սէօյլէյէ պիլիր , լաքին նէ կիւնէշի , նէ տտիի էլէյիմ սաղմայը կէօրմիւշ օլտըղընտան , պիրինին շաֆգը վէ օլպիրինին ըէնլէրի հազդընտա զիհնտէ պիր թէսավլուր եօգ տըր :

Մա՛րիւմաթ ը 'աղիմէ իֆթիխարը սէվէնլէրի խօշնուտ էտէր, իճրա իսէ Ալլահը խօշնուտ էտէր: Ինճիլին թա՛րիմաթը հազգընտա մա՛րիւմաթ օլմատըղը հալտէ գալպ սալիհ օլուր՝ տէմէք իսթէմէմ՝. զիրա պու նէվ՝ մա՛րիւմաթ օլմատըղճա գալպին իսլահը միւմքին օլմաղ: Մա՛րիւմաթ իսէ լէրի նէվ՝ տիր, պիրիսի սալթ նաղարիյաթ տըր, օ պիրի իսէ իման վէ մուհասպէթ իլէ պիրիքտէ օլան մա՛րիւմաթ օլուպ ինսանը Ալլահըն իրատէթինի իճրայէ թէշվիդէտէր: Պիրինճի նէվ՝ մա՛րիւմաթ կէվէղէլէրէ մաղպուլ օլուպ, սահիհ Քրիսթիան իսէ օլ պիրինէ նա՛լ օլմատըղճա րահաթ էտէմէղ: Պանա ֆէհմ իհսան էյլէ, վէ պէն շէրի՛աթընը հըֆղ էտիպ՝ պիւթիւն գալպլէ անա իմթիսալ էտէրիմ:” (Մէղ. 119. 34)

Կէ՛ւ. “Սէն իհնէ պէնիմ 'ալէյհիմտէ քէմին գուրմատան վաղ կէշմէյօրսըն, լաքին պունտան պիր ֆա՛րիսէ հասըլ օլմաղ:”*

Սաաբէ. “Եօյլէ իսէ խէլասպախշ 'ինայէթին գալպտէ պուլունտըղընա պաշղա պիր 'ալամէթ զիքը էյլէ:”

Կէ՛ւ. “Խայր, զիրա պիրի պիրիմիղէ ոյմալաճաղըմըղը կէօրիւյօրըմ:”

Սաաբէ. “Սիղ զիքը էթմէք իսթէմէղսէնիղ, բուխսաթընըղլէ պէն զիքը էտէյիմ:”

Կէ՛ւ. “Բուխսաթ սիղին, էֆէնաիմ:”

Սաաբէ. “Խէլասպախշ 'ինայէթին թէ՛ սիրի կէրէք անա մաղհար օլան ատէմէ, վէ կէրէք օլ

* Պու սուրէթ միւքեալէմէ Կէվէղէ 'ալէյհիմտէ պիր քէմին օլմատըղսան մա՛տա, էյէր միւթէնէպպիհ օլարագ քէնտի հալինի անլասա իտի, անտէն չօգ իսթիֆատէ էտէր իտի:

ատէմի թանր յանլարա մա'լիւմ օլուր : 'ինա-
յէթին թէ"սիրինէ մաղհար օլան ատէմէ շու-
վէճհ իլէ մա'լիւմ օլուր . եա'նի պէօյլէ պիր
ատէմ' քէնտինին կիւնահ.քեար (վէ 'ալ էլ խու-
սուս թապ'էն ֆասիտ) օլտըղընը , վէ ֆրիստու-
սա իման էտէրէք Ալլահըն մէրհամէթինէ նա"իլ
օլմատըղը հալտէ , իմանսըղլըգ մա'սիյէթի ի-
շիւն էպէտի 'աղապա հիւ.քմ' օլունահաղընը ,
տէրունինտէ հիսս էտէր . վէ պունու հիսս էթ-
մէսիյլէ կիւնահընտան տօլայը մահղուն վէ մահ-
ճուպ օլուր . (Մէղ. 38. 18 : Էր. 31. 19 : Եուհ.
16. 8 : Բօմ. 7. 24 : Մար. 16. 16 : Ղալ. 2. 16 :
Վահ. 1. 6) վէ քէնտինէ պէյան օլունան խէ-
լասքեարը 'ալէմէ իթա'աթ , 'էօմրիւ օլտըգճա ,
հէր հալտէ վաճիպ օլտըղընը անլայարազ , ա-
նըն միւպարէք վա'տլարընա նա"իլ օլմագ իշիւն
անա աճըղըպ սուսամըշ իտիյինի հիսս էտէր :
Պու հալէ կէլմիշ օլան պիր ատէմին սիւլուր
ու սէլամէթի , գուտսիյէթէ օլան իշթիյազը ,
վէ խէլասքեարընը տահա էյի թանրմագ վէ
պու տիւնեատէ անա խըտմէթ էթմէք արղու-
սը , իմանըն գուվվէթ ու զա'ֆընա կէօրէ օ-
լուր : Ֆագաթ , հէր նէ գատար 'ինայէթին
թէ"սիրի կիւնահ.քեարա պու վէճհ իլէ մա'լիւմ
օլուր տէտիմ իսէ տէ , էօյլէ պիր թէ"սիրին
ասըլ խէլասպախշ 'ինայէթին թէ"սիրի օլտը-
ղընը կիւնահ.քեար փէք նատիր պիլէ պիլիր .
շիւնքի քէնտինտէ օլան ֆէսատը թապի'ի , վէ
սու"ի իսթի'մալ էթմիշ օլտըղը 'աղլը , պու
խուսուստա անը եանըլտըրլար : Պու սէպէպ-
տէն պէօյլէ պիր թէ"սիրէ մաղհար օլան քիմսէ
անըն 'ինայէթին թէ"սիրի օլուպ օլմատըղընը

հիւքմ էտէճէք 'ազլ ր սէլիմ սահիպի օլմալը :
(Եուհ. 16. 9 : Ղալ. 2. 15, 16 : Ս. մալ. 4. 12 : Մաթ. 5. 6 : Վահ. 21. 6)

Մէղքիւր թէ"սիր օլ ատէմի թանըյանլարա տախի շու եօլ իլէ , եա'նի օլ ատէմին էվվէլա ֆրիատոսա օլան իմանընը 'ալէնէն իգրար էթմէսիլէ , վէ սանիէն , օլ իգրարընա միւթաւ պըզ սիյրէթիլէ մա'լիւմ օլուր : Պէօլէ պիր սիյրէթ սահիպի օլան ատէմ հէմ կիւնահընտան , հէմ տախի կիւնահը սէպէպիլէ քէնտի սինտէն դալպէն իքրահ էտիպ , կիւնահը քէնտի էվինտէն տէֆ' իլէ , գուտսիլէթին պիւթին տիւնեատա ինթիշարընա ճէհա ու զայրէթ էտէր . վէ պու ճէհա ու զայրէթի տախի , միւրա"ի վէ եախօտ կէվէղէլէրին էթտիլի միսիլիւ եալընը սէօզ իլէ տէյիլ , անճագ իման վէ մուհապէթ իլէ Ս. լահըն քէլամընըն գուվ վէթինէ ֆի'լէն իթա'աթ էթմէքլէ տիր : * (Էյ. 42. 5, 6 : Մէղ. 50. 23 : Հէղ. 20. 43 : Մաթ. 5. 8 : Եուհ. 14. 15 : Բօմ. 10. 10 : Հէղ. 36. 25 : Ֆիլի. 1. 27 : 3. 17—20)

Շիմտի , էֆէնտիմ , խէլասպախշ 'ինայէթին թէ"սիրի վէ անըն նիշանէլէրի խուսուսընտա պէնիմ պու մուխթասար իֆատէմէ պիր ի'թիրաղընը վար իսէ , սէօլէյինիղ , եօգսա իգնինիղ իլէ սիղտէն տիկէր պիր շէյ սու"ալ էտէլիմ :

* Քրիստոսըն հագիգի շայրտլէրի օլտըղըմըղա 'ալամէթ եալընը պու տըր : Էյէր Ս. լահըն 'ինայէթինին պու թէ"սիրի պիղտէ պուլունմաղտա , պիղ անճագ իամէն հայաթտա օլուպ , ինճիլին գուվէթինէ նաղարէն հագիգաթէն էօլիւ իղ , ֆէնտինիղի թէֆթիշ էտինիղ , եօլարընը կէօղէտինիղ :

Կէլ. «Խայր, շիմոսիլիք ի'թիւրաղ էթմէք իսթէմէմ, անճաղ տինլէյէճէյիմ. պուլուրընը, սու"ալընըղը էտինիլ»^{*}

Սաալէ. «Ետէճէյիմ սու"ալ շու տըր քի, շիմոսի թա'րիֆ էթտիյիմ խէլասալախշ 'ինալէթին թէ"սիրինի սէն քէնտի գալպինտէ հիսս էտէր մի սին. թավը ու հարէքէթին տախի պունա շէհատէթ էտէր մի. Եօգսա սէնին տիյանէթին ֆի'լէն վէ հաղիլգաթէն օլմայըպ, անճաղ լաֆղէն վէ լիսա"նէն մի տիր: Էյէր պու շէյին ճէվապընը պունա վէրմէք իսթէր իսէն, բէճա էտէրիմ քի Ալլահըն Եօգարըտան թատտիգ, վէ զամիրինին տախի անա շէհատէթ էտէճէյինի պիլտիյինտէն պաշգա պիր շէյ սէօյլէմէյէսին. դիրա քէնտի քէնտինի թահսին էտէն տէյիլ, անճաղ Բապպըն թահսին էթտիյի քիմսէ միւսթահսէն վէ մաղպուլ տըր: Պունտան մա'տա, պիր քիմսէ, պէն շէօյլէ իմ, պէօյլէ իմ, տէյիպ տէ, սիյրէթի վէ գօնչուլարը քէնտիսինի թէքզիպ էտէրլէր իսէ, իֆիթիլսարը փէք 'այպ վէ պիհուտէ տիր»^{*}

Սաարըղըն պու սէօղիւ իւղէրինէ Կէվէղէ էվլվէլա գըղարըպ, պա'տէհու քէնտինէ Կէլէրէք, շէօյլէ ճէվապ վէրտի. «Սէն շիմոսի սէօղիւնիւ թէճըիպէ, զամիր, վէ Ալլահ իւղէրինէ շէվիրիպ, սէօյլէնիլէն սէօղլէրի Ալլահըն թատտիգ էթմէսինի թալէպ էտէյօրսըն: Պէն պու թարղ սէօհպէթ էտէճէյիմիլի ումմատըմ, հէմ պու

* Արգատաշտըրմըղ իլէ պէօյլէ սաարըղանէ Կէօրիւմէլիլիլ: Քիսաշքի կէրէք տիւննատա, կէրէք քիլիսէտէ պու շէյէ լաի-գէյլէ տիլգաթ օլունա. օլ վաղըթ Կէվէղէլէր թանըլլէպ քիլիսէտէն թարտ օլունուլար:

Թարղ սու"ալլարա ճէվապ վէրմէք նէ իսթէ-
րիմ, նէ տէ վէրմէյէ քէնտիմի մէճպուր սոյա-
րըմ, վէ էյէր սէն պէնի իսթինթագ էթմէք
մադսէտինտէ՝ իսէն, պէն սէնի հաքիմ դա-
պուլ էթմէյէ մէճպուր տէյիլ իմ: Լաքին,
րէճա էտէրիմ, պէօյլէ սու"ալլար էթմէնին սէ-
պէպինի պանա սէօյլէ:"*

Սուրբ. "Սէպէպի շու տըր քի, սէնի չօգ-
սէօյլէմէյէ արղուլը պիր ատէմ պուլտըմ, վէ
սէնտէ տիյանէթ հազգընտա խոյալաթտան
պաշգա պիր շէյ պուլունտըղընա շիւպհէ էթ-
տիմ: Պունտան մա'տա, սէնին հազգընտա ի-
շիթմիշ իմ քի տիյանէթին անճագ լիտանէն
օլուպ, թալր ու հարէքէթին իսէ իդրարընը
թէքղիպ էտէր: Սէն Գրիսթիանլըղա լէքէ իմիշ
սին, վէ քէօթիւ հարէքէթլէրին տինէ քիր
կէթիրլըլէր իմիշ: Ֆէնա էօրնէյինլէ պա'ղըլա-
րընը սուշտըմը, չօղարը տախի հէլաք օլ-
մագ թէհլիքէսինէ կէթիրմիշ սին. իչքի, շէհ-
վէթ, ֆահլիյաթ, քիւֆր, եալան, վէ քէօ-
թիւ արգատաշլար, վէ սա"իր էֆ'ալ ը դապիհէ,
սէնին տիյանէթինէ մուվաֆըդ իմիշլէր: Պիր
ֆահլիշէ հազգընտա, հէվ դարըլարա 'ար
տըր, տէնիլտիյի միսիլլիւ, սէնին հազգընտա
տախի հէվ միւ"մինլէրէ 'ար իմիշ սին տէնիլիւ:"

ԿէԼ. "Սէն պաշգալարըն սէօղիւ իլէ պէօյլէ

* Գալպի վէ թալր ու հարէքէթի թէֆթիշ հօլընտա սէօյ-
լէնիլէն սէօղլէր միւրա'ի կէվէղէլէրին իշինէ կէլմէղ, խան իլէ
թէպրիր օլունմագտան պահս էթտիյինտէ սէօղիւնիւ դապուլ
էտէրլէր, լաքին իմանըն դալպիմիլէ թէսիր էթմէսինտէն, վէ
թէրը ի նէֆսլէ Գրիստոսա թապի' օլմագտան, պահս էլլէտի-
յինտէ սէօղիւնիւ դապուլ էթմէյէրէք, էօլքէլլէրնտէն սանա
սիթէմ էտէրլէր:

չէտիտէն հիւքմ էթմէյէ հազրր օլտըղընտան , սէնին հէր շէյէ ֆէնա կէօղ իլէ պաղըպ ըէֆադաթա միւնասիպ օլմայան թիթիղ պիր առէմ օլտըղընր անլատըմ . աթթըդ Ալլահա ըսմարլատըդ : ”*

Կէվէղէ կիթտիքտէն սօնկրա , Միւ՝մին՝ Սատըղըն Եանընա կէլիպ անա խիթապէն , “Պէօյլէ օլաճաղընը պէն սանա էվիէլ սէօյլէտիմ . անըն արգուլէրի սէնին սէօղլէրին իլէ իթթիֆադ էտէմէտիլէր : Խսլահ ը նէֆա էթմէքտէն իսէ սէնին արգատաշլըղընը թէրք էթմէյի տահա էյի սայտը . մէ՝մուլ էթտիյիմ կիպի օ պրաղըպ կիթտի . դօ կիթսին , զարարը պաշգասընա տէյիլ՝ անճադ քէնտինէ տիր : Բէֆադաթմըղտան քէնտինի թարա էթմէք զահմէթինաէն պիղի դուրթարտը , զիրա էյէր ըէֆադաթմըղտա տէվամ էթսէ իտի , (զաննըմճա էտէճէյիտի ,) պիղէ քիր օլաճաղըտը : Փալլօս ըսուլ , “Պու մագուլէ քիմսէլէրտէն իճթինապ էյլէ ,՝ պույուրուր ,” տէտի :

Սուրէ . “Փադաթ անըն իլէ պու գըսսա մուքեպէմէյի էթտիյիմտէ մէսրուր իմ , օլա պիլիր քի էթտիյիմիղ սէօղլէր իւղէրինէ թէֆէքքիւր էթսին . հէր նէ հալ իսէ պէն անա հէր շէյի աշըղտան սէօյլէյիպ մէ՝սուլիյէթտէն դուրթուլտըմ , հէլաք օլուրսա դապահաթ քէնտին տիր : ”

Միւ . “Սէն անա հէր շէյի աշըղտան սէօյլէմէնլէ էյի էթտին : Շիմտի ինսանլար իլէ

* Գալլի ֆտտիտ օլան տտէմ նասիհատ դապուլ էթմէտիքտէն պաշգա , նասիհատ էտէնի թաղիր էտիպ քէնտինի հագըլ լըգարըր , վէ նասիհատտան պիր ֆաիտէ կէօրմէզ :

պէօյլէ սատրղանէ կէօրիւշմէք փէք աղ օլտը-
ղընտան, նիճէ քիմնէլէր տինէ ի'թիպար էթ-
մէմէքտէ տիրէր: Տիյանէթլէրի լիսանէն օլուպ
սիրէթլէրի պօղուգ օլան պու մադուլէ կէվէ-
ղէլէր տինտարլարըն ճէմա'աթընա դապուլ օ-
լունմալարըյլէ նաթը շաշըրրըլար, վէ Գրիս-
թիանլըղա 'ար ու 'այպ կէթիրէրէք, միւ"մին-
լէրէ մուճիպ ի էսէֆ օլուրլար: Քեաշքի հէր
ատէմ պու մադուլէ քիմնէլէր իլէ սէնին կէօ-
րիւշտիւյիւն կիպի կէօրիւշտէ. օլ վաղըթ ան-
լէր եա տինէ եադըշըր սուրէթտէ հարէքէթ
էտէրլէր, եա տինտարլարըն ըէֆագաթընտան
պիղար օլարագ անյէրտէն դաշարլար:"

Պէօյլէճէ Միւ"մին իլէ Սատրգ կէօրտիւքլէրի
չէյլէր իւղէրինէ սէօյլէշէրէք ըահաթ ըահաթ
կիթտիլէր: Էյէր պէօյլէ սէօհպէթլէ մէշղուլ
օլմառա խտիլէր, պու չէօլտէ օլան եօլճըլըղ-
լարը քէնտիլէրէ օսանճ վէրիր խտի: *

ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԷՆԶԻԼ

Միւ"մին իլէ Սատրգ չէօլիւ կէշտիքլէրի կի-
պի, Սատրգ արգասընա պաղտըղընտա պիր
ատէմին քէնտիլէրինէ տօղրու կէլմէքտէ օլտը-
ղընը կէօրտիւ, վէ անը թանըյարագ, Միւ"մինէ,

* Միւ"մինլէր պաշարընա կէլէն թէճրիպէլէր իւղէրինէ ըու-
հանիճէ սէօհպէթ էթմէլէրիլէ, դուվիլէթ քեսպ էտիպ ֆե-
րահաք օլուրլար, վէ մէյուսիյէթ չէօլիւ մէսէրրէթ պաղչէ-
սինէ թէհալիւլ էտէր: Էյ Գրիսթիանյար, էյէր սիզ հիւմ ու
թէվաղուլ իլէ Գրիստոսըն սիզէ օլան ինայէթլէրի հագգընտա
սէօյլէշըր իսէնիզ, պու քէյֆիյէթ սիզէ չօգ ֆա'իտէլի օլուր:

«Պու՛ կէլէնի թանը՞ր մը սըն ,» տէյիւ սու՛ալ էյլէտի ։

Միւ՛մին տախի պաղտըղընտա , «Օ պէնիմ՝ աղիղ տօսթըմ՝ Միւպէշշիր տիր ,» տէտի ։

Սատըղ տախի , «Պէնիմ՝ տէ՛ աղիղ տօսթըմ՝ տըր . պէնի սաւր դափու եօլընա դօյան պու տըր ,» տէտի ։

Պիր աղ սօնկրա Միւպէշշիր անլէրէ եէթիւ շիպ , «Տօսթլարըմ ուղուրլար օլսուն ,» տէտի ։

Մէ՛- . «Խօշ կէլտինիղ ,՝ աղիղ տօսթըմ . սէնին եիւղիւնիւ կէօրմէմ՝ իլէ մուգատտէմա մէնաֆի՛ ի էպէտիյէմ՝ իշլուն շէքտիյին էմէք խաթըրմա կէլտի ։»

Սաւրէ . «Պին քէրրէ խօշ կէլտինիղ . պիղիմ կիպի եօրղըն եօլըրլար սէնի կէօրմէյէ զիյա տէսիյլէ արղու էտէրլէր ։»*

Մէ՛պէշշէր . «՝Աղիղ տօսթլարըմ , սօն միւլա գաթըմըղտան պէրու նէ՞ հալտէ սինիղ . եօլտա նէ՞ շէյլէրէ բասթ կէլտինիղ . սիղ նա՞սըլ հաւրէքէթ էթտինիղ ։»†

Միւ՛մին իլէ Սատըղ եօլտա բասթ կէլտիքլէրինի , վէ նա՞սըլ վէ նէ կիւճիքլէր իլէ օլ եէրէ եէթիշմիշ օլտըղլարընը , անա նաղլ էթտիլէր ։

* Քրիսթիանոզ թարիգինէ սիւլւք էթմէնին սահիհ՝ ալամէթլէրինտէն պիրիսի Կնճիլ խատէմէսինի խալիսանէ սէվիպ , բուհանի մէնֆա՛աթըմըղ իշլուն օլան էմէքլէրինի լա՛իգիյլէ թանըմուգ տըր ։

† Քրիստոսըն սատըղ խատէմէսինին իշի հէր վաղըթ տտէմէրին բուհանի հալինէ վաղըթ օլուպ , անլէրին խայրընա չաղըմազ օլմալը իսէ տէ , էյ վա՛հ , Նիճէ քիմնէլէր պու խուսուսը իհմալ էթմէքտէ տիրլէր ։ Քրիստոսըն խատէմէսի իղ տէ . յէնլէրտէն Նիճէլէրի պաշգալար իլէ կէօրիւշտիւքլէրինտէ բուհանի պիր մատտէ իւղլէրինէ սէյլէշմէյէ սա՛յ էթմէղլէր ։

Մէ-դէշնէր . «Սըզընթը չէքմիշ օլտըղընըղ ի-
չիւն տէյիլ, անճագ դալիպ կէլիպ, դա'իֆի իքէն
պու կիւնէ դատար եօլընըղտա տէվամ էթմիշ
օլտըղընըղ իչիւն, դայէթլէ մէսրուր իմ, վէ պու
մէսէրըէթլիմ հէմ պանա հէմ սիղէ 'ա'իտ
տիր . պէն էքտիմ վէ սիղ պիչտինիղ, վէ իշ-
թէ օլ կիւն եագըն տըր քի, հէմ էքէն հէմ
տէ պիչէն պէրապէր սէվինիլէր : (Եուհ. 4. 36)
Ֆադաթ գալի տուրմալը սընըղ . Զիրա բէ-
խալէթտէ պուլունմատըղըմըղ թագաիրտէ,
մէվսիմինտէ պիչէճէյիղ : (Ղալ. 6. 9) Իշթէ
թաճ, պօղուլմաղ թաճ, սիղէ հաղըր տըր :
Պէօյլէ սէյիրտինիղ քի նա'իլ օլտընըղ : (Ս. Գօր.
9. 24—27) Պա'ղըլար պու թաճ իչիւն եօլա չը-
ղըպ խայլը մէսագֆէ կիթտիքտէն սօնկրա, պիր
պաշղատը կէլիպ թաճը ալմըշ տըր . պու սէ-
պէպտէն սիղտէ պուլունանը գալի թութը-
նըղ, օլմայա քի պիրի թաճընըղը ալա : (Վահ.
3. 11) Սիղ տահա չէթանըն դուրշունընն եէ-
թիչէճէյի մէնգիլի կէչմէմիշ սինիղ : կիւնահա
գարշը ճիհատ էտէրէք, դան տէօքմէք տէ-
րէճէսինէ գատար տահա մուգալէմէթ էթ-
մէտինիղ : ('իպր. 12. 4) Կէօղիւնիւղ տա'իմա
մէլէքիւթ իւս սէմալաթա օլտուն . վէ կէօրիւն-
մէյէն նէսնէլէր հագգընտա իմանընըղ գալի
օլտուն : Հայաթը էպէտիյէյէ միւթա'ալլիդ
օլմայան հիչ պիր շէյ տէրունինիղտէ եէր պուլ-
մասըն : 'Սլ էլ խուսուս եիւրէյինիղէ վէ անըն
շէհվէթլէրինէ տիգգաթ էտինիղ, զիրա գալպ
հէր շէյտէն զիյատէ ալտատըճը տըր, հէմ
դայէթլէ ֆասիտ տիր : Եիւզիւնիղի քէօթիւ-
լիյէ չագմագ թաշը կիպի էտինիղ, կէօքտէ

վէ եհերաւէ ճիւմիէ հիւքիւմէթ սիւղին թարա-
փընըղտա արը : ”*

Միւ՛մին վէ Սատրդ պու նասիհաթլար իշիւն
Միւպէշշիրէ ’արղ ք թէշէքքիւր էտիպ , եօլ-
ճըլըղլարընըն պաղի դալան գըսմընտա քէն-
տիլէրինէ ֆա՛խտէլի օլաճադ պաշգա նասի-
հաթլար վէրմէսինի անտէն քէճա էթտիլէր .
շիւնքի Միւպէշշիր փէյղամպէր օլուպ , վաղի՛
օլաճադ հալլէրի , վէ օլ հալլէրէ դալիպ կէլմէ-
նին չարէսինի , անլէրէ պէյան էթմէյէ միւդ-
թէտիր օլտըղընը պիլիլըլէր խաի :

Միւպէշշիր տախի անլէրէ շու նասիհաթը
վէրտի . “Էյ սէվկիւլիւ էվլատըմ , ինճիլ ի շէ-
րիֆին , ‘Մէյէքիւթ Ուլլահա չօդ մուղայադա-
լար իլէ կիրմէք կէրէք տիր , ’վէ , ‘Հէր շէհրտէ
. . . սէնի պէնտլէր վէ մուղայադալար պէք-
լէյօր , ’ քէլամընը իշիթմիշ օլմայը սընըղ : Պու
սէպէպտէն եօլճըլըղընըղտա պէօյլէ մուղայա-
դալարա օղրամադսըղըն պիր չօդ եհր կիտէ
պիլէճէյինիղի մէ՛մուլ էթմէմէլի սինիղ : Միղ
պու շէհատէթլէրին սահիհ օլտըղընը թէճըրիպէ
իլէ կէօրմիւշ սինիղ , վէ աղ վաղըթտան տա-
հա չօղընը կէօրէճէքսինիղ . զիրա պու չէօլիւ
կէշտիյինիղ կիպի պիր շէհրէ եէթիշէճէքսի-
նիղ : Օլ շէհրտէ սիղի տիւշմէնլէր իհաթէ է-
տիպ , գաթլինիղի գաստ էտէճէքլէր . շիւպ-

* Իմանտա գալի իւմիտ իլէ մէսըուր օլմոդ վէ գալպիմիղէ
տիգգաթ էթմէք վէ թապըն խըսմէթինտէ չալըշգան օլմոդ
իշիւն պիղէ ճէսարէթ վէրէն պու նասիհաթլար նէ՛ միւպարէք
տիր , Միւ՛մինլէր պու խուսուսլարտա նասիհաթա տա՛խիս
միւհթաճ տըր , Գրիստոսըն սատրդ խատէմէսի նասիհաթ վէ-
րիր , Գրիսթիանըգ թարիդինէ կիրմիշ օլան միւ՛մինլէր տախի
պէօյլէ նասիհաթլարը թէշէքքիւր էտէրէք գապուլ էտէրլէր :

հէնիդ օլմասըն քի պիրինիդ, պէլքի իքլինիդ, էտէճէյինիդ շէհատէթի դանընըդ իլէ միւհրլէյէճէքսինիդ.* ֆադաթ սիդ էօլիւմէտէկին սատըգ օլունըդ, մէլիք սիդէ Հայաթ թաճընը վերէճէք տիր : Հէր նէ դատար օրատա էօլէն շէտիտ էլէմ իլէ էօլէճէք իսէ տէ, երնէ հալի դալան արդատաշը հալինտէն էյի օլաճագ տըր, զիրա հէմ արդատաշընտան էվլէլ Սէմալի շէհրէ վասըլ, հէմ տէ եօլըն պաղի դալան գըամընտա պուլունան նիճէ մուզայագալարտան ադատ օլաճագ տըր : Լաքին սիդ մէզքիւր շէհրէ վասըլ օլուպ, պու տէտիլիմ շէյլէր սիդէ խապէթ էթտիլինտէ, պէնի խաթըրըդա կէթիրիպ իմանտա դալի տուրունըդ, վէ խայր իշլէմէքլէ, ճանընըդը խալիդ ի սատըգ իթիրգատ էթտիլինիդ Սլլահա էմանէթ էտինիդ : ”

Պա'տէհուլ րույամտա կէօրտիւմ քի Միւ"մին իլէ Սատըգ շէօլիւ կէշտիքլէրի կիպի Պաթըլլըդ նամ շէհրի կէօրտիլէր : Պու շէհրտէ Պաթըլլըդ փանայիրի խամնտէ պիւթիւն սէնէ սիւրէր † պիր փանայիր օլուր : Պու խամն սէ-

* Միւպէշշիրին պու սէօղիւնէ տիգդաթ էտինիդ, պու եօլճըլարըն էօնիւնտէ տահա չօգ կիւճիւքլէր վար տըր : Տա'իմս խաթըրմըգտա օլմալը քի' տիւնեա խաթիրահաթ եերի տէյիլ տիր : Իմանըն էյի ճիհատինտէ ճահիտ օլմագ իշիւն, տա'իմս սէպաթ էթմէլի իդ, վէ Սլլահըն ճէմա'աթը իշիւն հազըր օլան րահաթա կիրմէյէ չայըշմալը իդ : օլմայա քի Սլլահըն լութ ֆընտան մահրում գալալըմ : (Խպր. 4. 4)

† Պու քիթապըն միւ'էլլիֆի պու տիւնետըր, անըն հիլէ ու տէսիսէլէրի վէ զէվգ ու սէֆալարը վէ կիւզէլ կէօրիւնէն պաթըլլ շէյլէրի վէ պիլ ճիւմէլէ քէյֆիլէթլէրի սէպէպինտէն, Պաթըլլըդ փանայիրինէ պէնդէտիր : Պիդի քէնտինէ էսիր էթմէք իշիւն անըն մէսնէտլէրի, սերվէթի, սէֆասը վի սա'իր ֆանի շէյլէրի դայէթ 'աճա'իպ սուրէթտէ տօնատըլմըշ տըր : Պու տիւնետնըն իլահը օլան Շէյթան քէնտիմիդի ճիսմանի զէվգ-

սկէսի կերէք շէհր ի մեղքիւր վէ կերէք օրա-
տա սաթըլան վէ օրայա ճէլալ էտիլէն շէյլերին
քեաֆֆէսի պաթըլըդ օլմասը տըր = (Մէդ.
62. 9 = վա'. 11. 8 . 1. 2—14 = 2. 11—17 = իշա'.
40. 17 այէթլէրէ տախի միւրաճա'աթ օլունա :)

Պու փանայիր եէնի օլմայըպ , էսքիտէն պէ-
րու պուլունուր = Ֆադաթ նէ նիյէթլէ , վէ նա-
սըլ , իհտաս էտիլտիյինի թա'րիֆ էտէյիմ :

Պունտան սկէշ պին սէնէ դատար ադաէմ
պա'ղը եօլծըլար , պու իքի եօլծը միսիլլիւ ,
Սէմալի շէհրէ կիտիյօրլար ըտը = Պա'ալղէպուլ ,
վէ Ս.փօլեօն , վէ Ս.լայ , քէնտի կիրուհլերի իլէ ,
մեղքիւր եօլծըլարըն իշպու պաթըլըդ շէհ-
րինաէն կէշէճէյինի աղլայրպ , օրատա պիւթիւն
սէնէ սիւրմէք վէ հէր նէվ' պաթըլ վէ ֆանի
շէյլերին ախղ ու ի'թասընա աչըդ օլմադ շտը-
թըյլա պիր փանայիր իհտաս էթտիլէր = Պու
սէպէպաէն մեղքիւր փանայիրաէ աթի իւղ
ղիքը էշեա վէ էմթա'անըն քեաֆֆէսի . եա'
նի խանէ , արաղի , միւլք , սէնա'աթ , սէր-
վէթ , մէսնէտ , բիւթպէ , 'իւնվան , մէմալիք ,
հիւքիւմէթ , շէհվէթ , հէր նէվ' զէվդ ու սէ-
ֆա . քէղալիք հէր ճինս առէմ , մէսէլա' ֆա-
հիշէ , զէվճէ , զէվճ , էվլատ , էֆէնտի , էթ-

լէրէ վերիպ եալընըղ անլեր իլէ միւթէլէզղիզ օլմամըզ իշին
տուրմայըպ պիլի ալտասըր . Զուլ ճէլալ Բապր պիլէ պու
փանայիրտէն կէշտիյինաէ , պու տիւնեանըն հիւքմտարը անա
տախի հիւճիւմ էթտի , ֆադաթ անա դալիպ կէլէմէտի : Վէ
պու անէ գատար Բրիսթիան իսմինի թաշլէյանլարըն 'ալէյ-
հինաէ տախի հէր վէճհլէ չալըշըպ , չօդ տէֆ'ա նա'իլ ի մե-
րամ օլտու իսէ տէ , սահիհ Բրիսթիան օլան եօլծը իման
իլէ անա դալիպ կէլէճէք տիր : 'Եպրանիլէրէ եաղըլան բէսա-
լէին 11 ինճի պապը , քէնտիլէրինի տիւնեա իւղէրինաէ զարիպ
վէ միւսաֆիր սայանլարը պիլէ նիւմունէ կէօսթէրի :

պա՛ս . հէ՛մ տախի էն գըյմէթլի շէյլէր , մէսէլա՛ ճան , թէն , դան , կիւմիւշ , ալթուն , ինճու , միւճէվհէրաթ , վէ էլ հասըլ ճիհանտէ մէվճուտ օլանըն քեաֆֆէսի օրատա սաթըլըր : Պուենլարտան մա՛տա մէղքիւր փանայիրտէ սիհրպաղ , եալանճը , դումարպաղ , մուգալլիա , հիլէքեար , վէ հէր նէվ՛ տօլանտըրըճը քիմնէլէր , պուլունուր : Էն պէօյլւք ճինայէթլէր , մէսէլա՛ սըրդաթ , գաթլ , դինա , վէ սա՛իր ֆըսդ ու ֆիւճուր , օրատա պի փէրվա իճրա օլունուր :

Ստի փանայիրլէրտէ հէր պիր ճինս մալին այրը այրը մահալլէրի վէ սօգաղլարը օլտըղը միսիլլիւ , պու փանայիրտէ տախի , էմթը՛անըն սուհուլէթլէ պուլունմասը իշիւն մախսուս եէրլէր տա՛իրէլէր վէ սօգաղլար , եա՛նի մէմլէքէթլէր վէ տիյարլար իհտաս օլունմըշ տըր : Ինկիլիշ տա՛իրէսի այրը , ֆրանսըղ տա՛իրէսի այրը , իթալիա տա՛իրէսի այրը , իսփանիա տա՛իրէսի այրը , Ալամանիա տա՛իրէսի՝* այրը օլուպ , պուենլարըն հէր պիրլինտէ հէր ճինս պաթըլըգ մէթա՛ը սաթըլըր : Ֆագաթ սա՛իր փանայիրլէրտէ պա՛ղը էշեա փանայիրին պիրինճի մէթա՛ը օլտըղը միսիլլիւ , պու փանայիրտէ տախի Բօմա մէթա՛ը† վէ անըն ախղ

* Պընեան քէնտի քիթապընը Ինկիլիզէր իշիւն եաղմըշ օլտըղնտան , եալընըղ պու գոտար տա՛իրէլէր զեբըլլէ լթթիֆա էտէր , ֆագաթ պու քիթապը միւթալա՛ էտէն զաթլար Բում տա՛իրէսինի , Օսմանլը տա՛իրէսինի , Սճէմ տա՛իրէսինի , Արոպ տա՛իրէսինի , Իրմէնի տա՛իրէսինի , Մօքքօֆ տա՛իրէսինի վէ սա՛իր տա՛իրէլէր , տախի իլավէ էտէ պիլիր :

† Միւ՛էլլիֆ պու Թա՛պիր իլէ Բօմա քիլիսէսինին Թա՛լիմաթը պաթըլէսինի պէյան էթմէք իսթէր , Մէղքիւր քիլիսէսինին Թա՛-

ու ի'թառը դայէթ պէյէնիմիշ տիր : Շիմաիլիք
եալընըղ ինկիլիզ միլէթի իլէ սա'իր պա'ղը
միլլէթլէր անըն էմթը'աւընա ի'թիպար էթմէ-
մէքտէ տիրլէր :

Սապըղա զիքը էթտիյիմ կիպի , Սէմալի
շէհրէ կիտէն եօլ պու պէօյիւք փանայիրին
պուլունտըղը շէհրին իշինտէն կէշէճէք օլաըղը
ճիհէթլէ , պու շէհրտէն կէշմէքսիղին Սէմալի
շէհրէ կիթմէք իսթէյէն ատէմին պու տիւն-
եատան չըգմասը լաղըմ կէլիր : (Ս. Գ. օր. 5. 10)
Մէլիք իւլ միւլուք տախի պու տիւնեատա ի-
քէն շէհր ի մէղպուրտէն կէշէրէք , քէնտի մէմ-
լէքէթինէ կիթտի : կէշտիյի կիւն տախի փա-
նայիր կիւնիւ իտի , հէմ զանն էտէրիմ քի
փանայիրին նազըրը Պա'ալղէպուլ անը փա-
նայիրին պաթըլ շէյլէրինտէն պիր միդատար շէյ
սաթուն ալմաղա տա'վէթ էթտի . վէ էյէր
Մէլիք օլ շէհրտէն կէշտիյինտէ Պա'ալղէպուլա
րի'այէթ էթմիշ օլսայըտը , մէրդում անը փա-
նայիրէ նազըր նասպ էտէճէյիտի : Մէլիք զա-
յէթ միւ'թէպէր պիր դաթ օլաըղընտան , Պա'ալ-
ղէպուլ անը պիղզաթ սօդադ սօդադ կէզտի-
րիպ , աղ վագըլթ զաըֆընտա տիւնեանըն

լիմաթը իւզրէ կիւնասքետը քէնտի կիւնասլարընտ պէտէլ
Ալլահա խայր 'ամէլ վէրէրէք , անըն իլէ պիր նէվ 'տիսը ու ի-
թա էտէր : Պու թա'յիմի գապուլ էտէն քիմսէլէր պա'ղը 'աչտ
եախօտ վա'տլար էթմէքլէ , եախօտ խայր 'ամէլէր իշլէմէքլէ ,
եախօտ քիլիսէնին ըիվայէթ ու 'այիլէրին իճրա էթմէքլէ ,
կիւնասլարընտան խէլաս օլուպ ճէննէթէ կիրմէյէ հազգ ու
սէլահլէթ գազանըրըր զանն էթմէլէրիլէ , մաղըուր վէ խօտ-
պին օլարադ Քրիստոսըն քէֆարէթինին գատըր ու գըլմէթինի
պիլմէվէր : Լաբին էյ վահ , Քիթապ ը Մուգատտէն մու-
ղայիր օլան պու մաղըուրանէ վէ Քասիա էֆքետըր նէ տէրէ-
ճէ եայըլմը տըր :

ճիւղէ մէմալիքինի անա կէօսթէրտի քի, օլ միւպարէք Զաթը փանայիրին պաթըլ շէյլէրինէ ի'թիպար էտիպ, պիր աղ էշեա սաթուն ալմաղա իգնա՝ էտէ պիլսին: Ֆազաթ Մէլիքին էօյլէ ախղ ու ի'թայա ապա արզուսը օլմատը զընտան, օ մագուլէ էմթը'այա պիր ագչէ պիլէ վերմէյերէք շէհրտէն չըգար: (Մաթ. 4. 1—10: Լուգ. 4. 5—8) Իշթէ պու փանայիր էսքի պիր շէյ օլուպ չօգտան դուրուլմըլ տըր, վէ փէք պէօյիւք պիր փանայիր տիր:

Միւ'մին իլէ սատըգ հէր հալտէ պու փանայիրտէն կէչէճէք օլտըղլարընտան, անլէր փանայիրէ կիրէր կիրմէղ, փանայիրտէ պուլունանլար վէ շէհրին պիւթիւն էհալիսի անլէր 'ալէյհինէ գըյամ իլէ, պէօյիւք պիր կիւրիւլթիւ չըգարտըլար. պունա տախի պիր գաչ սէպէպ վար իտի:

Էվլէլա, պու եօլճըլարըն գըյաֆէթի փանայիրտէ ախղ ու ի'թա էտէնլէրին գըյաֆէթինտէն ֆաբգլը օլտըղընտան, հէր քէսին աիգ գաթը անլէրէ ճէլպ օլունտու: Անլէր հագընտա պա'ղըլար, «Պունլար մուգալլիա տիր», պա'ղըլարը տախի, «Մէճնուն տըրլար», սա'լըլէրի իսէ, «Էճնէպի քիմնէլէր տիր», տէմէքտէ իտիլէր: (Ե.յ. 12. 4: Ա. Գօր. 4. 9)

Սանի'էն, էհալի պու եօլճըլարըն գըյաֆէթինէ թէ'աճճիւպ էթտիքլէրի միսիլիւ, անլէրին տէտիքլէրինի անլամատըղլարընտան, լիսանլարընա տախի թէ'աճճիւպ էթտիլէր. զիւրա եօլճըլար ֆէն'ան լիսանըյլէ,* ֆազաթ

* ֆէն'ան սէմովաթա բէմը օլտըղընտան, ֆէն'ան լիսանըրուհանի միւքեալէմէլէր մա'նասընա տըր:

փանայիր էհալիսի պու տիւնեանն լիսանըյլէ
թէքէլլիւմ էթաիքլէրինտէն, պունլար իլէ փա-
նայիր էհալիսի եէքաիկէրինէ պարպար կէօ-
րինաիւ : (Ս. Գ. օր. 2. 7, 8)

Սալիսէն, ախղ ու ի'թա էտէնլէրին իսթիհ-
ղասընը էն զիյատէ մուծիպ օլան շէյ, եօլծը-
լարըն փանայիրտէքի էմթը'այը պիհուտէ սա-
յըպ անլէրէ պաղմաղ պիլէ իսթէմէմէլէրի ի-
տի : Պիր շէյ սաթուն ալմաղա չաղըրլտըղա-
րընտա փարմաղլարընը դուլաղլարընա թըղա-
յըպ, «կէօղլէրիմի պաթըլա պաղմատան տէօն-
տէր.» (Մէղ. 119. 37) տէյէրէք, նիտա էտէր-
լէր, վէ քէնտի ախղ ու ի'թալարը սէմալաթ-
տա օլտըղընը պէյան էտէր կիպի, սէմալաթա
տօղրու պաղարլար իտի :* (Ֆիլի. 3. 20, 21)

Պունլար փանայիրտէ կէղէր իքէն պիրիսի
իսթիհղա թարիգիյլէ անլէրէ, «նէ սաթուն
ալաճաղսընըղ», տէյիւ սու'այ էյլէտի :

ՊուՆլար տախի վաղար իլէ անըն իւզիւնէ
պաղըպ, «Պիղ հագիդաթը սաթուն ալըրըզ»,
տէտիլէր : † (Եմս. 23. 23)

* Միւ՛մինլէրտէ պուլունուպ տա տիւնեէվի ատէմլէրին իս-
թիհզասընը մուճիպ օլան մէղքիւր իւչ շէյլէրտէն պիրինճիսի
գըյաֆէթ օլուպ, միւ՛մինլէրին ֆրիստոսըն սարահըյլէ սալիհ
օլմագ հագգընտա օլան իգրարլարը տըր : իքինճիսի լիսան օ-
լուպ, Ալլահըն քէնտի խէլասլարը իչիւն իճրա էյլէտիյի 'ա-
ղիմ շէյլէր հագգընտա միւ՛մինլէրին սէօհպէթլէրի տիր : իւ-
չիւնճիւսիւ, պու տիւնեայա մուխալիֆ պուլունմալարը օլուպ
տիւնեանըն պաթըլ վէ ֆասիտ 'ամէլլէրինէ գարըշմամալարը
տըր : Պու սէպէպտէն միւ՛մինլէր քէնտի իգրարլարընտա գա-
վի վէ տօղըս գալարգլարը հալտէ, մուճիպ ի թէ՛տճճիւպ ու
իսթիհզա օլտըգտան մա՛տա, շէֆգաթ կէօրմէյէրէք պուղը
վէ տարպ վէ հապս վէ նէֆի էտիլմէյի վէ հաթթա գաթլ օ-
լունմաղը պիլէ կէօղէ ալմալը տըրլար :

† Պու 'աճա՛իպ ճէվապըն մա՛նասը նէ՞ օլմալը տըր : Անլէր

Պու սէօղ էհալիյի տահա զիյատէ թահրիք էյլէտի . շէօյլէ քի պա'ղըլար անլէրի իսթիհ-
 ցա , պա'ղըլար շէթմ' , վէ պա'ղըլար թա'ն ու
 թէվալիս էտէրլէր իտի : Պիր չօդ քիմնէլէր
 տախի , «Պունլարը վուրունըղ , տէօյիւնիւղ ,»
 տէյիւ պաղըրըլար իտի : Պէօյլէճէ պէօյիւք
 պիր վէլվէլէ ու հէյէճան զուհուր էտիպ , ին-
 թիզամ' վէ ասայիշ իզթիրապ վէ թէշվիշէ
 տէօնտիւ : Նիհայէթ վանայիրին պէօյիւյիւնէ
 խապէր կիթտի , օ տախի կէլիպ քէնտի ա-
 տէմլէրինէ վանայիրին ալթ իւսթ օլմասընա
 սէպէպ օլան մէղքիւր իքի քիշիյի իսթինթադ-
 էթմէլէրինի էմր էթտի : Անլէր տախի Միւ"մին
 իլէ Սատըղը իսթինթադ էտէրէք , անլէրին
 նէրէտէն կէլիպ նէ՞րէյէ կիտէճէք օլտըղլարը-
 նը , վէ էօյլէ 'աճա"իպ պիր զըյաֆէթլէ վա-
 նայիրէ նի՞չիւն կէլտիքլէրինի սու"ալ էթտիլէր :
 Միւ"մին իլէ Սատըղ տախի քէնտիլէրին զէմին

տէմէք իսթերլէր քի , արատըղլարը զիգըյմէթ շէյին հագի-
 գաթ օլտըղընը իգըար էթմէյէ նէ գօրգարլար , նէ տէ ութա-
 նըրլար : Պունտան անլայա պիլիրսին քի , պիւթիւն տիւնեա
 քէօթիւլիւք իչինտէ օլուպ , եալանա վէ եալան պապասընըն
 հիւլէրինէ դափըմըլ տըր , ֆագաթ 'Գրիստոս ինանանլարըն
 ճիւմլէսի հագիգաթտէն տիրլէր ' (Աւուհ . 3 . 19) Անլէր Սւ-
 լահըն " Սէվիւլիւ օյըմ' պու տըր , անտէն բաղի իմ' , տէ-
 յիւ , (Մաթ . 3 . 17) սէմատան սէօյլէտիյի քէլամը պիլիպ
 անա ինանըրլար , ճիւմլէ իւմիտլէրինին էտար Յիսուսըն իպն
 Ուլլահ վէ միւ"մինլէրին եալընըղ խէլապեարը օլմասը օլուպ ,
 էն մուհիմ' մագսուտլարը տախի անը լա'իգիյլէ թանըմադ
 տըր , վէ պու մագսուտա վտարը օլմագ իչիւն ճէհա ու զայ-
 րէթ էտիպ զէվգ ու սէֆատան սարֆը նաղլար էտէրլէր : Պու
 սէպէպտէն տիւնեա տնլէրէ պուղղ էտեր , վէ հագիգաթըն
 տիւշմէնի օլան Շէյթան տախի տիւննտըլ անլէրին 'այլէյհինէ
 թահրիք էտեր , զիրա Էֆէնտիմիլ , «Պէն տիւնեատան օլմա-
 տըղըմ' միտիլիւ անլէր տախի տիւնեատան տէյիւ տիրլէր :»
 պույուըմըլ տըր : (Աւուհ . 17 . 16)

Խղերինստէ զարիւյ վէ միւսափիր օլուպ, պու միւսափիր խանէտէն վաթանլարընա, եա'նի սէմալի երուշալիմէ կիթմէքտէ օլադդլարընը պէյանյէ ('իպր. 44. 43—46) պէրապէր, «Պիղ նէ շէհրին էհալիսինն, նէ աախի ախլ ու 'իթա էտէնլէրին պիղի հագարէթլէ Ժօլըմըդտան ալը դօմալարընա պիր կէօնէ սէպէպիյէթ վէլսէտիք, շու գատար վար քի պիղէ, 'նէ⁶ սաթուն ալաճագսընըլ' տէյէն պիր աաէմէ, 'Պիղ հագիդաթը սաթուն ալըրըլ', տէտիք. վէ պունուն խղերինէ պու վէլվէլէ զուհուր էթտի», տէտէտիլէր :

Միւսթանթիլքլէր իսէ, «Պունլար եա տիվանէ տիր,* եախօտ ֆէսատ չըդարմադ իչիւն փանայիրէ կէլմիշլէր տիր», տէյէրէք, Միւ'մին իլէ Սատըդը թութուպ տէյախլէր, վէ իսթլէրինի չամուրա պուլաշթըրտըդտան սօնկրա փանայիր էհալիսինէ էյլէնճէ օլմադ իւզըրէ դաֆէսէ դօտըլար :

Պունլար պիր միւտտէթ օրատա դայարագհէր քէսին շէթմ ու իսթիհզասընա հէտէֆ օլտըլար : Փանայիրին պէյիլիլ տախի անլէրին պու հալինէ կիլէր իտի : Լաքին պունլար սապըլը օլուպ, շէթմէ շէթմ իլէ տէյիլ, անճագ խայր տու'ա իլէ մուգապէլէ էթտիլքլէրի :

* Միւ'մինլէր քէնտիլէրի թահգիր էտէն եարամազ տտէմլէրտէն ֆարզլը թալը ու հարէքէթ կէօսթերմէտիլէրի հալտէ, Յիսուս Բրիստոստոս եհնի մախլուդ օլտըլարընը իսպաթ էտէճէք պիր շէյլէրի օլմալ, էյէր պիղ Բիստոսըն իսէք. Բրիստոսը թանըմայանլար պիղի Բրիստոս իչիւն տիվանէ եէրինէ դօյաճագլար, զիրա Բրիստոս իչիւն եաշամագ իսթեր իսէք տիւնեայա սալպ օլունմամըլ լազըմ կէլիլ : Բրիստոս 'Ճիւմլէ տտէմլէր սիղին հագգընըլա խայր սէյլէտիլէրի գէման, վա'յ սիղէ' տէյիլ պույուրուր : (Լուգ. 6. 26)

նի , վէ քէօթիւ սէօղէ մուգապիլ էյի սէօղ սէօղ սէյլէյէրէք , 'ատալէթէ մուգապիլ տա-
լսի մուհապպէթ իպրազ էյլէտիքլէրինի , կէօ-
րէնլէրտէն պա'ղըլարը սա'իրլէրտէն դիյատէ
տիգգաթլը օլուպ անլէր դատար միւթէ'ատ-
սիպ օլմատորդլարընտան , խալզըն պու ատէմ-
լէրէ էթտիյի հադարէթ ու դատորը մէն' , վէ
հադարէթ էտէնլէրի թադպիհ էթմէյէ պաշ-
լատըլար : * Պու սէպէպտէն պունլարըն իւզէ-
րինէ սա'իրլէր հիւճում' էտիպ , «Սիղ տէ դա-
ֆէստէ օլանլար կիպի քէօթիւ վէ անլէր իլէ
հէմէֆքեար օլարադ , անլէր կիպի ճէզա կէօ-
րէճէքսինիզ ,» տէմէքտէ իտիլէր :

Անլէր իտէ , «Պիղիմ' պիլտիյիմիղէ կէօրէ , պու
ատէմլէր ուսլու վէ հալիմ' քիմնէլէր օլուպ քիմ-
սէյէ զարար վէրմէղլէր , լաքին փանայիրին ա-
տէմլէրինտէ չօղլար վար տըր քի' պու մադ-
լում ատէմլէրտէն դիյատէ գաֆէստէ , հաթթա
թօմրուդա պիլէ լա'իգ տըրլար ,» տէտիլէր :

Վէ պիր չօգ միւպահէսէտէն սօնկրա , թարա-
ֆէյն պիրի պիրինի եումլուդլէ վուրարադ սա-
դաթլատըլար : Գաֆէստէ օլան իքի ատէմ' իտէ ,
անլէրին հուզուրընտա սապր ու սիւքիւթլէ սու-
րուրլար իտի : Պա'տէհու պու իքի ատէմ' եի-
նէ իսթինթադ մէճլիսինէ կէօթիւրիւլիւպ , փա-
նայիրտէ վուգու' պուլան պու արպէտէյէ պուն-

* Միւմինլէր հագգընտա տիւնեէլի ատէմլէր տիւրլիւ տիւր-
լիւ էֆքեարտա օլուրլար : Միւմիւնին թալը ու հարէքէթի
պա'ղէն քէօթիւ ատէմլէրին ի'թիրազլարընա մանի , պա'ղէն
տախի անլէրտէն պիր դըսմընն ֆրիստտա տէօնմէսինէ սէպէպ
օլուր : Էյ միւմինլէր , պիւթիւն սէնէ Պաթըլլըգ փանայիրին
տէ մէշղուլ օլան ատէմլէրին հուզուրընտա կէօթէրտիյինիզ
թալը ու հարէքէթ տիգգաթ էտինիլ :

լար սէպէպ օլտուլար տէյիւ իթթիհամ օլուն ալլար :

Պունուն իւղէրինէ անլերի զալխմանէ տէօյիւպ զինծիրէ վուրտուլար , վէ պաշգալարա 'իպրէթ օլմագ իչիւն , եա'նի քիմսէնին անլերէ թարափտար , եախօտ անլեր իլէ հէմէֆքեար օլմաղա ճէսարէթ էթմէմէսի իչիւն , անլերի փանայիրտէ զինծիրպէնա կէզտիրաիլեր : Ֆադաթ Միւ"մին իլէ Սատրգ քէնտի հագգլարընտա էտիլէն պու ըէզալէթէ էօյլէ 'ագիւլանէ թէհամմիւլ էտերլեր իտի քի , փանայիրտէ օլան քիմսէլերտէն պիր միգտարընըն գալպլէրինի ճէզպ էթտիլեր : Ֆադաթ պունլար պադի գալանլարա նիսպէթէն աղ իտիլեր :

Պու քէյփիյէթ խալղըն զաղապընը օլ տերէ ճէ թահրիք էյլէտի քի , Սատրգ իլէ Միւ"մինի գաթլ էթմէյէ գարար վերտիլեր , վէ անլերէ , "Սիղ եալընըղ գափէսէ վէ զինծիրէ տէյիլ , անճագ պու հարէքէթինիղ , վէ փանայիր էհալիսինի ճէզպ էթտիլինիղ իչիւն գաթլէ տախի միւս թահագգ սընըղ , "տէտիլեր : Պա'տէհու գաթլէրինէ տա"իր եէնիտէն էմր սուտուր էտինճէյէ տէկին գափէստէ գալմագ իւղրէ , անլերի թէքրար գափէսէ գօյուպ այագլարընը տախի թօմրուղա վուրտըլար :

Օրտտա պունլար սատրգ տօսթլարը օլան Միւպէչչիրին քէնտիլերինէ խապէթ էտէճէք թէ'ատտիյի էվլէլտէն խապէր վերմիշ օլտըղընը թէզէքքիւր էտէրէք , կէօրտիւքլերի պու մուզայագատա իմանտա սապլիթ տուրմագ իչիւն քէսպ ի գուվլէթ էթտիլեր : Պու մուզայագալար իչինաէ վէֆաթ էտէնին հալի սաղ գալանըն

հալինտէն ա՛լա օրաճաղընը տախի տիւշիւնէ-
րէք, պիրի պիրինի թէսլիյէ էտէրլէր իտի, վէ
հէր պիրի օլ սա՛ատէթէ նա՞իլ օլմաղա դալպ-
տէն հասրէթ չէքէր իտի: վէ էլ հասըլ քէն-
տիլէրինի հէր չէլին հաքիմի օլան Զաթ ք ճէ-
լիլին իրատէ ի յալիյէսինէ իհալէ էտէրէք,
պուլունտըղլարը հալտէ, էմր ի իրահի եէրինի
պուլունճայա դատար սասըր ու թէհամիւլ իլէ
դալտըլար:

Պա՛տէհու խասիմլէրի յաղիմ իղտիհամ իլէ
անլէրի հիւքմ օլունմագ իշին հաքիմ հու-
ղուրընա կէթիրտիլէր: Հաքիմին իամի իսէ խայր
տիւշմէնի իտի: Ճուրնալլարընտա իքիտինինտէ
ճիւրմիւ պիր օլուպ, եալընըղ ճիւրմիւն թար-
ղընտա պիր աղ ֆարգ վար իտի: Ճուրնալլըն
մէ՛ալի շու իտի. «Պունլար փանայիրտէ օլան
աիդ ու ի՛թանըն տիւշմէնլէրի օլուպ անը իպ-
թալ էթմէք դաստընտա տըրլար. հաթթա
չէհրի իթթիլալա վէրիպ ֆըրգա փէյտա էթ-
տիլէր, վէ մահալին հիւքիւմտարընըն նիղամը
խիլաֆընտա օլան քէնտի ֆասիտ ֆիքրլէրինէ
պիր չօգ քիմնէլէր ճէղպ էթմիշ տիրլէր:»*

Ճուրնալլըն գրա՞աթընտան սօնկըա Սատըղ-
քէլամա պաշլայըպ, «Պէն եալընըղ Հագդ
թա՛ալա հագրէթլէրինին էմր ի շէրիֆինէ մու-
ղայիր օլան չէլլէրէ դարշը կէլմիշ իմ: Օրթա-

* Քիլիսէ իհտաս օլունալըտան պերու հէր յասրտէ զուհուր
էտէն թէ՛ատտիլէրտէ միւ՛միլէր յալէյհինէ պու տիւրիւ թէ-
չէքքիլէր օլուր: Քրիսթիանըղը իլք վա՛ղ էտէնլէրէ «Պուն-
լար տիւնիւայը ալթ իւսթ էտէյօրլար», իֆթիրտար իսնաս
օլունուր իտի, չէր յասրտէ էյի ատէմլէր հագդընտա զալղա-
ճի, յատի, ֆասիտ, վէ հիւքիւմէթէ տիւշմէն, տէնիլմիշ տիր,
Քիլիսէ թէվարիինտէ պունուրն էմնալ չօգ պուլունտըր:

լըղըն դարըշըղըղը խուսուսընտա տախի ճե-
վապըմ՝ շուտըր քի, պէն ասայիշի սէվախիմ-
տէն, քիմսէնին բահաթընը իխլալէ չալըշմա-
տըմ: Պիղէ մէյլ էաէնէր պիղիմ՝ աօղբու վէ
սուշըղ օլաղըմըղը կէօրաիւքէրի իշին պի-
ղէ մէյլ էթաիլէր, վէ պու վէճճ իլէ շէրրաէն
խալբա տէօնտիլէր: Սիղին գիքը էթաիլինիղ
հիւքմտար իսէ, Բապալըմըղն աիւշմէնի օլան
Պա՛ալղէպուլ օլաղընտան պէն անը վէ ճիւմլէ
մէլա՛իքէսինի թահգիր էաէրիմ,՝ տէտի:

Պունտն իւղէրինէ մուհաքէմէ օլունմադտա
օլան պու մահպուս ալէյհինէ հիւքմտարըմը-
ղըն հաղղընը վիղայէ իշին քիմին պիր սէօյ-
լէյէճէյի վար իսէ հուղուրա կէլսին, մէ՛ալին-
տէ պիր ի՛լան նէշր էաիլտի. վէ տէր՝ աղապ
Հասէտ, վէ Պաթըլ ի՛թիղատ, վէ Միւտա-
հանէ իսմինտէ իւշ քիշի հուղուրա կէլսի:

Մուհաքէմէ օլունան պու մահպուսը թա-
նըրլար մը, վէ հիւքմտարլարընա ըի՛այէթէն
անըն ալէյհինտէ պիր տէյէճէլէլէի վա՛ր մը,
տէյիւ, անլէրէ սու՛ալ օլունտու:

Իպթիտա Հասէտ էօնէ կէլիպ, շէօյլէ սէօյլէ-
տի. «Էֆէնաիմ, պէն պու տաէմի չօղտան
թանըրըմ, վէ հուղուրընըղտա եէմինլէ շէհա-
տէթ էաէրիմ քի, պու տաէմ . . .

Հա՛ւհ. «Տուր, եէմին էյլէ:»

Մէրղում եէմին էթաիլտէն սօնկրա սէօ-
ղինէ տէվամ էաէրէք, «Էֆէնաիմ, պու տ-
տէմին իսմի էյի իսէ տէ, քէնտիսի մէմլէքէ-
թիմիղտէ պուլունան էն ֆէնա ատէմլէրտէն
պիրի տիր. նէ փատիշահ, նէ էհայի, նէ նի-
ղամ վէ նէ՛ աաէթ թանըր: Հէր քէսի, իմա-

նրն վե գուտսիյէթին էսասը թէսմիյէ էթտիյի պա՛ղը ֆասիտ էֆքեարա ճէլպ էթմէք իշիւն էլինտէն կէլէնի եաւիար : Պիր աէֆ՝ա «Բրիս-թիանլըգ-իլէ պու Պաթըլըգ շէհրինին՝ ա-տէթլէրի պիրի պիրինէ թապան թապանա դըտտ աըր ,՝ տէտիյինի իշիթտիմ՝ Պու սէօղիւ իլէ պիղիմ մէմուռն՝ ամէլլէրիմիղի բէտտ վէ թագպիհ էթտիքտէն պաշգա , օ՛ ամէլլէրին տահլալի օլտըղըմըղ իշիւն , պիղի տախի էօյլէճէ հիւքմ էթմիշ օլույօր ,» տէտի :

Օլ ղէման Հաքիմ անա , «Տահա պիր տէյէ-ճէյին վա՞ր մը ,» տէտի :

Հասէտ , «Էվլէթ էֆէնտիմ , տահա չօգ տէյէճէյիմ վար , ֆագաթ սիղի թաճիղտէն իհ-թիրաղ էտէյօրըմ՝ Օլ պիր էֆէնտիլէր տախի շէհատէթ էթտիքտէն սօնկրա անրն հիւքմ՝ օլունմասը իշիւն տահա պիր շէյ իգթիղա էտէրսէ , չօգ շէյլէր ՚իլավէ էտէ պիլիրիմ ,» տէտի . վէ պիր թարաֆա շէքիլիպ տուրմասը անա էմր օլունտու : *

Պունսուն իւղէրինէ Պաթըլ ի՛թիգտտ նամ շահիտ շաղըըլար , վէ իւթիտա հաքիմին հու-

* Հասէտ Շէյթանտա , հէմ տախի հեր պիր ինտանտա պու-լունուր : Ֆագաթ էհլ ի տիւնեա էվլատ Ուլլահա իհստն օլու-նան բուհանի նիմէթլէրէ ի՛թիպար էթմէտիլլէրի վէ հաթ-թա անլէրի իսթիհլա վէ թահգիր էթտիլլէրի հալտէ , նի-շիւն անլէրէ հասէտ էտէրլէր : Անլէր պու հարէքէթլէրիլէ Շէյթաննրն տաըլ թապիւթ ու արզուսընը իղհար էտէյօր-լար : Շէյթանի ֆրիստոսա վէ անրն իպն Ուլլահ օլմտարնա հա-սէտ էտիպ , անը էլէ վէրմէսի իշիւն իէհուտայը թահրէք էթ-տի . իէհուտիլլէր տախի հասէտտէն նաշի Զիսուսը թէսլիմ էթտիլլէր : (Մաթ . 27 . 18) Շէյթան էվլատընըն՝ էվլատ Ուլ-լահ ՚ալէյհինտէ պուլունմալարընըն սէպէպի պապալարը օլան Շէյթանտան միրաս տլարըլարը հասէտ տիր :

ղուրընտա տուրան մահպուսա պաղմասը էմր
օլունտը : Պա'տէհու անա , ճիւմէնին հիւքմ-
տարլարընա ըի'այէթէն պու մահպուս 'ալէյ-
հինտէ պիր տէյէճէյի վար իսէ սէօյլէսին տէյիւ ,
պիր թէքլիֆէ էտիլտի :

Օ տախի եէմին էթտիրտէն սօնկրա շու մին-
վալ իւզրէ սէօյլէմէյէ պաշլատը . «Եյ էֆէն-
տիմ , պու տտէմ իլէ չօդ իւլֆէթիմ Էօդ ,
պունտան պէօյլէ իւլֆէթիմ օլմասընը տախի
իսթէմէմ : Ֆադաթ կէչէն կիւն պու շէհրտէ
անըն իլէ պիր աղ դօնուշմըշ օլտրղըմտան ,
շունու անլատըմ քի' պու փէք մուֆսիտ պիր
ատէմ տիր , զիրա քէնտիսիլլէ դօնուշուր ի-
քէն , տինիմիղ հագդընտա , Պաթըլ տըր ,
ինտան օլ տինտէ ապա Ալլահա մագպուլ օ-
լամաղ , տէտի : Էֆէնտիմիղէ մա'լիւմ տիր քի
անըն պու սէօղիւնտէն 'իպատէթիմիղին պա-
թըլ օլտըղը վէ պիղիմ դաթի'էն կիւնահը-
մըղտա դալըպ նիհայէթ հիւքմ ի 'աղապա
միւսթահագդ օլաճաղըմըղ անլաշըլըր : Պէնիմ
տէյէճէյիմ իշթէ պու տըր : » *

* Պաթըլ իթիգատ ֆրիստսըն թա'լիմ էյլէտիյի հագի-
գաթա զըտտ օլուպ , անըն շայիրտլէրինին պէօյիւք տիւշմէնի
տիր : Պաթըլ իթիգատ նամ մէղքիւր շահիտին շէհատէթի
պիր ճիհէթլէ սահիհ տիր , զիրա էրպապ ը շէրի'աթտան պի-
րինին ֆրիստսըն թա'լիմաթը հագդընտա , «Եա մու'ալլիմ ,
պունլարը սէօյլէմէքլէ պիղէ տախի շէթմ էտէյօսըն ,» (Լուգ .
11 . 45) տէտիյի միսիլլիւ սէմոտսըի շէյլէրէ նիւմունէ վէ
զըլլ օլան սյին ու 'ատէթլէրէ իթիմատ էտէն վէ պաթըլ
իթիգատ սահիպի օլան քիմէլէր տախի բուհ իլէ Ալլահա
'իպատէթ էտէն վէ ֆրիստոս Յիսուստո իֆթիսար էտիպ թէ-
նէ իթիմատ էթմէյէնլէրէ կիւճէնիլըրէ : (Ֆիլի . 3 , 3) Ալա-
հըն միւրատընա մուվաֆըդ օլան սիյրէթ թէնճէ սիւլուք է-
տէն տտէմլէրին պիլ ճիւմէ 'իպատէթլէրի վէ պաթըլ թա'-
լիմաթ ու իթիգատլարընը հիւքմ էտէր :

Պա՛տէհու Միւտտհանէյէ եւմին վերիպ , հիւքմտարըարընա բի՛այէթէն հուգուրտա տուրան մահպուս 'ալէյհինտէ պիլաիյինի սէօյլէմէսինի էմր էթալիլէր :

Մէ-բահ . “էյ էֆէնտիւմ , պէն պու տտէմի չօդտան պէրու թանըրըմ , վէ անըն աղղընտան սէօյլէնիլմիշ սէօյլէր իշիթմիշ իմ : () պիղիւմ շէվքէթլու հիւքմտարըմը Պա՛աղէպուլա շէթմ էթաի , վէ էսհապը քիրամը օլան էսքի տտէմ , վէ Շէհվէթ ի ճիամանիյէ , վէ Լէղղէթ ի տիւնեէվիյէ , վէ 'իղղէթ ի պաթըլէ , վէ էֆ՛ալը դապիհէ , վէ Հրրո ու թիւմա՛ , էֆէնտիլէր իլէ սա՛իր էֆէնտիլէրիլմիլի տաիսի , իսթիհզա էյլէյէրէք , Վէր քէս պէնիւմ էֆքեալըմտա օլտա , պու տտէմիլէրին հիշ պիրիսի պու շէհրտէ դալմազ ,՝ տէտի : Տա՛վաարնը կէօրմէյէ հաքիւմ նասալ օլունան զաթը 'ալիլէրի 'ալէյհինտէ պիլէ պուլունարագ , Տիւնաիլ տիր ,՝ տէյիւ , շէթմ էթաի : Պու միսիլլիւ տահա նիճէ ֆէնա սէօղլէր իլէ , շէհրիսիլլին քիպարըարընտան չօղունա հադարէթ էյլէտի : ” *

Միւտտհանէ սէօղիւնիւ պիթիրիր պիթիրմէղ հաքիւմ հուգուրտա տուրան մահպուսա

* Պիր կիւնահքեար , Ես Բապպ , սէնտէն պաշգա քիմնէյի պիլմէմ եալընըզ սէնին իսմինի զիքը էտէրիւմ . (Ելա՛ . 21 . 13) տէտիլի կիպի տիւնեանըն իրատէթինի խահիշէ իճրա էտէն միւտտհանէճիլէր , Պու տտէմ տիւնեանըն հիւքմտարընա դարշը դօյօր՝ տէյէրէք , 'ալէյհինէ շէհաաթէթ էթմէյէ տա՛խմա հաղըր տըրար : Տիւնեանըն հիւքմտարընա դարշը դօմնագ իսէ արղու օլունաճագ պիր քէյֆիյէթ օլուպ , անըն իսթիհսալը իչիւն եաշամաղա , վէ եօլմտա էօլմէյէ պիլէ , լա՛իզ տըր , Քրիստոսին սահիճ շայիրայէրի օլտըղմէզ հալտէ , անըն էթաիլի կիպի , պու տիւնեա հադըրնտա , 'ամէլէրի քէօթիւ տիր տէյիւ , շէհաաթէթ էթմէյէ պօրճլու իղ , Տիւնեա տաիսի պու սէպպտէն պիլէ պուղլ էտէճէք տիր : (Եուհ . 7 . 7)

Պա՛տէհու Միւտտհանէյէ եւմին վերիպ , հիւքմտարըարընա բի՛այէթէն հուգուրտա տուրան մահպուս 'ալէյհինտէ պիլաիյինի սէօյլէմէսինի էմրէթալէր :

Մէ-բահ . « Էյ էֆէնտիւմ , պէն պու տտէմի չօդտան պէրու թանըրըմ , վէ անըն աղղընտան սէօյլէնիլմիշ սէօյլէր իշլիթմիշ իմ : () պիլիւմ շէվքէթլու հիւքմտարըմը Պա՛աղէպուլա շէթմ էթտի , վէ էսհապը քիրամը օլան Էսրի տտէմ , վէ Շէհվէթ ի ճիամանիյէ , վէ Լէղղէթ ի տիւնեէվիյէ , վէ 'իղղէթ ի պաթըլէ , վէ Էֆ'ալը դապիհէ , վէ Հրրու ու թիւմա՝ , էֆէնտիլէր իլէ սա՛իր էֆէնտիլէրիլմիլի տաթի , իսթիհլա էլլէյէրէք , Վէր քէս պէնիւմ էֆքեալըմտա օլտա , պու տտէմլէրին հիշ պիրիսի պու շէհրտէ դալմաղ ,՝ տէտի : Տա՛վաարնը կէօրմէյէ հաքիւմ նասալ օլունան զաթը 'ալիլէրի 'ալէյհինտէ պիլէ պուլունարադ , Տիւնսիղ տիր ,՝ տէյիւ , շէթմ էթտի : Պու միսիլլիւ տահա նիճէ ֆէնա սէօղլէր իլէ , շէհրիսիլլին քիպարըարընտան չօղունա հադարէթ էլլէտի : » *

Միւտտհանէ սէօղլունիւ պիթիրիր պիթիրմէղ հաքիւմ հուգուրտա տուրան մահպուսա

* Պիր կիւնասքեար , Էս Բապպ , սէնտէն պաշգա քիմնէյի պիլլէմ եալընըղ սէնին իսմինի զիքրէտէրիւմ . (Ելա՛ . 21 . 13) տէտիլի կիպի տիւնեանըն իրատէթինի խահիշէ իճրա էտէն միւտտհանէճիլէր , Պու տտէմ տիւնեանըն հիւքմտարընա դարշը դօյօր՝ տէյէրէք , 'ալէյհինէ շէհաաթէթ էթմէյէ տա՛խմա հաղըր տըրար : Տիւնեանըն հիւքմտարընա դարշը դօմնադ իսէ արղու օլունաճադ պիր քէյֆիյէթ օլուպ , անըն իսթիհալը իչիւն եաշամաղա , վէ եօլմտա էօլմէյէ պիլէ , լա՛իզ տըր , Քրիստոսին սահիճ շայիրայէրի օլտըղմըղ հալտէ , անըն էթտիլի կիպի , պու տիւնեա հադըրնտա , 'ամէլէրի քէօթիւ տիր տէյիւ , շէհաաթէթ էթմէյէ պօրճլու իղ , Տիւնեա տաթի պու սէպտտէն պիլէ պուղլ էտէճէք տիր : (Եուհ . 7 . 7)

խիթապէն, «Էյ խապիս մուրթատ, տէվլէթ խա՛րնի: Պու մի յթէպէր շահապէրին սէնին 'ալէյհինաէ էթտիքլէրի շէհաաէթի իշխալթօր մըսըն,» տէտի:

Ասորէ. «Բա խաաթմընըդ իլէ հադուդըմը մուհափադա իշխն պիր դաշ սէօղ սէօյլէյէ պիլթը միյիմ:»

Հասէ. «Էյ խապիս, սէն հէման պու տադիլէ դէ դաթիլէ միւսթահադդ սըն, փադաթ տանա նէ աւրէճէ միւսա'աաէ էթտիլթի 'ալէմէ պէյան էթմէք իշխն, իշթէ տանա բա խաաթ վլէրիլթիմ: Էյ ալշադ, նէ սէօյլէյէճէք խէն' սէօյլէ:»

Ասորէ. «Հաաէա էֆէնտիինն տէտիլինէ ճէվապէն, շունու տէրիմ՝ քի, պէն անճադ Ալլահըն քէրաթլնա մուղայիր օլան հէր նիզամ, եա շէրի'աթ, եա 'աաէթ, եա ճէմա'աթ, ֆրիաթիանլըդա տաթի քեամիլէն մուղայիր տիր տէմիլ իմ: Էյէր պունաա պիր եանլըշըմ վար խէ կէօթմէրինիդ, վէ պէն սէօղիւմիւ շիմաթ հուզուրընըդաա կէրի ալըրում:

Պաթըլ իթի'թիլդաա էֆէնտիյէ տաթի ճէվապըմ՝ պու տըր, պէն անճադ շունու տէրիմ՝ քի, Ալլահա 'իպաաէթ էթմէք իշխն Ալլահա մադ պուլ իման յադըմ՝ տըր: Պու իման տաթի, Ալլահըն իրաաէթինի պէյան էաէն իլհամը իլլահի օլմաադդա, միւմքին օլամադ: Պու սէպէպտէն, իլհամը իլլահիյէ մուղայիր օլաբադ Ալլահըն 'իպաաէթինէ իախալ օլանան շէյլէր ինաան իճաադ օլադընաան, հայաթը էպէտիյէյէ նա'իլիլէթէ վաաթիթա օլամադ:

Ախաահանէ էֆէնտիինն տէտիքլէրինէ կէլինճէ, շէթմ ու մէղէմմէթ քէյֆիլէթլէրինաէն

սարֆ ը նազար էտիպ, եալընը շունու տէ-
րիմ քի, պու շէհրին հիւքմտարը վէ էթպա'ը
վէ Միւտահանէ էֆէնտինին զիքը էյլէտիյի
էսհապ ը քիրամը պու տիյարտա պուլունմատան
իսէ, ճէհէննէմտէ պուլունմաղա միւսթահադդ-
տըրլար: Սլլահ պէնի ըհամէթինէ նա"իլ էյ-
լէյէ:"*

Օլ վազըթ հաքիմ նիզամէն տա'վայը տին-
լէյիպ անը թէտղիդ իչիւն մէհքէմէտէ հազըր
պուլունան ճիուրի մէճլիսինէ † խիթապէն, «էյ
էֆէնտիլէր, շէհրիմիզտէ պէօյլէ պէօյիւք պիր
վէրվէլէ ու հէյէճանա սէպէպ օլան շու առէ-
մի կէօրիւյօրսընըդ. պու միւ'թէպէր զաթլարըն
անըն 'ալէյհինէ էթտիքլէրի շէհատէթի, հէմ
տէ քէնտինին ճէվապընը իչիթտինիդ. անը
սուչլը, եա սուչսըղ հիւքմ էթմէք սիզին էլի-
նիզտէ տիր. ֆագաթ շէրի'աթըմըդըն պու պապ-
տէ օլան ահքեամընը սիզէ պէյան էթմէյի
միւնասիպ սայարըմ:

Հիւքմտարըմըդըն պէնտէսի օլան պէօյիւք
ֆիրօ'նըն էյամ ը սալթանաթընտա, պաշգա
տինտէ օլանլարըն թէքէսսիւր էտէրէք քէսպի
գուվլէթ էթմէմէլէրի իչիւն, անլէրին երքէք
էվլատընըն ըրմաղա աթըլմասը խուսուսընտա

* Քրիսթիանըն ճէվապը վէ ի'թիգատը իշթէ պէօյլէ տիր,
Շէրիլէրին կէօնիւլիւ մէրհամէթսիդ օլտըղընը պիլտիյի կի-
պի, (Էմն. 42. 10) Սլլահըն 'ինսյէթի 'աղիմ, վէ Բապպըն
հագիդաթը եպէտի, օլտըղընը տաթի պիլիր: (Մէղ. 117. 2)

† ճիուրի մէճլիսի խնկիլթէրրատա պիր տա'վանըն ֆասլը
վէ թէտղիզի իչիւն պի թարաֆ վէ էմնիյէթլի տտէմէր ա-
րատընտա ինթիխտալ օլունան օն իքի ա'ղատան միւրէքքէպ
պիր մէճլիս օլուպ, պուշպար իթթիֆատ ը տրա իլէ պիր գա-
րար վէրմէտիքճէ հաքիմ պիր քիմնէ 'ալէյհինտէ հիւքմ է-
տէմէղ:

իրատէ սիւտուր էյլէտի : (Խուր . 1 . 22) Հիւքմէ տարըմրդըն պէնտէսի օլանլարտան հաշմէթլի Նէպուխատնասարըն էյամընտա տախի , անըն տիքտիլի ալթուն սուրէթէ սէճտէ գըլմայան ատէմին եանար աթէշ ֆուրունընա աթըլմասը էմր օլունտու : (Տան . 3 . 6) Ֆարս մէլիլի օլան Տարխուսըն էյամընտա տախի , մէլիքտէն պաշգա պիր զաթա տու'ա էտէն օլուրսա , անըն տրոյանլարըն չուգուրընա աթըլմասը էմր օլունտու : (Տան . 2 , 7) Իմտի պու 'ասի ատէմ մէղքիւր նիգամլարըն էսասընա գալլէն վէ ֆի'լէն մուխալէֆէթ էթտիլինտէն , պունուն պու հարէքէթինէ թէհամմիլ օլունմաղ :

Ֆիր'օնըն էմրի' գուհուրը միւհթէմէլ օլան պիր ֆէսատըն գուհուրընը մէն' իչին վէրիլտի . պու ատէմին ֆէսատը իսէ գուհուր էթմիշ տիր : Պու ատէմ տինիմիղ 'ալէյհինտէ պուլունտըղընտան զիքր էթտիլիմ տիկէր իքի էմրլէրէ խիլաֆը հարէքէթաէ պուլունույօր , հէմ տախի տէվլէթէ օլան խըյանէթինի իգրար էթտիլինտէն գաթլէ միւսթահագդ տըր :

Ու վաղըթ ճիւրի մէճլիսին ա'ղալարը օլան ֆէօր , վէ խայրսըղ , վէ ֆին , վէ Հուպսի չէհվէթ , վէ Էհլ ի զէվգ , վէ 'ինատ , վէ Թէքէպպիւր , վէ 'Ստալլէթ , վէ ֆեաղիպ , վէ Չալիմ , վէ Նուր տիւշմէնի , վէ Պարըշմաղ , էֆէնտիլէր այրը պիր օտայա չէքիլիպ , հէր քէս այրը այրը ըէյ վէրտիքտէն սօնկրա , հաքիմ հուգուրընտա անըն 'ալէյհինտէ միւթթէֆիգէն ըէյ վէրմէյէ գաւար վէրտիլէր : Իպթիտա ըէ'խլէրի օլան ֆէօր , « Պէն աշիքեար կէօրիւյօրըմ քի պու ատէմ քեաֆիւր տիր , » տէտի : Պա'տէհու խայրսըղ ,

«Պէտքէ պիր ատէմի տիւնեատան տէֆ' էթմէլի», տէտի: Գին, «Հայ, հայ, անը կէօրմէք տէն պիլէ իբրահ էտէրիմ», տէտի:

Սօնկրա Հուպոյ ի շէհպէթ, «Պէն պու ատէմէ ասլա թէհամիլիլ էտէմէմ», տէլինճէ, Էհլ ի զէվդ, «Պէն տախի էօյլէ, զիրա օ տա'խմա պէնի թէ'այիպ էտէր», տէտի: 'Ինտտ տախի՝ «Սնը չարչափուք տամալը, տամալը», տէլի պաղրը: ար թէքէպպիլ ի թէ՝ «Պու տլչադ քիմ' տիր քի պիլի իսթիհպա էթմին», տէտի: Ստապէթ տախի, «Սնը կէօրախլիմտէ քէնտիմի նէյօրլմ», տէտի: Գեաղիպ տախի, «Հիլէքեարըն պիրի տիր», տէտի: Զալիմ' իտէ, «Սարըմադ անա խաֆիֆ պիր ճէզա տրը», վէ 'հուր տի շմէնի, «Շու նու օրթատան դ պարբալըմ», տէտիլէր: Նիհալէթ Պարըշմադ էֆէնտի, «Պանա տիւնեպր վէրսէլէր, անըն իլէ խնտիլէթ էտէմէմ, հէման շիմաի անը էօլիմէ հիւրմ' էտէլիմ», տէտի:

Օլ վաղրթ Սաարգ էվիլէլա հապս օլունարդը եէրէ կէօթիլիլէրէք, օրատա էն շէախտ իշքէնճէլէր իլէ դաթլ օլունմադընա հիւրմ' օլունաու:

Պունուսն իւղէրինէ, հադդրնտա գանունըն ահքեամընը իճրա էթմէք իշխն, անը տրչարը չըդարաղրար. էվիլէլա դ սմէրլաարլար, սօնկրա անա եումրուգ վէ սիլլէլէր վարաղրար, պա'տէհու էթինի պուչադլա եարապատրլար, սօնկրա թաշլատրլար, վէ խանճէրլէր սափլատրգտան սօնկրա անը դադրդա պաղլայրպ եադարլար: Սաարգըն 'էօմրիլ իշթէ պէօյլէ իսթիմամ' պուրաու: *

* Թագվա իւղլէ եաշամագ իսթէյէն՝ տիւշմէնլէրինին զուլմ

Պու էսնատէ կէօրախւմ քի օրատա պուլու-
նան գալապալըդին տրդա թարաֆընտա չիֆ-
թէ աթլը պիր կիւղէլ 'արապա Սատըդ իչին
պէքլէյօր իտի : վէ աիւշմէնլէրի անը գաթլ
էթաիքլէրի կիպի օլ 'արապայա ալընըպ պու-
լու թլարըն իչինտէն պօրու սէտալարըյլէ էն
եաղըն օլան եօլտան ճէննէթին գափուսընա
դատար կէօթիւրիւլաի :

Ֆադաթ Միւ"մին թէքրար մահպուտա դօ-
նուլուպ պիր միտտէթ տահա օրատա գալար :
Լաքին աիւշմէնլէրին զաղտարընը պաղլայան վէ
հէր շէյէ գաաիր օլան Ալլահըն հըֆլ ու հիւ-
մայէսլյլէ Միւ"մին անլէրին էլինտէն գուրթու-
լուպ քէնաի եօլընա կիթաի : *

ԵՏՏԻՆՃԻ ՄԵՆԶԻԼ

Պա'տէհու ըույամաա կէօրախւմ քի Միւ"մին
Պաթըլլըդ շէհրինտէն եալընը չըյ մատր . զիւ-
րա իսմիափար իսմինտէ պիրիսի, Միւ"մին իլէ
Սատըդըն փանայիրտէ աիւշար օլարըլլարը միւ-
զայապ ա էսնատընտա, անլէրին սէօղլէրի վէ հա-

ու թէ'ատտիսինէ թէհամմիւլ էթմէյէ մէճպուր տըր, Սա-
'տաթէթէ վաղը օրագ իսթէյէն քիտնէ միհնէթ տէրէսինտէն
կէչմէլի տիր, էյէր ֆիստուս իլէ սալթանաթ սիրմէք իս-
թէրսէք անընլէ պէրապէր հագարէթ ու մուզայապայա, վէ
համթա Եօլսմէ պիլէ թէհամմիւլ էթմէլիլիլ :

* Պու վաղը'ա զայէթլէ տիգաթա շայան տըր, իչ րապ-
ալըն տըր, () գուլարընը հըֆլ էտիպ անլէրէ նէճաթ եօրու
պուլմաղա գաաիր տիր, Պաղըլարընը մուզայագա շէքմէք շէ-
րէֆինէ նաիլ էտէր, պաղըլարընը տաիի մուզայագատան
իւլուս էտէրէք, աիւշմէնլէրին անլէրէ զալէպէ էթմէյէ
պրագմաղ :

ընթերցելինէ տիգդաթ էտէրէք անլերէ ճեղպ
օլունմիշ, վէ անլերէ արգատաշ օլտըղը հալտէ
սա՝ատէթ ի էպէտիյէյէ նա՝իլ օլաճաղընա իւ-
միտ քէսպ էլլէմիշ օլտըղընտան Միւ՝մինէ կէ-
լիպ անըն իլէ պիր իխօմնլըդ՝ ահաը՝ ագա է-
տէրէք ըէֆիդ օլմագ իսթէտի։*

Պու վէճհլէ հագիդաթ եօլընտա պիրի շէ-
հիտ օլուր, վէ անըն ճէնագէսինտէն Միւ՝մինէ
արգատաշ օլմագ իւղրէ պիր ախէրի զուհուր
էտէր։ Իւմիտլարըն Միւ՝մինէ օլան իֆատէ-
սինէ նաղարէն, փանայիրտէ պուլունան քիմ-
սէլէրտէն տահա չօղլարը վագթընտա պու եօ-
լա սիւլուք էտէճէքլէր տիր։

Պունյար փանայիրտէն չըդար չըդմաղ, էօն-
լէրինտէն կիտէն Կիղլի մէրամ նամընտա՝ պիր
ատէմէ եէթիշիպ, անա, «Նէ՞րէլիսինիլ, էֆէն-
տիմ. նէ՞րէյէ կիտիյօրսընըլ», տէյիւ սու՝ալ
էթաիլէր։

Օ տախի. «Ֆէսահաթ շէհրինտէն կէլիպ,
Սէմալի շէհրէ կիտիյօրմ», տէտի իսէ տէ իս-
մինի անլերէ սէօլլէմէտի։

Միւ՝. «Ֆէսահաթ շէհրինտէն մի, օրատա
սալիհ ատէմ պուլունուր մը։» (Էմա. 26. 25)
Կէշէ Բերմ. «Պուլունմալը։»

* Շէհիտներն դանը քիլիսէնին թօխումը տըր։

† Կիղլի մէրամ վագթ ի հալէ ուլըւն տիւնեզի պիր քիմ-
սէ իտի. Գալլի Ալլահ իլէ օլմայըպ, անճագ զամիրինի քէն-
տի բահաթընա ուլտուրուր իտի. Քրիստոսըն մուհապէթի ի-
չիւն տիւնեզի իղղէթ վէ մէնֆա՝աթ վէ բահաթ լարընտան
այրըմագ իսթէմէյէն, վէ այրըմայտն պու միսիլիւ քիմսէ-
լէր հէր եէրտէ պուլունուր, Պու մաղուլէ քիմսէլէր խէլաս
օլմագ իսթէրլէր իսէ տէ, քէնտիլերինէ խօշ կէօրիւնէն թա-
րիղլէ, եա՞նի թէրք ի նէֆա էթմէյէրէք, խէլաս օլմագ իս-
թէրլէր։

Մէ՛ն. “ Բիճա էաէրիւմ էֆէնաիւմ, խամնիզ նէ՞ տիր :”

Կէւ. “ Նէ սիզ պէնի թանըրսընըղ, նէ տա-
խի պէն սիզի թանըրում. ֆազաթ էյէր եօլը-
նըղ պու խէ, սիզէ արդատաշ օլմաղա ար-
զուլէրիւմ, վէ էյէր եօլընըղ պու տէյիլ խէ,
պէն եալընըղ կիտէ պիլիրիւմ :”

Մէ՛ն. “ Ֆէսահաթ շէհրի հաղղընտա պա՛ղը
շէյլէր իշիթմիշ իմ, էհալիսի զայէթ զէնկին
տիր, տէնիր :”

Կէւ. “ Էվլէթ, էօյլէ օլտըղընա հիշ շիւպհէ-
նիզ օլմասըն, պէնիւմ տախի օրատա զէնկին
շօդ աղրապամ վար :”

Մէ՛ն. “ Ճէսարէթիմի ’աֆիլ էաէրսինիզ, աղ-
րապանըղըն խամլէրի նէ՞ տիր :”

Կէւ. “ Սայրի շէհրին պիւթիւն էհալիսի,
խուսուսա Տէօնէք պէյ, վէ Տալ դավուզ պէյ,
վէ Ֆասիհ պէյ, պէնիւմ աղրապամ տըր : Հաթ-
թա շէհր պու սօն զիքր էթտիյիւմ զաթըն էճ-
տատընըն խամիյլէ թէսմիյէ օլունմըշտըր : Պուն-
լարտան մա՛տա, խաթըրա պաղան, վէ Իքի
Եիւզլիւ, վէ Հէր շէյէ ույղուն, էֆէնտիլէր պէ-
նիւմ խըսմըմ տըրլար : Պիղիւմ մահալլէմիղին
վա՛րիզի օլան Իքի սէօղլիւ էֆէնտի տախի վա-
լիտէմին էօյէ գարնտաշը տըր : Տօղրուսընը
սէօյլէմէլի խէ, պէն տախի միւ՛թէպէրլէրտէն
պիրի իմ. անճադ տէտէմին պապասը էօնիւնէ
պաղըպ արտընա չէքէն գայըղճըլարտան ի-
տի,* պէն տախի վարիյէթիմին պէյիւք պիր

* Ինկիզլէր արտաընտա շէյլէ պիր զարպ ր մէսէլ վար .
“ Միււրաի տաէմ էօնիւնէ պաղըպ արտընա չէքէն գայըղճը-
յա պէնըղէր :”

զըսմանը պու եօրսա գաղանմը ըմ՝”

Մէ՛ն. «Էվիլի՞ մի սինից է”

Կէւ. «Էվիլիլ, զէվճէմ Միւզէվիլիէ նամ ֆաղիլէլիլի պիր գասարնն ֆաղիլէլիլի գըզը օրսրադ, զայէլի միւլիէպէր սայրլըր, վէ էյի թէրպիյէ օլունմը օրսրպրնսան, փատիչասան էն պոպուլը տաէմէ վարընճա, հէր.քէս իլէ նաւ սրլ մուսանէլէ էլիմէսինի պիլիլի է Պիլ սօֆու քիմնէլէրաէն պիր ալ ֆարպլը իլ, ֆաղ ալի ֆարպլմիլ անճադ շու իքի ուֆաղ շէյլէրաէ տիր, Էվիլէլա պիլլ րիս զիւտարա վէ աղրիլիլլա գարշըր տալա կիլիմէլիլի. Սանի”էն, տին իլիլի պար պուլուպ սրմա իշլի փափաշլար իլէ կէզ տիլլինաէ անրն զայրէլիլ.քէշլէրի իլլ է Կիւնէշ տիւնին իւզէրինէ փարլայրպ, խալք անը մէաճ էլիմալլինաէ, պիլլ տալիլ սօղաղլարա անըն թարաֆընաա պուլունմարնը սէվէրիլլ է”*

Ոյ վաղրիլ Միւ”մին խմալարա եաղլաշըպ, «խալիլըմա կէլիլլօր քի պու տաէմ ֆիստհալի շէհրինաէն օլան կիլլի մէրամ նամ քիմնէ տիր. վէ էյէր օ իսէ, պու սէմլէրաէ պուլունան էն պէօյիլք հիլէքեաղլարըն պիրիսի եանլմիլպաա տըր,» տէալի է

Խմալար տալիլ, «խամինի քէնալիլինաէն սօր, պէնճէ քէնալի խամինի պիլտիլմէյէ ուլիմանմալը տըր,» տէալի է

* Սոհիհէն աինտար օլան տաէմ պու միւրալիլիլի էլիմէլլ, ֆիլիմալը Մուղատաէս «Քրիստոս ֆիսուստա թաղվա իւզըն իմրաը ը՛նօմը էլիմէք իսլիմէլիլլին ճիւզէսի թէստալի կէօ, էճէք տիր» տէր, (Բ թիմ. 3. 12) թալիլ ու հարէքէլիլիլիլի Քրիստոսա տիւշմէն օլան տիւնեանըն հալլինէ ուլաուլուպ աա, Քրիստոսըն տըրնճա կիտիլլօրըլ էլլա եարընաա օլուլաալ. հաղիլալիլ ըուհըն թէրպիլ էլիմիլ օլուլըլ, Պու տալիլ փէք մուհլէք պիր խալիմա տըր :

Մի՞մին տախի թէքրար մէրդումնն եանը-
նա վարըպ, «Էֆէնախմ, սէօղլանիւզաէն ան-
լաշըլըյոր քի, սիզ պի թիւն տիւնեանըն պիղ-
տիյինտէն զիյաատէ պիլիրսինիլ. էյէր թահմի-
նիւմ տօղբու իսէ, զանն էտէրիւմ քի սիզին քիւմ
օլտրդրնիլը պիր աղ ֆարդ էթախմ: Աիլ ֆէ-
սահաթ լը կիլզի մէրամ էֆէնախ տէյիլ մի սի-
նիլ:»

Կէւ. «Դամիւմ օ տէյիլ իսէ տէ, պանա հատէա
էտէն պա՛ղը քիմնէլէր պանա պու իամի վէր-
տիրէլլինտէն, պու անէ տէկին սա՛խր էյիլ քիւմ
սէլէրին քէնախէրէ օրան հազարէթէ թէհամ-
միւլ էթախրէրի միսիլլիւ, պէն տախի պու
հազարէթէ թէհամմիւլ էթմէլլիյիմ:»

Մի՞ն. «Պաղաթ պու իամին սիզէ վէրիլմէսի-
նէ հիշ սէպէպիյէթ վէ՛րմէտինիլ մի:»

Կէւ. «Հա՛շա, պու իամին պանա վէրիլմէսինէ
սէպէպ անճաղ պու տըր քի, պէն զէմանա ու-
յուպ իզ պալըմտան տա՛խմա գաղանալմ, վէ
պու քէյիլլիյէթի քէնախմէ նի՛մէթ տայմաղա
հազարմ՝ փար տըր: Պու սէպէպաէն տիւշմէն-
լէրիւմ՝ պանա հազարէթ էթմէսինիլէր:»*

Մի՞ն. «Հէր նէ հալ իսէ, զանն էտէրիւմ քի
սիզ իամինի իշիթախիւմ քիմնէ սինիլ, գօրդա-
լըմ քի սիզին իսթիյար էտէճէյինիլ իամտէն
տահա զիյաատէ պու իամ սիզէ միւնասիպ տիր:»

Կէւ. «Էֆքեարընը պէնիւմ հազարմտա պու
իսէ, նէ ետախա պիլիրիւմ, լաքին պէնիլ ըէֆա-

* Կիլի մէրամ համ քիմնէ միսիլլիւ տտէմէրին սէօղլիւ նէ՛
դատար հիլէլի տիր: Պու մէպէքաէն սաղընըլ, Լյո գարըն-
տաշլար, ույանըգ տուրուպ սըտգլէ տու՛ա էտինիլ քի միւ-
րա՛ն օլմալըպ ֆրիստոսըն կիւնիւնէտէք փաք գալսալըլ:

դաթընըղա դապուռ էթտիյինիղ հալտէ, պէնի էյի պիր ըէֆիդ պուլաճագսընըղ:”

ՄԵ՛ն. “Պիղէ ըէֆիդ օլմագ խթէրսէնիղ, ըիւղկեարա վէ ադընթըյա դարչը կիթմէլի սինիղ, պու իսէ անլայըչըմա կէօրէ էֆքեարընըղա մուղայիր տիր: Տիյանէթ սըրմա իշլի վաւուշլար կիյէրէք սալթանաթլէ կէզաիյինտէ անըն զայրէթինի չէքաիյինիղ միսիլիւ, եըրթըգ էլպիսէ կիյաիյինտէ եախօտ զինճիրպէնտ օլտըղընտա տախի անըն զայրէթինի չէքմէլիսին:”

ԿԵ՛ւ. “Ի’թիղատըմ՝ խուսուսընտա պանա ճէպը էթմէյինիղ. պէնի քէնտի հալիմէ պրագըրսանըղ սիղին իլէ կիտէրիմ:”

ՄԵ՛ն. “Զիքը էթտիյիմ խուսուսլարտա պիղիմ կիպի հարէքէթ էթմէտիյինիղ հալտէ, պիղիմ իլէ պիր աաըմ եօլ պիլէ կիտէմէսինիղ:”

Օլ վագըթ կիղլի մէրամ, “Քէնտի մէսլէքիմ սլէնճէ զարարսըղ վէ մէնֆա’աթլը օլտըղընտան, օ մէսլէքտէն այրըրմամ: Սիղին իլէ կիտէմէզսէմ պիլէ սիղին իլէ կէօրիւշմէզտէն էվ վէլ էթտիյիմ կիպի էտէրիմ, եա’նի ըէֆադաթըմտան հազղ էտէն պիր ըէֆիդ պուլունճայա գատար եալընըղ կիտէրիմ,” տէտի:

Պա’տէհու ըույամտա կէօրտիւմ քի Միւ”մին իլէ իւմիտվար Կիղլի մէրամը պրագըպ իլէրի կիթտիլէր:*

* Պու եօճըլարըն պէօյլէ պիր միւրա’ի տտէմ իլէ ‘ադիլանէ հարէքէթ էթտիլէրինէ էյի տիգգաթ էյլէ: Գարնտաշըգ մուհապպէթինին մուգթազտար չու տըր քի, պիր տտէմ ‘ալէյհինտէ իշիտիլէն չէյլէրէ պագտուրագ, պիրտէն պիրէ հիւքմ էթմէյիպ, անճագ հադիգաթ ը հալէ վագըթ օլունճայա գատար սապը իլէ անըն ըի’ա վէ հիլէսի մէյտանա չըգտըգտա տէր հալ անը թէրք էտէլիմ:

Պիր աղ սօնկրա արգալարրնա պաղըպ, Կիղլի մէրամըն արգաաընտան իւչ քիչի կէլտիյի նի կէօրտիւլէր: Պունլար Կիղլի մէրամա եէլ թիշտիքլէրինտէ, անա սէլամ վէրտիլէր, օ տալսի եէրէ էյիլէրէք սէլամլարընը ալտը:

Պունլար Տիւնեա թալիպի, Մարիէրէսթ, վէ խէսիս, նաման քիմսէլէր օլուպ, Կիղլի մէրամըն թանըտըղլարը իտիլէր, զիրա պու տէօրթ քիմսէլէր չօծուղլըղլարընտա շիմալ ճիհէթինտէ վազ'ի, թամա' էյալէթինտէ, Գաղանճ նամ շէհրին մէքթէպինէ կիտիպ, Հարիյս իսմինտէ պիր խօճատան տէրս ալըրլար իտի: Մէրղում խօճա պունլարա դասպ վէ հիլէ, վէ միւտահանէ, վէ եալան, վէ տինտարլըղ կէօսթէրիլ շիյլէ վարա գաղանմազ սէնա'աթընը, էօյրէթմիշ իտի: Պունլար տախի խօճալարընը մա'րիֆէթինի էօյլէ էօյրէնմիշլէր իտի քի, հէր պիրի անըն կիպի պիրէր խօճա օլա պիլիր իտի: Սապըղա զիքր էթտիյիմ կիպի պունլար սէլամլաշարղտան սօնկրա, իպթիտա Մարիէրէսթ Կիղլի մէրամա խիթապէն, «Պու էօնիւ միւղտէքի ատէմլէր քիմլէ'ր տիր», տէյիւ ոու"ալ էյլէտի. զիրա իբէրիտէ կիտէն Միւ"մին իլէ իւմիտվարը կէօրիւյօրլար իտի:

Կիւ. «Անլէր ուղազ մէմլէքէթլէրտէն կէլիպ, քէնտի ուսուլլէրինճէ եօլճըրլըգ էտէյօրլար:»

Մարիէրէսթ. «'Աճա"իպ, նի'չիւն պիղի պէքլէմէտիլէր, իշթէ հէմ անլէր, հէմ պիղ, հէմ տէ զաննըմճա զաթընըղ տախի քեաֆֆէմիղ եօլճը իղ:»

Կիւ. «Իվլէթ. պիղ տախի անլէր կիպի եօլճը իղ, ֆաղաթ անլէր քէնտի պիլտիքլէրին»

տէն յաշմաղլար , վէ քէնտի էֆքեարլարնը պէյէնիշ օլարղլարը ճիհէթլէ սա՞իրլէրին էֆքեարլնա աղա ըի՛այէթ էթմէղլէր : Էն տին տար տտէմի պիլէ , հէր շէյտէ քէնտիլէրինէ ույմաղտ , արդատաշլըղտան պիլթիւն պիլթիւնէ ըէտտ էտէրլէր : ”

Խէ-է- . “Պու ֆէնա շէյ տիր : Պա՛ղըլարը պիշատէսիլլէ սալիհ տիրլէր տէյիւ քիթաօղտա օղաւմա շըմ . * վէ պէօլլէ քիմնէլէր քէնտի պիլտիրլէրինի շաշմաղլ պաշղալարնը թմհղիր էտէրլէր : Լաքին ըիճա էտէրիմ՝ անլէր իլէ իթթիֆաօգ էթմէտիլինիլ խուսուղար նէ՞ իտի սէօլլէ : ”

Կէշ . “Նէ օլաճաղ . անլէր քէնտի դալըն դափարարըլլէ դանն էտէյօրլար քի , տուրմայաւրաղ , շէքինմէյէրէք , հէր հալատա հէր հալտա եօրա տէվամ՝ էթմէլի . † պէն իտէ ըիւղկեարա վէ աղընթըյա ույարըմ : Անլէր Ալլահ իչիւն հէր շէյի մուխաթարայա դօրլար , պէն իտէ քէնտի ՚հօմրիւմիւն վէ մալիմին սէլամէթի իչիւն հէր ֆուրատթը դուլլանըրըմ : Անլէր պիւշ

* Պու ՚ալէմտէ թաղվա իւզրէ եաշմաղտ իթթիֆաօգ էտէն քիմնէլէրէ քէնտի պիլտիքլէրինտէն շաշմաղ մուտնիտ քիմնէլէր տէնիր : Պաշգա խուսուղարտա սա՞իրլէրտէն նէ գատար ֆարղը օյտն , սոնա քիմնէ կիւճէնմէղ , վէ սէնի թաղպիհ էթմէղ . ֆաղսթ Վիթապը Մուգատտէսի քէնտինէ դանուն իթթիխաղ էտիպ սոնա կէօրէ եաշմաղտ տէվամ՝ էթտիլին հայրտէ , տիւնեա սէնտէն իքրահ էտէրէք զիյատէսիլլէ սալիհ տիր՝ տէյիւ սէնի ֆաալ էտէր :

† Կիլլի մէրամ սատրգ եօճըլարն հուղուրընտա սիւքիւթ էտէր իտէ տէ , քէնտի թապիաթ ու տիլղընտան օյան քիմնէլէր իլէ ճէսարէթ իլէ սէօլլէլիր : Իյ վա՛հ , ինսանդի եիւրէյի նէ՞ գատար քէօթիւ վէ տլատարճը արր : Անը՝ եիւրէքլէրի թէֆթիլ էտէն Ալլահտան մա՛տա քիմնէ անլայամաղ :

Թիւն տիւնեա քէնտիլէրէ գարշը օլա, եինէ քէնտի պիլտիքլէրի իւզրէ հարէքէթ էտէրլէր, ֆագաթ պէն տինի վէ մէզհէպի, դէմանըն իգ-
թիդասընա կէօրէ գուլլանըրըմ: Սնլէր՝ տին ու մէզհէպ գուլմ ու թէ՛ատտի ալթընտա եղիլ-
մէքտէ օլտըղընտա պիլէ, անըն զայրէթինի չէ-
քէրլէր. լաքին պէն՝ տին սըրմա իշլի փափուշ-
լար կիլէրէք սալթանտթլէ կէզտիլի, վէ հէր քէս թարաֆընտան մէտ՝ օլընտըղը վագըթ անըն զայրէթինի չէքէրլմ:

Տէւէ-Թուլէ. “Հայ, հայ. սէն եինէ պիլ-
տիլինտէն չաչմա, կիլլի մէրամ էֆէնտի, զի-
րա մամէլէյինի հըֆղ էթմէյէ միւգթէտիր ի-
քէն ճէհալէթինտէն նաշի անըզայ՝ էտէն քիմնէ-
յի, պէն ահմադ սայարըմ: Պիղ երլանլար կիպի
՝ադիլ օլալըմ: Օթը եաղըն գուրուլթմալը: Ա-
րըյէ պագ քի գըշըն բահաթ օթուրուր, վէ
անճագ սէֆա ի խաթըր իլէ իշ կէօրէ պիլտի-
յի վագըթ չալըշըր: Ալլահ կեահ եաղմուր
կէօնտէրիր, կեահ կիւնէշ վէրիր, անլէր հա-
մագաթլարընտան նաշի եաղմուրտա տախի
կիթսինլէր. պիղ կիւզէլ հալատա կիթմէյէ
գանա՝աթ էտէլիմ: Պէն Ալլահըն պիղէ իհսան
էթտիլի նի՝մէթլէրէ տօղանմայան տինի սէվէ-
րիմ. ՝ադլը թամ օլան պիր ատէմ տիւշիւնէ
պիլի՞ր մի քի, Ալլահ պու տիւնեանըն նի՝մէթ-
լէրինի պիղէ իհսան էթտիքտէն սօնկրա ան-
լէրտէն մահրում գալմամըղ տէ խթէսին:
Ապրահամ վէ Սիւլէյման տին սայէսինտէ զէն-
կին օլտըլար. էյուպ ՝Սալիհ ատէմ ալթունը
թօփրագ կիպի երզաճագ,՝ տէյիւ պույուրուր:
Ֆագաթ սալիհ ատէմ շու թա՛րիֆ էթտիլին

էօնտէքի եօլճըլար կիպի օլսա էօյլէ եալիամաղ։”

Խէ-ի- . “Պու խուսուստա հէփիմիդին էֆքեա-
րը պլի օլարդը մա’լիւմ օլտու : Արթըգ պու
մատտէիւզէրինէ սէօյլէշմէյէ հաճէթ եօդ տըր։”

Մ-լէբէ-ի . “Էվլէթ . պու խուսուստա ար-
թըգ սէօյլէշմէյէ լուղըմ եօդ , զիրա հէմ ֆի-
թապը Մուդատտէս , վէ հէմ ’ադլը սէլիւմ
պու տէտիքլէրիմիզի թաստիգ էթտիյինտէն ,
պունյարա ի’թիպար էթմէյէն քիսնէ նէ հուր-
րիյէթինի , նէ տէ բահաթընը թանըր :”

Կէ- . “Էյ գարնտաշլարըմ , իշթէ հէփի-
միդ տէ եօլտա կիտիյօրըգ . իմտի մուզիրը շէյ-
լէրտէն քէնտիմիզի խէլաս էթմէք իշիւն , բուխ-
սաթընըգ իլէ սիզէ պիր մէսէլէ ’արզ էտէյիւմ :

Ֆարզ էտէյիւմ քի պիր տտէմ՝ մէսէլա պիր
վա’իզ վէ եախօտ էսնաֆտան պիրիսի , պու
տիւնեանըն նի’մէթինէ մալիք օլմաղա ֆուր-
սաթ պուլուր , լաքին տինճէ քէնտինէ ֆարզ
սայմաւըղը պա’գը մատտէլէրտէ , սուրէթէն օլ-
սուն , քէնտինի ֆէվզ էլ’ատէ զայրէթքէշ կէօս-
թէրմէյինճէ , օլ նի’մէթլէրէ մալիք օլմաղ .
պու տտէմ՝ մէզքիւր նի’մէթլէրէ նա’իլ օլմագ
իշիւն պու կէօսթէրիշտէ պուլունսա պիր խա-
թա էտէր մի։”

Մ-լէբէ-ի . “Արզ էթտիյինիզ մէսէլէյի ահ-
յատըմ . իմտի պու էֆէնտիլէրին բուխսա-
թըյլէ սու’ալընըգա պիր ճէվապ վէրէյիւմ : Էվ-
վէլա մա’աշը ազ օլան մէմտուհ պիր վա’իզ
ֆարզ էտէյիւմ : Պու տտէմ՝ չօդ միւթալա’ա
էտիպ , աշգ վէ հէրարէթլի սըգը սըգը վա’զ-
լէր էտէրէք , վէ ճէմա’աթընըն խօշընա կիթ-
մէք իշիւն քէնտի մէսլէքինի պիր միդտար թա-

ղեիր էտէրէք մա'աշընը արթըրմաղա ֆուրսաթ ու իւմիտի օլուրսա, պու մադսէտ իլէ օլ շէյլէրի, վէ օ միսիլլիւ տաճա նիճէ շէյլէրի իճրա էտէրսէ, հիւ խաթա էթմիշ օլուր մը: Զանն էթմէմ. զիրա, էվիլէլա, զիյատէ մա'աշա նա"իլ օլմադ ֆուրսաթը Ալլահըն մուգատտէրի իլէ օլտըղընտան, անա արղու էթմէք հարամ տէյիլ տիր. պէօյլէճէ զամիր, վիճտան, տիւշիւն մէյէրէք, միւմքին իսէ էլէ կէթիրմէյէ չալըշա պիլիր: Սանիէն, զիյատէ մա'աշա օլան արղուսը, վա'ղլարընը տաճա էյի թէրթիպ էթմէսիւնէ, վէ տաճա զիյատէ սիւրուր ու նէշաթ իլէ իրատ էյլէմէսինէ սէպէպ օլուր: Պու վէճհլէ հէմ տաճա էյի պիր քիմնէ օլուր, հէմ տախի մէմուրիյէթինի էն ա'լա սուրէթտէ իճրա էտէր, պու իսէ Ալլահըն խթէտիյի շէյ տիր: Սալիսէն, ճէմա'աթընըն խօշընա կիթմէք իշիւն քէնտի մէսլէյինի թաղէիր էթմէսինտէն, 1. Հաւալը նէֆսինի բէտտ էտէն, 2. Լաթիֆ ու ճալիպ, վէ 3. Պու սէպէպլէրտէն մէ"մուրիյէթինէ միւնասիպ, պիր քիմնէ օլտըղը անլաշըլըր: Պու էճլտէն աղ մա'աշը թէրք էտիպ, զիյատէ մա'աշ արայան վա'իղ թտմա'քեար սայըլմամալը, հաթթա պու վէճհլէ քէնտի վաղիֆէսինի լա"իղիյլէ իճրա էտէն, վէ ֆուրսաթընը էյիճէ դուլլանան վա'իղ խայրխահ վէ ֆաղիլէթլի սայըլմալը տըր:

Շիմտի սու"ալինիղին իքինճի գըսմընա կէլէլիմ: Մէսէլա, էսնաֆ թաղըմընտան օլուպ գաղանճը աղ օլան տինտար պիր ատէմ ֆարղ էտէլիմ. պու ատէմ տինտար օլմասը հասէպիլլէ տաճա էյի իշ կէօրէ պիլիր, տաճա չօդ

վէ տաճա էյի մուշթերի ճէլս էտէ պիլիր, եա-
 խօտ զէնկին պիր դարը ալա պիլիրսէ, զանն
 էտէրիմ քի օլ հալտէ մէղքիւր ատէմին տին-
 տար օլմասը զայր ի մագպուլ պիր շէյ սայըլ-
 մագ, զիրա. էվիլէլա, տինտար օլմագ հեր նէ
 մագսէտէ մէպնի օլուր իսէ օլսուն, Փաղիլէթ
 տիր: Սանիէն, զէնկին դարը ալմագ եախօտ
 մուշթերիսինի չօղալթմագ հարամ տէյիլտիր:
 Սալիսէն, տինտար օլմասը հասէպիյլէ պու շէյ-
 լէրէ մալիք օլան քիմէսնէ, քէնտիսի էյի օլտըղ-
 տան մա'տա, էյի շէյլէրէ տախի մալիք օլմուշ
 օլուր: Իմտի էյի դարը, էյի մուշթերիլէր, է-
 յի դաղանճ, պունլարըն քեաֆիֆէսի, հատտը
 զաթընտա էյի օլան տիյանէթ վասըթասիյլէ
 էլէ կէչիյօր, պու սէպէպտէն մէղքիւր շէյլէ-
 րէ մալիք օլմագ մագսէտիյլէ տինտար օլմագ
 մագպուլ վէ մէմոուհ տըր:”*

Մալիերէսթին կիզլի մէրամըն սու"ալընա
 վէրաիյի պու ճէվապը բէֆիղլէրի տախի թահ-
 սին էախալ, Վիք ա'լա վէ միւֆիտ օլտըղընը
 թաստիղ էթտիլէր. վէ պու ճէվապը քիմսէ

* Խշթէ տիւնեվի հիքմէթ, վէ ճէհննէմի պուրհան, վէ
 շէյթանի ֆէլսէֆէ: Իմանըն վէ տիյանէթին թէ'սիրինտէն
 մահրում օլան Մալիերէսթ միսիլլի տատէմէրին աղղընտան,
 հեր կիւն պէշլէ սէօղլէր իշիալօրըղ. Փաղաթ Բուհ իւլ
 Գուտս պու տիւրիւ էֆքեար 'ալէյհիտէ շէհատէթ էտիպ,
 "Մալիերէսթիք ճիւմէլէ քէօթիւ շէյլէրին ապը տըր:" (Ս.
 Թիմ. 6. 10) Թամա'քետըղ փութֆերէսթիք տիր. (Գ. օլ. 3.
 5) տէյիւ պսչուրուր: Էյ թամա'քետըղը, պունու իշիտիպ
 թիթրէյինիլ, Էյ Յիսուսա թապի' օլմագ իսթէյէնլէր, սիղ
 տախի խաթըրընդա կէթիբինիլ քի "Էթվարընըդ ագչէ սէվ-
 մէքլէտէն պերի օլսուն," տէյիւ սիղէ էմը օլունմըշ տըր:
 ('Իպը. 13. 5) Բապպընըղ տախի, "Ալլահա հէմ մալա գուլ-
 լըդ էթմէյէ դատիր տէյիլ սինիլ," (Լուգ. 16. 13) տէյիւ
 պուլլուրուր:

ճերհ էտէմէզ զաննըյլէ փէք ուղագտա օլմա-
յան Միւ"մին իլէ իւմիտվարա եէթիշիպ մէզ-
քիւր մէսէլէյի անլերէ 'արզ էթմէյէ դարար
վերտիլեր :

Պունուն իւզերինէ Միւ"մին իլէ իւմիտվարա ,
քէնտիլեր եէթիշէնէտէք , «Պիր ազ մէքս էյ-
լէյինիլ ,» տէյիւ ուղագտան չաղըրտըլար : Մն-
լէր տախի մէքս էթմէքտէ իքէն , պու մէսէ-
լէյի անլերէ կիզլի մէրամ տէյիլ անճագ Տիւն-
եա թալիպինին 'արզ էթմէսինէ դարար վեր-
տիլեր . զիրա , զանն էթտիլեր քի Միւ"մին ի-
լէ իւմիտվարըն պու զաթա վերէճէրլերի ճէ-
վապ կիզլի մէրամա վերտիլերի ճէվապտան
տահա միւլայիմ օլաճագ տըր :

Պէօյլէճէ անլերէ եէթիշիպ սէյամլաշարդտան
սօնկրա , Տիւնեա թալէպի Միւ"մին իլէ րէֆի-
զինէ մէզքիւր մէսէլէյի 'արզ էտիպ , ճէվապը-
նը թալէպ էյլէտի :

Օլ վագըթ Միւ"մին անա ճէվապէն՝ «Մէ-
սա"իլ ի տինիյէտէ անճագ պիր չօճուգ դատար
մա'լիւմաթր օլան աաէմ պիլէ , պունուն կիպի
օն պին սու"ալէ ճէվապ վերէ պիլիր , զիրա
մուհարրէր օլտըզը իւզրէ էյէր էքմէք իշիւն
Գրիստոսը արամագ ճա"իզ տէյիլ իսէ , (Եուհ.
6. 26) Գրիստոսը վէ տինի , տիւնեայը դա-
ղանմագ իշիւն դուլլանըպ , տիւնեէվի սէֆա
սիւրմէյէ վասըթա էթմէք նէ" դատար զիյատէ
ճա"իզ տէյիլ տիր : Պէօյլէ պիր մէսլէք անճագ
փուլթիէրէսթլերէ , միւրա"իլերէ , չէյթանլարա
վէ սիհրպագլարա եագըչըր :

« 1. Փուլթիէրէսթլերին մէսլէքի պէօյլէ տիր ,
զիրա Համօր վէ Շէքիմ Եա"գուպըն գըզընը

վէ մալինի արմադ իսթէյիպ, մախթուն օլմա-
տըդճա անլէրի էլէ կէչիրէմէյէճէքլէրինի կէօր-
տիւքլէրինտէ, շէհրին էհալիսինէ խիթապէն,
, Պու ատէմլէր կիպի պիղ տախի մախթուն օ-
լուրսադ, էմվալ ու էշեալարը պիղիմ օլմա՞ղ
մը, տէտիլէր: Պունլարըն մագսէտի դըղ վէ
մալ արմադ օլուպ, տիյանէթի պու մագսէտ-
լէրինէ նա՞իլ օլմադլըղա վասըթա էթմէք իս-
թէտիլէր: (Թէք. 34. 20—24)

2. Միւրա՞ի ֆէրիսիլէրին մէսլէրի պէօյլէ
տիր. զիրա անլէր տուլ գարըլարըն մալինի եէ-
մէք մագսէտիյլէ տու՛ալարընը ուղատըյօրլար
իտի. պէօյլէճէ անլէր տահա շէտիտ աղասալա
տիւշար օլտըլար:

3. Շէյթանն Եէհուտանըն մէսլէրի տախի
պէօյլէ իտի. քէսէյէ գօնուլան ագչէյէ մալիք
օլմադ իչիւն, քէնտինի տինտար կէօսթէրտի,
լաքին Շէյթանն վէ իսն ի հէլաք թէամիյէ օ-
լունուպ հէլաք օլտու:

4. Սիհրպաղ Սիմօնըն մէսլէրի տախի պէօյ-
լէ իտի: Փարա դաղանմադ մագսէտիյլէ քէն-
տիսինէ բուհ իւլ Գուտու դուտրէթի վէրիլմէ-
ոինի թէքլիֆ էթտի իսէ տէ, Պետրոսըն աղ-
ղընտան միւսթահադդ օլտըղը հիւքմիւ իչիթ-
տի: (Ս՛մալ. 8. 19—22)

5. Շունու տախի ունութմայալըմ քի՛ տիւն-
եա իչիւն իգրարը իման էտէն ատէմ, տիւն-
եա իչիւն տախի ինքեարը իման էտէր: Եէ-
հուտայ տիւնեայը դաղանմադ մագսէտիյլէ
Քրիստոսա թապի՛ օլտու, հէման օլ մագսէտ-
լէ տախի տինինի վէ Էֆէնտիսինի սաթար:
Իմտի տինի պէօյլէ մագսէտլէրէ վասըթա էթ-

մէք ճա"ի՞ղ մի տիր տէյիւ , էթտիյինիւ սու"ալէ , թահմինիմէ կէօրէ սիղին կիպի , 'ճա"իղ տիր ,' ճէվապընը վէրմէք անճաք վուժիէրէս թէ . միւրա"իյէ վէ շէյթանա եագըշըր . վէ պէօյլէ ճէվապ վէրէն քիմնէ հէր հալտէ ճէ-
ղայա միւսթահագգ օլտըր ,'' տէտի : Իւմիտվար տախի Միւ"մինին վէրտիյի ճէվապը թաասիգ էթտի :

Օլ վագըթ անկեր Միւ"մինէ վէրէճէք պիր ճէվապ պուլամայարագ , պիրի պիրինէ պագա գալըպ սուստըլար : Պա'տէհու կիլլի մերամիւլէ ըէֆիգլէրի կերի գալտըլար , Միւ"մին իլէ Իւմիտվար իսէ իլէրի կիթտիլէր :

Միւ"մին եօլտա քէնտի ըէֆիգինէ խիթապէն՝ «Պու ատէմկեր ինսան սէօղիւնէ ճէվապ վէրէմէղլէրսէ , Սլլահըն հուղուրընտա նէ՞ եապիաճագլար : Թօփրագ գապլար միսիլլիւ օլան ատէմլէրին թա'ղիրինէ սիւ քիւթ էտէրլէրսէ , եա իֆնա էտէր աթէշ 'ալէվլէրիյլէ թէ"տիպ օլունտըղլարընտա նէ՞ եապիաճագլար տըր , տէտի :''*

Պէօյլէճէ Միւ"մին իլէ Իւմիտվար կիտէ կիտէ բահաթ նամընտա կիւղէլ պիր օվայա վաօրլ օլտըլար , վէ օրատա բահաթ բահաթ կիտիյօրլար իտի իսէ տէ , օվանըն մէսաֆէսի աղ օլտըղընտան անը չափուճագ կէչալիլէր : Շունու

* Քիթապը ժուգատտէսի էյիճէ պիլմէնին նէ գատար Ֆա'իտէլ օլտըղընտ տիգգաթ էյլէ . հէմ տախի Բէսուլըն , «Քրիստոսըն քէլամը սիղտէ զընա իւղրէ հէր հիքմէթլէ սաքին օլսուն .» (Գօլ . 3 . 16) քէլամընը նագարը միւթալա'պա ալ , Զերա Սլլահըն սէօղիւ տիրի վէ գուվլէթլի օլտալ՝ իքի աղըղլէ զըլըճտան քէսքին տիր , վէ Շէյթանըն պիլ ճիւմէ հիլէլէրինի վէ տիւնէվի ատէմլէրին տէսիսէլէրինի մէյտտնա չըգալըպ , էֆքետարը ճիւմնիյէյի էֆքետարը բուհանիյէ վէ սէմափիյէտէն թէֆրիգ էտէր :

տա խապէր վերէյիմ՝ քի օվանըն ուճունտա դաղանճ նամընտա պիր թէփէ պուլունուպ ի չինտէ պիր կիւմիւշ մա'տէնի վար խտի, վէ օլ եօլտան կէչէնէրին պա'ղըրը, էօյլէ պիր մա'տէն փէք նատիր օլտըղընը իշիթտիքլէրինտէն օրոյա սափմըշլար, վէ չուգուրըն աղղընա փէք եագըն կէլէրէք պաասըգլարը եէր խէ, փէք դալի օլմատըղընտան, երղըլմասըլա պա'ղըլարը մա'տէնէ տիւշիւպ հէլաք օլմուշլար խտի, պա'ղըլարը տախի երղընթըլար ալթընտա սագաթլանըպ վէֆաթլարը կիւնիւնէ գատար շիֆա պուլմամըշլար խտի։*

Պա'տէհու բույամտա կէօրտիւմ քի, Տէմաս իսմինտէ չէլէպի պիր ատէմ՝ եօլըն պիր աղ էօթէսինտէ կիւմիւշ մա'տէնինին եանընտա տուրմուշ, վէ եօլըլարը կէլիպ մա'տէնի սէյր էթմէյէ աա'վէթ էտիյօր խտի։

Պու քիմնէ Միւ"մին իլէ բէֆիգինէ, «Էֆէն տիւէր, կէլինիղ սիգէ պիր շէյ կէօսթէրէյիմ», տէյիւ նիտա էյլէտի։

Միւ"«Կէօսթէրէճէյին նէ՞ աիր, պիլէլիմ քի անը կէօրմէք եօլըմըղտան սափմամըղը տէյէր մի։»

Տէմաս. «Պուրատա պիր կիւմիւշ մա'տէնի վար, վէ պա'ղըլար կիւմիւշ չըգարմագ մագ»

* Տիւնեքի սերվեթ սելտասը կիպի ճանա թէհլեքլի վէ դարըլը պիր շէյ եօգ տըր։ Պագիր օլտըղլարը հալտէ իմանտա գալի տուրան նիճէ քիմնէլէր, սերվեթէ նա'իլ օլտըղլարընտա իմանը զայպ էտէրլէր։ Սերվեթ ոահիպի օլուպ տա իւմիտի անըն իւգէրինէ գօմսմագ կիւճ տիր։ Ալլահըն քէլամը միւճիպինճէ Կալիփէրէթլիք ճիւմլէ քէօթիւ շէյլէրին աղը օլուպ, պա'ղը քիմնէլէր անա հարիս օլմաղլէ իմանտան սափըպ չօգ էլէմլէրէ միւլթէլա օլտըլար։ (Ս. Թիմ. 6. 10)

սէտիյլէ անը դաղը յօրլար . խաթէրսէնիդ սիդ տախի պօյյուրունըդ, սիդ փէք աղ էմէքլէ չօդ չէյ դաղանա պիլիրսինիդ :”

Ի-Ֆրէւր . “Եօյլէ իսէ կիտիպ կէօրէլիմ :”

Մէ- . “Հաչա , պէն կիթմէմ . պէն պու եէրին խապէրինի ալմըշլմ , օրատա նիճէ պին քիմնէլէրին հէլաք օլարդընը պիլիրիմ . պունտան մա’տա օլ խաղինէ անը արայանլարա տուղադ տըր , դիրա անլէրի եօլլարընտան ալը դօր :” *

Պա’տէհու Միւ’մին , Տէմասա խիթապէն , “Օլ մա’տէն թէհլիքէլի պիր եէր տէյիլ մի . չօդ քիմնէլէրի եօլլարընտան ալը դօմամըշլմ տըր ,” տէտի : (Հօշ . 9 . 6)

Տէհա . “Հէր քէս իչիւն չօդ թէհլիքէլի տէյիլ տիր , անճադ զաֆիլ օլանլարա թէհլիքէլի տիր .” վէ պունու տէտիյի կիպի խիճլէթինտէն դըղարալ :

Օլ վաղըթ Միւ’մին իւմիտվարա , “Պալա եօլըմըղտան սալիմայարադ իլէրի կիտէլիմ ,” տէտի :

Ի-Ֆրէւր . “Շիւպհէմ եօդ քի կիղլի մէրամ պուրայա եէթիշտիյինտէ , էյէր պիղլիմ կիպի տա’վէթ օլունուրսա եօլընտան սալիլալ մա’տէնի կէօրմէյէ դօշաճադ տըր :”

* Սատրգ տօթըն գըյմէթինի կէօրտիւն մի . Ֆրգաթ արգասաշարը իլէ պէյլէ սատրգտնէ մուամէլէ էտէն փէք նատիր տիր . Միւ’մինլէր արասընտա պէօյլէ սատրգ տօթըն նատիհաթընը մէսէրթէթլէ գապուլ էտէն առէմ տախի նատիր տիր . “Պիղի փարա գալանմագտուն մէն’ էթմէք հէ տէմէք տիր ,” տէրլէր : Եյ վա’հ , թամա’քեարըղըն փութ փէրէսթիք օլարդընը պիլէրէք , ֆրիստոսըն “Պաղընը վէ թամա’քեարըլտան սագընընը ,” (Լուգ . 42 . 45) քէլամընը տինլէյէլէր հէ գատար աղ տըր :

Մէ՛ն. «Էլ վե՛լի շիւղահէ Եօդ, զիբա անըն մէսէքի անը օրայա կէօթիւրիւր, օրատա թէլէֆ օլմասը տախի փէք իճթիմալ տըր:»

Տէմա. «Սիղ մա'տէնի կէօրմէյէ կէլմէյէճէք մի սինիղ:»

Մէ՛ն. «Հիտտէթլէնէրէք» «Էյ Տէմաս, սէն Բասլըլմըղըն տօղըռ Եօլլարընա տիւշմէն, վէ անտէն սափմըլ օլաղըն իչիւն օլ Զաթը ճէլիլին հաքիմէրինին պիբի թարաֆընտտն սապըղա մահքիւմ սին. (Բ. Թիւմ. 4. 10) պիղլի տախի մի քէնտին կիպի մահքիւմ էթմէք իսթէյօր օրն: Պիղ օրայա սափմաղա մէյլ էթսէք պիլէ, Էֆէնտիմիղ տէր հալ մէյլիմիղէ ալեւա՛ օլուր. օ զէման արղու էթտիյիմիղ մադպուլիյէթ Եէրինտէ, անըն հուղուրընտա մահճու պիյէթ պուլաճաղըլ:»

Տէմա. «Պէն տախի սիղին կիպի Եօլճը իմ, վէ պիրաղ տուրուրսանըլ, սիղին իլէ պէրապէր կիտէրիմ:»

Մէ՛ն. «Իսմին նէ՞ տիր, տէտիյիմ կիպի իսմին Տէմաս տէյիլ մի տիր:»

Տէմա. «Էլ վե՛լի, իսմիմ Տէմաս տըր, հէմ տախի Ասրահամ նէպլինտէն իմ:»

Մէ՛ն. «Պէն սէնի թանըրըմ. ճիհաղի սէնին պէօյիւք պապանըն պապասը, վէ Եէհուտա սէնին պապան իտի, սէն տախի անլէրին մէսլէքինտէ սիւլուք էթմիշ սին, սէնին դուլլան տըղըն հիլէ շէյթանի տիր. սէնին պապան խիյանէթի սէպէպլինտէն տօրլաը, սէն տախի անա վէրիլէն ճէղայա միւսթահաղղ օրն: (4 Միւլ. 5. 20—23: Մաթ. 26. 14, 16: 27. 3—5) Էյի պիլ քի, հիւքմատըրն Եանընա վար-

տըղըմըդտա, սէնսէն թէշէքքի էտէճէյիզ:”
վէ Միւ”մին պունու տէտիքտէն սօնկրա եօլ-
լարընա կիթտիլէր:

Պու էսնատէ կիղլի մէրամ իլէ արդատաշ-
լարը կէօրիւնտիլէր, վէ մա’տէնի կէօրմէյէ
տա’վէթ օլունտըղլարը կիպի օրայա դօշար-
լար. ֆագաթ մա’տէնին ազղընտան իշինէ
պագար իքէն մի աշաղը տիւշտիլէր, եօգսա
գաղմագ իշիւն մի աշաղը էնտիլէր, եախօտ
պու մա’տէնիլէրտէն էքսէրիյէ հասըլ օլան թէ-
’աֆֆիւնտէն մի պօղուլտուլար. հէր նէ հալ
իսէ, պիլիլիմ քի անլէր պիր տահա եօլտա
կէօրիւնմէտիլէր: *

Ոլ վագըթ Միւ”մին շէօյլէ պիր իլահի թէ-
րէննիւմ էյլէտի.

“կիղլի մէրամէ Տէմաս ույարլար,

Պիրի չաղըրըր, օլ պիրի դօշար.

ֆի շէրէք օլա անա քեարընտա,

Ֆագաթ քեարլարը սալթ պու տիւնեւտա:”

Պու էսնատէ կէօրտիւմ քի պու իքի եօլճը
օլանըն էօթէ թարաֆընտա, վէ հէման եօլըն
եանընտա պուլունան էսքիտէն գալմա պիր ’ա-
մուտա վասըլ օլտըլար: Սմուտը կէօրտիւք-
լէրինտէ իքիսիտէ անըն ’աճիպ շէքլինտէն չա-
շա գալտըլար, դիրա ’ամուտ անլէրէ թաշ քէ-
սիլմիշ պիր գարը կիպի կէօրիւնտիւ, վէ հէր
նէ գատար անա տիգգաթլէ պագտըլար իսէ
տէ, նէ օլտըղընը անլայամտըլար: Նիհայէթ

* Համագաթլարընտան նաշի հէմ մալէ հէմ Ալլահա իըտ-
մէթ էթմէյէ չաղշան տիւնեկի ատէմլէրին սօնընը կէօր-
տիւն մի.

Իւմիտվար 'ամուտըն իւսթ թարափընտա 'աճա"իպ թարղտա պիր եաղը կէօրտիւ : Յազաթ քէնտիսի անը օգույամատըղընտան, չայէս օգույա պիլիր միւլահաղասըյլա եաղըյը քէնտիսինտէն 'ալիմ' օլան Միւ"մինի չաղըրըպ աճա կէօթէրտի :

Միւ"մին տախի 'ամուտա եաղլաշըպ եաղըլարը պիրի պիրինէ թաթպիգ էտէրէք եաղըլան, "Լուծըն զէվճէսինի խաթըրընըպ կէթիրինիզ," 'իպարէսի օլտըղընը կէօրտիւ :

Օլ վազըթ Միւ"մին իլէ բէփիգի մէզքիւր 'ամուտըն, Լուծըն Սատումտան գաշտըղընտա կէրիյէ պազարազ, թուզ քէսիլէն զէվճէսի իտիյինի անլատըլար : (Թէք. 19. 21)

Մէ"մուլ էթմէտիւրէրի պէօյլէ 'աճա"իպ մէնղարէյէ թէսատիւֆ էթմէլէրի արալարընտա շու միւքեալէմէյէ սէպէպ օլտու :

Մէ"- "Պիրատէր, պու թէսատիւֆ պիլիմ' իչիւն, զէմին ու զէմանէ միւնասիպ պիր վագըթտա վազը' օլտու : Էա'նի Գաղանճ նամընտարի թէփէտէ օլան մա'տէնի կէօրմէք իչիւն, Տէմասըն տա'վէթի ազապինտէ վազը' օլմասը փէք միւնասիպ տիւշտիւ : Էյ գարնտաշըմ, էյէր պիղ Տէմասըն սէօղիւնէ ույուպ, սէնին տախի մէյլ էթտիյին իւղրէ, եօլմըղտան սափմըշ օլտա իտիք, շիւպհէմ' եօգ տըրքի պիղ տախի պու գարը կիպի պիլատէն սօնկրա կէլէնիլէրէ պիր 'իպրէթ 'ալամէթի օլաճաղըարզ :

Իմ' "Պու տէրէճէ ճէհալէթիմէ թէ"սսիւֆ էտէրիմ' Սլլահըն սապրինէ թէ"աճճիւպ էտէրիմ' քի' պէն տախի Լուծըն զէվճէսի կի-

պի օրնատըմ. զիրա անըն կիւնահը իլէ պէնիմ կիւնահըմ արաւընտա նէ՞ ֆարգ վար տըր : Օ անճագ արտընա պագտը . պէն իսէ կիտիպ կէօրմէյէ արղու էթաիմ : Սլլահա պու լուծ֊ ֆը էճլինտէն համա օլտուն , պէնիմ եիւրէյիմ տէ պէօյլէ պիր արղու պուլունմատը պանա նէ՞ պէօյիւք պիր 'այս տըր :''*

Մէ-". "Միւսթագպէլտէ պիղէ նասիհաթ օլմագ իչիւն պու կէօրտիւյիւմիւզ շէյաէն 'իպրէթ ալալըմ : Պու դարը պիր հիւքմաէն դուրթուլտու , զիրա Սատում խարապ օլտըղընտա օրատա պուլունմատը . ֆագաթ իշթէ կէօրիւյօրըղ քի պաշգա պիր հիւքմ իլէ հէլաք օլտու : Մէրգումէ պիր թուղ 'ամուտը օլմուշ տըր :''

Ի-ճ. "Հագդընըղ վար , պու շէյ պիղէ անըն տիւշտիւյիւ կիւնահտան հագէր էթմէք իչիւն էյի պիր նասիհաթ օլուպ , կիւնահտան հագէր էթմէյէնլէրին տիւշար օլաճագլարը 'աղապա տախի 'ալամէթ տիր : Նասըլ քի քէնտի կիւնահլարընտան տօլայը հէլաք օլան Գօրահ , վէ Տիթան , վէ Սպիրամ իլէ , մա"իէթլէրինտէքի իքի եիւզ էլլի քիչի կիւնահտան հագէր իչիւն , սա"իրլէրէ 'իպրէթ օլտըլտըր : ('Պտ . 16 . 31 , 32 : 26 . 9 , 10) Ֆագաթ հէր շէյաէն զիյատէ շունա թէ-

* Պիր ատէմին գալպինտէ պու տիւրլիւ հիտիյաթ Ալլահըն լուծֆընըն էսէրի տիր : Միւմին պիր ատէմ՝ քէնտի ֆաւիտ թապի'աթընըն սա'իրլէր կիպի կիւնահա մէլլալ օլտըղընը կէօրտիւյիւնտէ նատիմ օլուպ , կիւնահա տիւշմէքտէն հըֆղ օլունմատը քէնտի գուվլէթիլլէ օլմուտըղընը իգրար էտէրէք , հէր 'իգղէթի' տա'իմա հէր լուծֆը իհսան էտէն Ալլահա վէրիւ . զերա պիլիք քի եալընըղ անըն գուվլէթիլլէ տիւշմէքտէն հըֆղ օլունմալ տըր : 'Իման իլէ սապիթ սին , թէքէպպիւր էթմէ , անճագ խալֆ էյլէ : ('Րօմ . 41 . 20)

՝աճճիւպ էտիյօրըմ քի, Տէմոս իլէ տրդատաշ-
լարը օրատա պիլա խալֆ նատըլ տուրուպ մա՝
տէնէ պադա պիլիյօրլար. զիրա պու դարը եօլ-
տան պիր տաըմ՝ պիլէ սալմայարադ, անճադ
արտընա պադարդը իշին, թուդ ՝ամուտը օլ-
մուշ տըր: Հէմտէ ՝ալէմէ ՝իպրէթ էտիլէն պու
՝ամուտ անլէրին պուլունտըղը ետրտէն կէօրիւ-
նիւյօր, վէ անլէր կէօղլէրինի դալտըրտըղլարը
կիպի օլ ՝իպրէթի կէօրէ պիլիր իքէն, պէօյլէ
դաֆիլ դալմալարը տահա զիյատէ պա՛իս ի
թէ՝աճճիւպ տիր:”

Մէ-“. “Պու շէյ պա՛իս ի թէ՝աճճիւպ իսէ
տէ, անլէրին զիյատէսիլէ փէք եիւրէքլի օլ-
տըղլարընը կէօթէրիր: Անլէր՝ հաքիմին հու-
ղուրընտա եախօտ տարաղաճը ալթընտա խըր-
սըղլըգ էտէն առէմէ պէնղէրլէր: Սատում
էհալիսինին կիւնահը զայէթ պէօյիւք ՝ատտ
օլունտու, զիրա անլէր, ‘Բապպըն ՝ինալինտէ՝
եա՞նի Բապպըն անլէրէ, ‘Ճէննէթ կիպի՝
պիր տիյար, վէ պլնլէրճէ նի՛մէթ իհտան էթ-
տիյինէ մուգապիլ, քիւֆրան ընի՛մէթտէ պու-
լունարադ, շէրրի իրթիքեապ էյլէմիշլէր խտի:
(Թէք. 13. 40, 45) Պու քէյֆիյէթ Ալլահը տա-
հա զիյատէ դաղապա կէթիրտիյինտէն, իւղէր-
լէրինէ կէօքտէն աթէշ եաղտըրարադ անլէրի
թէլէֆ էյլէտի: Պունտան իսթիտլալ օլունուր
քի, կիւնահտան հաղէր իշին տա՛իմա կէօղ-
լէրի էօնիւնտէ պէօյլէ ՝իպրէթլէր պուլունուր
իքէն եինէ դաֆիլ գալարադ կիւնահ իշլէյէն-
լէր, փէք շէտիտ ՝աղապա տիւշար օլաճաղլար
տըր:”

Ի-հ. “Էվլէթ, տէտիյին տօղրու տըր. ֆա-

դաժ զիգէ նէ պէօյիւք պիր լուհմէթ օլտուքի, նէ սէն, նէ տէ պէն, պախուսուս պէն, պէօյլէ պիր իպրէթ օլմատըգ ։ Պու քէյֆիյէթ տա՞խմա Ալլահա թէշէքքիւր էտիպ խալֆէթ մէմիգէ, վէ Լուծըն դէվճէսինի թէղէքքիւր էյլէմէմիգէ սէպէպ օլմալը տըր ։”

Պա՛տէհու կէօրախւմ քի պու իքի տտէմ Եօլլարընա տէվամ էտէրէք, * մէլիք Տաուտըն “Ալլահըն ըրմաղը,” վէ Եուհաննանըն “Հայաթ սուլընըն ըրմաղը,” (Մէղ. 63. 9 ։ Վահ. 22. 1 ։ Հէղ. 47. 1—9) թէսմիյէ էթտիյի օլ սէֆալը ըրմաղըն քէնարընա կէլտիլէր, վէ Եօլլարըն հէման պու ըրմաղըն քէնարըն պօյընտա օլտըղը իչիւն ըրմաղըն Հայաթպախս սուլընտան իշէրէք սէֆա ի խաթըր իլէ Եիւրիւրէր խի ։

Ըրմաղըն իքի թարաֆընտա հէր տէմ Եէլիլ աղաճլար պուլունուպ, պունլար հէր ճինս

* Պու Եօյճըլար տիւնէէվի դաղանճ իչիւն տօղրու Եօլտան սափմագ թէճըրպէսինէ գարշը գօտըգլարընտա առտէն տահա էֆղալ օլտն բուհանի սէֆալարա նա՛խ օլտըլար, (Մար. 40. 23—30) Անլէր պուրտտա պիր սէֆալը ըրմաղա Եէթիչիպ առտէն իշտիլէրինտէ ճանլարը ֆերահ պուլտու, Պու ըրմագ Ալլահըն տէրին վէ չօգ օլտն մուհապպէթի տէրեսը տըր ։ Պու ըրմաղըն մէնալլարըն ղուֆրան, խէրաս, թէպէննի, թէպրիք, թագտիս վէ Ալլահըն ինայէթիտէն սիւտուր էտէն ճէմի՝ ի պէրէքիսթ, վէ սէմտուս Հայաթը Եպէտիլէյէ նախիլէթ իւմիտի տիր, Յադաթ մէղքիւր մէնալլարըն մէճրասը Բապալըմը ցիսուս Բրիստուս տըր ։ Միւմինլէր անըն վասըթտաթիլէ հէր բուհանի պէրէքէթի պուլուպ, Ալլահըն մուհապպէթինէ, վէ էյի սէմէրէսինէ Բուհ իւլ Գուստըն վասըթտաթիլէ մալիք օլուրլար, խիլաս Ուլլահ պու ըրմաղըն քէնարընտա Եիւրիւմէլէ, ինճիլին վա՛տարընըն ալա մէյվէլէրինտէն Եէրէր, վէ օլ վա՛տարտառն Քէշէթ էտէն սէֆա ի Հաթըրն լէզլէթի, վէ իզգէթ ի միւսթագպէլէնին իւմիտի, անլէրին ճանլարըն շատ ու մէտրուր գըլար ։

մէյիլէլէր իլէ տօլու վէ եաիւրադլարը եօլճըլը-
ղըն մէշադդաթընտան նէշ"էթ էտէն ճիւմէ
էմրադա չիֆա իտի : Ըրմաղըն իքի թարաֆը
սիւմալիւլ, սուսէն վէ հէր նէվ' չիչէքլէր իլէ
միւղէյ,յէն չիմէնիսթան օլուսլ, տա"իմա սլա-
հար մէվսիմինտէ կիսլի թէր ու թաղէ իտի :

Սնլէր սլու չիմէնիսթանտա եաթըսլ ըահաթլա
ույուտուլար, զիրա սլուրատա ըահաթ ույույա
սլիլիւլէր իտի : (Մէղ. 23. 2 : Իշա'. 14. 30)
վէ ույանտըլարընտա եինէ աղաճլարտան մէյ-
վէ թօիլայըսլ եէտիլէր, ըրմադտան տախի սու
իչիսլ թէքըար եաթտըլար : վէ Սլլահա թէ-
շէքքիւր ու թէղմիր էտէրէք օրատա սլիր դաշ
կիւն մէքս էյլէտիլէր :

Պա'տէհու կէօրտիւմ քի եօլճըլըլարը խի-
թամ սլուլմատըղընը սլիլտիքլէրինտէն եօլա
չըդմադ իսթէտիքլէրինտէ, սլիր սօն տէֆ'ա
եէյիսլ իշտիլէր, վէ էօյլէճէ եօլա ըէվան օլտը-
լար : * վէ սլիրաղ իլէրի կիթտիքլէրինտէ եօ-
լըն ըրմադտան սախա տիւշտիւլիւնիւ կէօրմէ-
լէրիլէ մահղուն օլտուլար իսէ տէ, եօլ-
տան չըդմադա ճէսարէթ էթմէտիլէր : Ֆադաթ
եօլ սարփ, այադլարը տախի եիւրիւմէքտէն

* Բապդ քէնտի գուլտըրնա էանա ի ըահաթ ֆէրահպախշ
վադըթլար իհսան էտէր իսէ տէ, հէնուղ եօլճըլըլարընը սլի-
թիւրմէմիշ վէ թէշիքէլէրտէն տահա գուրթուլմամըլ օլտըղ-
լարընը իսթըրտան չըգարմամալը տըրլար : Սնլէր պէօյլէ վա-
դըթլարտա տահա զիյատէ այըդ վէ ույանըդ օլմալը տըրլար,
գիրա Շէյթան անլէրի փուսուտա պէքլէր վէ նա"իլ օլտըղլա-
րը նիմէթլէրի դըսգանըր : Պիր խըրըղըն՝ ֆադիր քիմնէյի
ըահաթ կէղմէյէ պըրաղըսլ, պէրապէր խաղինէ թալըյան քիմ-
սէլէրին իւղէրինէ հիւճոււմ էթտիլի միսիլիւ, Շէյթան տա-
խի միւմնլէրի ըէֆահ ը հալ ու սիւրուրտէ կէօրտիւլիւ վա-
դըթ իւղէրլէրինէ հիւճոււմ էթմէք գաստընտա օլուր :

դատարանը՝ օլտրդընտան տէրա ու զահմէթէ օգրատըլար : (Պա. 21. 4) Պու սէպէպտէն տա-
հա իլերի կիթտիքլերինտէ , բահաթ կիտիլէճէք
պիր եօլ արդու էթտիլեր : * Պիր ազ իլերիտէ եօ-
լըն սօլ թարափընտա եօլտան պիր տիվար իլէ այ-
րըլմըն պիր չայըր կէօրլունտիւ քի , անա էյրի

* Միւ՛միւրեր իթտ'աթ եօլընտա սիւլուք էթտիլերինտէ պի-
լէ , մայլք օլտրդըլար բուհանի սիւրուր ու թէսէլլիտէն պա-
ղէն մոհրում գալըրլար , վէ պու հարտէ իքէն քէնտիլերինէ
պա'գը տիւնեկիլ ֆէլաքէթ , մէսէլա ֆադիրլիք , խաթթալըգ ,
սօսթլար թարափընտան խիյանէթ կէօրմէք , վէ պէտ մու-
'ամէլէյէ տիւչար օլմադ կիպի մուսիպէթլեր , վագը՝ օլտրդըն-
տա ֆիւթուր կէթիրլիլեր , Շէյթան տախի անլերի իզլիա իլէ
թէշէքքի , շիւպհէ , գըսգանձլըդ , էախօտ թամա'ա տիւշիւ-
րիւր , Պու հալտէ անլեր իմանտա վէ սապըրա սէպաթ էթ-
մէլերի իլիւն տու'ա էտէճէք եէրտէ , տօղրու նօյտան տահա
գօլայ պիր եօլ տըղըլտամազա մէլլայ օլտրդըլարնտան , չէք-
տիլերի մուղայադատան գուրթուլմադ էմէլլիլէ պաղթէթէն
տիւնեկիլ իսթիրահթ եօլընա սափալար : Թարիդ ի իթա-
'աթտա օյան կիւճիւքլերտէն պիզար օլտրդըլար իլիւն , քէնտի
հապէպլերինէ ույլըն , ֆադաթ էյրի պիր եօլա բաթթ կէլ-
տիլերինտէ , անը մոհայ ը մադսուտլարընա կէօթիւրիւր եօլ
դանն էտէլէք , սօղրու եօլտան օրայա սափալա իսթէտիլէ-
րինտէ , պիր սէտա էախօտ տիվար սէօքմէք իճուպ էթմէդ ի-
սէ տէ , հիւ տէյիլ իսէ , պիր նէրտիպանտէն կէլմէլերի լաղմ
էէլիւր , Ալլահըն շէրի'աթը՝ գուտսիլէթ վէ սէլամէթ թարիգինի
քեամիլէն կէօթէրիւր . ֆադաթ ինսան քէնտի պաթըլ թէ-
սափվուրաթընա ալտանըպ օլ մուգատտէս շէրի'աթը , քէնտի
հալա ու հէվէպլերինէ միւթապըգ սուրէթտէ թէ'վիլ էտէր ,
հէմ տախի շէրի'աթըն ճիւմէ էվափիլինէ իթտ'աթ էթմէք
իսթէմէտիլլինտէ , քիւշիւք շէլլերէ հէհմիլլէթ վէրմէք՝ գու-
րու սօթուլըգ տըր տէ : Պէօյլէճէ Բապըլըն էարալմընը տի-
լէյէճէք իէրտէ քէնտի պաթըլ թէսափվուրաթընա կիւվէնէրէք
թէճրիպէյէ տիւշեր , թէճրիպէքար վէ միւ'թէպլեր ֆրիսթի-
անլարըն տախի պա'ղէն թէճրիպէսի օլմայանլարը թարիգ ի
իթա'աթտան սափալադ էանլըն եօլա կէօթիւրաիւքլերի՝ վու-
գու'աթը ը 'առիլէտէն տիր . ֆադաթ պու միսիլլիւ թէճրի-
պէսիլ օյան ֆրիսթ իսանլար պու եօլ իլէ քէնտի զա'ֆլարըն ,
վէ միւ'միւրերէ հէր ճիհէթլէ իգթիտա էթմէնին սու'ի նէթի-
ճէսինի կէօրերէք հէր վագըթ Բապըլըն մու'ալլէնէթինէ միւհ-
թտն պուլունտըլարընը անլարլար :

Ե՛՛՛՛՛՛՛ չայլըրը տէնիլիր իտի : Պու չայլըրա սօղըու
Ե՛՛՛՛՛՛՛ ալիր դաչ պասամադլէ տիվարը աշա-
րադ կիտիլիր իտի :

ՕԼ վազըթ Միւ"մին արգատաշլարընա , «Ե-
յէր պու չայլըր Ե՛՛՛՛՛՛՛ըլըն պօլընա տիւ շէր իտէ ,
կէԼ օրայա կէշէլիմ ,» տէյէրէք , տիվարըն Էօ-
թէ թարաֆընը կէօրմէք իշխն պասամադյարա
չըդտը , վէ Էօթէ թարաֆընտա Ե՛՛՛՛՛՛՛ հիզա-
սընտա այադ Եէրլէրինի կէօրմէսի իւղէրինէ ,
«Թէմամ իսթէտիլիմ կիպի տիր , դօլայ պիր
Ե՛՛՛՛՛՛՛ տըր : ԿէԼ դարնտաշլմ , կէԼ , Էօթէյէ կէ-
շէլիմ ,» տէտի :

Ի-Տ. «Եւքին շայէտ պու իղ պիղի Ե՛՛՛՛՛՛՛ըլ-
տան ստիարըրտա նէ՞ Եափաճադըլ :

Մի-". «Սափաըրմասընըն իհթիմալի Եօդ :
Պազ սանա , Ե՛՛՛՛՛՛՛ իլէ պիր հիզատէ տէյիլ միւ :

Պունուն իւղէրինէ իւմիտվար տախի անա
մուվաֆուդաթ Էտիպ , իքիսի տիվարը աշարադ-
Էօթէյէ կէշտիլէր :

Վէ սլ իղտէ Եիւրիւտիւքլէրինտէ , օրատը
այադլարընա վէք Եումշադ կէլտի , վէ պու Էս-
նատէ իլէրիյէ պադըպ , օ իղտէ կիտէն քէն-
տիլէր կիպի պիր պաշդա Ե՛՛՛՛՛՛՛ըլ աախի կէօր-
տիւլէր : Պու աաէմին իսմի Պաթըլ թէվէքքիւլ
իտի : Միւ"մին իլէ իւմիտվար օլ աաէմէ չադը-
րարադ , «Պու Ե՛՛՛՛՛՛՛ նէրէյէ չըդտը ,» տէյիւ
սու"ալ Էյլէտիլէր :

* Թարիգ ի իթա'աթտան ոտփոմգ իպթիտա Ճիւղի կէօ-
րիւնիւր . Ֆադաթ կիթտիքճէ Ե՛՛՛՛՛՛՛ սափար , պիղ տախի Ե՛՛-
լըմըլը զայպ Էտիպ տրթըք քէնտի քէնտիմիղէ սօղըու Ե՛՛՛՛՛՛՛
տէօնմէյէ միւգթէտիր օլամայըլ , Գիւշիւք շէյլէրէ Է՛՛՛՛՛՛՛
յէթ վէրմէյէն քիմսէ՝ 'ադըպէթ պէօյիւք կիւնուհա տիւշէր :

Ս տախի, «Սէմալի գափույա», տէյիւ ճէ
մադ վէրաի:

Պուռուռն իւղէրինէ Միւ՞մին իւմիտիորա խի-
թապէն, «Իշթէ պէն տախի էօյլէ սէօյլէ՞մէ
տիւմ մի, ինչալլահ թութարղըմըղ էօլ աօղրու
տըր», տէտի:

Պէօյլէճէ օ էօնտէն, պուռնոր արգատան կիթ-
տիլէր: Լաքին կէճէ օլուպ գարանլըղ պասար-
ղընտտ, արգատան կիտէնլէր էօնտէքինի կէօր-
մէղ օլաղլար: *

Նիհայէթ էօնտէն կիտէն Պաթըլ թէվէքքիւլ
տախի այաղընըն էօնփունիւ կէօրմէտիյինտէն
միւթէքէպալիւ ահմաղլարը իշինէ տիւշիւրմէք
իշիւն օլ էէրին հիւքմաարընըն մախսուսէն

Նէյթան իսկ իրան միւմինէրի անլերին գարը տուրորդ-
բորը պէջիւք կիւնահլարա տա՛վէթ եթսէ խոի մուղափփէր
օլմաղ խոի: Լաքին Նէյթան քէնտի տէա՛սէսինտէն ճաշի զա-
հրէն կիւղէլ օլուպ, մազարրոթլը կէօրիւնմէյէն քիւչիւք
կիւնահլարա տա՛վէթ էտէր: Ֆագաթ եանլըլ էօլա տթըլան
հէր պիր տորմ էէնի իղվալարա էօլ աչըպ, էէնի էէնի կիւ-
նահլարա սէպէպ օլուր: Պիր միւմին էն քիւչիւք պիր էմրի
պիլէ 'ամսէն նազղ էտէրսէ, պու հարէքէթի զուրուր, վէ
գըլէթ ի իման, վէ քիւֆրտն ը նի՛մէթտէն, վէ թիւնեա մու-
հապպէթինտէն իէլէթ էթտիյի իշիւն, պիլա շիւպհէ 'աղապը
էլէմէ վէ ողըր ճէզայտ միւթմահազգ օլուր: Թարիգ ի իթա-
'աթտան սափան պիր ռառէմ տինտարլըգ թոսլոյան միւրա-
'իլէր իլէ իլք տէֆ'ա կէօրիւշաիւյիւնտէ, անլէրէ ֆէվգ էլ 'առէ
ի՛թիմառ էտիպ, մէղքիւր եօլտան սափմազա տահա գիյատէ
ճէտարէթ քէսպ էտէր, զիրա օ մազուլէ քիմնէլէր էքսէրիլէ
չօգ ճէտարէթլէ սէօյլէրլէր, հաթթա, "Քրիստոսըն մէճճանէն
օլան յութֆընա ըի՛այէթ էտէրիզ, հէմ տէ իմթիյազ ու հիւր-
ըիյէթիմիզի թանըրըզ," տէյէրէք, անըն էվոմիրի խիլաֆընտա
հարէքէթ էթմէքտէն գօրգմազլար: Ֆագաթ պու մազուլէ
քիմնէլէրին եօլընա սիւլուք էտէնլէրին էթրաֆընը թէզ գա-
րանլըգ գոփլայաճագ, վէ էն ողըր սըգընթըլար վէ թէհլէքէ-
լէր տարլ քէնտի թութորդլարը եօլըն իւզէրինտէ անլէրէ ի-
սապէթ էտէճէք տիր:

դադարըրտըղը պիր տէրին չուգուերա ախշիւս
փարէ փարէ օլտաւ :⁴ (իշա՛. 9. 16)

Միւ՛մին իլէ արգատաշը Պաթըլ իւմիտին
տիւշմէսինտէն հասըլ օլտն շամաթայը իշիտէ-
րէք, «Մ՛ման. նէ՞ օլտաւ,» տէյիւ շաղըրտը-
լար իսէ տէ, պիր ճէվապ ալամայըպ, անճադ
պիր ինիլթի իշիթտիլէր :

Օլ վաղըթ իւմիտլար, «Պիղ շիմաի նէ՞րէ-
տէյիլ,» տէտի :

Միւ՛մին իսէ, 'աճապա արգատաշըմը եան-
լըշ եօլա՞ մը սափաըրտըմ, տէյիւ հիճապըն-
տան սիւքիւթ էթտի :

Պու էսնատէ կէօք կիւրլէտի, վէ դայէթ
տէհշէթլի սուրէթտէ շիմշէք շաղմաղա պաշլա-
տը, վէ շէտիտ եաղմուր եաղմաղլա պուլուն-
տըղլարը եէրի սու պատար : իւմիտլար տախի
տէրունինտէն ահ չէքիպ, «Բեաշքի պէն եօ-
լըմտան սափմայայըտըմ,» տէտի :

Մէ՛- «Պու եօլըն եանլըշ օլտըղը քիմի՞ն
խաթըրընտան կէշէր իտի :

Իւ՛ֆ. «Պէն պու եօլը իպթիտա պէյէնմէ-
տիմ, ամմա սէնին իթթիյարլըղընը միւլա-
հաղա էտէրէք, քէնտի ֆիքըրիմի աշիքեարէ
սէյլէմէյէ ճէսարէթ էթմէյիպ, սանա անճադ
ճիւղ՛ի պիր իթթար էյլէտիմ :

Մէ՛- «Սէվկիւլիւ դարնտաշըմ, պանա կիւ-
ճէնմէ. սէնի եօլտան սափաըրըպ պէյլէ պիր
թէհլիքէյէ տիւշար էթտիյիմ իշիւն շօդ էսէֆ

* Սէօղիւնէ աշըրը մերթէպէ իթիպար էթտիքլէրի միւթէ-
քէպպիր միւրախնին էօլիւմիւ տիգգաթսըղ միւ՛միլէրէ պա՛-
զէն էյի թէ՛սիր էտէրէք, տնկերն քէնտի գուվլէթլէրինէ
կիւվէնմէքտէն հաղէր էթմէլէրինէ սէպէպ օլա պիլը :

էտէրիմ: Պու խուսուստա 'ափովընդը ըիճա
էտէրիմ, զիրա պէն ֆէնա մագսէալէ պու
եօլա սափմատըմ:”*

Ի-Տ. “Գարնտաշըմ, էսէֆ էթմէյինիդ. սիղէ
կիւճէնմէմիշիմ, հէմ իւմիալիմ վար քի, պու
վաղը՝ա իրէրիտէ հագգըմըղտա խայրլը օլուր:”

Մէ-“. “Ոլլահա համո էտէրիմ քի, պէօլէ
մէրհամէթլի պիր զաթա ըէֆիդ օլմուշըմ.
Ֆագաթ պուրատա տուրմայրպ հէման կէրի
տէօնմէնին չարէսինէ պագալըմ:”

Ի-Տ. “Փէք էյի, դարնտաշըմ, լաքին պէն
էօնտէն կիտէյիմ:”

Մէ-“. “Խայր, պիրատէր, ըուխսաթընյէ պէն
էօնտէն կիտէյիմ քի, չայէտ պիր թէհլիքէ
զուհուր էտէրսէ, իպթիտա օլ թէհլիքէյէ պէն
տիւշէյիմ, զիրա եօլտան սափմաղա պէն սէ-
պէպ օլտըմ:”

Ի-Տ. “Եօդ, եօդ: Էօնտէն սէն կիթմէմէլի
սին, չիւնքի դօրդարըմ քի թէլաշընտան նա-
շի եօլը թէքրար շաշըրատըն,” տէտի:

Ոյ էսնատէ, “Գալպինի ճատտէյէ՝ սէնին
կիթտիյին եօլա չէվիր,” (Էր. 31. 21) տէյիւ
քէնտիլէրի թէշճի՝ էտէն պիր սէտա իշլիթտի-
լէր: †

* Տիգգաթ էյլէ քի Բրիսթիանյար պեթի պիրինէ եարտըմ
էթտիլլէրի միսիլլիւ, Ֆէսատը թուպիտէն նաշի պաղէն պիր
պիրինէ զարար տախի էտէրլէր. Ֆագաթ Ալլահըն 'լնայէթի-
նին թէսիլլիլէ՝ 'ագըպէթ քէնտի գուսուրլարըն պիրլիլէր,
պու էճլտէն միւքէտտէր օլուպ գուսուրլարըն պիրի պիրինէ
կգրար էտէրէք պիրի պիրինին խայր ու սէլամէթինի արարար:

† Պու սէտա Բրիստոս թարաֆընտան տըր. Օ քէնտի հագ-
գընտա 'թարիդ վէ հագիգաթ վէ հայաթ պէն իմ՝ տէյիւ պու-
յուրմըն տըր: 'թարիդ ի հագգտան ուսիմըշ օլան քիմնէ Բրիս-
տոսա տէօնտիլլիտէ օլ թարիդի պուլըր:

Ֆադաթ սուլար ճօշմուշ օլարդընտան կէրթ տէօնէճէքլէրի եօլ փէք թէհլիքէլի խաի: Օլ վադըթ անլաարմ՝ քի, աօդրու եօլտան սափմադ, աօդրու եօլա տէօնմէքաւէն դօրայ տըր: Պու ճիւմէ իլէ անլէր երինէ կէրի տէօնմէյէճէսարէթ էթաիլէր, լաքին կէօք դարարմըշ, սուլար տախի ճօշմուշ օլարդը ճիհէթլէ, կէրի տէօնէրլէր իքէն պիր դայ աէֆ՝ա պօզուլմադ թէհլիքէսինէ տիւշաիլէր:՝ Վէ հերնէ գատար չայըշարլար իսէ աէ, աօդրու եօլտան սափտըդլարը եէրէ օլ կէճէ եէթիչէմէտիլէր:

Նիհայէթ պուլա պիլտիքլէրի պիր քիւչիւք մէլճա՝ա սըղընըպ, սապահա գատար օրատա օթուրմայա գարար վէրաիլէր, ֆադաթ եօրդուն օլարդլարրնտան ուլուարլար:՝

* Պիր Գրիսթիան աօդրու եօլտան սափաքգտան սօնկրա սուհուլէթլէ օլ եօլա տէօնէ պիլիբ զանն օլունուր, ֆադաթ պէօյլէ պիր տտէմ աօդրու եօլա 'ավտիթ էթմէյէ պաշլատըղընտա քէնտինի օլ իրթիքեապ էթաիլի կիւնահըն զուլմէթի ալթընտա պուլարադ վէ սապրգա էյլէտիլի ճէհտ ու զայրէթի պօշա չըգմըշ զտնն էտէրէք մէյուսիյէթի տիւշեր: Շէյթան տախի պու հալի ֆուրսաթ էթթիխաղէ անլն գալպինէ՝ քէնտիսինին իւմիտսիլ պիր հալտէ օլարդընք վէ Ալլահըն լուլթ ու 'ինայէթինաէն մահրում գալտըղընը իլգա էտէր: Հէր նէ գատար պէօյլէ պիր թէճրիպէտէ պուլունան սահիհ Գրիսթիան, աօդրու եօլա տէօնմէք իչիւն, օլան զայրէթինի էլտէն պրադմաղ իսէ աէ, գարանլըգտա էլ իլէ եօգլայաւրադ եօլընը պուլմաղա չայըշան, եախօտ պիր տէրին վէ շիտտէթլի տգան ըրմագտան կէչէր իքէն պաշընը սոշարաան եօգարը թուլմաղա ճէհտ էտէն տտէմ կիպի օլուր:

† Պու եօլճըրու աօդրու եօլա վաալ օլունճայա գատար հէր պիր միւշքիլաթա թէհտմմիւլ էտիպ եօլարընա տէվամ էթմէլէրի էլգէմ իքէն՝ էսնա ի րահտէ ֆիւթուր կէթիրէրէք րահաթ պուլմադ իլան պիր մէլճա՝ արամալարըյլէ եանլարլար: Թարիգ ի հադգտան սափտըղընըտա՝ իհմալ էթմէլէրէք, վէ մագսէտէ վաալ օլունճայա գատար հիւ պիր կիւճընքտէն չէքնմէլէրէք, մէլճա՝ի հադիգի օլան Գրիստոսա 'ավաէթ էթմէք սէլամէթիմիլ իչիւն պիրիճիք չարէ տիր:

Պագաթ ինքնաշարժը եւրէ եազըն Շիւպհէ
Գալ'ապը իսմինտէ պիր գալ'ա պուլունուպ,
մէգըրիւր գալ'ա իլէ պունըարըն եաթարգլարը
մահալ տախի Գաթ ի իւմիտ նամ պիր ճէպպա-
րըն միւրքի իախ: Պու ճէպպար սապահըն
էրքէն թարյալարընտա աշաղը եօզարը կէվէր
իքէն, Միւ"մին իլէ իիւմիտլարը քէնտի միւլ-
քինտէ ույումըշ պուլտու, վէ հէյպէթլիւ պիր
սէս իլէ, «Գալըրնըղ», տէյէրէք, անլէրի ու-
յանտըրըպ նէրէտէն կէլտիքլէրինի, վէ նէ սէ-
պէպլէ քէնտի միւլքինէ կիւմիշ օլտըղլարընը,
անլէրէ սու"ալ էթտի:

Անլէր տախի եօլընը զայպ էթմիշ եօլըլար
օլտըղլարընը խապէր վէրտիլէր:

Պունուն իւզէրինէ ճէպպարըն, «Սիղ պու կէճէ
պէնիմ' միւլքիմէ կիրիպ պուրատա ույումըղը-
նըղ իշիւն գապահաթլը սընըղ. հայտէ էօնիւ-
մէ աիւշիւնիւղ», տէմէսի իւզէրինէ, անլէր,
հէմ ճէպպարըն քէնտիլէրտէն գուվլէթլի օլ-
տըղընը, հէմ տէ քէնտի գապահաթլարընը
կէօրէրէք, անըն էօնիւնէ տիւշիւպ կիթտիլէր:
Ճէպպար տախի անլէրի կէթիւրիւպ գարանըղ-
վէ փիս գօգուլը պիր զընտանա իլգա էյլէտի:

Պուրատա անլէր չարչամպա սապահընտան
սէպթ կիւնիւ աղչամընա գատար, աճ սուսըղ
օլարադ, գարանըղտա գալտըլար. վէ անլէրի
արայըպ սօրան պիր քիմնէ օլմատը: Պու վէճհէ
անլէր օրատա տօսթլարտան, գարնտաշլարտան
ուզադ տիւշիւշ օլարադ, զայէթ ֆէնա պիր
հալտէ իտիլէր: * (Մէղ. 88. 18)

* Միւ"էլլէֆին պու իոլսուստա տէօրթ կիւն թա'նին էթմէ-

Միւ՛մինին զամ ու գաստովեթի իբի դաթ իտի. չիւնքի պու ֆէլաքէթէ* տիւշար օլմաւարընա քէնտինին մուղիրը թէքլիֆի սէպէպ օլմուշ իտի:

Գաթ' ի իւմիտ նամ ճէպպարըն Գըլլէթ ի իման իամինատէ պիր դարըսը վար իտի: Ճէպպար օլ աղշամ էվինէ կիթտիյինատէ միւլքինատէ իբի քիշի պուլուպ, անյէրի հապս էյլէտիյինի գարըսընա նագլ էթտիքտէն սօնկրա, անլէրէ տահա նէ եալմագ կէրէք իտիյինի գարըտան սու՛ալ էթտի: †

Գարը տաթի անլէրին ներէտէն կէլիպ նէրէյի կիտէճէքլէրինի սօրտըգտա ճէպպարըն պիլտիյինի սէօյլէմէսի իւղէրինէ, դարը, սապահլայըն անյէրի շէտիտէն տարպ էյլէմէսինի, անա թալիսիյէ էյլէտի:

Ճէպպար տաթի սապահլայըն եաթագտան դալգարը կիպի պիր սօվա ալըպ աօղրուճա զընտանա էնտի, վէ մահպուսլար անա հիշ պիր քէօթիւ յաղըրտը էթմէմիշ իքէն, իպթիտա

սինտէն մագսէտի կնտանըն պէօյլէ պիր հալտէ տէօթ կիւն սաղ գալաճաղընը անլաթմագ օլա պիլի:

*Նէ՛ տճաթիպ շէյ, պէօյլէ թէճրիպէքետար եօճըլար նա՛սըլ օլտու տա Շիւպէ գալ'տարնտա հապս էտիլտիլէր: Թարիգ ի նէճաթտա պու գատար իլէրի կիթտիքտէն, վէ օլ թարիգտէ էօյլէ Տիքմէթլի շէյլէր կէօրտիւքտէն, վէ Բապլըն մուհապպէթ ու լութֆընա տէֆ'ա տէֆ'ա մագշար, վէ անըն ոճազ ը փա'տընա վաղըֆ օլարգտան սօնկրա՝ Շիւպէ գալ'տարնտա հապս էտիլտիլէրի քիմին՝ աղլընա կէլիւ իտի: Էվլէթ էօյլէ տիր, ֆադաթ էն գալի ֆրիթիտան պիլէ թալիգ ի հագգտան սափըպ սօնընտա պէօյիւք շիւպէլէրէ միւլթէլա օլա պիլի:

† Գաթ' ի իւմիտ նամ ճէպպար քէնտի դարըսը օլմա Գըլլէթ ի իման իլէ իթիշարէ էթմէտիքճէ կօճըլարա պիր շէյ եափմամալըն մա'նալը՝ բուհանիճէ շիւպէ վէ միւլքիլաթըմըլ գըլլէթ ի իմանտան նէշէթ էտէր տէմէք տիր:

անկերէ ֆէնա սուրէթտէ չէթմ էյլէտի : Պա՛տէհու անկերի սօփա իլէ էօյլէ պիր տէօյտիւքի , զըմըլտանմաղա թագաթըլը դալմասը :

Ճէպպար պուշու էթաիքտէն սօնկրա , անլէրի քէնտի սէֆիլ հալլէրի իւղերինէ աղլա՝ յըպ ֆիլան էթմէյէ թէրք էտէրէք օտտաընա չըդտը :

Մահպուսլար տախի օլ կիւնիւ ահ ու էնին իլէ կէչիրտիլէր : Վէ աղչամ օլտըդտա ճէպպար մահպուսլար հազ դընտա գարըսը իլէ եինէ սէօյլէշտի : Գարը մահպուսլարն հալա հայաթտա օլտըդլարընը անլատըղընտա , դօճասընա , «Սէն անկերի քէնտի քէնտիլէրի էօլտիւրմէյէ թահրէք էյլէ»՝ տէտի : Վէ սապահ օլտըդտա ճէպպար դաղապնաք չէհրէ իլէ անկերին եանընա վալըպ , պիր կիւն էվիլէլ եէտիքլէրի սալադ սէպէպինտէն գայէթ ֆէնա պիր հալտէ պուլունտըղլարընը կէօրէրէք , անլէրէ , «Պու մահպէստէն չըդմանըլ միւմքին օլմատըղընտան պէօյլէ սէֆիլ պիր 'եօմր կէչիրմէտէն իսէ , քէնտի քէնտինիղի պըչաղլէ եախօտ դէհր իլէ , եատախի պաշգա պիր թարղ իլէ հէլաք էթմէնիղ սիղէ չօգ խալլը տըր»՝ տէտի :

Յագաթ անկեր քէնտիլէրի սալը վէրմէսի իչիւն եալլարտըլար : Ճէպպար պուշու իչիթտիլինտէ , դաղապնաք չէհրէ իլէ անկերէ պաղտը , վէ իւղերլէրինէ էօյլէ հիւճում էթտի քի , շիւպհէսիղ պիշորէլէրի էօլտիւրէճէյիտի , լաքին ճէպպարըն աչըդ հալմատա պաղէն սարասը թու թար օլտըղընտան , օլ արալըդ տախի սարասը թու թուսլ , էլլէրինի գուլլանամաղ օլ

տու . պու սէպէպտէն կէրի չէքիլիպ անլէրի
հալլէրինէ պրագալը : *

Օլ վագըթ մահպուսլար քէնտի արալարըն-
տա , պու ստէմին վէրտիյի նասիհաթ իւզրէ
հարէքէթ էտիպ էթմէմէք խուսուսընտա պէր
վէճհ ի աթի միւշավէրէյէ պաշլատըլար :

Մէ-". «Գարնտաշըմ, նէ՞ ետիալըմ : իշթէ
հալիմիդ կէօրիւնիւյօր : Պիլմէմ քի պէօյլէ եա-
շամա՞դ մը , եօգսա պիր սա՛աթ էվլէլ էօլմէ՞ք
մի էյի տիր : Պօղուլմագ պէնճէ պէօյլէ եաշա-
մագ տան էյի տիր . մէղար պանա պու զընտան-
տան դիյատէ բահաթ կէօրիւնիւյօր : (Էյ . 7.
15) Նէ՞ տէրսին , ճէպպարըն սէօղիւնիւ տինլէ-
յէլիմ մի : » †

Ի-հ . Պուլունտըղըմիդ հալ ֆիլ հադիդա վէք
ֆէնա տըր , վէ տա՞խմա պէօյլէ դալմատան ի-
սէ , էօլմէք պանա տահա մագպուլ տըր . լա-
քին շոնու տախի տիւշիւնմէլիյիդ քի , կիտէ-
ճէյիմիդ տիյարըն հիւքմուարը «Գաթլ էթմէյէ-
սին՝ տէյիւ պույուրմըշ տըր . էյէր պիղէ պաշ-
դատընը գաթլ էթմէյի նէհի էթմիշ իսէ , եա
քէնտիմիդի գաթլ էթմէքտէն նէ՞ դատար սա-

* Գաթլ ի իւմիտին պու տիւնեատա ինսան իւզէրինէ քեա-
միլէն զալիպ կէլմէսի փէք նատիր տիր :

† Էյ սէֆիլ Միւ՛մին , պու նէ տիր , քէնտինի հէլաք էթ-
մէք մի իսթէյօրօրն : Եա Բապպ . ինսան շո՞սըլ պիր մախ-
լուդ տըր : Ֆագաթ էյ գաթլ ի իւմիտ էտէն ատէմ , «Սիգէ պէ-
շէրէ միւթա՛ալլիդ օլան թէճրիպէտէն զայրի պիր շէյ իսապէթ
էթմէտի . ամմա Ալլահ սատըդ օլուպ , իգթիտարընըտան զի-
յոտէ թէճրիպէյէ պրագամայաճագ , անճագ թէհամմիւլէ
միւգթէտիր օլմանըդ իշիւն թէճրիպէ իլէ պէրապէր խէլու
շարէսի տախի վէրէճէք տիր : » (Ա Գօր . 10 . 13) վէ , «Սէ
լահ էվլէլտէն պիտիյի քէնտի գաթլմընը բէտու էթմէյէճէք
տիր : » (Բօմ . 11 . 2) քէլամլարընս տիգգաթ էյլէ :

դընմալըյըղ : Պունտան դաթ' ի նազար , պիր
առէմ' պաշղ սաւընը դաթլ էթաիյինաէ , անճադ
անըն ճէսէտինի թէլէֆ էտէ պիլիր . ֆագաթ
քէնտի քէնտինի դաթլ էտէրսէ , հէմ ճէսէ-
տինի , հէմ ճանընը թէլէֆ էթմիշ օլուր : Էյ
դարնտաշըմ , սէն մէզարտա իսթիրահաթ էթ-
մէք ֆիքրինտէ սին , լաքին դաթիլլէրին հէր
հալտէ վարաճաղլարը ճէհէննէմի ունութմըշ
մը սըն , զիրա 'Հիշ պիր դաթիլին տէրունինաէ
հայաթը էպէտիյէ պուլունմատըղընը' պիլիր-
սին' : * Շունու տախի միւլահադա էտէլիմ' քի
իշ պիւս պիւթիւն Գաթ' ի իւմիտ նամ ճէպ-
պարրն էլինտէ տէյիլ տիր : Խշիթտիյիմէ կէօ-
րէ մէրգում պիղիմ' կիպի սա'իր պա'ղը քիմ-
սէլէրի տախի թութմուշ իտէ տէ , եինէ փէն-
շէ ի դահրինաէն դուրթուլմըշլար աըր : Քիմ'
պիլիր , պէլքի Խալիդ ի 'ալէմ' պիր կիւն անըն
վիւճու'աընը դալտըրըր , եախօտ ճէպպար
դափույը իւսթիւմիւզէ քիլիտէմէյէ ունու-
տուր , եախօտ եադընլարտա եինէ էօնիւմիւզ-
տէ սար'ասը թութմարտա , էլի պպաղը թութ-
մաղ օլուր : Էյէր եանըմըդտա պիր տահա
սար'ասը թութմարտա էյինտէն դուրթուլմադ-
իշիւն էլիմտէն կէլէնի մէրտանէ իճրա էթմէյէ
դաթ' ի պիր դարար վէրմիշ իմ : Իլք տէֆ'ա
սար'ասը թութմտըղըղ զէման տնա պիր շէյ եափ-
մատըղըմա չօդ փէշիման իմ : Ֆագաթ հէրնէ
հալ իսէ , սէվիլիւլիւ պիրատէրիմ' , տահա պիր

+ Պա'ղը աստէմէրին քէնտի քէնտիլէրինի թէլէֆ էթմէլէրի
Ա'ղիզ Գիթապըն կէլէճէք վէ էպէտի 'ազապ հադգընտա օ-
լուն թա'լիմաթընա եա ինանմատըղլարընտան վէ եախօտ անը
ուշութմըշ օլտըղլարընտան նէշէթ էտէր :

աղ վազըթ թէհամիւլ էտէլիմ, պուրատան
դուրթուլմադա էլպէթթէ պիր կիւն ֆուրսաթ
պուլուրըղ. ճանըմըղա դասա էթմէյէլիմ:”

Իւմիաւար պու սէօլէր իլէ արգատաշընըն
իզթիրապ ու խաթթընը պիր աղ թախֆիֆ էթ-
տի, վէ օյ կիւնիւ գարանլըդտա մէյուսիէթ-
լէ կէշիրաիլէր:*

Աղչամ իւսթիւ ճէպպար մահպուսլարն ան-
լէրէ էթտիյի նատիհաթ իւզրէ հարէքէթ է-
տիպ էթմէտիքլէրինի անլամաղ իշիւն, թէքրար
զընտանա էնտիյինտէ իքիսինի տէ սաղ պուլ-
տու իսէ տէ, աճլըդտան վէ եէտիքլէրի տա-
յազլարտան անճագ պիր բամաղլարը գալմըշ
իսի: Վէ քէնտիյէրէ էթտիյի նատիհաթ ա մու-
խալիֆ հարէքէթ էթտիքլէրինի կէօրաիյիւն-
տէն փիւր զաղտապ օլարագ, անլէրէ, “Սիզի
էօյլէ պիր հալէ կէթիրէյիմ քի աօղտուղընըղա
վէշիման օլսաընըղ,” տէտի:

Պու սէօղիւն իւզէրինէ մահպուսլար զիյա-
տէսիյլէ գօրդուսլ թիթրէտիլէր, զանըմճա
տախի Միւմին պսյըլըպ տիւշտիւ: Պաղաթ
սօնկրա պիր աղ քէնտինէ կէլիպ, ’աճապա
ճէպպարըն նատիհաթ իւզրէ հարէքէթ էտէ-
լիմ մի, եօգտա էթմէյէլիմ մի, տէյիւ ար-
գատաշը իլէ թէքրար իսթիշարէյէ պաշլայա-
րագ, մէրդումըն նատիհաթ իւզրէ հարէքէթ
էթմէյէ մաիլ օլտըղընը պէյան էլլէտի. իւ-
միաւար իսէ անա շու վէճիլէ ճէվապ վէրտի:

* Թուլ ի էյամ սալիմէն թարիգ ի հազգտա սիւլուք է-
տէնլէր կիւնահա տիւշտիւքլէրինտէ վէ խուսուսա պաշգալարը-
նը կիւնահա տիւշիւրտիւքլէրինտէ, վէ ետիստ ինճիլէ միւճիպ ի
հադարէթ օլտըղլարընտա զիյատէսիյլէ մահզուն օլուրլար:

Իսկ «էյ դարնտաշըմ Միւ՛մին, պու անէ-
տէք իայրադ էյլէտիյին շէճա՛ւթը խաթրընա
կէթիրմէ՞ղ մի սին : Նէ Սփօլեօն, նէ տախի
ջրլլ բմէվթ տէրէսինտէ թէսաաիւֆ էթաիյին
տիւշմէնէր սանա դալիպ կէլէ պիլտի : Պու
անէտէք նիճէ կիւճիւքլէրէ վէ դօրդուլարա
վէ թէհլիքէլէրէ թէհամմիւլ էթտին . օ շէ-
ճա՛ւթըն նէ՞րէտէ գալտը : կէօրիւյօրսըն քի
պէն վիւճուտճէ սէնտէն զա՛րֆ պիր ատէմ
իքէն, սէնին իլէ պէրապէր զընտանտա իմ :
Պու ճէպպար սէնի եարալատըղը միտիլլիւ պէ-
նի տախի եարալամըշ տըր, պանա տախի էք-
մէք իլէ սու վէրմէղ, պէն տէ սէնին կիպի
դարանըղտա իմ : Պիր աղ տահա սապը էտէ-
լիմ : Պաթըլլըդ փանայիրինտէ նաօրլ ճէսու-
րանէ տափրանտըղընը խաթրընա կէթիր . օրա-
տա նէ դէնճիրտէն նէ գաֆէստէն նէ տախի
էօլիւմտէն դօրդարն, վէ էլ հաօրլ հիշ օլմադսա
ֆրիսթ իանըղա եաղըշմայան հարէքէթտէն սա-
ղընալըմ : *

Օ կէճէ ճէպպար քէնտի օտանընա կիթ-
տիյինտէ գարըսը՝ անա, «Սճապա մահպուս-
լար սէնին նասիհաթընա կէօրէ հարէքէթ էթ-
տիլէ՞ր մի,» տէյիւ սօրտու : Ճէպպար տախի
«Նէ՛ կէղէր, պուշլար էօյլէ մու՛աննիտ տիրլէր
քի, քէնտիլէրինի թէլէֆ էթմէքտէն իսէ հեր
մուղայադայա կէօրս կէրէրլէր,» տէտի : Օլ
վաղըթ գարըսը «էօյլէ իսէ եարըն անլէրի

* Իւմիտվարըն պու նասիհաթընտան շուճու էօյրէնիրիղ քի
գաթ՝ ի իւմիտ էտէճէք պիր հալէ կէլտիյիմիդտէ, էվլէլէր
թէճրիպէլէրիմիդի վէ անլէրէ նէ եօլ իլէ զալիպ կէլտիյիմիդի
թէղէքքիւր էտէրէք եիւրէքլէնիրիղ :

դա՛լանքն հա՛լլըռնա չըգարըպ պու՛նտան է՛վ-
վէլ գա՛թլ էթմիշ օլտըղըն քիմեէլէրին քէմիք-
էրինի վէ գա՛փալարընը կէօսթէր, վէ անլէրին
տախի պիր հա՛ֆթա կէչմէղտէն մէղքիւր մագ-
թուլլար կիպի օլաճագլարընը քէնաիլէրէ ան-
լաթ ,” տէտի : *

Սապտահ օլտըղտա ճէպպար ելինէ մահպուս-
լարա կիտիպ, անլէրի դա՛լանքն հա՛լլըսընա
չըգարտը, վէ գարըսընքն թա՛փսիյէ էթմիյի
կիպի անլէրէ պիր չօգ քէմիքլէր կէօսթէրիպ,
“Պու՛նլար պիր վաղըթ սիղին կիպի եօլճըլար
օլուպ, պէնիմ միւլքիմէ կիրտիլէր, պէն տախի
անլէրի փարէ փարէ էտէրէք պու հալէ կէթիր-
մէյի ճա՛իղ կէօրտիւմ : (Ոն կիւն դարփընտա
սիղի տախի պու հալէ կէթիրէճէյիմ ,” տէ-
տիքտէն սօնկրա, “Հայտէ եէրինիղէ, տէֆ’ օ-
լունուզ ,” տէյէրէք անլէրի տէօյէ տէօյէ զըն-
տանա կէօթիւրտիւ : Պէօյլէճէ մահպուսլար
ճուճա՛ էրթէսի կիւնիւնիւ տախի սէֆալէթլէ
կէչիրտիլէր : Ողչամ օլուպ ճէպպար իլէ գա-
րըսը ելինէ մահպուսլար հաղղընտա գօնուչմա-
ղա պաշլատըլար : Ճէպպար անլէրի տէօյմէքլէ
եախսոտ նասիհալթլէ պիր տիւրլիւ քէնաի քէն-
աիլէրինի գա՛թլ էթմէյէ գանալըրամաաղըր ի-
չիւն զիյատէսիյլէ հայրէթաէ գալարղընը սէօյ-
լէտի : Գարըսըրիսէ, “Իհթիմալ քի պու՛նլար, շա-
յէտ պիրիսի կէլիպ պիղի գուրթարըր, էմէլին-
տէ տիրլէր, եախսոտ իհթիմալ քի եանլարընտա
ալէթլէր պուլունուպ անլէր իլէ քիլիալի գա-

* Թէճրիպէյէ տիւշէն պա՛ղը միւ՛մնիլեր կիւնահ իլէյէրէք
հէլաք օլմուշ օլանլարը խաթրա կէթիրմէլէրիյլէ քէնաի հալ-
լէրնտէն գաթ՛ի իւմիտ էթմէք թէհլէքէսինէ տիւշէրլէր :

միտարը աչարագ դաշմագ իւմիւտինտէ տիրէր," տէտի:

Ճէպպար տախի, "Եւթիւթ, էօյլէ օլա պիլիր. պէն սապահ օլարդը կիպի անլէրին իւսթիւնիւ արարըմ," տէտի:

Ֆագաթ մահպուսար ճոււմա՝ էրթէօի կիւնիւ հէման կէճէ եարըսընտա տու՝այա պաշլայըպ շափագ սէօքէնէտէք տէվտա՝ էթտիլէր:

Կիւն սօղմուտան պիր աղ էվիլէ, Միւ՝մին միւթէհայլիրանէ պիր թարդ իլէ շէօյլէ սէօլ լէմէյէ պաշլատը. "Պէն նէ՝ գատար տիվանէ իմիշիւմ քի, պու գօգմուշ զընտանտան գուր թուլմագ չարէսի էլիմանէ իքէն, պուրատա պիւ չարէ կիպի եւթըպ դալըյօրըմ: Գօյնըմտա վա՝տ իւմիւտէ պիր անախթար վար քի, պիլա շիւպհէ, Շիւպհէ գալ՝ասընտաքի քիլիւտէրին հէվիւնի տէ աչար:"

* Եւթիւթ ի միւգատտէս թէգարրուպ էթտիլինտէ օլ կիւնտէ 'արղ օլունաճագ 'իպատէթլէր իչիւն հաղըրըգ կէօրմէք կիւնահա տիւշէրէք գաթ'ի իւմիտ էտէն տաեմէրին մէյուսիլէթիւնի տէֆ՝ էթմէյէ սէպէպ օլուր: Միւ՝էլիֆ տախի իճթիւմալ արը քի մահպուսարըն տու՝այա պաշլատըգը վագթը ճոււմա՝ էրթէօի կիւնիւն եարը կէճէսինէ թա'եին էյլէմիշ տիր: Կիւնահա տիւշէրէք ճան ու կէօնիւտէն վէ տէվտա՝ իւզրէ տու՝ա էթմէյինճէ օլ թէհլէքէյի հալտէն գուրթ ուլումաղար: Ճէսարէթ պու խուսուստա ֆա'իտէ էթմէղ. ույսմըգ տուրուպ տու՝ա էթմէք լոգըմ՝ օլարդը վագթը Միւ՝մին իլէ իւս միտվար քէնա թէհլէրինին լահաթընա պագտըլար: շիմտի տախի սա'իրլէր ույուր իքէն, քէնաթիլէրի ույսմըգ տուրուպ տու՝ա էթմէյի, վէ հէր նէ գատար ճանլարը իսթէմէղ իսի տէ, եինէ լահաթսըղ օլուպ շալըշմալը տըրլար, վէ քէնտի տիլէքլէրի գապուլ օլանտաքը Սլաշըն 'իւայէթիւնին թախթը հուղուրընա տիւշէյէ տէվտա՝ էթմէյի տիրլէր:

† Կիւնահա տիւշէրէտէն նէշէթ էտէն մէյուսիլէթտէն գուրթ ուլումաղն չարէսի խէլաս խուսուսընտա Բիսուս Գրիստոսըն վա՝տլարընը թէհլէքքիւր էտէրէք անա իման էթմէք տիր:

Օլ գէման իւմիտիար տախի, «Էյ 'աղիլ պիրատէր, պու նէ» կիւղէլ պիր խապէր տիր, հայտէ օր անախթարը չրդար քի պիր ան էվ վէլ թէճրիպէ էտէլխմ», տէյինճէ, Միւ"մին անախթարը գոյնընտան չրդարար, վի հէման գափունըն քիլիտինէ սօդարղը կիպի, գափու գօլայճա աչըլտը, վէ տէր 'ադապ տըշարը չըլըպ գալ'անըն հալլըսընա չրդարան իքինճի գափույա վարաըլար, անը տախի մէղքիւր անախթար իլէ աչըպ գալ'անըն տէմիրտէն օլան տըշ գափուսընա կէլտիլէր, պունու տախի աչմագ լաղըմ՝ իտի: Պու գափու գայէթ զօր* տչըլըր իտի իտէ տէ, ելինէ օ անախթար իլէ աչտըլար:

Օլ գէման Միւ"մին իլէ իւմիտիար Շիւպհէ գալ'ատընտան գաչմաղա 'աճէլէ էթտիքլէրին տէն գափունըն գանատլարընը իըղ իլէ իթի վէրտիլէր, վէ հատըլ օլան շամաթանըն սէպէպի իլէ, Գաթ՝ ի իւմիտ նամ՝ ճէպպար ույանըպ, տէր հալ մահպուսլարըն արդատընտան եէթիլ մէյէ չալըշտը, Ֆիադաթ ըտսթ կէլէ սար'ասը թուլթարընտան, անլէրի թա'գիպ էտէմէտի: Անլէր իտէ գօշա գօշա գայպ էթտիքլէրի շահրահա չըլտըլտը, վէ ճէպպարըն միւլքինտէն չրդարղլարը իչիւն էմին օլտըլար:

Տիւլարտան շահրահա կէչտիքլէրինտէ, քէն տիլէրինտէն սօնկրա կէլէնլէրի Գաթ՝ ի իւմիտ նամ՝ ճէպպարըն էլինէ տիւշմէքաէն սաղըն տըրմագ իչիւն օրատա պիր 'ամուտ տիքէրէք իւսթիւնտէ, «Պու տիվարըն էօթէ թարափըն-

* Գուսուր՝ անախթարտա, եա'նի վո'տտա օլմայըպ անճագ անը չէվիլէն էլտէ, եա'նի իմոնտա իտի:

տա պուլունան եօլ, Սէմավի տիյարըն փատի-
չահընա տիւշմէն վէ անըն սատըղ եօլճըլարընը
հէլաք էթմէյէ չայըչան Գաթ'ի իւմիտ նամ
ճէպպարըն սաքին օլտըղը Շիւպհէ գալ'ասընա
կիտէր," իսյարէսինի եաղտըլար, վէ օլ մա-
հալտէն կէչէն նիճէ եօլճըլար պու եալլըյը օ-
ղույուպ թէհլիքէտէն սալիմ օլտըլար։*

Պա'տէհու քէնտի հալլէրի հաղղընտա շու
'այէթլէրի օղուտըլար .

“Չըղըպ ճատտէտէն սափտըղ չայըրա ,

Պու էյրի եօլտա տիւշտիք քէտէրէ .

Սիօն տաղընա կիտէն եօլճըլար ,

Քէնտիլէրինէ տիղգաթ էթսինլէր .

Տիղգաթ էթմէյէն եօլընտան սափար ,

Գաթ'ի իւմիտին էլինէ տիւշէր .

Խղթիրապ վէրէն Շիւպհէ գալ'ասը ,

Օլաճագ անըն զուլմէթ խանէսի։”

ՍԵՔՍԻՆՃԻ ՄԵՆՁԻԼ

Պա'տէհու Միւ'մին իլէ իւմիտլար եօլլաբը-
նա տէվամ իլէ Սէֆա տաղլարընա եէթիշտի-

* Պուրատա տիղգաթա շայան պիր շէյ վար տըր . պու եօլ-
ճըլարը Գաթ'ի իւմիտ նամ ճէպպարըն գալ'ասընտան չըգա-
լան տիրի իման' անլէրի վագըթ ղայպ էթմէյէրէք թարիգ ի
թա'աթա տէօնմէյէ , վէ միւշքիլաթտան թէշէքքի էթմէյէ-
լէք էվլէլքինտէն զիյատէ եօլլարընա տիղգաթ էթմէյէ , վէ
սաթիլէրինի տախի Էյրի եօլ չայըրընա սափմադտան հազէր
էթտիրէճէք պիր 'ալամէթ գօմաղա թէշվիգ էթտի : Պիլ'աքս
էօլիւ իման վէ քէնտի քէնտիյէ կիւվէնմէք իսէ , եասագ էտիլ-
միշ տիյարտա վէ Շիւպհէ գալ'ասընին եանլտընտա պիլէ ,
միւ'մինի պի գայտ էտիպ , նիհայէթ անըն սէֆիլ ճանընը տու-

լէր : Պու տաղլար պունտան ադ տէմ զիքը էթ ախլիմիզ թէփէնին Սահիպինին միւլքի տիր : Պունլար տաղլարա չըզըպ , պաղլարը պաղչէլէրի վէ չիմէնլի տէրէլէրտէ ադան սուլարը սէյր էթտիլէր , սուլարտան իչտիլէր , վէ թօղ թօիրադ տան եըյդանրպ ըահաթ էթտիլէր :

Պու տաղլարտա սիւրիւլէրինի կիւտէն չօպանլար ճատտէ քէնարընտա օթուրույօրլար իտի : Միւ"մին իլէ արգատաչը պունլարըն եանընա վալըպ եօրղուն օլտըզլարը ճիհէթլէ 'աստլարընա տայանարադ , անլէրէ , «Պու Սէֆա տաղլարը վէ պու գօյունլար քիմլ"ն տիր ,» տէտիլէր :

Չօպանլար . «Պու տաղլար 'իմմանուէլին օլուպ անըն շէհրի փիշկեահընտա տըր , գօյունլար տախի անըն տըր : Օ պունլարըն եօլընա քէնա տի ճանընը ֆէտա էթմիշ տիր :»* (Եուհ. 10. 41, 45)

զաղա տիւշիւրիւր : Միւ"միւլէր քէնտի քէնտիլէրինէ կիւվէնիպ ֆէրիլէլէրինի իհմու էտէրէք խէլա պուլաճադլարընա իւմիտ էթտիլէրինտէ , մութլագա գըլէթ ի իմանըն էլինէ տիւշիւպ Շիւպչէ գալ'տարնտա մոհպուս օլտճադլար , վէ գաթ'ի իւմիտ նամ ճէպպար թարաֆընտան ֆէնա սուրէթտէ տայադ իէյէճէքլէր , վէլ հասըլ չօգ մուսիպէթ վէ մէշադգաթ կէօրէրէք քէնտի կիւնահլարընը պիւտիլտէն սօնկրա կիւճ իլէ սէլամէթէ չըգաճադլար :

* Սէֆա տաղլարը իմանլարընտա սէպաթ էթմիշ օլան միւ"միւլէրին իսթիյարըլդ զէմանընտա նա'իլ օլտըզլարը սէլամէթ ու թէսէլլիյէ քինայէ տիր : Պէօյլէ միւհթէրէմ զաթլար կէնճլիլին հապա ու հալէսլէրի թէսալլիւթինտէն ազատ օլմուշ , վէ վաղիֆէլէրինի ճէսուրանէ իֆա էթմիշ , վէ չօգ թէճըիպլէր իլէ Ալլահա տէրունի տիլտէն թէվէքքիւլ էթմէյի էօյրէնմիշ , վէ Ալլահըն 'իւնայէթիլլէ մուղայագա վէ իղվալարտան խէլա սլարադ իթմիտան ու սէլամէթէ մալիք օլմուշ տըրլար : Քէզալիք քիլիսէ իատէմէսի վէ ճէմա'աթ 'իւնալիտէ սէվիլիւլ , սատրդ վէ թէճըիպլէրէր թանըլմալարըլլէ , հէր քէսէ ֆաիտէլի սուրէթտէ նասիհաթ էթմէյէ ֆուրսաթլարը օլուր :

Մէ՛-“ . “Սէմավի շէհրէ կիտէն եօլ պո՞ւ մը տըր :”

Զօպ . “Էլիվէթ , պու տըր :”

Մէ՛-“ . “Սէմավի շէհր չօդ ուղա՞դ մը տըր :”

Զօպ . “Եօրա տէվամ էտէնլէր իշիւն ետզըն , վէ էթմէյէնլէր իշիւն չօդ ուղադ տըր :” *

Մէ՛-“ . “Եօլ էմին մի , եօգսա թէհլիքէլի՞ մի տիր :”

Զօպ . “Սալիհլէր իշիւն էմին տիր , լաքին ‘ա- սիլէր անտէ սիւրչէճէքլէր տիր :” † (Հօշ . 14. 9)

Մէ՛-“ . “Եօրդուն եօլճըլար իշիւն պուրատա իսթիրահաթ էտէճէք պիր եէր վար մը տըր :”

Զօպ . “Պու տաղլարըն Սահիպի պիղէ , Միհ- մաննիւվազլըզը ունու թմայընըզ , տէյիւ էմր էթմիշ տիր : (Իպը . 13. 2) իշթէ հէր շէյ սիզին տիր . պույուրուն , րահաթ էտինիլ :”

Պա՛տէհու ըույամտա կէօրաիւմ քի , չօպան- լար պունլարըն եօլճը օլարգլարընը անլատըզ- լարընտա անլէրէ , “Սիզ նէ՞րէլի սինիզ , նա՞սըլ

Պունլար ‘ասալարընա տայանարագ , եա՛նի գալի իման վէ իւմիտ իլէ Ալլահն վա՛տլարընա կիւվէներէք ‘աղիմ՝ մէսէր- րէթ իլէ սա՛տտէթ ի էպէտիյէյէ միւնթազըր պուլունուրլար : Զօպանլար քիլիսէ խատէմէսինէ , գօյունլար ճէմա՛տթա , տա- ղըն Սահիպի Քրիստոսա քինսյէ տիր : Պու Սէֆա տաղլարը իմաննուէլ տիյարը օլուպ անըն շէհրինտէն կէօրինմէսի , պուրայա վասըլ օյան եօլճըլարըն պունտան պէզյէ Քրիստո- սըն իտզարը թա՛հթընտա օլարգլարընը կէօսթէրիր :

* Իօլ սարփ վէ սրգընթըլը օլարղընտան նիճէ եօլճըլար եօ- րուլուպ գուվլէթտէն տիւշերէք եարը եօրա գալըլար . ֆա- դաթ Ալլահա կիւվէներէք վէ հէր պիր մէշագգաթա թէհամ- միւլ էտերէք անտէ տէվամ էտէնլէր մէնզիլ ի մագսուտա վարըրլար : (Ա Պետ . 1 . 5—7)

† Ինթիխապ օլունտնլար իա՛իլ օլաճագ , պագիլէրի իսէ կիւնաճ իլէյերէք , վէ եա քէնտի սալահլարընա կիւվէներէք , իա՛իլ ի մէրամ օլմայաճագ տըր : (Բօմ . 11 . 7) քէնտինիլէ տիգգաթ էտինիլ , (Բ Եուհ . 8)

Եօլա չըգտնելով, նա՞նրը օլոռու քի եօլճըլըղը-
նըղտա պէօյլէ սէպաթ էթտինիզ, զիրա սէմա-
վի շէհրէ կիթմէք մագսէտիյլէ եօլա չըգան-
ջարտան փէք աղը պու տաղլարա վասըլ օլուր-
լար,” տէյիւ սու”ալլար էթտիլէր, վէ ճէվապ-
լարընտան զայէթ խօշլանարագ, անլէրէ քէ-
մալի մուհասպէթլէ, “Պու սէֆա տաղլարընա
խօշ կէլտինիզ,” տէտիլէր :

Չօպանլարըն խամլէրի՝ իլմ, թէճրիպէ, ին-
թիպահ վէ Սըագ իտի,* պունլար եօլճըլարըն
էլլէրինտէն թութուպ, անլէրի քէնտի չատըր-
լարընա կէօթիւրտիլէր, վէ հաղըր պուլունան
թա՛ամը էօնլէրինէ դօտըլար : Հէմ տախի ան-
լէրէ, “Պիզ սիզին պուրատա պիր դաչ կիւն
դալմանըղը իսթէրիզ քի պիրի պիրիմիզի թա-
նըյալըմ, վէ խուսուսա սիզ պու Սէֆա տաղ-
լարընըն սէֆասընը էյիճէ սիւրէսինիզ,” տէ-
տիլէր :

Անլէր տախի մէմուռնիյէթլէ մուվաֆագաթ
էտիպ, վագըթ տախի կէճ օլտըղընտան եաթ-
մաղա կիթտիլէր :

Սապահ օլտըղընտա չօպանլար Միւ”մին իլէ
իւմիտլարը ույանտըրըպ, տաղլարա պէրապէր
սէյր ու թէֆէրիւճ էթմէյէ տա՛վէթ էթտի-
լէր : Անլէր տախի չօպանլար իլէ պէրապէր չը-
ղըպ պիր միւտաէթ կէղէրէք հէր թարաֆը

* Չօպանլարըն խամլէրի Քրիստոսըն հագիզի խատէմէսինին
պաշլըճա խասսիյէթլէրինի կէօսթէրի : Քրիստոսըն խատէմէ-
սի ինճիլին թա՛լիմաթընա՛ալիմ, վէ պու խուսուստա թէճրի-
պէքեար օլուպ քէնտիլէրինէ իհալէ օլունմըլ օլան ճէմա՛պթը
ինթիպահ իւղրէ սագլամալը, վէ րապպտան քէնտիլէրինէ
թէսլիմ՝ օլունան էվամիրի անլէրէ սատըգանէ թա՛լիմ էյլէ-
մէլի տիրէր :

սէյր ու թէմաշա էթովքէրինտէ չօպանլար
պիր պիրիյլէ իսթիշարէ էտէրէք, «նէ՞ տէրսի-
նիդ, պու եօլճըլարա պուրատա պուլունան
'աճա'լպ շէյլէրտէն պա'ղըսընը կէօսթէրէլիմ
մի,» տէտիլէր: Վէ կէօսթէրմէյի միւնասիպ
կէօրտիւքլէրինտէ անլէրի էվիլէլա պիր թարա-
փը տիք ուչուրում օլան Զէլպլէթ նամ տաղըն
թէփէսինէ չըգարըպ ուչուրումտան աշաղը
պապտրրալար:

Միւմին իլէ իւմիտվար աշաղը պաղըպ, օլ
թէփէտէն տիւշէրէք փարէ փարէ օլմուշ նիճէ
ատէվէրին քէմիքլէրինի կէօրտիւլէր:

Միւմին՝ «Պու նէ՞ տիր,» տէտիլինտէ, չօ-
պանլար՝ «Գըյամէթ հալա վուգու՝ պուլմուշ
տըր տէյէն Հիմէնայօս վէ Ֆիլիթօսա ալտանըպ
հաղիգաթտան սափանլարը իշլիթմէմիշ մի սի-
նիդ,» տէտիլէր: (Բ թիմ. 2. 17, 18)

Մնէր տախի, «Էվիլէթ, իշլիթմիշիդ,» տէյիւ
ճէվապ վէրինճէ, չօպանլար, «Իշլէթ պու ու-
չուրումըն աշաղըսընտա փարէ փարէ կէօրտիւ-
յիւնիւղ քէմիքլէր անլէրին տիր. վէ կէօմիւլմէ-
յէրէք մէյտանտա պրաղըլմալարը փէք եիւք-
սէյէ չըգմագտան, եախօտ պէյլէ ուչուրումըր
եէրլէրէ եաղլաշմագտան պաշգալարը սաղըն-
տըրաճագ իսլրէթ* օլմագ իշիւն տիր,» տէ-
տիլքտէն սօնկրա անլէրի ինթիրաղ† նամ տա-

* Հէր պիր զէլպլէթ մուգիր տիր. պա'ղըսը ինտանը թէհի-
քէյէ տիւշիւրիւր, պա'ղըսը տախի պիւթիւն պիւթիւնէ հէ-
լար էտէր: Միւմէյիֆ պուրատա պիւթիւն պիւթիւնէ հէլաք
էտէն զէլպլէթի անլաթմագ իսթէր, զիրա պուրատա իման-
տան իրթիտատ էտէրէք տիւշիւպ պիւթիւն պիւթիւնէ հէլաք
օլանլարըն հալինի իֆատէ էախօր:

† Սիսն տաղընա կիտէն սատըգ եօլճըլար մէնդիլ ի մագսու-

ղըն թէժէսինէ կէօթիւրիւպ ուղաղա տողրու պագմալարընը թէքլիֆ էթաիւէր : Անլէր տախի պագտըգլարընտա օրատա օլան մէզարլարըն արասընտա պիր չօգ ասէմլէրին էօթէ պէրի տօլաչմագտա օլտըգլարընը , վէ պա'ղէն եու վարլանըպ մէզարլարըն իւղէրինէ տիւշտիւքլէրինի կէօրտիւքլէրինտէ անլէրին քէօր իտիյինի անլատըլար : Օլ վագըթ Միւ"մին , "Պու նէ" իմա էտէր , " տէյիւ սու"ալ էյլէտի :

Չօպանլար տախի "Պու տաղլարա կէլմէղտէն էվլէլ պու եօլըն սօլ թարափընտա էյրի եօլ չայըրընա կէչիլէճէք պիր նէրտիպանլը կէչիտ կէ"օրմէտինիլ մի , " տէյիւ սու"ալ էտինճէ , անլէր՝ "էվլէթ , կէօրտիւք , " տէմէլէրի իւղէրինէ , չօպանլար , "Օլ նէրտիպանլը կէչիտ Գաթ" ի իւմիտ նամ ճէպպարըն Շիւպհէ գալաւ սընա կիտէն պիր եօլ աղղը տըր : վէ սիղին

տա վասըլ օլուճայա գատար , հեր վագըթ իհթիրաղ իւղրէ պուլուճմալը տըլար : Հէր նէ գատար ֆիթապը մուգատտէս միւնթէխապլարըն հէյաք օլմայաճաղընը թալիմ էտէր իսէ տէ , անլէրին հէր ան հաղէր էթմէլէրինի տախի թալսիյէ էյլէմիշ տիր : ('իպր . 6 . 4—6 , 10 . 26 , 27 , 12 . 15) Թապլօս րէսուլ կէմիտէ քէնտի իլէ պէրապէր պուլուճմալարտան հիչ պիրիսինին թէլէֆ օլմայաճաղընը իլհամ իլէ պիրի իտի իսէ տէ , կէմիճիլէր կէմիտէն գալմագ իսթէտիքլէրինտէ եիւղ պաղըյա իսթիւպէն՝ էյէր պուճլար կէմիտէ գալմագտա , սիղ նէճաթ պուլամագսընը տէմէսիլէ հէր պիր մուգսէտէ վասըլ օլմագ իչիւն միւնտիպ վասըլթալարըն իսթ իմալ էթմէնին լուղուճընը պէյան էտէր : (Ամալ . 27 . 22—31) Քէզալիք հէր նէ գատար ֆրիստոս քէնտի սատըգ շայիրալէրինէ էպէս ի հայաթ վա'տ էտէր , վէ վա'տընտա տախի սատըգ պուլուճաճաղ իսէ տէ , շայիրալէրին տա'իմա իհթիրաղ վէ ինթիպաճ իւղրէ պուլուճմալարըն լաղըմ տըր : " էյ սէվկիւլէլէրիմ . . . քէնտի իսթալընը գօրգու վէ թիթրէմէ իլէ իթմամ էյլէյինիլ , Զիրա սիղտէ կէրէք իսթէմէքլէյի , վէ կէրէք իլլէմէքլէյի ըիգասընա կէօրէ իլլէյէն՝ Ալլահ տըր , " տէյիւ մուհարըր տիր : (Ֆիլի . 2 . 12 , 13)

կիպի պա՛ղը եօլճըլար օրայա գատար կէլիպ օրատա ճատտէյի թաշլըգ պուտըղլարընտան ճատտէտէն չայրըա սափըպ Գաթ՝ի իւմիտ նամ ճէպպարըն էլինէ տիւշէրէք, Շիւպհէ գալ՝աը նա հապս էտիլտիլէր : Վէ պիր միւտտէթ օրատա մահպուս գալտըգտան սօնկրա, ճէպպար անլէրին կէօղլէրինի չըղարըպ օլ մէղարըրդա կէօթիւրտիւ, վէ օրատա տօլաշմագտա կէօրտիւ յիւնիւղ քիմնէլէր անլէր տիր : «Թարիգ ի 'աղըլտան սափան ատէմ՝ էօլիւլէրին ճէմա՛ւթը նա էնէճէք տիր,» (Էմս. 21. 16) քէլամը անլէրին հալինէ մուվաֆըգ կէլիր,» տէտիլէր : Օլ վաղըթ Միւ՛մին իլէ իւմիտվար կէօղլէրինտէն եաշ կէլէրէք պիրի պիրինէ պազտըլար իսէ տէ, չօպանլաղա պիր շէյ աշմատըլար :*

Պա՛տէհուլ րույամտա կէօրտիւմ քի, չօպանլար Միւ՛մին իլէ իւմիտվարը պիր տէրէյէ կէօթիւրտիւլէր, վէ օրատա պիր տաղըն իլինէ կիւտէն եօլըն աղղընտաքի գափուլը աչըպ իշէրի պազմալարընը թէքլիֆ էթտիլէր : Անլէր տախի իշէրի տօղրու պազտըղլարընտա օրասընըն փէք գարանլըգ վէ տիւման իլէ տօլու պիր եէր օլտըղընը կէօրտիւլէր : Վէ իշէրիտէ եանար պէօյիւք պիր աթէշ սէսի, վէ թա՛ղիպ էտիլէնլէրին ֆէրեատ ու ֆիղանընը իշիտիպ քիւքիւրտ գօգուսընը տախի ալտըլար : Միւ՛մին պուսուսն նէ օլարղընը սու՛ալ էթտիլքտէ, չօպանլար, «Պու ճէհէննէմէ կիտէր քէսմէ պիր եօլ օլուպ՝

* Ստաղգա կիւնասա տիւշիւպ Ալլահըն 'աֆըլլէ անտէն գուրթուլտն միւ՛մինլէր սա՛իրլէրին հէման օլ կիւնասա տիւշէրէք հէլաք օլտըղլարընը կէօրտիւլէրինտէ եախօտ իշիթտիլէրինտէ, քէնտի հալ ի ստաղգլարընը տիւրլէրէ պիւտիրմէգլէր իսէ տէ, անլէրին հալինտէն միւթէնէպպիհ օլմալ տըրլար :

պիր թա՛ամ պէտէլինէ պիւքուրիյէթ հադգը-
նը սաթման Ղսավ, վէ Մու՛ալլիմինէ խիյանէթ
էտէն Եէհուտա, վէ ինճիլէ քիւֆր էտէն իս-
քէնաէր, վէ քիզպ ու հիլէի իրթիքեապ էտէն
Հանանիա վէ Սաֆիրա կիպի ֆասիտ քիմէլէր
ճէհէննէմէ պու քէսմէ եօլտան կիտէրլէր,՝
տէտիլէր:

Իս-Գուլար. «Զաննրմճա անիլէր տախի քէնաի-
լէրինի պիզիմ՝ կիպի սէմավի շէհրէ եօլճը
կէօսթէրտիլէր. էօյլէ տէյիլ մի,»

Զօպ. «Իվլէթ, հէմ ուզուն պիր միւտտէթ
օլ կէօսթէրիշտէ դալտըլար:»

Իս-Ճ. «Սճապա պունլարին հէր պիրիսի քէն-
աի էյամընտա ըի՛ա իլէ նէ՞՞ դատար եօլճըլըդ-
էթտիքտէն սօնկրա հէլաք օլտու:»

Զօպ. «Պա՛ղըլարը պու տաղլարը կէչաիլէր,
պա՛ղըլարը պուրայա եէթիշէմէտիլէր:»*

Օլ վազըթ եօլճըլար պիրի պիրլինէ, «Գա-
տիրաէն աա՛խմա դուվլէթ տիլէմէլիլիզ,» տէ-
տիլէր:

Զօպանլար տախի, «Իվլէթ, հէմ օլ դուվ-
լէթէ մաղհար օլտըղընըդտա անը լա՛իզ իլլէ
խթի՛մալ էթմէլի սինիզ,» տէտիլէր:

Պունտան սօնկրա եօլճըլար եօլլարընա կիթ-
մէք իսթէտիլէր: Զօպանլար տախի մէն՝ էթ-
մէյէրէք, տաղըն էօթէ եադասընտտէք անիլէր
իլէ պէրապէր կիթտիլէր: Օլ վազըթ չօպան-

* Միւրա՛իլէրտէն պա՛ղըսը քէնաիլէրինի պիր միւտտէթ
տիւնտա հուզուրընտա ֆրիստուսըն շայիրտի կիպի կէօսթէրէ
պիլիր իսէ տէ, չօգ կէչմէղտէն անլէրին միւրա՛ի օլտըլարը
անկաշըլըր. ֆադաթ պա՛ղը միւրա՛իլէր վար քի եէվմ ի վէ-
ֆաթլարընա դատար քէնաի միւրա՛իլէրինի սէթր էտէ պի-
լըլէր:

լար պիրի պիրինէ, «Վէյէր պիզիմ տիրպինյէ պաղա պիլիրէրսէ, պուրատան Սէմավի շէհրին դափուսընը պունլարա կէօսթէրէլիմ»,»^{*} տէտիլէր: Եօլճըլար պու թէքլիֆի մէմնունիյէթլէ գապուլ էթտիքլէրինտէ, չօպանլար անլէրի Պէրրադ նամ եիւքսէք տաղըն թէփէսինէ չըգարըպ տիրպինի էլլէրինէ վէրտիլէր:

Միւսին իլէ իւմիտլար տիրպինյէ պաղմաղա ճէհտ էթտիլէր, յաքին չօպանլարըն քէնտիլէրէ էն սօնկրա կէօսթէրմիշ օլտըղլարը ճէհէննէմ գափուսը շիմսի խաթըրլարընա կէլտիքտէ էլլէրի թիթրէմէյէ պաշլայարադ, տիրպինի իլէ էյիճէ պաղամատըլար:† Պու ճիւմէ իլէ քէնտիլէրէ էօյլէ կէլաի քի շէհր գափուսընա պէնդէր պիր շէյ, հէմ տախի օլ տիյալըն ճէլալինտէն պիր միգտարընը կէօրիւյօրլար:

Վէ Եօլա չըգաճագլարը վազըլթ, չօպանլարտան պիրի անլէրէ Եօլը թա'րիֆ էյլէտի: Պիր տիլէրի Միւտահինտէն սաղընմալարընը, վէ պիր պաշգասը Սիհըլէնմիշ եէրտէ ույուամամլարընը թափսիյէ էյլէտի: Տէօրտիւնճիւ չօպան տախի, «Ալլահ պէրապէրինիզճէ օլսուն»,» տէտի: Օլ վազըլթ պէն ույգուամտան ույանտըմ:

* Տիրպինին մանասը իման վատըթատըլէ ճան կէօլիւէօնիւնէ կէթիլիլէն Ալլահըն լութֆ ու հագիդաթընըն քէլամը տըր:

† Թապի'աթըմըլ թէճտիտ օլունտըղընտա պիլէ, պիզ օլ տէրէճէ զա'իֆ իզ քի, պիր ճիհէթտէն միլթէ'սսիր օլտըղըմըլ հալտէ պաշգա պիր ճիհէթտէն իսթիֆատէ էտէմէյիլ: Զա'իֆըմըլ տէրք էտիպ շայէա պիր գուսուրտա պուլունուրըլ տէյիւ գօրդարսագ, Ալլահ օլտն իմանըմըլ էօյլէ զա'իֆլէնիլ քի, կէլէճէք միրտաըմըլ իման տիրպինիյէ կէօրէմէզ օլլաըլլ:

ՏՕՒՈՒԶԸՆՃԸ ՄԷՆԶԻԼ

Պէն պիր միւստէթ սօնկրա եինէ ույուտւմ վէ բույամուա կէօրաիւմ քի, օլ իրի եօլճը Սէմալի շէհրէ կիտէն տօղրու եօլը թութուպ տաղլարտան աշաղը էնմէքտէ իտիլէր : Պու տաղլարտան պիր աղ իլէրիտէ, սօլ թարափտա, խօտպին* նամընտա պիր դարիյէ օլուպ, օրատան պու եօլճըլարըն կիթտիյի ճատտէյէ կէլիր պիր քէսմէ եօլ վար տըր : Պունլար ճատտէտէն կիտէրէք օլ քէսմէ եօլըն ճատտէյէ պիրլէշտիյի եէրէ կէլտիքլէրինտէ, խօտպին նամ դարիյէտէն կէլէն ճէհլ իամինտէ խափիֆմէշըրէպ պիր կէնճէ թէսատիւֆ էթտիլէր : Միւմին անա, “նէրէտէն կէլիպ, նէրէյէ կիտիյօրսըն,” տէտի :

Ճէհլ. “Էֆէննաիւմ, պէն շու սօլ թարափտաքի դարիյէ էհալիսինտէն օլուպ, շիւտի Սէմալի շէհրէ կիտիյօրմ” :

Միւ. “Օրանըն դամուսընտան նասըլ իչէրի կիրէճէքսին. զանն էտէրիւմ օրատա պիր աղ կիւճիւք օլաճագ տըր :”

Ճէհլ. “Սա”իր էյի ատէմլէր նասըլ կիրէրլէրսէ պէն տախի էօյլէ կիրէրիւմ” :

* Հէփիմիզտէ խօտպին նամ դարիյէ էհալիսինտէն օլարագ թապէն խօտպին վէ ճահիլ իզ, Պաղըլարըմը օլ դարիյէտէ պիր միւստէթ գալըրըզ, պաղըլարըմը իսէ պիւթիւն էօմըրիւմիւզիւ օրատա կէչիրիիզ : Էյ տօլթըմ, սէն օլ դարիյէյի պիւթիւն պիւթիւն թէրք էթմիճ մի սին, ճէհլ նամ կէնճ հէր նէ գատար օլ դարիյէտէն չըգտը իսէ տէ, հալա օլ դարիյէնին հալասընը չալըյօր իտի : Այլահըն հուզըրընտա թէպըրի օլանմագ իչիւն լազըմ օլան շէյի պէն քէնտիւմ եափա պիլիւրիւմ, տէյիւ զանն էտէն կիւնահքէտըրն իսմի ճէհլ վէ խօտպին օլուպ, Քրիստոս օլան իմանտան մահրոււմ տըր :

Մէ-". «Լաքինն օլ դափույը սոնա տչմալարը
իչիւն կէօսթէրէճէք պիր նիշանըն վա՛ր մը»

Ճէհւ. «Պէնն րապպըմըն իրատէթինի պիլիպ
էյի 'էօմիւր կէչիրմիշիմ', հէր քէսին հազզընը
վէրիրիմ, տու'ա էտէրիմ, ~~թըք~~ թութարմ',
մալիմին 'իւշրիւնիւ վէ ֆուդարայա սատադա
վէրիրիմ. հէմ տախի քէնտի վաթանըմը Սէ-
մալի շէհր եօլընաա թէրք էթմիշ իմ»*

Մէ-". «Լաքինն սէն պու եօլըն աղղընտաքի
տար դափուտան պու եօլա կիրմէյիպ, անճադ
պու քէսմէ եօլտան կէլէրէք պու եօլա կիրմիշ
օլտըղընտան, դօրդարմ' քի, քէնտի հազզըն-
տա էֆքեարընն նէ օլուրսա օլտուն, հիսապ վէ-
րէճէյին կիւնտէ օլ շէհրէ դապուլ օլունաճադ
եէրինէ, խըրսըղ վէ հարամի մադամընտա
հիւրմ' օլունաճադսըն»

Ճէհւ. «Եֆէնտիլէր, սիղ պանա պիւթիւն
պիւթիւն էճնէպի օլտըղընըղտան, պէն սիղի
թանըմամ. սիղ քէնտի տիյարընըղտա թանըլ-
մըշ օլան մէղհէպէ կէօրէ կիտինիղ, պէն տա-
խի քէնտի տիյարըմտա թանըլմըշ օլան մէղ-
հէպէ կէօրէ կիտէյիմ'. իւմիտ էտէրիմ քի պու
թէտպիր հէփիմիղ իչիւն էյի օլաճադ տըր :
Ձիքը էթտիլինիղ տար դափու իսէ, պիլիմ'
շէհրիմիղտէն փէք ուզադ օլտըղընը 'ալէմ' պի-
լիր, վէ զանն էթմէմ' քի պիլիմ' թարաֆտա
պիր քիմնէ օլ դափույա կիտէն եօլը պիլսին .
պոլունունլէ պէրապէր էյլլէ պիր եօլը արամա-

* Խելա իչիւն ֆրիստոսա կիւվէնէճէք եէրտէ քէնտի 'ամէլ-
լէրինէ կիւվէնէյլէր վէ քէնտի քէնտիլէրինի պաշգոտ ատէմլէր
գատար սալիճ 'ատտ էտէնլէր ինտ Ալլահ խօտպին վէ միւ-
թէքէպպիր սայըլարագ Սէմավի շէհրին գափուսընտան ըտտ
էտիլէճէլէր տիր :

ղա տախտի իհ/թիյաճլարը եօգ տըր , զիրա կէօ-
րիւյօրսընը քի տիյարըմըղտան պու ճատտէ-
յէ կէլէն կիւղէլ , վէ սէֆալը , վէ չիմէնիսթան-
տան կէչէր , քէսմէ պիր եօլ վար տըր :

Միւ"մին պու ատէմին քէնտի քէնտինի 'ա-
լիւ" սայտըղընը կէօրտիւյիւնտէ իւմիտվարըն
գուլաղընա եալաչճա , «Պու ատէմաէն զիյա-
տէ , ահմագտան իւմիտ վար : (Լւմ. 26. 12)
Ահմագ եօլտա կիտէր իքէն , 'աղլը նօգսան օ-
լուպ քէնտիսի ահմագ օլտըղընը հէր քէսէ
պիլտիրիր : (Վա' . 10. 3) Շիմտի նէ* տէյօրսըն ,
անըն իլէ տահա դօնուչալըմ մը , եօգսա պիղ-
տէն իշիթտիյինի միւթալա'այա ֆուրսաթը օլ-
սուն տէյիւ շիմտիլիք պիղ իլէրի կէչիպ անա
ֆա"խտէլի պիր նատիհաթ էթմէք իշիւն իլէրիտէ
թէքրար պէքլէլէլիւ մի ,» տէտի :

Ի-Վ. «Էվլէթ , հէր շէյի պիրտէն սէօյլէմէք
էյի տէյիլ տիր : Էյէր իսթէրսէն , շիմտիլիք
սիւքիւթ էտիպ , սօնկրա թէհամմիւլ էտէ պի-
լէճէյի տէրէճէտէ անա սէօյլէյէ պիլիրիլ :

* Պունուն իւղէրինէ Միւ"մին իլէ իւմիտվար
իլէրի կէչաիլէր , ճէհլ տախտ արգատան կէլի-
յօր իտի : Միւ"մին իլէ իւմիտվար պիր աղ ի-
լէրի կիթտիլէրինտէ , բասթ կէլաիլէրի զա-
յէթ գարանլըգ վէ տար պիր եէրտէ եէտի
շէյթանըն պիր ատէմի , գալըն եէտի իի իլէ

* Խօտպին վէ ճահիլ քիմսէլէրէ պիրտէն չօգ շէյ սէօյլէմէ-
լիպ , պիր գալ նատիհաթտան սօնկրա տնլէրի պրագմալը քի
քէնտի քէնտիլէրինէ տիւշիւնսիւնլէր , զիրա սէօյլէրի պաշգա-
լարա հէր նէ գտտար միւնասէպէթսիլ կէլտէ , քէնտիլէր փէք
էյի սէօյլէյօրըղ , զանն էթտիլէրինտէն , անլէր իլէ զիյատէ
գօնուլըլտըգճա քէնտի հագգլարընտա քիպը ու զըւրուլարը
արթար :

պաղլատըդյարընը , զիքրի սէպդաթ էտէն տա-
ղըն պիր թարաֆընտաքի ճէհէննէմ գափու-
որնա կէրի կէօթիւրմէքտէ օլտըդյարընը կէօր-
տիւլէր : (Մաթ. 12. 43. Եւան. 5. 22)

Օլ վաղըթ Միւ"մին իլէ իւմիտվար դօրդու-
լարընտան թիթրէմէյէ պաշլատըլար . վէ Միւ"-
մին օլ ատէմէ , թանըյա պիլլիւրմիյիմ , տէյիւ
պաղաղընտա , անը իրթիտաա շէհրի միւթէ-
մէքքինլէրինաէն Մուրթատ նամ քիմնէյէ պէն-
ղէթտի իսէ տէ , մէրդումըն խըրսըղ կիպի
պաշընը էյիլ օլտըղընտան , եիւղիւնիւ էյիճէ
կէօրէմէտի . ֆաղաթ էօնլէրինաէն կէշիպ կիթ-
տիյինտէ , իւմիտվար անըն տըրդաորնտա , "Պա-
սըդ վէ մէլ'ուն մուրթատ ,"^{*} քէլիմէլէրի եա-
ղըլը պիր եաֆթա կէօրտիւ :

Պու էսնատէ Միւ"մին , իւմիտվարա տէտի
քի , "Պու թարաֆլարտա սաքին օլան պիր էյի
ատէմ հաղղընտա իշիթտիյիմ պիր հիքեայէ
խաթըրմա կէլիյօր :

Պու ատէմին իամի իմանը նօգսան իտի իսէ
տէ , ֆիլ հաղիգա էյի պիր ատէմ օլուպ ,
Սըտդ նամ շէհրին էհաղիսինտէն իտի , վէ քէն-
տիսինէ շէօյլէ պիր շէյ վաղի' օլտու . կէնիշ
գափու եօլընտան այրըլարադ տար գափու եօ-
լընըն պու գարանլըդ եէրինէ գափուշան , վէ
օրատա չօդ ատէմ գաթլ օլունտըղը ճիհէթլէ ,

* Քարանլըդ եօլ ֆէտաալըն թէքէսսիւր էթտիյի վէ Ալա-
հըն գուլարընըն պէօյիւք մուզայագայա տիւշար օլտըղլարը
վաղթը կէօսթէրի : Պէօյլէ վաղթթլարտա միւրա'իլէր վուգու'
պուլան թէճրիպէլէրէ տայանամայարադ թարիգ ի հաղգտան
իրթիտաա էտէրլէր , Պու մագուլէ քիմնէլէրին հայի եէտի
շէյթան էլինէ տիւշմիւշ օլանըն հալինէ միւշապիհ օլուպ ա-
ղըպէթլէրի հէլաք տըր :

Էօլիւմ Եօլը տէնիլէն պիր Եօլ վար տըր :

Իմանը նօգսան տախի պիղիմ կիպի Եօլճըլըդ-էթմէքսէ իքէն , օրատա եաթըպ ույույօր : Օլ էանատէ մէղքիւր Էօլիւմ Եօլընտան , Գօրգադ , վէ վէսվէսէ , վէ ճիւրմ , նաման իւշ գարնտաշ կէլիպ , Իմանը նօգսանը կէօրտիւքլէրինտէ եանընա գօշարլար : Օ իսէ ույգուսընտան եէնի ույանմըշ , վէ Եօլընա կիթմէյէ հաղըրլանմագտա իքէն , պունլար անա , 'Տուր , տալրանմա ,' էմրինի էտէրլէր :

Իմանը նօգսան պունու իշիթտիյինտէ պէնղի աթար , նէ միւտտֆա'այէ , նէ տէ ֆիրարէ գուարէթի գալըր : Իպթիտա Գօրգադ , անա , 'Փարանը չըգար ,' տէր . ֆագաթ օ վարտսընը վէրմէք իսթէմէտիյինտէն , վէսվէսէ անըն ճէպլինէ էլինի սօղըպ , պիր չըգըն վարա չըգալըր :

Օլ վաղրթ Իմանը նօգսան , 'Հարամի , Հարամի ,' տէյիւ պաղըրըր : Պունուն իւղէրինէ ճիւրմ՝ Իմանը նօգսանըն դաֆասընա պիր սօվա էնտիրմէսիյլէ ղէվալլըյը եէրէ սէրէր : * Պու սըրատա հարամիլէր պիր այագ սէսի ալտըղլարընտան , քէնտի քէնտիլէրինէ՝ 'Աճապա ի'թիմատ շէհրինաէն Լութֆը 'Աղիմ մի կէլիյօր ,' տէյէրէք , գօրգուպ ֆիրար էտէրլէր :

* Պա'ղը միւմինլէր գարանլըգ եէրլէրտէ , եա'նի թէճրիպէ վէ թէ'ատտի էանասընտա , հէր նէ գատար թարիգ ի հագգըր թէրք էյլէյիպ կէնիշ Եօլա ստփմաղլար իսէ տէ , իմանլարը գա'իֆ օլտըղընտան ֆէրիղէլէրինի ճէսուրանէ իֆա էթմէյիպ , ըէհավէթտէ պուլունուրլար . վէ վիճտանլարընա միւխալիֆ հարէքէթ էթաիքլէրի իշին գօրգու վէ վէսվէսէ վէ ճիւրմ էլինէ տիւշէրլէր :

Պիր աղտան սօնկրա իման ը նօգսան քէնտի-
նէ կէլիպ եէրինատէն գալգար , վէ եալաշ եա-
վաշ եիւրիւմէյէ պաշլար : Իշթէ հիքեայէ պու-
տըր :

Ի-ճ. «Սճապա հարամիլէր անըն հէփ մալինի
ալտըլա՞ր մը :

Մէ-". «Խայր , հարամիլէր միւճէվհէրաթընը
պուլամատըգլարընտան , ալամատըլար . ֆա-
գաթ իշիթաիյիմէ կէօրէ հարամիլէր անրն եօլ
խարճըղընըն չօղընը ալմըշլար : Պու էճիլաէն
իմանը նօգսան փէք միւթէէսսիֆ իմիշ : Հէր
նէ գատար եանընտա պիր աղ փարա գալմըշ
իտի իսէ տէ , եօլ մէսարիֆինէ քիֆայէթ էթ-
մէղ իտի : Վէ միւճէվհէրաթ ֆիւրուլիթը մէմ-
նու՝ օլտըղընտան , ալտըղըմ խապէրէ կէօրէ
եօլտա տիլէնմէյէ պիլէ մէճպուր օլմուշ , վէ հէր
նէ գատար տիլէնմիշ վէ հէր չարէյի գուլլան-
մըշ իսէ տէ , եօլըն պէօյիւք գըմընտա աճ
գալմըշ իտի :

(Ա Պետ. 4. 18)

Ի-ճ. «Կէօրիւնիւր քի Սէմալի շէհրէ գապուլ
օլունմագ իշիւն էլինտէ օլան թալսիյէ նամէյի
տալսի ալմամըշլար . պու 'աճա'իպ տէյիլ մի
տիր :

Մէ-". «Փէք 'աճա'իպ տիր , ֆագաթ հէր
նասըլ իսէ ալմամըշլար . ալմամալարը տալսի
անըն թէտպիրիյլէ օլմամըշ , չիւնքի իւղէրինէ
հիւճում էթտիլէրինտէ , չաշըրըպ նէ եափա-
ճաղընը պիլմէտիյինտէն , պիր չարէ տիւչիւն-
մէյէ , եա պիր շէյ սաղլամաղա իգթիտարը
գալմամըշ իտի . չէօյլէ քի հարամիլէրին օլ գի-
գըյմէթ թալսիյէ նամէյի ալմամալարը , իմանը
նօգսանըն սա՞յ ու զայրէթինտէն օլմայըպ , ան-

ճաղ. 'ինայէթ ի իլահիյէտէն իտի :''* (Բ. Թ. իմ. 1. 12—14 : Բ. Պետ. 2. 9)

Ի.-Տ. «Հէր նէ հալ իսէ, պու զիդըյմէթ թաւ-
սիյէ նամէնին ալընմատըղը տնա թէսէլլիպախսշ
պիր նի'մէթ սայըլմալը տըր :''

Մէ-". «Եւր պու թաւսիյէ նամէյի լա'իդ իյլէ
գուլլանսա իտի, անա մուճիպի թէսէլլի օլուր
իտի. լաքին պանա պու հիքեայէյի էտէնէր
տէտիլէր քի, վարատընը զայպ էթտիյի իչին
օլ տէրէճէ միւթէէսսիֆ օլմուշ իտի. քի, եօլըն
պաղի դալան գըսմընտա անը սայքի խաթ-
րընա կէթիրմէտի : Արա սըրա խաթրընա կէ-
միշ իսէ տէ, եինէ պիր աղ թէսէլլի պուլա-
ճաղը վաղըթ աղչէսի խաթրընա կէլմէսիյլէ
քէտէրի թէսէլլիյէ զալէպէ էտէր իտի :''

Ի.-Տ. «Եաղըդ, պու հալ օլ պիչարէյէ պէօ-
յիւք պիր տէրտ իմիշ :''

Մէ-". «Եւլլէթ, պէօյիւք պիր տէրտ իտի :
Եւր անըն պաշընա կէլէն օլ վաղը'ա, եա'նի
էօյլէ եասան եէրտէ սօյուլմադ, եարալանմադ,
պիղէ վուդու' պուլսա իտի, պիղէ տախի տէրտ
օլմա'ղ մը իտի : Պիչարէ ատէմ, իչիթտիյիմէ
կէօրէ, սայքի եօլընըն դալան գըսմընը ահ ու
էնին իլէ կէչիրտի, եօլտա լասթ կէլտիյի ա-
տէմլէրէ նէրէտէ վէ նասըլ սօյուլտըղընը, սօ-
յանլար քիմ օլտըղընը, վէ նէ չէյլէր զայպ
էթմիշ իտիյինի, նասըլ եարալանտըղընը, վէ

* Օլ զիդըյմէթ թաւսիյէ նամէ անըն իմանը իտի, պու իմա-
նը պէտ' վէ թէքմիլ էտէն Բապպըմըղ Յիսուս Քրիստոս տըր :
Պու իման մէվհիպէսի հէր քիմէ իհասն օլընուր իսէ, խար-
տալ թանէսի գատար ուֆազ պիլէ օլսա, եինէ տիւնեանըն վէ
ճէհէնէմին ճէմի' ի գուվլէթի' անը միւմինին գալպինտէն չը-
գարամաղլար :

էօլիւմտէն նաալը գուրթուլտըղընը նազլ է-
տէր իտի :”*

Ի-ճ. “Լաքին պէօլէ մուղայադատա օլտըղը
հալտէ եօլ մէսարիֆինի թէալլէյէ իչիւն միւ-
ճէվհէրաթընտան պիր գըսմընը սաթմամասը
եախօտ ըէհինէ գօմամասը ‘աճա’ իպ տիր :”

Մի-“. “Չօճուդ կիպի սէօլէյօրսըն : Սնլէրի
նա’սըլ ըէհինէ գօյա պիլիր , եախօտ քիմէ
սաթա պիլիր իտի : Մօյուլտըղը տիյարտա անըն
միւճէվհէրաթընա ի’թիպար էտէն պուլունմա-
յըպ , մու’ալլէնէթի տէ անլէրէ ֆա’իտէ էթ-
մէզ իտի : Հէմ տախի միւճէվհէրաթը եանըն-
տա օլմայարադ Սէմալլի շէհրին գափուսընա
վարտըղընտա իչէրիյէ դապուլ օլունմայաճա-
ղընը վէ էպէտի միրաօտան մահրում գալաճա-
ղընը էյի պիլիր իտի : Պու քէյֆիյէթ իտէ ա-
նըն պին քէրրէ հարամի էլինէ տիւչմէսինտէն
պէտթէր օլաճադ իտի :”

Ի-ճ. “Պիրատէր , նի՞չիւն սէրթ սէօլէյօրսըն :
’Էսալ պիր թա’ամ պէտէլինէ պիւքուրիյէթ
հադ-ղընը սաթմատը մը : (’իպը. 12. 16) Պիւ-
քուրիյէթ հադ-ղընը ’Էսալըն էն գըյմէթլի միւ-

* Պու ատէմին հալ ու հարէքէթինտէն իմանը նօգսան օլ-
տըղը անլաջըլտըղը կիպի սահիճ իմանը օլտըղը տախի անլա-
ջըղը : Բուհանի թէսէլլիսինտէն մահրում օլտըղընը տէրք էտէ-
րէք ֆիդան էտէն պիր ատէմտէ սահիճ իման վէ պիր տէրէ-
ճէյէ դատար ֆրիստոսա մուհասպլէթ պուլունտըղը ուլիքեար
օլուր : Պէօլէ պիր ատէմ քէնտի եօլընա պիր միւլտէթ աճ ու
էնին իլէ տէվամ էտէր իտէ տէ ‘ադըպէթ մէսէրրէթ պուլա-
ճաղը շիւպէսիզ տիր : Էյ իմանը նօգսան օլանլար , իմանը
քեամիլ օլանլար կիպի սիզին տախի դատիր վէ բահիմ պիր
էֆէնտինիզ վար տըր : Անըն զիգըյմէթ վէ սատըզ վա’տլա-
ընա ի’թիմատ էտէնէ թէտարիք էյլէտիյի ճէլալէ նա’իլլէ-
թէ իւմիտ էտէ պիլիրսինիզ :

ճէվհէրաթը իքէն անը սաթտը իսէ, իմանը նօգսան տախի անըն կիպի էտէ՝ մէղ մի խոի:”

Մէ-“. Էվլէթ, ’Էսավ քէնտի պիւքուրիյէթ հազգընը սաթտը, նիճէ քիմսէլէր տախի էօյլէ էտէրլէր, վէ էօյլէ էթմէլէրիյլէ ’Էսավ կիպի քէնտիլէրինի էն պէօյիւք պէրէքէթտէն մահ-րում գըլարլար. լաքին ’Էսավ իլէ իմանը նօգսան, հէմ անլէրին գըլմէթլի շէյլէրին արասընտաքի ֆարգը սէն պիլմէլի սին: ’Էսավըն պիւքուրիյէթի հազգը բուհանի նի՛մէթլէրէ պիր բէմղ խոի, իմանը նօգսանըն միւճէվհէրաթը իսէ ասըլ բուհանի նի՛մէթ խոի: ’Էսավըն իլահը քէնտի գարնը խոի, իմանը նօգսանըն իլահը իսէ քէնտի գարնը տէյիլ խոի: ’Էսավըն իհթիյաճը քէնտի ճիսմանի իշթիհասընտա օլուպ, օլ իհթիյաճըն տէֆ’ինտէն պաշգա, պիր շէյէ պաղմաղ խոի. քէնտիսի, իշթէ պէն էօլմէք իւղրէ իքէն հազգը պիւքուրիյէթ պանա նէ՛ ֆա՛խտէ էտէր,՝ տէմիշ տիր: (Թէք. 23. 32) Լաքին պու ատէմին իմանը հէր նէ գատար նօգսան խոի իսէ տէ, եինէ անը ’Էսավըն հարէքէթլէրի կիպի միւնասէպէթսիղ հարէքէթլէրտէն սաղընտըրտը, վէ միւճէվհէրաթընըն գատը ու գըլմէթլինի պիլտիրէրէք անլէրի սաթմագտան մէն՝ էյլէտի: Քիթապը Մուգատտէստէ ’Էսավըն, նօգսան պիլէ, իմանը հազգընտա պիր շէյ օգուճայօրըղ: Իմտի շէհվէթ ի ճիսմանիյէ հիւքմիւ ալթընտա օլան, վէ քէնտիսինի անտէն գուրթարաճագ իմանը պուլունճայան պիր ատէմին սալթ հազգը պիւքուրիյէթի տէյիլ, անճագ ճանընը վէ պիւթիւն մամէլէյինի ճէհէնէմ շէյթանլարընա պիլէ

սաթմասը 'աճա'իս տէյիլ տիր : Պէօյէ պիր
ատէմ՝ 'Նէֆտինին շէհվէթիյլէ հաւայը թէնէֆ-
ֆիւս էտէն հրմարը վահշիյէ (Էր. 2. 24) պէն-
ղէր . անլէրի հաւա ու հաւէսլէրինի իճրա էթ-
մէքտէն քիմնէ՝ տէօնտիւրէմէղ : Իմանը նօգսան
խտ պու հալ ու էֆքեարտա տէյիլ խտի , անըն
արդուսը 'ուսուրը ը ըուհանիյէ վէ սէմալիյէյէ
տա'իր օլուպ , անլէր իլէ պէսլէնիր խտի : Պէօյէ
պիր քիմնէ պաթըլ արդուլարա նա'իլ օլմագ
իչիւն զիղըյմէթ միւճէվհէրաթընը սաթմա'ր մը :
Աճ պիր ատէմ՝ դարնընը տօյուրմագ իչիւն
դուրու օթա փարա վէրի'ր մի , եախօտ դում-
լու՝ դարդա կիսլի լէշ եէմէյէ հալէս էտէ'ր մի :
Իմանսըղ քիմնէլէր ճիսմանի շէհվէթիլի իչիւն
էլլէրինտէ օլանը վէ քէնտիլէրինի պիլէ ըհհի-
նէ գօյա պիլիլըլէր , հէմ սաթա պիլիլըլէր . լա-
քին իմանա , օլ խէլասպախշ իմանա մալիք
օլանլար , իմանլարը նօգսան պիլէ օլսա , էօյլէ
էտէմէղլէր : Իշթէ դարնտաշըմ՝ սէնին եանլը-
շըն պունտա տըր :”*

Ի.Ճ. “Եանլըշըղըմը պիլտիմ , լաքին սէնին օլ
սէրթ սէօղլէրին պէնի պիր աղ կիւճէնտիրտի :”

ՄԻ-. “Նի'չիւն կիւճէնտին , սէնի անճագ 'ա-
ղըլլարը երմէտիյի շէյլէր հագդընտա սէօյլէյէն
քիւշիւք չօճուգլարա պէնղէթտիմ . ֆագաթ
պունտան սարֆ ը նաղար իլէ պահս էթտիյի-
միղ ասըլ մատտէյէ տիգդաթ էտիլտիքտէ ,
կիւճէնէճէք պիր շէյ գալմագ :”

* Միւրա'ի ֆրիսթիանլէրին եքսէրիսի պիր կիւճիլէյէ ըսաթ
կէլաթլէրինտէ պու տիւնեայը գաղանմագ իչիւն տինլէրինի
թէքը էտըլէր . պունլարըն պու հարէքէթի կէօրէրէք հագի-
գի ֆրիսթիանլէրի տախի պէօյէ զանն էտէն ատէմ՝ փէք պէօ-
յիւք պիր խաթա էթմիշ օլուր :

Իս. «Պէնիւմ զաննրմճա Իմանը նօղսանը սօյան օլ իւչ հարամի դօրդադ իմիշլէր, եօղսա սալթ սյադ սէսի ալմագլա ֆիրար էաէրլէ՞ր մի իտի : Իմանը նօղսան լա՞րդ պիր հարէքէթ տէ պուլունմատը . օ պիր աղ շէճա՛աթ կէօսթ էրմէլի իտի . իսլթիտա մուգալէմէթ էթմէլի իտի . շայէտ նաչար դալտըդտան սօնկրա թէսլիւմ օլմալը իտի : »

Մի-⁷. «Վադը՛ա չօդ քիմսէլէր անլէրի դօրդադ սայար, ֆագաթ անլէր իլէ օղրաշանլարտան փէք աղը անլէրի դօրդադ պուլմուշ տըր : Շէճա՛աթ տէնիլէն շէյ իսէ Իմանը նօղսանտա պուլունմաղ : Սէնին սէօղիւնտէն շունու անլայօրըմ քի, էյէր սէն Իմանը նօղսանըն եէրին տէ օլսա իտին, պիր աղ մուգալէմէթ տէն սօնկրա թէսլիւմ օլուր իտին : Շիմտի անլէր պիղտէն ուղադ իքէն շէճա՛աթըն պու դատար իսէ, Իմանը նօղսան կիպի անլէրէ թէսատիւֆ էթ սէ իտին պաշդա թարղ տիւշիւնէճէլիտին : »*

Շունու տախի պիլմէլիտին քի, անլէր ՝աճէմի հայտուտ օլուսլ, Հալիլյէ մէլիլինին թէսլա՛ասը օլտըղլարընտան, եարտըմա միւհթաճ օլտըղլարը վադըթ՝ պիղղաթ Հալիլյէ մէլիլի արսլան կիպի կէօմիւրտէյէքէք եարտըմլարընա եէթիշիր : (Ա. Պետ. Յ. 8) Պէն տախի, Իմանը նօղսան կիպի, անլէրին էլինէ տիւշիւսլ չօդ զահմէթ չէքտիւմ : Պու եարամաղլարըն իւշիւ

* Տիւշմէն մէյտանտա եօղ իքէն ինտան նէ՞ դօլայ սէյլէր : Ելիմիղտէն պիր շէյ կէլմէտիլինի պիլէրէք տալմա Ալլահտան իսթիմտատ էթմէլի իքէն, քէնտի դուլվէթիմիղլէ պէյիւք պէյիւք իշլէր եափաճաղը՞ տէյիւ իֆթիսար էտէրիղ : Քէնտիլէրինէ կիւլէնէք պէյլէ իֆթիսար էտէնլէր թա՛ղիրէ միւսթաճադ տըրլար :

պիրտէն իւզէրիմէ հիւճում էթտիւէր, պէն տախի պիր միւ"մինէ լա"իգ օլտորղը վէճհ իւզըն անլէրէ մուգալէմէթ էթմէյէ պաշլատորղըմ տա, Հալիլիյէ մէլիլինէ պիր տէֆ'ա պաղըր-տըզլարը կիպի, եարտըմլարընա եէթիլտի : Էյէր Ալլահըն 'ինայէթիյէ միւսէլլահ օլմասա իտիմ, մութլագա հէլաք օլաճագ իտիմ : Պէօյլէ միւսէլլահ օլտորղըմ հալտէ պիլէ միւտաֆա'այէ կիւճ իլէ միւզթէտիր օլտըմ : Պէօյլէ պիր ճէն-քին մուխաթարասընը անճագ իչինէ կիլէն ա-տէմ պիլիր : *

Ի-ճ. "Էվլէթ, Էօյլէ տիր, ֆագաթ կէօրիւ-յօրըն քի հարամիլէր Լութֆ ը 'աղիմի կէլի-յօր դանն էթտիքլէրի կիպի գաշտըլար :

Մէ-". "Տէալիյինիլ տօղրու տըր . Լութֆ ը 'աղիմին եիւզիւնտէն կէրէք քէնտիլէրի կէրէք էֆէնտիլէրի չօղ տէֆ'ա գաշմըշ տըր . պունա տախի թէ'աճհիւպ էթմէմէլի, զիրա Լութֆ ը 'աղիմ Սիօն Մէլիլինին փէհլիվանը տըր : Ֆա-գաթ իմանը նօգսան իլէ Մէլիլին փէհլիվանը արատընտա 'աղիմ ֆարգ օլտըղընը պիլիրսին զանն էտէրիմ, զիրա Մէլիլին թէպա'ասըն-տան հէր պիրի Մէլիլին փէհլիվանը օլմատը-ղընտան ճէնքտէ փէհլիվան կիպի իշ կէօրէմէղ :

* Գօրգագ վէ Վէսվէսէ վէ ձիւրմ քէնտի էֆէնտիլէրի օլան Շէյթանտան գուվլէթ ալարագ քիմնէյէ հիւճում էթտիք-լէրինտէ, անճագ Ալլահըն ճէմի սիւահլարըլէ միւսէլլահ օ-լան ատէմ անլէրէ մուգալէմէթ էտէ պիլիր : Պէօյլէ միւսէլ-լահ ատէմ իչին պիլէ մուգալէմէթ փէք կիւճ օլուր : Լաքին "Բապպ սիզին իչին մուհարէպէ էտէճէք վէ սիզ սիւքիւթ էտէճէքսինիլ" քէլամընը պիթ թէգէքքիւր քէնտիմիզէ տէյիւ, անճագ Բապպա իթիմատ էտէլիմ. զիշա "Պիլի սէվէնին վա-սըթասըլէ պիլ քիւլիլէ դալիպ օլուրըլ" տէյիւ մուհարէրէր տիր : (Իօմ. 8. 37)

Քիւնչիւք պիր չօճուղըն Տառւտ կիպի ճօլեաթը
դաթլ էթմէսի մէ՞մուլ օլունուր մը , եախօտ
պիր դարընճատա պիր ֆիլ գուլվէթի օլորդը
խտի՛ա էտիլի՞ր մի : Շիւպհէսիղ պա՛ղը ատէմ
գուլվէթի , պա՛ղը ատէմ զա՛րֆ օլուր , պա՛ղը
ըսընըն իմանը քեամիլ , վէ պա՛ղըսընըն իմանը
նօգսան օլուր . պու ատէմ իսէ , իմանը նօգ-
սան օլորդընտան տիւշմէնէ մուգավէմէթ էտէ-
մէտի : ”*

Ի.-. “Բեաշքի Լուծֆը յաղիմ կէլիպ հարա-
միլէրէ եէթիշէ իտի : ”

Մէ.-. “Օ պիլէ եէթիշսէ իտի անլէրէ վեք
կիւճ զալէպէ էտէր իտի , զիրա հէր նէ գատար
Լուծֆը յաղիմ սիլահ իսթի՛մալինտէ մահիր
օլմուշ , վէ չօգ տէֆ՛ա զալէպէ էթմիշ , վէ դը-
լըճընը գուլլանաճագ գատար տիւշմէնի ու-
ղադտա թուծա պիլտիյի հալտէ տա՛՛իմա զա-
լէպէ զաղանմըշ վէ գաղանաճագ իսէ տէ ,
Գօրգագ վէ վէալէսէ վէ ճիւրմ քիմէսնէլէր
Լուծֆը յաղիմին եադասընը գալրատըղլա-
րընտա անը եէրէ սէրմէլէրի չօգ իհթիմալ
աբը : վէ պիր քէրրէ եէրէ սէրլտիքտէն սօնկ-
րա արթըղ նէ՞ եալիա պիլիր : ”

Լուծֆը յաղիմին պէյլէ ճէնքլէրտէ չէքտիյի
կիւճիլիւ անլամագ իսթէյէն զաթ , անըն

* Մա՛լիւմաթը աղ վէ իմանը նօգսան օլանլար պիլտիլէր
քի , Ալլահ , քէնտի քէնտիլէրինի իգթիտարընտան զիյա-
տէ թէճըրպէյէ սրագմուղ , վէ թէհամիւլ էտէ պիլմէլէրի
իչիւն թէճըրպէ իլէ պէրապէր իւլլա չարէսի տախի վէրիր ,
Ալղտէն պիր խրտմէթ թալէպ էթտիյի հալտէ , սիլ տախի
տնտէն գուլվէթ տիլէյինիլ , Հէր էյի յամէլ իչիւն ճէմի
գուլվէթի վէ գուտթէթի Բրիստոստան պէքլէյինիլ , վէ անըն
գուլվէթիլէ ա՛մուլ ը հասանէ իճրասընա միւղթէտիր օլա
պիլիրտիլ :

եիւզիւնտէքի ետրալարա պաղփփոսն : Անքն պիր ճէնքտէ , 'Եաշամադտան պիլէ մէ'յուս օլմադ տէրէճէսինտէ սըգըլտըմ' , տէտիլինի իշիթ տիմ : Շու Գօրգադ վէ վէսվէսէ վէ ձիւրմ' վէ անլէրին սա'իր արգատաշլարը Տաուտը ֆէրեատ ու ֆիլանէմէճպուր էթտիլէր : Քէզալիք Հէյման (Մէղ. 88.) վէ Հիզգիյա քէնտի կիւնլէրինտէ փէհլիւան իտիլէր իտէ տէ , մէզքիւր հարամիլէր անլէրէ հիւճում էթտիլէրինտէ , պիւթիւն գուփիլէթլէրիյէ ճէնքլէշմէյէ մէճպուր օլտուլար , վէ ետրալանմադսըղըն գուրթուլմա տըլար : Պա'ղըլարըն զաննընճա ըէսուլլէրին պէօյիւյիւ օլան Պետրոս ըէսուլ քէնտի գուփ վէթիլլէ իֆիթիսար էթտիլի պիր վաղըթտա անլէր իլէ ճէնք աշտը իտէ տէ , օլ տէրէճէ ֆիւթուր կէթիւրտի քի պիր ճարիյէտէն պիլէ դօրգտու :

Պունտան մա'տա պու հարամիլէրին մէլիլի անլէրէ տա'իմա եաղըն օլուպ ետրտըմ' իշիւն օլան ֆէրեատարընը իշիտիր : Անքն հազգընտա Պնա հիւճում էտէնին գըլըճը , մըղրաղը վէ խըշթը վէ դըրհը տայանմադ : 'Ինտինտէ տէմիր' սաման , վէ պաղըր' չիւրիւք աղաճ կիպի տիր : Օգ անը գաշըրամաղ , անա աթըլան սափան թաշլարը սաման ուֆաղը կիպի օլուր : Թօփուղար անքն 'ինտինտէ սաման սայըլըր , վէ մըղրաղըն սալլանմասընը իսթիհա էտէր . (Էյ. 44. 26—29) տէնիլմիշ տիր : Պիր առէմ' պէօլլէ պիր տիւշմէնէ գարշը նէ՞ ետփա պիլիր :

Պիր առէմ' Էյուպըն թա'րիֆ էթտիլի աթա պիւսէ վէ անը գուլլանմաղա մա'րիֆէթ իլէ ճէսարէթի օլտա , պէօյիւք իշլէր կէօրէ պիլիլ :

Զիրա պու աթ «Չէքիրկէ կիպի սըչրար . պուր-
նունտան չըդան նէֆէսինին կիւրիւլթիսի հէյ-
պէթլի տիր : վատիտէ եէրի էչէր , գուվլէ-
թիյլէ քէյֆ էտէր , սիւահլըյա դարչը չըդար ,
դօրդույը խթիհդա էտէր , պիր շէյաէն խաւֆ
էթմէղ , Գըլըճտան չէքինմէղ : Սնըն իւղէրինտէ
թիրքէշ վէ փարլագ մըղրագ վէ խըշթ շամա-
թա էտէր : Հիտտէթ վէ խըշմընտան եէրի եու-
տար , վէ պօրու սէտասընտա քէնտի քէնտինի
դապթ էտէմէղ : Պօրու չալընտըդտա՝ Հա՜հ ,
հա՜հ տէր , վէ սէրտարլարըն սէտա վէ նա՛ա-
րասընը վէ ճէնկին գօգուսընը ուղագտան ա-
լըր :» (Է. 39. 19—23)

Լաքին պիղիմ կիպի եայան քիմէյէրին տիւշ-
մէնէ թէսատիւֆ էթմէսի արղուլէնէճէք պիր
շէյ տէյիլ տիր . հէմ տախի սա՞ղլէրին մաղ-
լուպ օլտըղընը իշիթտիյիմիղտէ , «Պիղ օլսա ի-
տիք դալէպէ էտէր խաիք ,՝ տէմէյէլիմ , վէ շէ-
ճա՛աթմըղլէ իֆթիխար էթմէյէլիմ . զիրա
պէյլէ իֆթիխար էտէնլէր թէճրիպէյէ տիւշ-
տիւքլէրինտէ մաղլուպ օլմուշլար : Պետրոս րէ-
սուլըն հալի պու տէտիյիմիղի թաստիգ էտէր :
Օ քէնտի գուվլէթինէ կիւվէնէրէք Վէյեր ճիւմ-
լէսի սէնին հագդընտա սիւրչսէլէր պիլէ , պէն
ասլա սիւրչմէյէճէյիմ ,՝ տէյիլ իֆթիխար էյլէ-
տի . ֆագաթ թէճրիպէյէ տիւշտիյիւնտէ ար-
գատաշլարընտան զիյատէ մաղլուպ օլտու :

Պինա՞էն յալէյ Սիօն տաղը եօլընտա հա-
րամիլէր պուլունտըղընը անլատըղմըղտա , շու-
իքի չարէյի գուլլանմալըյըղ :

1. Սիւահլը վէ յալ էլ խուսուս դալդանլը
օլարագ եօլա չըդմալըյըղ . չիւնքի դալի զըր-

ըա էօյլէ թէհլիքէլէրէ թէսատիւֆ էթմէղ իսէմ, զիյատէսիյլէ սէվինիրիմ, ֆադաթ, դօրդարըմ քի հէփ թէհլիքէլէրի տահա կէչիրմէմիլ իղ: Մատէմ քի Սւլահ սէնի արսլան իլէ այը փէնչէսինտէն գուրթարտը, թէսատիւֆ էտէճէյիմիլ զայրի մաթթուէն ֆիլիսթի էլինտէն տաթի գուրթարաճաղընա գալիյէն իւմիտ էտէրիմ,” տէտի:

Պու սէօհպէթ էանասընտա սլունլար քէնտի եօլլարընա տէվամ էթմէքտէ, ճէհլ տաթի արգալարընճա կէլմէքտէ իտի: Պիր աղ սօնկրա Միւմին իլէ իւմիտվար էօյլէ պիր եէրէ վասըլ օլտըլար քի օրատա քէնտի եօլլարը կիպի տօղրու կէօրիւնէն պաշգա պիր եօլ վար իտի,* վէ եօլլարըն գանղըսընտան կիտէճէքլէրինի պիլէմէտիքլէրի իչիւն օրատա տուրուպ տիւչիւնմէյէ պաշլատըլար: Մնէր պէօյլէ տիւչիւնմէքտէ իքէն, էլպիսէսի պէյաղ, քէնտիսի սիյահ պիր ատէմ եանլարընա կէլիպ օրատա տուրմալարընըն սէպէպինի սուտլ էթտի:

Մնէր տաթի, “Պիղ Սէմափի շէհրէ կիտիյօրըղ, ամմա պու եօլլարըն գանղըսը պիզիմ եօլըմըղ օլտըղընը պիլէմէյօրըղ,” տէտիլէր:

Օլ ատէմ տաթի՝ ‘Արտըմ սըրա կէլինիլ, իշթէ պէն օրայա կիտիյօրըմ,’ տէտի:

Օլ վաղըթ անլէր պու ատէմին արտընա տիւչիւպ պու եէնի դուհուր էտէն եօլտան կիթտիլէր. եօլ տաթի եալաշ եալաշ օլ գատար տէօնտիւ քի, կիտէճէքլէրի շէհր արգալարընտա գալտը, անլէր տաթի հալա զաֆիլ

* Եօլ վար քի ատէմ տօղրու կէօրիւնիւր, ֆադաթ անընհիհայէթի էօլիւմ եօլլարը արը: (Էմ, 14, 12)

ղափիլ ու ատէմին արտը սըրա կիթմէքտէ իւրէն , մէրդում անլէրի պիր տուղաղա տիւշիւրտիւ , վէ տուղաղա թութուլմալարըյլէ նէ եւ փաճաղլարընը շաշըրտըլար : *

Պու էսնատէ սիյահ ատէմին սըրթընտան պէյաղ էսվապը տիւշտիւ , անլէր տախի նէ պէլայա օղրամըշ օլտըղլարընը , վէ տուղաղտան դուրթուլամայաճաղլարընը անլայարաղտիւշար օլտըղլարը սէֆալէթ իւղէրինէ աղլամաղա պաշլատըլար :

Օլ փաղըթ Միւ"մին քէնտի արգատաշընա , "Շիմտի քէնտի դուսուրըմը կէօրիւյօրըմ : Չօպանլար պիղի Միւտահանէճիտէն սաղընմամըղը նասիհաթ էթմէտիլէր մի : Իշթէ պիղ պու կիւն Սիւլէյմանըն , Գօնշուսընա միւտահանէէտէն ատէմ անըն այաղլարը իշիւն տուղաղդուրար , (Լ.մ. 29. 5) քէլամընըն սահիհ ուտըղընը թէճըրիպէ իլէ անլատըղ , " տէտի :

Ի-ճ. "Անլէր եօլը շաշըրմայալըմ տէյիւ պիղէ եօլըն թա'րիֆէսինի տախի վէրտիլէր . Լաքին պիղ անա միւրաճա'աթ էթմէյի ունուտարաղէրերին եօլընտան հաղէր էթմէտիլ : Պու խուսուստա Տաուտ պիղտէն 'աղըլլը պուլունմըշտըր , չիւնքի 'իւնսան 'ամէլլէրինէ նաղարէն , սէնին տուտաղլարընըն քէլամը փասըթասըյլէ

† Պիղէ հէր տէլիլ օլմաղ իսթէյէն ատէմէ պիլա թէճըրիպէ թապի' օլմայալըմ . " Ջիրա շէյթան քէնտիսի նուր մէլէյի սուրէթինէ կիւրէր . Խմտի անըն խըտմէթճիլէրի տախի սալահ խըտմէթճիլէրի սուրէթինէ կիւրէրէր իսէ , պէօյիւք պիւր շէյտէյիլ տիր : " Պու էճլտէն պիղէ մու'ալլիմլը էտէնլէրին թա'լիմինի Գիթապ ը Մուգատտէսին թա'լիմաթընա թաթպիգ էտէրէք տօղըուլը էյրիտէն թէճըրիգ էթմէլլիլ :

Գրված է 2017 թ. 22 ապրիլին

Թիւրքական լեզուի խոսքի մասին հետազոտություններ
Երևանի պետական համալսարանի լեզվաբանության ֆակուլտետի
մասնաճյուղի լեզվաբանության ամբիոնի դոցենտ Թ. Մ. Բախչալյան

դօրսպաղըն եօլլարընտան հաղէր էթտիմ,' (Մէղ. 17. 4) պուլուրուր," տէտի :

Պէօլէճէ պունլար քէնտի հալլերի իւղերինէ ֆիղան էտերէք տուղագ իշինտէ գալմըշլար իտի : Դնճամ էլինտէ պիր դամէլ պուլունան միւնէվվէր պիր Զաթըն քէնտիլէրինէ տօղրու կէլտիլինի կէօրտիւլէր : * Պու Զաթ անլէրին պուլունտըղը եէրէ եէթիշտիլինտէ , «Սիղ նէ՞ րէտէն կէլտիլիլ, վէ պուրատա նէ՞ իշինիլ վար ,» տէյիւ անլէրէ սօրտու :

Անլէր տախի՝ «Պիղ Սիօնա կիտէն եօլճըլար ըղ. պէյաղ էլպիսէ կիլինմիշ սիյահ պիր աւ տէմ, Պէն տախի Սիօնա կիտիյօրմ, սիղ տէ արգամ սըրա կէլինիլ,' տէյէրէք պիղի եօլըմըրտան սափաըրըպ , պու թէհլիքէյէ աթար ,» տէտիլէր :

Օլ վադըթ էլինտէ դամէլ օլան Զաթ , «Օ միւտահին տիր , եալան րէսուլ տըր , նուր մէլէյի սուրէթնէ կիրէր ,» (Տան. 11. 32 : Բ Գօր. 11. 13, 14) տէտիքտէն սօնկրա տուղաղը պօղուպ անլէրի տըշարը չըգարտը , վէ անլէրէ , «Արարմ սըրա կէլինիլ, սիղի եինէ եօլընըպ կէրի կէօթիւրէյիմ ,» տէտի :

Պէօլէճէ անլէրի Միւտահինէ թապի՝ օլարըլարընտա պրադմըշ օլարգլարը եօլա կէթիլիպ , «Տիւն կէճէ նէրէտէ եաթարընըլ ,» տէյիւ անլէրէ սու՞ալ էյլէտի :

Անլէր տախի «Սէֆա տաղլարընտա Զօպան-

* Պու միւնէվվէր Զաթ միւմիւնլէրին տէլիլ վէ հաֆըղը օլան Բուհ իւլ Գուտար իմա էտէր : Միւմիւնլէր թարիգ ի հադգտան սափաըրըլարընտա Բուհ իւլ Գուտա կէլիպ անլէրի թէքէպպիւր ու թէհաղիւմէրինտէն տօղսըլ թէվպիս , վէ Յիսուս Քրիստոս իրճա՝ էտէր :

յարբն եանննտա եաթարդ, ” տէմէլէրի իւղէրի-
նէ, “Չօպանլարտան եօլնն թա’րիֆէսինի ալ-
մատընը մը” տէյինճէ, “Եւլլէթ, ալտը-
տէտիլէր :

“Եօլտա շիւպհէլէնիւ տուրտըղընը վաղըթ
պիր քէրրէ թա’րիֆէյէ պաղմատընը մը,”
տէյիւ սու”ալ էտինճէ, անլէր “Դօպը, պաղ-
մատըղ.” տէտիլէր :

“Նի”չիւն պաղմատընըղ” տէյիւ սու”ալ է-
տինճէ, “Ունութարդ” տէտիլէր :

Քէղալիք, “Չօպանլար Միւտաճինտէն հաղէր
էթմէնիղի սիղէ թէնպիհ էթմէտիլէր մի,”
տէտիլինտէ, անլէր “Եւլլէթ, ֆաղաթ պու
կիւղէլ սէօղլիւ ատէմին Միւտաճին օլտըղընը
ֆէհմ էթմէտիք,” տէտիլէր : (Բօմ. 16. 17, 18)

Օլ վաղըթ անլէրի եաթըրըպ կիտէճէքլէրի
թարիղ ի միւսթաղիմի քէնտիլէրէ էօյրէթմէք
իչիւն պիր էյիճէ տէօյտիւ, (Թէս. 25. 2 : Բ
Թէվ. 6. 27) վէ տէօյէր իքէն անլէրէ, “Պէն
պիլ ճիւմլէ սէվտիլիմ քիմնէլէրի թա’ղիր վէ
թէ”տիպ էտէրիմ. իմտի դայրէթլի օլուպ թէվ-
պէ էտինիղ,” (վահ. 3. 19) տէտի. վէ անլէրի
տէօյտիւքտէն սօնկրա, “Դալըրպ եօլընըղա
կիտինիղ, վէ պուլնտան պէօյլէ չօպանլարնն
թա’րիֆէսինէ էյիճէ տիղղաթ էտինիղ,” տէ-
յիւ էմր էյլէտի :

Անլէր տախի պու Չաթա’արղը թէշէքքիւր-
տէն սօնկրա, եօլա բէվան օլուպ, շէօյլէ թէ-
րէննիւմ էյլէտիլէր :

“Եօլճը օլանլար պուրայա կէլսին,
Եօլտան սափանըն հալինի կէօրսիւն .

Թարիգ ի հաղդը հէփ թէրք էտէնլէր ,
 փէք թէնլիքէլի աղա տիւշերլէր .
 'Ս.դ.բայէթ խէլաս օլտալար պիլէ ,
 լա'րիգ օլտալար շէտիտ թա'ղիրէ :

Պիր աղ սօնկրա ճատտէտէն քէնտիլէրէ տօղ-
 րու կէլմէքտէ օրան պիր ատէմի ուղագտան
 կէօրտիւլէր : Միւ'մին պունու կէօրիւնճէ ար-
 դատաշընա , «Սրդտսընը Սիօնա չէվիրմիշ պիր
 ատէմ պիրէ տօղրու կէլիյօր ,» տէտի :

Իւմիտալար , «Անը կէօրիւյօրմ , պու տէֆ'ա
 հաղէր էթմէլիյիզ , օլմայա քի պու ատէմ տա-
 խի պիր միւտահին օլտուն ,» տէտի :

Մէրդումըն իամի Միւլհիտ օլուպ կիլթտիքճէ
 եաղլաշարադ անլէրէ եէթիշտիյինտէ «Նէ'րէյէ
 կիտիյօրսընըզ ,» տէյիւ սու'ալ էյլէտի :

Մէ-". «Սիօն տաղընա կիտիյօրըզ :

Պունուն իւղէրինէ Միւլհիտ դահ դահ կիւլ-
 մէյէ պաշլատը :

Մէ-". «Նէ' կիւլիւյօրսըն :

Մէ-էն . «Համագաթընըղա կիւլիւյօրմ , դի-
 րա իխթիյար էյլէտիյինիզ պէօլլէ պիր կիւճ
 եօլճըլըզն նէթիճէսի անճադ մէշադգաթ օ-
 լաճադ տըր :

Մէ-". «Նէ' տէմէք , օրայա դապուլ օլուն-
 մայաճադ մը իզ :

Մէ-լ . «Գապուլ օլունմա'դ մը : Սիղին խիւլեա
 էթտիյինիզ եէր պիւթիւն տիւնեատա հիշ եօդ
 տըր :

Մէ-". «Փագաթ ախրէթտէ վա'ր տըր եա :

Մէ-լ . «Պէն տախի վաթանըմտա իքէն սիղին
 շիմտի տէտիյինիզ կիպի խապէր ալըպ , օլ խա-

պէր իւզէրինէ եօլա չըգարմ, վէ եիրմի սէնէ տիր օլ շէհրի արայօրմ, ամմա իւք եօլա չըգարմ կիւն պուլամատըրմ կիպի, հալա պուլամամը ըմ:” (վա՞. 10. 15 : Լր. 17. 15)

Մէ-“. “Պիղ պէօյլէ պիր տիյարըն մէվճուտ օլ տըղընը հէմ իշիթաիք, հէմ տախի ինանտըգ:”

Մէ-Լ. “Պէն տէ վաթանըմտա ինանմը Օլ մազսա իտիմ. անը արամագ իշիւն պու դատար եօլ կէլմէղ իտիմ. ֆագաթ էյէր էօյլէ պիր տիյար մէվճուտ օլսա իտի, մութլագա անը պուլուր իտիմ. լաքին շիմտիյէ գատար պուլամատըրմ իշիւն արթըգ անը արամամ, վէ հիշ պուլունմայան պիր շէյ եօլընտա թէրք էթմիշ ցլտըրմ գէվգ ու սէֆայը էլէ կէշիրմէք իշիւն, իշթէ վաթանըմա կէրի տէօնիյօրմ:”

Օլ վաղըթ Միւ՞մին քէնտի արգատաշը օլ լան իւմիտվարա, “Սճապա պու առէմին սէօյլէ տիյի շէյէր սահի՞հ մի տիր,” տէտի :

Իւ՞հ. “Նէ՞ կէղէր : Պու տախի միւտահինյէր տէն տիր : Սապըգա պու մագուլէլէրի տինյէմէ միղ իլէ նէ գատար զարար կէօրաիյիւմիւզիւ թէղէքքիւր էյլէ : * Սճա՞իս, Սիօն տաղը եօգ

* Նէ՞ գատար միւթէիք տիւշմէնլէրտէն իհաթէ օլունտըղըմըղա տիգդաթ էյլէ : Միւ՞մին իլէ արգատաշը Միւտահին տէն գուրթուլտըլարը կիպի Ալլահը ինքեար էտէն վէ տինի իսթիհզա էտէն պիր առէմէ ըսաթ կէլտիլէր : Պու իսթիհզա էտիճի եօլքըղա չըգմը վէ անլէրտէն տահա իլէրի կիթմիշ վէ եիրմի սէնէ Սիօն տաղընը արամը իքէն, շիմտի իման ու իթիդատըր րէտտ վէ հէր շէյի սաթիթէ՝ առա էտէրէք կէրի տէօնմէրտէ իտի : Պէօյլէ պիր առէմին հալինի խաթըրա կէթիւրմէք պիլէ տէհշէթ վէրի : Միւ՞մինյէր իմանտա սօն նէֆէսէ գատար սապիթ գալմալարը վէ պէօյլէ միւլհիտլէրին սու՞ն թէ՞ սիրինտէն մահֆուլ օլմալարը իշիւն տա՛իմա Սլա՞հն հըֆլ ու հիմայէսինի տիլէմէլի տիրէր :

մը խմիշ : Պիղ օլ շէհրին գափուսընը Սէֆա տաղլարընտան կէօրմէտիք մի : Հէմ տախի պիզիմ վաղիֆէմիդ իման իլէ սիւլուք էթմէք տէյիլ մի տիր : (Բ Գօր. 3. 7) Պրադ եօլըմըղա կիտէլիմ, օլմայա քի պիղի գամէլ իլէ տէօյէն Զաթ եինէ արդամըլտան եէթիշին : Պիրատէր, սէնին պանա սէօյլէմէքլիյին լաղըմ կէլէն շու նասիհաթը շիմտի սէն պէնտէն տինլէ . Վէյ օղլըմ, իլմին սէօղլէրինտէն սափաըրաճագ նասիհաթը տինլէմէքտէն իհթիրաղ էյլէ : (Դմա. 19. 27) Պիղ տախի պու առէմտէն իհթիրաղ էտէրէք ճան խէլասը իչիւն իման էտէլիմ :

Բէ-“. «Պիրատէր, պէն սանա պու սու՞ալը իմանըմըղըն սահիհ օլտըղընա շիւպհէ, էթտիյիմտէն տէյիլ, անճագ սէնի թէճըլպէ էթմէք վէ սէնին խուլուս ք գալտինին սէմէրէսինի կէօրմէք իչիւն էթտիմ : Պու առէմէ կէլինճէ պիլիբիմ քի պու տիւնեա իլահը անըն զիհնիշի քէօր էթմիշ տիր : Պիղ աինիմիղին հազգ օլտըղընը, վէ հէր պիր եալանըն հազգտան ուզագ օլտըղընը պիլէրէք եօլըմըղա կիտէլիմ :» (Ս. Եուհ. 2. 21)

Ի-ճ. «Շիմտի Սլլահըն ճէլալինին իւմիտիյլէ իֆթիլասը էտէրիմ :» (Բօմ. 3. 2)

Պու վէճհլէ անլէր օլ առէմի թէրք էտիպ եօլլարընա կիթտիլէր, օ տախի անլէրի զէվգլէնէրէք քէնտի եօլընա կիթտի :

Պա՛տէհու բույամտա կէօրտիւմ քի Միւ՞մին իլէ իւմիտլար իլէրի կիտիպ հալասը ալըշմամըլ օլտնա ույգու կէթիրիլը պիր եէրէ եէթիշտիլէր :

Պուրատա իւմիտլար զայէթլէ կէվլէյիպ, ու-

յուզլամադա պաշլատըղը, վէ Միւ"մինէ խի-
թապէն, «կէլ շուրատա եւթըպ պիր աղ ույ-
գումըղը ալալըմ, զիրա ույգու պէնի էօյլէ
պասարը քի կէօղլէրիմի կիւճ իլէ աչա պիլիյօ-
րըմ»,¹ տէտի:

Մէ"-. «Խայր, ույումայալըմ, օլմայա քի ու-
յանամաղ օլալըմ»²

Ի-ճ. «Նի՞չիւն ույումայալըմ, ույգու եօրղուն
ատէմէ թաթըլը վէ ֆա"խաէլի տիր: Պիր աղ
ույուր իսէք քէսպ ի գուվլէթ էտէրիզ»³

Մէ"-. «Չօպանլարտան պիրինին Սիհըլէնմիշ
եէր հադդընտա պիղէ էթտիյի նասիհաթը
ունութալըն մը: Մնըն մադսէտի շու խաի քի
պիղ պուրատա ույումադտան հաղէր էտէլիմ.
էօյլէ իսէ սա"իր քիմնէլէր կիպի պուրատա ու-
յումայալըմ, անճադ ույանըգ վէ այըդ օլա-
լըմ» (Ս. Սէլ. 5. 6)⁴

Ի-ճ. «Հադդընըղ վար, շիմտի դապահաթըմը
թանըտըմ. էյէր եալընըղ օլսա խաիմ, պու-
րատա ույույուպ էօլիւմ թէհլիքէսինէ տիւշէ-
ճէյիտիմ: Հաքիմին, Դքի պիրտէն էյի տիր»,
(վա՛. 4. 9) քէլամընը թաստիգ էտէրիմ: Շիմ-
տիյէ դատար սէնին բէֆադաթըն պանա պիր
ինայէթ օլտու. պանա էթտիյին էյիլիքլէրէ
մուգապիլ, Սլլահ սանա խայր միւքեաֆաթ
վէրէճէք տիր»⁵

Մէ"-. «Էօյլէ իսէ պու եէրտէ ույումամադ
իչիւն պիր էյի մատտէ իւղէրինէ գօնուշմադա
պաշլայալըմ»⁶

¹ Ույգու կէթիրէն Սիհըլէնմիշ եէր պիր միւ"մինին պերէ-
քեաթը տիւնեկէյէյէ մալիք, վէ ղէյգաթ ու մէշադաթտան
'արի օլմասը սէպէպիյլէ տինճէ օլան վաղիֆէլէրի խճրասընտա
կէվէքլիք կէթիրմէսինէ քինայէ օլուպ, պու հալ միւ"մին
իչիւն ղէյատէսիյէ հաղէր էտիլէճէք պիր հալ տըր:

Ի-հ. «Փէք 'ալա :

Մէ-". «Գա՞նղը նօղ թատան սէօղէ պաշլայալլամ :

Ի-հ. «Ալլահըն 'ինայէթինէ մաղհար օլտըղըմըղ նօղ թատան պաշլայալլամ : Ֆաղաթ իսթէրսէնիղ էվվէլա սիղ սէօղէ պաշլայընըղ :

Պուենուն իւղէրինէ Միւմին Սիօնա կիտէն եօլճըլարըն , Սիհրլէնմիշ եէրտէ ույումամալարը իշին , լաղըմ օլան չարէ օրայը կէշինճէյէտէք եէքտիկէրի իլէ դօնուչմալարը օլտըղը խուսուսընտա պիւր դաշ շի'ր օգուարդտան սօնկրա , իւմիտփարա խիթապէն , «Սէն նա՞սըլ օլտուքի շիմտիքի պուլունտըղըն պու եօլա սիւլուք էթմէյէ պաշլատըն ,» տէտի :

Ի-հ. «Ճանըմըն խէլասընը արամաղա նասըլ պաշլատըղըմը անլամագ իսթէյօրսըն , էօյլէ տէյիլ մի :

Մէ-". «Էվվէթ , անը անլամագ իսթէյօրըմ :

Ի-հ. «Փանայիրիմիդտէ պուլունան շէյլէրին դէվգ ու սէֆասընը սիւրմէքլէ խայլի վաղըթ կէշիրտիմ : Ֆաղաթ հիշ շիւպհէ էթմէմ քի շիմտիյէ դատար օլ հալտէ դալմըշ օլսայըտըմ շիմտի հէլաք կիրտապընտա զարգ օլմուշ խտիմ :

Մէ-". «Օլ շէյլէր նէ տիր :

Ի-հ. «Տիւնեանըն քեաֆֆէ ի էմիլալ ու սէրվէթի տիր : Հէմ տալի պէն լէօ'պիյաթ , սէֆահաթ , սէրխօշլըդ , քիւֆր , եալան , վէ նափաղլըգտա , վէ եէվմ ի մուգատտէսի պօղմագտա , հէմ տէ ճանը հէլաք էտէն տահա պու միսիլիւ նիճէ շէյլէրտէ , սէֆա արայօր իտիմ : Լաքին նիհայէթ կէրէք սէնտէն վէ կէրէք Պաթըլլըգ փանայիրինտէ իմանը վէ էյի

էթ՝վարը իշխան դաթլ օլունան Սատրդտան իւ շիթտիյիմ շէյլէր իւղէրինէ տիւշիւնէրէք , պու շէյլէրին նիհայէթի էօլիւմ օլտըղընը , (Բօմ. 6. 21—23) վէ պունլար սէպէպլինտէն էհլ ի 'իս եան իւղէրինէ Սլլահըն դաղապը կէլէճէյլինի է յիճէ անլատըմ : ” (Է.Ֆ. 5. 6)

Մէ-“. “Ձիքը էթտիյին պու հաղիգաթլար իճապընճա տէր հալ հարէքէթ էթտիյին մի : ”

Ի-հ. “Խայր , զիրա նէ կիւնահըն շէրը օլտըղընը , նէ տախի կիւնահըն նէթիճէսի օլան մահլ թիւմիյէթի տէրհալ պիլմէք իսթէր իտիւմ . հէմ տէ Սլլահըն քէլամըյլէ զամիրիւմ միւղթարիպ օլմաղա պաշլատըղը վաղըթ օլ քէլամըն նուրընը կէօրմէմէք իշխան կէօղլէրիւմի դափամաղա ճէհա էտէր իտիւմ : ”

Մէ-“. Բուհ իւլ Գուտսըն սանա օլան թէ”սիւրինէ պէօյլէ մուխալէֆէթ էթմէքլիյինին սէպէպլի նէ” իտի : ”

Ի-հ. “Մէպէպլի շունլար իտի . 1. Օլ թէ”սիւր Սլլահտան օլտըղընը պիլմէղ իտիւմ . զիրա Սլլահ , պիր կիւնահքեարը մա’սիյէթ եօլընտան շէվիրմէք իսթէտիյի զէման , իպթիտա օլ քիւմ սէյէ քէնտի կիւնահընը պիլտիրէճէք տէյիւ տիւշիւնմէղ իտիւմ : ”

2. Կիւնահ պանա օլ տէրէճէ խօշ կէլիր իտի քի , անը պրադմաղ իսթէմէղ իտիւմ : ”

3. Իսքի արգատաշլարըմըն ըէֆաղաթը տախի պանա չօդ խօշ կէլտիյի իշխան անլէրտէն այրըլամաղ իտիւմ : ”

4. Կիւնահքեար օլտըղըմը հիսս էթտիյիւմ պիր զէմանտէ օլ տէրէճէ խալֆ ու տէհշէթէ տիւշմիւշ իտիւմ քի , պիր տահա օ հալը թէ-

դէքքիւր էթմէք իսթէմէղ իտիմ:”

Մի-“. “Բէլամընտան անլաշըլարղընա կէօրէ պա’ղէն օլ տէհչէթլի հիսսիյաթտան դուրթուլուր իմիշտին:”

Ի-հ. “Էվլէթ, պա’ղէն դուրթուլուր իտիմ, լաքին կիւնահքեար օլտըղըմը թէքրար թէղէքքիւր էթտիյիմտէ, էվլէլքինտէն զիյատէ միւղթարիպ օլուր իտիմ:”

Մի-“. “Կիւնահքեար օլտըղընը թէքրար պէ թէքրար խաթըրընա տիւշիւրէն նէ՞ իտի:”

Ի-հ. “Չօդ շէյլէր իտի. մէսէլա,

1. Սօդագտա էյի պիր ատէմէ րասթ կէլմէք.
2. Պիր ատէմին Բիթապը մուգատտէսի օգուսմասընը տինլէմէք. 3. Պիր աղքէյֆսիղ օլմագ, 4. Դօնշըլարըմտան պիրինին խասթալըղընը խապէր ալմագ. 5. Վէֆաթ սէպէպիյլէ չալընան չանըն սէտասընը իշիթմէք. 6. Վէֆաթըմը տիւշիւնմէք. 7. Սա’իրլէրին ֆիւճճէթէն վէֆաթ էթտիյինի իշիթմէք. 8. Ս.Լ էլ խուսուս աղվադըթտան հիւքմ իշիւն Սլլահըն հուղուրընա ճէլպ օլունահաղըմը տիւշիւնմէք: Պու քէյֆիէթլէրի պէնի կիւնահլարըմտան տօլայը իղթիւրապա տիւշիւրիւր իտի:”

Մի-“. “Պու շէյլէրին պիրիսի սէնի կիւնահլարընտան տօլայը միւղթարիպ էթտիյի սըրատա, սէն իղթիրապընը սուհուլէթլէ տէֆէտէ պիլի՞ր մի իտին:”

Ի-հ. “Տէֆէտէմէղ իտիմ, դիրա օլ վադըթ դամիրիմ տահա զիյատէ ույանըպ պէնի թէվպիս էտէր իտի, վէ’ագլըմ կիւնահա մուխալիֆ իքէն կիւնահա տէօնմէյի թէսալվուր էթմէքլէ, իղթիրապըմ պիր դաթ տահա արթար իտի:”

Մէ՛ն. “Եա օլ հալաէ նէ՞ եափար իտին է”

Ի-ճ. “Իսլահը հալ էթմէլիյիմ, եօդաս հիւքմ’ի էպէտիյէ տիւչար օլաճաղըմ” տէյիւ տիւշիւ նիւր իտիմ է”

Մէ՛ն. “Իսլահը հալ իշիւն ճէհտ էթտի՛ն մի է”

Ի-ճ. “Ելվէթ, ճէհտ էթտիմ, սալթ կիւնահ լարըմը տէյիլ, քէօթիւ արգատաշլարը տախի թէրը էթտիմ, վէ տինճէ օլան ֆէրիզէլէրի էտա վէ իճրայա, մէսէլա. տու’ա էթմէյէ, ֆիթապը մուգատտէսի օդումաղա, կիւնահ լարըմտան էօթիւրիւ աղլամաղա, սըտդ ու իսթիզամէթէ, վէ ոս”իր պու կիպի շէյլէրէ պաշլատըմ քի, պիրէր պիրէր նազլի ուզուն օլուր է”

Մէ՛ն. “Պէօյլէ էթմէքլէ իսլահը հալ էյլէ տիյինի դանն էթտի՛ն մի է”

Ի-ճ. “Ելվէթ, պիր աղ վադըթ էօյլէ դանն էթտիմ, ֆադաթ հէր նէ դատար իսլահը հալ իշիւն էթտիյիմ թէշէպպիւսաթտէ մուվաֆֆադ օլտըմ իսէ տէ, եինէ մէ”մուլըն խիլաֆի օլարադ, իղթիրապըմ ալտէթ էտիպ, սայ ու ճէհտիմէ դալէպէ էտէր իտի է”

Մէ՛ն. “Թէշէպպիւսինտէ մուվաֆֆադ օլտըն իսէ, իղթիրապըն նէտէ՞ն ալտէթ էտէր իտի է”

Ի-ճ. “Չօդ շէյլէրտէն, խոսոսուսա չու. Ս. մալը ոալիհէմիզլին քեաֆֆէսի հայդ պէզլի կիպի տիր.” (Իշա. 64. 6) “Շէրի’աթ ’ամէլլէրէյլէ հիշ պիր պէշէր թէպրիր օլունմաղ.” (Ղալ. 2. 16) վէ ‘Սիզէ տախի ճիւմիէ պու. յուրըլան շէյլէրի եափարըընըզ վադըթ, ֆա’իտէսիզ գուլլարըզ. . . տէյինիզ.” (Լուգ. 17. 10), քէլամլարընտան ալտէթ էտէր իտի է Պունլարը վէ պունլար միսիլլիւ սա”իր

քէլամբարը օգուտըղըմտա քէնտի քէնտիմէ ,
 'էյէր ա'մալ ը սալիհէմիդլին քեաֆֆէսի հա-
 յըղ պէղի կիպի իսէ , էյէր շէրի'աթ 'ամէլլէ-
 ընյէ հիշ պիր պէշէր թէպրիր օլունմայաճադ-
 իսէ , վէ էյէր պիղէ ճիւմէ պուլուրըլան շէյ-
 լէրի եափաղըղմըղտա եինէ ֆա"իտէսիղ դու-
 լար իսէք , շէրի'աթ վասրթասըյլէ խէլաս օլ-
 մադ իւմիտի մահդա համադաթ տըր , տէր ի-
 տիմ : Հէմ տէ տիւշիւնիւր իտիմ քի , էվիլէլ-
 տէն պիր թիւճճարա եիւղ լիրա պօրճլը օ-
 լուպ , սօնկրատան տախի մէրդում թիւճճար-
 տան տա"իմա մալ ալմադտա օլան պիր ա-
 տէմ , պու մալըն վարասընը տա"իմա վէր-
 մէք իլէ էսքի պօրճը տէֆթէրտէն սիլինմէյէ-
 ճէյինտէն , թիւճճար պու պօրճլըյը պօրճընը
 թէ"տիյէ իշիւն մահպէսէ իլգա էտէ պիլիր :

Մէ- . « Տէտիյին տօղրու , լաքին պու սէօղ-
 լէր իլէ քէնտի հալին աբասընտա նէ՞ միւնա-
 սէպէթ կէօրտիւն :

Ի-հ . « Տիւշիւնտիւմ քի , կիւնահլարըմ Սլ-
 լահըն տէֆթէրինտէ էվիէյի եէր թութմըշտըր .
 վէ էյի ամէլլէրիմ իլէ օլ պօրճու թէ"տիյէ է-
 տէմէմ . վէ հէր նէ դատար իսլահ ը հալ էթ-
 սէմ , կիւնահ սէպէպիյլէ իւղէրիմէ տա"վէթ
 էթտիյիմ դաղապտան դուրթուլմայաճաղըմը
 տա"իմա տիւշիւնիւյօր իտիմ :

Մէ- . « Էվիլէթ , միւնասէպէթ պուլմուշսընըղ ,
 սէօղիւնիւղէ տէվամ էտինիղ :

Ի-հ . « Իսլահ ը հալէ պաշլատըղտան սօնկրա
 տիկէր պիր շէյ պէնի միւղթարիպ էթմէքտէ
 իաի , զիրա էն էյի 'ամէլլիմի պիլէ , նաղար ը
 տիղգաթէ ալտըղըմտա , անա կիւնահ դարըշմըշ

օլտրդընը պուլուր իտիմ, վէ հէր նէ դատար սապրդա հալ ու հարէքէթիմի պէյէնմիշ իտիմ իսէ տէ, օլ վազըթ էվվէլտէն հիշ կիւնահըմ օլմաղսա իտի պիլէ, պու կիւնքի իշլէտիյիմ կիւնահ հէլաքըմա քեաֆի տիր տէյիւ տիւշիւնմէյէ մէճպուր օլտրմէ”

Մէ-“. “Պէօյլէ տիւշիւնտիյիւն վազըթ նէ՞ եափտընէ”

Ի-հ. “Ֆիրրիմի չօդ տօսթըմ օլան Սատրդա աշընճայա դատար, նէ եափտաճաղըմը պիլմէզ իտիմ: Օ պանա տէտի քի, ‘Հիշ կիւնահ իշլէմէմիշ պիր առէմին սալահըյլէ թէպրիր օլանմատրդճա, նէ քէնտի սալահըն, նէ տէ պիւթիւն տիւնեանըն սալահը սէնի դուրթարա պիլիր’է”

Մէ-“. “Սընն պու քէլամընը թաստիդ էթտի՞ն միւ”

Ի-հ. “Իսլահ ը հալ իլէ իքթիֆա վէ իֆթիխար էթտիյիմ վազըթ պանա պու սէօղիւ սէօյլէմիշ օլսա իտի, անըն սէօղիւնիւ համադաթ ‘ասա էտէճէյիտիմ, ֆադաթ պանա պու սէօղիւ, քէնտի զա’ֆըմը վէ էն էյի ‘ամէլիմէ պիլէ կիւնահ դարըշմիշ օլտրդընը կէօրտիյիւմ վազըթ սէօյլէտիյի իշիւն, անը թաստիդ էյլէտիմէ”

Մէ-“. “Լաքին օ պու սէօղիւ սանա սէօյլէտիյինտէ, սէն հիշ կիւնահ իշլէմէմիշ պիր առտէմ պուլունաճաղընը մէ”մուլ էտէլ մի իտին”

Ի-հ. “Իպթիտա անըն սէօղիւ պանա փէք ‘աճա’իպ կէօրիւնտիւ իսէ տէ, սօնկրատան քէնտիտիյլէ տահա զիյատէ գօնուշարադ սէօղիւնէ քեամիլէն ինանտըմէ”

Մէ՛ն. « Հիշ կիւնաս իշլէմէմիշ զաթըն քիմ օլարդընը , վէ անըն վասըթասը իլէ նա՛սըլ թէպըրի օլունա պիլէճէյինի , անտէն սու՛ալ էթտի՛ն մի : »

Ի-ճ. « Էվլէթ , սու՛ալ էթտիմ. անըն տա խի , ‘ 0Լ Զաթ Սլլահըն սաղընտա օթուրմուշ օլան Բապպ Յիսուս տըր , (Իպը . 20 . 12—21) վէ սէն անըն վասըթասըյլէ , եա՛նի անըն էյամ՝ը սա՛ատէթլէրինատէ իճրա էթտիյի շէյլէրէ , վէ խաշ իւղէրինատէ շէքտիյի էլէմէ թէ՛ վէքքիւլ էթտիյինատէ թէպըրի օլունուրսըն . ’ (Բօմ . 3 . 5 : Գօլ . Ս . Պետ . 1 . 19) տէմէսի իւղէրինէ , ‘ 0Լ զաթըն սալահը Սլլահըն հուզուրընտա տիկէրլէրի նա՛սըլ թէպըրի էտէ պիլիր տէյիւ սու՛ալ էթտիմ . ’ վէ պունա ճէվասէն ‘ 0 հէր շէյէ զատիր Սլլահ տըր , իճրա էթտիյի շէյլէր իլէ վէֆաթը քէնտիսինէ տէյիլ , սանա ‘ աիտ տիր . իմտի էյէր տնա ինանըրսան , անըն ճիւմլէ իճրա՛աթընըն սէմէրիսի սա՛նա մահսուպ օլաճադ տըր , ’ տէտի : »

Մէ՛ն. « Սէն օլ վադըթ նէ՞ եալտըն : »

Ի-ճ. « Գօրգարըմ քի օլ Զաթ պէնի զուր թարմադ իսթէմէզ , ’ տէտիմ , »

Մէ՛ն. « Պունուն իւղէրինէ Սատըզ նէ՞ տէտի : »

Ի-ճ. « Մնա կիթ տէ կէօր , ’ տէտի : Պէն տա խի ‘ Կիթմէյէ ճէսարէթիմ եօդ տըր , ’ տէտիմ : 0 իսէ ‘ Գօրգմա , կիթմէյէ տա՛վէթ օլունմըշ սըն , ’ (Մաթ . 11 . 28) տէյիպ , Յիսուսա կիթմէյէ քէսպ ի ճէսարէթ էթմէմ իշիւն , պանա անըն տա՛վէթինի հալի օլան քիթապը վէրտի . քիթապ հազդընտա տալի ‘ Կէօք վէ եէր

դա՛լիլ օլուր, լաքին անրն սէօղլէրի ապրա դա-
 ՛լիլ օլմաղ՝ տէյէրէք չէհատէթ էթտի. (Մաթ.
 5. 18) վէ Սնա կիթտիյիմտէ նէ՞ եափմալը-
 յըմ՝ տէյիւ սու՛ալ էթտիմ իսէ, ՝Տիղ չէօ-
 քէրէք (Մէղ. 95. 6 : Տան. 6. 10) պիւթիւն
 գալպտէն (Էր. 29. 12, 13) ՝Եա փէտէր, Յի-
 սուսր պանա իղհաղ էյլէ՝ տէյէրէք նիյաղ
 էթմէլի սին՝ տէտի : Սնա նիյաղ էթմէյէ
 նա՛սըլ ճէսարէթ էտէյիմ՝ տէտիյիմտէ, Գօրդ-
 մա, կիթ, վէ անը մէրհամէթ թախթընտա օ-
 թուրմըչ պուլաճագ սըն : Հուզուրընա կէլէնլէ-
 րի ՝ափլ, վէ անլէրէ մէրհամէթ էթմէք ի-
 չիւն, տա՛լմա օլ թախթտա օթուրուր,՝ տէտի :
 (Խուր. 25. 22 : Լալ. 16, 2 : Ստ. 7. 89 : Դպր.
 4. 16) ՝Սնա կիթտիյիմտէ տէյէճէյիմի պիւ-
 մէմ՝ տէտիմ իսէ, օ պանա ՝Շէօյլէ սէօյլէ,
 եա՛նի, Եա՛ Սլլահ, պէն կիւնահքեարա մաղ-
 ֆիրէթ դըլ, լութֆ էյլէ քի Յիսուս Բրիստոս
 սը պիլիպ անա իման էտէյիմ, դիրա անըն սա-
 լահը օլմաղսա, վէ օլ սալահա իման էթմէղսէմ,
 մութլաղա հէլաք օլաճաղըմը պիլիրիմ : * Եա՛
 րապա, իչիթմիչիմ քի սէն բահիմ՝ Սլլահ սըն,

* Պու մատտէ շայան ք տիգգաթ տըր, Գէնտի հալինի թա-
 նըյան պիր կիւնահքեարըն պաշըճա արպաճաղը շէյ սալահ
 օլուպ քէնտինտէ սալահ պուլուհմատըղընը տաիի պիլիր, Էջ-
 լէ իսէ սալահ քիմտէ՝ պուլուհուր : Սալահ անճագ Յիսուս
 Բրիստոստա պուլուհուր : Պու Ալլահտան պէյան դըլընմըչ
 պիր հագիգաթ օլուպ պուհա ինանմայան կիւնահքեար հէլաք
 օլաճագ տըր : Բրիստոսըն սալահընը բէտտ էտիպ Ալլահըն ին-
 սանլարը 'ամէլլէրկլէ տէյիլ, անճագ Բրիստոսըն սալահըլէ
 թէպրիր էթտիյիմէ ինանմայան քիմտէ քէնտիսի քէնտի հէլա-
 քընա սէպէպ օլուր : Էյ մուանիտէր, վէ քէնտի սալահա-
 րընա կիւլլէնէնլէր, խալֆ էտինիլ սիղ պու եօլ իլէ հագի-
 գի սալահտան մահրում գալարագ հէլաքա միւսթահագգ օ-
 լուրսընըլ :

Իսկն ի վահիտինն Յիսուս Գրիստոսը տիւնեայա խէլասքեար օլմաղա թա'ւինն էթմիշսին, օ խէլասքեարը պէնիմ' կիպի պիշարէ կիւնահքեար լարա իհոանն էթմէյի միւրաա պոլյուրմիշսըն : Իշթէ պէն ֆիլ հադիգա կիւնահքեար իմ, վէ իսկն ի վահիտինն Յիսուս Գրիստոս վասրթասըյլէ ճանըմը խէլաս էտէրէք, լուծֆը 'ադիմինի իղհար պոլյուր, տէյիւ արղը նիաղ էյլէ, տէտի :

Մէ-". « Սաաըդըն պու նասիհաթընա կէօրէ հարէքէթ էթտի'ն մի : »

Ի-հ. « Էյվէթ, տէֆ'աթլէ պիլէ : »

Մէ-". « Փէտէր տախի սանա իսկն ի վահիտինի իղհար էթտի'ն մի : »

Ի-հ. « Նէ պիրինճի, նէ իքինճի, նէ իւշիւնճի, նէ տէօրտիւնճի, նէ պէշինճի, նէ տէալթընճը տէֆ'ա տու'ա էթտիյիմտէ իղհար էյլէտի : » *

Մէ-". Սօնկրա նէ՞ ետալտըն : »

Ի-հ. « Արթըդ նէ ետալաճաղըմը պիլմէղ իտիմ : »

Մէ-". « Տու'այը թէրք էթմէյի տիւշի'նմէտինն մի : »

Ի-հ. « Եիւղ տէֆ'ա տիւշիւնտիւմ : »

Մէ-". « Նասըլ օլտու քի թէրք էթմէտին : »

Ի-հ. « Գրիստոսըն սալահրնտան պաշղա պիրշէյ սէնի դուրթարամաղ տէյիւ, պանա էտիլէն նասիհաթա ինանտըղըմ սէպէսլի իլէ քէն :

* Կիւնահքեար Բապար իւք տէֆ'ա տրամաղա պաշտտըղընտա խաֆիլ ու տէհէթէ կիրիֆթար օլուր . Փաղաթ Գրիստոսըն, « Արայընըղ պուլաճագսընըղ, » (Նուղ . 41 . 9) տէյիւ վա'տը հէր դօրգուլը տէֆ' էտէ պիլըր :

տի քէնտիմէ, 'իյէր տու'այր թէրք էթսէմ, էօլէճէյիմի պիլիրիմ, լաքին 'ինայէթին թախ-
թընա թէգարրուպ էթտիյիմ հալտէ պանա
վադի' օլաճադ շէյ, օլա օլա, էօլիւմտէն
պէտթէր օլմադ, տէտիմ. հէմ տէ, 'իյէր
թէ"խիւր էտէրսէ, անըն իչիւն պէրլէ, զիրա
մուլթադա կէլէճէք վէ կէրի դալմայաճադ տըր,'
(Հապ. 2. 3) քէլամը խաթրըմա կէլտի: իշթէ
պու էճլտէն փէտէր' քէնտի իպն ի վահիտինի
պանա իղհար էտինճէյէ դաւտար տու'այա տէ-
վամ էթտիմ:"

Մէ-. "Քրիստոսը սանա նա'սըլ իղհար էյ-
լէտի:"

Ի-ճ. "Պէն անը թէն կէօղիւ իլէ տէյիլ ան-
ճադ իման կէօղիւյլէ (Էֆ. 1. 18. 19) կէօր-
տիւմ. շէօյլէ քի, պիր կիւն զիյաւէսիյլէ, հէման
տէյէ պիլիրիմ քի 'էօմրիւմտէ միսլի պանա վա-
դի' օլմամը պիր սուրէթտէ, միւքէտտէր ի-
տիմ: Պու քէտէրիմ իտէ, կիւնահլարըմըն քէս-
րէթի իլէ շէրր ու մաղարրաթըմըն թէքրար
կէօղիւմ էօնիւնէ կէլմէսինտէն նէշ"էթ էթմիշ
իտի: Պու էսնատէ պէն ճէհէննէմտէն վէ ճա-
նըմըն էպէտէն հէլաք օլաճադընտան պաշդա
պիր շէյ մէ"մուլ էթմէմէքտէ իքէն, անսըղըն
պանա կէլտի քի, Յիսուս կէօքտէն պանա նա-
դար էտէրէք 'Բապա Յիսուս Քրիստոսա իման
կէթիր, վէ խէլառ պուլաճադսըն.' (Ս'մալ. 16.
31) սէօղլէրինի սէօյլէյօր իտի:

Պէն տախի, 'Էֆէնտիմ, պէն կիւնահլար
ըմ հէմ տէ դայէթ պէօյիւք պիր կիւնահլար
ըմ,' տէտիյիմտէ, Յիսուս, 'Պէնիմ 'ինայէ-
թիմ սանա քէտֆի տիր,' տէտի: (Բ Գօր. 12.

9) Պէն տախի, 'Եա' Բապպ, իման կէթիրմէք նէ' տիր.' տէտիյիմաէ, 'Պանա կէլէն առաւ աճըգ մայաճադ, վէ պանա իման էտէն տառ սուսամայաճադ տըր,' (Եուհ. 6. 35) քէլամընը իշիթտիմ, վէ պու քէլամընտան անլատըմ' քի Քրիստոսա ինանմադ անա կիթմէք տիր, վէ անա կիտէն, եա'նի մէյլ ու գալպընը Քրիստոս վասըթաորյլէ օլան խէլասա պաղլայան առէմ սահիհէն Քրիստոսա ինանմըջ օլուր: Օլ վաղըթ կէօղլէրիմ եաչ իլէ սօլարադ, 'Եա' Բապպ, պէնիմ կիպի պէօյիւք պիր կիւնահ քեարը տախի գապուլ էտիպ խէլաս էտէ' մի սին,' տէտիմ. Քրիստոսըն տախի 'Պանա կէլէնի առաւ տըչարը աթմամ,' (Եուհ. 6. 37) տէտիյինի իշիթտիմ:

Պուռուն իւղէրինէ 'Եա' Բապպ, սանա կէլտիյիմաէ սէնին հադդընտա նէ' Ֆիքրուէ օլմալըմ քի սանա օլան իմանըմ տօղրու օլա,' տէտիմ: Օ տախի պանա, 'Քրիստոս Յիսուս տիւնեայա կիւնահ քեարլարը խէլաս էթմէյէ կէլտի,' (Ս. Թիմ. 1. 15) 'Հէր իման էտէնէ մուճիպ ի սալահ օլմադ իւղրէ, չէրի'աթըն նիհայէթի Քրիստոս տըր,' (Բօմ, 10. 4: վէ Պապ 4: 'Օլ տախի խաթալարըմըղ իշիւն էլէ վէրլիլպ պիղիմ թէպրիւրիմիղ իշիւն իհեա օլունտու,' (Բօմ. 4. 25) 'Պիղի սէվիպ քէնտի գանը իլէ կիւնահլարըմըղտան երյգատը,' (Վահ. 1. 5) 'Սլլահ իլէ ինտան պէյնինտէ միյանճը օտըր,' (Ս. Թիմ. 2. 5) 'Պիղիմ իշիւն շէֆա'աթ էթմէյէ տա'իմա պէր հայաթ տըր,' ('Իպր. 7. 25) այէթլէրի սէօյլէտի: Պու այէթլէրտէն իսթիալալ էթտիմ քի պէն թէպրիւր իշիւն

demek ki musanın¹ şu tün emirleri tutt u
ve özi eski adından de öleret kus-
Tardı üstümüz² *6013010000* *Şiyindik* 269

Քրիստոսըն սալահընա կիւմէնմէլի իմ, վէ կիւ-
նահլարըմա մողֆիրէթ անըն դանընաա տրա-
մալը իմ: Հէմ տէ անլատըմ քի, անըն քէն-
տի փէտէրին շէրի'աթընա իթա'աթ էթմէսի,
վէ խաչըն իւղէրինտէ շէտիտ էլէմ շէքմէսի,
քէնտիսի իչիւն օլմայըպ, անճաղ շիւքրանիյէթ-
լէ անը քէնտիլէրինէ խէլապըբար դապուլ է-
տէնլէր իչիւն տիր: Օլ վաղըթ դալպիմ'սիւրուր,
վէ կէօղլէրիմ եաշ իլէ տօլտու, վէ ճանըմ' տա-
խի Քրիստոսըն իսմի, վէ ճէմա'աթը, վէ թա-
րիդի մուհապպէթիլլէ մէմու օլտու:”

Մէ-“. “Հաղիդաթէն պու սանա Քրիստոսըն
իղհար օլունարդը իտի: Ֆաղաթ պու զուհու-
րըն սանա նէ” թէ”սիրի օլտու:”

Իւ-ճ. “Թէ”սիրի շու օլտու քի, պիւթիւն տիւն-
եա պիւթիւն սալահըյլա պէրապէր, ելինէ մահ-
քիւմ' օլարդընը, հէմ տէ Ալլահըն, 'ատալէթէ
մուխալիֆ օլմայարադ, Յիսուսա իման էտէն
կիւնահ.քեարը թէպրիր էտէսիլէճէյինի անլա-
տըմ: Քէղալիք սապըդ օլան սիրէթ ի դանլի-
հէմտէն տախի մահճուպ օլտըմ, վէ պուստան
ադտէմ Քրիստոսըն մէճա ու ճէլալինի տալա
տիւշիւնմէտիյիմի խաթըրըմա կէթիրիպ, համա-
դաթըմա թէ”աճճիւպ էյլէտիմ: Հէմ տախի
մուդատտէս պիր 'էօմր սիւրմէյէ, վէ Բապպ
Յիսուսըն իսմի իչիւն էլիմտէն կէլէնի էթմէյէ
օլ տէրէճէ խահիշլի օլտում քի ճէսէտիմտէ
ճէվէյան էտէն դանը Յիսուսըն եօլընա ֆէտա
էթմէյէ հաղըր օլտըմ:”*

* Քրիստոսա օլան իման՝ Ալլահ վէ կիւնահըն շէրրի վէ կիւ-
նահտան խէլաա հաղըրտա, միւմինի մա'իւմմթ ր սահիհէ-
յէ մալիք էտէրէք ճան ու տիւտէն Բապպա խըտմէթ էյլէմէք

Պատէհու ըույամտա կէօրտիւմ քի իւմիտ-
վար արարնա պագըպ սապըգա կէրիտէ պրագ-
տըղարը ճէհլ նամ քիմնէնին կէլմէքտէ օլ-
տըղընը կէօրէրէք, Միւ"մինէ, "Պագ շու կէնն
նէ դատար կէրի դալմըշ տըր," տէտի:

Մէ-". "Էլվէթ, կէօրիւյօրըմ, օ պիղէ արգա-
տաշ օլմագ իսթէմէղ:"

Ի-հ. "Լաքին շիմտիյէտէք պիղիմ իլէ պէրա-
պէր կէլտէ իտի, զանն էտէրիմ քի պիր զարար
կէօրմէղ իտի:"

Մէ-". "Տէտիյին կէրչէք տիր, ֆագաթ քէն-
տիսի էօյլէ զանն էթմէղ:"

Ի-հ. "Էօյլէ օլմալը. լաքին հէր նէ իսէ պիղ
անը պէքլէյէլիմ:"

Պունուն իւզէրինէ ճէհլի պէքլէրլէր իքէն,
Միւ"մին հէման ուղագտան ճէհլէ խիթապէն,
"Կէլ տօսթըմ, կէլ. նի՛շիւն պէօյլէ կէրի դա-
լըյօրըն" տէտի:

Ճէհլ "Փէք սէվտիյիմ պիր արգատաշ օլ-
մագտա, պէն եալընըղճա կիթմէքլիյի արգա-
տաշ իլէ կիթմէքլիյէ թէրճիհ էտէրիմ:"

Օլ վագըթ Միւ"մին (իւմիտվարա եալաշճա),
"Մանա տէմէտիմ մի քի օ պիղէ արգատաշ
օլմագ իսթէմէղ: Լաքին հէր նէ իսէ ելինէ քէն-
տիսինի պէքլէյէլիմ տէ պարի շու եապան եէր-
տէ վագթըմըղը անընլա սէօյլէշէրէք կէշիրէ-
լիմ," վէ պու սըրատա ճէհլին անլէրէ եէթիշ-

իչիւն անըն եւրէյիտէ տիր արղու հուտուէ կէթիրի, Հէր
նէ դատար միւ"մինլէրին ճիւմէսի թէվպէյէ կէլտիքլէրի վագ-
թը, վէ հալ ու քէյֆիյէթլէրի, իւմիտվար կիպի մուֆաս-
սալէն նագլ ու հէքեպէ էտէմէղլէր իսէ տէ, ղիքրի սէպգաթ
էտէն 'ամէլլէրէ մալք օլան քիմնէլէրին մուհապպէթլէրի բի-
ասըղ վէ քէնտիլէր մէվթտէն հայաթա ինթիգալ էթմիշ Ի-
տիյինէ շիւպհէ էտիլմէղ:

տիյինտէն, անա տախի «Կէլ պաղալում, նա՞սրլ սընըղ Ալլահ իլէ արանըղ նա՞սրլ տըր», տէտի:

Ճէհլ: «Սրամըղ մը. զանն էտէրիմ քի էյի տիր. զիրա եօլտա տա՞խմա էյի միւլահաղալար իլէ միւթէսէլլի օլմագ տա իմ»:»*

Մէ-". «Բիճա էտէրիմ, օլ էյի միւլահաղալարը պիղէ սէօյլէ:»

Ճէհլ: «Միւլահաղալարում Ալլահ վէ ճէհնէթ հաղղընտա տըր:»

Մէ-". «Շէյթանլարըն վէ ճէհէհնէմէ հիւքմ օլունմըշ ասէմիլէրին տախի պունլար հաղղընտա միւլահաղալարը օլա պիլիր:»

Ճէհլ: «Ֆաղաթ պէնիմ պունլար հաղղընտա եալընըղ միւլահաղամ օլմայըպ, արղում տախի վար տըր:»

Մէ-". «Ճէհնէթէ կիթմէլէրի միւհթէմէլ օլմայան չօղ քիմսէլէր տախի, պու միսիլլիւ արղուլարը օլա պիլիր: «Թէնպէլին ճանը արղու էտէր իսէ տէ, պիր շէյ պումագ՝:» (Եմա. 13. 4)

Ճէհլ: «Պէն հէմ անլէր հաղղընտա միւլահաղա էտէրիմ, հէմ տախի անլէրէ նա՞լիլիլէթ իլիւն հէր շէյի թէրք էտէրիմ:»

Մէ-". «Պու տէտիյինէ շիւպհէմ վար, չիւն քի հէր շէյի թէրք էթմէք կիւճ, հաթթա չօղլարըն զանն էթտիյինտէն զիյատէ կիւճ պիր մասլահաթ տըր: Լաքին Ալլահ վէ ճէհնէթ իլիւն հէր շէյի թէրք էթտիյինի նէտէ՞ն պիլիրսին:»

* Ճէհլին իւմիտ վէ թէսիլլիսինին էսասը քէնտինճէ էյի սայտըղը միւլահաղալար օլուպ, հաղղի միւմիւնին իւմիտ վէ թէսիլլիսինին էսասը իսէ, քէնտինտէ մէվճուտ օլան պիր շէյ տէյիլ անճագ ֆրիստուըն իճրա էյլէտիլի քէֆարէթ տիր:

Ճէհւ. “Գալղլիմ Էօյլէ շէհատէթ էտէր:”
Մէ-. “Սիւլէյման ‘Քէնտի դալպինէ միւ-
թէվէքքիլ օլան ահմադ տըր,’ (Լ.մ. 88. 26)
պույուրուր:”

Ճէհւ. “Սիւլէյման պունու Քասիտ դալպ
հադդընտա տէմիշ տիր, պէնիմ դալղլիմ խէ
էյի տիր:”

Մէ-. “Էյի օլտըղընը նա՞սըլ խալաթ էտէ
պիլիրսին:”

Ճէհւ. “Չիւնքի խէլաս իւմիտիյլէ պանա թէ-
սէլլի վէրիր:”

Միւ-. “Պու թէսէլլի դալպին հիլէքետար վէ
Քասիտ օլմասընտան նէշ”էթ էտէ պիլիր, դի-
րա դալպ ինսանը պի էսաա պիր իւմիտ իլէ
թէսէլլի էտէ պիլիր:”

Ճէհւ. “Լաքին պէնիմ դալղլիմ իլէ թաւր ու
հարէքէթիմ պիրի պիրինէ միւթապըդ օլտը-
ղընտան իւմիտիմ պի էսաա տէյիլ տիր:”

Մէ-. “Ֆալղլին իլէ թաւր ու հարէքէթին
պիրի պիրինէ միւթապըդ օլտըղընը սանա քիմ
խապէր վէրտի:”

Ճէհւ. “Գալղլիմ էօյլէ շէհատէթ էտէր:”

Մէ-. “Գալղլինի շահիտ կէօսթէրմէքլիյին
պիր սարիգին սըրգաթ էթմէտիյինէ տա”իր
քէնտի արդատաշընը շահիտ կէթիրմէսինէ
պէնդէր: Սլլահըն քէլամընըն շէհատէթինտէն
պաշգա պիր շէհատէթ մադպուլ վէ միւ’թէ-
պէր տէյիլ տիր:”

Ճէհւ. “Լաքին էյի միւլահաղալարը օլան դալպ
էյի տէյիլ մի տիր. վէ Սլլահըն էվամիրինէ
միւթապըդ օլան հարէքէթ ա’լա սալըլմաղմը:”

Մէ-. “Էվլէթ, էյի միւլահաղալարը օլան

դալար, էյի վէ Սլլահըն էվամիրինէ միւթապըդ-
օլան թավը ու հարէքէթ տախի տ'լա տըր.
լաքին պիր շէյէ մալիք օլմադը թէսավուր էթ-
մէք օլ շէյէ ֆի'լ հազիզա մալիք օլմագտան
պիւթիւն պիւթիւն ֆարգլը տըր:"

Ճէհլ. « Բիճա էտէրխմ, սիղճէ էյի միւլահա-
ղալար վէ Սլլահըն էվամիրինէ միւթապըդ թավը
ու հարէքէթլէր նա'նըլ տըր:»

Մէ-. « Էյի միւլահաղալար նէվ' պէ նէվ'
տիր. պա'ղըսը քէնտի հազգըմըղտա, պա'ղը-
սը Սլլահ վէ պա'ղըսը ֆրխատա հազգընտա
օլուպ, պա'ղըսը տախի տա'լը շէյէր հազգըն-
տա տըր:»

Ճէհլ. « Բէնտի հազգըմըղտա օլան էյի միւ-
լահաղալար նէ' տիւրլիւ միւլահաղալար տըր:»

Մէ-. « Սլլահըն քէլամընա միւթապըդ օլան
միւլահաղալար տըր:»

Ճէհլ. « Բէնտի հազգըմըղտա օլան միւլահա-
ղալար նէ' վադըթ Սլլահըն քէլամընա միւթա-
պըդ օլուրլար:»

Մէ-. « Նէ վադըթ քի քէնտի հազգըմըղտա
օլան միւլահաղալարըմըդ ֆէլամ ուլլահըն
հազգըմըղտա քի հիւքմինէ մուվաֆըդ օլուր-
լարտա: Շխմտի սէօղիւմի շէօյէ իղահ էտէյիմ.
Սլլահըն լութֆըյլէ թէճախտ օլունմամըշ ին-
տան հազգընտա Սլլահըն քէլամը, « Պիր տա-
լիհ Եօգ. . . , խայր իշլէյէն Եօգ տըր. ինտա-
նըն. . . թէսավլուր ը էֆքեար ը դալպինին
ճիւմէսի հէր կիւն անճագ շէրիր տիր» (Բօմ.
3. 10, 12: Թէք. 6. 5) տէր: Տիկէր պիր մա-
հալտէ տախի, ինտան դալպինին թէսավլուրը
սէպալլէթլինտէն պէրու շէրիր տիր.» (Թէք. 8.

21) պույուրուր : Խմտի քէնտի հազդըմըդտա պու քէլամար միւճիպինճէ միւլահաղա էյլէ տիյիմիդտէ , միւլահաղալարըմըդ էյի , վէ Ալլահըն քէլամընա միւ թապըդ օլմուշ օլալար :

Ճէհլ . “ Պէն դալպիմին պու տէրէճէ ֆասիտ օլարդընը տալա թաստիգ էթմէմ : ” *

Մէ- . “ Իչթէ պու սէօղիւն պիւթիւն միւտ տէթի 'էօմիւհտէ քէնտի հազդընտա պիւր տօղրու միւլահաղան օլմաւըդընա տէլիլ տիր Լաքին պէն սէօղիւմէ տէվամ էտէյիմ : Ալլահըն քէլամը գալպիմիդի հիւքմ էթտիյի միտիլիւ , թալիր ու հարէքէթիմիդի տալի հիւքմ էտէր : Գալպիմիդին միւլահաղալարը , վէ թալիր ու հարէքէթիմիդ , օլ քէլամըն հիւքմիւնէ միւ թապըդ կէլաիքէրի հալտէ էյի տիր : ”

Ճէհլ . “ Նէ տէմէք իսթէտիյինիդի ահլայա մաւրմ : ”

Մէ- . “ Շուհու տէմէք իսթէրիմ քի Ալլահըն քէլամընըն պույուրարդընա կէօրէ ինսանըն մէսլէի էյրիտիր , նիթէքիմ ‘ ճիւմէսի ղէլալէթէ տիւչիւպ ճէմի'էն ֆասիտ օլարըլար . էյրի էօլարա սափտըլար , (Մէզ . 123. 5 : Խմ . 2. 13 : Բօմ . 3. 12) տէյիւ միւհարրէր տիր : ”

Խմտի պիւր ատէմ քէնտի հազդընտա օլան միւլահաղալարը պէօյլէ օլարդը հալտէ , խուսուսա սըհհաթ քի քիքը վէ թէվաղու 'ի գալպիլէ

* Նուրը սէմալի իլէ գալպի թէնվիլը գըլընմոմըշ օլան տէմ պիթ թապի'է գալպինին ղիյատէսիլլէ ֆասիտ օլարդընը թաստըգ էթմէզ , վէ թէնվիլը գըլընարադ քէնտի ֆէսատը թապի'իսինի կէօրիւնճէյէ գատար մաղֆէրէթ իլիւն Գրիստուսըն քէֆարէթիսէ թէվէքքիւլ էթմէնի վէ թէպըրի իլիւն էալընըլ աւըն սալահընա իւմիտ էյլէմէնին լուղումընը հիսս էթմէզ :

օրուրտա, միւլահաղալարը Ալլահըն քէլամընա միւլթալըգ օլաղղընտան էյի սայըլըր:

Ճէհլ. «Ալլահ հաղղընտա օլան էյի միւլահաղալար նա՞օրլ տըր:

Մէ-". «Քէնաի հաղղընղտա օլան միւլահաղալարըմըղ կիպի, Ալլահըն հաղղընտա օլան միւլահաղալարըմըղ տախի ֆիթապը մուգատտէստէ Ալլահըն հաղղընտա օլան սէօղլէրէ, եա՛նի Ալլահըն զաթը վէ սըֆաթը մախստտէլէրի հաղղընտա ֆիթապը մէզպուրըն իֆատէսինէ միւլթապըգ օլուրտա էյի սայըլըր: ֆիթապը մուգատտէսին պու խուսուստա օլան քէլամլարընտան շիմտի պէր թաֆսիլ պահս էտէմէմ, ֆաղաթ Ալլահըն պիղիմ իլէ օլան իրթիպաթը հաղղընտա շու գատար տէրիմ քի Ալլահ պիղի, պիղիմ քէնաիմիպի պիլաիյիմիղտէն էյի պիլիբ, պիղ քէնաիմիպտէ պիբ կիւնահ կէօրմէտիյիմիղ հալտէ, օ կէօրիւբ, պիղիմ էն տէրին միւլահաղալարըմըղա ալեհահ տըր, վէ գալաիմիպին պիլ ճիւմլէ էօրարընը պիլիբ. հէմ պիղիմ պիլ ճիւմլէ սալահըմըղը լա շէյ 'ատտ էտէրէք, էն էյի 'ամէլլէրիմիղ իլէ պիղի քէնաի հուզուրընա լա՛իգ սայմաղ: Պիղիմ միւլահաղալարըմըղ տախի պու հաղիգաթլարա միւլթապըգ օլուրտա էյի սայըլըր:

Ճէհլ. «Սեմապա սէն պէնի, Ալլահ պէնիմ պիլաիյիմտէն զիյատէ պիլմէղ,՝ եախօտ, էյի 'ամէլլէրիմ իլէ Ալլահըն հուզուրընա վարա պիլիբիմ,՝ տէյէճէք գատար տիվանէ՞ մի զանն էտիյօրսըն:

Մէ-". «Եա պու խուսուստա սէն նէ՞ տէյօրսըն:

Ճէհւ. «Պէն մուխթասարէն տէրիւմ քի՝ թէպէր իր օլունմագ իշիւն Քրիստոսա ինանմալը իմ՝»

Մէ-. «Սեւա՞խալ, սէն հէմ Քրիստոսա միւհ թամ օլտըղընը կէօրմէղսին, հէմ տախի, Սեւա ինանմալը իմ՝» տէյօրսըն: Մատէմ քի նէ ֆէսատ ը թապի՛նի, նէ տախի էթալիյին դուսուրլարը թանըմայօրսըն, աէմէք քի քէնտի շախսընա վէ ա՛մալընա կիւվէնէրէք, Սլլահըն հուղուրընտա թէպըրիլին իշիւն Քրիստոսըն սալահ ը շախսիսինէ լուղում կէօրմէյօրսըն, պուհալտէ, «Պէն Քրիստոսա ինանմալը իմ՝» սէօղիւնիւ նա՞սըլ սէօյլէյէ պիլիբսին»:՝

Ճէհւ. «Պու ճիւմէ իլէ եինէ պէն լուղումը դատար ինանըյօրմ՝»

Մէ-. «Նա՞սըլ ինանըրսըն:՝»

Ճէհւ. Քրիստոսըն կիւնահ քեարլար իշիւն էօտիյիւնէ, վէ պէնիւմ շէրի՛աթու օլան իթա՛աթմ Սլլահըն ինտինտէ լութֆէն դապուլ օլունարագ շէրի՛աթըն լա՛նէթինտէն խէլա օլաճաղըմա ինանըրմ: Եախօտ շէօյլէ սէօյլէյիւմ. Քրիստոս քէնտի լիյադաթըլլէ պէնիւմ էտա էթալիյիւմ ֆէրա՛իղ ի տինիյէյի ֆէտէրին ինտինտէ մագպուլ գըլարագ, պէն թէպըրի օլունուր իմ:՝»*

Մէ-. «Սէնին պու իման իգրարընտան տօլայը տէրիւմ քի, 1. Սէնին պու իմանըն խայալ

* Ճէհւն սէօղիւ Քրիսթիան տէնիլէն չօդ քիմսէյերին իթիգատընա փէք միւթապըգ կէյիւ. ա՞նյէր խէլաքեարըն սալահընը սէօղ իլէ ինքեար էթմէղլէր իսէ տէ, քէնտի ՛ամէլլէրէնի Քրիստոսըն սալահընա գարըշտըրտըգլարընտան ա՞նըն սալահընա նագըլ ը հիւրմէթ էտէրլէր: ՛՛Եւէր ինայէթ իլէ իսէ, սըթըգ ՛ամէլլէրտէն տէյիլ տիւր. եօգսա ինայէթ աըթըգ ՛ինայէթ օլմագ՝» (Իօմ. 11. 6)

արք, զիրա Բիթապ Ը մուգատտէստէ պէօյլէ
 պիր իմանըն թա՛րիֆի եօգ արք: 2. Հէմ տա-
 խի եանլըլ արք, զիրա թէպրիրին իչին Բրիս-
 տոսըն սալահընա ի՛թիգատ էտէճէք Եէրտէ,
 քէնտի սալահընա թէվէքքիւլ էտէյօրսըն: 3.
 Սէնին ի՛թիգատընճա, Բրիստոս սէնի տօղ-
 րուտան տօղրոյա թէպրիր էթմէղ, անճագ
 սէնին ՛ամէլլէրինի Ալլահըն ՛ինտինտէ մագ-
 պուլ գըլարագ օլ ՛ամէլլէր վասըթասըյլէ սէ-
 նի թէպրիր էտէր: Պու ի՛թիգատ իսէ ֆասիտ
 տիր: 4. Պինա՛էն՛ալէյհ սէնին իմանըն իղլալ
 էտիճի տիր, վէ բուղ ի ճէղատա սէնի Ալլա-
 հըն զաղապընտան դուրթարմագ, զիրա թէպ-
 րիրէ սէպէպ օլան իման, շէրի՛աթ վասըթա-
 սըյլէ խէլաս միւմքին օլամայաճագընը հիսս
 էտէն ատէմէ, Բրիստոսըն սալահընը մէլճա՛
 թանըարք: Բրիստոսըն սալահը տէմէքլէ սէ-
 նին ՛ամէլլէրինի Ալլահա մագպուլ գըլան պիր
 սալահ անլամայրղ, անճագ շէրի՛աթըն պիղաէն
 օլան մաթյուպընա պէտէյ Բրիստոսըն շէրի՛ա-
 թա էթտիլի իթա՛աթընտան, վէ էլէմ շէքմէ-
 սինտէն Դալարէթ պիր սալահը անլարրղ: Ի-
 ման իլէ Բրիստոսըն սալահընա իլթիճա էտէն
 կիւնահքեար, օլ սալահ սայէսինտէ Ալլահըն
 հուղուրընտա դուսուրսըղ գըլընարագ, մագ-
 պուլ վէ ՛աղապտան աղաս օլուր:՝*

* Պու տէօրթ խուսուպար թէպրիր հագգընտա օլան զտյէթ
 թէհլէքէլի խաթայը աշիքեար սուրէթտէ կէօսթէրիր, Բեղա-
 լիք սահիհ իմանըն նէ, վէ Ալլահըն հուղուրընտա սալահ վէ
 մագպուլ սայըլմագ իչին Ալլահըն թա՛նին էյլէտիլի պիրի-
 ճիք էստա նէ օլտըղընր պէյան էտէր, Էյ սուլ քիթապը օ-
 գույան վաթ, գըլմէթլի ճանընըն խէլասընը տիւշիւնէրէք է-
 ստա Ը իմանըն էյի տիգգաթ էյլէ. սագըն, քէնտի ՛ամէլ-

Ճէհլ. «Սճա» իսկ, սէն իսթէրսին քի ետլընըդ Քրիստոսըն տ'մալընա թէվէքքիւլ էտէլիմ'աէ քէնտի տ'մալըմըդը պիր թարափա տ'թալըմ' Պէօլէ էթտիլիմիդ հալաէ շէհվէթիմիդին եուլարը կէվշէյէրէք իսթէտիլիմիդ կիպի եաշամաղա ֆուրսաթ պուլուրըդ, դիրա ետլընըդ Քրիստոսըն սալահընա ինանմաղլէ թէպրիր օլունաճադ իսէք, հալա ու հալէսիմիդէ կէօրէ եաշամաղա նէ՞ մանի'միդ գալրը:»*

Մէ-. «Իսմին ճէհլ տիր, ճէվապըն տախի ճէհլինի իսպաթ էտէյօր: Հէմ թէպրիր էտէն սալահը, հէմ տէ օլ սալահա իման էտէրէք Ալլահըն դադապընտան Նասրլ գուրթուլաճադընր պիլմէդսին: Քէգալիք Քրիստոսըն սալահընա օլան իմանըն թէ՞ սիրաթ ք հազիդլյէսինի պիլմէդսին. օլ թէ՞ սիրաթ սէնին զանն էթտիլին կիպի օլմայըսլ, անճադ գալպի միւ-

լէրինէ թէվէքքիւլ էթմէլիպ, անճադ հէր ճիհլթլէ Ալլահըն վաղ՝ էլլէտիլի էստա, ետ'նի տնրն խան ի վահիտինէ վէ տնրն սալահ ք շախսիսինէ իթիմատ էտէսին:

* Իման իլէ թէպրիր թալիմի ֆըսգ ու ֆիւճուրէ դափու տշար զանն օլունադընտան, հէր 'ասրտա պու թալիմաթա իթիրաղ էտէնլէր պուլունմըշ տրը: Պէօլէ իթիրաղ էտէնլէրէ բեսուլըն շու ճէվապը քեաֆի տիր. «Ալլահըն պախ ի խէլաս օլան 'ինայէթի ճիւմլէ տտէմլէրէ դահիր օլուպ՝ ֆըսգ վէ տիւնեա շէհվէթլէրինի բէտտ էթմէքլիլիմիդ, վէ պու տիւնեա տա 'ազըլտնէ վէ ոալիհանէ վէ թագվա իւզրէ եաշամաղլըդմըդ. . . իչիւն պիպի թէրպլէյէ էտէր:» (Թիթ. 2. 41, 42) Ալլահըն պու 'ինայէթի լալիդլյէ տէրք օլունադը հալտէ, օլ 'ինայէթին թէսիրի ճէհլին զանն էթտիլի կիպի հալա ու հէվէսիմիդէ կէօրէ եաշամաղը պիլգէ մագպուլ կէօս. թէրմէքտն իսէ մէքրուհ կէօսթէրին, իլլէմէսի ֆէրիդէ ի դիմէթիլիմիդ օլան էլի 'ամէլլէրին իճրատը Քրիստոսըն մուհադալէթիլլէ օլաղը հալտէ, հէմ մէրզուպ հէմ գօլպլ օլուր. ֆադաթ պաշգա պիր մագսէտէ օլուրսա հէմ նախօշ հէմ միւշքիլ օլուր:

Թէ՛վաղը՝ վէ Գրիստոսըն վասըթատը, յլէ պէ՛յան
օլունան Ալլահա մա՛խ էտէն, վէ Գրիստոսըն
խամինէ վէ քէլամընա վէ թարիգինէ վէ ճէ-
մա՛թընա միւշթագ գըլան թէ՛ սիրաթ տըր։”

Ի-ճ. “Գրիստոսըն կէօքտէն քէնախինէ իղ-
հար օլունուպ օլունմատըղընը քէնախինաէն
սու՛ալ էյլէ։” *

Ճէհ. “Պճա՛խպ, կէօրիւնիւր քի սէն վահի
խիւլէատընտա սըն։ Սիղ վէ սիղին մադուլէ-
տէն օլանյարըն պու խուսուստա հէփ տէտիք-
լէրի պէնճէ չըլընըդ ‘ալամէթի տիր։”

Ի-ճ. “Նի՛շխն պէօյլէ սէօյլէյօրսըն, Գրիստոս
թապի՛թը պէշէրիյէնին հիսա ու տէրքին-
տէն էօյլէ մէսթուր տըր քի, Ալլահըն քէշֆի ի-
լէ օլմատըգճա պիր քիմնէ քէնախ խէյատընա
քեաֆի տէրէճէտէ անը թանըյամալ։”

Ճէհ. “Պու սիղին ի՛թիգատընըղ օլուպ պէ-
նիմ ի՛թիգատըմ խտ պէօյլէ տէյլի տիր. ֆա-
գաթ հէր նէ գատար պէնիմ դաֆամտա սի-
ղին ‘աճա՛խպ թէխապիւլաթընըղ եօգ խտ տէ,
եինէ պէնիմ խմանըմ սիղինքի գատար էյի օլ-
տըղընա շիւպհէմ եօգ տըր։”

* Հիւաննի տտէմէ պու միւշքիւ պիր քէյֆիյէթ տիր, փալ-
լու բէսուլ “Ալլահ . . . քէնախ Օղլընը պանա քէշֆի էթմէյի
միւնասիպ կէօրտիւ, (Ղալ. 4 16) տէմէսիլլէ, “Ալլահ պանա
Գրիստոս, վէ տըն վասըթատըլլէ իճրա օլունան խէլա հագ-
ղընտա էօյլէ տէրունի վէ բուհանի պիր մա՛լիւմաթ իհսան
էյլէտի քի, գալպիմ Գրիստոսը գապուլ էտիպ, ճանըմ անա
միւլատըգ օլարագ տըն իլէ մէսրուր վէ միւլթիւխիր օլուամ,
վէ քէմալ ի սիւրուրմտան նաշի, ‘Սէվիլիւմ, ասթըմ,
գուրթարըճըմ, Ալլահըմ վէ խէլատըմ Գրիստոս տըր, ‘տէմէ-
յի մէճպուրըմ” տէմէք իսթէր։ Գրիստոս պիլէ պու եօլ իլէ
իղհար օլունմատըգճա պիղիմ տըն հագղընտա մա՛լիւմաթը
սահիհէմիղ օլմալ, (Մաթ. 41. 27)

Մի—". « Բուխաթմընըդ իլէ պէն աէ պիր սէօղ սէօյլէյիմ : Սէն պու մատաէ հազդընտա պէօյլէ խթիհզա եօլլը սէօյլէմէմէլի խտին , զիրա արգաաաշըմըն տէտիյի կիտլի պէն տախի ճէսարէթլէ տէրիմ քի , փէտէր Ալլահ քէշֆ էթմէտիքճէ , քիմսէ ֆրիստոսը թանըյամաղ : Հէմ տախի ճանը ֆրիստոսա րապթ էտէն սահիհ իման Ալլահըն զուարէթ ի ֆա"իդէսի էսէրի օյմալը տըր : (Մաթ . 11 . 27 : Ա . Գօր . 3 : Լ . ֆ . 1 . 17—19) Էյ ձէհլ , պանա կէլիր քի սէն պու իման հազդընտա ճահիլ սին : Գաֆլէթ ույդ ուսընտան ույան , քէնտի սէֆալէթ ինի կէօրէրէք , Բապպ Յիսուսա իլթիճա էյլէ քի , իլահի սալահ իլէ , (զիրա Բապպ Յիսուս ֆրիստոս Ալլահ տըր) , 'աղապտան խէլաս օլասըն : » *

Ձէհլ . « Սիղ փէք 'աճէլէ կիթտիյինիղտէն պէն սիղին իլէ պէրապէր եխըիյէմէմ . սիղ իլէրի կիտինիղ , պէն կէրիտէն կէլիրիմ : » †

Օլ վազըթ Միւ"մին իլէ իւմիտվար ձէհլի թէրք էտիպ տներն հազդընտա շու պէյթլէրի թէրէննիւմ էթտիլէր .

« Նիճէյէտէք , էյ պիչարէ , պէօյլէ ճահիլ գալլըսըն ,

Էթտիյիմիղ նասիհաթըն աֆիլէյէ սայարսըն .

* Քրիստոսըն սալահընա միւհթաճ օլտըղընը հիսս էթմէյէն կիւնահքեար՝ լա"իդիլլէ ույանմըշ աէյիլ տիր , հէմ տախի շէրի'աթըն նիհայէթի օլան վէ հէր իման էտէնէ մուճիպ ի սալահ օլան ֆրիստոսա իլթիճա էթմէյէն ատէմ՝ պէր հայաթ ապրըմաղ : (Բօմ . 10 . 4)

† Խէլաս իչիւն քէնտի 'ամէլլէրինի պիհուտէ պիլիպ թէպքիր օլւնարադ խէլասա նա"իլ օլմադ իչիւն սալթ ֆրիստոսըն սալահընա ի'թիմաո էթմէք վաճիպ օլտըղըն ի'թիգատընտա պուլուհմայան ճահիլ քիմսէլէր հազիգի միւ"մինիլէրին րէֆադաթընտան խօշլանմալար :

՝ինաա էտիայ, րէատ էտէրէք արնլէմէղսէն
սէն անը,

՝ինատընըն զարարընը կէօրէճէքսին էն սօնը.
Էլատ ֆուրսաթ պուլունուրքէն էյի աիւշիւն
հալինի.

Սալթ Յիսուսա խման էթսէն Օ զուրթարըր
ճանընը:

ՕՆՈՒՆՃԸ ՄԵՆԶԻԼ

Պա՛տէհու Միւ՛մին, քէնտի արգատաաշը իւ-
միտփարա խիթապէն, “Էյ սէվկիլիւ լիւ աօսթըմ,
կէօրիւնիւր քի եինէ պիղ եալընըղ կիտէճէ-
յիղ,” տէտի:

Վէ րույամաա կէօրտիւմ քի պունլար սէրի՛էն
իլէրի կիթմէքտէ, ճէհլ տախի թօփալլալա-
րադ արգալարընտան կէլմէքտէ խտի:

Օլ վագըթ Միւ՛մին իւմիտփարա, “Պէն պու
պիշարէ տտէմին հալինէ փէք թէ՛հստիւֆի է-
տէրիմ, մութլաղա անըն՝ աղըպէթի ֆէնա օ-
լաճաղ տըր,” տէտի:

Խ-Տ. “Էյ վա՛հ. շէհրիմիդտէ չօդ խանէլէր,
հաթթա չօդ մահալլէլէր, հաթթա Սիօն տա-
ղընա եօճը օլանլարըն պիլէ պա՛ղըլարը պու
հալտէ տիր. պիղիմ թարաֆըմըղտա հալ պէօյ-
լէ իտէ, եա ճէհլին մէմլէքէթինտէ նա՛սըլ օ-
լաճաղ տըր:” *

Մէ-“. “Հագդա քի Սլլահըն քէլամընտա Պու
տիւնեա իլահը անլէրին զիհնինի քէօր էթ-

* Թարիգ ի հագդը սա՛իրէրէ թա՛րիմ էտէճէք տէրէճէտէ
տնա վագըթ օլանլար արատընտա աօղուպ պէօյիւմէք շայան ը
թէլէքքիւր պիր քէյֆիլէթ տիր:

տի, ' տէյիւ մուհարբէր տիր : Լաքին պու մա-
գուլէ քիմսէլէր հագգընտա սէն նէ՞ տիւշիւ-
նիւրսիւն . տճապա անլէր կիւնահլարընը թա-
նըյըպ թէհլիքէտէ պուլունարգլարընը հիսս
էթմէգլէ՞ր մի, վէ օլ թէհլիքէտէն հիշ գօրգ-
մաղլա՞ր մը : ”

Ի-Տ. “ Պէնտէն իխթիյար օլտըղըն իշիւն պու
սու ” ալա ճէվապ վէրմէք սանա տիւշէր : ”

Մէ-՞. “ Պէնճէ, պա՛ղէն գօրգալլար, Լաքին
ղաթէն ճահիլ օլտըղլարընտան պու գօրգու
խալահ ը հալլէրի իշիւն օլտըղընը ֆէհմ էթ-
մէյէրէք, համագաթլէ օլ գօրգույը սալուշ-
տըրմաղա ճէհտ, վէ քէնաի դալլէրինին ար-
ղու էթտիյի թարիգտէ տէվամ էտէրէք, քէն-
տի քէնաիլէրինի ալտատըրլար : ”

Ի-Տ. “ Պէնիմ տախի էֆքեարըմճա գօրգու
խալահ ը հալ իշիւն չօգ մէնֆա՛թլը տըր, վէ
Սիօն տաղը Եօլճըլըղընա պաշլայանլարը Եան-
լըշ Եօյա կիթմէքտէն սաղընտըրըր : ”

Մէ-՞. “ Ալլահա մաղպուլ օլան գօրգու չիւպ-
հէսիղ պէօյլէ թէ՞սիր էտէր, զիրա ֆիթտալ ը
մուգատտէս, ‘ Հիքմէթին իպթիտատը Բապպ
գօրգուսը տըր, ’ պույուրուր : ” (Է.յ. 28. 28 :
Մէղ. 111 . 10 : Էմս. 1. 7 : 9. 10)

Ի-Տ. “ Պաղայըմ, Ալլահա մաղպուլ օլան
գօրգույը պաշգատընտան նա՛սըլ թէֆրիք է-
տէրսին : ”

Մէ-՞. Ալլահա մաղպուլ օլան գօրգունըն շու
իւշ ’ալամէթի վար. 1. Պու գօրգու կիւնահ
խուսուսընտա սահիհէն իղամ օլունմաղտան
նէշ՞էթ էտէր : 2. Ճանը խէլաս իշիւն ֆրիտու-
սա միւլատըգ օլմաղա թէշլիք էտէր : 3. Միւ-

մինին զալպինատէ Ալլահա, անրն քելամընա վէ թարիդլէրինէ բի'այէթ ի լա'իդէ հուսուլէ կէթիրիպ միւ"մինի թէվաղու' իյէ օլ բի'ա- յէթ տէ միւտալիմ զըլար. օ զէման միւ"մին պու եօլտան սապա եա սօլա սալմադ տան, վէ Ալլահըն 'իզդէթինէ մուղայիր պիր հարէքէթ- տէ պուլունմադ տան, վէ քէնտի բուհանի սէ- լամէթինի զայպ էթմէքտէն, վէ բուհ իւլ Գուտ- սը մահզուն էյլէմէքտէն, վէ եախօտ տիւշմէ- նին թաղպին վէ իսթիհասընա սէպէպիյէթ վէրմէքտէն հազէր էատէր:"

Ի-Տ. «Աիւզէլ վէ հազգ սէօյլէտինիզ: 'Ա- ճապա պիզ Սինըլէնմիշ եէրի կէչաթ'ք մի:"

Մէ-". «Միւքեամէլէտէ"ն մի օսանաընըզ:"

Ի-Տ. «Խայր, օսանմաութմ, ֆադաթ նէրէտէ օլարդըմըզ պիլմէք իսթէյօրըմ:"

Մէ-". «Օլ մահալի կէչմէմիզէ անճաղ իրի միլ զալմըշ, հայտէ պահսըմըզա տէվամ է- տէլիմ: Սապըզա տէտիյիմ կիպի ճահիլէր քէնտիլէրէ սէպէպ ի խալֆ օլան օլ իզամըն մէնֆա'թըլ օլարդընը պիլմէտիքլէրինաէն անըն տէֆ'ինէ չալըշրըլար:"

Ի-Տ. «Տէֆի'նէ նիշի'ն չալըշրըլար:"

Մէ-". «Զիւնքի' 1. Պու խալֆ սահիհէն Ալ- լահ թարաֆընտան իսէ տէ, անլէր անը շէյ- թանըն իշի վէ քէնտիլէրէ սէպէպ ի հէլաք զանն էատըլէր: 2. Խմանլարը օլմատըզը հալ- տէ' պու խալֆ իմանըմըզը իզայէ էտէճէք տէ- յիւ խիւլեա էտէրլէր: 3. Խալֆ էթմէք քէն- տիլէրէ վաճիպ օլմատըզը դիւ'մինտէ տիրլէր. պու էճտէն Ալլահ թարաֆընտան օլան պու խալֆէ ճէսորէթլէ մուխալէֆէթ էտէրլէր :

4. Պու խալֆ քէնտի միւթէմէտէրի օլան քեադիպ սալահը իղալէ էտէճէյինի կէօրէրէք պիւթիւն գուլլէթէրիյլէ անա մուգալէմէթ էտէրլէր ։”

Ի-հ. “Պու խուսուստա պէնիմ տախի ճիւղ”ի մա’լիւմաթըմ վար, զիրա տահա քէնտիմի թանըմադտան պէն տախի պու հալտէ իտիմ ։” *

Մէ-“. “Սըթըդ տօսթըմըղ ճէհյ հադգընտա պու դատար գօնուչտըղըմըդ քեաֆի սայալադ սա”իր մէնֆա’աթլը պիր մատտէտէն պահա էտէրիմ ։”

Ի-հ. “Փէք ա’լա, ֆագաթ երնէ սիղ սլաշլամպըսընըղ ։”

Մէ-“. “Փէք էյի ։ Պունտան օն սէնէ էվլէլ սիզին թարաֆիարտա սաքին օլուպ միւթէտէյյին սայըլան Մուլադգաթ նամ աաէմի թանըր մը սըն ։”

Ի-հ. “Եվլէթ, թանըրըմ, օ ատէմ իսթիգամէթ շէհրինտէն իքի միլ դատար ուգադտա օլան Նի’մէթտէն խալի նամ շէհրտէ Մուրթատըն խանէսինէ պիթիշիք պիր խանէտէ սաքին օլուր իտի ։”

Մէ-“. “Տօղրու սէօյլէտին, հաթթա իքիսինին էվլի տէ պիր տամ ալթընտա իտի ։ Պու ատէմ պիր վադըթ դաֆլէթինտէն ույանմըչ, վէ դանն էտէրիմ քի կիւնահլարընը, վէ օլ կիւնահլարըն ճէղասը նէ օլարդընը պիր աղ հիսս էթմիշ իտի ։”

* Ալլահըն ինպէթինէ մադհար օրմադտան էվլէլ պուլունտըղըմըղ հալի խաթըրա կէթիրմէք հադգըմըղտա մէնֆա’աթլը օլուր. պու եօլ իլէ գալպիմիլ միւթէվաղը, վէ պիզի պաշգալարտան թէֆրիգ էյլէտիյի իշիւն Ալլահա միւթէշէքքիւր օլուր. վէ պիզիմ պուլունտըղըմըղ էսքի հալտէ դալան ատէմէրին խէլասընա չալըմագ իշիւն խահիշլիլ օլուր ։

Ի-Տ. «Այլիկէթ, պէն տախի պէոյլէ պիլիյօրմ. չիւնքի անըն էվի պիղիմքինտէն անճադ իւշ միլ դատար ուղադ օլտըղընտան, չօդ վաղըթ կէօղ եաշը տէօքէրէք եանրմա կէլիր խաի : վաղը'ա պէն օլ ատէմի տճընըր խաիմ, վէ անըն հադղընտա դաթ' իխմիտ էթմէմիշ իտիմ, փադաթ մա'լիւմ տիր քի հէր, եա բապպ, եա բապպ, տէյէն քիմնէ, մէլէքիւթ իւս սէմաթաթմա կիրէճէք տէյիլ տիր :»

ՄԷ-. «Մէրդում պիր քէրրէ պանա կէյիպ, քէնտիսինին տախի պիղիմ կիպի եօլճըլըգէթմէյէ դարար վէրտիլինի պէյան էյլէտի. փադաթ պիրտէն պիրէ ֆէնտի քէնտինի դուրթարան նամ քիմնէ իլէ իւլֆէթ էտէրէք պէնի թէրք էյլէտի :»

Ի-Տ. «Պու ատէմ հադղընտա սէօյլէչիր իքէն պիր աղ տախի պու մադուլէ քիմնէլէրին մուրթաա օլմալարընըն սէպէպի նէ օլտըղընը թէֆթիշ էաէլիմ :»

ՄԷ-. «Փէք փա'խաէլի օլուր, լաքին սիղ պաշայընըղ :»

Ի-Տ. «Փէք էյի. պէնիմ էֆքեարըմճա պու մադուլէ ատէմլէրին իրթիտատը տէօրթ սէպէպէ մէպնի տիր : 1. Պու մադուլէ ատէմլէրին դամիրի հէր նէ դատար սու'ի հալլէրի տէրք էտէճէք դատար ույանմըշ խսէ տէ, դալպէրի թէճէտտիւտ էթմէմիշ վէ պու էճլտէն, կիւնա հ խուսուսընտա օլան իղլամըն թէ'սիրի տէրունլէրինտէ դա'իլ օլտըղը կիպի, քէնտիլէրինի միւթ էտէյյին օլմաղա թէշլիղ էտէն արզու տախի մահւլ օլուր, վէ պու սէպէպտէն էվլէլքի հալլէրինէ իրթիտատ էտէրլէր : Ենտիյի պիր

չէյ սէպէպիյլէ խաօթալանան քէօփէք խաօթալըղը էսնասընտա եէտիյինի գայ էտէր . քէօփէյին պու հալ ու հարէքէթի քէնտի իխթիյարիյլէ տէյիլանճագ օղբատըղը մի'տէ ֆէստաընըն իճալարըյլա օլտըղընտան , մի'տէսի սիւքիւնէթ պուլարըղը կիպի . « քէօփէք քէնտի գայ էթաիյի շէյէ տէօնէր , » (Բ Պետ . 2 . 22) մէսէլ ի սահիհի մա'նասընճա գայ էթաիյինի եէր , զիրա խաօթալըղընը սէպէպ օլան շէյէ իշթիհասը կէչմէմիշտիր : քէղալիք տէյէ պիլիբիմ'քի օ մագուլէ ատէմլէրին հէրարէթիէ ճէննէթի արղու էթմէլէրի եալընըղ ճէհէննէմ'աղապը գօրղուսընտան օլտըղը ճիհէթիէ , պու գօրղուլարը կէչտիյի կիպի ճէննէթ վէ խէլաս իշիւն օլան արղուլէրի տախի կէչէր : վէ էյ հասըլ կիւնահ խուսուսընտա օլան ինթիպահ վէ խափլարը զա"իլ օլտըղը կիպի . սէմա ու սա'ատէթ իշիւն օլան արղուլէրի տախի զա"իլ օլտըղ , էսքի հալլէրինէ տէօնէրլէր : *

2. Պու մագուլէ քիմնէլէրին գօրղուսը քէօլէլէրին տայագտան օլան գօրղուլարը վէ եախօա տիւնեէվի զարար ու մէնֆա'աթլարընը տիւշիւնէնլէրին գօրղուսը կիպի տիր : Պու նէվ' գօրղու իսէ ինսանը աուղաղա տիւշիւրէն գօրղու տըր : (Լմա . 29 . 25) Ճէհէննէմ' աթէշիւնին չաթըրտըսը պունլարըն գուլաղլարընտա օլ-

* Զահիրէն սալիհ կէօրիւնէն մուվադգաթ տինտարլարըն իրթիտաթը միւ մինդէրին գուտսիյէթտէ տէվում ու պաղալարը թա'լլմինէ իթիրաղէն իրաա էտիլիբ իսէ տէ , պու իթիրաղ ֆիթապը մուգատտէսի էյի պիլմէմէքտէն նէշէթ էտէր : Մուվադգաթ տինտարլարըն իրթիտաթընըն տարլ սէպէպի իսէ շիւպհէսիլ գալլէրինին թէճէտաիւա էթմէմիշ օլտըղը տըր :

տրդ ճա սէմայա արդու էտէրլէր. ֆաղաթ օլ 'ալէվին զօրղուսը կէշտիյի կիպի, օլ արդու տախի կէշէր, վէ, Պիլմէտիյիմիզ պիր շէյ իշիւն հէր շէյի զայպ էթմէյէ բաղի օլմազ, վէ պիհուտէ եէրէ քէնտիմիզի սըղընթըյա ախշար էթմէք քեարը 'ազլ տէյիլ տիր, տէյէք էվիլէլի հալլէրինէ իրթիտաա էտէրլէր:

3. Տիյանէթ սէպէպի իլէ օլան 'ար վէ հաղարէթ անդերէ պէյիւք պիր էնկէլ տիր: Քէնտիլէրի միւթէքէպպիր վէ մազրուր, տիյանէթ տախի 'ինտէրինտէ խօր օլտըղը իշիւն, ճէհէննէմ' վէ էպէտի 'աղապ հազղընտա օլան հիսս ու թէսաւլուր կէշտիյի կիպի էսքի հալլէրինէ 'աւտէթ էտէրլէր:

4. Կիւնասը հիսս էթմէք վէ կիւնասըն միւճաղաթը հազղընտա տիւշիւնմէք քէնտիլէրէ փէք աղրը կէլիր: Վէ ֆէլաքէթէ ուղրամաղտան էվիլէլ ֆէլաքէթի տիւշիւնմէք խէլաղարընը մուճիպ օլա պիլիր իքէն, եինէ օլ հիսս ու թէսաւլուրը տիւշիւնմէք իսթէմէզլէր: Պիւնա"էն 'ալէյհ օ հիսս ու թէսաւլուրարտան զուրթուլտըղլարը կիպի ֆէրահ ու սիւրուր իլէ հէմ քէնտի գալպլէրինի սերթլէշտիրիրլէր, հէմ տէ գալպլէրինի տահա զիյատէ սերթլէշտիրէճէք մէսլէքլէր ինթիխապ էտէրլէր:"

Միւ". "Փէք տօղրու սէյլէտին. պու մազուլէ քիմսէլէրին իրթիտաաընըն ասըլ սէպէպի գալպ ու իրատէթլէրինին թէճաիտ ու թաղէր օլունմատըղը տըր: Սնլէր հաքիմ հուղուրընտա տուրան օլ միւճրիմէ պէնդէրլէր քի, զօրղուսընտան թիթրէր վէ պիւթիւն եիւրէքատէն թէվպէ էթմիշ կիպի կէօրիւնիւր, լաքին

մէրդումըն պու հայի քէնտի իրթիքեապ էյլէ տիյի ճիւրմաէն իբրահ էթտիյինտէն տէյիլ, անճադ տար աղաճը դօրդուսընտան օլտրդը մա'լիւմ տիր: Անը սալը վէր, եինէ էվիլէլքի մէսլէյինէ տէօնէր: Էյէր դալալի թէճէտ տիւտ էթմիշ օլսա իտի, պէօյլէ օլմայաճադ իտի:”

Խ-Ճ. “Իշթէ պէն սանտ պու մուվադգաթ տիտարլարըն իրթիտաւընըն սէպէպլինի կէօթէրտիմ. սէն տախի նէ թարդ ու սուրէթլէ իրթիտաւ էթտիքլէրինի թա'րիֆ էյլէ:”

Մէ-“. “Պաշ իւսթիւնէ.

(1) Ալլահը, էօլիւմիւ, վէ բուղի ճէղայը, միւմըլն ի մէրթէպէ ֆիքրլէրինտէն չըդարըրլար:

(2) Պիթ թէտրիճ քէնտի ֆէրա"իղ ի սերրի-յէլէրինի, մէսէլա, կիզլիճէ տու'ա էթմէյի, զապթը նէֆսի, այըդ վէ ույանըդ տուրմադլըղը, կիւնահտան տօլայը մահզուն օլմաղը, վէ սա"իր պու միսիլլիւ ֆէրիղէլէրի թէրք էտէրլէր:

(3) Պունտան սօնկրա զայրէթլի վէ մուհապպէթլի ֆրիսթիանլարըն բէֆադաթընտան կէրի չէքիլիրլէր:

(4) Անտէն սօնկրա ֆէրա"իղ ի 'ալէնիյէլէրինի, մէսէլա Ալլահըն քէլամի տինյէմէք վէ անը օգոււմադ վէ մէսա"իլ ի տինիյէ իւղէրինէ միւպահէսէ էթմէքտէն վէ սա"իր պու միսիլլիւ ֆէրիղէլէրտէն սօզուրլար:

(5) Օլ վադըթ միւթէտէյլին տտէմլէրտէ չէթանի Էօլլար իլէ գուսուր պուլմաղա պաշլարլար, թա քի անլէրտէ պուլտըղլարը պա'-

զը գումարւար սէպէպիյէ տինայէթի թերք էթմէյէ 'էօղըլէրի օլտուն : *

(6) Պա'տէհու ֆաօիտ վէ տիննէվի քիմէ սէլէրէ մէյլ էտիպ անլէրէ րէֆիդ օլուրլար :

(7) Պունտան սօնկրա կիզլիտէ նէֆսանի վէ շէհվանի մատտէլէր իւզէրինէ դօնուշմաղա պաշլարլար , վէ քեամիլ զանն օլունան պիր քիմնէյի պէօյլէ պիր մէպէքատէ կէօրտիւքլէրինտէ արզուլարընըն իճրասընա պիր էօրնէք պուրմուշլար կիպի շատ ու մէսրուր օլուրլար :

(8) Պա'տէհու քիւչիւք սայրլան կիւնահլարը 'ալէնէն իրթիքեապ էթմէյէ պաշլարլար :

(9) Նիհայէթ գալպլէրի պիւթիւն պիւթիւն սերթլէշէրէք նէ մագուլէ քիմնէլէր օլարդլարընը աշիքեար էտէրլէր :

Իշթէ պու վէճհլէ թէքրար սէֆալէթ պաթաղընա աթըլըրլար , վէ 'ինայէթի իլահիյէ եէթիշիպ անլէրի դուրթարմաղսա անլէր զէլալէթատէ էպէտէն հէլաք օլուրլար : †

* Պիր ֆրիսթիանըն քէնտի գուսուրլարը իւզէրինէ աղալաճադ եերտէ , սա'իրլէրին գուսուրլարընը պուլուպ ֆասլ էթմէյէ շալըշմասը ֆէնա պիր 'ալամէթ տիր :

† Մուրթատարրին թարիգի հադգատն թէտրիճէն իրթիտատ էթտիքլէրինէ տիգգաթ էյլէ : Իրթիտատարըն էվվէլա գալպլէրինտէ զա'ֆը իմնիլէ պաշլարլալ , 'ալէնի կիւնահլար իրթիքեապը իլէ խիթամ' պուլուր : Տիւնեա մուհապպէթի Նի'չիւն Նէհի օլունմըշ տրը . թամաքեարըղա Նի'չիւն փութփէրէսթլիք տէնիլիր : Չիւնքի տիւնեա մուհապպէթի ինսանըն գալպիին Ալլահտան այրըլալ , անըն թարիգի հադգատն իրթիտատընա սէպէպ օլուր : Գալպլէրինիլէ վէ արզուլէրինիլէ տիգգաթ էտինիլ : Տա'իմա " Բէմալի տիգգաթլէ գալպիին հըֆը էյլէ , զիրա հայաթըն մէնպա'ը անտէն տիր , " (Իմա 4. 23) թէնպիհինէ տիգգաթ էտինիլ : Ուլանըդ տուրմուտընընը հալտէ , ես պու տիւնեատա կիւնահլ սէպէպիւնտէն միւզլէթարիպ օլաճագաթընը , վէ ես ճէհէննէմոն անըն մուճիպ օլտըղը միւճաղաթտան զիյատէսիյէ էլէմ չէքէճէքսինիլ : " Ա-

Սիօն դրողընա՝ « իշթէ խելաւքեարըն կելլեյօր ,
անըն իւճրէթի եանընտա , վէ միւքեափաթը
էօնիւնաէ տիր , » տէյիւ էտիլէն նիաայր իշի-
տիրլէր խաի : Պու տիյարըն պիւթիւն էհալիտի
անլէրի , « Մուգատաէս գալմ , Բապպըն ֆի-
տիյէ իլէ խելաւ էթտիյի թիմսէլէր , » վէ սա՞իր
պու միսիլլիւ խալէր իլէ եաա էտէրլէր խաի : *

* Սիհրլէնմիշ եերտէն սալիմէն կէչիպ Մէնքուհէ նամ մու-
հալէ եւթիշմիշ օլան եօճրարը թէհնիյէ էթմէլիյիլ , Անլէր
պուրատա ֆրիստսըն քէնտի կելլինի հաղգընտա օլան մու-
հապպէթ ի մէրդուպէսինէ մաղհար օլուպ , առտէ հիսսէլէրի
օլտըղընը եաղինէն պիլտիլէր : Մէղքիւր աիյարըն հապտար
խօշ վէ լաթիֆ օլմտար , տու՞տնըն խօշ սա՞տթլարընտա միւ-
մինլէրի գարանլըգտա պրագմագ իլիւն Շէյթանըն տէսիսէլէ-
րի վէ կիւնասըն զուլմէթ պուլուլթլարը օլմայաւաղընա քինա-
լէ տիր : Օրտատ տա՞իմա զուշլարըն սէտաւսընը տիլէմէլէրի
խալիզիմիլ Ալլահա վէ խելաւքեարըմըլ օլան Զիսուս ֆրիս-
տտա տա՞իմա թէշէքքիւր իլահիլէրի թէհնիւնմ էթտիլլէ-
րինէ , վէ օրատա հէր կիւն եէնի եէնի չիշէլլէր պիթմէսի՝ գապպ-
լէրինին պիր վաղթթ մահսուլըղ օլան թարլաորընտա շիմաի
լուլթ թօթմը , Սալահ կիւնէշինին իհեա էաիճի զիյաւըլլէ ,
պիթիպ կիւղէ չիշէլլէր աշմաորընա քինայէ տիրլէր : Օլ տի-
յարտա գոււմրուըն սէսի իշիտիլմէսի տաիսի սէմալի կէջէր-
ճինին եա՞նի Բուհ իւլ Գուտսըն թէսէլլիպաիշ վա՞տլարընա
իշարէթ տիր : Պու սէֆալը տիյարտա Սալահ կիւնէշի պիլ
ճիւմլէ շիւպհէ վէ դօրգու պուլուլթլարընը տէֆ՝ էտէրէք , իհ-
եա էաիճի զիյա իլէ միւ մինլէրին ճանր իւղէրինէ լէմ՞ան է-
տէր : Անլէր պուրատա իման իլէ պիհիստպ մէլէլլէրին ճէ-
մա՞տթընա միւհաղ օլուպ , Ալլահա բիճ՞ալթ էթմէյէ պաշլա-
տըլարըր վաղթթտա էտիլէն նիքեահ՝ ահադ պուրատա թէճտիտ
էտիլէրէք , անլէրին գուլվէթ ու սիւրուրընը թէզնիտ էլլէտի :
Հիհայէթ ֆրիստտս վէ անըն գըլմէթլի վա՞տլարը անլէրին
եէյէճէլի վէ իլէճէլի օլուպ , անըն պէյթինին նիլմէթլէրիլլէ
տօլուպ , պէրէքէթիլլէ սէֆաւստպ օլտըլար : Ղապր՝ա Ալլա-
հըն ճէմա՞տթընտան օլանլարըն ճիւմլէսի քէնտի եօճրլըգլա-
րընըն սօն սէնէլլէրինտէ պէջլլէ միւպարէք պիր հալէ նա՞իլ օլ-
մաղլար , վէ նա՞իլ օլմամալարընա տաիսի չօդ սէպէպլէր վար
տըր . լաքին , էյ տօսթմ , էյէր սէն քէնտի սօն կիւնէլլէրինի
պու Մէնքուհէ նամ տիյարտա կէչիլմէք իաթէրտէն , պիլմիշ

վէլ հասարկ եօլճըլար, կիտէճէքլէրի շէհրատէն ուղադ օլան եէրլէրէ նիսպէթէն, պու ախյար տա տահա զիյատէ սէփաեապ օլտըլար. կիթմէքատէ օլտըլարը շէհրէ եադլաշարդճա անը տահա կիւզէլ պիր շէքլ ու մէնղարէտէ կէօրիւրլէր իտի: Շէհր ի մէղպուր ինճու վէ զիւ դըյմէթ թաշլարտան պինա օլունուպ, սօգադլարընըն դալարըրմլարը ալթունտան իտի. վէ Միւ"մին պու շէհրին ճէլալ ը թապի'իսինի վէ անտէն ադս էտէն կիւնէշին յ'ուլէսինի կէօրմէսիյէ իշթիրադընտան մուհապպէթ խասթասը օլտու: Խամիտլարտա տախի պու խասթալըլըն ադ չօգ թէ"սիրի կէօրիւնաիւ, պու սէպէպտէն իքիսի տախի պիր ադ վադըթ պուլունարըլարը եէրատէ գալըպ, խասթալըլըն թէ"սիրինտէն ֆիղան իլէ, "էյէր մահպուպըմը պուլուրսանըղ, անա խասպէր վէրէսինիլ քի պէն մուհապպէթ խասթասը իմ," տէրլէր իտի: *

Ֆադալթ պիր միդտար քէսպ ի դուվվէթ էթմաիքլէրինտէ եօլլարընա տէվամ էտէրէք գալուլարը ճատտէ ճիհէթինէ աչըլան պաղ, պաղչէ վէ կիւլիսթանա եադլաշարըլար. վէ օրտայա վասըլ օլտըլարընտա եօլ իւսթիւնտէ

օլտսըն քի սէլամէթ ու իսթիրահաթմա չըդարտն թարիգ, իթա'աթ թարիգի տիր, Եօլըն թարիֆէսի օլան ֆիթապ ը Մուգատտէսէ աիգգաթ էյլէ. տա'վէթ վէ ինթիխապընա լա'իգ օլտըք կիպի հարէքէթ էյլէ: Քէզալիք Ալլահ վէ ինսանլար 'ինտինտէ տօղու վէ էյի պիր զամիրին օլմտսընա ճէհտ էյլէ. պէօլէ էտէր իսէն պու սա'ատէթի եօլըլարըն նա'իլ օլտըլարըն իի'մէթէ սէնին տախի նա'իլ օլտճաղընա սէն տախի իւմիտ էտէ պիլիսին:

* Հագիգի միւմինլէր սէմավի շէհրէ եադլաշարդճա օրտայա օլան ադըլուլարը թէզապիւտ վէ Քրիստոսը քէնտի սալթանաթընտա կէօրմէյէ օլան իշթիյադլարը թէքէսսիւր էտէր:

տուրան պաղչէվանա, “Պու կիւղէլ պաղ վէ պաղչէ քիմի^ն տիր.” տէյիւ սու^նալ էյլէ տիրէր:

Պաղչէվան, “Պունլար Մէլիքին օլուպ քէն տի թէնէղգիւհիւ վէ եօլճըլարըն թէֆէրրիւհիւ իչիւն թէրթիպ էտիլմիշլէր տիր,” ճէվապընը վէրտիքաէն սօնկրա անլէրի պաղլարա կէօթիւր տիւ, վէ, “Ճանընըղ իսթէտիյի դատար թաթ լը մէյլէլէրաէն եէյինիղ,” տէտիւ: (թէս.23. 24)

Պա^նտէհու անլէրէ Մէլիքին կէզաիյի եէրլէրի վէ քէօշլէրինի կէօսթէրաի, անլէր տախի օրատա պիր միւտաէթ մէքս էտիպ ույուտըլար:

Պու էսնատէ բույամտա կէօրտիւմ քի պունլար, ույգուլարընտա տախի, սիւքիւթ տուրմալարադ սէօղ սէօյլէյօրլար խաի. պէն իսէ պու քէյֆիյէթէ թէ^նաճճիւպ էթտիյիմտէ, պաղչէվան պանա, “Նի^նչիւն թէ^նաճճիւպ էտէյօրսըն. պու պաղըն մէյլէլէրինտէ, անլէրի էքլ էտէնի սէօյլէթմէք խասսիյէթի վար,” տէտիւ* (Ա.գն. 7. 9)

Վէ կէօրտիւմ քի Միւ^նմին իլէ իւմիտար ույգուտան ույանտըղլարընտա Մէմալի շէհրէ չըգմաղա հազըրլանտըլար, ֆադաթ աղտէմ ճէ սէօյլէնտիյի իւղրէ, շէհր ճէվահիր վէ ալ թունտան օլուպ, (վ.հ. 21. 18) կիւնէչին ինի^նքետընտա էօյլէ փարլար խաի քի, աչըգտան աչըղա պաղըլմայօր խաի, պինա^նէն^ն ալէյհ շէհրէ անճաղ օրայա պաղմաղ իչիւն եա-

* Քրիստոստա վէֆաթ էթմէք իւղրէ օլան միւմիւրէր պէշտրէթ ի եպետիյէտէ թէսէլլի վէ գուվլէթ պուլարադ, Ալտահըն քէնտիլէրէ օլան աղիմ նի^նմէթլէրինի վէ խէլաթեարըն փոսֆա կէլմէղ մուհապալէթինի զէքր ու թէրէնիւմ էտէրլէր:

փրկւնշ պիր ալեթ վասըթասըյլէ պադա պլւ-
տիւէր : (2 Գօր. 3. 18)

Պա՛տէհու կէօրտիւմ քի տահա իլէրի կիթ-
տիքլէրինաէ , ալթուն կիպի փարլադ էտփապ
կկլինմիշ վէ եիւզլէրի կիւնէշ կիպի զիյափաշ
օլան իքի զաթա բասթ կէլաիլէր :

Պուսլար եօլճըլարա նէ՛րէտէն կէլալէքլէրինի,
վէ եօլտա նա՞նրյ մահալլարա դօնտըղլարնը ,
նէ՞ տիւրլիւ թէհլիքէլէր կէշիրիպ , նա՞սըլ
միհնէթլէր չէքալէքլէրինի , վէ նէ՞ կէօնէ զէվգ ու
սէֆայա նա՞իլ օլտըղլարնը սու՞ալ էթաիլէր :

Եօլճըլար տախի պու սու՞ալլէրին ճէվապընը
վէրաիլէր :

Օլ վադըթ պու զաթլէր եօլճըլարա , “Էօ-
նիւնիւզաէ անճադ իքի կիւճլիք դալտը , ան-
լէրի տախի կէշտիյինիզ կիպի քէնալինիզի շէհը-
տէ պուլուրսընըղ , ” աէաիլէր : *

Պա՛տէհու Միւ՞մին իլէ արգատաշը քէնտի-
լէր իլէ պէրապէր կիթմէլէրինի մէզքիւր իքի
զաթտէն տիլէտիլէր :

Անլէր տախի , “Պիղ սիյին իլէ պէրապէր
կիտէրիզ , ֆադաթ սիյ քէնտի իմանընըղ իլէ
զալիպ օլմալըսընըղ , ” ճէվապըյլէ մուվաֆֆա-
դաթլէրինի պէյան էթաիլէր :

* Պու իքի կիւճլիք նէ՞ տիր : Պիրի ճէսէտին Էօլիւմիւ վէ
տիկէրի տէրունտէ օլան զա՛ֆ բ իման տըր : Իշպու զա՛ֆ բ ի-
ման սէպէպիլլէ Էօլիւմ պիզէ կիւճ կէլիր : Էյ գարնաաշար ,
հայաթըմըգտա վէ մէմաթըմըգտա տիւնեայա կիւնահա վէ
Էօլիւմէ զալիպ կէլէն գալի պիր իմանըմըղ օլմասը իշիւն ճան
ու տիլտէն նիյալ էտէլիմ : Ես խէլտաքէտարմըլ Յիսուս ,
եալընըղ պիր սէօղ սէօյլէ , վէ իմանըմըղն զա՛ֆր աէֆ՝ օ-
լուր , իմանըմըղ գուվլէթ պուլուր , իւմիտիմիլ տախի գա՛իմ
օլուր :

Վէ բույամատ կէօրախւմքի շէհրին դափու-
սը կէօրիւլիւնճէյէտէք Եօլճըլար իլէ պէրապէր
կիթաիլէր : Շունու տախի կէօրախւմքի պու-
լունտըզլարը մահալ իլէ շէհրին գափուսը ա-
րասընտա զայէթ տէրին վէ քէօփիւսիւ օլ-
մայան պիր ըրմադ վար իտի : Եօլճըլար պու-
լըմադը կէօրաիւքլէրինտէ գօրգաղլար , լաքին
պէրապէրլէրինճէ կիտէն ատէմլէր , « Պու ըր-
մադտան կէշմէտիքճէ գափույա վարամազսը-
նըզ , » տէտիլէր : *

Եօլճըլար իսէ , « 'Սճապա գափույա վար-
մայա պաշգա պիր Եօլ Եօ'գ մը տըր , » տէյիւ
սու"ալ էտինճէ , անլէր , « Պաշգա Եօլ վար ,
ամմա տիւնԵանըն թէ"սիսինտէն պէրու իքի
ղաթստն , Եա'նի Հանօք իլէ Էյիյատտան մա-
տա , պիր քիմնէյէ օլ Եօլտան կէշմէյէ լուխ-
սաթ վէրիլմէմիշ տիր , վէ սուր չալրնաճաղը
վազթա գատար ըուխսաթ վէրիլմէյէճէք տիր , »
տէտիլէր :

Օլ դէման Եօլճըլար , խուսուսա Միւ"մին մէ-
յուսիյէթէ տիւչար օլտուլար , վէ հէր թարա-
ֆա պազաղլար իսէ տէ , ըրմաղը կէշմէնին չա-
րէտինի պուլամատըլար :

Պա'տէհու օլ նուրանի զաթլարա , « 'Սճապա
պու ըրմաղըն տէրինլիյի հէր Եէրտէ պիր տէ-

* Շիմտի Եօլճըլար քէնտի սօն տիւշմէնլէրինէ , Եա'նի Էօլիւ-
մէ թէսատիւֆ Էտիպ անըն իլէ կէօրիւշէճէքլէր , Էօլիւմ ըր-
մաղը կէօրիւտիւլիւնտէ , Եօլճըլար գօրգաղլար իսէ տէ , անը
կէշմէլէրի մաթլաֆա լազըմ տըր : Լաքին նէյէ" թէվէքքիււ
Էթմէլի տիրլէր , քէնտի շախպարընա" մը Եախօտ 'ամէլէրինէ"
մի , խալը , անճադ պիլիմ իլիւն Էօլիւմէ զալիպ կէլէն , վէ
տիւչար օլտըղըմը Էօլիւմ գօրգաղլարտան տախի պիլի գուր-
թարմաղա գատիր օլան Յիսուսա թէվէքքիււ Էթմէլի տիրլէր :

ըէճէտէ՞ մի տիր , ” տէյիւ սու ” ալ էթտիլէր :

Անէր տախի , “ խայր , պիր տէրէճէտէ տէյիլ տիր . ֆադաթ պու պապտէ պիղ սիղէ պիր եարտըմ էտէմէյիլ . շու դատար վար քի սիղ Մէլիյէ օլան իմանընրդա կէօրէ ըրմադր տէրին եախօտ սըղ պուլաճագ սընըղ , ” տէտիլէր : *

Օլ վադըթ եօլճըլար սույա կիրմէյէ հաղըրլանարլար , վէ սույա կիրտիլըլէրինտէ Միւ ” մին պաթմաղա պաշլայըպ սատըղ աօսթու օլան իւմիտվարա , “ Տէրին սուլարա կիրտիմ , սէլլէր պէնի իսթիլա էյլէտի , տաղլարրն ճիւմլէսի իւղէրիմտէն կէչէրլէր , ” տէյիւ ֆէրեատ էթտի : † (Մէղ . 69 . 2 : 42 . 7)

Իւմիտվար իտէ , “ Գօրգւմա , դարնտաշըմ .

* Միւմինլէր իմանլարըյլէ վէ Սլուհըն գուղըսընըն դանընա , եա ” ի իման իլէ խէլաա էտէնին էլէմէլըննէ թէվէքքիւլ էթմէքլէ , սօն տիւլմէնլէրի օլան էօլիւմ զալէպէ էտէրլէր , զալէպէլէրի տախի էօլիւմ զալիպ կէլէն Զաթա օլան իմանլարընըն գուլվէթ եա զա ” ֆընա կէօրէ քեոմիլ եախօտ նադըս օլըր : Լաքին Քրիստոսըն ինայէթիյէ էն զա ” ի ֆ միւմին պիլէ էօլիւմ ըրմաղընտան էն գուլվէթի միւմին դատար բաճաթ եիւրէքլէ տէյիլ իտէ տէ , սէլամէթլէ կէչէճէք տիր :

† Միւմին իւմիտվարտան զիյատէ թէճրիպէքեար վէ իթիգատը դապի իտի իտէ տէ , պուրտատ կէօրիւնտիւյիլ կիպի էօլիւմ եագլաշըղընտա տաճա զիյատէ խալիք ու թէլաշտա տըր : Պու հալ պիղէ հէր նէ գատար ’ աճա ” իպ կէօրիւնիւր իստէ տէ , պա ” զը տէֆ ” ա վուգուլ պուլըր : Զիյատէսիյլէ միւլթէտէյիլն պիր Քրիսթիանա նաղար զըլաղըմըրդտա , պէօյլէ պիր տտէմ քէմուլ ի մէսէրէթ ու աաուտէկի իլէ պու տիւն եատան ախրէթէ ինթիգալ էտէճէք տէյիւ մէմուլ էտէրիլ . ֆադաթ էն սալիհ վէ միւլթէտէյիլն ’ աատ օլընտան Քրիսթիանլէրին գալպիտէ պիլէ քէնաիլլէրի միւղթարիպ էտէճէք գատար կիւնաս ու ֆէսատ պուլընտըղընտան , էօլիւմ սա ’ աալարընտա անլէրի աիւլիւնաիւլէրէրնտէ խալիք ու թէլաշ էտէճէքլէրի թապիի տիր : Հալ պէօյլէ օլըրդճա հէր Քրիսթիան իլիւն էն էմին թարիգ տա ” իմա , ալ էլ խուսուս էօլիւմ սաաթընտա քէնաի կիւնասլարընըն աիւլիւնաիւլէրի վաղըթ , Յիսուս Քրիստոսըն վա ’ ալարընը թէվէքքիւր էտէրէք ,

պէն սույուն տիպինի պուրտմ. իշթէ պուրա-
սը էյի տիր, " աէմէսի իւզէրինէ, Միւ"մին,
"ՄՆ, տօսթըմ, էօլիւմ քէմէնտլէրի էթրա-
ֆըմը ալմը աըր, պէն սիւտ վէ պալ ադան
տիյարը կէօրմէյէճէյիմ," աէտի, վէ աէր'ա-
գապ Միւ"մինի պիր դօյու դարանլըգ վէ 'ա-
զիւմ աէհէթ էօյլէ դալիւտաը քի, էօնիւնիւ
կէօրէմէգ օլտու : Սղլընը տախի դայպ էթ-
տիյի ճիհէթլէ եօլճըլըգը էսնասընտա կէօր-
միւ շօյարգը թէսէլիպախի վաղը'ալարը խաթ-
րընա կէթիւրէմէգ օլտու : Սէօղլէրինաէն էօյլէ
անլաշըլըր խաի քի, օլ քէնտի ֆիքրինաէն,
մութլագա օլ ըրմագտա էօրէճէյինի վէ ապա
դալիւտան իշէրի կիրէմէյէճէյինի դանն էտէ-
րէք, 'աղիւմ պիր խալֆ ու աէհէթէ տիւշմիւշ
խաի : վէ եանընտա տուրանլարա մ'ալիւմ

օլտու քի մէրգում կէրէք եօլա չըգմասընտան
էվիլէ, վէ կէրէք սօնկրա իշլէտիյի կիւնահրա-
րը տիւշիւնտիւյիւ, վէ քէնտիսինէ պ'աղը ճինն-
լէր վէ շէրիր բուհլար կէօրիւնտիւյիւ իշիւն
խալֆ վէ իղթիւրապտա խաի :

Պու սըրատա իւմիտլար արգատաշընըն պա-
շընը սուլարտան եօգարը թութա պիլմէքտէ
փէք կիւճլիւք չէքիյօր խաի . գիրա Միւ"մին
եարը էօլիւ կիպի, պա'ղէն պիլթիւն պիլթիւն

անտէն կիւնաշլարընըն 'աֆվընը տիլէյիպ պիւթիւն եիւրէքտէն
անա թէվիքքիւլ էթմէք տիր : Պու եօլ իլէ քրիսթիան քէն-
տի իւզէրինէ կիւնաճ սէպէպինտէն վէ Շէյթանըն իղլասըյլէ
կէլմիշ օյան զուլմէթտէն գուրթուլարագ սալաճ հուրընը թէք-
րար կէօրիւր : Եւ' Բապպ, պիզէ մէրճամէթ էյլէ քի սէնին
գըյմէթլի վա'տլարընա տէրունի տիլտէն ինանմամըլէ, հուրը
վէճհինէ պագարագ պու զուլմէթ խանէտէն ինթիգալ էտէ
պիլէլիւմ :

սույա պաթար, պա'ղէն տախի ետրը պէլին, աէն եօգարը չըգար իտի :

Իւմիտվար տախի, “Գարնտաշըմ, իշթէ պէն դախույը վէ պիղի իսթիգպալ իչիւն օրատա տուրան դաթլարը կէօրիւյօրըմ,” տէմէքլէ Միւ”մինի թէսլիյէ էթմէյէ չալըշըր իտի :

Յագաթ Միւ”մին, “Այէր պէնի տէյիլ, անճագ սէնի իսթիգպալ իչիւն տուրույօրըր. գիրա պէն սէնի թանըյալըտան պէրու սէն էօյլէ իւմիտվար սյն,” տէյիւ ճէվապ վէրաի :

Իւմիտվար տախի Միւ”մինէ, “Սէն տախի էօյլէ իտին,” տէտի :

Միւ”մին իսէ, “Ա՜հ, դարնտաշըմ, էյէր պէն տօղրու օլայըտըմ, խէյառքեարըմ՝ շխմտի պէնիւմ՝ իմտաարմա եէթիշիր իտի. լաքին կիւնաշլարըմ սէպէպինտէն տիւշաիյիւմ պու տուղագաա պէնի պրագըպ կիթաի,” տէտի :

Օլ վագըթ իւմիտվար, “Գարնտաշըմ, սէն չէրիյիւր հագդընտա ֆիթապտա եաղըւանը, եա’նի Մէվթէրինաէ էգիյէթլէրի եօգ տըր, վիւճուտլէրի տախի սէմիւ տիր : Ատէմլէրին չէքաիյի մէշագդաթը չէքմէյլէր, պէնի պէշէր իլէ պէրտպէր մուսիպէթէ տիւշար օլմաղըր,” * (Մէգ. 73. 4, 5) այէթլէրինի ունութմը՝ չ մը

* Պիր առէմին բուհանի հալինի անըն էօլիւմիւնիւն թարգմանա հիւքմ էթմէմէլէիլ : Միւրա’իլէրին էպէտի հայաթ իւմիտիլէ բահաթ էօլիւպ պա’տէհու իւմիտլէրինաէն մուհրոււմ գալմալարը միւնքին տիր : Ճէհլ Միւ”մին իլէ իւմիտվարին չէքաիյի էգիյէթլէրին եարըսըն չէքմէղտէն չափուճագըրմաղը կէշտի : Պաթըլ իւմիտին քայըղըլէ ըրմադտան կէշտի իսէ տէ, սէմալի չէհրէ կիրմէյէ իւմիտ էտէրէք գափույը չալարղընտա էլինաէ թալիսիյէսի օլմաղըղընտան իչէրի գապուլ օլուճմաար : Պիլ ’աքս պա’ղը սահիհ միւ”մինլէրին չէմս ի իւմիտլէրի էօլիւմ էսնասընտա գարարըպ պաթըյօր կիպի կէօ-

սըն : Պու սուլար իշինտէ չէքախին մէշտոյ գաթ Սլլահըն սէնի թէրք էթմիշ օլտըղընա նիշանէ օյմայրալ , անճադ շիմտիյէ գատար անըն էլինատէն գապուլ էթտիյիննի՝ մէթլէրի տէր խաթըր էտէրէք էսնա ի մուղայտգատա անա թէվէքքիւլ էտիալ էթմէյէճէյիննի իմթիճան իշիւն սանա կէօնտէրիլիշ տիր ,” տէաի : *

Պա՛տէհու բույամտա կէօրախմքի , Միւ՛մին պիր միւտտէթ միւթէհայյիր գալար : Իւմիտվար տախի անա խիթապէն՝ “Շատ ու մէսրուր օլ , իշթէ Յիսուս Գրիստոս սէնի խէրաս էտէյօր ,” տէաի : †

Ոյ վաղըթ Միւ՛մին պիւլէնտ ալաղլէ , “Ս՛հ , իշթէ անը եինէ կէօրիւյօրըմ , վէ պանա ‘Սէն սուլարտան կէշտիյինտէ պէն սէնին իլէ օլաճաղըմ , վէ ըրմաղլարտան կէշտիյինտէ սէնի խաթիլա էթմէյէճէքլէր՝ տէյօր ,” տէաի : ‡

րիւնիւր իսէ տէ , էօյիւմ՝ ըրմաղընը կէշտիքաէն սօնիրա սոհհիճ միւ՛մինլէրէ գարարմաղ վէ էպէտէն պաթմաղ պիր կիւն սօղաճադ արը , խմտի վտգթընտան էվիլէ հիշ պիր շէյի հիւքմ էթմէյէլիւմ ,

* Պիր խաթթայը Խաթտ էօյմէք իւզրէ օլան պիր տտէմի կէօրմէյէ կիթտիյինտէ Ալլահըն Գէլամընը սէնին իլէ , գալպինտէ վէ աղղընտա թաշըմայը ունուլթմայարն : Ալլահըն իշնայէթի անճադ օլ քէլամ վաարթտարլլէ խաթթանըն վէ էօլմէք իւզըն օյանըն իմտտորնա կէթիշէճէք տէյիւ իւմիտ էթմէյիսին . զիրա իման էվիլէ Ալլահըն Գէլամը իլէ պաշար , վէ սօնիրա հէման օլ քէլամ իլէ գուզվէթ պուլըւր . Յիսուս տախի Գէլամ՝ Ուլլահըն քէմալ ու ճէվէհէրի տիր :

† Յիւ հադիգա Յիսուս Գրիստոս Ալֆա վէ Օմէգա , իպթիտա վէ ինթիհա , իւմիտիմիլին պիտայէթի վէ նիհայէթի տիր : Պիդիմ՝ քրիսթիան էօլքըղըմըլը անըն իլէ պաշարըպ անըն իլէ թէքմիլ էտէրիլ , վէ օղրատըղըմըլ պիլ ճիւմլէ մէշտգգաթ վէ իղլալէր Բապաղըմըլըն “Պէնսիլ պիր շէյ Եսիսմաղընըր” (Լիւհ . 13 . 5) քէլամըն խաթըրմըգա կէթիլիւր :

‡ Միւ՛մին հէր նէ գատար ‘տղիմ՝ պիր իղթիւրապա տիւշտիւ

(Խա՛. 43. 2) Ո գէման իրիսինին տէ քէսպ ի ճէսարէթ էթմէլէրի ճիհէթլէ տիւշմէն կէրի չէքիլաի վէ անիտէ Միւ՛մին սուլուն տիպինտէ պյադ պասաճադ գալի պիր եէր պուլար , բրմաղըն պադի գալան դրամի աախի սըղ օլարպը ճիհէթլէ իրիսի բահաթ բահաթ օլ պիր թարափա կէչաիլէր . տիւշմէն իտէ , պունյաւըն գարշըր եադպյա կէչաիլքլէրինի կէօրիւնճէյէտէք պէրի թարափտա թաշ կիպի տուրաու : վէ գարշըրյա կէչաիլքլէրի կիպի զիքրի սէպգաթ էտէն նուրանի իրի զաթըրըրմաղըն քէնարընտա քէնաիլէրի պէքլէմէքտէ կէօրաիլէր : Պունլար Միւ՛մին իլէ իւմիաւարըրըրմադտան չըգաղըլարընտա սէլամլայըպ , անիլէրէ , “ Պիղ խէլատա վարիս օլաճադ քիմնէլէրէ խըումէթ իշիւն իրաւ օլունան խաաիմ բուհլար (Պպր . 1 . 14) իղ ,” տէաիքտէն սօնկրա , պիրլիքտէ գափույա տօղրու կիթմէյէ պաշլատըլար :

Եօրճըլարըն կիտէճէյի շէհր պէօյիւք պիր թէվիէ իւզէրինտէ իաի իտէ տէ , ելինէ թէվիէ-

իտէ տէ , Քրիստոսըն վա՛տըրընտ իման էթմէսիլլէ զա՛ֆըր իմանտան նէշէթ էտէր պիլ ճիւմիէ շէք ու շիւպհէտէն վարէսթէ օլտու : Քրիստոսա օրան իման իղթիրապըմըղըն տէֆինէ վէ էօիււմ թախֆիֆինէ վաարթա օլուր : Յիսուսըն վէֆաթ էտիպ զըյամ էթաիլինէ ինանաղըմըլտա էօիււմ քէնաի վէրէճէյի գօրգույըր գալպ , վէ սէրթ շէհրէսինի կիւլէր եիւղէ թէպտիլ էտիպ պիգէ մուհապպէթ միւթտէսի կէթիլէրէ կիպի եադլաշըր : Զիրա հէր նէ դատար էօիււմիւն տիքէնի կիւնահ , վէ կիւնահըն գուվիլէթի շէրի՛աթ իտէ տէ , Յիսուս պիղիւմ իշիւն մէլուն օլարադ պիղի շէրի՛աթըն լա՛նէթիմտէն խէլատ էյլէտի : վէ կիւնահըն տիքէնի գըրըպ ճէհէննէմին զալէպէսինի լաղվ ու իպթալ էթտի : “ Բապարմըղ Յիսուս Քրիստոսըն վաարթաարլէ պիգէ զալէպէյի իհսան էտէն Ալլահա շիւքըր օլտու : ”

յէ սուհուլէթի չըդտըլար, զիրա հէմ մէզ-
քիւր իբի զաթլար անլէրի գօլլարնաւան թու-
թարագ կէօթիւրտիլէր, հէմ տէ քէնտիլէր*
Փանի էսվապլարընը բրմադտա պրագմըշլար
իաի. բրմադա օլ էսվապ իլէ կիրտիլէր փագաթ
անլէրի պրագալագ չըդտըլար: Պու սէպէպ-
տէն շէհրին թէմէլի պուլու թլարտան եօդարը-
տա իաի իսէ տէ, եօլճըլար օրայա վէք գօլայ
վէ սիւր'աթլէ չըդըյօրլար իաի: Ըրմադտան
սալիմէն կէչաիքիլէրի, վէ էօյլէ միւպարէք զաթ-
լարա տախի բէֆիգ օլտըդլարը իչիւն, զիյա-
տէսիլլէ մէսուր ու շատման իաիլէր, վէ խօշ
սէօհպէթլէր էտէրէք, ճէվլ ի հախատան կէ-
չիպ, կիտիյօրլար իաի: Սէմալի շէհրին ճէլա-
լինէ տա'իր նուրանի զաթլար իլէ էթաիքիլէրի
միւքեպէմէտէ, մէզքիւր զաթլար անլէրէ շէհր ի
մէզքիւրիւն ճէլալ ու ճէմալինի շու սէօզլէր
իլէ թա'րիֆ էթաիլէր. «Սիօն տաղը, Սէմա-
վի Եէրուշալէմ, վէ քէմալէ վասըլ օլմուշ սա-
լիհլէրին բուհլարը օրատա տըր: (Իպր. 12.
22—24) Սիղ շիմաի Այլահըն ճէննէթինէ կի-
տիյօրտընը. օրատա իւղէրինտէ տա'իմա մէյ-
վէ պուլունան հայաթ աղաճընը կէօրիւպ, ա-
նըն մէյվէսինտէն եէյէճէքսինիղ: Օրայա կիր-
տիլինիղտէ սիղէ պէյաղ էլալիսէ վէրիլէճէք,

* Խէլաւոն վարիպէրի հայաթտա օրտըզլարը վաղըթ տնլէրէ
տա'իմա խըրմէթ էտէն մէլէքլէր վէֆաթլարընտա տախի տն-
լէրի հըֆղ էթմէքտէն ֆարիղ կէլմէզլէր, Անլէրին էօլիւմ
եաթագընը իհաթէ էտէրէք ճանլարընը քէնտի գանաալարը
իւզէրինէ տըպ, քէօթիւ բուհլարտան էմին օլարագ Այլահըն
ճէննէթինէ կէօթիւրմէյէ հաղըր տըրլար, Բապպըմիղ Զիսուս
տախի տնլէրի մուհապէթլէ գուճաղընտ տըպ, սաղ թարա-
ֆընտա իղղէթ թախիթընտ օթուրթմաղա հաղըր տուրույօր:

սիղ տախի հէր կիւն էպէտ իւլ ապատ, Մէլիլին մա'իյէթինտէ պուլունուպ անըն իլէ միւքեալէմէ էտէճէքսինիլ: (Վահ. 2. 7: 3. 4, 5: 22. 5) Շու աշաղըքի զէմինտէ կէօրաիւյիւնիւղ շէյլէրի եա'նի հիւզն ու մարաղ վէ էլէմ ու մէվթի արթըգ օրատա կէօրմէյէճէքսինիլ, զիրա էվիլէլքի շէյլէր կէչաի: (Վահ. 21, 4) Սիղ շիմաի Ալլահըն կէլէճէք զաղապտան խէլաս էյլէտիյի Ապրահամ, իահագ, եա'դուպ վէ սա'իւր փէյղամպէրլէրին եանընա կիտիյօրսընըլ: Անլէր իաթիգամէթ իւղըէ սիւլուք էաիպ եաթաղարը իւղէրինտէ ըահաթ պուլունշլար տըր," տէաիլէր:

Միւմին իլէ իւմիտիար, «Պիղ օլ մուգատտէս եէրաէ նէ՞ եափմալըյըլ," տէյիւ սու"ալ էթաիլլէրինտէ, նուրանի զաթլար, «Սիղ օրատա մէշաղգաթլարընըլա պէտէլ թէսէլլի, վէ հիւզն ու քէտէրինիլէ պէտէլ մէսէրրէթ պուլաճագսընըլ: Զէմինտէ էքաիյինիլի օրատա պիլէճէքսինիլ, եա'նի եօլտա էթաիյինիլ տու'ալարըն, տէօքաիյիւնիւղ կէօղ եաշլարըն վէ Մէլիք իչիւն չէքաիյինիլ զահմէթլէրին միւքեաֆաթընա նա"իլ օլաճագսընըլ: (Ղալ. 6. 7, 8) Օրատա սիղ ալթուն թաճլար կիյիպ Գուտտուսը միւշահտէ իլէ իլ էլ էպէտ միւշէրրէֆ օլաճագսընըլ, զիրա անը հէման օլտըղը կիպի կէօրէճէքսինիլ: (Ս. Եուհ. 3. 2) Հէմ տախի օրատա անա համո ու սէնա իլէ խըտմէթ էտէճէքսինիլ: Տիւնեատա պուլունտըղընըլ վաղըթ անա խըտմէթ էթմէք իաթէր իտինիլ իսէ տէ, զա'ֆ ը պէտէնինիլ սէպէպիլլէ չօդ կիւճլիւք չէքէր իտինիլ: Օրատա

Գատիր ի մութլագ օլան Զաթը կէօրէրէք, վէ անըն լաթիֆ սէտասընը իշիաէրէք շատ ու մէս-
րուր օլաճագսընը: Օրատա սիղաէն էվիլէ օլ
մուգատտէս մահալէ կիթմիշ օլան տօսթլարը-
նըղ իլէ միւլագաթ, վէ սիղաէն սօնկրա կէ-
լէնլէրի տախի մէսէթրէթլէ իսթիդպալ էտէ-
ճէքսինիղ: Օրատա մէճա ու ճէլալ կիյինիպ
Մէլիք ի զուլ ճէլալ իլէ կէզէճէքսինիղ: Մէ-
լիք պուլութլարտա րիւզկեար դանատլարը վէ
սուր սէտասըլլէ կէլտիյի զէման, սիղ տախի
պէրապէրինտէ պուլունաճագսընըղ, վէ հիւքմ
թախթընա օթուրտըղը զէման, եանընտա օ-
թուրաճագսընըղ: Վէ շէրիլլէրի, մէլէք օլսուն
պէնի պէշեր օլսուն, հիւքմ էթտիյի զէման, օ
հիւքմտէ բէյինիղ պուլունաճագ տըր, զիրա
անլեր եալընըղ Մէլիյէ տէյիլ, սիղէ տախի
տիւշմէն իտիլէր: Նիհայէթ Մէլիք շէհրէ 'ալ-
տէթ էթտիյի զէման, սիղ տախի պէրապէր օ-
լարագ սուր սէտալարըլլէ 'ալտէթ էտիպ, իլ
էլ էպէտնէզտինտէ պուլունաճագսընըղ," տէ-
տէտիլէր: (Ա Մէլ. 4. 14—17: Եէհ. 14, 15:
Տան. 7. 9: Ա Գօր. 6. 2, 3)

Միւ"մին իլէ իւմիտփար պուլ վէճհլէ դափու-
յա եագլաշմագտա իքէն, իշթէ ճիւնուտը սէ-
մալլիյէնին պիր ճիւմհուրը անլէրի իսթիդպալէ
չըգտըլար, մէզքիւր իքի նուրանի զաթլար օլ
ճիւնուտա խիթապէն, «Պունլար տիւնեատա
իքէն Բապպըմըղը սէվիպ անըն իսմ ի մու-
գատտէսի իշիւն հէր շէյի թէրք էթտիլէր:
Բապպըմըղ անլէրի պուրայա կէթիրմէք իշիւն
պիզի կէօնտէրմիշ իտի, իշթէ պիղ տախի իս-
թէտիլլէրի եօլտա անլէրի պուրայատէք կէ-

Թիրախը, քի իշէրի կիրիպ խելասքեարըն վէճ-
հինի միշահատէ էտէրէք շատ ու մէսրուր օւ-
սունլար,” տէտիլէր :

Օլ վագըթ ’ասաքիր ի սէմավիլէ, “նէ” միւ-
պարէք տիր Գուզունըն տիւլունիւնիւն գիյա-
ֆէթինէ տա’վէթ օլունմուշ քիմնէլէր,” նի-
տասր իլէ ըէֆ’ ի ալաղ էթտիլէր : (Վահի.
19. 9) Պու արատա Մէլիլին մուսիգաճըլարըն-
տան պիր թաղըմը, պէյաղ վէ վարլաղ կէ-
յինմիշ օլտըզլարը հալտէ, եօլճըլարը իսթիզ-
պալէ չըզըպ, թէհնիլէլէրի զըմննտա նազմէ
փէրտաղ օլան մուղիգա լիսանիլէ, “խօշ կէլ-
տինիյ, սէֆա կէլտինիլ,” խիթաղընը թէք-
րար էտէրէք, պիւլէնտ ալաղ իլէ գուպպէի
սէմայա թէնին էնտաղ օլտուլար :

Պա’տէհու պունլար Միւ”մին իլէ իւմիտլա-
րը՝ եօգարը չըզմագտա մուհաֆաղա էթմէք
լուրէ, հէր թարաֆտա իհաթէ էթտիլէր վէ
խօշ նազմէլէր թէրէննիւմ էտէրէք կիթմէյէ
պաշլատըլար : Պու ’աղիւմ ճիւմհուրը կէօրէն
քիմնէ պունլարըն իսթիզպալընտ ալէմ ի սէ-
մանըն քեաֆիէսի չըզմըշ զանն էտէր իտի :
Խմի մուսիգաճըլար նազմէ ու ահէնկ իլէ կի-
տէր իքէն խօշ պաղըլլարը վէ իլթիֆաթքեա-
րանէ հարէքէթլէրիլէ տախի եօլճըլարա գու-
տումլարընտան տօլայը ֆէրահ ու մէսէրէթ
իղհար էտէրլէր իտի :

Եօլճըլար տախի մէլէքլէրին եիւղիւնիւ կէօր-
մէքլէ, վէ անլէրին նազմէ ու ահէնկլէրինի
իշիթմէքլէ, էյլէ պիր հալէ կէլտիլէր քի, տա-
հա սէմայա վասըլ օլմագտան, քէնտիլէրինի
օրայա վասըլ օլմուշ զանն էթտիլէր :

Պու սըրատա Սէմավի շէհրի տախի կէօրիւս քէնտիլէրէ էօյլէ կէլտի քի գուտումլարընը թէսլրիք իշիւն շէհրին պիլ ճիւմէ չանլարը չալընըյօր իտի : Վէ պու միսիլլիւ սէմավի արգատաշլար իլէ էպէտ իւլ ապատ սաքին օլաճաղլարընը խաթըրա կէթիրտիքլէրինտէ օլ տէրէճէ մէսրուր ու միւֆէրրաճ օլտուլար քի լիւսան ու գալէմ թա'րիֆինտէն 'աճիղ տիր :

Պէօյլէճէ եօղարը չըգըսլ գափույա վասըլ օլտըղլարընտա գափու իւղէրինտէ ալթուն հարֆլար իլէ

“ ՆԷ ՄԻԻՊԱՐԷՔ ՏԻՐ

ԱՆԸՆ ԷՎԱՄԻՐԻՆԻ ԻՃՐԱ ԷՏԷՆԼԷՐ

ՔԻ ՀԱՅԱԹ ԱՂԱՃԸՆԱ ՀԱԳԳԼԱՐԸ ՕԼՈՒՊ

ԳԱՓՈՒԼԱՐՏԱՆ ՇԷՀՐԷ

ԿԻՐԷԼԷՐ : ”

’իպարէսինի մուհարրէր պուլտըլար :

Վէ բույամտա կէօրտիւմ քի, օլ նուրանի զաթլարըն եօլճըլարա, “ Գափույը չալընըղ, ” տէմէլէրի իւղէրինէ, եօլճըլար գափույը չալտըլար վէ տէրաղապ գափունըն իւսթիւնտէն Հանօք, Մուսա վէ Էլիյա վէ սա’իր պա’ղը ղէվաթ կէլիսլ սլաղտըլար : Օ ղէման ղէվաթ ր միւշալիլէյհիւմա, “ Պու եօլճըլար պուրանըն Մէլիքինէ օլան մուհապալէթլէրինտէն նաշի Հէլաք շէհրինտէն կէլմիշլէր տիր, ” տէնիլտի : Պա’տէհու եօլճըլար թափսիյէ նամէլէրինի կէօսթէրտիլէր, անլէր տախի ալըսլ Մէլիքէ վէրտիլէր, վէ Մէլիք թափսիյէնամէլէրի օգուտըղընտա, “ Պու ատէմլէր նէրէտէ տիրլէր, ” տէյիւ սու’ալէթտի, վէ անա, “ Գափունըն տըշարըսընտա

տուրույօրլար,” ճէվապընը արդ էթտիլէր :

ՕԼ վաղրթ Մէլիք , “Գափուլարը աչընըղ , սըտդը հըֆղ էտէն սալիհ միլլէթ իչէրի կիրսին ,” տէյիւ էմր էթտիւ : * (Իչա՛ , 26 . 2)

Վէ բույամտա կէօրտիւմ քի եօլծըլար դափուլտան իչէրի կիրտիլէր , վէ կիրտիքլէրի կիպի սուրէթլէրի թէպէտտիւլ էտիպ ալթուն կիպի փարլայան էլպիսէ կիյտիլէր , վէ թէսպիհաթ էթմէլէրի իչիւն քէնտիլէրէ թանպուրլար , վէ յալամէթ ի իֆթիխար օլմադ իւզրէ թաճլար վէրիլտի :

* Պու սալիհ միլլէթ քիմ տիր : Ֆերիսիլէր քէնտի ա՛մալ ը խսյըրիլէրինէ կիւվէնէրէք , վէ քէնտիլէրինի Ալլահըն 'ինտինտէ սալիհ 'ատտ էտէրէք , “ՕԼ սալիհ միլլէթ պիղ իղ , վէ ճէլալի զափուսը պիղէ աչըլմայաճազ խսէ , քիմ իչիւն աչըլաճազ տըր ,” տէրլէր : Յազաթ Պետրոս ըէսուլն պուլուրտըղը իւզրէ Սըտդը հըֆղ էտէնլէր նէսլ ի միւնթէխապ վէ իւմմէթ ի մուգատտէսէ տիր : (Ա Պետ . 2 . 9 , 10) Պուշլար քէնտիլէրինի սալիհ 'ատտ էթմէյիպ հալիմ վէ միւթէվաղը տըրլար . հազիգաթ Բէլամը իլէ թէվէլլիւտ վէ հազիգաթ Բուհու իլէ թէճէտտիւտ էթմիշ օլուպ , հազիգաթըն Յիսուստա օլտըղընը թաստիզ էտէրլէր , անը սէվէրլէր , անըն իլէ 'իզլէթ պուլուրլար , վէ անըն սալահը իլէ իֆթիխար էտէրլէր . զիրա քէնտիլէր անըն սալահը իլէ Ալլահըն 'ինտինտէ սալիհ 'ատտ օլունուրլար . քէնտիլէրին խէլաս էլպիսէլէրի աչըն սալահը տըր , պու եօլ իլէ մէլէքիւթ Ուլլահը թէվէրրիւտ էթմէյէ հազգլարը օլուր : Յիսուստա պուլունան հազիգաթ իլէ հըֆղ օլունուրլար վէ պու հազիգաթա թէվֆիդ ի հարէքլէր էտէրլէր , վէ միւտտէթ ի 'էօմիւրլէրինտէ պու հազիգաթը դավի թուլթուպ , վէֆաթլարընտա տախի անտէն այրըլմաղլար : Պէօյլէճէ հազիգաթա իման իլէ իմրար ը 'էօմր էթտիքտէն սօնկրա փափուս ըէսուլ կիպի , 'իմանը հըֆղ էթտիմ , արթըզ պէնիմ իչիւն սալահ թաճը , եա՛նի Յիսուսըն քէնտի էլէմիլլէ պէնիմ իչիւն թէհէկյէ էթտիլի սալահ թաճը հաղըր տըր , անը Բապալ օլ կիւնտէ պանա ի՛թա էտէճէք տիր ,” (Բ թիմ . 4 . 7 , 8) տէրլէր : Իա՛ Բապալ , իլէրիտէ ‘Իֆէնտիլին շէնլիլինէ տախիլ օլ” տէյէճէյին կիւնիւ շիմտի իման կէօզիւ իլէ կէօրիւպ կէլմէսինէ քէմուլ ի իշթիյազ իլէ հաղըրըզ կէօրէլիմ :

Պա՛տէհու ըույամտա, չէհրտէ՝ ումումըն մէ-
սերրէթտէն նաչի, պիլ ճիւմիէ չանլարըն թէք-
ըար չալընտըղընը, վէ անլէրէ, «Էֆէնտինի-
ղին չէնիլինէ տախիլ օլունըղ», տէնիլտիլինի
իշիթտիւմ:

Անլէր տախի պիւլէնտ ալաղլէ «թախթտա
օթուրան իլէ Գուղույա պէրէքէթ վէ իղղէթ
վէ համտ վէ դուտրէթ էպէտ իւլ ապատ մախ-
սուս տըր», տէմէքտէ իտիլէր:

Գափու աչըըպ իչէրի կիրտիքլէրի սըրատա
արգալարընտան պադտըմ՝ վէ չէհր կիւնէշ կի-
պի փարլայօր կէօրտիւմ, սօդագլար ալթուն
իլէ տէօչէնմիշ օլուպ, չօդ.քիմնէլէր պաշարըն-
տա թամ, էլլէրինտէ խուրմա տալլարը իլէ
ալթուն թանպուրար օլտըղը հալտէ, թէրէն-
նիւմ էտէրէք կէղէյօրլար իտի: Արասընտա
դանատըր դաթլար տախի պուլունուպ, լա էն
դաթի, «Գուտտուս, Գուտտուս, Գուտտուս
տըր Բապպ Ալլահ», տէյօրլար իտի:

Սօնկրա դափու դափանտը. վէ պէն իսէ պու
չէյլէրի կէօրտիլիւմտէ անլէր իլէ պէրապէր
պուլունմաղը արդու էյլէտիւմ:

Պու հալ իւղրէ պիր միւտտէթ հէյրան դալ-
տըդտան սօնկրա պաշըմը չէփիրիպ կէրիյէ պադ-
տըմ, վէ կէօրտիւմ քի մա՛հուտ ճէհլ ըրմաղըն
քէնարընա եէթիշիպ Միւ՛մին իլէ իւմիտվա-
ըն չէքտիլի դահմէթին եարըսընը չէքմէզտէն
սիւր՝աթլէ ըրմաղը կէչտի: Զիրա թէսատիւ-
ֆէն օրատա Պաթըլ իւմիտ նամ պիր գայըդ-
ճը պուլունուպ գայըղը իլէ անը գարշըյա կէ-
չիրտի: * Մէգքիւր իքի եօլճը միսիլլիւ պու տա-

* Ճահիլէր տա՛իմա քէնտի գալպլէրինտէ պուլունմա պա-

խի դափույա վասըլ օլմագ իշիւն թէփէյէ չըդ-
տը իսէ տէ, եարտըմընա վէ իսթիգպալինէ
քիմնէ չըդմատը: Գափույա վասըլ օլտու. դա-
փուլ իւսթիւնտէքի եաղըյա պաղըպ, չափու-
ճագ իշէրի ալընաճագ իւմիտիյէ դափույը
չալտը. դափուներն իւսթիւնտէն պաղանլար
տախի անա, “Նէրէտէն կէլիյօրսըն, նէ՞ իս-
թէյօրսըն,” տէյիւ սու”ալ էթտիլէր,

Ճէհլ իսէ, “Պէն Մէլիքին հուզուրընտա եէ-
յիպ իշմիշ իմ, 0 տախի սօգաղլարըմըդտա
թա’լիմ էթմիշ տիր,” տէմէսի իւղէրինէ անլէր
Մէլիքէ կէօսթէրմէք իշիւն թափսիյէսինի իս-
թէտիլէր:

0 տախի դօյնուներ դարըչտըրմաղա պաշլա-
տը իսէ տէ, էօյլէ պիր շէյ պուլամատը:

Օլ դէման անլէր Ճէհլէ, “Թափսիյէն եօգ մը
տըր,” տէյինճէ, Ճէհլ ճէվապ օլարագ պիր
սէօղ սէօյլէյէմէտի:

Պու ճիւմէ իլէ Ճէհլին կէլմիշ օլտըղը իսա-
պէրինի Մէլիքէ արղ էթտիլէր, լաքին Մէլիք
անը կէօրմէք իսթէմէյիպ, Միւ”մին իլէ իւմիտ-
վարա րէֆագաթ էթմիշ օլան օլ իքի նուրա-
նի դաթլարա, Ճէհլին էլինի այաղընը պաղլա-
յըպ ուղաղա աթմալարընը էմը էթտի:

Անլէր տախի էմը օլունարղլարը իւղրէ Ճէհ-

Թըլ իւմիտէ ալտանարագ պիր խափ իմրար ք’էօմը էտիպ,
թէօլիմ ի բուճ սըրասընտա պիլէ անտէն սըրըմաղլար, Պէյ-
լէճէ Ճէհլ էօլտիւյիւ վագըթ Պաթըլ իւմիտ անըն դայըզըր
օլտըղընտան էզիյէթի, գօրգուսը, շիւպհէսի, թէլաշը վէ
տիւշմէնտէն խափը օլմայըպ, ասուտէ պիր հալտէ իտի: Ճէհլ
իշիւն, իթմինսնը դայպ իլէ էօլտիւ, տէնիլէ պիլի իսէ տէ,
Պաթըլ իւմիտին դայըղըլէ ըրմագտան կէշտիքտէն սօնկըա
պաշլնա կէլէճէյինի պիլտէ իտի, իթմինանընըն պի էսաս օլ-
տըղընը անլայաճագ իտի:

խի դափույա վասըլ օլմագ իշիւն թէփէյէ չըդ-
տը իսէ տէ, եարտըմընա վէ իսթիգպալինէ
քիմնէ չըդմատը: Գափույա վասըլ օլտու. դա-
փուլ իւսթիւնտէքի եաղըյա պաղըպ, չափու-
ճագ իշէրի ալընաճագ իւմիտիյէ դափույը
չալտը. դափուներն իւսթիւնտէն պաղանլար
տախի անա, “Նէրէտէն կէլիյօրսըն, նէ՞ իս-
թէյօրսըն,” տէյիւ սու”ալ էթտիլէր,

Ճէհլ իսէ, “Պէն Մէլիքին հուզուրընտա եէ-
յիպ իշմիշ իմ, 0 տախի սօգաղլարըմըդտա
թա’լիմ էթմիշ տիր,” տէմէսի իւղէրինէ անլէր
Մէլիքէ կէօսթէրմէք իշիւն թափսիյէսինի իս-
թէտիլէր:

0 տախի դօյնուներ դարըչտըրմաղա պաշլա-
տը իսէ տէ, էօյլէ պիր շէյ պուլամատը:

Օլ դէման անլէր Ճէհլէ, “Թափսիյէն եօգ մը
տըր,” տէյինճէ, Ճէհլ ճէվապ օլարագ պիր
սէօղ սէօյլէյէմէտի:

Պու ճիւմէ իլէ Ճէհլին կէլմիշ օլտըղը իսա-
պէրինի Մէլիքէ արղ էթտիլէր, լաքին Մէլիք
անը կէօրմէք իսթէմէյիպ, Միւ”մին իլէ իւմիտ-
վարա րէֆագաթ էթմիշ օլան օլ իքի նուրա-
նի դաթլարա, Ճէհլին էլինի այաղընը պաղլա-
յըպ ուղաղա աթմալարընը էմը էթտի:

Անլէր տախի էմը օլունարղլարը իւղրէ Ճէհ-

թըլ իւմիտէ ալտանարագ պիրա խափ իմրար ք’էօմը էտիպ,
թէօլիմ ի բուճ սըրասընտա պիլէ անտէն սըրըմաղլար, Պէյ-
լէճէ Ճէհլ էօլտիւյիւ վագըթ Պաթըլ իւմիտ անըն դայըզըր
օլտըղընտան էզիյէթի, գօրգուսը, շիւպհէսի, թէլաշը վէ
տիւշմէնտէն խափը օլմայըպ, ասուտէ պիր հալտէ իտի: Ճէհլ
իշիւն, իթմինսնը դայպ իլէ էօլտիւ, տէնիլէ պիլիք իսէ տէ,
Պաթըլ իւմիտին դայըղըլէ ըրմագտան կէշտիքտէն սօնկըա
պաշլնա կէլէճէյինի պիլտէ իտի, իթմինանընըն պի էսաս օլ-
տըղընը անլայաճագ իտի:

Soufpa 56 incilin kalbe
girmesi

Apolon 113

çıktığın seheri 94

Helas mahali 71

müfessirin hanesi 53

süpürülmemiş toz dolu 55

İBB Atatürk Kütüphanesi

* 1 4 0 4 8 4 *

